

Mwera: Bible for 1 Corinthians, 1 John, 1 Peter, 1 Thessalonians, 1 Timothy, 2 Corinthians, 2 John, 2 Peter, 2 Thessalonians, 2 Timothy, 3 John, Amos, Colossians, Ecclesiastes, Ephesians, Esther, Ezra, Galatians, Habakkuk, Haggai, Hebrews, Hosea, James, Joel, John, Jonah, Jude, Lamentations, Malachi, Mark, Micah, Nahum, Nehemiah, Obadiah, Philemon, Philippians, Romans, Ruth, Song of Solomon, Zechariah, Zephaniah

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

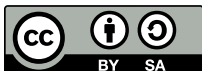
Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Ruth

Chapter 1

¹ Ishikukoposhela lyuva lya tatawala mayaji kushikuva na shivanga pakati shilambo mundu jumo kubepethelehemu pashilambo kuyuda vashikwenda pashilambo jika moabu pamo na akongo vao na vanavao vavili vashileunji. ² Lina lika mundu paliji Elimeleki, na lina lya akovao pulityaliji naomi. Mena ga vanavao vavili va shilewiji gwa shemile njwe mailoni na kileoni puvalinginji waefulai va betherehemu ja kuyuda. Ikekengenenge pashilambo sha mohabu nitama popo. ³ Nneyo Elimeleki ambujevao anaomi gwawile na valao gwaleshilwe na vanavao vashileunji vavioli. ⁴ Hava vana vashikulomba vandonyanji va mohabu. Lina lina lya kajumo pashemwaga oripa lina likajuna pashemwanga Ruth veteminji kwene yaka kumi. ⁵ Ikave vowe maliloni na njova akileoni ni gwawilenje ni kwaleka anaomi gwangali ambuje vao wala vana vavili. ⁶ Gwalugwile anaomi nijaula kumoabu pamo ashakonge vavana vao muja kujuda ligongo pava vashikupilikana kukowa gwa moabu kuti vashikwajakuti langa vanduvake ni kwapanganga shalya. ⁷ Nneyo gwa jawile pepala pavaliji pamo na ashakwevao vavili gwapitilenje mpanda kuvuja ku shilambo shika Yuda. ⁸ Naomi gwalugwile ashakwevao nnjendanga nanje mmujangananje kila jumo jjwenunji nnyumba ja kwake. ⁹ Nnunu alanguye pambone panani penunji mbuti pananguyenje mbone kwaonji vawilenje pangu nnunu anongolelanje mmanganya papumulila kila jumo jwenunji panyumba ja ncheshe juna gwakweshienje lilove lyavonji na guta. ¹⁰ Gwalugwilenje tukapinga shitwije nammwe pamo na mmwe vandu venu. ¹¹ Mbuti naomi ashikulugula muja ngananje vanangu kwa ndii nnjendangananje na nne? kweni njikola. Vana nipitii lyangu kwa ajili je nunji vaikangananje vake ashimbuje vanunji. ¹² Muja ngananje vanangu nnjendangananje mpanda gwenunji mma yenunji pava nne ngongopele kaje kuva na jwa shileu shilo shino na kola vana vashileunji, nna lindililannaga akule. ¹³ Shinindililanje nnalo mbwanje nneino? nnatendanje noyo vanangu inandumbalia kaje kuliko ikwatumbalianga mmanganya ga liligongo yawe vashiandaa kunyuma na nne. ¹⁴ Nneyo ashakwevao gwa kweshienje lilove lyaonji ni guta kavila aripa nikwa lajilani kwa kumbatila ikake Ruth ashikuigala kutama. ¹⁵ Naomi gwalugwile pilikana nnjako alyile kwa vandu vake miungu jake uja na kajwenejo. ¹⁶ Ikave Ruth gwalugwile pilikana njoshe kwatalika na mmwe pava kukwenda, shinyende pushitame shindame vandu venu shivave vandu vangu nnunu jwenu shove nnunu jwangu. ¹⁷ Mahali pushigwilile shingwile popo na popo shinjishwe ashipanganya ngombole kaje ikave shili shoshoe ikave kuwa nngu shikakombola kutu gavanisha. ¹⁸ Naomi gwalolile Ruth aamwe kulonganajo, gwaleshile kupwatahajo. ¹⁹ Vowe vavili nilonge gwaikengenenge kwika kushilambo Bethlehemu. Gwaikengenenge Bethlehemu kushilambo wowe ni kwinyonyela vandonyanji gwalugwilonje jweneju ni naomi? ²⁰ Kwa lugwile nnanjemanje naomi njemanje jwa vava, pava anungu vashindendela gavava kaje. ²¹ Njikwende nili ng'umbele ikave yawe gwamujanago kumi nili nangali jojowe neyo kwanndi nnanjemanga naomi nnilolanga nnunu vashindava nnunu vashing';angaisha. ²² Nneyo naomi Ruth mmoaba mkwegwao gwaujengenenge kukoposhela shilambo shika moabu gwaujilengenenge Betherehemu katanduva kunegeni shaili.

Chapter 2

¹ Bai Elimeleki mbugwe naomi ashikiva na alogwajake ashemwa Boazi, paliji tajili mundu jwa manyika. ² Ruth, mmoabu nikunugulila naomi, nninde nyendengajole makombo ga yalya pa nngunda. Shinikagule jojowe shimbate kibali pameyo pao!! nneyo naomi gwanugulile nnjende vanangu. ³ Ruth gwapite kunengena kungunda alikwagulanga pa nyuma waunanja kumbe pepala ja nngunda pashiva mali gaboazishi valiji kudewana na amaleki. ⁴ Nnole Boazi ashinkwika kukopoka kube terehemu kwalugulilanga vaunanga yahweh ave namanganyanji gwajangwilenje yahweh. ⁵ Boazi gwalugwile mtumwa jwake aliji alikwanji mililanga vaunanga, buri nkulungwa haju mwali jwakeni? ⁶ Mtumwa jwajimilila vaunanga ni jangula na veleketi mwali mmoabu alyile na nao i kushoka shilambo shika moabu. ⁷ Vashikunugulila kuuna kujola makombo gauna nneyo vaishe kujenjeshea kuuna shoka lijamba mpaka nneino ikave vashipumulila kashoko nnyumba. ⁸ Boashi guvanugulile Ruth nimbilikanishia vanungu? nngennde kuuna kungunda guna nanajavile kungunda gwangu nngigale hapano vari vangu vamaenga. ⁹ Nnoyanje meyo genu kungunda kwalinginji vashileunji vanaunanga nkugulile nyumba ja shiniwali vana nangananguyanga vashileunji vanakwayenje? pushipate njota nnajaulaga kungwa mashi nnulo namwalake vashileunji vashigumbayenje. ¹⁰ Gwa pindele malungo mmujo ja Boashi kukwaayantwe gwao pai guvalugulile kwa ndii njipata mmeyo jenu, nkanyali nne nnjeni? ¹¹ Boashi gwajagwile ni kwalugulila nugulilwe gowe gutendile mova ambujevenuu vawe. Nchi kwalekanga ainaveni anyilaveu na shilambo shimmelekwele kwa kagula akwevenu kwiya kwa vandu mwangamanyanga. ¹² Yahweh anipe ga itendo yenu yahweh anipe yaijinji. Nnunu jwa ishilachivali pai mapapiko gake mpatile kuutushila. ¹³ Ruth gwalugwile mbate shibali pameyo penu vakulungwa vangu pava nchi mbaliji nchikunguluka. Ikave nne ngava jumo jwa vatumwa venu mwali. ¹⁴ Makati ga shalya Boashi nikunugulila Ruth, njie apano nnwe jishoko nkate kupamba shipande ni divai nitama panyenje pa vaunanga Boashi nikumpa mmbeju ya ikalanje Ruth ashikulya mpaka kuyukuta ni lepela. ¹⁵ Pjinwishe kujaula kuuna Boashi gwaamulu vangwendo vake " munekanje aune pa maashe, nnalugulilanje gogowe gangalimana. ¹⁶ Namuneshele maashe gashoko na matuvi gavo, nnekanje vagaune nakalipilanje. ¹⁷ Neyo vauni le mpaka ligulo. Kavili gwaapulenye mmbuga na maamba vaunile, na mbeju yaliji eka jiko jashaili. ¹⁸ Gwajigele gwapite pa shilambo akwevao gwalolile sheshila shaunile. Ruth ashikwajigalalila akwevao mbeju ikelenjwe yalepeye nshalya shao. ¹⁹ Akwevao guvalugulile kungunile kkwei kungunile lelo? kumwapite kutendela kwei liengo avalikiwe mundu anjakutile nneyo Ruth guvalugulile akwevao kuhushu mundu amiliki ngunda lwali nakamulaga liengo ashikwalughulilanga lina lika mndu aliji amilishi ngunda gunaka mulilaga liengo ni Boashi. ²⁰ Naomi guvalugulile Ruth avalikiwe yahweh vakanave jaula waminifu gwake valihai na vawilenje naomi gwalugwile aju mundu nongo jwa tome nauwe nnongwa njetu nkombozishi. ²¹ Ruth mowabu guvalugulile kweli vanugulile ndame tome na vangwendonji vangu vashileunji mpaka shivamalianje kuuna mauno gangu gowe. ²² Naomi guvalugulile Ruth akwevao yambone mwanangu ulongane na vali vake va liengo kuti unaishe pata madhala gogowe kungunda gogowe. ²³ Kwa nneyo ashikutama tome na vakamu langa maengo vali aune mpaka kumwisho gamauno ga shaili mauno ga ngano paliji atamaga pao na akwevake.

Chapter 3

¹ Naomi akwevao vashikwalugulila mwanangu ikanashimu kukoleya pa pumulila, kuti indu yako ijende ukoto. ² Na jwalake Boashi mundu jwalake paliji pamo na vali vake valiengo, uwe ngaa nongwanjetu? nnola ligulo shave alikungunda shaili pa shakapu pa kungundila. ³ Kwa nneyo njoje mpale mauta ngwale nguvo yenu ya mbone ntulushe kwiya pashakapu sha kungundila ikave nnamanyishe kukamundu jojowe mpaka pushimalie kulya na gwaa. ⁴ Ngakishe kuva pushivagone pai nkumbushile mwali pagonile kuti badaye nyende kungwao ngunukule makongono gao na ngone penepo shannugulile yatenda. ⁵ Ruth ashikunugulila naomi shindende shindende shindu shinugwile. ⁶ Gwatulweshe kuika mu shakapu mwakungundala ni kagula ya nugulile gapegwile na akwevao. ⁷ Boashi pamalie kulya na gwa ntima gwakeni kwinonyela ni kwenda gona pai kungai jaushila mmbuju Ruth gwapite mbole mbole niunukula makongono ga Boashi nigona popo pai. ⁸ Pakati shilo Boashi niimuka ni kwitendeuya penepo mwali ali agonile pa makongono gao. ⁹ Guvalugulile mwe ni gani? gwajangwile, "Nne Ruth mtumwa jwenu mwali nngunishile shuka jenu nne mtumwa jwenu mwali pava mmwe no ng'wanjangu jwa tome. ¹⁰ Boashi guvalugulile mwanangu yahweh ambaliki nchilanguya mbone kungai kuliko kutai ligongo mmwangajenda na vashileunji vangwendo avetajili au lipukala. ¹¹ Na nneino vanangu nnajogope shinitendele yowe ikulugula ligongo shilambo shavandu vangu vowe valimanyanga kuva mmweni mwali akwitimalika. ¹² Ni kweli kuva nne ulongo gwatome ata nneyo apali ulongo gwa tome kuliko nne. ¹³ Nnepeshe apano shilo shino, lyamba, ivaga vatendaga jukumu lyao lya ulongo gwa tome pambone mwaleshe vatende jukumu lyao lyao sha ulongo makatende jukumu lya ulongo kwenu neyo nne shindende mbuti yahweh ivatama nngone mpaka lyamba. ¹⁴ Kwaneyo Ruth nigona pama kongono ga Boashi mpaka lyamba gwa jumwishe kumashelo jojowe akanamanye mundu juna pava vashikwalugulila ina manyishe kuva mwali aishe pashakapu ja kungundila. ¹⁵ Boashi guvanugulile njinago shilambo shenu na nkamulile pali ntende nneyo ashikupima ipimo ikutungwa shita ya shaili pakati shilemba kutwika Ruth Boashi kwa pite kushilambo. ¹⁶ Ruth paujile kwa kwevao ashikulugula utindile buli mwanangu?" Nneyo Ruth guvalugwile, nei gowe gatendelya na mundu ajo. ¹⁷ Gwalugwile nei ipilo shita ya shevili ni ila yambele vaene pava vashikulugula nnajendelwe na hojo makono jayoyo akwevake. ¹⁸ Naomi gwalungwile tama apano mwanangu, mpaka shumumanye shigave pava Boashi shivapumulile mpaka shivalimalie shindu lelo"

Chapter 4

¹ Boashi gwapite panango gwa kubethelemu na kutama pai muda ngwapi pe guishe nnongo jwa tome ali Boashi vashikunguluka. Boashi guvalugulile mbugajangu jia apano ntome mundu jo kwaishe nitama. ² Boashi guvashemilenje kalongolele kumi vapashilambo ni veleketi ntama ngananje apano nnei kwatemingenenje. ³ Boashi adhikulugula aju nnongo jwa tome naomi aujile kushoka shilambo wamoabu anausha. ⁴ Ng'anishiaga kutashia kunugulila ngume mmujo ja vava vatemingenenje apamo mmujo ja kalongelele vavandu vangu ivaga shimpinje kukombo ikombe. Ikave nkapinga kukombo nugalile ili nimumanye pava jwakwa juna jwa kukombo ikave mmwe na nne ni mpwenu nywene mundu pava munjuna gwalugwile shinikomboe. ⁵ Boashi gwalugwile lyelila lyuva lishingume nngunda kushoka mmakono muka naomi ikupasha kutola Ruth mmoubu mjane mwana jwa Elimeleki ili kulijinula lina maeleemu mbuti kulizi gwake. ⁶ Jwejula ulongo gwatome gwalugwile nne ngakombola kuikombo aridhi kwa ajili jangu gwangali athali kulithi gwangu namwene jikape nakumpa mmwe haki ja kukombo kwa ajili jenu mmayene pava nne ngakombola. ⁷ Jejono puyaliji desturi ja bukala ja Israeli kuushu ukombozi kubadilishana mambo mambone gowe kushi biti sha haju ashikula shilatu shake na kumpatia jirani jwake jeneji pujaliji namna ja tenda makubaliano gashelia ga Israeli. ⁸ Kwa nneyo aju ulongo gwa tome guvalugulile Boashi ngume namwene kavili niula shilatu shake. ⁹ Boashi guvalugwile nkulongolela na vandu wowe mmanganya mashaidi kuva njuma kila shili sha Elimeleki na shili kileoni na mailoni kushoka mmakono ga naomi. ¹⁰ Zaidi ga geneyo kuleshe Ruth mmowabu nkagwe mmahloni nipele shibali sha kuva akungu kuendelea lina lya uli zashi gwa malemu kuti lina lyao linaove pakati pashalongo vao na nnango gwa vandu vao mmanganya ni mmashaidi leo. ¹¹ Vandu wowe ilongolelo valinginji panango vashikulugulanga tu mashaidi yahweh atende mwali haju alishe kumii kwao mbuti Raheli lea vavili va vashishenga nyumba ja Israeli mbalikiwe pa Efrata nava mashaudi kuva vamanyaika Bethelleemu. ¹² Nyumba jenu mbuti nyumba japeresta mali ashikumeleshela yuda kupitila luveleko gwa yahweh shivampe pamo na kamwali jo. ¹³ Neyo Boashi ashikuntola Ruth guli kwali akagwe Boashi vashikugona ngo yahweh alimruhusu kukola shitumbo kwa kwete mwana jwashileu. ¹⁴ Mwali aju guvalugulile naomi naomi yahweh abalikiwe jwanganeka gwangali valongo vatome yani mwana lina lyake live lyamanyika pa Israeli. ¹⁵ Na ave kungwenu nkulutubisha vamaisha ngene ruzuku akongopele mwenu pava mwana jwenu akwegwe ali kumpinga ni bora kweenu kuliko vana vashileunji shaba aveleshe. ¹⁶ Naomi gwatolile, guvangoneshe pa ntima pavo kungudumia. ¹⁷ Na majilani ajula jwanndonya guvapelenje lina lililugulanga mwana avelekwe kuka naomi guva chemilenje Obedi aishe kuva awawa yake na jese ashikwiya ainagwe dudi. ¹⁸ Sheneshi shaliji luveleko shika peres vashikumeleke Hezroni. ¹⁹ Hezroni vashikumeleka Ram gwaveleshe Aminadab Obadi. ²⁰ Aminabadu gwaveleshe Mashoni Nashoni gwammeleshe Salmon. ²¹ Salmoni gwaveleshe Boashi Boashi gwa veleshe Obadia. ²² Obaadia gwaveleshe jese na jese gwameleshe Daudi.

Ezra

Chapter 1

¹ Pashaka sha ntai sha Akoleshi, nkulungwa gwa kuajemi, ashipanganya vashikukakatamila lilove lyao lyajinji liveleketwe na nkulondola na kwajimula mbumu ya akoleshi. lilove lya akoleshi lyashikunjenda na lyashikupilikkanika mu ukulungwa gwao sheshino ndio shijandishwe na veleketwa. ² "Akoleshi, vakulungwa na kuuajemi, vanaveleketa. ashipanganya, vakulungwa na kuliunde, vashimba rine ukulungwa gowe gwa shilambo showe, na vashing'agula nne kwashenjela venevo nyumba a yerusalemu ja Ayuda. ³ Jojowe nkati vandu vao (Ashapanganga vave pamo na jwenejo) anakombola kwenda ku-Yerusalemu kuushenga nyumba kwa ajili ja ashipanganya, Annungu va Israeli, Annungu vali vapali ku- yerusalemu. ⁴ Vandu va kila mahali mu ukulungwa valepekenje nishilambo na tamananga vanapinjikwa kwapanganga valaonji ipanje na shahabu, mali na varinyama, pamo na kushoya kwa pupinga ku-yerusalemu. ⁵ Gwili vajjumbe va huveleko lwa Yuda na Abenjamini, vaavishila na walawi, na kila ajwimwile na mbbumu ya ashipanganya kushoka na kushenga nyumba jao ashikujima. ⁶ Vevale vaatimbilenje tome vashikwanja ngutanga kwa panginga mimbiya na indu ya shahabu, mali, varinyama, indu ya shamani, na ashoya kwa kupinga. ⁷ Vakulungwa akoleshi guvaluhusu indu yaaliji nnyumba ja ashipanganya yaaliji itolilwe na Anebukadleza ku yerusalemu na kuivika nyumba ja ashinnungu vao. ⁸ Akoleshi guvaakamuyenje mmakono ga amishiedashi vagoya mmbiya, guvaishoshie na

kuivalanganya kwa asheshbaza, nkulungwa jwa Yuda. ⁹ Jejino galijigumla jake: ililo makumi gatatu gashahabu, ililo makumi kumi ga ipanje, ililo ina makumi gavili na tisha, ¹⁰ Mikungu makumi gatatu ga shahabu, mikungu ga jishoko ja mmbiya 410, na indu Mkumi kumi ya jennjesheya. ¹¹ Pashikuva na indu 5,400 ya mmbiya na shahabu. Asheshbaza vashikwiya nayo yowe makati ga luame lwa ashoka kubabeli kwende ku Yelusalemu.

Chapter 2

¹ Venavoo ndio vandunji mmajimbo vajamulwenje mateka na kwenda na Akulungwa Anebukadreza, venevo vashiikkwajamulanga kuutumwa kubabeli vandunji guvavujengenenge ku ilambo yaonji ya kuyerusale mu na kuyuda. ² Vajiengeenenge pamo na Acelubabeli, ashoshua anehemia, Aseraya, Areelaya, Amodekai, Abilshani, Amispali, Abigwai, Alehumu na Abaana Ajino na luvalango lwa vashileunji lwa vandunji va Israeli. ³ Vapoloshi: 2,172. ⁴ Vana va Ashefatia: 372. ⁵ Vana va Aali: 775. ⁶ Vana vavath-Moabu, kupitila Ayeshua na Ayoabu: 2,812. ⁷ Vana va Aeliamu: 1,254. ⁸ Vana va Azatu:945. ⁹ Vana va Azakai:760. ¹⁰ Vana va Abinui: 642. ¹¹ Vana va Abebai: 623. ¹² Vana va Aazgadi:1,222. ¹³ Vana va Aadonikamu: 666. ¹⁴ Vana va Abigwai: 2,056. ¹⁵ Vana va Aadini: 454. ¹⁶ Vana va Aateri kupitila Ahezeekia: makumi tisa na nane. ¹⁷ Vana va Abesai: 323. ¹⁸ Vana va Ahalifu: 112. ¹⁹ Vashileunji va Aashimu: 223. ²⁰ Vashilennji va Agibeoni: makumi tisa na nng'ano. ²¹ Vashileunji va ku Betleehemu: 123. ²² Vashileunji va Anetofa: makumi nng'ano na sita. ²³ Vashileunji va Aanathothi: 128. ²⁴ Vashileunje va Abeth-Azmawethi: makumi ncheshe na vavili. ²⁵ Vashileunji va Akiliath-yealimu, na Akefila na Abeeloth: 743. ²⁶ Vashileunji va Alama na Ageba; 621. ²⁷ Vashileunji va Amikmashi: 122. ²⁸ Vashileunji va kubetheli na va ku Ai: 223. ²⁹ Vashilleunji va ku Nebo: makumi nn'ano na vavili. ³⁰ Vashileunji va ku Magbishi: 156. ³¹ Vashileu vannji va ku Elamu: 1,254. ³² Vashileunji vaku Halimu: 320. ³³ Vashileunji vaku hodi na ku Hadidi na ku Ono: 725. ³⁴ Vashileunji vaku Senaa: 3,630. ³⁵ Vashileunji vaku Yeliko: 3,630. ³⁶ Vana va A-Yedaya vakuvishila va nyumba nja A-Yoshua: 973. ³⁷ Vana va A-Imeli: 1,052. ³⁸ Vana va A-Pashuri: 1,247. ³⁹ Vana A-Hallimu: 1,017. ⁴⁰ Valawi: vana va A-Yeshua, A-Kadmieli na vana va A-Hodavia: makumi saba ba ncheshe. ⁴¹ Vajimbanga nnihekalu vana va A-Asafu: 128. ⁴² Valindanga: vana va Ashalumu, A-Ateli na A-Talmoni, A-Akuba, A-Hatita na Ashobai: jumla 139. ⁴³ Vavala vaagwilwenje kuhudumu nnihekalu: vana va A-Siha, A-Hasufa, A-Tabaothi. ⁴⁴ A-Kelos, A-Siaha, A-Padoni. ⁴⁵ A-hebana, A-Hagaba, A-Kubu, ⁴⁶ A-Hagabu, A-Salmani, A-Hanani. ⁴⁷ Vana va A-Gideli, A-Gahali, A-Reaya, ⁴⁸ A-Resim, A-Nekoda, A-Gazamu. ⁴⁹ A-Uza, A-Pasea, A-Besai. ⁵⁰ A-Asna, A-Meunimu, A-Nefusimu. ⁵¹ Vana va A-Bakbuki, A-Hakuta, A-Hathuli. ⁵² A-Bashuthi, A-Mehida, A-Balsha. ⁵³ A-Balkosi, A-Siseli, A-Tema. ⁵⁴ A-Nesia, A-Tefa. ⁵⁵ Vana vaatumwanga va A-Sheleman, vana Asotai, A-Sofelethi, A-Peluda, ⁵⁶ A-Yaala, A-Dalkoni, A-Gideli, ⁵⁷ A-Shafatia, A-Hatili, A-Pokeleth-Sebaimu, A-Amoni, ⁵⁸ Valingini jumla vaatumwanga 392. ⁵⁹ Vavala vakoposhenje ku-Tel-mela, ku-tel-halsha ku-kelubu, ku-Adani na ku-imela, lakini vangakombolanga kuthibitisha luveleko kwaonji kulukoposhela ku-Israeli. ⁶⁰ Pamo na 652 vana va A-Delaya, A-Tobia na A-Nekoda. ⁶¹ Nnepeiila, kushoka kwa vana va nkuvishila vana va A-Habaya, A-Hakosi, A-Barzilai (valiji vapatile gwandonya kushoka kwa mwali jwa A-Balzilai, A-Mgilleadi na guvashemwilwe kwa lina lyao). ⁶² Vashikuloleyanga rikumbuko gwa luveleko lwaonji, lakini gwangapatikana, pava nneyo vashikuumywangwa ku-ukuvishila malinga vangali va ni mbonenji. ⁶³ Pava nneyo nkulungwa ashikwalimbiyangu vanalyanganje shindu shoshowe sha ukonjelo shokonjelelwe mpaka nkuvishila akwete Urimu na Thumimu ashishilisheye. ⁶⁴ Jumla ja likundi 42,360. ⁶⁵ Mwaumyangaga vaatumwa na va kwaajangutanga (valao puvalingini 7,337) vanjimbanga nnihekalu vashileunji na vandonya (makumi kumi gavili) ⁶⁶ Falasi vaonj:736. nyumba vaonji: 245, ⁶⁷ Ngamia vaonji: 435, mbundu vaonji: 6,720. ⁶⁸ puvapitengenenge kunyumba ashipanganya kuyerusalemu, vanaangulungwa va ashatati vashikwishoyanga kwa kupinga mele kujishenga nyumba. ⁶⁹ Vashikushoyanga kadili ja kukombola kwaonji katika kufadhili liengo shahabu ja dalikon 61,000 mane ya mmbiya makini kumi nng'ano na maivi makumi ga vakuvishila. ⁷⁰ Bai vaavishila na malawi, vandunji vajimbanga nnihekalu, na valindanga pa lilango, na vevala vaagulwenje kutumika nnihekalu muvatamanganaga mwilambo yaonji. Vandunji vwenji mu-Israeli valingini mwilambo yaonji.

Chapter 3

¹ Puyaliji myei saba baada ja vandunji va Israeli kuuja mwilambo yaonji, ndio puvatendilenje nkusanyo pamo malinga mundu jumo kuyerusalemu. ² A-Yoshua mwana jwa A-Yosadaki naarikulugwe nkuvishila na A-Sheatieli nakankulungwe guvajinikenje naashenga nchati gwa Ashipanganya va Israeli naa shoya shadaka ja tiniyava malinga shiilajiywe katika sheliya ya A-Musha, mundu jwa Ashipanganya. ³ Ndiyo guvatandovenje nchati pantundu nnjimililo, kwa voga guvakwetenje kwa ligongo lya vandu va pashilambo/Guvashoshienje shadaka ja tiniywa kwa ashipanga nya lyamba na ligulo. ⁴ Nnepeila guvaichunguzenje shikuvu ja ibanda malinga shiijandishwe na guvashoshienje shadaka ja liniywa lyuva kwa lyuva malinga shiilajiywe, kila lyuva kwa lyuva lyake. ⁵ Pashikupangwaga na shadaka ja kila lyuva ja tinywa kamo kwa mwei na shadaka ja lyuva ja ashipanganya jaalama, pamo na shadaka yowe ya ntimandende. ⁶ Vashikutanduvanga kushoya shadaka ja tiniywa ja ashipanganya lyuva lya ntai lya mwei gwa saba, hata kabuula lihekalu likanave tanduva kushengwa. ⁷ Pava nneyo vashikukopoyanga mmbiya kwa vashipala na mafundi ga nkono na mauta kwa vandunji va ku-sidoni na ku-Tilo, ili kuti vapelekanje mikongo ja mielezi gwa pitila ni bahali gwaumila ku-Lebanoni mpaka ku-Yafa, na malinga shivaluhusiwenje na nkulungwa koleshi gwa ku-uajemi. ⁸ Piuvisihilile mwei gwa vili katika shaka sha vili baadaye guvaikengenjenje nnyumba ja ashipanganya ku-yerusalemu, Azelubabeli, A-Yoshua mwana jwa A-yosadaki, na vananji va makuhani na walawi na vevala vaikenengenjenj gwashoka kuluame kuvujila kuyerusalemu guvatandovenje liengo. Guvaagwilenje walawi valinginji na yaka makumi gavili naapunda kujimilila liengo lya nyumba ja ashipanganya. ⁹ A-Yoshua na guvannjimishe nngwendo jwao na akulugwe, A-Kadmieli na vana vao, na luveleko lwwa A-Yuda kujimilila kutenda liengo nnyumba ja ashipagwanga vana va A-Henadadi, na luveleko lwao, na kavili ashaalongo ujao walawi. ¹⁰ Vashenganga guvajimikenje nnjimililo gwa gwa lihekalu lya ashipanganya, kwa neyi vavishilanga guvakombolenje kujimilila na mauvi gaonji valinginji na mapenga na ashipanganya kwa milembeni, malinnga nkono gwa nkulungwa Daudi jwa Israeli shalajille. ¹¹ Vashikujimbanga kwa kwainiya na kwashukuku ashipanganya "Valao ni va mmbone! kulajila kwao ni kweli kwa Israeli kunalama gwa ngali mpelo. "vandu v Bowenji guvagutilenje nguto janjikulungwa ja kwinnong'anga kwainiya ashipanganya kwa ligongo nnjimililo ja lihekalu lyaliji likamilishe. ¹² Ikaveje vvajinji va vakuvishila, walawi, vanavulungwa va ukala, na vakongopa va ukala vajiweninji nyumba ja a na kuona kwa vandunji vagutangaga, ukala, makati mijimililo pujavishilwe vashikujishuhudia kwa meyo gaonji vashikuguutanga kwa nguto. Ikaveje va vajinji vashikutendanga nyenye kwa kuinonyelanja na kuona kwa kanganiwa. ¹³ Na matokeo gake vandu vangakombolanga kutofautisha kuona kwa vandunji vagutangaga, pava vandu vatenda aguta kwa kuona kwajogoya kwa ashangiliya na kuona kwashikupilikanika gwa umilila kwa ataliya.

Chapter 4

¹ Guishile vangondo va Yuda na Benjamini puvapilikananje kuti vandu valinginji kuluama vatenda shenganga lihekalu lya ashipanganya, Annungu va Israeli. Gavaegejelele A-Zelibabeli na vakulungwa va shipanga shao. ² Guvaalugulilenje, nkubalinji tushenganje pamo na mmanganyanji malinga mmanganya, tunakwaloleya ashipanganya venunji na tushikwishoya kunngwao tangu lyuva lyaliji, A-Esal-hadoni, nkulungwa jwa ku-Ashhhulu patupeleshe. ³ "Lakini A-Zelibabeli, A-Yoshua na vanangulungwa va ukala va shipinga guvajangwile, "Nngava mmwe lakini uwe ndio tupinjikwa kushenga nyumba ja ashipanganya, A-Nnungu va Israweli, malinga nkulungwa koteshi nkulungwa jwa ku-Ashulu shalajile" ⁴ Nneyo vandu va shilambo guvajitendile kunyala makono ga mayahudi, guvatendilenje mayahudi vajogopanje nyumba. ⁵ Kavili guvahonjillenje washauri kwa ajili ja kwaanganyanga mipango jaonji. Vashikutendanga nneyi shipindi showe shika koleshi na shipindu sha utawala gwa Dalio nkulungwajwa kuajemi. ⁶ Kavili katika kutanduva tawala kwake ahasuelo guvajandikenje ,ashitaka kwa vandu va Yuda kwa kuyerusalemu. ⁷ Puyaliji moga ga ahasuero galiji Artashasta, Mithledathi, naka Taabeeli na ajikwenji guvanjandishile Ahasuelo. Baluwa jajandishwe kwa kialamu na tafusiliwa. ⁸ Rehumu na jamedali na shimshai nkujandika guvajandikenje nei kwa Altashasta ga kuyerusalemu. ⁹ Kavili Rehumu, shimshai na ajaonji valiji vaalaya mashauli na maofisa vananji va serikali, vakopokenje ku-waalkewi, ku-vababeli, na ku-vashushani katika vaelami. ¹⁰ Na valaonji vashikujandikangwa na amheshimiwa Asul-bani-pali vashi kwatumbililla kutama kusamalia pamo na valepekenje pamjini kung'ambo ja lushi. ¹¹ Jejino ni nakala jivatumilenje kwa A-Altashasta: "Vatumwa veme, vandu va kunjini kung'ambo ja lushi vanajandikanga nnei. ¹² Vakulungwa vamanye kuti vayahudi vakopokengenjenje kun'ngwenu vashitendanga shinyume apano pa-yerusalemu vashishanganga bwani gwa uasi. Vashikamilishanga likumba na kuwalaya nnjimililo gwake. ¹³ Lelo, vakulungwa vamanye kuti ivaga mbwani shijishengire na makimba gake kukamilika, vakashoyanga ushulu na kodi, na mpelo gwake vakulungwa shivapate hasala. ¹⁴ Na uwe, pava tunalyannjete nja ku-ikulu, ikakutunonyela uwe kulola hishima ja vakulugwa, bai tushikwatumanga vandu kukwatashia vakulungwa. ¹⁵ Valoleye ngani mwitabu ya ainavoa ndio shivaapinganya kwa shitabu sha talehe kuti jene mbwanijo ni javandu vaatokomala vaapinga kwavenga vyakkulungwa va mbwani na maliwali, na kuti venyeji vake vashitendanga fatina ukala ndio ligoongo jene mbwanijo jashi kuteketezwa. ¹⁶ Tunakwatashia vakulungwa kuti ivago mbwani na likumba lishegwaga vakakola shipingalepeka kwa ajili jao kumbwani kung'ambo ja lushi ¹⁷ Ndio vakulungwa guvavujilengo majibu kwa A-Lehumu na A-Shimshai na ajaonji kusamalia na valepelekenje kumbwani kuli ng'ambo ja lushi. "Ulele uve pamo na mmanganyanji. ¹⁸ Baluwa jinimneleshelenje jishifasiliwa na kunjomela. ¹⁹ Kwa nneyo njilajila ushunguzi utendwa nimanyika kuti jebie mbweninji ukala jashikutenda ungulu na fatinisha vakulungwa. ²⁰ Vakulungwa vashikutawala yelusalemu jowe na kulongolela kila sehemu ja mbwani kung'ambo ja lushi. Ada na kodi vashikulipwanga. ²¹ Lelo nchoyanje amuli ja kwalimbi yanga vene vandunjiva liengo lyaonji, jene mbbwaniji jina shejwe mpaka nne pungupinga shoya amuli. ²² Kavili mwiteiganje nnaleaggelekanje katika lyeneli kwa ndi mboteko ipunde na vakulugwa vapate hasala. ²³ Baada ja jene amulija vakulungwa A-Altashasta kushomwa kumeyo kwa A-Lehemu, A-Shimshai na ajaonji vashikujanlanga shangu kwenda kuyerusalemu, na kulazimishanga vayahudi kuleka kushenga. ²⁴ Kwa nneyo nyumba ja ashipanganya kuyerusalemu jashikupela kushangwa mpaka mpaka shaka shavili sha utawala gwao A-Dalio, vakulungwa va ku-Ajemi.

Chapter 5

¹ Ndio Hagai nkulondola naka Zakalia mwana jwa Ido nkulondola guvatabilinji kwa lina lya ashikupanganya va Israeli kwa mayahudi ga Yuda na kuyerusalemu. ² Zelubabeli mwana jwa A-Shealtieli na A-Yoshua mwana jwa A-Yosadaki guvajijanukenje naa tanduva kushenga nyumba ja ashipanganya kuyerusalemu pamo na valondola vaakwiiyangaga valao. ³ Ndio A-Tatenai vakulungwa va mbwani ja kung'ambo ja lushi, A-Shethal-Bozenai na ajaonji guvaikengenenje kwa uyanga, "ni gani ampelenje luhusa njaashenga aji nyumbaji na kulimaliya likumba?" ⁴ Kavili guvaleketenje "Ni mene ga ashigani vakolokoyanga lyene liengoli?" ⁵ Ikaveje liyo lya ashipanganya lyaliji pami na vanavulugwa va mayahusi na adui vaonji vangakombolanga kwaakaniya vatendalindanga balua kutumwa kwa vakulungwa va kuajemi kwa ajili ja lyene liswaalali, ⁶ Jejino ni baluwa jivaapeleshee vakulungwa A-Dalio na Atatenai aliwali vakung'ambo ja hushi, na Ashethar-Bozenia, na ajakwenji vaku Ajemi, valinginj kweneko kung'ambo lushi, ⁷ Vashikwapeleshelanga baluwa vakulungwa Adalio na gega no malove gashikujandikwa nkati baluwa. ⁸ Vakulungwa vamanya kuti twaapite ku-Yuda kunyumba ja Annungu vakulungwa. Jishenjlwe kwa maganga gamakkulungwa na mbao ishivikua pakati pakati likumba hyelino liengo li linatendeka kwa bidii na linaendelea ukoto kwa makono gaonji. ⁹ Twavaushienje vakulungwa vaonji "mpelenjire noni luhusa ja asenga kwaamba lihekalu lina kuliujanalo hali ja lijumba malinga shilyaliji. ¹⁰ Kavili twashikwavuyanga gaonji kuti mmanyen mena ga kila mundu aaliji nkulungwa jwaonji. ¹¹ Valaonji guvatujangwilenje kuti, "Uwe tuli tuvatumwa na Nnungu va kuliunde na pashilambo na tunakujishenga aji nyumbaji jaliijishenjlwe yaka yaijinji ipitile makati mkulungwa kaje jwa Israeli ashenjile na kujikamilisha (kujimaliya) ¹² Ikaveje kwa ligongo lya asha atati vetu kwa tumbaliya Annungu va kuliunde, bai vashikwataganga mmakono ga A-Nebukadreza mkaldayo, mkulungwa ja kubabeli, ashiikujibomola nyumba na kwakamilanga vapalinji nikwapelekanga kuutimwa kwene kubabeli. ¹³ Pamo na genego pashaka shharitai shatawala koleshi nkulungwa jwa ku-babeli, nkulungwa koleshi ashikukoma mmbila jaashengwa upya ajino nyumba ga ashipanganya. ¹⁴ Nkulungwa koleshi kavili ashikuujanayo indu ya shahabu na ya mmbiya ya nyumba ja ashipanganya yaaliji Nebukadreza atolile hekalu kuyerusalemu na kuipeleka nnihekalu ku-Babeli najwalake ashiikavigoyakuka Sheshbaza, aaloji aring'agwile kuva nkulungwa. ¹⁵ Na jwalake gwantashiye, "Tola yeniyo indu,. Ushoshe na ukavishe nnihekalu kuyerusalemu na nyumba ja ashipanganya jishejwe kwekula," ¹⁶ Ndio veneva Asheshbaza guvaishe na kuvika nnjimililo gwa nyumba ja Ashipanganya kuyerusalemu na gujiendelea kushengwa, ikaveje badoo kamilika. ¹⁷ Lelo ivaga shiyanonyele vakulungwa, na uchunguzi utendeshe nyumba ja ukumbushoKu-Babeli jipagwaga hukumu ja nkulungwa koleshi ja shenga nyumba ja ashipanganya kuyerusalemu, Na akulungwa vakombole kutuma malonji gao kubbgwetu.

Chapter 6

¹ Na nkulungwa Dalio ashikuamila uchunguzi utendeshe nnyumba jaakumbumbushililakumbushila ku-Babeli. ² Na pambwani ja kuakmetha kwene kumedia shuo shaonekene: Yakumbushia kumbushia yake yashikulugula. ³ "Pashaka shantai nkulungwa koleshi, ashikukoma mmbila ja nyumba ja ashipanganya kuyerusalemu: "lihekalu lishenjwe palapepala mayahudi puvashayangaga shadaka, munnjimililo gulapegula. Jive nashanga sha makono makumi shita, ⁴ Ngumba ishenjwe kwa shafu jimo ja mbao. Galama shiijilipwe na hazina jika nkulungwa, ⁵ Kavili, ikelelo ya shahabu na ya mmbia ya nyuma ja ashipanganya, aitolile nkulungwa Bebukadreza kwipeleka ku-Babeli; Ajinayo kavili nnihekalu kuyerusalemu. Inabidi ivikwe nnyumba ja ashipanganya. ⁶ Lelo vai, Tatenai, nkulungwa jwa lijimbo lya kung'ambo lushi. Euflati naka Shethal-Bozenai na ajaonji maofisa ntamanangane kwaataliyana pene mahalipo. ⁷ Nnainjililanje liengo lya lyene lihekalu lya ashipanganya, Munnekanje nkulungwa mayahudi na valongolela va mayahudi vashenganje upya jene nyumbaji ja ashipanganya mahali pake. ⁸ Paapunda penepo, apano nakoma mmbili shinkuingwa tendanga kwa vakomboka va mayahudi katika kushenga jene nnyumbaji ja ashipanganya: Galama ya vene vandu va shilipwe kwa timilila kushoka kushiriko sha nkulungwa, shaumilila kumapato ga ku-ng'ambolushi Eutlati, kwa ajili kushenga kunajimikwa. ⁹ Shoshowe shipingikwa kunajimikwa malinga mapongo ga ngondolo nembe ja jangondolo kwa ajili shadaka jatiniywa kwa ashipanganya, ngano, nnjete, divai na mauta ivaga shigapinjikwe na vaavishila kwene kuyerusalemu lazina vapegwanje kila lyuva gwangalikosa, ¹⁰ Kwa komboleka kuvishila shabiu jakwaanonyela Annungu va kuliunde na kwaajunjila vakulungwa na vana vao hali ja mmbone. ¹¹ Paapunda penepo, ngunaamulu kuti jojo wejula apinga atindiganya ajino mmbili jino, liboliti liomolwe nnyumba jake, liongolwe upande gumo aomwenalyo, kwa ajili ja likoshaali nnyumba jakwe jitendwe lituko lya takataka. ¹² Veneva ashipanganya valivishile lina lyao kweneko shivanshoye nkulungwa au mundu apingaatindiganya ajino mmbila jino au kujishoya nyumba ja ashipanganya kuyerusalemu. Nne Dalio njikoma ajino ajino mmbili jino, njitendeshe kwa bidii na ukoto, ¹³ Kwa ligongo lya mmbila jikomilwe naka nkulungwa Dalio, Tatenai nkulungwa jwa kung'ambo lushi naka shethal-Bozenia na ajaonji guvajikagwile kwa mashili naukoto. ¹⁴ Nneyo vakongopa va mayahudi vashikuendeleanga kushenga na kustawi kwa malevo ga vaalondolanga Hagai na Zakalia, mwana jwa Aido, guvakamilishenje kushenga lihekalu kulandana na mmbila ja ashipanganya va kuisraeli na mmbila ja Akoleshi, Adaalio na Aaltashasta vanangulungwa vaka uajemi. ¹⁵ Lihekalu lyamalile kushengwa lyuva lya likimii limo na gavili lya mwei gwa Adali; ndio mwei gwa tatu, katika shaka sha sita sha atawala nkulungwa Dalio. ¹⁶ Halafu vandu na Israeli, vaavishilanga, walawi na vananji vwenji walepekenje va hiame, guvaadhimishenje kwakila kuvikwa wakafu nyumba ja Annungu kwa ilulu ya kwinonyela. ¹⁷ Kwaajili ja kuvikwa wakifu aji nyumba ja Annungu vashikwinga mapongo ga ng'ombe 100, ngondolo mapongo 200, vana va ngondoolo 400, ¹⁸ Guvavishilenje vavishilanga nnfasi jaonji na walawi guvavishilenje mmaungu gaonji ga huduma kwa ashipanganya kwene Ku-Yerusalemu, kulandana na shijiandikwe nchitabu sha Amusha. ¹⁹ Katika lyuva lya kumi na ncheshe lya mwei gwantai, vaujilenje kuhame gu vaadhimishenje pasaka. ²⁰ Vaavishilanga na walawi vashikwiikonjeya ngondolo jwa pasaka kwa ajili ja vaujilenje kuluame kuutumwe na kwa ajili ja ashialongo ajao na vayenenji. ²¹ Vaisraeli vaujilenje kuutumwa guvalilenje pasaka pamo na vevala valinginji mbali na itendi ya shambi ya valongo vatome ili kwaloleya Abwana ashikupanganya va Israeli. ²² Kwa muda gwa moga saba vashitendanga shikuu ja mikate jangatangwa amila kwa kwinonyelo, kwa ligongo ashipanganya vashiikwapanganga kwinonyela na vashikutendeuya ntima gwa vakulungwa va ku-Ashulu, na kwataganga mashili kwa liengo lya shenga, nyumba ja ashipanganya va Israeli.

Chapter 7

¹ Lelo baada ja lyelino, shipindi shaa tawala nkulungwa jwa kuajemi Altashasta, Aezra guvaishe gwashoshela bubabeli vaolongolela va Aezila valinginji: Aselaya, Aezalia, Ahilkia, ² Ashalume, Asadoki, Aahitubu, ³ Aamalia, Aazalia, Amelayathi ⁴ Azelahia, Auzi, Abuki, ⁵ Aabishaua, Afineasi, Aeliazali aliji mwana jwa Aaluni vavishila vakulungwa. ⁶ Aezla guvaishile valikopoka ku-Babeli na vadiji vataalamu vajandika va shelia ya Amisha yaliji a yahwe ivapengwilenje na ashipanganya vavaishaeli. Nkulungwa atendaakwapa kila shindu shivangugaga pava mkono gwa a yahwe gwaliji pamo na valao. ⁷ Baazi ja luveleko lwa kuislaeli na vaavishila, walawi, vajimbanga, vaalindanga na vevala vaangulwenje kukamula mahengo nnihekalu na valaonji guvapitengenenge kuyerusalemu katika shaka sha saba shika nkulungwa Altashasta. ⁸ Aezla guvaisha kuyerusalemu mwei gwa nng'ano gwa shaka sha utawala gwa nkulungwa Altashasta. ⁹ Aezla guvatandwive mwanja gwao gwa shoka kubabeli tangu lyuva lya mwei gwa nng'ano, pava vashikukola shikono kwa ashipanganya. ¹⁰ Kwa maana Aezla vashikwishoya kwa ntima gwao gowe kunjigana na kuikamula shaliya ya ashipanganya na kwajiganyanga vandunji ba Israeli amuli na shaliya yao. ¹¹ Ajino ni nakala ja vakuliungwa Aaltashasta jivaapele Aezila vaaliji vaavishila na vaanjiganya mundu alimishe katika mambo gaazizu malajilo na amuli ya ashipanganya kwa vaisraeli. ¹² Aaltashasta, nkulungwa jwa vanangulungwa, kwa Aezla nkuvishila, nkujiganya shaliya ya ashipanganya va kuliunde shalaamu. ¹³ Nnaino ngunaamulu kuti mundu jojowe jula muisrawli mu ukulungwa gwangu, pamo na vaavishila na walawi, apinga kwenda kuyerusalemu pamo na ugwe, anaaweza kwenda. ¹⁴ Unatumwa naka nkulungwa na vashauli vao saba kuvhunguza kwahusu shipanga shaYuda na kuyerusalemu ulingana na shalia ya Annungu vako, ili mmakono gako. ¹⁵ Paapunda penepo, ujamula mmbia na shahabu yaliji nkulungwa na vakunshauli vao vashikwapa ashipanganya va Israeli kwa ajili, ashimpanganya valiji kumui kwao, kuyerusalemu, ¹⁶ Mmbia na shaabu yowe inkupingaapata kulijimbo lya Babeli, pamo na shadaka ya hiyali kwa ajili ja lihekalu lya Annungu vaonji kuyerusalemu. ¹⁷ Ng'ng'akikishe kuti yene mmbiayi itumishe kuumila malume ng'ombe, magogomaga ngondolo na vaana va ngondolo pamo na shadaka ya nafaka na shadaka ya yang'weleka, mmishile shabiu panchati gwa lihekalu lya Annungu venunji kuyerusalemu. ¹⁸ Halafu nimwe na mayahusi alongo ajako lya mmbone lishinganishianje, kulandana na shivaapinga ashipanganya venunji. ¹⁹ Mmishile kwa ashipanganya va kuyerusalemu ikeleto yowe imegwile kwa ajili ja ibada nnihekalu lya Annungu venunji. ²⁰ Shindu shina shoshowe shipangapigwa kwa ajili ja lihekalu lya Annungu venunji shali shaapingwa vishila, rinaweza kushitola nshiviko shaa vakulungwa. ²¹ Nne nankulungwa Alitashasta nnaino nalakila vago yanga shiviko vowenji va kung'amb lushi, Euflati kukopoya kwa bidii shoshowe kwa Aezla nkuvishila na nkujiganya sheliya ya Annungu vaku liunde shishivapinje kun'ngwenunji, ²² Talanta 100 ya mmbiya, ngano koli100. divai lulo 100, mautaga zeituni lulo 100 na nnjete kiasi shoshowe. ²³ Shoshowe shili ashipanganya valajile, shitundeshe kwa kamilika kwa ajili ja lihekalu lya Annungu vakuliunde kwa nndi papangwe shiuli kwa utawala gwa vakulungwa na vana vao? ²⁴ Kaavili mmanyenye kuti mmangalinginji luushe ja kwatozanga kodi, ushulu au ada vaavishilanga, walawim vajimbanga, mabawabu, wanethini au vakumulanga maengo vananji nnyumba ja ashipanganya. ²⁵ N mmwe Aezila, kulingana na lunda lwa punda lwa Annungu venunji luulinalo, gwavikanje vajumbe na vaamuanga vowe vakwimanyanga shaliya ya ashipanganya, venunji vakamule liengo lya shoya haki kwa vandu vowe valinginji kung'ambo lushi lwa Euflati. Na mmwe inakumbidi kunnjiganya jojowe akakwimanya. ²⁶ Jojowe jula shaakeshe shaliya ya ashipanganya venunji kavili sheliya ya ika nkulungwa, kaje kwamiwa, kupokonyolwa mali au kutawa mmilungu. ²⁷ Kulumbila kuve kwa ashipanganya, Annungu va ashaatati vetu, Annungu vali kwa jijino namnaji vashivika muntima gwa vakulungwa kujipaheshima nyumba ja ashipanganya jili kuyerusalemu kwa nneli. ²⁸ Vali vanyenjeshee shibali shao kwa nkulungwa vakwetenje vao na maofisa vowe va nkulungwa vakutenje uwezo. Pava nkono gwa ashipanganya vangu pwaliji pamo na nne, nashikwiluma mtima gunaakundikanyanga pamo vandu vaaliji vanangulungwa va kuislaeli vakwelanje pamo na nne.

Chapter 8

¹ Vevano ni valongolela ulongo vakopokwenje kubabeli pamo na nne shipindisha utawala gwa nkulungwa Altashasta. ² Mwana jwa Afineasi, Agelshoni mwana jwa Aithamali, Adaniel mwana jwa Adaudi, Ahatushi aliji mwana jwa Ashekania, ³ Ajili kavili mwana jwa Apaloshi na Azekalia pamo na jwenejo vashikuvanganga valume makumi kumi na makumi ng'ang'ano vashikutaywanga kushipinga shao. ⁴ Vana va Apahath-Moabu, Aeliehoenai mwana jwa Azerahia pamo na vanavalume 200. ⁵ Va luveleko lwa Azatu, aaliji shekania mwana jwa Ayahazieli na valume 300 pamo nao. ⁶ Va luveleko lwa Va luveleko lwa Aadini, aaliji Ebedi mwana jwa Ayonathani na valume 50 pamo na; ⁷ Va luveleko lwa Aelamu, valiji mwana jwa Athaliya na vashilleu makumi saba pamo na; ⁸ Va luveleko lwa Ashefatia, aaliji Zebadia mwana jwa Amikaeli na vashileunji makumi ng'ng'ano na gatatu pamo na; ⁹ Luveleko lwa Ayoabu, aaliji Obadia mwana jwa Ayehieli na vashileu 218 pamo na; ¹⁰ Va luveleko lwa Abebai, aaliji Zekalia mwana jwa Abebai na ¹¹ vashilleu makumigavili na ncheshi pamo na; ¹² Va luveleko lwa Aazigadi, aliji Yohana mwana jwa Ahakatani na vashileu 110 pamo na; ¹³ Va luveleko lwa Aadonikamu, veneva valinginji va kumpelo mena gaonji ni Elifeleti, Yeueli, shemaya na vashileu makumi sita pamo na; ¹⁴ Va luveleko lwa Abigwai, vaajili Uthai naka Zakuti na vashileu makumi saba pamo na valaonji. ¹⁵ Nashikwaakundikanyanga kulushi kwende ku-Ahava, gutuvishile shigono pepela mova gatatu. Makati punakombebelelaga kati ja vandonji na vaavishila, naangatanga walawi. ¹⁶ Bai nashikwashemanga Aezeti, Aalieli, Ashemaya, Aelnathani, Ayalibu, Aelnathani Anathani, Azekaria na Ameshulamu. ¹⁷ Gunatumilenje kwa Aido nkulungwa jwa kwene kutasifia. Gunaalugwwalenje gushivaalugulile Aido na ashaalongo ajao, wanethini) kwene kukasifia, kwa ajili vatupeshanje vahudumu kwa ajili ja nyumba ja Annungu vetu. ¹⁸ Kwa nneyo guvatutumilenje uwe kwa ashapanganya na nkono gwa mmbone gwa muna ashamwaga ishekeli mundu alijina uwezo akoposhalaga kuluveleko kwa mahli mwana jwa Alauri mwana jwa blaeli na vana va Asherebia pamo na ashalogo vao vashileunji likumilimo na nngano na vatatu. ¹⁹ Na jwalake Hashabia, pamo na Yashaya vakoposhela luveleko lwa Amelali na ashapwake na vipwa vao vashileunji makumi gavili. ²⁰ Kavili vashikupelekwanga vanethini 220, shikundi shaliji Adaudi na maofisa vashikushivika kwaajangutanga walawi. Vowenji valiji vajandikoshevenje kwa mena. ²¹ Kavili nashigomba mmbali kutava kulushi Ahaya ligongo lya kwa kwiinyenyekesha kwa Annungu vetu na kwashondelesheya mwanja gwa mmbone kwa uwe na vana vetu, pamoo na mali yetu yowe. ²² Nashikukola ona kwajuga nakulungwa ashikali na vakwela falasi na vatugoya mumpanda putuva mumpanda ligongo twawavalanjile vakulungwa kuti tukwkete shikono sha Annungu vetu pantundu pa kila akwaloleya, ikaveje mbwinya jao jikulungwa jili kwa vowe vakakwaapilina (vangulu) ²³ Kwa nneyo twashikutava na kwashondeleshea ashapanganya kwa ajili ja jene nganijo na valao vashikujitishia malonji getu. ²⁴ Kavili nashikwaagulanga vandu likumi limo na kavili kwa vakuvishila. Asherebia na Ahashabia na asha anungunavao vanalikumi limo. ²⁵ Gunaapimilenje mmbaya shahabu na ikelelo na shadaka yakopweshe kwa vakulungwa na vakwaa shaali vao na maofisha vao na vaisraile vowe vapalinji kukopoya kwa hiyali shadaka kwa ajili ja ashipanganya vetu. ²⁶ Kwa nneyo gunaapimilenje mmakono gaonji talanta ya mmbiya 650, talanta ya ikelelo ya mmbiya 100, talanta ya shahabu 100. ²⁷ Mikungu makumi gavili ja shahabu, yaonji thamani jake dalkoni 1000 na ikelelo ivili ya alemba kwa shahabu jaakonja. ²⁸ Gunaavalanjilenje, "Mmanganyanji na yeyino ikelelo ino nchivikwanga wakifu kwa ashipanganya mmbiya na ikelelo ishipoywa kwa kupinga kwa ajili ja ashipanganya, Annungu vatulongolele vetu. ²⁹ Mwigoyanje mpaka pushimwipamanje kumeyo ga vaavishila, walawi na vaalongolela va shipinga sha Israeli kuyerusalemu nnyumba ja ashipanganya. ³⁰ Vaavishila na walawi vakubalinji ipimo ya mmbiya na shahabu na ikelelo kwaajili ja kuijamula na kuipeleka kuyerusalemu, ku nyumba ja ashipanganya vetu. ³¹ Gutujawile kutushi Ahaya kwenda kkuyerusalemu lyuva lya likumi limo na ivili kumwei gwa ntai. Nkono gwa ashipanganya gwaliji pamo na uwe gwashikutulinda vangulu na vevala vapijilenje kututanjila fujo mumpanda. ³² Kwa nneyo gutujinji kuyerusalemu na kutama penepo moga gatatu. ³³ Lyuva lya ncheshe, nnyumba ja ashipanganya, shahabu, mmbiya na ikelelo yapimilwe kwa makono ga amelemothi mwana jwa Autili nkuvishila, pamo na Aeleazali mwana jwa Afinehasi, Ayozabadi mwana jwa Ayeshua, na Anodia mwana jwa Abinui, walawi ³⁴ Kila shindu shashikuvalanganywa kwa idadi na maapima kutopa kwake, na kutopa kowee kwajandikwe makati galapeegala. ³⁵ Kisha vevala vaonjilengene kuutumwa, vandu va luhame guvashoshienje shadaka jatiniywa kwa ashipanganya va Israeli. Kwa ajili ja vaisraeli vowe ng'ombe valume likumi limo na vavili, ngondolo valume vakumi tisa na sita, vana va ngondolo makumi saba na sana na magogoma likumi limo na vavili kuva shadaka ja shambi. Yowe yaliji shadaka ya tiniywa kwa ajili ja ashipanganya. ³⁶ Kavili guvapelenje mmbila ja vakulugwa kwa vanangulungwa va vakulungwa na vakulungwa kumbwani lushi Euflatu na guvaajangutenje vandu va nyumba ja ashipanganya.

Chapter 9

¹ Shipindi gene mammboga galiitendeka, vanangulungwa guvaikengenenje naa maalanjila, "vandu va Israeli, vaavishila na walawi vangakombolanga kuapula vayenenji kwa vandunji va ilambo ina yana ungulu gwaonji wakaanani, wahiti, wapeluzi, wayebusi, waamoni, wamoabu, wamisti na waamoli. ² Vashikwalombanga ashimwali vaonji kuva ashakongo vao na vanavakongwe va ashivavanavao, valaonji vashianganya shipinga shikonji na ipinga yangali ukonjelo, yaatimbililenje. Na vanangulungwa na maafisha vashilongolehanga mmujo muitendi yaangalimana" ³ Pumbilikene genego nashikulendula likoti na lijoo lyangu, gunitutumbwile umbo ya mantwe hwangu miitama kwa kanganigwa mpaka shipindi shashoya shadaka ja ligulo. ⁴ Na vevala vowenji vatetemelenje kwa lilove lya ashipanganya va Israeli kwa ajili ja imani jaonji vashikukundikana pai punatemi mili naona mpaka ishilashipindi sha ligulo sha shadaka. ⁵ Ikaveje katika shadaka ja ligulo naajimi kunafasi jangu kwa kuengwa nili na likoti na lijoho lyangu ilendukenje, gumbijile magoti na makono gangu kunani kwa ashipanganya vangu. Gundashie. ⁶ Annungu vangu, ngwete oni na ngapingwa kujinula kumeyo kumeyo kwangu kunngwenu, makosha getu gashikula mpakaa jomboka ntwe na ilevo yetu ishijenjesheka mpaka ishila kuliunde. ⁷ Gwatanduvila lyuva lya vaalongolela vetu mpaka nnaino tuli mwiilevo ya jogoya. Makosha getu, vanangulungwa, vaavishila valingnji mmakono ga vakulungwa vasheshino shi lamboshi, mu upanga, mateka na vatumwa na kuonelwa natuli na oni jakumeyo mpaka lelo. ⁸ Ika nnaino kwa makati gamaupi, Annungu vetu vashikola shikono kwa kutuleshela makombo na kutugavili pakamilishe pa mahali pao pa ukonjelo, kwa nneyo ashipanganya vetu vanakutugavila nnang'ana nimeyo getu na kupoka mautumwa gwetu. ⁹ Ikave tuli tuvatumwa, Annungu vetu vaangatuleka katika kutawa kwetu. Vashikutulanguya shiya kumeyo kuka nkulungwa jwa kuajemi vashikutujalia kulama kwaambi kwa kushenga upya nyumba ja ashipanganya vetu na kualaya maame gake, navalao bhashikutupa likumba lya kutulinda ku Yuda na kuyerusalemu. ¹⁰ Lakini nnaino mmwei ashipanganya vetu, tunakombola kutaya nndi baada ja lyenelji? kwa mana tushiputuka kwa guntulajile. ¹¹ Guntashia kupitila kwa muvaatumilw vaalondolo venu pummelekete. Shilambo shinkujinjikushitamila mishilambo sha sinyate kwa ilevo ya vandu vake. Kwa itendi yaonji na kushima kwaonji vashikushigumbaya shilambo showe kwa ilevo yaonji gwaumile kumpelo kumo hadi kuna. ¹² Kwa nneyo nnakubalinji shilambani sha ashimwali venunji na vangwendo venunji na ashimwali vaonji. Nnaloleyanje mbwiga kulya enji ya pashilambo na kwawaleshelanga vana venunji shene shilambo malinga ushigwaonji gwangali mpelo. ¹³ Gebala gatupatile gala nni matokeo ga itendi yetu jangali mana kwavili ilevo yetu ya ikulungwa. Hata nneyo mmwei Annungu vetu, nshikutukalipila kushoka kuliko ilevo yetu ikulungwa na nchikuutupa makombo malinga aga. ¹⁴ Buli, shitutenje malagano genu kavili na alombana na vandunji vatendanga itende ya ilevo? Buli, nkava na kashilaniija jijinji ju jetu na kutuvalanga, gwangali kutuleshela makombo wala apingaponywa? ¹⁵ Ee mmakulungwa, ashipannganya va Israeli, mmwe nikwete hako! lelo tushilekwa malinga makombo. Tulii apano kumeyo genu na ilevo yetu, hata ili katika ajino alijino jwakwa hata jumo jwetu apingakombola kujima kumeyo jennu"

Chapter 10

¹ Muda gwa jagaga a Ezila na ungana shambi yao, vashi nkuguta ni kuiguluya pemeyo nyumba ja ashipanganya, nngimano gwa nkulungwa gwa vashileu va kuishilachi, pava vandu vatendanga gutanga mwino. ² Shekania mwana jwa Yeheli, mwana jwa Elamu ni kwa valaajila a Ezila, "Tushi lepele uaminifu kwa Annungu na tushilomba vanavakongwe vashijeni vakopoka ilambo na nka pamoja na lyendo, bado gapali matumani kuishilali. ³ Nneino na tuvishe makubaliano na Annungu vetu kwa shoyanga vana vakongwe vowe na vana vaonji lingana na maagizo ga vakulungwa, na yaalajiye ga vene vaungumilanga kupokana na shalia ja Annungu vetu, na jejino jitendeshe kulingana na shalia. ⁴ Jima, lyene liswalala lina kubid ugwe, na uwe tuli pamope na ugwe, ukamilishe na tende lyeneli. ⁵ Nneyo Aezila vashi nkujuna na kutenda vakuvi shila na valawi na vashilaeli vowe ni kwaidi kutenda kwa gwene mpandago ukulasha gwa kumi 10. ⁶ Ndiyo Aezila paajime mwishe kupoka mmujo nyumba ja Anungu ni kurenda katika nyumba jika Yehohanani mwana juka Elieshabu, jwalake jwangulwa nakate wala jwa nngangwa mashi. Tangia pura jishoka valinyinji ku uamishoni. ⁷ Nneyo vashi nkulajiyanga lilove ku Yuda na kuyelusalemu kwa vandu vowe va vujilenje koposhela kuntumwa ni imamanga kuyelushalemu. ⁸ Jojowe alepele ika pa move gatatu koposhela na malangano ga kopoka kwa vana ngulungwa na valongolela sha tolelwe mali yowe shaapuliwa na likundi likulungwa lya vandu vaikengenenje koposhela ku uamisho. ⁹ Nneyo vandu vowe va kuyuda na Benjamini vashi nkuimananga kuyerusalemu kwa mova gatatu, pujaliji ni mwei gwa tisa na lyuva lya ishilini lwa mwei. Vandu vowe vashi nkujimangaga pameyo ja nyumba ja Annungu na vashi nkuungumilanga kwa sababu ja lilowe na ula. ¹⁰ Aezila vankulondola vashinkujima ni veleketi, "Mmanganya ashshivayene nchitendanga shambi, mmanganya nchi tamangananga na vana vakongwe va shijenina na jenjeshea makosha ga kuishilaeli. ¹¹ Nka nneino mwannyanje ashipanganya Annungu va valongolanga venunji, na ntendanje manonga gao, muopulanje na vanakongwe va shijeni. ¹² Nkushanyo gowe ushinkujangula kwa lilove shitu tennda malinga shimeleketenje. Ikatendele, vapalinji vandu vava jinji ni muda gwa ula. ¹³ Twangali mashili ga jima palanga na jenoji nngava ja lyuva limo au gavili ga tenda liengo, pava tushi angavanja pashene shitendishi. ¹⁴ Kwa nneyo vana ngalungwa vetu vatendanje kwa nniaba ja nkushanjo gowe, kwa nneyo kila mundu alombile jwandonya jwa shijeni aishe kwa makati gapangwile na vana ngulungwaw va shilambo sha mbwani na vatapalaya va mbwani mpaka pene kashilani ja Annungu pushiji ja ule kopoka kunngwetu. ¹⁵ Ayothani mwana jwa Ahaheli na Ayazeya mwana jwa atikwa vashi nkukananga lyeneli, ameshulamu na ashabethi valawi vashi nkwalunda ga makono. ¹⁶ Bai vandunji vakoposhelenje kuluame guvatendelenji nnei, Aezila ankuvishila guvaagwile vashileunji valinginji va longolela va shipanga na nyumba, vowenji kwa mena vashinkulilonga lyene liswalali palyuva lya ntai lyaomwei gwa kumi vashi nkuta mangana kuga seketi gene mambo go. ¹⁷ Lyuva lya ntai lya mwei gwa ntai valiji va maliyenje kwa chugweanga vene vashileu valo mbilenje vandonya va shi jeni. ¹⁸ Nkati ja luveleko lwa avishila venevo, valinginji valinginji valombile vandoya vashijeni. Nkatija luveleko lwa Ayoshua mwana jwa Ayosadaji na ashiakulugwa va aliji Amasela, Aeliazeli, na Ayalibu na Agedalia. ¹⁹ Kwa nneyo ni amua kwa lekanga asha kongovaonji pava vashi nkuvanganga na ilevo, guvatolilenje shadaka ja ngondolo kwa ajili ja ilevo yaonji. ²⁰ Nkati ja luveleko lwa armeli, Hanani na Zebadia. ²¹ Nkati ja luveleko lwa Ahalimu, Maaseya, Eliga, Shemaya, Yehieli na Uzia. ²² Nkati ja luveleko lwa Apashuli, Elioenai, Maaabeya, Ishimaeli, Nethaneli, Yozabadi na Elasa. ²³ Nkati ja luveleko lwa walawi. Yozabadi, Shimei, kolaya (ndiye kelita) pethai, Yuda na Eliezeeli. ²⁴ Nkati ja vajimbanga, Elieshibu nkati ja valindiaShalumu, Telemu na uli. ²⁵ Nkati ja vaishilacili vananjivalepekenje; kuumi la luveleko lwa paloshi, Lamia, Izia, Malkia, Miyamini, Eleazali na Benaya. ²⁶ Vakoposhela kuluveleko lwa Aclamu: matania, Zekalia, Yeieli, Abdi, Yelemothi na Eliya. ²⁷ Nkati ja luveleko lwa Azata, Elionai, Elishabu, Matania, Yelemothi, Zabadi na Aziza. ²⁸ Nkati ja vana va a Bebai, Yohoanani, Hanania, Zabaina, Athlai. ²⁹ Nkati ja vana va Abani, Meshuluthmu, Maluki, Adaiha, Yoshuba, Sheali na Yelemothi. ³⁰ Nkati vana va Apahath-Mohabu, Adna, Kelali, Beyaya, Maaseya, Matania, Bezaleli, Binui na Manase. ³¹ Nkati ja vana va Ahalimu, Eliezeeli, Ishimaya, Malkiya, Shemaya na Shimeoni. ³² Na Benjamini, Maluki na Shemalia. ³³ Nkati ja vana va Ahashumu, Matenai, Matata, Zabadi, Elifeli, Yelemai, Manase na Shemei. ³⁴ Nkati ja vana va Abani, Maada, Amlamu, Ueli. ³⁵ Benaya, Bedeya, Kelui, ³⁶ Wania, Melemamotho, Eliashibu, ³⁷ Matania, Matenai na Yaasu. ³⁸ Na vana va Abunui, Shimei, ³⁹ Shelamia, Nathani, Adaya, ⁴⁰ Maknadebai, Shashai, Shalia. ⁴¹ Azaleli, Shelemia, Shamalia, ⁴² Shalumu, Amaliana Yosefu. ⁴³ Na vana va Anebo, Yeieli, Matithia, Zabadi, Zebina, Yadaï na Beyana. ⁴⁴ Vene vowe va valombilenje vandonya va shijeni na nkati jaonji vapaliji vaveleshelenje vana.

Nehemiah

Chapter 1

¹ Malove ga Nehemia mwana juka hekaile jeliji, kafika mwei gwa kisleu, katika shaka shilambo shikungwa sha Sushani. ² Na mpoanga jumo, Hanani ashikwiya kukopa kuyuda, na nne njinkoavuyanga mbuti vayahudi valamilenje, vayahudi vagelenje valinginji kweneko, na mbuti kuyerusalemu. ³ Gwa malanjilenje, "vevala valinginji katika guagula nkoa gwa vaokokenje katika kutavwa valilinginji nchilwele shikulungwa na oni ligongo likumba lya kuyerusalemu llishibomolwa na malanga gake gashijokwa moto" ⁴ Na mala pe ngapilikananje gene malovega, nashikutama na kuguta, na kwa lyuva nashikuje ndeleshea omboleza na kutava na kujuga mmujo mwa annungu va kumbinguni. ⁵ Nne gumeleketa, "ugue ni ujwankulungua, Nnangu jwa kumbinguni Nnangu uliujua nkulungwa na jwaimonnga, utimisha malangano ga damu pamo na vevala vakunpinga na kamwe anuli yake. ⁶ Pilikanishia majugo gangu na uugwe meyo gake, ili upilikane sakia ya shitume jwako kuti nnaino anasali shilonamui kwa ajili ja vandu va kuisraeli vatumetume vako. Nne ngunaamini yambi ya vandu vakuisreeli, yakuti tushipunda kutenda kutenda kunngwako luvove nne na nyumba ja ashiataji tushitenda shambi. ⁷ Tushitenda kaje gwamba pantundu jako, na twangakagulila amri, shawa, na ukumu jakuti ushikunngamulu shitumetume jwako musla. ⁸ Shonde kumbushila lilove ligwanng'amulu shitumejwako musla, ntendanga panagali amirika, shinipwilinganya nje mwilambo. ⁹ Ikaveje nnyangaga kungwaga kumngwangu nikangula amuli yangu na kuitenda, hata kama vandu vako va shikuja nelanga pei ja mbiungu jatalika, Nne shininkushanyanya kupoka kweneko ninjiana uonji pepala maali pulipaagwile ili kulitenda lina lyangu. ¹⁰ Nnaino venevo ni valumelume vako na vandu, vakuli gako gamakulungwa na kwa nkono gwako ukwele mashali. ¹¹ Nkulungwa, najuga, pilikanisha nnaino majugo ga vatumetume vako yakuji ikunonyele kuishimiwa lina lyako nne lelo avanikishe shilumelume jwakae mundu ju, punaliji jwang'weya jwa vakulungwa.

Chapter 2

¹ Katika muji gwa nisani, katika shaka sha makumi ga vili nkulungwa jisa arlashasla, ashikuagula divai, na njikutola divai gunumpele nkulungwa nneino nangawe kushitika mmujo jake. ² Ikaveje nkulungwa guanugulile, "kwa nndi kumeyo ulinginika? ukavonekana unakwala. Jeneji lashimajive inginiko ja muntima" mbe gunyogwepe kaje. ³ Guninnungulile nkulungwa "Nkulungwa alame milele! kwa nndi kumeyo kwangu kunave na mainginiko? ivaga shilambo, maali pa makavuli ga atati vangu, kweneko kunaame, na matanga gake gashia liviwa na moto." ⁴ Na nkulungwa gwanugulile, upinga ndende nndi?" kwa nneyo guninujile nnungu jwa kumbingu. ⁵ Guninugulile nkulungwa alolanga ukoto na ivaga shitumetume jwako ashitenda ukoto pa meyo gako, shiukombole kunduma kuyuda, shilambo sha likavuli lya ashatati yangu, ili mbare kushwenga kavili." ⁶ Nkulungwa gwanyangwile (Nagwe malkia ashikutama tome nagwe jwenejo) "Shiutame kwa muda gwashi paka uvuje? "nkulungwa gwalone ukoto kumbeleka nanne gunimpele muda. ⁷ Na penepo nkulungwa guninugulile, "ivaga ishinkonjeleye nkulungwa, umbe nyalaka kwa ajili ja vakulungwa kung'ambu ja lushi, ili vapatanje kunuusu mbite maeneo ga mipanda jaoni kwenda kuyuda. ⁸ Pia ipagwe valua kwa asafu, valindilila nng'itu gwa vakulungwa, ili ambe mikongo ja lenda ishiya malango ga ngome tome na lekelu, na kwa likumba lya shilambo na kwa nyumba jingupingalama!! kwa nneyo kwa ligongo lya nkono gwa mmbone gwa annungu ushikuva pantundu jangu, nkulungwa ashikumba itaji jangu. ⁹ Ngishe kuvakulungwa kung'ambu ja lushi, na kwapanganga vakua ya nkulungwa Bai nkulungwa paiji ashikkupeleka maopisha ga jeshi na vakwela falasi pamo na nne. ¹⁰ Sanbalati Mhoroni nagwe Tobbie shitume tume jwa Amoni puvalikenenje lyene lijambo li, vashikunonyelwanga pava mundu ashikwiya alilinga kwajangutila vandu va kuisraeli. ¹¹ Bei, njikuvuja kuye (usalem, punaliji kweneko mova ga latu. ¹² Shilo nashikukajimuka, nne na vandu ya shoko pamo na nne. Nangannugulila mundu jojowe sheshila shashivile Nnungu nkati ja ntime janga nishitende kuyerusalemu, hakapaliji na nyama pimo na nne ikaveje jwejwa junakwelile. ¹³ Shilo nashikujaula kwa mpanda gwa nnango gwa mukose, ilekea liko lya limbo lya lijoka lya jaa ikoko, na kulola makumbe ga Yerusalem, ambao gashikubomolwa, na miango ja mbao jishikualiviyoa na moto. ¹⁴ Gumbite kunnango chemichemi ja nkulungu pulyaliji lilanga lyapepeka kaje kupila na nnyama juna njkwelile. ¹⁵ Kwa nneyo nashikwenda shine shilo talu na likote na kwola likumba, gumujile nnyuvatendilenje lyema na kujinjila kwa nnango gwa mukote, na kwa nneyo gumujile. ¹⁶ Vatawala vanga manyanga punapite au sheshila shinishitendile, na valanjilanga vayahudi, wala makuhani wala vakuu, wala vatawala, wala vananji vatendilenje lyene liengo lya. ¹⁷ Gunavanjilenje, "unilola shilvele shitulinavo shi, jinsi Yerusalemu jili katika maame na mianga jake jialiviywa kwa moto. Njiangawe tushenje likumba lya yambi Yeresalemu, ili lunave na oni kavili". ¹⁸ Navalanji kuli nkono gwa mmbone gwa annungu vangu pungwaliji pantundu jangu na pia mbuti malove ga nkulungwa amalanjile. gwavelekenje, "hebu tujavule tukashenje. Kwa nneyo guimalishenje mikono jaoni kwa ajili ja liengo lya mmbone. ¹⁹ Ikaveja sanbati mhoroni, na Tobia shilumetume jwake muamoni, na Geshem Mwarabu, vakapilikananje jene avalijo vashikuekanga na kutukukana; gwaveleketenje, utendanchi? buli, unapweta na jwenkulungwa? ²⁰ Nagujangwilenje, "Nnungu jwa kumbinguni shatupe kwekewa. Uwe ni valumelume vake nashilujawe kushenga. Ikaveja gwangali saam jakwe aki na kwangali kulonga kwa kilistoria kweneko kuyerusalemu"

Chapter 3

¹ Kisha Eliashibu, kuhani jwankulungwa, ashikujima pamo na ashapwake makuhani, gwaschenjilenje nneyo gwa ngondolo, vashikuaakasa na kuvika milango jake. Vashikuvika wakfu adi nnalagwa lamea na adi mnala gwa Hananeli. ² Badala jaonji vandu va kuyeriko vashenjilenje, na badala jaonji zakaria mwana juka imri ashenjile. ³ Vana vaka senaa gwaschenjilenje nnango gwa samaki vanavikanga miimili jake na kuvika milango jake na itale yake na makomeo gake. ⁴ Meremoshi ashikuandaa seemu jikagula jwenejo ni mwana juka uria mwana juka itakosi. Na badala jaonji meshilamu ashikualaya jwenejo ni mwana juka Bwana. ⁵ Badala jaonji watekoi guvaeleyenje, ikaveje viongozi vaonji vashikukukananga kutenda liengo lya lajilwe na vakuluvakulu vaonji. ⁶ Yoyada mwana juka pasea, na meshulam mwana juka Besodea, vaeleyenje nnango gwa ukala, vanavikanga miimili, na kuvika milango jake na ilale yake na makomeo gake. ⁷ Navalavonji, melalia mgibeoni, nagwe yadoni meronothi, vandu va kugibeoni na kumispa, vashikulendelanga maalayo seemu ja pantundu ambapo nkuu jwa nkoa ashikulama kung'ambu lushi. ⁸ Na badala jake uzieli mwana juka Harhaya, jumo jwawayana Dhaabu, gwaeleye, na badala jake Hanania, nkualaya mamkato. Guvashenjilenje kaviti Yerusalem mpaka likumba lya panuka. ⁹ Na badala jaonji rejaya mwana juka Huri gwaschenjile. Paliji ntawala jua nushu ja vuilaya ja Yerusalemu. ¹⁰ Na badala jaonji yedayana mwajuka Haruma ju ashenjile tome na nyumba jake. Na badala jake itatushi mwana hashabneya ashenjile. ¹¹ Malkia mwana juka Harimu na Hashibu mwana juka palati moabu, vashenjilenje seemu jina pamo na mnala gwa tanuu. ¹² Badala jaonji shalumu mwana juka Halobeshi, nkuu jwa nushaje wileya ja kyerusalem, gwaschenjile, pamo na eshinaviti vake. ¹³ Hanuni ashinnyene va kuzanoa vashenjilenje nnango gwa mukote, vashenjilenje kavili na kuvika milango jake, na ifale yake na makomeo gake. Vashiku shenganga dhira ali nnangogwa jaa. ¹⁴ Malkia, mwana juka Rekabu, nkuu jwa kuleya ja Bethi-Hakeremu, gwaschenjile nnango gwa jaa. Ashikushenga na kuvika milango jake, na ntala yake na makomeo gake. ¹⁵ Shelamu mwana juka kolhoze, mkuu jwa wilaya ja mispa, gwaschenjile nnango gwa chemichemi. Ashikushenga, na kuvika iuniko pantundu jake na malingo na itale yake na makomeo gake. Ashikushenga uambi likumba lya mbwani ja silowamu kwa bustani ja nkulungwa, ngashi ja ongosha kopoka shilambo sha Adauidi. ¹⁶ Nehemia mwana jwa Azibuki, ntawala jwa nushu ja nllaya ja Beth-suri, gwaschenjile pene maalipo, kushoka pa makavuli ga Adauidi, mpaka bilika jishenjilwe na vandu, na nyumba ja vandu vakwetenje mashili. ¹⁷ Badala jake, walewi vashenjilenje, pamo nagwe mwana juka Rehumu mwana juka Beni na badala jake, Hashabia, ntawala jwa nushu, ja wilaya ja keila, kwa wilaya jake. ¹⁸ Badala jake vandu va ilambo yaonji vashenjilenje, ivaga ni pamo nagwe binuu mwana juka Henadadi, mkuu jwa nushu ja wilaya jake. ¹⁹ Badala jake ashenjile Ezeri, mwana juka Yeshua, mtawala jwa kunispa, ashenjile sheemu jina elekea gala ja shilaa, pandumba ja likumba. ²⁰ Badala jake Baruki, mwana juka Zakai, gwaschenjile kwa iyali sheemu jina shoka ndumba ja likumba mpaka nnango gwa nyumba jika Eliashibu, kuhani jwankulungwa. ²¹ Badala jake Meremothi, mwana juka hakosi, gulishenjile sheemu jina shoka nnango gwa nyumba jika Eliashibu mpaka mpelo gwa myumba jika Eliashibu. ²² Na badala makuhani, vandu va jene eneojo tome na yerusalemu, vashenjilenje. Badala jaonji Benyamini nagwe hashubu, vashenjilenje kujielekea nyumba jaonji. ²³ Badala jaonji Azaria mwana juka maseya, mwana juka Anania ashenjile tome na nyumba jake. ²⁴ Badala jake Binuni mwana juka henadadi gwaschenjile sheemu jina, kushoka nyumba jika Azaria adi ndumbu ja likumba. ²⁵ Palali, mwana juka uzai gwaschenjile pantundu ndumba ja lukumba na nnala ujenela pantundu kushoka pa nyumba pantundu ja mkulungwa katika livata lya vahindililwa. Badala jake pedaya mwana juka paroshi gwaschenjile. ²⁶ Nneino valumelume va hekalu vatemingene kuojeli vashenjilenje npaka upande gwa hifadhi ja mashi upande gwa mashariki gwa nnala ukwivoneya. ²⁷ Badala jake, watekoi yashenjilenje seemu jina, elekea nnala gwa nkulungwa uli pilange, mpaka likumba lya kuonjeli. ²⁸ Makuhani gavashenjilenje pantundu ja nnango gwa farasi? kila jumo kuelekea kunyumbajake ²⁹ Badala jaonji sadoki, mwana juka imeri, ashenjile jene seemujo kuelekea kunyumba jake. Na badala jake shemaya mwana huka shekani nkulindilila nnango gwa kumashariki, gwaschenjile. ³⁰ Badala jake Hanania, mwana juka sita jwa salafu, gwaschenjilenje seemu jina. Meshulam mwana juka Berekia ashenjile kuelekea kukati yake. ³¹ Badala jake malkiya, jumo jwa vayana dhahabu, gwaschenjile mpaka kunyumba ja vatumme tume va hekalu na vapindanga valinginji velelekeanga nnango gwa lligekeza na npaka kati ja pinntundu ja kunyenje. ³² Vapindanga va dhahabu na vapindanga vashenjile kati ja pantundu ja ndumba ja nnango gwa ndondolo.

Chapter 4

¹ Sanbalati akapilikaneje tunashenga likumba, ashikutumbala nkati jake, najwenejo ashikutumbala kaje, gwavaeshilenje vayaudi. ² Mmujo ja ashapwanga na lijeshi lya samaria, gwavelekete, "vene vayaudi vatoloshevenje va valendanga nndi? buli, shivashoyanje sadaka? buli, shivapeleshelanje maganga kushoka ku kijusi bbadala ja jokwa moto?" ³ Tobia mwamoni paliji pamo nagwe juenejo, na jweneyo gwavelekete, "ivaga nanchelo akakweli pantundu ja shenashi shakushishenganga, akalibomwele lyene likumba lya maganga lyo" ⁴ Utupilikane, Nnungu jwetu, maana uwe tunapunjwa. Mmujanavo mainginiko gavonji pantundu ja milwa jaonji ashinnyene na mwapanganje vapatanje kuapolwa katika shilambo shao ambapo ni valavwa. ⁵ Naunishile ubaya gwaonji, wala inaishoye ilevo yeonji mmujo jenu ligongo vashishi mwanga vashenganga. ⁶ Kwa nneyo twashenjile likumba na ukumba lyowe lishikulundanywe kwa nushu ja uleu gwake. pava vandu vashikuvanganga na amuja lenda liengo. ⁷ Ikaveje sembalali Tobia, waarabu waamoni na waesldodi vakapilikananje kuti liengo lya kalabeti likumbe lya yerusalemu lyaliji liliende lea, na kuti sehemu yakaishe katika likumba yaliji itavilwe nnjimua njikulungwa jishikukolela nkati jaonji. ⁸ Vowe vashikutenda shauli pamo, na vashikwiyangana kukomane punda na yerusalemu na sababisha manyato nkati jake. ⁹ Ikaveje, tushikujuga kwa anungu vetu na kuvika valindilila nndu valindilila punda jao shilo ja mwi kwa ligongo lya kumisri kuavonji. ¹⁰ Kisha vandu va Yuda guavelekelenje, "Mashili ga velaya vajamulange mishigo vanashindwa kushipagwa kijusi jikulungwa, na tukakombola kushenga likumba" ¹¹ Na adui vetu gwaveleketenje, "wala vakamanyanga au kwela npaka pushitujie kati jaonji na kuvulaganga, na kulijimike liengo" ¹² Nagwene wekatigo veyahudi valinginji valitamananga tome na vakopola nauwe mala kumi, valikutuonyanga pantundu jetu ja mipango jatendilenje ja punda. ¹³ Kwa nneyo gumishile vandu katika seemu ya pai ya likumba katika seemu ilinngwee. Njikuvika kila lamila jikwete upanga, lipanga, na upinde. ¹⁴ Gunolile, gunyimi, gunalugulilenje vakulu, na vatawala, na vandu vananji, "Nnajogopanje munkumbushilanje nkulungwa, ambae ni nkuu na jwaimonga vakomane ashapwenu, vana venu, ashinaviti venu, ashakongo venu na ayumba yenu. ¹⁵ Puyaliji wakati adui yetu wepuva pilikenenje kuti mipango jaonji. Jinamanjika kumngwetu na anungu ashikutindi ganya mipango jaonji, tuvowe tushikuvunja kulikumbakila jumo kwa liengo lyake. ¹⁶ Kwa nneyo langu gwene wakaati gonushu ja valumelume vangu valendilenje liengo pantundu lyashenga likumba, na nushu jaonji gwakamwilenje mapanga, ngao, upinde na kuwala shilaa, wakati viongozi vashikujima ngana nnyuma ja vandu vove va kuyuda. ¹⁷ Na nneyo venevopevo vatendanga liengo valinginji valishenganga likumba na kujigala mishingo valinginji pia valilindilila malanga gaonji. Kila mundu alilenda liengo kwa nkono gumo, na kwa nkono guna paliji na shika jakee. ¹⁸ Kila rijenzi ashikuwala upanga guika mmbalaji jake nandio pashenjile. Juejula agombile tarumbeta ashikulama lome na nne ¹⁹ Mashikwavalanjilanga vakuu na viongozi na vandu vananji, liengo lyammbone na lyakina, na tushikutanga na likumba, jalika na mundu juma. ²⁰ Lashima mmutushilanje maali ambapo shinpilikananje lilove lya tarumbeta na kukusanyika kweneko, Nnungu jwetu shatukomanile" ²¹ Kwa nneyo lushikutennda lyene liengo lya, nushu jaonji valinginji valijamulanga mapanga kushoka kumashelo lyamba adi koposhela kwa ndondwe. ²² Gunalugulilenje vandu gwene wakati go, "kala mundu na shitumetumme jwake vajendangane shilo katikakati ja Yerusalemu, ili yave yalindilila wakati gwa shilo na yatendanga liengo gwene wakati go" ²³ Bai, nngaa nne, wala ashapwanga, wala vatumetume vangu, wala vandu valindilila valinginji vaninga gulanga, jwakwapi hafa jumo jwetu abadilisha nnguvo yake, na kila jumo jwetu ashikujamwa shilaa jake, ata kama akapite kwa ajili ja kutoka mashi.

Chapter 5

¹ Kisha vanavalume na ashakongovao vashigutanga kwa mashili punda vyaudi vajaanji. ² Kwa maana pashikuva na baadhi ja vana vetu na ashina viri vetu puruli tuvavajinji. Bai heebu tupate najaka tukombole kulya na tutame tuishi" ³ Pia kushikupangwa baadhi ja vandu ambao vashikuveleketanga, "Tunavika poni migunda jetu, na nyumba yetu ili tupate nafaka wakati gwa shivanga. ⁴ Vananji pia vavelekelenje, "Tushikopesha mbia kulipa kodi ja nkulungwa kuti mgunda jetu na migunda jetu ja mizabibu. ⁵ Hala nneyo nneino ilu yelu na myanini malinga na vana vaonji tunalashimishwakuusha vena vetu na ashina aliti vetu kuva vatumwa. Baadhi ja ashinaviti venu layali vainginyi valumwa ikaveje twengali mashili ga jangulila ligongo vandu vananji nneino vakolanga migunda jenu na mizabibu jenu. ⁶ Nashikumbala kaje punapilikene gene malove ga na shililo shaonji. ⁷ Eka gung'anishie pantundu ja lyeneli, na kujianevo mashitaka punda ja vakuu na viongozi gunalugulilenge, mmanganya mnaloleyangu liba kila jumo kushoka kukampweka nnyene. Gunijiimikenje kusanyiko jikulungwa pantundu jaonji. ⁸ Na kwa lugulilenga, uwe kwa kadri shitushite kombola, tushikwakomboo ashapwetu kushoka kuutumwa gwa kiyahudi ambao valinginji vashikuushwa kwa mataifa, ikaveje hata nnakwaushanga ashapwenu na ashalumba venu ili vaushwe kavili kunngwelu valingonji lilove lyaveleketa. ⁹ Pia gumelekete, "shinkutendanganga shanmbone buli, kakunpasanga kuoa na kujogopa annungu vetu ili kuivila malalamiko ga mataifa ambao ni adui vetu? ¹⁰ Nne na ashapwega na vatumetume vangu tunakwepanga ipanje na nafaka ikaveje lashima lweshe kutosha liba ja pantundu jajene mikopo. ¹¹ Maovujilanavonji lelope migunda jaonji mizabibu jaonji, migunda jaonji ja mizeituni, na nyumba yaonji na asilimia ya mmbia, nafaka, divai ja yambi, na mauta gumwaloshienje" ¹² Gwaveleketenje, "shituvujanavo sheshila shilulolile kushoka kunngwavonji, wala tukapinga shindu kushoka kugwevonji. Shifutende mbuti shiukuveleketa" Na kwaapishanga kwetendanga mbuti shivashite aidinji. ¹³ Gungung'winde nnguwo jangu, gumelekete, "Bai nnungu ashoye nyumba na mali ga kila mundu jwangalimisha aidi jake kwa nneyo akung'undwa na kuva jwanguli shindu likusanyiko lyoe gulivelekete ive nneyo na guvanng'ininje nkulungwa. Na vandu guvalendilenje mbuti shivashile aindinji. ¹⁴ Kwa nneyo tangu wakati gumikwilwe kuva nkuu jwa shilambo sha yuda, langu shaka sha ishirini mpaka shaka sha thelathini na pili sha nkulugwa Areashasta, yaka kumi na ivili, nne na ashapwanga twangalya dhalya shishoshiwe kwa Agavana. ¹⁵ Ikaveje vakuu va ukala valinginji kabla jangune vashikuja mulannga kunngeaonji kwa ajili ja shalya na divai jaonji vandu. Ikaveje nangarenda nneyo ligongo kujogoya kwa Annungu. ¹⁶ Naendeleo kwenda liengo kulikumba na twanauma litaka. Na vatumetume vangu vowe vashikukkushanyika kweneko kwa ajili ja lyene liengo lyo. ¹⁷ Katika mesha jangu vapalinji vandu iso, ikaveje vevale vaikengene kunngwetu kushoka kwa mataifa valinginji valikututimbilila. ¹⁸ Kila shindu shiandaliwe kkila lyuva shaliji ng'ombe jumo, yaagwilwe ngondolo sita, na ijuni na kila mova kumi line yove ya divai yaijinji na ate kwa genega gowe ga nangapinga maitaji ga shalya agavana, ligongo magambo galiji gatopa pantundu ja vandu. ¹⁹ Ungumbushile, ugwe nnungu jwengu, kwa ukoto, kwa ligongo lya gowe gunigalendile kwa vene vandu va.

Chapter 6

¹ Wakati sanbalati, Tobia, Geshimu mwarabu na adui vetu vananji vakapilikananje kuti na shenjile likumba lyayambi na kuti jwakwapi seemu jojo jilekwilwe nngwee, ingawa nganavevike milango katika malango. ² Sanbalati na Geshemu gwatumile vajumba gwevelekete, nnjiangane, tuimikane pamo palivala maali fulani pa ono. Ikaveje vashikupinganga kunjulu. ³ Nashikwatumanga vajumbe kunnguavonji gumelekete, natenda liengo likulungwa na ngakombola kuuluka kwa nndi liengo lijime wakati pushinjoshe kwiya kweneko? ⁴

Vashikutumanga ujumbe gogapego mala nchashe, na nne najangwilenje nnapaila kila waka. ⁵ Sanbalati ashikuntuma shitumetume jwakke kunngwangu kwa npanda gwapegula mala nng'ano, na nyalaka jii nngwee nmakono jake. ⁶ Jishijandikwa, "inalipotiva katija meta ja na Geshemu pia anaveleketa kuti ugwee na vayaudi nechikola mpango gwa leka, kwa lyene ligongo lyo ndio nnashenganga likumba. Kukoposhela na yene taalifa hii, unegejela kuva nkulungwa jwaonji. ⁷ Naungwe ushikwaagwanga valondola kutangasha abali yako pantundu ja Yerusalemu, valilugwanga, "Ashipangwa nkulungwa kweneko kuyuda!" shiukombole kuva na nkulungwa shapilikane yene lipoti hi, Bia, ebu tulambaye. ⁸ Na gundumile lilove gumelekete, "gene mambo gakanavetendeka nndu shiukuveleketa, kwa maana nkati ja ntima hwako ushikugebuni" ⁹ Kwa maana vove vashikupinganga kutujugoya, vaganishienje, vashivalekanje mokono jao kutendalyene liengo lyo, na jikatendeka. Ikaveje, nneino Nnunu, tapashali shimilisha mikono jangu. ¹⁰ Gumbite kumini kwa shemaya mvana, juka delaya, mwana juka methetabeli, atavilwe nnyumba jake gwavelekete, ebu tuimikane pamo nnnnyumba ja Annungu, nkati ja lekalu, na tuugale milango ja hekalu, kwa maana vanakwiyangana kukuvulaga" ¹¹ Gunyangwile, "Buli! mundu malinga nne shingombe kujinjila nng'ekalu ili mbele kkutama? ngajinjila" ¹² Nang'amwile kuti nngaa Nnunu antamile, ikaveje ashitenda ulondolo ashikuva punda jangu. Tobia nagwe sanbalati vashikung'ajirinji. ¹³

Vashikumpanganga liengo lyandenda mme na bogha, ili ndende sheshila shavelekete na ilevo, nneyo vakakombolenje kumba lina lya nyata ili kung'aibisha. ¹⁴ Nnunu jwangu, gwakumbushilanje Tobia nagwe sanbalati, na gowe gatendilenje. Pia gunkumbushile nkolondola noadia na valondola vananji ambao vashikulinganga kundenda nyogope. ¹⁵ Kwa nneyo likumba lyuva lya makumi ga vilii na nng'eno ga mwei gwa Eluli, badala ja mova makumi nng'ano na ga vili. ¹⁶ Adui vetu voe puvalikenenje genego, mataifa goe gashikututimbilile vashikujogopanga gwakatilenje tamaa kaje pameyo paonji ashinyene. Kwa maana vashikumanyanga liengo litendeshe kwa nsaada kwa gwa Anungu vetu. ¹⁷ Gwene wakati guno vakuu va kuyuda vashikutuma nyalaka yaijinji kwa Tobia na nyakaka yao Tobia guyaishilenje. ¹⁸ Kwa maana vatavilwenje kweneko kuywela puvalinginji vavajinji kwa shilumbilo shake, kwa ligongo ashikuva nkwegweke shekama, mwana juka Ara. mwanagwe Yehohanani paliji ashikuva nkwegwake meshulamu mwana juka Berekia. ¹⁹ Pia yashikulambayanga na nne mbuti matendo gake gakonja na kunnugulila malove gangu nyalaka ya nyongoya yaishe kushoka kwa Tobia.

Chapter 7

¹ Wakati likumba likamateje na milango kujimikwa, na valindilila vamilango na vajimbanga na walevi valinjingini vaagwilenjere. ² Gunimpele mpwanga Hanani kuva na Emwili pantundu ja Yerusalemu, pamoje na Hanania aliji mkujimilila jwa shijiji, pava paliji jwaaminike na ashikunnjogopa Nnangu punda vananji. ³ Na nne gunalugulinje, nnaugulanje milango ja Yeresalemu mpaka pushili valule lyuva, wakati valindilila valilindilanga, ukombole kuugala milango na kujikasha agula valindilila kukopeka kwa veyala vatamangana pa shituo shaonji sha lilindilila, na vananji mmujo ja nyumba yaonji ashinnyene. ⁴ Nnaino shilambo shaliji shapanuka na shikulungwa, ikaveje kushikuva vandu vashokope nkati jake, na yakwapi nyumba ishenjilwe kavili. ⁵ Nnangu jwangu ashikuvika mwilima gwangu, kwakushanya pemo vakuu, maafisa, na vandu kwajendishanga kulika familia yaonji njikupata shitabu sha kizazi sha vevala ambao vashikuvuja kwanza na gumoeni kuti ishikujanchikwa mwehemo. ⁶ Venave nchio vandu valijimbo ambao vashikwendangana kushoka kuamisha na vevala naeminywe ambao nkulunguluka Nebukadreza jwa kubabeli ashikwatonga matoka gwavujenge kuyerusalemu na kuyuda, kila jumo kwenda kushilambo shake. ⁷ Vashikwiyangana na Zetubabeli, Yoshua, Nehemia, Sereya, Nahamani, Mordekai, Bushani, Mispari, Bigwai, Rehumu Baana, jaliji idadi ja vana va Israeli. ⁸ Vana va paroshi 2,172. ⁹ Vana va shefatia, 372. ¹⁰ Vana va Ara, 652. ¹¹ Vana va pahathi Moabu. ¹² Kwa vana vaxayeshua nagwa yoabu, 2,818. ¹³ Vana vake Elamu 1,254. ¹⁴ Vana naka zatu, 845. Vana vaka Zakai 760. ¹⁵ Vana vaka Binui 648. ¹⁶ Vana vaka Bebai 628. ¹⁷ Vana vaka Azgadi, 2,322. ¹⁸ Vana vaka Adomikamu, 667. ¹⁹ Vana vaka Bigwai, 2,067. ²⁰ Vana vaka Adini, 655. ²¹ Vana vaka Ateri, vaka Hezekia, 98. ²² Vana vaka Hashumu, 328. ²³ Vana vaka Besani, 324. ²⁴ Vana vaka Halifu, 112. ²⁵ Vana vaka Gibeoni, 95. ²⁶ Vandu kukopoka kubethemu na kunetofa, 188. ²⁷ Vandu vaka Anathothi, 128. ²⁸ Vandu vakubethi Azmaveth, 42. ²⁹ Vandu vaku kiriathi Yearimu, kefiru, naku Beerithi, 743. ³⁰ Vandu vakurama naku Geba, 621. ³¹ Vandu vaku mikmasi, 122. ³² Vandu vaku Betheli naku Ari, 123. ³³ Vandu vaku nebo 52. ³⁴ Vandu vaku Elamu ja vili, 1,251. ³⁵ Vandu vaku Harimu, 320. ³⁶ Vandu vaku Yeriko, 345. ³⁷ Vandu vaku lodi, Hadichi, naku ono, 721. ³⁸ Vandu vaku senaa, 3,930. ³⁹ Makuhani vana vaka yedaya (va nyumba jika Yeshua), 973. ⁴⁰ Vana vaka Imeri, 1,052. ⁴¹ Vana vaka pashuri, 1,247. ⁴² Vana vaka Harimu, 1,017. ⁴³ Walawi, vana vaka Yeshua, vaka kadmieli, vaka Binui, vaka Hodivia, 74. ⁴⁴ Vajimbanga vana vaka Asafu; 148. ⁴⁵ Vaugwilenje nnango vana vaka shelumu, vana vaka Ateri, vana vakatalmoni, vana vaka Akubu, vana vaka hatita, vana vaka shobai, 138. ⁴⁶ Valumelume va hekalu vana vaka siha, vana vaka Hasufa, vana vaka Tabaothi. ⁴⁷ Vana vaka kerosi, vana vaka siahe, vana vaka padodi. ⁴⁸ Vana vaka lebana, vana vaka Hagaba, vana vaka Selmai. ⁴⁹ Vana vaka Hanani, vana vaka Gideli, vana vaka Gahari. ⁵⁰ Vana vaka Reaya, vana vaka Resini, vana vaka Pasea. ⁵¹ Vana vaka Gazamu, vana vaka uza, vana vaka Besani, ⁵² vana vaka meunimu, vana vaka nefusimu. ⁵³ Vana vaka, Bakbuki, vana vaka hakufa, vana vaka Harhuri. ⁵⁴ Vana vaka Bashithi, vana vaka mehida, vana vaka Harsha. ⁵⁵ Vana vaka Barkosi, vana vaka sisere, vana vaka Tema. ⁵⁶ Vana vaka Nesia, vana vaka Harifa. ⁵⁷ Vana vaka Sulemani, vana vaka Sorai vana vaka Sofeereth, vana vaka Peruda. ⁵⁸ Vana vaka yaala, vana vaka Darkoni, vana vaka Gideli, ⁵⁹ Vana vaka Shefatia, vana vaka Hatili, vana vaka pokorethi sebaimuvana vaka Amoni, ⁶⁰ Valumelume vowe va hekalu, na vana vavatumetume vaka selemeni, puvalingini 392. ⁶¹ Veneva ndio vandu vavitenge kushoka kutelmela, tulharsha, kerebu, Addon naku imeri. Ikaveje vankombolanga kuikamilisha kuti vene vo ulongo gwa ashainavavonji valingini vana vaku Israeli. ⁶² Vana vaka Deleya, vana vaka Tobia, na vana vakaNekoda 642. ⁶³ Na kushoka kumakuhani vana vaka Habaya, Hakosi, nagwe Barzilai (nagwantolile nkagwa kushoka kuka viti Barzilai juka Gileadi na gwashemilwe kwa lina lyaonji) ⁶⁴ Veneva vashikuloyanga lekodi yaonji kati ja vailundilenje na kizazi shaonji, ikaveje vankombola patikana, kwa nneyo vashikushoywe ukuhani ndu vakete ushapu. ⁶⁵ Na jwenejo nkuu juka Gavana gwalugulilenje vanaluusiwanje kulya shalya sha makuhani kushoka kusada npaka pashajinushe kuhani akwete urimu na Thumimu. ⁶⁶ Likushanyiko lyoe pulyaliji, 42, 360. ⁶⁷ Ikaveje vatumetume vao vashilume na vatumetume vao vashindonya puvalingini 7,337. Puvalingini vanaalumena na vandonyanji vajimba, 245. ⁶⁸ Farasi yaonji puyaliji kwa idadi: 736, nyumba yaonji 245. ⁶⁹ Ngaamia yaonji 435 na punda yaonji 6,720. ⁷⁰ Baadhi ja vakuu va familia ja ashainavavonji vashikushoyanga zawadi kwa ajili ja liengo. Gavana ashikushoya shadaka ja darikoni elfu ya dhaabu, mavakali makumi nng'ano, na nnguvo530 ya makuhani. ⁷¹ Baadhi ja vakuu va familia ja ashainavavonji vapelenje akiba kwa liengo darkoni elfu ishirini ya dhaabu na mame 2,200 ya mmbiya. ⁷² Vandu vana vapelenje darkoni ishirini elfu, na dhaabu elfu iviliya mmbiya, na nngovo makumi sita na saba kwa makuhani. ⁷³ Bai makuhani, walevi, valindilila, va nnango, vajimbanga, vandu vananji, vatumetume va hekalu, Israeli valingini valitamangana katika ilambo yaonji.

Chapter 8

¹ Vandu voe vashikukushanyika nndu nundu jumo katika eneo ja nngwee mmujo ja nnango gwa shilambo Guvannujilenje Ezra ajienago shitabu shelia sha Amusha, ambasho nkulungwa ashikwaamulu vaisraeli. ² Lyuva lya kwanza lya mwei gwa saba, Ezra, kuhani gwajielenavo shalia mmujo ja nkutano, vanavatumetume na vandonyanji, na voe valingini na uwesho gwa pilikana na elewa. ³ Gwelolile lieneo lili nngwee mmujo ja nnango gwa shilambo, na gwashomile gwa lyamba adi mui, mmujo ja vanalume na vandonyanji na joJoe akakombele kwa levana voe gwapilikanishienje kwa makini shitabu shahia. ⁴ Negwe, Ezra, nkujandika, ashikujima pantundu lijukwaa lya mbao ambao vandu pavalilingini vashikualayanga kwa kusudi ja lyenelyo. Kunyenje jaka vashikujimangana matithia, shema, Anaya, Uria, Hilkia nagwe maaseya, upande gwake gwa nnilo; Zekaria nagwe mashulamu puvalilingini vashikujimangana upande gwake gwa nchinda. ⁵ Ezra ashikuugula shitabu mmujo ja vandu vowe, na akanguleje vandu vowe vashikujimangana. ⁶ Ezra gwanchukulu nkulungwa, Nnungu jwankulungwa, na vandu vowe gwajinulenje mikono jaonji, gwajangwilenje, "Amina! Amina! gwatepile mitwe jaonji, guva nng'abudunji nkulungwa kumeyo kweonji kulipwa. ⁷ Yeshua, sherebia, Yamini, Akubu, Shabetha, Hodei, Maaseya, kelita, Azaria, Yozabiodi, Hanania, Peleya navevo ni Walawi, vashikwajangutula kuelewa shalia, vandu vashikulamangana maali peonji. ⁸ Navalavonji vashikushomanga shitabu, shelia ja Annungu gwatashienje kwa tapashili na kushoya maana ili vandu vawewe gashonulwe. ⁹ Nehemia, Gavana, na Ezra kuhani, na nkujandika, na walawivalingini valitapashili kuvandu, guvalugulilenje vandu vowe, lyene lyuva li lya usanyolo kuka nkulungwa, Nnungu jwenunji nnaombolezanje au kuguta. Pava vandu vowe vagusilenje wakati puvapilikenenje malove ga shalia. ¹⁰ Nehemia gwavagulilenje, nnjendangane, mkalyanganje shashinakane nkate na mashi gang'wa, na munpelekanje mundu jwangali shindu, kwa maana lyene lyuva hi ni utekanyolo gaka nkulungwa jwetu, nnevanganje na uinginiko, pava kuninonyela kuka nkulungwa ni mashili genunji. ¹¹ Bai walawi guvatendilenje vandu kuva na utulivu gwaveleketenje, "Npumulanje kwa maana lyene lyuva ni takanyolo, Nnavanganje na inginiko" ¹² Vandu vowe gwapitengene kulya na kung'wa na kugavana shalya na kusholekee kalinyola kukulungwa ligongo vashikuelewanga malove gahungwiye. ¹³ Lyuva lya vili viongozi va nyumba ja ashambuje kushoka kwa vandu vow, makuhani na walawi vashikukushanika kuka Ezra, nkujandika ili kupata upaamu kushoka kumalove ga shahili. ¹⁴ Gwalolilenje ishijandikwa katika shalia namna nkulunga shashilekung'amula musha mbuti vana va Israeli vatanangane katika hema wakati gwa shikukuu ja mwei gwa saba. ¹⁵ Inakwapasa kushoya lamuko katika ilambo yaonji yowe, na kweneko kuyerusalemu, gwaveleketenje "Nnjengane pilanga pa ilambo ya itumbi, nkajianavonji mafambi ga mizeitumi ja mukonde, na mafambi ga muhadi, na majambi ga mitende na majambi ga mikongo ja jimbala ili kutenda ivanda ya muda nndu shishitejandikwa. ¹⁶ Bai, vandu gwashokene na kwinavonji majimbo, guvai rendelenje malema, kila jumo pantundu ja nnyumba yaonji, katika lugweni yaonji, katika maakaga nyumba ua Annungu, maali pa wazi pa lilango lya kujeimu. ¹⁷ Na likusanyiko lyoe lya vevela vaujengene kukopoka kukijungo gwatanelilenje maema na kutama nkati jake, pava tangu mova ga Yoshua mwana juka nuni ata lyene lyuva lya vandu va Israeli vangaja, mishianga shene shukiishi. Na kuinonyela kukulungwa kaje pukwaliji. ¹⁸ Pia lyuva kwa lyuva, tana lyuva lyakwanza adi mpeli, Ezra ashikkushoma kushoka shitabu sha shalia ja Annungu. Vashikutendanga shikukuu kwa mova saba na lyuva lya nane yaliji na kusanyiko ja nmbone, kwa tiifu gwa amuli.

Chapter 9

¹ Lyuva lya makumi gavili na ncheshe gwene mwei pego vandu va Israeli vashikushanyika, navelevonje puvalenginji valivatakilenje, na venevo valinginji vawelenje, magunia, navalevonji gwavishilenje ndutuli pantundu ja mitwe jaonji. ² Luveleko lwa Israeli vashikwitenga na vajeni vowe, vashikujimangana na kuamini ileyo yaonji ashinnyene na matendo ga nyasa ga ashainavonji. ³ Vashikujimangana maali paonji, na lobe ja lyuva vashikushomanga kushuka shilabu sha shalia ja Annungu veonji, Na lobo jina ja lyuva vaamininji na kutepa mmujo ja lyuva vaamininji na kutepa mmujo ja nkulungwa Nnungu jwaonji. ⁴ Walawi, Yeshua, Bani, Kadmieli, Shebaniya, Buni, Sherebia, Beni na Kenani, Yashukujimangana pantundu ja ngashi, guvanchemilenje nkulungwa, Nnungu jwaonji kwa lilove, likulungwa. ⁵ M penepo walawi, na Yeshua, na Kadmieli, na Beni, na Hashabneya, na sherebia, na Hodia na Shebania, na Pathalia, gwaveleketenje, "Nnjimangane, nkang'inianje nkulungwa, nnungu jwenunji, milele na milele libalikiwe lina lyako, litukwishe kuliko balaka yowe na ng'imio yowe. ⁶ Ugwe ni uwankulungwa, ungwe jika pe ungwe ushitenda kumbinguni, mbingu ya pantundu, na malaika vowe va ngondo, na dunia na kila shindu shili pantundu jake, na baali na yowe ipali, unakwapanganga vowe kulama, na majeshi ga malaika ganakusujudia. ⁷ Ungwe ni uwankulungwa, Nnungu ang'agwile Abram, gwanchoshie kushoka uri ja wakaldayo, guanehemile Ibrahimu. ⁸ Ushikuvona ntima gwake ushikuva gwashimilika mmujo jake, na ugwe gutendile pamo nagwejwenejo malagano ga kwapa luveleko lwake shilambo sha vakanaani, na mhati na mwamori, naperezi, na myabusina wagirgashi, ushivika aadi jako ligongo ugwe ni ukwete aki. ⁹ Ushikushivona shilwele sha ashainavetu misini na ushipilikana shililo shaonji kunyanje ja baali ja sham. ¹⁰ Ugwe ushikulende ishala na maajabu pantundu jika Farao, na vatumetume vake vowe, na vandu vowe va shilambo shake, kwa maana ushikumanya kuti wamisiri vashikutendanga kwa kuipuna, ikaveje ushikwitendela lina ambalyo linajima adi lyuva lya lelo. ¹¹ Ushikuvanya bhabhi mmujo jaonji, gwajombokenje pakatipakati ja baali pantundu ja shilambo shajijumu, gugwajailenje vevela valinginji nkati ja kina ndu liganga nkati ja kina. ¹² Ugwe ushikwaongozanga kwa luishilwa liunde makati gwa muni, na kwa lunishi lwa moto wakati gwa shishili kwa munishilanga mumpanda vakombolanje kuoa katika shilangaya shake. ¹³ Ushikuuluka pantunsu ja shitumbi sina gulembeyenavo kushoka kumbinguni gugwepelenje amuli ya aki na shalia ja kweli, amuli ja mmbone na malajilo. ¹⁴ Ushikwamanyanga sabato jako takanyolo, gugwepelenje amuli, malajilo, na shalia kuitila kuka musha shitumetume jwako. ¹⁵ Ushikwapanganga shalya kopoka kumbinguni kwa ajili ja shivanga shaonji, na mashi gashoka mmwamba kwa nnjola jaonji, gugwelugulinje vajendangane kumiliki shilambo shingwapelenje kwa lumbila kwapanganga. ¹⁶ Ikaveje venevo na ashaina vetu vashikutenda kuleka, na venevo pilinginji va mitau, wala vangaihinji amuli yako. ¹⁷ Vashikukana kupilikanishia, na vangaganishanga pantundu ja maajabu gutendile kati jaonji, ikaveje vashikuva va ntiu, na kweka kwaonji vashikuvika kiongozi ili vavujilenje ali ja utumwa. Ikaveje ugwe ni Nnungu ambaa ashigumba maleko, akwete leema, na uluma ingaa jwepepeka jwa asila, na shuluka katika kupinga mala ugwe gwa ngaalekenga. ¹⁸ Wala gwangalekanga ata puvaishile kushoya ndama katika shitale shajikwilwe na kuvelekete, "jweneju ndio Nnungu jweneju akujilanavo kopoka kumisiri wakati guvaovilenje kaje. ¹⁹ Ugwe, kwa uluma jako, gwangalekanga nng'anga. Na luishi lwa liunde lwaongozanganga mumpanda wakati gwa mui gwangalekanga, wala luishi lwa moto lushikuangazanga balabala kusa. ²⁰ Ushikwepanga mbumu ya konja kwa pundisha, na mana jako gwa ngajimanga nkang'wa mwaonji, na gugwapilenje mashi gang'we kwa nnjota jaonji. ²¹ Kwa yaka makumi ncheshe ushikwago yanga nng'anga, na vanga pelelanga shoshoe, Nguvo yaonji yangetingala na makongono gaonji gangaimba. ²² Ushikwapannganga falme na vandu, na ushikwapa ntaka katika kila ndumba ja talika. Bai gwamilikinji shilambo shika sihoni nkulungwa jwa Heshiboni, na shilambo shika ogu nkulungwa na Besheni. ²³ Ushikwalendanga vana vaonji kuva vavajinji ndu ndodwa ya kumbingu, na ushikwajinjianga nchilambo gwalugulinje ashainavavonji vajinjiangane na kumiliki. ²⁴ Bai vandu gwajinjiangene, kushimiliki shilambo, gugwashindilenje venyeji va shene shilambo sha, wakanaani. Guugwelajilenje mmakono jeoni, pamo na wakulungwa vaonji na vandu vashilambo, ili Israeli alendenavo ndu shivapinjiangene. ²⁵ Navavonji vashikuitenga ilambo ikwete mashili na shilambo shikwete utakato, navalavonji gwelolilenje nyumba ikwete indu yowe yambone, bilika lolilwe, mizabibu na mikongo ja mizeituni na mikongo ja matunda gamajinji kwa nneyo vashikulyanganga na vashikujikutanga na vashikutoshekanga, na vashikwinonyelenga kwa wema gwako. ²⁶ Bei vangakutiinji na guvalleshilenje, vashikujaanga shalia jako nnyumba ja migongo jaonji, vashikwewulanganga valondola vako vatashienje vakuvujilanje ugwe, navalevonji gwatendilenje vakuvujilanje gwankulungwa. ²⁷ Kwa nneyo gugwalajilenje mmakono mwa adui yasuji, avapolekenje na wakati gwa mboteko yaonji, vashikugutanga ni na mala nyingi ushikwaokoanga katika mikono ja adui jaonji, ligongo lya uluma yako yaijinji. ²⁸ Ikaveje baada ja pumilile, gwatendilenje ganyata kavili mmujo jako. naugwa gugwaleshenje mmikono mwa adui yaonji, kwa

nneyo adui yaonjigualelewenge pantundu jaonji, ata puvakuvujilenje na kukugutula, gupilikene kopoka kumbinguni, mala nyingi gugweokoenje ligongolya uluma jako.²⁹ Ushikweshianga ili vapatanje kuvuja kushalia jako, ata nneyo vashikutendanga kiburi na vangapilikana amuli yako. Vashikutenda ilevo punda ja amuli Yako. Ata nneyo vashikutendanga kibuli na vangapilikanishianga amuli yako. Vashikutendanga ilevo punda amuli yako ambayo inakumpa mundu jojowe uzima akwitii. Vangaitiini, vangaitendanga na vashikukananga kuipilikana.³⁰ Kwa yaka yaijinji ushifamulanana na kwatashianga kwa mbumu yako kwa mpinda gwa valondola vako. Ata ineyo vangapilikananga. Kwa nneyo ggwatajilenje mmakono mwa vandu va jilami.³¹ Ikaveje kwa uluma yako ikulungwa gwangapeyanga kabisa, au kwelekanga, kwa maana ugwe ni Nnungu ukkwete leema na ukwete uluma.³² Bai, Nnungu jwetu, nkuu, akwete mashili na akwete kujogoya uvika malagano gako na kupinga kwako, ilwele yowe itupatile uwe, vakulungwa vetu, vakuu vetu, na makuhani vetu, na valondela vetu, na ashaina vetu, na vandu vako voowe tangu mova ga vakulungwa va Ashuru npaka lelo unavalanganye kuva ni kashokope.³³ Ugwe ni ukwete aki katika goe gatupatile, pava ushitenda kwa uaminifu, na tushitenda yanyata.³⁴ Vakulungwa vetu, vakuu vetu, makuhani vetu, na ashinavetu vangajiikamulanga shalia jako wala vszingatianga amuli yako au shuhuda yako yugwashuadienje.³⁵ Ata katika ukulungwa gwaonji ashinyenne, wakati vashikwinonyelanga wema gwako kungwavonji, katika shilambo shikulungwa shikwete mazao guvishile mmujo jaonji, vangakutimishilanga au kuleka mipanda jaonji janyata.³⁶ Nnaino uwe ni vatumwa katika shilambo shingwapelenje ashaina vetu kaninonyele matunda gake na zawadi yake ya konja, na lola, uwe ni vatumwe.³⁷ Maneng'eno gakonja kopoka shilambo shetu upande kwa vakulungwa gwakishilenje pantundu jetu kwa ligongo lya ilevo yetu, vatawala pantundu ja iilu yetuna pantundu ja mipugo ndu shakupinganga. Tushikola shilwele shikulungwa.³⁸ Kwa ligongo lya goe ga, tunatenda malangono kwa jandikakuti ati

Chapter 10

¹ Vevala ambao vavishilenje mena gaonji nnyalaka iunishilwe valingini Nehemia mwa juka hakalia gavana, na makuhani vavikwa valingini sedekia. ² Seraya, azaria, Yeremia. ³ Pashuri, Amaria, Malkiya. ⁴ Hamshi, Shekania, Maluki, ⁵ Harimu, Meremothi, Obadia. ⁶ Dainieli, Ginethoni, Baruki. ⁷ Meshulamu, Abiya, Miyamini. Maazia, Bilgali na shemaya. ⁸ Veneva valingini makuhani. ⁹ Walawi valingini Yeshua mwana juka Azania, Binuri ulongo uka Hanadadi Kadmieli. ¹⁰ Na walawi ashinyake, shebania, Hodia, Kelita, peleya, Hanani. ¹¹ Mika, Reliobu, Hashabia. ¹² Zakuri, Sherebia, Shebania. ¹³ Hodia, Bani na Beninu. ¹⁴ Viongozi va vandu valinginingi paroshi, paath-moabu, Elamu, Zatu, Bani. ¹⁵ Buni, Azigadi, Bebai. ¹⁶ Adoniya, Bigwai, Adini. ¹⁷ Atei, Hazekia, Azuri. ¹⁸ Hodia, Hashumu, Beshi. ¹⁹ Heruju, Anathothi, Nobai. ²⁰ Magpiashi, Mashulamu, Heziri, ²¹ Meshezabeli, Sadoki, Yadua. ²² Pelatia, Hanani, Ayana, ²³ Hoshea, Hanania, ²⁴ Hashubu, Halosheshi, Pilha, Hashubu, ²⁵ Rehumu, Hashabna, Maaseya, ²⁶ Ahia, Hanani, Anani. ²⁷ Maluki, Haarimu, na Baana. ²⁸ Na vandu vananji valingini makuhani, na walawi, na valindilila milango, na vajiimbanga, na vatumetume va ekalu, na vowe vaitenjenje ashinnyene na vandu va ilambo ya jilani. Kwa shalia ya Annungu, na sashivandonya vaonji, vowe valingini, na ashinaviti vaonji, vowe valingini na ujuzi na ujaamu. ²⁹ Vashikwilundanga na ashapwao, vakuu vaonji, na kuitava katika laanana kulumbila kwa nngaoa katika shalia ja Annungu, jishoshiwe na Amusha vatumetume ba Annungu, jishoshiwe na Amusha vatumetume va Annungu na kuzingatia na kutiliamuli yowe ya nkulungwa Nnunu jwetu na hukumu yake na shalia yake. ³⁰ Tushikuahidi kuti lukakombola kwa panganga ashinaviti vetu vandu va shilambo au kutola ashinakuti vaonji kwa vene vetu. ³¹ Pia tushikuahidi kuti ivaga vandu va shilambo shivajianavonji bidhaa au nafaka jojobe kuusha lyuva lya sabato, tukakombola kuuma kopoka kuungwaonji lyuva lya sabato au lyuva lyolyoe shitueshetakanyola. Kila shaka sha saba shituleshe migunda jetu kupumulila na shituloleye magambo gowe ga gakoposhele na vayaudi vananji. ³² Twakubali amuli ja shoya shilingi ja shekeli kila shaka kwa ajili ja uduma ja nyumba ja Annungu vetu. ³³ Kushoya nkate gwa uwepo, na sadaka ya na jaka ya kulinda sadaka ya eliviywe mova ga sabato sikukuu ya yambi ya mwei na sadaka lakanyolo, na sadaka ya ilevo ya lenda upatinisho kwa Israeli, pamo na kashi yowe ya nyumba ja Annungu vetu. ³⁴ Na makuhani, walawi na vandu gwakomilenjekula kwa ajili ja neng'enen nkati ja nyumba ja Annungu vetu kwa nyakati ivishilwe kila shaka. Yenu nengene yo ishikujokwa pantundu ja madhabau gake nkulungwa nnunu jwetu, ndu shishilejandikwa katika shalia. ³⁵ Tushikuaidi kwiyanavo matunda ga kwanza nnyumba jikankulungwa gakoposhele na litaka lyetu, na matunda ga nkongo kila shaka. ³⁶ Na ndu shishijandikwa katika shali, tushikuahidi kwiyanayo kwiyanayo nnyumba mwa Annungu na kwa makuhani penepo pa veleka na kwanza va vana vetu na vannyama vetu. ³⁷ Shitujianavo utandi gwa kwanza na sadaka yetu ya nafaka, na matunda ga kila nkongo, na divai jayambi na mauta shitujianavo kwa makuhani, ku vyumba vya hifadhi ya nyumba ja Annungu vetu, shitwapeleshelenje walawi sehemu ja kumi kuposa ku litaka lyetu ligongo walawi vanakusanya zaka katika ilambo yowe hutenda liengo. ³⁸ Kuhani, luvareko luka Haruni lashima na walawi guakuposhelennga zaka walawi vanapaswanga kwiyanavo seemu kumi ja zaka kayika nyumba ya fadhi azina. ³⁹ Kwa maana rana va Israeli na vana va lawi shivajianavonji sadaka ya nafaka, divai jayambi, na mauta katika vyumba vya hifadhi ambapo indu ya pautakanyola ilijimikwa, na maali pa makuhani vatumetume, na vandindilila va nnango, na vajimba. Tukakombole kuleka nyumba ja A nnunu vetu.

Chapter 11

¹ Viongozi va vandu vashikutamangana kuyerusalemu na vandu vananji vashikukomanga kula ili kwiyanemo jumo kali ja vandu kumi, kutama kuyeresalemu, shilambo shitakanyolo, na vananji tisa vaigelenje katika ilambo ina. ² Na vandu guvabarikinji voe vaishoshienje kwa ijili kutama yerusalemu. ³ Veneva ndio viongozi va nkoa ambao vashikutamangana kuyerusalemu, ata nneyo, katika ilambo ya yuda kila mundu atame katika shilambo shake nnyene, ivaganipamo na vaisraeli, makuhani, walawi, vatumetume va ekalu, na luveleko lwa vatumetume vake Sulemani. ⁴ Katika Yerusalemu vashikutamangana baadhi ja vana yuda na baadhi ja vana vaka Benyamini. Vandu va kuyuda puvalinginji pamo nagwe Athaya, mwana juka uzia, mwana juka Zekaria mwana juka Amaria, mwana juka shefatia, mwana juka mahalaleli, mwana juka Peresi. ⁵ Na maaseya, mwana juka Baruki, mwana juka kalohoze mwana juka mshalomi, paliji mwana juka Baruhi. ⁶ Vana vowe vaka paresi vatemingene kuyerusalemu puvalinginji 468, puvalinginji mashujaa. ⁷ Venevo ndio vana vaka Benjamini, Salu mwana juka pedaya, mwana juka kolaya, mwana juka maaseva, mwana juka Ithieli, mwana Yehaya. ⁸ Na badala jake, gabai nagwe salai, vandu 928. ⁹ Yoeli mwana juka zikri paliji mwangalizi jwaonji, nagwe Yuda mwana juka Hasenua paliji mkuu jwa pantundu ja shiolambo. ¹⁰ Kopoka kwa makuhani yadaya, mwana juka yoyaribu, yakini. ¹¹ Sereya mwana juka Hilikia, mwana juka meshulamu, mmwana juka alitubu, nkuu jwe nyumba ja Annungu. ¹² Na ashinnjake valendilenje liengo lya shipinga, yerohamu, mwana juka pelalia, mwana juka Amzi, mwana juka Zekaria, mwana juka Pashuri, mwana juka Malkiya. ¹³ Naveno valinginji vashishika vake valinginji vakuu va shipinga, vanalume 242, negwe maasai mwana juka Azareli, mwana juka meshilomethi, mwana juka Imeri. ¹⁴ Na ashapwao, 128 vakomananga kwa uyasili, vakwetenje paliji Zaobieli, mwana juka Hageoli. ¹⁵ Na walawi shemaya mwana juka Hashubu, mwana juka Azrikamu, mwana juka Ashabia, mwana juka Buni. ¹⁶ Nagwe shabethei, nagwe yazabadi ambao valinginji ni viongozi vya walawi, valimililenje liengo lya pilanga ja nyumba ja Annungu. ¹⁷ Apali matania, mwana juka mika, mwana juka Zakri mwana juka Asafu, aliji mkugenzi atandwive shukulani kuka silanagwa Bakbukia, jwa vili nmiongoni mwa ashapweke, nagwe Abda mwana juka shemaya, mwana juka Galali, mwana juka yeduthuni. ¹⁸ Katika shilambo shoa shitakanyolo, puvalinginji walawi 284. ¹⁹ Valindilila va nneyo ukakubu, Talmoni na vashilika vaonji, ambao valindililenje mlango, vanalume 172. ²⁰ Na vevala vaigelenje Israeli, na makuhani, na walawi, puvalinginji katika ilambo yoe ya yuda kila mundu atame katika milki jake nnyene. ²¹ Vatenda liengo va ekalu vatemingene ku ojeli, nagwe siha nagwe Gishipa valinginji valikuaongozanga. ²² Mlavalu mkuu pantundu ja walawi valinginji valitumishila Yerusalemu ajili uzi mwana juka Bani, mwana juka Hashabia, mwana juka matania, mwana juka Mika, jua vana vake Asafu, ambao valinginji vajimba va liengo katika nyumba ja Annungu. ²³ Valinginji pai ja malangano kopoka kwa nkulungwa na malangano imala gashoshiwe kuvajimba kila lyuva shikutipaitanjika. ²⁴ Pethahia mwana juka meshezabeli, mwana juka Zera, mwana juka Yuda, aliji upande gwa vakulugwa kwa bali yowe ya vandu. ²⁵ Mbuti ijiji na mugunda jaonji, baadhi ja vandu va Yuda vatemingene kiriath-arba, na ijiji yake, na Diboni, na ijiji yake, na yakabzeeli na ijiji yake. ²⁶ Gwatemingenenje katika Yeshua, mocada, Beth-peleti. ²⁷ Hazar-Shuahi, Beershebana ijiji yake ²⁸ Mavenevo gwalemingene kusikiagi, na mekona, na ijiji yake. ²⁹ Enrimoni, Sora, Yarmuthi; ³⁰ Zanoa, Adulam, na ijiji yake na lakishana mganda yake na Azeka, na ijiji yake, Bai gwatemingene kupoka Bee=sheba npaka likote lya Hinomu. ³¹ Vandu vaka Benyamini pia valinginji valilemanga kopoka kugeba, kweenda kumiamashi naku Aiya, na Beth-eli na ijiji yake. ³² Vashikulamangana anathothi, nobu, Anania. ³³ Hazori, Rama Gitaimu, ³⁴ Hadidi, Seboumu, Nabalati, ³⁵ Lodi nagwe ono, likote lya wafundi. ³⁶ Walawi vananji valemingene kuka yuda vananji kuka Benyamini.

Chapter 12

¹ Veneva ndio makuhani na walawi vajiengane pamo na zebubabeli mwana juka shaalueli, pamo nagwe Yoshua Seraya, Yeremia, Ezra. ² Amaria, Maluki, Hatushi, ³ Shekania, Hiorimu nagwe meremothi, ⁴ Kushinkapagwa nagwe iddo, Ginethothi Abiya, ⁵ Miyamini, Maazia, Bilgani. ⁶ Shemaya, yoyaribu, yedaya. ⁷ Salu, Amoki, Hilikia, na Yedaya veneva valingini vakuu va makuhani na vashilika vaonji, katika move gaka Yoshua. ⁸ Walawi walingini Yeshua, Binui, kadmieli, Sherebia Yuda nagwe matania aliji aliongoza nyimbo ya shukulani, pamo na vashilika vake. ⁹ Bakbukia, nagwe uno, vashilika vaonji vashikujimanngana kunyenje jaonji wakati gwa uduma. ¹⁰ Yoshua paliji nnginagwa Yohakimu paliji nng'inagwe Eliashibu, Eliashibu paliji nng'inagwe Yohada. ¹¹ Yoyada ashikumkola yonathani, Yonathani gwankwete Yada. ¹² Katika mova gaka Yohakimu veneva valingini makuhani, vakuu va ulongo; maraya paliji nkuu juka sereya, Hanania paliji kiongozi juka Yeremia, ¹³ Meshulam paliji kiongozi juka Ezra, Yehohanani paliji kiongozi jwa Amaria. ¹⁴ Yonathani paliji kiongozi juka Maluki, nagwe Yusufu paliji kiongozi juka Shekania. ¹⁵ Ili kuendelea, Adna paliji kiongozi juka Harimu, Helikia kiongozi juka Ginethothi na, ¹⁶ Zekaria paliji kiongozi juka ido meshulamu paliji kiongozi juka Ginethothi na, ¹⁷ Zikri paliji kiongozi juka Bilgai, Yehonathani paliji kiongozi ¹⁸ shemua paliji kiongozi juka Bilgai, Yehonathani paliji kiongozi shemaya. ¹⁹ Malenai paliji kiongozi juka Yoyaribu uzi paliji kiongozi juka Yedaya. ²⁰ Kalai paliji kiongozi juka Salu, Eberi paliji kiongozi juka Amok. ²¹ Hashabia paliji kiongozi juka Hilikia, nagwe Nethanel paliji kiongozi juka Yedaya. ²² Katika mova gaka Eliashibu, walawi Eliashibu, Yoyada Yohana, nagwe yada vashikujanda kwenga ndu mitwe ja familia na makuhani vadhikujaheli kwa wakati gwa utawala guka Derio juka persia. ²³ Vana va lawi na viongozi vaonji va familia vashikuja ndikwa katika shitabu cha talee adi mova gaka yohana mwana juka Eliashibu. ²⁴ Vakuu va walawi valingini Hashabia, Sherebia, na Yoshua mwa juka kadmieli, pamo na vashilika vaonji valingini vajimingene mmujo jaonji kuntukula na kumchukulu, gwajagwile seemu na seemu kwa kuti amuli ja Adaadi, Mundu jwa Annungu. ²⁵ Matania, Bakbukia, Obadiya, meshulamu, Talmoni nagwe akubu valingini valichilila bva nnango valinjinji vali vajiningene katika yomba ya azana pa nnango. ²⁶ Vashikutumika atika mova ga mwana juka yoshua mwana juka Yosadaki, na katika mova gaka methaniya gavana nagwe Ezra kuhani na nkujandika. ²⁷ Katika kuitolwa kwa likumba lya kuyerusalemu vandu vashikuloleya walawi popoe puvalingini valitamangana guvajiilanavonji kuyerusalemu ila kushelekea kuitolea kwa kuinonyela, pamo na shukulani na kujimba kwa nngoma, inenda na inubi. ²⁸ Ushilika gwa vajimba vasli kukusanyika pamo kopoka wilaya jilimbilile Yerusalemu na kukopoka ijiji yaku wanetofathi. ²⁹ Vaikengene kopoke Bethi giligili na kopoka katika migunda ja Gebe na Azimasethi, pava vajimba valingini vashikeshe njelanga ijiji tome na Yerusalemu. ³⁰ Makihani na walawi guvailekesenye na guvatekesenye vandu, milango na likumba. ³¹ Na punaliji na viongozi yuda kwenda pantundu ja likumbe, na nne nitena mikutano jivili jikulungwa ja venevo vashukulunji. Jumo apite nmbali ja nnilo pantundu ja likumba elekea nnango gwa jaa. ³² Hoshaya na nushu ja viongozi va yuda yankagwilenje. ³³ Na badala jake gisapite Azaria, Ezra nagwe meshulamu. ³⁴ Yuda, Benyamini, shemaya, Yeremia, ³⁵ na vana ya makuhani valingini na tarumbeta, negwa zekaria mwana juka yonathani, mwana juka shemaya, mwana juka matiniya, mwana juka mikaya mwana juka zakuri, mwana juka Asafu. ³⁶ Napia wongo uka zekaria, shemaya Azareli, milalei, Gillai, maai, Nethaneli, Yuda, Hanani, na ikelelo ya muziki8 ya Adaadi mundu jwa Annungu. Ezra nkujandika aiji mmuja jaonji. ³⁷ Na kwa nnango gwa chemichemi vapitengene moja kwa moja na madalaja ga shilambo sha adaadi pampundu ja kukuela kwa likumbe, pantundu ja nyumba ja adaadi, ku nnango gwa mashi nmbali ja mashariki. ³⁸ Na vajimba vananji ambao vashikulunji gwapilengene nmbali jina. Nashikwaka gulanga pantundu ga likumba pamo na nushu ja vandu, pantundu ja nnela gwa inyago, adi likumba likulungwa. ³⁹ na pantundu ja lango lya Efraimu. na nnango gwa ukalal, na kwa nnango na unala gwa hamea, kwa nnango gwa ngondolo, na gwajimingene pa nnango gwa valindilila. ⁴⁰ Kwa nneyo, mikutano jivili ja vevala vashukulunji vapatilenje lilanga lyaonji katika nyumba ja Annungu, na nne pia gundolice lilanga lyangu na nushu ja viongozi pamo na nne. ⁴¹ Makuhani gatolilenje lilanga lyaonji Eliakimu, maaseya, miyamini, mikaya Ellidenai, zekaria, nagwe hanania vakuetenje zerumbeta. ⁴² Maaseya nagwe shemaya, Eliazari, uzi, yehohanani, malkiya, elamu, ezeri vajimba vajimbilenje nagwe yezralwa ndu vajimilila. ⁴³ Lyene lyuva lila vashoshienje dhobi u jikulungwa, guvainonyelenje, ligongo mnungu ashikuva ashikuanonye yanga. kwa kuinonyela kukulungwa. pia vanelanyanji na vana vashikwi nonyela. kwa nneyo kuinonyele kwa Yerusalemu kushikupilika nika shoka kwa talika. ⁴⁴ Lyene lyuvalyo vandu vashikureulina pantundu ja nyumba ja azina kwa ajili ja mioshango, matunda ga kwanza, na zaka, ili kuikushanya nkati jaonji seemuitajika katika shalia ja makuhani na walsik kila jumo ashikuteshiwa kutenda liengo nmingunda tome na shilambo kwa maana yuda ashikwinonyela pa ntundu ja makuhani na walawi. valingini vajimingene mmujo jaonji. ⁴⁵ vatendilenje utumelume gwa annungu vasaji, na uduma ja utekeso, kwa mujibu gwa amuli ja Adaadi na jika mwana gwe suleman, na kwa nneyo. ⁴⁶ Ukala, katika mova

gaka daudi nagwe asau, kushikuva na vajimilila va vajimba, na kushikuva na nyimbo ya ng'imo na shukulani kwa Annungu. ⁴⁷ Katika mova gaka zerubabeli na katika mova gaka nehemia, Israeli yowe vashikushoyanga sseemu ya kila lyuva kwa vajimba na valindi hila va nnango. gwavishilenje kunyenje seemu ja walawi na walawi vashikuvikanga seemu ja vana vaka haruni.

Chapter 13

¹ Lgene lyuva lyo vashikushoma shitabu shika musha katika makutu ga vandu ishikuvoneka jishijandikwa nkakti jake kusi swakwa mwamoni au mmoabu apaswa kwiya katika kusanyiko ja Annungu milele. ² Jeneji pujaliji ligongo vangajianga na kwa vandu va Israeli, na nkate na mashi, ikave valingnyi vashikung'ajili Balaam kulaani Israel Kwa nneyo, Nnungu jwetu ashikutendauya laana kuva nalaka. ³ Mala pe vakapilikananje shalia, vashikwatennnganga Israeli shoka kwa kila nnjeni. ⁴ Mnaino kabla ja penepo Eliashibu kkkuhani ashikubikwa pantundu ja vyumba ya nyumba ya Annungu paliji usiano nagwe Tobia. ⁵ Eliashibu ashikung'alia Tobia shumba shikulungwa, ambako penepo nnuima ashikuvika sadaka nafaka, uvumba, makala na seemu ya kumi ya nafaaka, divai, na mauta ambao ishikuvikwa kwa ajili ja walawi, vajimna, valindilila va nnango, na mishango kwa makuhani, ⁶ Ikaveja aguno wakati goe gu ngapaliji kuyerusalemu. Kwa shaka sha makuhani ga tatu na iviki shaka Artashasha nkulungwa jwa kubabeli, nashikwenda kukalungwa. Badala ja muda guninujile luushalwa javula, ⁷ Na gumukile kuyerusalemu gunigamanyi ganyata ambao Elishabu ashikuva atendile kwa kunpa shumba shaitadhi katika maakoma ga nyumba ja Annungu. ⁸ Nashikwava na nnjimea kaje nagunyaile itabu ya nyumba jika Tobia pilanga ja shumba jika shaifadhi. ⁹ Njikiamula kuti vatekase ituo ya ijadhi nanne gumujilenavo nkati jaonji maka ga nyumba ja Annungu, sadaka ya nafaka, na uvumba. ¹⁰ Gung'amwile kuti seemu yashoshiwa kwa ajili ja kwapa walawi yangashoywe kinngwavonji, ili vakombolanje kujavila shanguya kuhekalu, kila jumo kwenda kungunda gwake, nndu shivatendilenje kujavula vajimba. ¹¹ Kwa nneyo njikuwasihiana na maafisa na kuvelekketa, nyumba ja Annungu jishilekwe? mashikwakusanyanga pamo na kwavikanga pa nafasi jaonji. ¹² Na Yuda voe gwajiilanavonji zaka ya nafaka, divai jayambi, na mauta kwiituo ya ifadhi. ¹³ Gumishile nndu vagoyanga azina pantundu ja azina, shelemia kuhaani na Sadoki nkujandika na walawi, pedaya. Hagai, mwana juka zakuri, mwana jika matamia, paliji na vafusi vaonji, kwa ligongoo vashivalanganywa kuva vaaaminifu. Liengo lyaonji pulyaliji kulambaya iyea kw vashilika vaonji. ¹⁴ Ugumbushilwa, Ee Nnungu jwangu pantundu ha lyeneli wala unashoye matendo ga nmbone gunigatendile kwa ajili ja nyumba ja Annungu vangu na uduma yake. ¹⁵ Gene movago nalolile vandu va Yuda valivelenje mvinyo lyuva lya sabato, na kwiyanavo makundi ga nafaka na kwapashilanga Ashimbunda na divai na zabibu na tini na kila aina ja mishigo jatopa, javikiilanavonji kuyerusalemu luava lua sabato gunjuudi kuva vaunginji valiusha shalya lyene lyuva lyo. ¹⁶ Vandu kopoka kupiro valemingene kuyerusalemu vajiilanavonji yamakina kila aina ja bidhaa, na gwaushienje lyuva lya sabato kwa vandu va shilambo na katika Yuda. ¹⁷ Na gumalulilenje viongozi va Yuda buli, ni ubaya gwashi gwenegu gunkutendanga kuinyatia lyuva lya sabato. ¹⁸ Buli! ashainavenunji vangatendanga nneyo? buli, Nungu jwetu jwangajianavo na genega mabaya pantundu jetu na pantundu ja sheshino shilambo shino? Nnaino unakwiyariavo gazabu pantundu japunda Israeli kwa shalau sabato. ¹⁹ Mala punaliiji luvindu pa milango ja Yerusalemu kabla ja sabato jikwamulu milangi jitakwa na kuti ikataa kuugulwa adi baada ja sabato, njikwakanga baadhii ja vatumetume vangu pa milango ili nchigo gogowe unajienevo lyuva lya sabato. ²⁰ Vatendanga biashala na vauzaji va kila aina ja bidhaa vashikutukapalinga ja Yerusalemu kamo au pavili. ²¹ Ikaveje njigwalugulilanga "mmbone nnatemananga pilanga ja likumba? ivaga shintendanje nneyo kavili, shinikuvishe nmakono" shoka gwene wekati go vangajianganu lyuva lya sabato. ²² Gunaamulunji walawi kuitakasa, na lwiya kulindilila milango, ili kutakasa lyuva lya sabato. Pia ungumbushile kwa lyeneli, Nnungu jwengu, na kumbe uluma kwa ligongo lya uaminifu gwa malangano gulinavo kungwangu. ²³ Katika gene mova go nalollile wayahudi vallinginji vaowilenje vandonya vakuashidodi, Amoni nagwe maabu. ²⁴ Nushu ja vvngakomnolanga kana vaonji valembejenje luga jika Ashidodi, ikaveje vangakimbolanga kulambaya luga jika Yuda, ikaveje luga jika jumo ja vandu vandinji. ²⁵ Na nne gwang'wasilieneno na nne, nashikwalibunji na gunakomilenje baadhi jaonji na kuuta umbo yaonji, mashikwapishanga kwa annungu niliveleketa, nnapanganje vana vaonji ashinaviti venunji wala nnaatolanje ashinaviti vaonji kwa ajili vana venunji wala mmanganya ashinnyene. ²⁶ Buli, Selemani nkulungwa jwa Israeli jangatwende ilevo kwa ligongo lya vene vandenya va? Miongoni mataifa ngamajinji pakapaliji na nkulungwa nndu jwanejo na ashikupingwa nagwe Nnungu ashikuntenda ave nkulungwa pantundu ja Israeli vowe ata nneyo vandonje vaka va shijeni vashikuntenda atende ilevo. ²⁷ Buli, kukuppilikanishia na kutenda gwene movugu ata kung'alipu nnungu jwetu na kwaonanga. ²⁸ Jumo jwa vana naka yoyada, mwana juka Elieshabu, kuhani mkuu, paliji nkwegwake na lagwe sambaleti mhoroni kwa nneyo njikunchoya kushoka mmujo jangu. ²⁹ Vakukumbushianje, Nnungu jwangu kwa ligongo vashikunyatya ukuhani, na malangano ga ukuhani. ³⁰ Nneyo njikuntakasanga kushoka kila shindu shijeni, nakuimalisha maengo ga makuhani na walawi kila jumo kwa liengo lyake nngene. ³¹ Nashoshie sadaka ja neng'ene wakati guvishilwe na matunda ga kwanza, ungumbushile, Nnungu jwangu, kwa mema.

Esther

Chapter 1

¹ Toka moga ga utawala (Ahausero Patawele gwa kopoka kuindia mpaka Ethiopia, zaidi ja majimbo 127), ² Mpaka gene moa go Ahausero bhashikutama pakiti jao ja utawala. Kuugome ja shijani. ³ Shaka sha tatu sha utawala bashihuandalia sherehe ashiviongozii bao na batumwa bao woe baikangenenje kushughuli jo palinginji bakulu ugwanji majeshi ga uajemi na umedi, baudu bakwete vyeo na viongozi ba majimbo. ⁴ Bakuulungwa bashikulugula ukeweli na utukufu gwa bakulungwa guwapata mao ga magwinji, moga 180. ⁵ Naiona moga pugapilile bakulungwa bashikua ndaa shalya (Shughuli) jatama mao ga magwinji moga saba. Shughuli ji pujaliji ja bandu boe batengimene kuikulu ja Ashushani, bakulungwa mpaka bashoko libehewa lya bustani ja kuikulu jenejo jitumishe. ⁶ Libehewa lya bustani lyashikupambwa na nguo janawe (panzia) ja pamba na umjuani, ja shikutawa na migoji ja katani jakonja ja dhambarau, gabishilwe na lupete lwa ela na nguo ja mari mari. Gashikupangwa makochi ga dhahabu na ela pa ntundu sakafu ja mane mane ga ujano na ganapi. ⁷ Yalya yashikuandaliwa ikombe ya dhahabu kila shishimbe pusshaliji sha jika sabu ja ukarimu gwa bakulugwa yashikupangwa yang'iwa yang'winji. ⁸ Bakulugwa bashikewalugulinga baudumu bapeleganyanje ya papila kila mundu shapinga kung'iwa. Paba bakulungwa bashoshii maagizo kuti watumishi ba kuikulu bapatanje shakupinganga. ⁹ Bandonyanji na balaonji bashikushemwanga kwa kukalamu kubakulungwa vashiti kuikulu kwa bakulungwa Ahusiero. ¹⁰ Lyuba lya saba mtima gwa bakulungwa punwaliji ua furaha sababu ja vinywaji (mvinyo) bashikwa lajilanga mehumani, Biztha, Harbona, Bigtha, Abagtha, Zethari na Karkas. (Bene saba ndiyo baudumu mmujo mwa bakulungwanji). ¹¹ Kuanago malkia vashiti alinamavazi gake ga malkia. Alipunga na malengo ga kwalanguyanga bandu na makimda Urembo gwake paba ashikuba na ulembo. ¹² Pamoja na maagizo ga bakulungwa, Avashiti, Bashikukama kwenda kama shalajishie viongozi bao kwa nneyo bakulungwa bashikutumbala Asira jao nkati. ¹³ Bakulungwa bashikwajeudelenga heshima bamanyinji muda. Paba gwenegu pugwaliji utaratibu ggwa bakulungwa kuhusu balewetenje bataalamu ba ukumwa. ¹⁴ Casherina, Sheether, Admatha, Tarsh, Meres, Mersena na Memucami, majimbo sabaga Uajemi ua Umedi palinginji tome na bakulungwa na bashikupanganga vyeo yaikulungwa kwa bakulungwa. ¹⁵ Bakafafanunje shindu shashi shitendeshe upande gwa mujibu gwa sheria kopoka na goma lewa (bakulungwa) Amahia vashiti zaidi ja maagizo ga bakulungwa Ahusiero kwa bakulungwa vashiti. ¹⁶ Nnjaonyi nnyumo ajulikene kwa memukani ashikubeleketa mmujo mwa bakulungwa na viongozi malkia na vashiti kwa nngakosea bakulungwa na bandu boe bapatunji kumajimbo kwa bakulungwa Ahusiero. ¹⁷ Paba mambo ga malkia (Bakulungwa) shibajulikane kwa bandonyanji boe. Shibatendenje ashambujebao vibaya. Shibabeketanje, bakulungwa Ahusiero malkia vashiti baugaheshiwa ambujebao bakulungwa Ahusiero apapinjile wahudhune mmujo mwao. ¹⁸ Kabla ja lyene lyuba bandonyanji baleulungwanjiba uajemi na umedi bashikupatanga taarifa ja goma amaileia avatish shatendilenje ashimbujebaonji viongozi ba bakulungwa. Shikube na gasia jaujigwinji na asira. ¹⁹ Paba shindu sha mana kwa bakulungwa, mnehusu matangazo gashoshe, na gaba kwaye sheria ja uajemi na wamedi ambao bakakombola kulongolelan kuti avashiti shibajie mmujo kwa bakulungwa mbuti Amalkia. Nafasi ja vashiti apate juna alibora ja vashiti. ²⁰ Litangazo lya bakulungwa pulipingataziwa kwa bakulungwa boe bandanyanji baheshiunji ashambujebao, toka akwete cheo na akanakola cheo. ²¹ Gwene uushauri gu pugwaliji gwa mbone kwa bakulungwaji na bananji bakulungwa bashitenda shapinyile memkane shapinjile. ²² Bashikupateka, barua kumajimbo goe bakulungwa kwa kila shindu na maendeleo gao na bandu pa badilika kwao. Ba shikuamua kila mundu asimamie Nnyene mbumba jake. Lyene litangazo shilishoshe kkwa kila kabila na bakulungwa.

Chapter 2

¹ Badala ga gene mambo ga na badala ga asira Ahusiero pumulila nkulungwa, batendagafikina amalkia vashiti matangazo gagatendile avashiti ga jaa sifa umalkia. ² Bashima bashikwajangula ankulungwa na beleketa, ankulungwa baloleshewe mabikira bakonja. ³ Bakulungwa waloleye (wagule) basimamia kumajimbo gao goe na Bakulungwa wao na bakusanyanje mabikira ga konja gowe harena kuikulu ja susa gene mabikira ga gawe paii pa usimamizi gwa Hagai, msimamizi nni jiwamkulungwa kwa bandonjanji. Na bapatanje ya kuilemba yoe. ⁴ Jiwandonya apinga kumfurahisha nkulungwa jiwenejo apingaba malkia badala ja vashiti yoe. ⁵ Kushilambo sha shushani apali nyakudi pashemikuwaga modekai mwanajwa jaika mwana juwa shimei mwana jwa kishi. Paliji kabila jake benjamini. ⁶ Jiwenejo minongoni mwa mayahudi bajigelenyiwe pamo na Yekonia, nkulungwa jwa Yuda Kapoka Yerusalemu kuhamisho pamoja na Nebukadreza. ⁷ Modekai atundakunnela, Hadasa, Yami Estar, mwana ju mnjomba guwe hakakuweteje na mama wala ainagwe. Modekai ashikutola mbuti mwanagwe. Esta ashikukonja kweli. ⁸ Bali (bandonyanji) babagwinji bashikupelekwanga kuikula baada ja litangazo tangaziwanga linginji pai pa usimamizi gwa Hagai, angalia bandonyanji. ⁹ Esta ashikufuhia na ashikupata leibali mbele ja Hagai. Ni kumpa ipodozi (kupakala) na upande gwa lya shalya. Ni kumpa baudumu saba bakoposhela kuikulu kwa nkulungwa, Ashikuwapeleshela baludumu bandonyanji kunyumba ja bandonya. ¹⁰ Jiwangamalanjila mundu jojowe wala nnongojale paba modekai hashikukamia. ¹¹ Kila moga modekai atundakwenda mmujo ja luguvani palanga kunyumba ja bandonyanji mkupinga apilikane mambo gapingalenda Estar. ¹² Pujishe zamu za kila mundu kwenda luwa nkulungwa Ahusiero kwa kagula maelekezo ga bandonyanji, kila jwamdonya kumali yaka ibilija urembo (mapambo) miezi sita ga mane mane miezi sita ya vipodozi (mapambo). ¹³ Muda gwa pite kwa nkulungwa ashikupegwa shoshowe shapinjile kukopoka kunyumba ja bandonyanji ili ajigale kunyumba ja nkulungwa. ¹⁴ Juwandonya yashaikutoidi ajenda shilo na uja kwenda kunyumba ja bandonjaji na kwa msimamizi shaashigazi msimamizi jwa nkulungwa, aliji jwakunda wasilia. Jiwandonya jiwanganikusiwa kabili kwenda kwa nkulungwa Ashifaulu nkulungwa na miamba kunja, habili. ¹⁵ Esta zamu jake baada ja timilile mwana jura Abihaili mjomba jwa modekai ashikumtola mbuti mwanagwa kwenda mmujo kwa nkulungwa, jiwangapinga shindu shoshowe ila yapingaga atole Hegaibatolenje. ¹⁶ Esta ashikupata kibali kwa kila amwonaga, Esta akapelekwa kkwa nkulungwa Ahusiero kumakazi ga nkulungwa mwei gwa kumi yali mwei gwa tabeti, mwei gwa saba gwa utawala gwake. ¹⁷ Nkulungwa ashikumpinga Esta kuliko bandonyaji boe na ashikupate kibali gwa wema mmujo kuliko mabikira bananji nkulungwa nikung'wa taji shi malkia badala ja vashiti. ¹⁸ Bakulungwa washitenda sherehe baangalia na bahudumu bowenji. Sherehe jikaesta na kwa panganga unafu gwa kodi kumajimbo ga vashiti. ¹⁹ Modekai ashiteutama pamango pa bakulungwa luda gwa Ashimarikia baimeneje lyua lya bili. ²⁰ Estar ashikukagula ushauri ukamodei yangakugalanga ashalongo mambo goe Ashikukagula ushauri ukamodei malinga shatendile alimwama. ²¹ Toka gene moa gatemi modei kulitego (geti) kwa bakulungwa bighani na Tereshi, balindilanga landa ja bakulungwa, bashikutumbalana na nipanganga bamlanganje nkulungwa Ahusiero. ²² Jambo lyashikubikwa ukweli kukamodei, Ashikumunola malkia Estar nikumnungula kila shaluguluwanga na modei. ²³ Jene habari ji jashikupeleleza nionekana kweli bashilenji batili bashikupopotolwanga ni kuwatabilanga nnami mmikonga. jene habari nijandilewa nchitabu cha bakulungwa jene mmujo mwao.

Chapter 3

¹ Baada ya mambo haya. Bhakulungwa Ahasiero pubhakweshienje sheo amani mtoto jwa ashitenda mwagagi, na ashikubhika shitegu shake sha ukulungwa panani ja bhakulungwa wowe bhatemingenenje pamo nnei. ² Na bhakulungwa wowe wa bhakulungwa bhaliginji katika nnango gwa bhakulungwa paimiswe kupinga malugo na kuungama amani, kama bhakulungwa patajile lakini modekai bhangapiga malugo wala kuungama mmujo ja amani. ³ Kisha bhakulungwa kwa bhakulungwa bhatemi panago mwa bhakulungwa bhalugulile modekai, kwa nndi nkataga amla ja bhakulungwa? ⁴ Bhabhelekete nae lyubha kwa lyubha lakini bashikukana kukagula kupinga kwao elo pubha bhalekete na amani kulola kama liswala modekai liigale elo likanabha bhashikwalugulila elo modekai bhashikubha muyahudi. ⁵ Hamani palolile kwa modekai bhakapinga malugo wala kumsujudia, bhashiku bha nginiyo. ⁶ Bhashikupata na lunda lwa kumulaga modekai watumwa na bhakulungwa palinginji washikunugulila kuwa modekai na bhalogo bhake pubhali wayahudi. Hakawa shingimilie wayahudi wowe, na bhandu wa modekai, ambao puwestemi pakati Bhakulungwa wa Ahusiero. ⁷ Katika mwei gwa kwanza, (ambao ni mwei wa nisani) nkati ja shaka cha kumi na ibhili na bhakulungwa Ahuseiro, bhashikupiganga kula mmujo hamani kula kila lyubha na mwei, kuagula lyubha na mwei hadi pubhaagulenje mwei gwa kumi na ibhili, (mwei gwa Adari). ⁸ Kisha hamani gubhalugulile bhakulungwa Ahusiero, kuna bhandu fulani katika majimbo gowe ga nkulungwa jwako bhangakagula aki jao na itendi yao na kagula itindi wakapigwa na kuendea kuwa hai. ⁹ Kama makonjeleangaga bhakulungwa, nshoye amri bhandu habha wakashoe kwatalika, nanne shimbime talanta elfu kumi ya ela katika mikono walaa ambao wajimilika itendi bhakulungwa ili kwamba wabhikanje katika hazina ja nkulungwa. ¹⁰ Upo nkulungwa gwaulile lupete lwake iwa muhuri na kumpa hamani, adui wa wayahudi. ¹¹ Nkulungwa gubhalugulile hamani, shinijione "kwamba wla jinauja kugwako na kwa bhandu wako ili muitumie kama pukupinganga". ¹² Kisha bhajandikanga nkulungwa paimikena katika lyubha kumi na itatu ya mwei gwakwanza, na mbiu pujilina matakwa ya hamani, pugaliyi pugujandikwe na kupeleka kwa bhalindilila majimbo, na bhola wowe bhatemingene panani bhalindilile wa majimbo wowe watenda bhandu na kwa kila ilambo kwa jandika lao, na kila bhandu na lugha yao mbiu hii pijili pujijandikwe kwa lina la nkulungwa Ahasiero na kugomba muhuli kwa lupete lwao. ¹³ Barua hai kushoka kwatalika wayaudi wowe washikupeleka katika ilambo wowe bhakulungwa Ahasiero, shingimilie, kuulaga na kwakagulila waayahudi wowe, tangu jwashoka hadi jwakulungwa, bhana bhandonyanji nkati lyubha ja kumi na itatu ya mwei kumi na ibhili (ambao ni mwei wa Adari) na kuika mali gahoo. ¹⁴ Nakala ya pubhatendile kuwa sheria na kwa logolea kila ilambooo lilobhe panani shingimilie wayahudi bhashikujenela katika ilambo kwamba bhandu wowe bhaiandaanje katika lyubha inneyo. ¹⁵ Bhapelekanga na bhalikupeleka agizo la bhakulungwa tangazo hili pulikopweshe kulipeleka katika shilambo shushani, bhakulungwa pubhaliji na itima bha temigene kupapila lakini shilambo shushani piishe katika kuimiliya.

Chapter 4

¹ Modeka papilikene likoposhele pateilenje hadi yao bhashikwigamba mabhazi yake na kuwala maguni na liuu gwapite pati pati mwa shilambo kuguta kwa lilobhe na upotei gwinji. ² Gwajawite hadi panango mwa Bhakulungwa, kwa itendi yakwapi akwete kushonywa kujinjila ukiwa nnyete magunia. ³ Amri hii pujiishe katika kila shilambo, pulilina guta shikalungwa kwa wayahudi, kutabha, kuguta na maombolezo gamanjwinji wao bhashigo na katika magunia na liuu. ⁴ Malkia Esita gubhashemile habari kushoka kwa wahudumu wake bhashikwapanganga mapende bhashipeleka bhandu bhakape nngubho modekai ili aulemagunia na nakuwala nngubha Jakonja, lakini modekai bhangapinga. ⁵ Kisha Esita gwabhashemile bhakapinga, mmujo wajimangana bhakulungwa, ambaye pubhali bhashikwapa wajibu wa kumuhudumia gubhatumile kushoka kwa modekai ili bhapilikane kwa ndii modekai bhashiamuwa kutenda nnei. ⁶ Nneyo bhakapinga kwenda kwa modekai katika shilambo mmunjo ja nnango la bhakulungwa. ⁷ Modekai gwabhalugulile bhakapinga mambo gowe kubha shingimilie wayahudi yaliyo gapanjilwe na kashokope sha ela pushibhe hamani bhashibhika haadi kulumbila wahazini wa bhakulungwa, hili kuulaganga wayahudi. ⁸ Na kisha gubhapele nakala ya mbiu pwilipo puikopweshe shushani kwa shingimilie wayahudi bhateile nnei ili kwamba bhakapinga bhalugulile A Esita bhatole kutaya la kushoka na kwajuga bhakulungwa na nakujunga kwa niaba ja wayahudi. ⁹ Nnei bhakapinga gubhapite kukwelugulila a Esita kila alichu shibhalugula na modekai. ¹⁰ A Esita gubhabheleketa na bhakapinga gubhalugula auje kwa modekai. ¹¹ A Esita gubhalugulile bhakapinga, "wanagulungwa wowe wa bhakulungwa na bhandu wowe katika shilambo yowe wanaelewa kuwa mmundu yeyote shajinjilw kwa bhakulungwa jwangali sheti akabha kuwa akabhe yule ambaye bhakulungwa shibhanyoshee himbo jake ja dhahabu ni lyubha selasini nnaino nangajenda mmujo mwa bhakulungwa. ¹² Bhakapinga gubhalugulile modekai malobhe gubha lugulile na a Esita. ¹³ Modekai guhujilanabho ujumbe. "nnakumbushile kwamba nmwe shigigale kuliko wayahudi wowe. ¹⁴ Kama ntamaga nunununu kwa wakati agu annungu shibhaishe na kubhokoka kwa mpanda gunape, lakini mmwe na nyumba ja baba yako shingimilie ni gani amanya aishi katika muda agu kwa wakati muafaka mbuti aguu. ¹⁵ Kisha a Esita gubhaatumile lilobhe. ¹⁶ Jenda nkabhabhishe pamo wayahudi wowe bhatamangana katika shilambo wa shushani, na watawa kwa ndii yangu bhakulywa wala kwa muda wa siku tatu. Nne na bhalongolela na bhalongolela wangu wa sheshila shitutabhe kwa lwu hali na kisha shinyende mmujo ja bhakulungwa kinyume sha sheria na kama nngowa na kuwa. ¹⁷ Modekai gubhajawile gubhateile yaoo ambayo a Esita kwaneyo gubhamile kutenda.

Chapter 5

¹ Baada ja lwubha gatatu, a Esita gwawete ngubho jabho ja bhakulungwa na ni jima mahali nkati yalugwani ikulu ja bhakulungwa, mmujo ja nyumba ja bhakulungwa. Bhakulungwa pubhali bhatemi pakati shitengu shabho sha enzi na kushilola nnangoa gwabho gwajinjila. ² Bhakulungwa pubhandile nkulungwa jwa a Esita bhashikupata kibali bhakulungwa. Alipata himbo ya dhahabu mmakono mwa a Esita nneii a Esita gubhae gejele bhakulungwa na kukamula himbo utawala. ³ Kisha bhakulungwa nkulungwa a Esita, "unaju ga mpata indii? kuju ga kwako ni kwehii? hata nusu ja bhakulungwa wangu nkape gwa." ⁴ Nkulungwa a Esita pubhatangulila bhakulungwa kama mbatile kibali pameyo pako, naju ga hawe na hamani nnolanje lelo katika karamu niliyoandaa kwa ajili yake. ⁵ Bhakulungwa gubhabhelekete, "mwajihana go upesi hamani sawa sawa na matakwa ya nkulungwa a Esita bhakulungwa pamope na hamani katika kalamu hiliyoandaa na nkulungwa a Esita ⁶ Pubhalile pubhaposhelenje katika karamu bhakulungwa gubhaushihe nkulungwa a Esita "naju ga lako ni indii? nakuju ga lako indii? shupate hata nusu ya bhakulungwa." ⁷ A Esita gubhaja bhakulungwa bhaju ga na naju ga lunda nihalu, ⁸ Kama shiipenze bhakulungwa bhashimba lilobhe yangu na kuheshimu ombi langu, nmwee nahamani nngii kangane kabhili katika kalamu pushijibhe malabhii na hapano helo pushingishe kulu gula haja jangu. ⁹ Hamani pashoshile kumuhii kungwabho haku lakini bhashi gumbaya kuangalalila mutima mwabho lakini pubhaweni modekai katika lango la bhakulungwa, modekai bhajimi wala kuugumila mmujo jake nnjimwa kwa ya modekai. ¹⁰ Lakini ashikwihibhila na gwajawile kumuhii kwake gwabhashemile bhabwiga gwatingene pamope na zereshi na jwakongwe jwabho. ¹¹ Hamani gwa bhalu gulile panani pa annungu kwanneyo ja bhakulungwa pupali na nginiyo ja bhana bhapalinji nao, nneyo pwili panani pupali bhajimilila annungu wowe nabhakulungwa. ¹² Hamani gwa bhalu gulile, ambi li yo bhakulungwa a Esita bhashikubhika karamu hajili ja bhakulungwa na ni mmwe tu na bhakulungwa tupali tuhimikene pakati bhakulungwa karamu bhajibhishile bhakulungwa a Esita hata malabhi tunashemwa na bhanape pamoja na bhakulungwa. ¹³ Lakini na ga gowe nngabha shindu mbuti modekai shibhaendele kutama pakati nnango gwa bhakulungwa. ¹⁴ Kisha zereshi, hakongobhabho hamani gubha lugulile hambujebhabho na hambu gajambo wowe, mmishe mikongo jajileu na futi hamsini na pakati lyamba mmelekete na bhakulungwa ili modekai bhakweye panani nkongo gwaho gwajawile kwenda kwakwinonyela nakankulungwa katika kalamu jajibhishile bhakulungwa.

Chapter 6

¹ Shilo sha bhakulungwa bhangapata lungono gubhalajile hitabu yao. Sheneshiloshi bhakulungwa bhangangona lunguno gwalajishiye hitabu yauka ya bhakulungwa nyene itabu ipeleku kwa bhakulungwa. ² Gubhawenenje modekai ashishoya tahalifa bughana na tereshi, bhalinda nnango bhapa njilenje kwa ulaga kwa ulaga bhakulungwa Ahusiero. ³ Bhakulungwa gubhaushie, modekai shatendi lwe indii gene malobhe gambone gakopweye gaa? nninda jwa bhakulungwa gwajakwile shakwapi shatendele. ⁴ Nigani atemi nkati ja lugwani amina gwanjinjile lugwani lwa bhakulungwa bhanugulile akakumulwe modekai ukatabhilwe nkogo gwabhishilwe. ⁵ Bhalinda gwajagwilenje amani pajimi palungwa ni lwa bhakulungwa pala bhakulungwa gubhalugwile mutende ajinjile nnyumba. ⁶ Amani akajinjileje bhakulungwa gubhomu shie atendelwe indifwene mundu ukwapinga bhakulungwa lunda. ⁷ Amani gwabhajangwile bhakulungwa jwene mundu juu akwapinga bhakulungwa lunda, ⁸ Awashwe nnguo yashikulungwa, na nguo yaiwalwe na bhakulungwa farasi jwatumishe na bhakulungwa farasii akwete nnembo ya shikulungwa mutwe gwake. ⁹ Yene nnguo hii na ka Farasi ju apengwe mundu jwambone koliko wowe bhangwashanje njwejula akwapinga bhakulungwa na lundu bhakweyanje patundu farasi bhapitobhowanajo shilambo showe mwalugu lilenje bhandu nneino shate ndelwe mundu jwejula akwapinga bhakulungwa na lunda! ¹⁰ Bhakulungwa gubhanugulile amani "utende shangu na gujwashe nnguo modekai nakweye mfarasi linapungushe hata lilobhe limo". ¹¹ Amani jwakolile nnguo na farasi gwanjwashie modekai gwakweshie nfarasi bhashipitabhonajo shilambo abhelekete nnei puipinjikwa atendelwe mundu akwapinga bhakulungwa na lunda" ¹² Modekai jwaujile kanyumba jabhakulungwa amani gwaujile shangu kujwake alijuga, ¹³ Gwabhalugulilenje a shambugajakke akagwe zereshi ashambugajake bhakwete lunda akagwe zereshi jwenuju modekai kumbe uzao gwa wayahudi jwenuju nkakombola shingendelee kukagula. ¹⁴ Pakungulukangaga malobhe gwaishe mtumwa jwa bhakulungwa gwanugulile amani kalamu jwa tereshi na a Esita.

Chapter 7

¹ Kwanei bhakulungwa hamani gubhapitengene kukwinogwa nabhakulungwa a Esita. ² Pakati lyubha ywa bhioli, gubhapeshe bhakulungwa gubhanugulile Esita, "ni indi hasa ntima gwako? na indi kujuga kwako? elo nusu jakulungwa gwagu nkaupata" ³ Malaki ju anungulile nkulungwa, kama mbatile kibali pameyo penu, imajiga mbate kupangwa kwangu, na ntima gwangu na kuju ga kwabhandu bhabho. ⁴ Abha nane na bhandu bhabha washiiushwanga, tuangabhayhwe, na bhatuulaje, tuimilile tukaushiwe naumwa nkakombole kushumbuya nkulungwa" ⁵ Bhakulungwa Ahusiero gubhakugulile Esita, nigani aju? nngani akumbushile mutima gwabho kushitenda shindu hashi? ⁶ Esita gwabelekete niaju jwangalimana hamani, juju hamani gwakamwilwe lipamba mmujo mwa bhakulungwa. ⁷ Kwa nnjimwa ja bhakulungwa gashoshile ukana gubhapile kulikimbi ywa kumui, amani alepeshe nkujivuga malkia Esita aokoe mbumigwake pabha bhakulungwa bhashikunapila. ⁸ Bhakulungwa gwabhaujile kulitimba gwajinjile kati ja ukana hamani ashikugwa pashitengu patemi Esita bhakulungwa gwatumbete gwabhelekete shimwatokomae amalkia nnyumba gangu? ntumwa jumo akwamatumishila bhakulungwa gwabhalugulile bhakulungwa, nkogo gwaneu ukwete makumi nnywano kuli kumui kuka amani ushikuwika kwa ajili amodekai ashiye lilobhe kung'imilia kwake!! ⁹ Alafu aruboni jumo mtumwa jwa bhakulungwa gubhalugulile bhakulungwa, "nkongo gwa nneu gwafuti makumii hamsini ako kumui kuka hamani ushikubha kwaajili ja modekai, ashoshie habhali mpango kuhimiliya kwai" bhakulungwa gubhalugulile, "bhabhishe hamani pantundupake". ¹⁰ Kwa nnei gubhabhishile hamani pakongo gwabhishile kwa ajili ja modekai na kwanji mwa ja bhakulungwa ikatulula.

Chapter 8

¹ Lyubha ali bhakulungwa Ahusiero gubhapele malkia a Esita mali gao hamani, mmangongonjao jwa wayahudi kisha gubhakweshie sheo shao amodekai bhatume kupinga bhatumishe mmujo kwannei malki a Esita bhashikwabhulanjila bhakulungwa malkia amodekai. ² Kupinga bhakulungwa gubhapele lupete lwali jiwapegwile ulele malkia a Esita gubhakweshie amodekai bhatume abhe bhakulungwa katika nngunda gwa ulele. ³ Kupinga a Esita kukuluka kabhili na bhakulungwa gubha gwile pai na guta mmujo ja bhakulungwa kukunda kukunda bhakulungwa abatishe njama ja ulaga bhayahudi wowe pubhalinginji bhatengeshenje ulele muagagi. ⁴ Kupinga bhakulungwa gubhagoloshea a Esita nchati, gwajinyile najima mmujo mwa bhakulungwa. ⁵ A Esita gwabhelekete, "kama ikonjelaga na kama mpataga kibali mmujo jako, lajiya mmbila jingombe ali kubatisha baluwa ijandikwe na a hamani mwana jwa hammedatha maagagi, baluwa yajandishilwe ila kubha kuimiliya wayahudi wowe bhalinginji katika gowe ga bhakulungwa. ⁶ Pushingombole kulona ubhaya mwapangangaga bhandu bhangu? pushingombole kukola kuangabhanya kwa ulongo gwangu? ⁷ Bhakulungwa Ahusiero gubhalugulile a Esita na modekai, muyahudi, lola njikupa Esita nyumba jowe hamani bhashikwabhikanga hamani pakati nkongo kwaindu bhashikubha bhashikutenda kwaimilianga wayahudi wowe. ⁸ Kaya nnjandishe litangasho linape indu Bhayahudi kwa lina la bhakulungwa mmishe alama kwalupelelwa bhakulungwa. Kwa itendi nmbila jimalile kujandika kwalina la bhakulungwa na napushibhapelekwe na alama kwa lupete lwa bhakulungwa na bhakakombola kubatilishwa." ⁹ Kupinga bhajandika bhakulungwa gwaimikenenje muda agu katika mwei gwa itatu pushibhe mwei lyubha lwa ishirini na mwei gwa itatu indu ajandishe yowe pushipelekwe amodekai waamulishe kwa wayahudi walendelwanje na ashayene wa kila jimbo. Indi ashikujandikwa kwa gowe gakopwoshe kusho kuindia kwenda Ethiopia, majimbo mia moja na ishilini na saba kila jimbo ajandishe kubha na jandika kwao na kila bhandu kwa lilobhw yao, nakwa bhayahudi bhajandika na lilobhe yao. ¹⁰ Modekai bhashikujandika kwa lina bhakulungwa Ahusiero gwabhishile alama kwa lupele ya bhakulungwa bhapeleshe kwenda kwa bhabdu, bhao farasi bhakwendangananga bhayahudi bhakwena shagushagu bhatendelenje hindu ya bhakulungwa wawelekwenje na bhakulungwa. ¹¹ Bhakulungwa ashikwapa wayahudi wowe katika majimbo utumwa gwao na kibali sha imikana na kuibhishika kwilinda jenda ja kuimiliya kuulaga kuangabhanya mundu jojowe na maengo kwaulagakuangabhanya mundu jojowe na maengo kwa ulaganga bhayahudi wowe na kwa jibha indu yao. ¹² Mambo ga pugapinjilwe lialalywe katika majimbo gowe ga bhakulungwa Ahusiero, lyubha ya kumi na itatu ya mwei gwa kumi na ibhili pupali na mwei gwa Adari. ¹³ Anuani ja mmbila pujapingaga kukopoyha kama amuli bhashikunugulila kwa bhandu wowe bhayahudi bhalinginji pamo kwa lyubha ali kujanago mauyo adui waha. ¹⁴ Nneyo matarishi shibhaendeshanje farasi bhajili bhatumiaga jatika huduma ya shikulungwa. Washikwendangana kwa shangu kaje. lyangamboalino kabhili ishikushowa katika shilambo shushani kabhili. ¹⁵ Alafu mosekai ashikujaula mujo bhakulungwa aliawete nnguo ya shikulungwa nguo sabuluuna janawe na litaji lya dhahabu na lijoho lya zambarau. Shilambo shashushaniguinyele. ¹⁶ Wabhaayaudi bhashikukolanga shilangaya, na kuinonyela na lunda. Shilambo shoshowe ambao lyegambo lishikugambwa, bhayaudi bhashikwinonyelanga natenda karamu na pumulila. ¹⁷ Bhandu bhabhainji nilikolilanga kubha wayaudi ligongo lya woga jilipandujaonji.

Chapter 9

¹ Nnaino katika mye jwa kumi na mbili, ambajo lyubha lya Adari, lyubha ambayo bhamagongo bhayahudi bhashikutarajanga kutekeleza sheria jwa bhakulungwa na kupata mashili kuponda bhayahudi. Badala jake bhayahudi bhashikupatanga mashili kupunda bhaligongo bhayaonji. ² Bhayahudi bhoie gubhakunyene katika shilambo yaonji katika majimbo gowe gwabhakulungwa Ahusiero, kutaga makono panani jabhebhala bhatumbilenje ubaya. jwakwa teyari kwa ligongo lya woga gwaonji ishikwagwilanga bhandu bhoie. ³ Bhakulungwa bhoie wa majimbo, maakida na magavana, bhatabhala wa bhakulungwa bhashikwajangutanga bhayahudi pabha bhoga ga modekai ushikwa gwila. ⁴ Pabha amodekai nshikwagwila bhakulungwa katika nyumba bhakulungwa, na umalufu gwao ushikujenela katika majimbo goe amodekai bhashikubha bhalikendeka bhakulungwa. ⁵ Bhayahudi bhashikwa bhamianga bhama gongojaonji kwa upanga ibhoweninji yambo yaonji pameyo gao. ⁶ Katika ngome shilambo shaushushani jikape jumla bhamangogo bhaulegenje na kwaangabhanya bhayahudi na bhashileu mia na nn'gano.

⁷ Nkati bhauleng'wenjwe pamapo na parishanda tha, Dalphoni, Aspatha, ⁸ Porotha, Adalia, Aridatha, ⁹ Parimashata, Arisai, Aridai, Vaizatha, ¹⁰ Na bhana kumi Hamani bhana bha ilammedatha ligongo lwa bhayahudi. Ikabheje bhangatolanga mateka ngongowe. ¹¹ Idadi bhebhala bhauleng'enje lyubha ali shushani, ishikuikanago pabhakulungwa Ahusiero. ¹² Bhakulungwa gubhalugulile malkia AEsita bhakulungwa gubhalugulile malkia a Esita bhayahudi bhashiulaganga bhashileunji mia na nng'ano katika shilambo shushani, wapa gwangaga wana kumi wa hamani ligongo jwa bhayahudi buli bhateilenje indi katikamajimbo gana? nnaino malobhe genu? shibhapeng'we kujagulwa kwao? ¹³ A Esita gubhajang'wele, "bhakulungwa ikonjela ga kupewa bhayahudi bhalinginji katika shilambo shushani bhagombanje mmbili haji malavi iilu ya mwana hamani bhashivikwa panani nkongo." ¹⁴ Bhakulungwa gubhalugulile kwajuga A Esita bhatijamule (lwagambo) au nmbila bhakane katika shilambo shushani, bana kumi hamani bhashikuvikwa panani nkongo. ¹⁵ Bhayahudi katika shilambo shushana bhashikukusanika pamo lyubha lwa kumi na ncheshee mwei Adari kaulaganga bhandunji mia na bhatatu katika shilambo shushani, ikabheje bhangakwaya mali gao. ¹⁶ Ni bhayahudi katika majimbo gamag'winji bhashikumikananga ali bhashikulinda bhashikupata faida kukopoka bhakupinga gubhaulengenje bhandu maefu shabini na nng'ano, ligongo bhangakwayanga nmikono kwaindu ya samani bhevala bhaulegwenje. ¹⁷ Katika lyubha lya kumi na tatu mwei gwa Adari, bhayahudi gwapumulilenje katika na siku na nne gwapumulilenje siku ya kamu bhashichangamka. ¹⁸ Ligongo bhayahudi bhatemigene katika shilambo shushani gubhaimikenenje pamo siku ya kumincheshe siku ya kumi nng'ano gwapumulilenje gubhatendilenje kalamu kwinonyela. ¹⁹ Elo itende bhayuda muijiji mwakutama maeneo muijiji bhashikwa jaimanga lyubha lya kumi nancheshe yamweiAdari mbuti lyubha kwinonyela kalamu na lyubha lyambone lyapeleshelana indu kila jumo. ²⁰ Modekai gwavishile pushibhe bhakatume kwa bhayahudi wowe bhatemigene katika kutabhala bhakulungwa Ahusiero. ²¹ Bhashikwapinganga kwa jaima lyubha kumi na ncheshe nakumi na njano ya mwei Adari kila shaka.

²² Ai puli nngabha lyubha likopweshe kubhayahudi bhashikupata talifa kushoka bhaangamia na wakati guna wakati ambao nnjimwa ya bhayahudi bhashikupindukula amani na kushoka bhashikwaombea kutenda kuwa au kulama pabnhatei nakutenda lyubha kamu amani, kuwapa zawadi shalya, kwanganga masikini. ²³ Bhayahudi gwapitengenjenje gubhajaima bhalitenda bhashitenda shiva amodekai puvali bhashikwajandishila. ²⁴ Mambo ga amodekai mwena gwa hammedatha mwangagi, adui bhayahudi pubhali bhashivika mipango jaimiliya bhayahudi, pwikanapangwa (yaani akaya shalya) ili kwaimiliya. ²⁵ Ligongo bhakulungwa Ahusiero gwapatile gwanguli mmbone gwalitendile amodekai adi bhaulagwe panani nkongo. ²⁶ Nneyo bhayahudi gubhashemile lyubha pumulila kukopoka na lina pulili kwaneyo mambo gowe pugajandikkwe katika baruwa mambo gowa ambayo pugali bhashikugaona meyo gao, gala pugali bhagapatile. ²⁷ Bhayahudi bhashiposhele hukumu na mila jayambi mila haji nmwe gao bhana bhao pali abhandi shile nanjo pusibhe mbuti kwajaima haga shibhatende kwashaka shibhajaima namna fulani kwawati agu agu kila shaka. ²⁸ Lyubha ali pushilibhe kujaimwa katika kila lubheleko ashayene kila jimbo kila shilambo bhayahudi lyubha aii pulimu, ali kwa nnailibhale. ²⁹ Bhakulungwa a Esita na amodekai gwabhajandishe mamlaka aga kunugulika baluwa aji ja pili kubha putimu. ³⁰ Barua pwipeleshwe katika majimbo mia nishilini na saba (127) jabhakungwa Ahusiero, bhalikwapinjala amodekai wowe nnepeyo na elo. ³¹ Na nepeyo lyubha pulimu nne nne kubhalugulila amodekai na a Esita gagapinjile bhayahudi bhajandishe bhayahudi wakati kwalajila kwaajili jao bhana bhao, pagaposhele lyubha lya tabha kuomboleza. ³² Kulajila kwa a Esita nkaakikishianje kubha pulimu gwajandikwe katika shitabu.

Chapter 10

¹ Alafu bhakulungwa bha Ahasiero bhashikubhika kodi panani shilambo na maeneo ga bahari. ² Mafanikio gowe na mashili na ukulungwa gwao pamo na bha kumodekai ambao bhakulungwa bhajikwajinula, gashijandika katika shitabu sha kumbukumbu ja bhakulungwa bha Wamedi na Waajemi. ³ A Modekai bhayaudi bhashikubha bhabhili kushoka kwa bhakulungwa Ahusiero. Bhashikubha bhakulungwa na maarufu nkati ja ashapwao bhayahudi, kwa ligongo bhashikutetea mahitaji ja bhandu bhao na uguja gwa bhandu na bhashikutetea ulele gwa bhandu bhowe.

Ecclesiastes

Chapter 1

¹ Agano ni molobhe ga bhajiganya, mwana jwa a Daudi na bhakulungwa katika Yerusalemu. ² Bhajiganya bhabheleketa nnei, "Malinga luja lwa ndambwe, malinga mbungo ja mbone katika mbungo, kila shindu shinashoka na leka maswali gamagwinji. ³ Ni faida jasha bhandunji kujipata kushoka katika maengo gowe gagatendilenje pai ja lyubha? ⁴ Lubheleko lumu lujendaga, na lubheleko luna lilikwiya, ikabheje shilambo shililepeka pitipiti. ⁵ Lyubha likoposhelanga na lyubha lititimilaga na kwenda kwa punda, na uja mahali pulikoposhele kabhali. ⁶ Mbungo jinapunga kukusini na timbilila kukasikazini, na mala gowe jilitimbilila katika mpanda gwake na uja kabhili. ⁷ Nushi yowe inajilimila katika mbahari, ikabheje bahari jikagumbala. Mahali nushi kwikugoloya, ndiko kwikugoloya kabhali. ⁸ Kila shindu huva shinanyong'oya, na jwakwa jojowe shakombole kutagulika liyo likalandana na sheshila shikushiona, na wala likutu likajikuta na sheshila shipilikana. ⁹ Shoshowe shipali ndiyo shishipangwe, kila shitendeshe ndiyo shishitendeshe. Shakwa shampya pai ja lyubha. ¹⁰ Buli lishipangwa lijambo lyolyowe ambalo bhandu shubhakombolanje bheleketa, 'Nnole, halino lyampya'? shoshowe shipali shashipagwe muda gwa ngwinji, wakati gupali jetu. ¹¹ Jwakwa aonekana kukumbushila shikoposhele makati ga ukala. Na mambo gakopeshele moga gapitile na gegala shigakoposhele moga ga mmujo na galakwe gakakumbushilwa". ¹² Nne mkujiganya, na njibha jwankulungwa panani pa Israeli katika Yerusalemu. ¹³ Njikutaga, lunda lwangu katika mkushoma na loleya kila shindu shikamulikwa pai ja kumbinguni. Lyenelyo nalyalakwe ni lijukumu lyatopa ambalo a Nnangu lyubhapelenje bhana bha bhandu kuishugulisha nalo. ¹⁴ Njiona itendi yowe ambayo itendeka pai ja lyubha, na nnole yowe ni luji jika ni linga kujishunga mbungo. ¹⁵ Papindile pakakomboleka goleywa! Shikanapangwa shikaweza bhalanganishiwa! ¹⁶ Njikubhalanjila ntima gwangu ngulibheleketa, "Nnole, njipata hekima jikulungwa kuliko bhetemingene kuyerusalemu kabla jangu. Lunda lwangu lushiano hekima jikulungwa na kumanya. ¹⁷ Gung'amwile kubha halino nalyalakwe kabhili puyaliji ni kulinga kugoya mbungo. ¹⁸ Pabha katika gwinji gwa hekima kushipagwa shumbuka kwagugwinji, najwalake ajenjesheya anajenjesheya mainginiko.

Chapter 2

¹ Gumelekete mutima jangu, "ujie, nashinikulinje kwa kuinonyela. Kwa nneyo guinonyele." Ikabheje ulole, jeneji najalakwe pujaliji mbungo ja muda. ² Gumelekete juu ja shieko, "Ni shalubha," na kuhusu kuinonyela, "Shifaa nndi?" ³ Guniganishie mutima jangu katika namunaja timiliya hamu jangu kwa ukana. Guniluamulu lunda lwangu lujenjeshewe na hekima ingabha bado ndendakugukamulila ujinga. Njikupinga kuloleya shindu shili sha mmbone kubhandu kutenda pai ja mbingu makati ga moga ga maisha gaonji. ⁴ Njikutimiliya mambo yanakulungwa. Njikushenga nyumba kwa ajili jangu na panda mikongo ja mizabibu. ⁵ Njikualaya bustani na mmbala; gupandile aina yowe ya iyepo nkati jake. ⁶ Gung'eleye matanda ga mashi ili nyitilile nng'itu mahali mikongo pujapandilwe. ⁷ Njikuuma bhabhanda bhashilume na bhashilume; njikubha na bhabhanda bhabhelekwenje katika jangu. Kabhili njikubha na makundi gamakulungwa ga bhannyama bhalangwa, kupunda bhakulungwa bhobhowe bhatewele kabla jangu katika Yerusalemu. ⁸ Kabhili njikukusanya ikunjo (ipanye) na dhabibu, na iviko ya bhakulungwa na Gumbatile bhajimbanga bhanabhalume na bhanabhakongwe kwaajili jangu, na kuinonyela kushoka kwa bhana bhanabhakongwe. ⁹ Kwa nneyo nibha jwankulungwa na njuluko ya indu kuliko bhowe bhalingingi kuyerusalemu kabla jangu, na hekima jangu mujaliji nkati jangu. ¹⁰ Lyolyowe ambalyo meyo gangu gashikulokolila nangagaibhilila. Mangaguibhilila shoshowe, kwa ligongo ntima ngwangu ushikuinonyela katika maengo gangu gowe na kuinonyela kwangu ishikubha upo kwa maengo gangu gowe. ¹¹ Alafu gundile itendi yowe ambayo makono gangu gamalile kugatimiliya na juu ja liengo linilitendile, ikabheje kabhili, kila shindu pushaliji luja na linga pai ja lyubha. ¹² Alafu gundendewishe kujibheleketela hekima, na upumbafu na ujinga. Kwa maana ni shindu shashi nkulungwa akwiya badala jangu atende, ambasho shikanabhetendeka? ¹³ Alafu gundandwibhe manya kuti hekima jishikola faida kuliko upumbaafu, malinga shilangaya pushile shambone kuliko lubhindu. ¹⁴ Akwete lunda gatumia meyo gake katika ntwe gwakke kulola mahali kwa kwenda, ikabheje mpumbafu mwaowa nnubhindu, ingabha ngunamanya kwa kila jumo. ¹⁵ Bai gumelekete mutima jangu, "shishikoposhele kwa kampumbafu, ndiyo shishikoposhele kungwangu. Nneyo jipali tofauti jashi malinga nne ni jwalunda kaje?" Guniumalishie ntima gwangu, gwenegu kabhalini luja pe." ¹⁶ Pabha akwete lunda, malinga mpumbafu, akakumbushilwa kwa muda gweneu. Katika moga gakwiya, kila shindu shishibhe shilibhalishe. Ali na lunda anawa malinga shawa mpumbafu. ¹⁷ Kwa mmeyo shindole guni kwa ligongo lya maengo gowe gatendeshe pai ja lyubha ishikubha yaibaya kukwangu. Jeneji ni kwa ligongo kila shindu ni luja na linga goya mbungo. ¹⁸ Nikugashima gowa gundimiliye, ambayo ganamaliye kugatenda pai ja lyubha kwa ligongo ni lazima nigaleshe kwa mundu akwiya badala jangu. ¹⁹ Nani gani amanya kama shibhe au mpumbafu? Ila shibhe jwajimilila juu ja kila shindu shili pai ja lyubha ambayo liengo lyangu na lunda lwangu gashikugashenga. Gwenegu kabhili ni luja. ²⁰ Kwa nneyo ntima gwangu gutandwibhe kuleka lokolila juu ja maengo gowe gundendile pai ja lyubha. ²¹ Pabha kunaweza pagwa mundu atenda maengo kwa mundu atenda maengo kwa lundu, ufahamu, ikabheje shaleshe kila shindu shakwete kwa mundu ambaye angakamula shoshowe. Gwenegu na gwalakwe ni luji na hatari jikulungwa. ²² Kwa nneyo ni faida jashi mundu kupata ambaye gwangatenda maengo kwa kuitumbi na linga mutima jake kutimilia gake pai ja lyubha? ²³ Kila lyubha liengo lyake ni mboteko na mainginiko, kwa nneyo makati ga shilo mbumu yake ikapumulila. Gwenegu kabhili ni luja. ²⁴ Lyakwa lijambo lyambone kwa mundu jojo we kupunda jalya na kung'wa na lishika na sheshila shili shambone katika liengo lyake. Gumweni kubha agu ukweli gunashoka mukono gwa a Nnungu. ²⁵ Pabha ni gana akombola kulya au akombola kupata manonyelo gogowe tofauti na a Nnungu? ²⁶ Pabha kwa kila akunonyelea jwene, a Nnungu bhanakupa hekima na kumanya kuinonyela. Ikabhe, kwa akwete ilebho anakumpa liengo lya kukonganya na bhika kupinga kuti ampe mundu akumajila Nnungu. Gwenegu kabhili ni sawa na luja na linga kujishunga mbungo.

Chapter 3

¹ Pabha kila shindu na makati gake, na majira kwa kila mele pai ja mbingu. ² Gashipanga makati ga panda na makati gatutu mbula gapandilwe. ³ Wakati gwa bulaga na wakati gwa lanya, wakati gwa bomola na wakati gwa shenga. ⁴ Gashipagwa makati ga guta na wakati ga eka, makati ga ombolesha na makatai ga ina, ⁵ Makati ga jaa maganga, makati ga kukumbatila bhandu bhana makati gangakumbatilana. ⁶ Gashipagwa makati ga loleya indu na makati gangaloleya, makati ga goya indu na makati ga jaa, ⁷ Makati ga papulanya nngubho na makati ga pumula na makati ga kunguluka. ⁸ Gushipanga makati ga pinga na makati ga nnjimwa, makati ga ngondo na makati ga ulele. ⁹ Ni faida jashi nkutendaliengo japata katika liengo japata katika liengo lyake? ¹⁰ Njikuliona liengo ambayo a Nnunu bhasikwaapanganga bhandu kutimilia. ¹¹ A Nnunu bhashitenda kila shindu shapwaa kwa makati gake. Kabhili bhashibhika gwa ngalimpelo nkati ja mitima jaonji. Ikabheje mundu hakakombola kuelewa itendi ambayo a Nnunu bhashitenda tangu ndandubho jaonji hadi mpelo. ¹² Ngunamanya kuti shakwa shili shambone kwa mundu jojowe kuliko kuinonyela na kutenda ga mmbone ligongo analonjela. ¹³ Na kuti kila jumo anapinjikwa kuelewa namuna ja kuinonyela gammbone ambayo ni upo kushoka kwa a Nnunu. ¹⁴ Ngunamanya kuti shoshowe shakutenda a Nnunu shinagoywa shawa shiwezwa jenjeshewa aub shoywa, kwa ligongo a Nnunu ndiye bhashitendile, kupinga kuti bhandu bhaegejeelanje, kwa heshima. ¹⁵ Shoshowe shipali shimalile kupangwa; shoshowe shishipagwa shimalile kupagwa. A Nnugubhanakwatendanga bhandu kuloleya indu iishiye. ¹⁶ Na njiona kuti pai ja lyubha ubaya gupali mahali papinjikwe kubha na unguja, na sehemu ja unguja gwiji gupagwa ubaya. ¹⁷ Gumelekete mutima jangu, "A Nnunu shubhaukulanje bhakwetenje haki na jwambaya kwa makati gapali kwa kila lijambo na kila shitendi. ¹⁸ Gumelekete mutima jangu, "a Nnunu bhanakwalinganga bhandu kwalanguyanga kuti na bhalaonji ni malinga bhanyama." ¹⁹ Pabha mppelo gwa bhandu na mpelo gwa bhanyama gunalingana. Shiwashaka jumo shinalingana na shiwa shaka juna. Jakwa faida kubhandu japunda bhannyama. Pabha shakwa kila shindu ikabheje mbumu? ²⁰ Kila shindu pushikwenda sehemu jimo. Kila shindu mushishoka nnitutuli, na kila shindu shinauja mmatutuli. ²¹ ²² Ni gani amanya kuti mbumu jakamandu jinakwenda panani na mbumu ya bhannyama jinakwenda pai ja shilambo. Kwa nneyo kabhili gundambuwe kuti lyaka lili lya mmbone kwa jojowe kupunda kwa kuinonyela liengo lyake, pabha lyeneli ndio lijukumu lyake. Ni gani akombola kunjianago kabhili kulola shikoposhela badala jake?

Chapter 4

¹ Alafu kabhili gung'anishie kuhusu mboteko yowe ilipai ja lyubha. Nnole minyoi ja bhandu bhapotekwe. Jwakwa akwapembe leyanga kwa ajili jionji. Mashili mugapali katika makono ga bhapotekanga, Ikabheje bhapotekwanga bhangalinginji jwakwape mbeleyanga. ² Kwa nneyo gunalumbililenje bhandu bha wiyenje, bhebhala ambao tayari bhawilenje, bhebhala ambao tayari bhawilenje ngabha bhalinginji na gumi, bhebhala ambao bhali na gumi. ³ Ikabheje, bahali kupunda kuliko bhowe bhabhili ni jwejula ambaye angatama, jwene ambaye angaiyona itendi yoyowe ibaya ambayo itendeka pai ja lyubha. ⁴ Alafu gumweni kuti kila shitendi sha liengo lya lunda nibha lupimilo lwa jirani jwakwa mundu. Gwenegu kabhili ni luja na linga goya mbungo. ⁵ Mpumbafu anapinda makono gake na akakamula maengo, kwa nneyo shalya shaka ni shiilu shake. ⁶ Ikabheje mbaya konzi ja faida pamoja na liengo lya shangu kuliko konzibhili pamoja na liengo ambayo linalinga kushunga mbugo. ⁷ Alafu gung'anishie kabhili kupunda ubhatili luja luobha kupunda pai ja lyubha. ⁸ Jishipagwa aina ja mundu ambaye alijikape angali mundu, angali mwana, wala ashapakwe. Gwakwa mpelo gwa maengo gake gowe, na meyo gake gakatupilwa kwa pata njuluko ya indu. Anakanganigwa, "Ngunakuishumbuya na kuangabhanya kuinonyela kwangu kwajili jikeni?" Gwenegu kabhili ni luja, hali jibaya. ⁹ Bhandu bhabhili bhanatendanga ukoto kupunda jumo; kwa pamo bhanawezanga patanga malipo gammbone kwa ajili ja liengo lyaonji. ¹⁰ Pabha malinga jumo agwaga, juna anaweza kunjinula mmbuga nnjake. Ikabheje, kutenguka kukukagula jwejula ali jikapepangwa kama jwakwa mundu jwakunninula. ¹¹ Na malinga bhabhili bhagonangaga pamo bhanaweza patanga lyoto, ikabheje mundu jumo shapate uli lyao abhaga jikape? ¹² Mundu abhaga jikape anaweza shindwe mashili, ikabheje bhabhili anaweza jima katika mashambulio, na malinga mbundo itatu jikakutuka shangu. ¹³ Ni mbone kubha ngwendo mashikini kuliko kubha bhakulungwa bhakongopele na bhapumbafu ambaye akamanya namuna ja pilikanila maono. ¹⁴ Ajino ni kweli hata malinga mundu jwa nshoko pabha jwankulungwa kushiko nnokapu, au hata malinga abhalekwe fukala katika ukulungwa gwake. ¹⁵ Igabha naweni kila jumo ali na gumina timbilila pai ja lyubha nikwitaga pai jaka nngwendo jwanshoko ajinwishe malinga nkulungwa. ¹⁶ Gwakwa mpelo gwa bhandu bhowe bhapinganga kwajitishila bhakulungwa bhaambi, ikabheje bhabhagwinji bhaonji bhainyanga bhene. Kajekaje jene haliji ni luja na linga kujigoya mbungo.

Chapter 5

¹ Goya mwendo gwako pukwenda kunyumba ja a Nnungu. Jenda kwekula upilikanile. Kupilikanila ni kwa mmbone kuliko bhapumbafu pubhashayanga mbepei makati bhakamanyanga kubha shakutendanga katika maisha ni shibaya. ² Unapepeshe kunguluka kwa lugoma lwako, na unautenda ntima gwako kupeleka shindu shoshowe kwa shangu mmujo ja a Nnungu u kubhali kumbinguni, ikabheje ulipai kwa nneyo malobhe gako gabhe mashokope. ³ Kama uli na mambo gamagwinji ga tenda na angaika, pana shuagamile bhibaya. Na pana shukunguulishe malobhe gamagwinji ga upumbafu. ⁴ Ubhikaga nalili kwa a Nnungu, unakabhe kujiugula, pabha a Nnungu ukakunonyela upumbaf. Tenda sheshiki shulumbile shushitende. ⁵ Ni mmbone kutolumbila kuliko kulumbila alafu unajishoye. ⁶ Nnaguluhusu lugomo lwenu shababisha shiilu shenu kutenda ilebho. unalugule kwa ubhanda mkubhishshila, "gegala" kwani nndi kubhatenda a Nnungu bhatumbale kwa malagano ga unami, kubhakwiya a Nnungu bhaanyabhanye liengo lya makono gako? ⁷ Pabha katika nkuagani kwa kugwinji, malinga puili katika malabhe gamagwinji, ushipagwa luja lubaya. Kwa nneyo mwa jogope a Nnungu. ⁸ Pukumona mashikini alipata mboteko na pokonyolwa unguja na tendelwa bhibaya katika lijimbo lyake, unakanganigwe kubha kuti jwaka akwete ufahamu, kwa ligongo bhapali bhandu katika mamlaka ganalola bhashipangwa hata bhalinginji panani jaonji. ⁹ Kwa jenjeshea ubhelei kwa ardhi ni kwa kila jumo, na bhakulungwa bhene bhanatola ubhelei kushoka mmigunda. ¹⁰ Jojowe apinga apanje akatogolela na ipanje, na jojowe apinga njuluko ya indu mara gowe anapinga kwa punda. Gwengukabhili ni luja. ¹¹ Kadiri kupata pukujenjesheka, ndiyo pubha jenjeshekanga bhandu bhatumia. Jipali faida jashi kati njuluko ja indu kwa jwa miliki ikabheje kuloleshea kwa meyo gake? ¹² Lugome lwa kamkaml maengo lunanonga, kama analya kashoka au kwa punda, ikabheje njuluko ya indu mundu jwa njuluko ya indu likakung'amulu jwene kugona kwa mmbone. ¹³ Lishipagwa lijambo libaya lya punda ambao niliweni pai ja lyubha: indu ibhishilwe akiba na bhali nago, jinakusababishia taabu nnyene. ¹⁴ Bhakati akwete na mjuluko ya indu paovywa indu yake kwa shikono shibaya, mwana jwao, ambaye jubhankwete, akalepeshewa shoshowe mmakono jake. ¹⁵ Malinga mandu pabhelekwa makonape kushoka nnipitiu lya kwabhe, nnepeyo shaja ule katika genega maisha ga abhaga makonope. Akatola shindu shoshowe kushoka nniengo lyake. ¹⁶ Lijambo lina libaya kaje, malinga mundu paika ni lazima ajende nnepeyo. kwa nneyo ni faida jashi mundu jojowe apata katika kutenda kwa ajili ja mbungo? ¹⁷ Makata ga lyubha gake analya palubhindu na anaputuywa kaje na ilwele na nnjimwa. ¹⁸ Nnole, sheshila shinishiwani kubha shammbone kupwaa ni kkulya na ng'wa na kuinonyela faida kushoka katika maengo getu gowe, tukuitenda pai ja lyubha wakati moga ga maisha agano ni wajibu gwaka mundu. ¹⁹ Jojowe ambaye a Nnungu bhampele indu na njuluko ya indu na uwezo gwaposhela sehemu jake na kuinonyela katika liengo lyake jejino ni upo kushoka kwa a Nnungu. ²⁰ Pabha mara jajigwinji akakumbushila moga ga maisha gake, kwa ligongo a Nnungu bhanakutenda kuangaika na mambo ambayo gakunonyela kugatenda.

Chapter 6

¹ Shishipangwa shibaya ambayo shinishiweni pai ja lyubha, na ni shibaya kwa bhandu. ² A Nnungu bhanakombola kumpa mundu indu na njuluko ya indu na heshima kwa kiasi kuti akapelela shoshowe shakushipinga nnyene, ikabheje alafu akakumpa uwezo gwa kuinonyela. Badala jake mundu juna anakuitumia indu yake. Gweneguniluja, mbateko jibaya. ³ Malinga mundu akolaga bhana mia moja na kutama kwa yaka yaingwinji, kupinga kuti moga ga yaka yake ni ngwinji, ikabheje kama ntima gwake ukatogolela kwa gammbone na akashikwa kwa heshima, alafu ngunabheleketa kuti, mwana abhelekwe ali awile ni bora kuliko shali. ⁴ Hata jwene mwanajo ashibhelekwa gwangali faida na shapite nnubhindu, na lina lyake lishilepeka lishikwiiya. ⁵ Ingabha jwene mwanaju akakuliano lyubha au kumanya shindu shoshowe, ashipumulila igabha jwene mundujo angapumulila ingabha jwene mundujo angapumulila. ⁶ Hata malinga mundu atamaga yaka elfu mbili ikabheje akakwijiganya kuinonyela shindu shammbone, ajende sehemu jimo malinga mundu jojowe jula. ⁷ Igabha liengo lyowe lyaka mundu ni gumba ya lugomo lwake, ila hamu jake jikajukuta. ⁸ Hakika faida jashi jali nago akwete hekima kuliko mpumbafu? Ni faida jashi alinago maskini hata kama anamanya namuna ja tenda mmujo ja bhandu? ⁹ Ni mmbone kulishika na sheshila amasho meyo ganakushiona kuliko kushilokolila sheshila ambasho hamu jangaitimalika jinalokolila, ambayo kabhili ni luja na llinga shunga mbungo. ¹⁰ Shoshowe ambasho shipali, tayari shimalile pegwa lina lyake, na nneyo mundu shali ni malinga tayari amalila manyika. Kwa nneyo ikapwaa kupwata na jwejula ambae ni jwa ukumula jwankulungwa jwa bhowe. ¹¹ Malobhe gamagwinji ambayo gakulushilwa, ndiyo gangalimana gajenjesheka, kwa nneyo ni faida jashi jipali kubhandu? ¹² pabha ni gani amanya nndi shili sha mmbone kwa mundu katika maisha gake wakati gwa ubaya gwake, moga gabhalanjishe ambayo kwa nneyo anapita malinga shiwi? Ni gani akombola kumalanjila mundu sheshila shipinga kwiya pai ja lyubha badala japita?

Chapter 7

¹ Lina lya konja ni lyammbone kuliko manukato ga galama, na lyubha lyawa lyammbone kuliko lyubha lyabheeleleka. ² Ni yammbone kwenda kunyumba ja maaombolezi kuliko kuyumba ja kalamu, pabha maombolezi ganakwiya kubhandu bhowe makati gwa mpole gwa lama, kwa nneyo bhandu bhalananga ni lazima bhabhikanje alino mutima. ³ Kutenguka kwa mmbone kuliko kueka, pabha badala ja kumeyo kwa tenguka jikwiya kuinonyela kwa mtima. ⁴ Mtima gwa ali nahekima kuli katika nyumba ja maomboleshi, ikabheje ntima gwa kampumbafu kuli katika nyumba ja kalamu. ⁵ Ni mbone pilikanila gukulimbiywa na mundu ali na hekima kuliko pilikanila lumbo lwaka mpumbafu. ⁶ Pabha malinga mlilo gwa mibha pai ja shibhiga, ndiyo shili shieko sha wapumbafu. Gwenegu kabhili ni luja. ⁷ Kweli mbwinya jinakutenda mundu ali na hekima kubha mpumbafu na rush jinaangabhanya ntima. ⁸ Ni mbaya mpelo wa shindu kuliko ndandubho; na bhandu bhakwetenje na ngangatima ni jwambone kuliko akuipuna mmbunu jake. ⁹ Unatumbale shangu mmbumu yako, kura ligongo nnjasha mwikutama katika mitima ja bhapumbafu. ¹⁰ Unabhelekete, "Kwa nndi moga ga ukala pugali gammbone kuliko moga ga nnaino?" Pabha ngabha ligongo lya hekima kuti unauya lyene liswali lino. ¹¹ Hekima ni jammbone malinga indu ya thamani yutuleshelwa kushoka kubhazazi bhetu bhawilenje. Jinashoya faida kwa bhebhala bhakulionanga lyubha. ¹² Pabha hekima jinashoya nkulinda malinga nneila ipanje puikukombola shoya nkulinda, ikabheje faida ja maarifa ni kuti hekima jinakupa kulama jojowe alinago. ¹³ Ganishia itendi ya a Nnungu: Ni gani shakombole kushiindimaya shoshowe shashipindiye? ¹⁴ Wakati nyakati puikubha ya mmbone ntame kwa kuinonyela katika jene halijo, ikabheje wakaati pukubha mmbaya, uganishie alino: A Nnungu bhashiamulu hali yowe ipagwe, kwa ligongo alino, jwakwa mundu jojowe amanya shoshowe shikwiya badala jake. ¹⁵ Njikugaona mambo gamagwinji katika moga gangu ga ubatili. Bhashipagwanga bhandu bhalinginji na ngulupai ambao bhaimililenje lishi gakuti bhashiko langa ngulupai, na bhashipagwanga bhandu bha ilebho bhatamangananga muda gwa nneu lisha ga kuti ni bhaibho. ¹⁶ Unabhe jwa ngulupai katika meyo gako gunyene. Kwa nndi gwilinje gunyene? ¹⁷ Unabhe jwa ilebho kaje au gumpumbafu. Kwa nndi uwe kabula ja wakati gwako? ¹⁸ Ni ya mmbone kuti ukamula hajino hekima jino, na kuti unaleshi ngulupai ijdende. Pabha mundu akung'amini a Nnungu anatimilia malagano gao gowe. ¹⁹ Hekima jishikole mashili nkati ja alina hekima, kupunda bhakulungwa kumi katika shilambo. ²⁰ Jwakwa mundu ali na ngulupai panani ja shilambo atenda gammbone na akatenda ilebho. ²¹ Unapilikanile kila lilobhe likungulushikwaaaa, kwa ligongo unaweza pilikana mtumishi jwenu alikulaani. ²² Nne peyo pukumanya gunyene nkati mutima jako ushikwalaaninji bhananji mara kadhaa. ²³ Gene gowe njikugakong'ondela kwa hekima. Gumeleketa, "shimme jwa hekima," ikabheje kupunda ambavyo shinapingaga kubha. ²⁴ Hekima jili kwa talika na mina kaje. Ni gani akombola kujipata? ²⁵ Gundendewishe ntima gwangu kuijiganya shunguza na loleya hekima na kujiambakulanya kwa kweli, na manya kuti ugalumba ni ujinga makuti upumbafu ni shalubha. ²⁶ Gumbatile manya kutiushungu kuliko shibho, ndiyo shali jwankongwe jojowe ambae ntima gwaka ushigumbala mitego, na lyau, na ambae makono gake ni minyaroro. Jojowe akwabhajila a Nnungu shaponyoshe kushoka kungwake, ikabheje ali na ilebho shubhantole bhene. ²⁷ "Ganishia sheshila shing'amwile," bhalugula bhakujiganya". Njibha ndendajenjeshea uvumbuzi gumo hadi guna kupinga kuti mbati ufafanuzi gwa ukweli. ²⁸ Ajino ndiyo bado gunaloleya, ikabheje bado nganabhe pata. Nganabhepata jwannume jumo ali na unguja miongoni mwa maelfu, ikabheje nganabhe pata jwankongwe nkati mwa bhebhala bhowe. ²⁹ Njing'amula alino: kuti a Nnungu bhashikukungumba mundu ali jwankoloshe, ikabheje bhashishokangananga katika hali ja goloka bhaliloleyanga ganonopa gamagwinji.

Chapter 8

¹ Nni mundu gani ali na hekima? Ambaye amanya matukio gashikola maana jashi katika mmaisha? Hekima nkati jaka mundu kunakunsababisha kumeyo jake kumelemete, na kunonopa kwa kumeyo jake kutendeuka. ² Nganakushauli kukamula amulija bhakulungwa kwa ligongo lya malagano ga a Nnunngu kulinda jwene. ³ Unatemyandumye kujaula mmujo mwa pagwa kwake, na unajime kulunda nkono shindu shikafaa, pabha bhakulungwa bhanatenda shoshowe shakulokolila. ⁴ Lilobhe lya bhakulungu linatabhala, kwa nneyo ni gani shabhabhalanjile, 'Nkutenda nndi?' ⁵ Jojowe akamula amuri ja bhakulungwa anakugakana madhala. Ntima gwa ali na hekima anakugumanya mwelekeo gwa muafaka na lipesha lya kwenda. ⁶ Pabha kila shindu shishikola lijibu lya kotopaya, na wakati gwa jangula, kwa ligongo tabujika mundu jikulungwa. ⁷ Jwakwa amanya shikwiya. Ni gani akombola kwabhalanjila nndi shikwiya? ⁸ jwakwa ali na uwezo panani ja mbumu aibhilile mbumu; Wala angali mamulaka juu ja lyubha lyawa; Wala jakwa ruhusa katika ngondo jejila; Wala ungulu ukantapula jwejula aguobhelele. ⁹ Mambo agano gowe nigaweni, gundajile mutima jangu katika kila liengo litendeshe pai ja lyubha. Gushipagwa wakati ambao mundu jumo akwete mamulaka juu ja bhenei kwa nnjasha yake. ¹⁰ Kwa nneyo njikwaonanga bhabaya bhalishi kwanga pang'ana. Bhashikushoywanga mahali pa ukonjelo na shikwa mahali pawililwenje na bhandu katika shilambo pubhalinginji bhatendilenje itendi ya ungulu. Ajino najalakwe jikapwaa. ¹¹ Wakati gwa hukumu dhidi ja itende ya ungulu jikahukumiwa shangu, kutekeya mitima ja bhandu kutenda ubaya. ¹² Hata malinga ali nailebho atende ungulu mara mia moja na bado akatana muda gwa nneu, bado ngunamanya shibhe ya mmbone kwa bhebhala bhakwaeshimunji a Nnunu, bhaeshimunji kupagwa kwao bhali nago. ¹³ Ikabheje ikabha ya mmbone kwa mundu jwa ungulu; akongobhao shubhasheweshwe. Moga gao malinga shammbone shijaula shangu, kwa ligongo bhakakubhaheshimu a Nnunu. ¹⁴ Lushipagwa luja luna lukapwaa, shindu shina shitendeka pantundu shilambo. Shindu shinakoposhela kwa bhandu bhali na unguja malinga pakoposhela kwa bhandu bha ungulu, Ngunabheleketa alino kabhili ni luja lakapwaa. ¹⁵ Kwa nneyo gumbendekeze kuinonyela, kwa ligongo mundu angali shindu mana ja lyubha kupanda ja lya na ng'wa na kubha na furaha. Furaha ndiyo shijinkagule katika maengo gake kwa moga gowe ga maisha gao ambayo a Nnunu bhampele pai ja lyubha. ¹⁶ Gunigubhishile ntima gwangu kujimanya hekima na kumanya liengo literndeka panani shilambo, liengo ambayo litendeka mara ja jingwinji gwangali kupila meyo shilo au mui. ¹⁷ Alafu gung'anishie itendi yowe ya a Nnunu, na kuti mundu akakombola kuelewa liengo likamulika pai ja lyubha. Bila jali mundu anatennda kupata majibu, shagapate ingabha ali na hekima akaweza kuamini anamanya, shindu kweli akamanya.

Chapter 9

¹ Pabha naganishie aga gowe katika lunda lwangu kumanya mbuti bhandu ali na unguja na ali na hekima na itendi yao. Bhowe mwalinginji katika makono ga a Nnunu. Jwakwa amanya kuti upendo na nnjimwa shijie kwaka mundu. ² Kila jumo ashikola mpelo sawa. Mpelo sawa unalindilila bhandu bhsli na unguja na ungulu, bhammbone, bhalinginji safi na bhalinginji safi, jwejula ashoya. Malinga nneila bhandu bhammbone shubhawanganje na bhalinginji na ilebho na bhalaonji shubha wanganje nnepeyo. Malinga nneila jwejula alumbila shapinga wa, nne peila mundu jwejula ajokopa kulumbila na jwalake shawe. ³ Gupali mpelo nngulu kwa kila shindu sitendeka pai ja lyubha, na mpelo gwa kila mundu. Ntima gwaka mundu ushigumbala ungulu, na shulubha shipali katika mitima jaonji wakati gwakutamangananga. Nneyo badala ja lyene bhakwenda kwa bhawa. ⁴ Pabha jojowe akwilunda na bhowe bhalinginji bhabhakoto kushipagwa tumaini, malinga nnei la mbwa ali jwa nkoto kuliko imba awile. ⁵ Pabha bhandu bhabhakotonji, ikabheje bhawilenje bhakamanyanga shoshowe. Bhalinginji kabhili upo jojowe kwa ligongo kumbukumbu yaonji ilibhalishe. ⁶ Kupingananga kwabho, nnjimwa na lupimilo ishikanililwa kwa talika muda gwa ngwinji. Bhakapatanga sehemu katika shindu shoshowe shitendeka pai ja lyubha. ⁷ Jendako, kalye nkate gwako kwa kuinonyela, na ung'we ukana gwako na ntima gwafuraha, pabha a Nnunu bhakaamulu kuinonyela liengo lya mmbone. ⁸ Nngubho yako ibhe yanawe moga gowe, na ntwe gwako upashe mauta. ⁹ Ntame kwa furaha na jwankongwe jukumpinga moga gowe ga maisha gako ga ubatili, moga ambao a Nnunu bhashikupa pai ja lyubha wakati gwa moga gako gwa ubatili. Nneyo ni sawabu kwa ajili ja liengo lyako pai ja lyubha. ¹⁰ Shoshowe nkono gwako unakushitenda, shitende kwa mashili gako kwa ligongo lyakwa liengo, au ufafanuzi au ujuzi au hekima katika Sheol, pukwenda. ¹¹ Njikwiona baadhi ja indu yautila pai ja lyubha: Mashindano gakashokana na bhandu bha butuka. Ngondo ikashokana na bhandu bhailika. Nkate ukashokana na bhandu bhali na busara. Mali gakashokana na bhandu bhali na ufahamu. Kibali shikashokana na bhandu bhali na ujuzi. Badala jake lipesha na bahati jinakubhasili bhao bhowe. ¹² Pabha jwakwa amanya wakati gwake gwawa, malinga nneila yamaki puikutanjila katika lya lya shibho, au malinga nneilashijuni pakamulwa muntego. Malinga bhannyama bhandu bhashitabhangwa katika nyakati jibaya ambao kuimushila inakwangwila. ¹³ Kabhili njiona hekima pai ja lyubha kwa namuna ambayo kungwangu jishionekana jikulungwa. ¹⁴ Shishikupagwa na shilambo shishoko na bhandu kashokope nkati jake, na bhakulungwa bhakuugubhautimbilile na gubhashenjile mahandaki kkwa ajili ja kugashambulia. ¹⁵ Na katika shilambo kushikupangwa masikini, mundu ali na hekima, ambae kwa hekima jake ashikushitapula shilambo. ikabheje baadaye jubhankumbushile ajuli masikini. ¹⁶ Nneyo gumelekete, "Hekima ni jammbone kuliko mashili, ikabheje hekima jakumundu maskini bhanazauliwa, na malobhe gake gakapilikanika". ¹⁷ Malobhe ga bhandu bhalinginji na hekima gashikungulukwa mbolebole ganapilikanikwa ukoto kuliko nyenye ja bhakulungwa bhobhowe nkati ja bhapumbafu. ¹⁸ Hekima ni jammbone kuliko silaha ya ngondo, ikabheje ali na ilebho jumo anaweza kuangabhanya gambone gamagwinji.

Chapter 10

¹ Malinga mabhembe gawile ganaweza sababisha manukato kushoya luumba lwa bola, nneyo peyo mpumbafu kashoya anashinda hekima na lunda. ² Ntima gwa mundu ali na hekima uwelekea kunnilo, ikabheje ntima gwaka mpumbafu kukuelekea kushinda. ³ Wakati mpumbafu paowa mbalabala, ng'aniyo yake ishipunguka, inakong'ondelwa kwa kila mundu kuti ni mpumbafu. ⁴ Malinga nnjasha ya bhakulungwa ijinukaga shinyume na ugwe unaleshe liengo lyako. Kutulia kunaweza tuliza ngakatima jikulungwa. ⁵ Gushipagwa ungulu njikuguona pai lyubha, aina ja shilebho sjhikwiya kushoka kwa bhakulungwa: ⁶ Bhapumbafu bhanapegwanga lipesha lya uwongozi, wakati bhandu bhafaulunji bhapegwanga lipesha lya pai. ⁷ Njikubhaonanga bhabhanda bhalikwelanga farasi, na bhandu bhafaulunji bhaliowanga malinga bhabhanda panani litaka. ⁸ Jojowe aola liimbo anamanya tumbushila kwake, na popowe mundu atemanya likumba, lijoka aweza kunuma. ⁹ Jojowe abheya maganga, ganaweza kubhaulaya nago. Na munndu abheya mbao, anaweza kuiyatarisha kwa nneyo. ¹⁰ Malinga shitale sha lipapa shangali makali, na mundu akanola, alafu ni lazima atumie mashili gamagwinji, ikabheje lunda ushoya faida kwa faulu. ¹¹ Malinga lijoka alumaga kabla ikanabhe kunonyela, nneyo jakwa faida kwa jwakunonyela. ¹² Malobhe ga kang'wa ja mundu ali na hekima gashikola shia. Ikabheje lugomo lwaka mpumbafu lunakumila nnyene. ¹³ Malinga malobhe pugatandubha jilima munkang'wa mwakampumbafu, ujina gunashoka na mpelo kang'wa jake jilima shalubha shibaya. ¹⁴ Mpumbafu anajeenjeshea malobhe, ikabheje jwakwa amanya shikwiya. Ni gani amanya baada jake? ¹⁵ Litukuta lyaka mpumbafu linakwawalanga bhene, nneyo bhakamanyanga hata balabala ja kwenda kumbwani. ¹⁶ Ole gwako litaka malinga bhakuluungwa bhako ni nnwendo jwa nshoko, na malina bholongoya bhako bhatandubhaga kalamu lyamba! ¹⁷ Ikabheje ushibalikiwa litaka malinga nkulungwa jwako ni mwana jwa bhapenya na malinga bhalongoya bhako bhanalya wakati upinjikwa, kwa mashili, na nngabha kwa kolelwa. ¹⁸ Kwa ligongo lya ukata shipagala shinagwa kwa ligongo lyangatenda liengo nyumba jina pata luga. ¹⁹ Bhandu bhanaandanga shalya kwa shieko, dibhai jinapeleka kuinonyela mmaisha, na ipanje inatimilia shukupinga kwa kila shindu. ²⁰ Nnalaani bhakulungwa, hata katika lunda,, na unabhalaani bhilini na indu katika nshumba shenu sha shalya. Pabha shijuni jwa kanani anaweza tola malobhe gako. Shoshowe shili na mapapiko shinaweza lunguya lijambo.

Chapter 11

¹ Peleka nkate gwako pantundu mashi, pabha shugupate kabhili baada ja mobha gamagwinji. ² Lundana nkate na bhandu shaba, hata nane pabha ukamanya ni majanga gashigakwiya pantundu shilambo. ³ Malinga maunde pugagumbele ula, ganakuiula jiene pai ja shilambo. Na malinga nkongo pakugwa eleke kukusini au kueleke kukaskazini, popowe nkongo pakugwila penepopepo pukulepeka. ⁴ Jojowe akujilola mbungo inawezekana anakwele, na jojowe alola maunde inawezekana ananeng'ene. ⁵ Malinga ukamanye mpanda gwa mbungo, wala nneila ambavyo mwana pakula nnipitiu, nne peila ukaweza kulielewa liengo lya Nnungu, agumbile kila shindu. ⁶ Lyamba upande mmbeju jako; hadi ligulo, kamula liengo kwa makono gako malinga puikupinjikwa pabha ukamanya ni jei jukupinga pata, ligulo au lyamba, ajino au ajili au yowe shibhe yammbone. ⁷ Kweli shilangaya shinanong'a, na ni shindu shanong'a kwa ajili ja meyo kuliona lyubha. ⁸ Malinga mundu atamaga yaka yaigwinji, na jinonyele jowe, ikabheje aganishie juu ja mobha gakwiya galubhindu, pabha shibhe yaigwinji. Kila shindu shikwiya ni luja luimilila. ⁹ Inanyole nngwendo, katika ungwendo gwako, na ntima gwako kuinonyele mobhaga ungwendo gwako. Kagulila gegala ga mmujo ja meyo gako. Ibhaga, umanye kuti a Nnungu shubhakupeleshe kuhukumu kwa ajili ja indu aiyowe. ¹⁰ Shoya nnjasha kushoka mutima jako, na unajali mboteko yoyowe katika shiilu shako, kwa ligongo ungwendo na mashili gake ni luja.

Chapter 12

¹ Kabhilimwakumbushile ashipanganya bhenu katika mobha ga ungwendo, kabula ja mobha ga nonopa gakanabhe ika, na kabula yaka ikana bheika shubheleketete, "Nne nangali raha katika gene," ² Tenda nnei kabula ja shilangaya sha lyubha na lwei na ndondwa ikabhe lubhindu, na maunde kuuja badala ja ula. ³ Gwene shubhe wakati ambapo nkulinda jwa kuikula shaungumile, na bhanabhalume bhakwilimbala bhashitepanga, na bhanabhakongwe bhayaganga shubhapelanje, kwa ligongo ni bhashokope, na bhebha bhaumilanga palidirisha bhakalolanga ukotokabhili. ⁴ Gwene shubhe wakati ambao matanga gaugelwe katika pantala, na mlio gwayaga kupela, wakati bhanabhalume shubhaimuywanje kwa mlio gwaijuni, na lwimbo lwa lilobhe lya bhali kupela. ⁵ Shubhe wakati ambapo bhandu shubhajokopanje ijinwishe na hatari jili mbalabala, na wakati ambapo mlozi shushanue mauwa, na wakati mbai shibhakwakwatananje ashaene, na wakati ambapo hamu ya asili puikupinga lepela. Alafu mundu ajende katika nyumba jake ja pitipiti na bhaombolezanga shubhaelelanje mmitala. ⁶ Mwakumbushile ashipanganya bhenu kabla ja nngonji gwa ipanje ukanabhe kutulwa, au bakuli ja dhahabu kupapuka, au ligaloni kutemwanywa kushe mushemu, au litololi lya mashi kutemeka kuliko. ⁷ Kabula matutuli gakabheuja mahali pagakoposhele, na mbumu kuuja kwa a Nnunu bhaishoshiye. ⁸ Malinga ndambwe ja luja", bhalugula bhajiganya, kila shindu ni luja luobha. ⁹ Bhajiganya bhakubha na hekima na bhashikwajiganyanga bhandu maarifa. Bhashikushoma na kuazimu na tunga mithali ya gwinji katika mpangilio. ¹⁰ Bhajiganya bhashikuloleya kujandika kwa tumia kong'ondela dhaili, malobhega kweli gali gwima. ¹¹ Malobhe ga bhandu bhali na lundani malinga mshokoo. Malinga mishumali jikomelwe kwa nkati, ndiyo bugali malobhe ga bhakulungwa katika kundikanya mithali yaonji ambae bhajigenywenje naka nshungaji jumo. ¹² Mwanangu hubhe makini na shindu zaidi kualaya itabu yaigwinji, ambasho shangali mpelo, na shoma kwa kugwinji kunapeleka nyong'aya shiilu. ¹³ Mpelo gwa lijambo badala ja kila shindu mbilikanishe, ni kuti ni lazima kubha kunda a Nnunu na kamula amri yao, pabha agano ndio lijukumu lyote lya bhandu. ¹⁴ Pabha a Nnunu shubhapeshe kila shitendo kuhukumu, pamoja na kila shindu shiishiye, shammbone au shibaya.

Song of Solomon

Chapter 1

¹ Lwimbo luli lwa mmbone, lwa shelemani. Jwa ndonya jwa nchoko ani kwaguluka naka mmbugannjake ² Mwe kaliji nkanyumbatile na manong'a ga njeje yako, pava manong'a gako ga konja nngalingana na shindu sha ng'wa. ³ Mauta genu ga lamyaga gana nunjila mmbone ni tundu mauta ga nunjila ga jelejea, nneyo ashimwali vashoko vana kumpinga. ⁴ Nndole kungwenu, na tu utashe. Jwa nkongwe ani nonyela ni mmonaga anikunguluka na ka mmbuga nnjake ina nonyele kumbinga kwenu, ni gwa mmbone gwa ngalandana na shindu shang'wa. Pangali ukomu nawarakongwe vana kumbinganga, jwa nkongwe akungulukaga na vana va kongwe vananji. ⁵ Nne na jwanapi nka najwammmbone mmanganya ashimwali va va kunnganya vaku yelushalemu jwanapi tundu ndajo ya kedali, ya mmbone tundu mapazia ga shelemani. ⁶ Nna nganga nigwe pava na jwanapi, pava lyuva lishindinia. Vana va amama yangu vashiriku kolanga kasilani na nne. Vashi nkundendanga ashikali jwa migunda jwa zabibu, nka nngundu gwangu gwa zabibu nanga uangalia. Jwa nkongwe ani kunguluka naka mmbuga nnjake. ⁷ Mmalanjile mme ngu mpinga, kwei kunkulia miugo jenu? Kwei kunku pumulia nng'ugo gwenu mwi? kwanndi mme tundu mudu aangaika nni kundi mwa miogo ja adha mbuga jako? Mmbuga nnjake ni jangula. ⁸ Mwanaga ukamanya, uli jwa mmbone nni kundi lya vana vankongwe, gagula iwajo yya nng'ugo gwangu na nniye vana venu va mbai tome na ndajo ya va shunga. ⁹ Nguna ku ulinganya, mmbuga nnjangu, naka falasi jwa mmbone jwa nkongwe nni kundi lya falasi va mutuka va a Falao. ¹⁰ Matukwa genu ni gammmbone ga konjelea lukoi lyenunamiikufu ja madini. ¹¹ Shinintendele mapambo ga melemeta ga engenyeye na mmbia, Jwa nkongwe akunguluka ga nng'ene. ¹² Muda gwa vakulungwa vali vagonile pashinda shaoo, mauta gangu ni jeneya alufu. ¹³ Mmbaga nnjangu ku nng'wangu tundu nkebe gwa mauta ganunjila ugona shilo pa mavele gangu. ¹⁴ Mmbuga nnjangu kunngwangu tundu shituvisha mauwa ga ina mmiganda ja mizabibu ja Eni gedi mmbaga nnjake ani kunguluka naje. ¹⁵ Lola, ugwe ujwe mmbone, mmbuga nnjangu: lola, ugwe ujwa mmbone: Moyo gako nitundu maniwa. Jwa nkongwe ana kunguluka naka mmbaga njike. ¹⁶ Lola, ugwe ujwe manya walila, mmbaga nnjangu, puli ujwa manya walila, ¹⁷ Igusho ya nyamba jetu ya ngambi ya melezi, na shakapu yetu nija nyambi ja miboleshi.

Chapter 2

¹ Nne liuwa lili nchi vata likonjile nni kote. Jwa nnume alikunguluka najo? ² Tundu likonjile nkati mwa shitumbo, ndiyo mmwe mmbuga nnjangu nkati mwa ashimwali vananji vowe. Ewa nkongwe akugulukaga nng'ene ³ Mbuti nkongo gwa mpela pwuli pakati pakati pa mikongo ja mung'itu, ndiyo mmbuga nnjangu pali pakati pakati pa vana valume. Nguva fama pai shiwili shake sha kwi inonyela sana na litundu lyake lya nong'a kwa unonjigwangu. ⁴ Nshimbelekanga muuleambi gwa yalya, na bendela jake kunngwangu pujaliji kumbinga. Jwa nkongwe akagungulukaga naka mmbuga nnjake, ⁵ Nng'alaye nakeki ya mizabibu na ng'alaya na mapela, pava nji ganda na a punga, Jwankongwe akungulukaga nng'ene. ⁶ Nkono gwake gwa nchinda uli pai ja ntwe gwangu, na nkono gwake gwa nnilo una ngwetela. Jwa nkongwe akungulukaga naka noka jwa nkongwe juna ⁷ Nguva ku nchondelesheanga, mmanganya ashimwali va kuyelushalemu: Nnaga kwiyanje manong'a wala kugajimuya, mpaka pugapinga lola ukoto gayene. ⁸ Pilikana, Ni jwa manong'a jurangu! Lola anakwiya. Aliguluka itumbi, alishanganikiwa maitumbi. ⁹ Jwa manong'a jwangu tundu mbutuka au uyala. Lola ashijima kunyuma ja likumba lyetu, Anaulumila pali dirisha analola nnyau. ¹⁰ Jwamanong'a jwangu ashirikuveleketa, Ni malanjila, Jaula, ujiva manong'a jwangu, twende pamona nne. ¹¹ Lola mmbepo jinapita: Ula jimalile na ajaula. ¹² Mauwa gashikoposhela panani ja ritaka: Aludangwa punguya ngambi na jimba kwa ijimi ushiika, na malove ga gunda gashi pulikanika pa shilambo shetu. ¹³ Nkonga gwa timi ushi shejeya timi gake ya kijani, na zabibu ishitakata : Una kopoya lu umba lwa nunjila, Jinuka, ujwa manung'a jwangu na ujie na nne. ¹⁴ Mmbuga nnjangu, pamaiyo galijabali, nchitala ja mwiiibanda. Nnole kumeyo jenu, mbilikane lilove lyenu. ¹⁵ Nkamulanje ashinancheto kwa ajili jetu, Ashina ncheto vaalibiyanga migunda ja zabibu pava nngunda gwa zabibu ushitakata. ¹⁶ Jwa manong'a jwangu ni jwangu, na nne ni jwako, A naliya likundi lyake pakwete yalya. ¹⁷ Hata lyuva, na iwili iutushe, umbindikushile unkupigwa jwangu, Naugwe uve tundu paa au ayala, panani itumbi ya kubetheli.

Chapter 3

¹ Shilo pashinanda shangu nji nkava na amu na jwalake nngu mpinga: njinkunnoleya, lakini nanga mpata. ² Njinku welekeetela muntima, shinyinushe na kwenda gwa pitila shilambo, pitana mmitaa na kushokoni, shini nno leye. Njinku nnoleya lakini nanga mpata. ³ Ashetalishi vashi nkungamulanga puvalindilila ngaga pa shilambo. Ni kwa vuyanga, "Alumwenenye nku pingwa jwangu?" ⁴ Nibadala ja muda nng'upi kupita panapitilenje guni mpatile jungu mpinga. Nashinkukamula na nga nneka mpaka punyinjile najo nnyumba ja amama yangu, kukati ja ralavo vanyigele nnchitumbo. Jwa nkongwe ali kunguluka na vanakongwe vanape. ⁵ anaguna pinga ntapanje, ashimwali va vangwendo vaku Yelushalemu, kuka ayala na paa jira mung'itu, kuti nkaangava yanga kupinngana kwetu mpaka ppuga pinga mala gayene. Java nkongwe jwa akunguluka nng'ene. ⁶ Nndi shine shikopoka kunani tundu shingushosha lyoi, nchi pepetwela na manemane na luvani, pamo na utandi gowe gwa nunjila uushwa na vatenda byashala. ⁷ Nnola, ni shinanda sha Asheleman, magaali sitini vashi kushitimibili langa, nama jeshi elufu sitini ga kuishilaeli. ⁸ Vlavonji vaovelelenje mapanga na vakwetenje utaalamu gwa ngondo. Kila jwa nnume akwete upanga gwake panyenje jake, alikwivi shila akiba na ukolofi gwa shilo. ⁹ Vakulungwa Asheleman vashi nkiri shenjela shitengu shajigalwa nambao ya kulebanoni. ¹⁰ Igusho yake ushinkushengwa na ela; kunyuma kushi nkuvikwa shaabu, na shitengu shitambaa sha zambalau. Nkati jake mushi nkulebwa na kupigwa na ashirali va va ngwendo va kuyelushalemu. Jwa nchoko ali kunguluka na vali va kuyelu shalemu. ¹¹ Jenda palanga, na vali va vangwendo va kushayuni, na mwalolanje valalungwa Asheleman, vali vaywa mauwa guva vashiywe lyuva lya ndoa jao, mmova ga vanonyele mmaisha gao.

Chapter 4

¹ Gwe, ugwe ujwa mmbone nkupingira jwangu: ugwe ujwe mmbone meyo gako ga konja mbuti mauwa. Kunyuma ja balakoa jenu. Umbo yenu tundu lukukuta lya mmbui, vali kwi igonekanga mmalati mwa shitumbi sha kugeleadi. ² Meno genu tundu likukuta liikitwe mavyeta, vali jombokanga gwa kopoka nkujojeywa. Valinginji kila jumo ashiveleka vamba, wala jwakwa awililwe nnikundi lyaonji. ³ Nnjeje yenu ni tundu lupando lavanashe; nnjeje yenu ishikinja matukwa genu tundu maamba ga mkoma manga kunyuma shitambaa shenu sha kumeyo. ⁴ Lukoi luremu ni mmbuti kunnala gwa Adauidi uli ushenjilwe kwa misitali ja maaganga, na ya ivila chifu moja ina ning'aning'a panani jake ining'aning'a yowe ya majeshi. ⁵ Mavele genu gavili ni tundu shirala ivili, vamma vaka ayala, valilyanganga nnikundi lya minyololo. ⁶ Mpaka ligulo liishe na iwili ijaule, shinyende kushitambi sha manemane na itambi ya luvani. ⁷ Ugwe ujira mmbone kwa kila mtindo, nkupi ngwa jwangu wala gwangali lawama nkati jako. ⁸ Ujie nanne koposhela kulebanoni ujwandonya jwa ndoa jangu, nnjije nanne koposhela kulebanoni, nnjie kuposhela kuitumbi ya seili na kuemoni. ⁹ Nchi nganganigwa ntima, mmajanga, amwali va ndoa nchi nganga niji ntima, kwa nnole gumo gwa meyo genu, namkufu gumo ulinnu koi lwenu. ¹⁰ Kwa mtindo gwashi kumbinga kwenu shikuli kwa mmbone, Alu mbwangu, Amwali vandoa jangu kwa mtindo gwashi kupushie mbinga kwenu pukuli kwa mmbone kuliko shindu sha ng'wa, na nunjila kwa mauta genu kwa ngalandana na shindu shoshowe shila. ¹¹ Nnjeje yenu, mmwa pingwa vangu, jinakopoka ushii ushina na mavele paili pai ja lu lini lwenu; kununjila kwa nnguo yenu ni tundu mauta ga kulebanoni. ¹² Bushitani jitavilwe ni amwali napingwa va ndowa, kanyenyei katavilwe, pangopoko mashi pa vishilwe alama. ¹³ Maipuko genu ni nyambi ya bushitani ja nkoma manga jikwete ya ogala yanga landana, na mimela ja nga landana ja natudo. ¹⁴ Nnaludo na mzafa nchaichai na nndalasini, na mikonga jowe jikopoya luvani, manemane na udi, na yakoleya yaikulungwa yowe. ¹⁵ Mwwe ndio ngopoko ja bushitani jangu, lushi lwa mashi gali ga lama-ngopoka ya mashi ya kulebanoni itenda alaka. ¹⁶ Jimuka kashika shiminaugwe ujie kushi mauta ga kubushitana gakoposhele nkupingwa jwangu ajinjile mboshitani jake. Akalya indu yake iogwele yammbone ya ugala nng'ene.

Chapter 5

¹ Njiika pa bushitani jangu, alumbwangu, akanga vandoa jangu: Nji jolanga uchigwangu na mauta gangu. Njilya liega lyangu lya vushi na vushi gwangu, ngamang'wa divai jangu na mavele. Nny'wa nganje, ashambaga jangu, nng'wa nganje. Elo nng'wanganje sana, mma pingwanga vangu. ² Punaliji nji nkugona, lakini ntima gwangu pu gwaliji meyo nkuagamila, pilikanza nkupi nkupingwa jwangu ana odishia! Nng'ulile, mmapigwa vangu, pava ntwe gwangu ushinova lingame, umbo yangu ikwete manyunyuga shilo. ³ Njikujiula kuwa janga: nijiwaleuli? njikwita washa mma kongono ni inyatiye buli? ⁴ Nkupingwa jwanga ashinkuuvika nkono gwake pali dilisha. Na ntima gwangu ni poteka kwa ajili jake. ⁵ Njinku janla ni nng'ulile nkupingwa jwangu makono gangu niva galijaika udi, ikowe yangu na lingame lya udi, pali komelo lya nnango. ⁶ Nji nng'ugulila nnango nkupingwa jwangu, nkankupingwa ashi nkutendeuka nikwenda. Ntima gwangu iushinkulepela mashili; nijimwa imani nnikunnoleya lakini nanga mpata: Niku nchema lakini jwanga jangula. ⁷ Ashikali vatimbililanga panjini pano vanga mulenjii nne: Vashinkungomanga pai na ng'ulayanga; Na ashikali nni kumbi vashi nku tolanga nnguo jangu ja nnani. Mwali jwa nchoko atendaga kungaluka na vali vakunjini. ⁸ Pungupinga guntapa, vali va kuyelushalemu, kutimu mmonangaga nkupingwa jwangu, mummalanjilanje nguna luela ligongo nguna kumpinga sana jwalake-vali vakuninjini vali kungulu kanga na mwali jwa nchoko. ⁹ Jwene nkupingwa jwenu akonjile mbuti nndi kumpita jwa nnumeJuna, ugwe ukonjile nni kundi lya vali? kwanndi nkupingwa jwako jwa mana kuliko vananji, mpaka utuvuye tuvishe nashili kama jeneji? mwali jwa nchoko aliveleketa na vandonya va pa shilambo. ¹⁰ Nkupingwa jirangu ashitakata na an melemeta, pakati ja vana valume elufu kumi. ¹¹ Ntwe gwake ni shaabu shakonji; umbo yake ishi lainika na gwanapi gwake tundu likungulu. ¹² Meyo gake mbuti gamaauwa nnyenje lushi, gashi ukangwa na mavele, gashi alaywa tundu nkufu. ¹³ Matukwa gake ni mmbuti inanda ya mauta, ikopoya luumba lwa nunjila nnjeje yake mmbuti nyingolo ji gwiya udi. ¹⁴ Makono gake ni ga milai ja shaaba jitimbiliywe mikufu; lipitiu lyake ni lupembe liumishi lwe na liyakuti shamawi. ¹⁵ Makongono gake ni igusho ya mali mali, jivishilwe nshaabu shammbone; na loloka kwake tundu lebanoni jwa mmbone tundu mieleshi. ¹⁶ Nnjeje yake ni yanong'a, na yakonja shana. Jwenuju ni nkupingwa jwangu, na jwenejini mmbuga nnjangu, valiva kuyrushalemu.

Chapter 6

¹ Nkunong'aya jwenu kwapite kwei, ali jwa mmbone nni kundi lya vanavakongwe vowe? kwa mpanda gani nkunong'aya jwenu japite? tupinga tu nnoleye na mmwe? Mwali jira nchoko ali kunguluka nng'ene. ² Nkunong'aya jwangu ashikwenda kubushitani jake, kuinanda ya nunjila, kwenda lya kubushitani na jojela nnyinyolo. ³ Nne ni juka nkunong'aya jwangu, nalya inyinyolo kwalaa nkunong'aya juka jwa nkongwe ali kunguluka najo. ⁴ Nkunong'aya jwangu ugwe ujwe mmbone tundu litalaza, ujwakonja mbuti kuyerushalemu, ujira jogoya tundu akwete bendela. ⁵ Tendeuya moyo gako kwa talika nanne, pava ganapuya kulipa. Umbo yako tundu likundi lya mmbuilili uluka pai lilikoposhela mmitelemuko ja itumbi ya gileadi. ⁶ Meno gako tundu likundi lya ngondolo lili uluka koposhela maeneo ga jozeywa. Kila jumo akwete mmba jwakwapi wala jumo avililwe. ⁷ Matukwa gako tundu maamba ga nkoma manga kunyuma ja shitambaa shako sha meyo. Nkunong'ayajuka jwankongwe alikunguluka jikape. ⁸ Gapali malikia shitini, na mashulia shemanini, na vali vava shoka vangali idadi. ⁹ Nkunong'aya jwangu, angali lilemba jwangu, ni jwalake jikape; ni mwali jira lazima kwa akweve va mmeleshe. vali va ajangunji va mmwenenje ni kunchemanga jwa shikono; jwa amalikia na masulia va mmwenenje jwa nnepeila, ni kunnu mbililanga: Sheshila sha veleketenje ashimalikia na mashulia. ¹⁰ Nigani jweneju alola tundu lyamba na lungokomela jwa mmbone tundu mwei, jwa konja tunda lyuva Jwa jogoya tundu akwete bendela. ¹¹ Nji nku ulushila kubushitana ja milozi, kupinga nigalole maipuka ga mukote: Nole mwanaga nzabibu utumbishe, mwananga miko mamanga jikopyeye mauwa. ¹² Kabla nganave manya, ntima gwangu ushinkumbeleka pakati pakati ja mutuka yavakulungwa vanga. ¹³ Tendeuka nnyuma, tendeuka nnyuma, ugwe ujira nkongwe ukanilishe: tendeuka nnyuma, tendeuka nnyuma ngupinga ni ku kanganyigwe. Mwali jwa nchoko akungungulukaga na mkunong'a ya jwake kwanndi kunkanganigwa, mwali akamilishe tundu mmbuti anang'anda pakati mikwekwe jivili ja vang'anda.

Chapter 7

¹ Kwa ntindo gwashi makongono gako shigashite onekana ga mmbone mwilatu, mwali jwa vakulungwa! lga yako tundu yuma, tundu liengo lika nku shenga. ² Shitunga shako tundu mvilingo gwa bakuli; wala shina pelele nkundikano gwa yang'wa. Lipitiu lyako tundu ngano jiumwishe nitimbiliywa nyinyola. ³ Mavela gako gavili ni tundu vana vavili vakaayala, vamma vaka ayala. ⁴ Lukoi lwako tundu nnala gwa mbembe; meyo gako mitundu mavele ga eshiboni pannango gwa Bathi labimu. Mmbala jako tundu nnala gwa kule banoni ulola ku damesiko. ⁵ Ntwe gwako pantundu nnala jako tundu kalimeli, na umbo ya mutwe gwako tundu ya zambalau, vyakulungwa vashitanjila na mashungu gao. ⁶ Kwa mtindo gwashi shiushete va ujwa mmbone na jwa konja, ngonong'aya, na ga konja gako. ⁷ Uleu gwako tundu nkongo gwa na mavele gako tundu iungu ya matunda. ⁸ Nji nku ganishia, "Nguni pinga kuu panda gwene nkongo gwa ntende, shinga mule nyambi yake". mavele gako nagavetunda iungu ya mizabibu, na liumba lya mbula jako jivitundu mapera. ⁹ Nnjeje yako tundu divai jili ja mmbone, kuka ngonong'anya jwangu jina uluka mbolebole jili ululanga munnje ya vagonanga. ¹⁰ Nne ni jwake ngonong'anya jwangu, na amu jake kujili kunngw'wangu. ¹¹ Jia nkunong'anya jwangu, twende kumiggunda, tukatende kwa atama kuijiji. ¹² Tujende na mapema mpaka kumigunda ja mizabibu, tulole mwanaga mizabibu utumbwishe na mauwa gake gai unukwile, mwanaga mikoma manga jikopweye mauwa, penepo shinimpe manong'a gangu. ¹³ Mitunguja jinakopaya limba lyake; panani ja milango jetu gapali matunda ga mmbone, Gaambi na ga ukala, gakila namna, guni mmishele nkunong'anya jwangu.

Chapter 8

¹ Ngana pinga nkali ji mbuti akakayangu, nnjonjile liveve lya amama yangu,. Pinga ive kila pingu pinga kummona palanga nga mpele ishima anamani mundu. Nga mpeleshe kumui kwa amama yangu, na valavo vaka nyingenye: Nga nng'weye divai jikolele, divai ja ambi ja nkomamanga gwangu. ² Nkono gwake gwa nchinda ulipai ja mtwe gwangu na nkono ³ gwake gwa nnilo unangwetela. Jwa mkongwe ali kunguluka vana va kongwe vana. ⁴ Ngana pinga nnumbilanje, vali va vangwendo va kuyelushalemu, kuti nkakorofishanga manong'a getu mpaka pugapinga mala gayene. Wana vakongwe va kuyelushalemu vana veleketanga. ⁵ Nigani jweneju akwiga kopoka kuntundu akuntegemea nkonong'aya nnjake, nji nkuujimuya pai ja gwene mpela: kwene akwenu vashi nkuonela mboteko, vashi nkuonela mboteko vakuveleshe. ⁶ Nndaje tundu alama muntima gwako; pava kupingwa kukwete mashili mbuti shiwa, manong'a gatopa gangali kunja mbuti kwenda kumaska, kukolela kwake ni kolela kwa moto, na mnbulukuta yake nimbulukuta ika yau. ⁷ Mashi gama jinji gaka kombola ima manong'a, wala mafuliko gaka kombola shoya. Jwa nnumeakopoyaga ipanje yake yowe kwa ajili ja manong'a. Mituka jake jikakola, mana. Ashi akaka yaka mwali jira nchoko shira kungulu kanjene ⁸ Tukwete mwali jwa nchoko, na mavele gake bado gakanave kula. Nndi shitupinga kumtendela dada yetu lyuva lyapinga kulupaywa lombwa? ⁹ Mwanaga likumba, shitu nshenjele nnala gwa ela. mwanaga nnango, shitu nnembe na mbao ya mielezi. Mwali jwa nchoko alikunguluka jikape. ¹⁰ Nji nkuva likumba, lakini mavelegangu nneino nitundu ingusho ya komala. nneyo nji komola pa meyo gake. Mwali jwa nchoko alikunguluka nng'ene. ¹¹ Asheleman vashi nkuva na nngunda gwa mizabibu kwene kubaali Homoni. Vashikwa kodishinga valavonji vakombolanga kuangalia kila mundu ashinkupingwa jianago shekeli elfu moja ya mmbiya kwa matunda gake. ¹² Nngunda gwangu gwa mizabibu ni gwangu, shekeli elufuyo ni yenu, Asheleman mmanong'anya, na shekeli mia mbiliyo ni ga vanganya va angalianga matunda gayene. Nkunong'aya juka nkongwe vali kungulukana. ¹³ Mwe nkutama kubushitani, asha mbuga jangu vana pilikana langa lilove lyenu; mmbilikave na nne. ¹⁴ Uvutushe, nkonong'aya jwangu, na ugwe uve tundu paa au ayala, mwana juka paa nnani ja itumbi ya nunjila.

Lamentations

Chapter 1

¹ Shilambo shaliji vikala pushaliji na v'andu v'av'a gulinji nnaino puli jika pepali mmbuti ashiwilwa na ambujegule, nka paliji taifa kubwa. poliji mwana jwa mfalme miongoni mwa mataifa, lakini nnaino ashilazimishwa kuutumwa. ² Anaguta na kujimba shilo, na minyoi jake ganaunishila matukwa gake. ashaambuya jake v'owe v'ashikummutukanga palinginji maadui jake. ³ Badala ja umaskini na mateso, Yuda ashikwenda matekani. kwaatama miongoni mwa mataifa na hakapata kupumilila shoshoe. v'akumminganga nga v'av'apatilenje katika upweke wake. ⁴ Mbarabara ja Sayuni jinajimba kwasababu jwakwapi akwiya kusherehe kujipeng'enjwe. Mipanda jake joe ni ushuv'a. Makuhani gake goe wanagutanganga. Mabikra gake gashikola ushuv'a na jwalake nn'ene pali katika ugumu. ⁵ Maadui jwake palinginji ashambujegwe ashaadui jake wanafanikiwanga. Ashipang'anya v'ashikungazibu kwa shambi yake yaigulinji. V'ake V'av'ashoko wanakwendangana matekani kwa ashaadui v'ake. ⁶ Kukonja kushiwaleka a binti Sayuni. V'ana v'a mfalme paalinginji mbuti ayala mbuti hakalola kumalisho, na v'anakwendangana wala uwezo gwaavinganganga ⁷ Kwa mov'a gowe ga mateso gake gwangoli nyumba, Yerusalem shijikumbushile azina jake ja v'ukala jalijigajo v'ukata. Wakati v'andu v'ake palinginji gwagwililenje mmikono ja adui, jwa kwapi ansaidie maadui pawawenenje na kuheka maangamizo gake. ⁸ Yerusalemjashinkutenda shambi sana, kkwa nneyo, jishizalilika nndu shindu shanyata. V'owenji v'akwaheshimunji nnaino v'anakumzalaunji pav'av'ashikumtukananga. Anasononeka na kulinga kutendeuka meyo. ⁹ Ashinyata insiketi jake. Jwannganishia mwisho shiiv'e v'uli. Kugwa kwake kwaajili kubaya jwangwapagwa jwaakunguluka nago. Ashinkuguta, "nnelo shingutilanga, Ashipanganya, pala adui ashiv'a jwa nkulungwa kaje" ¹⁰ Adui ashitama munkono gwake kuazina yetu ya v'ukala. V'alolile mataifa galiinjala sehemu jake patakatifu, pav'a nchikulugula v'anajinjlange pa sehemu jenu ja imanilana. ¹¹ V'andu v'owe wanakwigutanjilanga paakulo leyanga mkate. Vashishoyanga azina yav'onji ya v'ukala kwa ajili ja shwauja shwav'ujanajonji uhai gwav'onji. Nnelo,shipanganya, ungumbushile nne pav'a nangali faida. ¹² Nngav'a shindu ku ngwako mmowenji nkupitangana? Lola na ulole mwanaga apali mundu akwete uzini kungutese kanago, ndushipangana pandesile nne lyuv'a limo liv'atumbele. ¹³ Nji kushoka kunanii ndio patumile moto mmaupa

gangui na kungombola. Ashitenda nyovu kwa makogono gangu na kumbindikula. V'ashindenda ushuv'a na udhahifu. ¹⁴ Ngoji gwa makosa gangu ushiugalwa na mikono jake jishiikigwa na kuvikwa nnukoi jangu. Ashitenda uweza gwangu kushiindwa ashipanganya v'ashingamuya mmakono ja na ngakombola kujima. ¹⁵ Ashapanganya v'ashijaa kunyenje v'ashileunji v'angu v'alinginji v'ammbone v'ang'okoenje. V'ashishema kusanyiko dhidi yangu kukanyata v'ashileunji v'angu v'ammbone ashipanganya ashikwakayatanga mwali bikra juka Yuda kwenye chombo cha kusagia mvinyo. ¹⁶ Kwa induaino gunaguta meyo yangu, mashiganatuluka pai ga meyo gangu tangu mfariji aliye paswa kuvujanago maisha gangu pali mbali na nne. V'ana v'angu palinginji ushuva kwasababu adui jwangu ashishinda. ¹⁷ Sayuni ametandaza mikono yake; jwakwapi jwa kumliwaza. Nnugu v'ashiamua vanganya tome na Yakobo v'av'a nganje maadui gake. Yerusalemu ni shindu shaanyata kumngwav'onji. ¹⁸ Nnugu ni jawahaki, pav'a njipindikuka dhidi ja amrijake pilikana, mmanganya mmandu, na nnolanje kukonja kwangu mabikra wangu na wanaume imara wameenda matekani. ¹⁹ Njikushema marafiki gangu, lakini v'ashikukolanga hila kungwangu. Makuhani gangu na v'azee waliangamia kwenye mji, palinginji v'aliloleanga shalya shakuv'ujanago uhai gwawonji. ²⁰ Lola, shipanganya, kwakua nipo kwenye ugumu; lipitiu lyangu linanguluma, mtima gwangu ushitibuka nkati jangu. Kwakua nimekua maasi palanga upanga ushikwagutaya amama, nkaaati ja nyumba jipali miisiba pe. ²¹ Wapilikanenje kunung'unika kwangu, lakini jwakwapi jwa mbembelea. Maadui gangu goe ga pilikane shida jangu na vashifurahiaga nchindendela nnei. Umdeta siku uliyohaidi; nnaino nneshe v'av'anganje nndu ine pav'a gamakosa gangu goe. ²² Nnesho uwovu goe ujie mbele jako shugulika nao kama ulivyo shughulika na mimi kwasababu ya makosa yangu yote. Manung'uniko gangu ni gamagulinjina mtima ushiondoka.

Chapter 2

¹ Ashipanganya v'ashingunishila mwali wa sayuni pai pa niunde lya hasila javo. washijaa utukufu gwa Israeli pai kwenda mbinguni mpaka duniani hajakumba stuli yake ya miguu siku ya hasira yake. ² Ashipanganya washimira na huruma kwa miji jowe ja Yakobo. Mov'a ga hasira jake vyashinguiya iramboyowe ya v'ali v'aa Yuda; kwa aibu v'ashinduluya pai ufalme na watawali wake. ³ Kwa hasira kali vya shikata kira nndumba ja Israeli. V'ashivujanago mkono gwake kushoka kuka adui vy'ashijoka Yakobo ndu moto gwatekeleza kira shindu patome jake. ⁴ Kama adui amepindisha upinde gwake kuelekea kugwetu, na v'ampingaga pakati hema lya mwali jwa sayuni; v'ashijita gadhabu jake nndumoto. ⁵ Ashipanganya pali ndu adui v'ashimila Israeli. V'ashimila majumba gake gowe. V'ashiangav'anya rikaja lyake. V'ashijenjeshea shililo na nakujimba pokati ja v'ali paka Yuda. ⁶ V'ashianga v'anya lihema lwake lwa imanilana ndu kujumba ka bustani. V'ashiangav'anga sehemu ja inanilana. Nnangu v'ashisababisha tuimane na Sabato kuliv'alika Sayuni pav'a v'ashiiv'a washidharau a mfalme na kuhani paka ukali gwa hasira jake. ⁷ Nnangu v'ashikana madhabahu gake na kukana sehemu jake takatifu. V'ashishoya ukuta gwa majumba mmikoo mwa adui. V'ashipazanga lisauti kumuikwa Nnangu, ndu lusuv'a lwa sherehe. ⁸ Nnangu v'ashikuamua kuangav'anya ukuta gwa shilambo gwa gukamulali gwa Sayuni. Amenyoosha kamba ya kipimo na hajauzia mkono wake kutoharibu ukuta v'ashitenda minara na ukuta kujimba; pav'a ishikuov'a ⁹ Mipanda jake jishigwa pai, V'ashiangav'anya na kukaanya shitale sha ukuta a mfalme v'ake na v'ana v'a a mfalme pali miongoni mwa mataifa, sheria jakwapi tena na manabii gake v'akapatanga maono kushoka kwa ashipanganya. ¹⁰ Wazee wa mabinti wa Sayuni washitamangana pai na ukimya. Vashiguluyanga vumbi muntule jav'onji na kuwala magunia. Mabikra ga Yerusalemu v'ashitepanga mitule jaonji pai. ¹¹ Meyo gangu gashijumilila minyoi jake; lipitiu lwangu linanguruma, sehemu jangu ja mkati jisijika pai kwa sababu ja uharibifu gwa mwali jwa v'andu v'angu watoto na wachanga wamezimia mitaani mwa mji. ¹² V'analugulanga kwa amama yav'o "mmbeju kuilikwei na mvinyo?" Kama mtu aliye jeruhiwa mitaani mwa mji, maisha yav'onji gashijitwa pa mtima pasha amama yao. ¹³ Melekete nchi kwa mwali wa Yerusalemu? Ngombole kulinganya na nndi, ili ni kufariji, mwali bikra wa Sayuni? jera lako ni kubwa kama bahari gani shakombole kukulwanya? ¹⁴ Manabii wako wameona uongo na maona batili kwa ajili yako. Vangavikanga wazi dhambi jake kuv'ujana go mali jako, lakini kugwako v'ashishoyanga matamko ga unami na ga potosha. ¹⁵ V'owenji v'apitangana nnyenje ja barabara v'anaja nganga ngoi kungwako. V'anagunanga na kutikinya mitwe jav'onji dhidi ja mwali jwa Yerusalemu nakuveleketa, ashino ndio shilambo shishemilwe 'ukamilifu gwa konja; furaha ja dunia joe?" ¹⁶ Maadui gako gowe gashikuugula kamwe yav'onji na kukudhihaki. V'ashikujamililanga na kuyaga meno na kuv'eleketa. "tushikumila jwalake! Hii ni siku tulia subiri! twatemi kukombola kulola!" ¹⁷ Nnangu atendile papanjile kutenda. V'atimize lilov'e lwav'o. V'ampindikwile bila huruma, kwa kuwa amemruhusu adui kukusherekea; V'anyakwile mbembe ja maadui jako. ¹⁸ Mioyo yao ikamlilia bwana. Kuta za binti Sayuni! tenda minyoi jako kujitika pai ndu mto shilonamuiusijipatie hauweni, Meyo gako bila hauweni. ¹⁹ Nyakula, guta shilo, mwanzo usiku wa manane! mwanga mtima gwako ndu mashi mmujo ja kumeyo kwa ashipanganya. Nyoosha kunani makono gako kwa ajili ya uzima wa V'ana v'ako v'aondokanga kwa shiv'anga kwenye njia ya kila mtaa. ²⁰ Lola, Nnangu, ukumbushile ago gu v'atendilenje haya. V'andonyanji v'ala tunda lya uzazi gwa v'o, watoto waliowajalia? makubani na manabii wachinjwe sehemu takatifu ya Bwana? ²¹ V'owe v'ashoka kwa v'akulungwa wanatamangana pa litaka lya kuntala. V'andonyanji v'anngu v'ashokana v'ashileunji v'angu v'ashoko v'ashingwanganga kwa upanga; umewachinja pasipo kuwa hurumia. ²² Umeitisha, kama ungewaita watu katika siku ya maakuli, kujokopa kwangu kila sehemu pakati shilo sha hasira ja a Nnangu jwakwa piatendile toroka; niliowajali na kuwakuza adui wangu amemaharibu.

Chapter 3

¹ Nne ni jwashileu nalile miangaiko pai lya gonga ja hasira pa ashipanganya. ² V'ashiminganga na kusababisha kujimajima pa luvindu kuliko mwanga. ³ Hakika v'ashimbindikula mkono gwake dhidi jangu tena na tena, mov'a gowe. ⁴ V'ashitenda shiilu shangu nalipende lyangu kufiia; v'ashikaa maupa gangu. ⁵ V'ashishega ifusi ya litaka dhidi jangu, na kundimbilila nauchungu na ugumu. ⁶ V'ashitenda ndame sehemu ja luvundu kama hao walio kufa zamani. ⁷ V'ashishenga ukuta kutimbilila na gakombola kutoroka. ⁸ V'ashitenda minyororo jangu. Na japo nina itanakulilia msaada anazima maombi yangu. ⁹ V'ashiiv'a mpanda gwangu kwa ukuta gwa mangaga ga ongola; washitenda mpanda wangu kunyanta. ¹⁰ Yeye ni kama dubu anasubiri kunishambulia, simba katika maficho; ¹¹ V'ashipindikula kujenje mipanda jangu, v'ashindenda ushuv'a. ¹² V'ashipindikula upinde gwake na kundenda nne ndu lengo la mshole wake. ¹³ V'ashitobola matoga gangu kwa mishale ja mnguko gwake. ¹⁴ Punaliji kichekesho kwa v'anduu v'owe, kielelezo ha dhahaka yao siku nzima. ¹⁵ V'ashingumbaya kwa uchungu na kunazimisha kungwa mashi gabav'a. ¹⁶ V'ashikukaa meno gangu na kokoto; v'ashinokola pai pa vumbi. ¹⁷ Nnafsi jangu jishijimwa amani njiliv'ala furaha ndio ndi. ¹⁸ Kwa nneyo na lugula ustahimilivu gwangu uovile na lina tumaini kwangu kwa Nnungu. ¹⁹ Kumbuka matese yangu na kuangaika kwangu, mashi gabav'a na kupoteka. ²⁰ Gunaaendelea kukumbushila na njitepa mkati jangu. ²¹ Lakini ni vuta akili mwangu na hivyo nina matuimaini. ²² Kupinga dhabiti kwa ashipanganya kukapela na huruma ya v'o hikapela. ²³ Ni yayambikila lyamba uaminigu gwenu ni gwamkulugwa. ²⁴ Ashipanganya ni urithi gwangu, "nalungwile, nneyo shinatumaini. ²⁵ A Nnungu ni v'ammbone v'akwalindanga, kwa akwa loleya. ²⁶ Ni vizuri kusubiri taratibu kwa uwokovu wa yahweh. ²⁷ Ni pammbone kwa mundu kujamula nngoji pakati ujana. ²⁸ Leka atame jika pakati utulivu, inapokuwa imewekwa juu yake. ²⁹ Munneshe aeshe kamwe jake pakati vumbu kunaweza bado kuwa na matum,aini. ³⁰ Munneshe ashoye litukwa lwake kwa jwenejo akumkana, ajazwe tele kwa aibu. ³¹ Pav'a uguse ashipanganya v'akatukana yaka yowe, ³² Lakini japo atatia uzuni, atakuwa na huruma kwa kadri mwingi wa upendo wake dhabiti. ³³ Pav'a v'akatenda haadhibu kushoka muntima gwav'o au kutesa v'ana v'a mwanadamu. ³⁴ Kukanyata pai pa lukongono v'atav'ilenjwe v'owe v'a dunia. ³⁵ Kunjima haki mundu mmujo ja kupagwa kwa alikunani. ³⁶ Mkunyima haki mtu-Nnunguu hataidhinisha kitu kama ivyo! ³⁷ Ni gani aliye zungumza na ikatimia, kama siyo bwana kutamka? ³⁸ Sio kutoka mdomoni mwa aliye juu Majanga na mazuri yatakuja? Mundu alijijwa nkoto shakombole kulalamika? ³⁹ Mundu anawezaje kulalamika kwa adhabu ya dhambi zake? ⁴⁰ Tuloleye mipanda jetu na kujiliinga, na twav'ujile ashipanganya. ⁴¹ Na tunyakule mitima jetu na mikono jetu kwa ashipanganya kunani: ⁴² Tumekosea na kuasi, haujasamehe. ⁴³ Nchikwiunishila na hasira na kutuvinganga, Nchivulaga na haujanusuru. ⁴⁴ Nchikwiunishila na liunde ili kwamba kunave na liombi linakombole kupita. ⁴⁵ Nchikututenda kama uchafu na taka miongoni mwa mataifa. ⁴⁶ Maadui getu gowe v'ashikutulaaninji, ⁴⁷ Wasiwasi na shimo limetujia, maafa na uharubu. ⁴⁸ Moyo gangu gana v'utuka na mifeji ja minyoi kwa sababu ja v'andu v'angu. ⁴⁹ Moyo gangu shigashoshe minyoi pangali mwisho, pangali kupumulila. ⁵⁰ Mpaka pushivalole pai na ashipanganya kushoka kunani. ⁵¹ Moyo yangu gananisababishia huzuni kwasababu ja v'ali v'a shilambo shangu. ⁵² Mineulinda kama ndege hao walio kuwa maadui zangu, wameniwinda pasipo sababu. ⁵³ V'ashinyaanga nniimbo na kwaneshelenje liganga, ⁵⁴ Na mashi gake pugajitishe kunani ja mtwe ggwangu. Nalugwile njikatwa mbali!" ⁵⁵ Njikushema lina lwenu, ashipanganya kushoka uleugwa liimbo. ⁵⁶ Mwapilikene lilov'e lyangu? Mwapilikene lilov'e lyangu punakungulyishe," nnaiv'e lisikio lyennu kwa ligulo lyangu lya msaada. ⁵⁷ Mwajile tome lyuv'a linanchemile; mwalugwile, "guna jagope" ⁵⁸ Bwana, ulitetea kesi yangu, uliokoa maisha yangu! ⁵⁹ Ashipanganya V'alolile gamabaya gandendelenje, hukumu kesi yangu. ⁶⁰ Umeona matusi yao, mipango yao yote dhidi yangu! ⁶¹ Mwapilikene dhahaka ja v'onji ashipanganya, na mipango yao kunihusu, ⁶² Mitomo yahao wanaoinuka kinyume changu, na mashtaka yao inakuja dhidi yangu siku nzima. ⁶³ Lola pakutamananga na kujinuka; V'anadhiakinji na nyiimbo zao. ⁶⁴ Walipiza,, yahweh, kwa kadri waliyofanya. ⁶⁵ Ikaleka mitima jav'onji bila lawama! hukumu jenu jiv'e kunani jav'onji. ⁶⁶ Nnakwa v'utuyanga kwa hasira na kuv'aanganv'a nyanga mchini ya mbingu, yahweh.

Chapter 4

¹ Dhahabu jishichakaa, namnaa jashii dhahabu jambone kualibika nakuchakala maganga gamatakatifu nijenela mitaa joowee. ² Wanaa wa thamani zaidii ya majagii gang'anyi, liengo lya makono gamfinyanzi. ³ Malinga mbwaammuntaa wanashoyanga mavelee kwa panganga vanavaonjii, lakini mwanajwungu jwundonya ashikola ukatili, malinga mbini nnikonde. ⁴ Ulimi ngwake mwena jwanshoko unangotanga pamakangwa gakee kwanfootaa, vaana vanafunganga shalyaa, lakinii shakwapi shalyaa shawonjii. ⁵ Venevo vashinkkufoelanga kulya shalya shabei lakini mnaino vanatamanga nashivangaa mmtaa, venevo valelilenje na wala nguoo ya dhambalau, nnaino wanagonanga mmajalala. ⁶ Huleumu jaoo binti wa vandunji jafikulu kajekaje sana pee, kulikoo jila yaa Sodoma jishikumbanduliwa kwadalaka jimo jwalewapi mundu avelekete lilowe lyolyowee ⁷ Valongelelo vake vashikusafi kulile theruji, vanawe kuliko mavele, vashi kulama mbuti linga shihilushao shihilushao shishikutendeka mbuti yakuti samawi. ⁸ Vanaonekana kupilila tundu luvindu hilaa. Vakatabulikanga mitaa mapende gao gasinyele mmaupa maupangao gashi nomba tunda nengene. ⁹ Venevo vaulegene na upanga vashinkukola furaha zaidi jao vaulegenje na shivanga, vashinkuova, vashikutobolwa kwa kukosoa mavuno mmingunda. ¹⁰ Mkono jawanji a shimama vaknefenje huruma vashikuteleka vanavaonji na kwa tendanga sharilya shawonji wakati ambapo binti njwungu ashialibiwa. ¹¹ Yahweh ashilanguya gadhabu jakee jowee, ashitenda asira jake jowee. Askujosha moto Sayuni na misingi jake. ¹² Wafalme washilambo shadunia vaa gaamini, wala vandunji vatamaga vashilambo, kwambaa maadui na vaakananga a Nnungu vashijinji mmalango ya Yerusalemu. ¹³ Genega gashikutendeka sababu jao manabii watendilenje dhambi na makunanii watendilenje maasii na fitanga damujangali hatia mbele jake Annungu. ¹⁴ Vashinkuova kwa ligongo lyao lya upootofu, mitaa, vaashikujivikanga unajisi kwa minyai na jwakwapi mundu akamula nguo jaoo. ¹⁵ Ntame patalikaa, ungwe najisii, vandunji vashiku veleketi kwa lilove lyalikulungwa. ntame patalika!; ntamaa patalika! nnakamule! kwa nneyo vashiku fanga tanga pashilambo, navandunji niveleketa vakakombola kutama kavili hapano. ¹⁶ Yahweh jwanyene ashikuvatawanyisha vanatamanje kavili, vanga kila lunda kwa makuhani na vakatendanga upendeleo kwa vakkulungwanji. ¹⁷ Meoongefu gashikwamaa, ngwakwapi mshahada, minarafetu jalindi jikave na manaa nnaino. ¹⁸ Vakagulenje hatua jetu, twangakombola kujenda mmitaa jetuu, mwisho gwetu gushikaribia na mogaa getu gashikuhesabiwa, mwisho gwetu gashikuhesabika napelaa ¹⁹ Vatutujenje vashikola wepisii malinga tai jwakuliunde. Vaashikutuvinnanga mmuhitumi na kutuvishila mitegoo mukon. ²⁰ Mbunu mmbalajetu-mpakwa mahuta wa yahweh ndiye akamulenjwe himbo, jweneju jala aveleketave. Paai paa nngwili pake tushilame pakati paa vanduji vamataifa. ²¹ ²² Nnurutange na jangalaa, mwali jwaa Edomu, utama paai paugojii, naugwe shikombe shishipitee, shiukolelwa na ulanguo. Mwali jwa Sayuni, ukumu jako. shiipelee, shiutame mmujoo na mateke gako mwali wa Edomu dhambi jako jipinga unukulwa.

Chapter 5

¹ Mkumbushile, yahweh, mambo gakopweshe na nnolanje haibuu yenu, ² Urithi gwetu vaashitolanga vajenii, na nyumba jetu vashitolanga vajeni, ³ Tushitendeka jatima twangali mama wala awawa, amama na awawa vaashikuwa wajeni. ⁴ Nnaino lunaliipanga mmbia mashi tukungwaa, tunalipila mikongo jetu, ⁵ Venevo vanakwia kungwetu, vashikalibia panyuma petuu; tushitotoshela twangali pumulila. ⁶ Tushijishoya vaene kwake vamisiri na Assiria tupatanje shalyaa.

⁷ Wawa washitendanga dhambin na vakwapinji nnaino, uwe tushi jigaladhambi jao. ⁸ Tushitawaliwa na jwakwapi jwaa kombola kukushoya mmakono mwaonji ⁹ Tunapatanaa shalya shitu kwa hatarisha maisha getu, kwa sababu jaa upangwa wa mukonde. ¹⁰ Mapeadengetu nishihilu ngashikila moto lalinga gashivileewa pamotoo kwa sababu jashivanga. ¹¹ Vaandonyanji vanatendelwanga mambo ganataga pasayuni, mabila'ra valenda bakwa payuda. ¹² Vana vamteline vashulyungwa kwa mkono javonji na jwakwapi atenda heshima kwa vakulungwanji. ¹³ Ijama valume vanalazi mishwa yanga mbejuu ya mboga kwa linganga, na ijana mbejuu wanakukwa mishingo ya nengene. ¹⁴ Vakulugwanji vashuleka mpande na lango lammji na vijana vashulekanga kung'anandanga mmziki. ¹⁵ Furaha jetu ja pantime jishipola mang'anda getu gashibadilika malilo. ¹⁶ Taji fishwa pantwe petu jetu tushitenda dhambi ¹⁷ Mitima jetu jinatenda poteka, machozi getu ganapela, meogetu gakalola ukoto ¹⁸ Maana jake shitumbi shesayuni shishilekwa vambwa vamukonde vyana ngandanga panani pake. ¹⁹ Lakini ungwee yahweh, ungwee jwatawala milele. Unatamapashitengu shaonzi monga gowe, unatulivale ²⁰ Pakuti unafulenga pamoga gamangwinji ²¹ Utusheme kungwene yahweh, nauwelushihishe, utunda upya mogagetu malinga bhukala. ²² Hikeveje ushikola hasira jajinginji japunda kwahuwe.

Hosea

Chapter 1

¹ Lyeneli lilove la Akulugwa lishinkuika kwa Hosea mwana jwa Beeri shiku za uzia. Yothamu, Ahazi na Ezekiel vakulungwa bha Yuda na pakati pa lyubho lya Yeroboamu mwana jwa yoabhi vyakulugha bha Israel. ² Wakati bhakulungwa phubhavelekete kwanzaa pilila kwa Hosea. Nibheleketeka jenda ukatole bhakongwe habha jwajajatika shabhe na bhana ambao matokeo ghake ganjanjitika. Kwanneyo shilambo shinatenda labhalabha gwankulungwa gwa kwaleka. ³ Bhahi Hosea gwapite kukwalomba Gomeli abinti Deblaim, nae gwajigile shitombo, gwabhelekwe mwana jwa shime. ⁴ A Bwana gubhaugullile Hosea bhancheme lina lyake Yezakeli. Nne kwa muda gwa shinahadhibu nyumba ja Yehu kwa sababu jamwaga mminyahi kweneko Yezreeli na nne ngamaliya ukulughwa gwa nyumba ya Israeli. ⁵ Ikakopeshwe lyubha lile dhangabhanya nye upinde gwwa Israeli pakati pa likote ja Yezreeli. ⁶ Gomeri ashikola shitumbo kabhili nikola benti.. Igala bhakulungwa nikwalugulila Hosea, mucheme lina lyake lo Ruhama. Pabha kwa maana ngang'amlanje kabhili pa nyumba ja Israeli, nikungurumianga pa mpanda gogoe. ⁷ Ighalaga panneyo shinaturumianje nyumba ja Yuda nanne shinaokoanye nag'ene ashipanganya bhakolegwa bhao shinao koanji kwa upinde na upanga ngondo, Farasi au bhapi bhakwela Farasi. ⁸ Baada jaGomeri kunekya lo, Ruhama ashirikupata shitumbo na kuveleketa mwana junape jwa nnume. Igala akulungwwa nibheleketanga muncheme lina lyake lya lo Ami, apa bha mmandunji bhangu wala nne nngabha Nnungu jwenunji. ⁹ Hata nneyo idadi ja bhandu bha Israel shibhanganje malinga mataka ga bahari, ambayagakombolwa kupimaa wala bhalanganya, bibhve pepala pubhalugulenjwe. Mmanganya mmandunji bhangu, simuguli lanjwe mmanganya mmandunji bhangu, simuguli lanjwe mmanganya mmandanji bhangunji ashipanganya bhaliye ¹⁰ Hata nneyo idadi ja bhandu bha Israel shibhanganje malinga mataka ga bahari ambaya gakombolwa kupimaa wala bhalanganya, bibhve pepala pubhalugulenjwe. Mmanganya mmandunji bhangu, sinuguli lanjwe mmanganya mmandanji bhangunji ashipanganya bhaliyebhayushile. ¹¹ Bhandu bha Yuda na bhandu bha Israeli shibhatamangananje pamo bhenebhaonji shibha vikanje jwankuliengwa jiraonji jumo Asheylene na shija ulanje kupoka shilambo kwa shibhalyubha la Yesreeli kua.

Chapter 2

¹ Mwalughulilanje ashapwangu bharume bhenebhaonji bhandu bhangu na Ashulubhaonji, mwaonelanju hurumaa! ² Nnjamulanje shitakiwa dhidi ja mama yenunji, nnjamula shitakiwa pabha veneo ni akunga bhangu wala nne nngabha valume bhangu na bhashoye jalatika kwao mbele jao na itendo yao ya jalatika pakati pa mavele gaho. ³ Mwanaga nneyo shinaule nnguo yao nikwalangula lukundu lwao malinga shibhavelekwe. Nnee shinatenda malinga lijagwa malinga shilamba shihazibike. Nnee shinatende bhawe na nnjola. ⁴ Nnee ngabha nna ukonjoto kwa bhana bhao, bhava bhanabhao bhashibhaa bhajalatika. ⁵ Kwa maana Ashamama bhaonji bhashibhabhangu bhajalatinga na jwele akwete shitumbo ashitenda hindu ya nyata abhibheleketa shinakagulanje vopenzi bhangu shibhambanganje nkata gwangu na mabhi sufu yangu na latani na mauta ngangu gakinyaji. ⁶ Kwanneyo shinjenye lugwani ni veka mibha shinjenye ukwete bhanapete mpanda, shinakagulile ashawala bhado, lakini bhenebho bhakaishilanga. ⁷ Jwenejo shabhaloleanje lakini akapatanga. Kwa nneyo shavelekete shimuje kwa valume bhangu bhakwanja, bhapa ishibha yambone ya vukala kuliko naino. ⁸ Pabha vangamumanya nne njikwapa nafaka, divai jampya na mauta ambayo njikwajenjeshea mpiya na dhahabu shikufumia kwa baali. ⁹ Kwa nneyo shinyigala nafaka jao wakati gwauna na divai jangu jampya pakati pa mbimu gwake. Shinyigale sufu jangu na shitumbaa shitumikwe kuhivila lukundu lyake. ¹⁰ Kwa nneyo shinaule nnguo pameyo pa awali jao. wala jwakwapi shabhao koe mumkono mwangu. ¹¹ Ngajimilika hangala kwao wakati gwasikukuu na onekana kwa mwei sabato jao jasikukuu jao yohe ishoshile. ¹² Shing'angavanye mizabibu ja nkongo gwake na ntini, ambao pubhavelekete jereji nchakala guva mbelenje bhavapenzi bhangu, shinatendenye kubha mbitau, na bhanyama valishamba shivalye. ¹³ Nashinashibunji kwa ajili ja sikuu ja baali, pubhatutuminje lubani nikwipambanga kwa pete jake na nguo yake, ni kwakagulanga ashawala jake nne nnivala jereji veleketi kwa Akullungwa. ¹⁴ Kwa nneyo shinyende kumbawishi na kujinagala, mukonde na veleketi kwa kug'ulumia. ¹⁵ Nnee shinimpe mzabibu gwake na lileote la Akoli malinga nnaugigwa tumaini, jwanejo ashikunyangula malinga shatendile malinga shabhoshile kushilambo shashoshile kumisri. ¹⁶ Shive malinga luva lila lefendi litumko lya akullungwa kwamba shivanjeme. Akangu bhangu na shivanjeme kavile nnee atali bhangu. ¹⁷ Kwa nneyo shinjoye molove nkwanga mwa baali, malina gao Gakakumbishilya kavila. ¹⁸ Lyene lyubha shindende liagano pamo na Ashinyama pakati palishamba kwa ajili jaonji na ndege byanani, na hindi itambala pa pai, shinjohe upinde, na upanga, na hindi pakati pashilambo, nami shindende ugano kwa salamaa. ¹⁹ Shindende nne namume jwako milelee pakati pa haki na hukumuu na aminika kwa aganoo na lumbala. ²⁰ Shindende jwaname jwako kwaaminika. Ugwe shuhumanye nnejwaaminika na ungwe shamanye nne nkulungwa. ²¹ Na lyelila lyubha shinyangule, lyeneli lilove lya A kulungwa shinyangule shilambo, na jalake duniaa. ²² Dunia jao shishughakie nafaka divai na mauta gapya na shibhanyagule Yesreel. ²³ Shininkwele namwene pakati pashilambo kwa ajili jangu nangag'unimia lo Ruhama. Nne shinugulilee lo Ami, ugwe ni Ami ata. Nao sibhanulile ugwe Ashipanganya bhangu.

Chapter 3

¹ Akulungwa gwanughulile jenda kavile mapigile jwandonya apijwile na jwanume lakini jwafa latika, umpinje malinga nne akulungwa malinga shingwapinganga bhandu vya Israel, Ingawa washigeukanga Ashinungu bhana mpinga mikate ya zabibu. ² Kwa nneyo njikugumila namwene kwa upande makuni ng'ano ga hela na homeni na telbeke ya shahivi. ³ Njikunugulila lazima ulame pamo moga ga magwinji, ukakombola kubha njwajabatika au gwa mpanda gwenego shime na nne. ⁴ Kwa nneyo bhana vya Israeli bhashikutamangananga gwalili nkulugwa mundu jwankugwa, dhabihuu nnguo na maganga, efedi au bhanamu za mmajumba. ⁵ Baadaye bhandu bha Israel shibha unjanje na kunnoleya akulungwa ashipanganya na nkulungwa jwao Daudi jwao. Na lyubha lya mwisho shibha kanganje bhalitetemekanga mmujo mwa akulugwa na wemagwao.

Chapter 4

¹ Ampilingananje lilove la akkulungwa, mmanganya vandu bha Israeli. ² Akulungwa baskola shitakiwa zidi ja shabhenyeji bha shilambo kwasababu jwakwapi ukonjelo, kuaminika agano gwapia ujuzi gwa Ashipanya pakati pa shilambo jishipa gwa laanika na uwami gwii na jalalika Bhandu bhashiazibianga mipaka joye jinaika minyaib baada minyai. ³ Kwahiyo shilamb shinajumla kila mundu atama pakati shaangamie, bhanyama pakati pa mashama na ndege bha kunani, mpaka shamaki omba ya kubahari, shibhasheyanje. ⁴ Lakini nnaruhusunji jigala mashitaka, mnaruhusunji hukumula mundu junape, kwa maana mmanganya nni makuhani bhungwashitakingi. ⁵ Mmanganya mmakulugwanji shimwikwavilanje wakati gwamuhi bhalondolanga nabhonji shilo nne shinaangamize amani yako. ⁶ Bhandu bhangu bhanaharibiwanga kwa sababu ju kose runda, kwasababu bhalivalanga shazia jangu. Pabha nnee Nnungu jwako, kwa nneyo jirivalanambombe jwake. ⁷ Ashimakuhani bhabhajinibhashiongozeka, zaidii bhasitendenda shambi dhidi jangu, bhasibadishanga heshimaa zaonji nibhaaibu/oni. ⁸ Bhanakwilishanga shambe sha bhandu bhangu bhakwete tamaa kupita mabaya gahonji. ⁹ Shibhe sawa na bhandu malinga bhakuongoza shinahadhibunji bhowe kwa itendo yao. Shinalipanje kwa itenda yao. ¹⁰ Shibhalanganye lakini bhakajukuta shibhatende shalatika lakini bhaka ongezekanga, pabha bhasikwendanga kwa tazika na akulungwa. ¹¹ Bhanapunga labhalabha, divai na divai jampya ambayo jushijigala lunda lyaho. ¹² Bhandu bhangu bhanapinga kwa shanamu shaosha mbao na imbo yao kahowela kwapa urondola kwa maana ja shalateka gashikwadanganganga na bhashitendanga bhashitendanga bhalavala badala ja bhahaminika kwa Ashipanganya bhahonji, ¹³ Bhashoyanga sadaka kwa mlimaagwa kunani ni tekelezanga rubani pa mlima pahi ya mlaloni, mchibua, na miele, kwasababu shiuli shambone bahi ashimwali venonji bhatendanga kilabhalabha, na ashibinti bhanazingi. ¹⁴ Nnee ngahadhibunji ashimwali venunji wakati bhanangulanga kutenda labhalabha, wa Ashimwali kulombona. Hata bhalumenji bhanakushoyanga kwalabhalavanga na shoya ahabihuu ili bhatendanje ikuvo ya labhalabha, kwa nneyo bhandu vya kwamanyanga shibhaangamizwanje. ¹⁵ Ungwe Israel ushitenda shalatika, lakini Yuda jwagali hatia, wala nnajendanje Gilgali, nnajendanje mpaka Beth Aven wala nnalapanji, atama nkulungwa. ¹⁶ Kwa maana Israeli bhashitahukanga malinga damajira nchoke, je nkulugwa shajigalanje kulya malisho malinga ngondoro mahali pakwete nafasi. ¹⁷ Efraimu ashikwiunga na shanamu, munnekanje jika pee. ¹⁸ Hata wakati gwakileo shishishoya wajendengenjenja kutenda labhalabha bhatabhala bhake bha napinga kaje aibu jao. ¹⁹ Mbungo jishikwatabha nna mabawa gabhona shibhakolanje aibu, kwa sababu ja zabibu jao.

Chapter 5

¹ Mpilikananje mmwe mmakulugwa mmanga makini, nyumba ja Israel mpilikananje jinakwaya jukumuu mmowenji bhowe, ichibhabhanga mitego nammwavu udandazwe nnani ya taboli. ² Mmaasinji inchi mangana pakati pa valaganga, lakini shingazebiwe mmobhe. ³ Nimumanji Efraimu na Israel bhakana kwifriya kwangu Efraimu, nnaino nnchiva malinga malaya, Israel ni unajisi. ⁴ Matendo gaonji gakwanchusunji kwapindushila ashipanganya maana mawazo gahonji gabha kwamanya astripanganya. ⁵ Shibuzisha Israel shina kwashudianga, kwa nneyo Israel na Efraimu shibhahikwabhanje kwa hatiajaonji na Yuda nao, shibhagwe pamo nao. ⁶ Shibhajaulanje na ngondoro na ng'ombe jaonji, kwaloleya Ashipanganya, lakini bhakamonanga, pabha ashikwishaya kuposhela kwao. ⁷ Bhasivanganga bhangali bhaaminifu kwa nuulungwa, pabha bhaskolanga bhana bya haramuu, lole sherehe ja mpya ja mwei shibhahangamizwe na mashamba gaonji. ⁸ Ngombaje matambeta kwene Gibe na matanembeta huko rama, lilobhe lyaguta na ngondo kwene Beth Aven "shushuksgala Benyamini". ⁹ Efraimu shijibhe ukiwa ukiwa lyuva lya adhabu. Meongoni ni mwa makabha ya Israel njitangaza habari shijikoposhe. ¹⁰ Bhakulugwanji bha Yuda mnealinga bhasho yanga liganga mpipaka. Nnee shinyaye ghadhabu jangu jua jaonji malinga mashi. ¹¹ Efraimu ashihangamizwa ashihangamizwa kwa hukumu, bhashishoka kwa miyavi nikagula shinyago. ¹² Kwa nneyo shimme malinga nondo kwa Efraimu na malinga bora kwa nyumba ja Yuda. ¹³ Efraimu palolile shilwele shake, Yuda alolile lijeraha lyake. Efraimu gwapile Ashuru: Yuda gwatumilenje bhajumbe kwa nkulungwa nkuu, lakini jwangakombala kulya manga bhandu au kwaponyanga lijeraha lyabha. ¹⁴ Kwa nneyo shingabhe malinga jumba kwa Efraimu na malinga jumba kwa Efraimu na malinga jumba kwa Yuda. Nnee naam nnee njiposhela kwa talika, njikwanjigala na pakapagwa mundu jwakwaokoa. ¹⁵ Nakwenda na phuja mahali pangu, mpaka watambue hatia yao na loleya uso gwangwa, Hata shibhanoleyanje kwa bidii pakati palanga bhaonji.

Chapter 6

¹ Njiangananje tubhujе kwa Ashipanganya nchi kutemanyanga upande upande lakini shibhatuponje naironda, lakini shitutabhe naoronda yetu. ² Baada ja moga gavile shatuyushe lyubha lya tatu shatujinule, mitabha mmujo mwake. ³ Mbobhe shushumanye shipanganya tuendeleе kummanyа shipanganya kuhika kwake ni malinga ulah! malinga ula ja vuli kuhinyeshea payi. ⁴ Efraimu nukulendele shindu shashi kuaminika kwako malinga lihunde lyalyamba malinga umande ushoka lyambape. ⁵ Kwa nneyo nji kwatemanyanga ipande ipande kwa kag'wa ja bhalondolanji vulanga kwa malove gukagwa ngangu maagizo gako malinga miru jiangа. ⁶ Kwa nneyo njitamani kuaminika wala ngabha dhabihu ni kwamanya ashipanganya kuliko sadaka zate ketezwa. ⁷ Malinga Adamu bhashikutemanya liagano, bhalinji bhahamifu kwangu. ⁸ Gileadi ni shilambo shabhaharifu bhakwetenje makongono ga minyai. ⁹ Malinga makundi gabhanyang'anyi wanaongojea mundu, kwa nneyo bhakulungwanji ni kwiungaga pamo nitende uharifu gwabhulauga gwa mpanda shekemu bhashitendanga uharifu kwa haya. ¹⁰ Pakati pa nyumba ja Israel, nimeona jambo libaya shalatika kwa Efraimu upali pale pale na Israel bhashitagwa unajisi. ¹¹ Kwa maana mmwe, Yuda, mavuno gashiteuliwa shimunaonji urithi gwa bhandu bhangu.

Chapter 7

¹ Wakati gogohe shimbini kwaponyanga Israeli shambi sha Efraimu shishifuliwe na itenndo yabho ya samaria, kwasababu bhashitenda unami ngwii ujinjila na likundi lya unyang'anyi shilishambulia mumpanda. ² Bhakukwimanya muntima kwao kwamba nakumbushila matendo gaonji gana kwazungu kanga gapali mbele ga meyo gangu. ³ Kwasababu jamatendo gao bhashitenda akulungwa bhabhe na jangala na ashamaofisa bhaonji gwa umami gwao. ⁴ Bhobhenje bhashijalatikanga malinga litamuru lijoshile na kujoka ambaye analeka kuchochea moto tangu akanda nnga mpaka gwake kwa wale bhantaniaga. ⁵ Lyubha lya nkulungwa jetu, nkuongoza ashikwitenda nnule na ukali gwabivai ashikulungula nkomo gwake kwa wale bhantaniaga. ⁶ Kwa ntima malinga litanuvuu bhebhonji upanga hindu ya unami, hasira jao ugoni shilo bhabhe, lyamba ujamwea kunani malinga moto. ⁷ Bhobhe bhapatilenje moto malinga gwalitanuru, nikwaangamizanga hephela bhatawalanga akulugwa. Bhakugwa bhaonji bhobhe bhashigwagao jwakupi wala jumo anjema. ⁸ Efraimu ashikkwichanganya nngene pakati pa bhandu. Efraimu ni nkate ambao ukanabhe pondikula. ⁹ Bhajeninji bhalyangu mashiri gake lakini jwangaimanya wala umbo ya mvi ananyunyiza kunani jake lakini jwangajimanya. ¹⁰ Tumbala kwa Israel kunakwashudianga hata neyo: bhakanabhevujanga kwa akulungwa ashipanganya bhao wala bhangaloleyanga licha ga yohe. ¹¹ Efraimu malinga njiwa jwalunganya na jwagali lunda, kuchema, ajenda kumisri ni guluka kujabhula kwa ashuru. ¹² Bhajaulanga shinyae wavu gwangu jive jaonji, nne shinagwinje malinga ujini shinahaohibunji kujaula kwaonji pamo. ¹³ Ole gwahonji phabha bhashipoteanga kukoposhela kungwetu, kuangabhanikwa unakwajihiranga bho bhasjhasinji dhidi jangu napinga kwaokoanga lakini bhashikuveleketanga unami dhidi jangu. ¹⁴ Wala bhang'ag'ulilanga kwa ntima gwabhonji bhoenji, lakini bhanaombelezanga pashinanda yaonji, bhanakusaganyikanga kwa ajilii yalilya divai jumpya, nne bhang'asingi nne. ¹⁵ Ingawa nji kwajiganyanga na imalisha mikono jao, naino bhatendanga mabaya dhidi jangu. ¹⁶ Bhanabhujangana lakini bhakavuja kungwetu pali nnami, bhenevo malinga upinde ukatumika, maafisa bhaonji bhapigwanga kwa upanga kwa sababu ya nohalimu gwa kag'wa jeneji shijibhe aibu jaonji pakatui pa shilambo shamisri.

Chapter 8

¹ Ubhishe tarumbeta pa mdomo pako! tai anahika kwa lipaa lya nyumba ja akulungwa kwa sababu bhandunji bhashitemanya makubaliano gangu. Na bhashigwaganga sheria jangu. ² Bhanakungutilanga shipanganya jwangu uwe katika Israeli tunakumanya. ³ Igala Israel bhashikananga ya mbone na yachuki bhashikwagulanga. ⁴ Bhashibhikanga bhakulungwanji ng'a kwa pinga. Bhashikwetenda bhakuu, lakini nangali bahali, kwa upande yaonji shahabu bhashitendanga inyago ashayene, bhakamwe kwa tarika. ⁵ Ndama jwao ashikamwa samaria ishiwaka hasira jangu juu ja bhandu bhenevo kwa muda gwashi shibhabhe na hatiaa. ⁶ Kwa maana sheshila shinyago shashile Israel, fundi keleya atendele, gwabha Nnungu! Ndama ja samaria, shijikatwe ipande ipande. ⁷ Kwa maana bhandu bhanapinga mbungo na huna shimbuka. Mbegu jangajima jangali ntwe ikashoya utandi, mwanaga jangakomola, bhajeninji shibhalyanganje. ⁸ Israel ishitangwa naino bhagonanga pakati pa mataifa, kama shindu shangalishamaana. ⁹ Kwa nneyo bhashikwende Ashuru malinga mbunda jwa mwitu, mukonde jika, Efraimu ashikwaajirinji bhaapenzi bhake kwa ajili jake ng'enee. ¹⁰ Hata mwanga ahajilinji bhapenzi pakati pa mataifa, naino shakusanyanje pamo bhowe, shibhatuanje hobhana na sababuu jakwa nyanyaanga bhakulugwa na bhakuunji. ¹¹ Kwa maana Efraimu ashisheka kwa sabbabu jashambi, lakini nishibha ya shambi yatenda. ¹² Njikukombola kajandika sheriaa jangu kwaonji mara maelfu kumi, lakini bhashikuonanga shindu! hindu ya ajabu kwaonji. ¹³ Kwa ajili ja dhabihu ja sadaka jangu ushoya nnyama jalya, lakini nnee akulungwa ngakubali naina anawaza juu jaovu gwao, na kwa panga kwaazibu shambi shaonji, bhauje kumisri. ¹⁴ Israel bhashinibhalanga nne kuumba jwaonji ashenjile majumba, maboma Yuda ashimalisha shalambo shahigwinji. Kwa nneyo shindume moto juu ja shilambo shake, shigaribu ngome jake.

Chapter 9

¹ Nnafuhinji Israeli kwa langala kama bhendu bhenape, kwa maana nkalinji bhaamika, nchi kwaleka ashipangaaya bhenu, nnapinga kulipa mishaharaa kwa bhalabhala, kwa sarafu ja mazaoo. ² Lakini sarafu ja divai zikalishanga: divai jampya shipungushe. ³ Bhakakombolanga tuma pakati pashilambo shabhakulungwa, badala jake Efraimu shavuje kumisri na lyuva limoshale shalya shanyata na Ashuru. ⁴ Bhakashoyana kwa akulungwa ikunjo ya divai wala bhakafura hishanga shabibu yoe shibha bhanganje kama shalya matanga bhoie bhalya ngauga shibhahikianje maana shalya shao shishibhe shahonji jikape shibhajinjiranjje nnyumba mwa akulungwa. ⁵ Shitendanji ndiasi lyuva la shikukuu jibhishile rasmi, lyuva sikukuu yahweh. ⁶ Kwa nneyo nng'alianje bhahibhutuka kuangabhanya, misri shibhakusanyange na hofu shibhashikanje, kwa maana hazina jaonji ja mbiya shihibhe yao, na mibha shingumbale hema jao. ⁷ Lyubha lya lagashikwia, lyubha lya lipiza kisasi shina kwia. Waisrael bhove wamanje hindu yenehi nkulondola ni mjinga, na mundu mkuvuviwa ni mnwe le shalubha kwa sababu ja shambi shake shikulungwa na udui gwake nkulungwa. ⁸ Nkolondola jwenejo jwalinda ashipanganya bhangu kunani kwa Efraimu lakini nntego gwa ndege kunani kwa mpanda gwake gohe na aduii mwali nkati mwa nyumba jake ashipanganya bhake. ⁹ Bhashiangabhanyanga ashayene kama lyubha la Gibeia, ashipanganya shibhakumbushanje ubaya yaonji: Na bhalao shibhahazibunji shambishao. ¹⁰ Ashippanganya shibhavelekete punajihene Israel, payaliji malinga loleya zabibu kulijagwa, malinga matundoa gakwanza ga msimu kumteni. Njikwabhonanga shababa venunji lakini bhashiri kwenda Baal peoli, nao bhashikwishoya kwa shinyago sha hapilinjile. ¹¹ Na kwaajili ja ja Efraimu nginiyao shikoposhe malinga juni. Ikapangwa bheleka wala shitumbo, wala shajigale shitumbo, ¹² Ingabha bashijigalanga phana shinajigalanje analepeshe hata jumo ole gwao bhalekangaga! ¹³ Njikwilola Efraimu, malinga vile Tiro hushikwejwa pakati pashitumbi. Efraimu hashi kwashoyanga bhana bhake kwa mundu shabhavilanje. ¹⁴ Mwape nkulungwa shimwape shindu shashi? mmwape litumbo lya hazibika shitumbo na mabhele, ambayo ngangashoya mavele. ¹⁵ Kwa sababu ja shambi shaonji bhowenji kwene Gilgali. Elo njikwachukianga, kwa ajili itende yaonji ilevyo, njikwavinga palanga pa nyumba jangu, gwakapinga kavili maophisa bhaonji bhoie ni bhaasinji. ¹⁶ Efraimu nnwele na mizizi jaonji hishikauka ikabheleka matunda, hata bhabhangaga na bhana, shinabhuganje bhana bhaho bhakwapendanga. ¹⁷ Nnungu jwangu shabhakananje, kwa sababu bhatangatanga pakati pa mataifa.

Chapter 10

¹ Israel ni mabibu jakonja ambayo matunda ubhelekana. Kwa kadili ja matunda gake nnepeyo ganaogezeka na shenga nchati gwahwinji pabha shilambo shakeshinavelekana zaidi naboleka nkongo gwake. ² Ntima gwao ushidanganyika, lelo byana pasa kujigala hatia yaonji, nkulungwa shibhahangavanye nkongo gwao. ³ Kwa maana shivavelekete "jwakapi nkulungwa, kwa maana twakanjunga nkulungwa na nkulungwa sha tutendele indu yashi. ⁴ Bhanaveleketanga malove jika na tenda mapatano na lapa kwa unami. Kwa nneyo hakijinaka malinga magugu gakwete sumu pakati pa lishambana na mito. ⁵ Bhatangana kusamaria bhanajokopanga kwa sababu jandama ja Beth Aveni bhana bhao bhashiombeleza juu yaonji malinga shibhatendilenje nkuvishila jwa shinyago bhashibhangu na angala juu jaonji ng'imio yao, lakini bhakwapinji. ⁶ Bhanonji shibhajigalangwa kujabhala Ashuru malinga sadaka kwa nyame nkulungwa Efraimu shave na aibu, na Israel shave na aibu, kwashinyago shao. ⁷ Nkulungwa wa samaria shahangamizwe malinga dupu na negene kanani ya uso jwa maji. ⁸ Sehemu za kunani shishiangavanywe, jereji ilivyo sha Israeli mkongo na lehaka shitrikula kunani kwa jaonji, bhandu shibhahilugulilanje itumbi ntukumule uwe na kwa itumbi ituhunishile. ⁹ "Elo Israeli, nchitendanga ilevyo tangu lyubha la gibeaa kkweneke kulepesha je ngondo shibhapatanje bhana bha shambi huko gibeaa. ¹⁰ Pushimbinje shinaadhibunje ilambo shibhaungananje pamo na kwavekanga pakati pa itavo ya uwovu gwao mara jibhili. ¹¹ Efraimu ni ndama jwandoko akwete kujigana purula nafaka. Kwa nneyo shimishe jozii nanani mwa lukuhi lyuka lwakonja. Efraimu shinimishe jozii Yuda shaimme. Yakobo shauta lipigo pa ntima gwake. ¹² Mwitendalanje ya mbone, gunanje matundaa gaaminika kwa lagana. Njimbulenje litaka lweni jangapanda. Kwa maana wakati gwa kkwaloa akulungwa, mpaka bhahikaga na kijinula ukonjole juu jenunji. ¹³ Nchilimanga ungulu, inchiunanga shambi inchivananga udhalimu. Inchilyanganga lepo ya unani, kwa sababu nchikuamini pakate pa mipango jako na pakati bhakulinda wako bhabhagwinji. ¹⁴ Kwanneyo lipuka kwa ngondo jayuka bhandu bhako, na shilambo shahonji showe shekwete ngome shijihazibiwa shibhe malinga sha imani hashihangavanya Beth Arbeli lyuva lya ngondo wakati mama bhashikutema ipande ipande na byana bhao wowenji. ¹⁵ Kwanneyo shibhe kugwako Betheli kwa sababu ya shambishashikusungwa wakati gwa muhi akulungwa bya Israeli shibhakatwe kaje kaje.

Chapter 11

¹ Paliyi Israeli paliyi Nehanda njikumpiga nanjikuchema nambombe jwangu kupoka misri. ² Kwa kadili bhashihitwanga, nnepeyo pubha shoshilenje kugwangu nikwalendelanga mbembei, Baali, niloleyanga rubani lya shinyago. ³ Lakini nne ndio mjiganye Efraimu kushoka nne jikwajinulanga kwa salahaa jao. bhangamanyanga njikwajalingi. ⁴ Njikwaongozangu kava nngunji ja mundu na mafungo ga ukonjelo, nne punaliyi mundu jwakwapunguzangu agamila juu jaonji kungwetu. ⁵ Je bhakaujanga shilambo sha misri bhuli Ashuru jikatawala kunani jao kwa vile bhashikananga kuvunja kungwetu. ⁶ Upanga shiugwe juu ja shilambo shao na havanganya makila ga milango yao, shiyahamizanje, kwa ajili ja mambo gaonji ashayene. ⁷ Bhandu bhangu bhashiamuanga kuneka igabha bhashemanga kwa ali kunani jwakwapi sabaidianje mundu. ⁸ Shimanyaje kukupelelaka Efraimu? shimanyaje kukupeleka Israel? shimanyaje kukutenda malinga Adma? shimanyaje kukutenda malinga seboimu. Ntima gwangu usibadilika nkati mwangu, hurumaa jangu johe zishiongezeka. ⁹ Ngatenda hasira jangujakalipa, nne nji kwaangamizanga Efraimu kavili kwa maana nne Nnungu wala ngabha mundu nkonjelo kati jaonji, nne ngatrika kwa tumbala. ¹⁰ Shibhangakalanje nkulugwa malinga shajimba imba, nne shing'o mboleze na bhandu shibha ishe, shibha tetemekanje kuposhela magharibi ¹¹ Shibhaishe bhali tetemekanga malinga ijuji kuposhela kkumisri malinga njiwa kuposhela shilambo sha Ashuru, shenatendanje bhapatanje tamapakati pa nyumba jaonji jeneji ni bheleketa kwa akulungwa. ¹² Efraimu analimbilila kwa malove ga unami kwa nyumba ja Israel kwa unani, kwa nneyo Yuda bado anaendelea na nne. Ashipanganyana ni bhashin/amivu kwa nne mundu nkonjelo.

Chapter 12

¹ Efraimu anakwilisha mbungo na kagula upepo gwa mashariki jwenejo daima anaongoa unami na kwanyanyasanga bhanatendanga liangano na Ashuru na igala mahata ga misri. ² Akulungwa pia bhashikola kwashitakiwa shidi ya Yuda na kwahashibunji Yakobo kwa gegila bhatendilanje shanlipe kwa itendo kwake. ³ Pakati litumbo Yakobo, mpwake jwake kisigino na pakati pa mundu pale ashikwita hidi. ⁴ Ashikushinda na Ashintumetume na nashikushinda hashiguta mjinga shikono shake, Ashirikuimana na Ashipanganja bla majeshi "yahweh" lyenelo ndilo lina lyao. ⁵ Jweneju ndiyo Nnugu jankugwa na Nnugu jwa majeshi "yahweh" ndio jina lake. ⁶ Bhai nnjende kwa Nnugu kwa Nnugu bhendu, mkamule aminika, na uhuru gwa wagano na mwalindanje ashipanganya wenunji daimaa. ⁷ Bhatendanga biashara bhashikola kapani jaunami mmakono mwao, bhanpinga unami ⁸ Efraimu gwabhelekete kwa hakika nne njikola njikola utajili kaje, njipata utajili kwa ntima gwangu katika maengo gangu gohe bhakaonga ugulu gogoe nkati shoshoe shishibhe shambi. ⁹ Nne akulungwa ashipanganya bhaho tangu shibhakoposhe kushilambo sha Misri njikutenda utume kabhili munchite malinga lyubha la malilo pubhavishilenje ¹⁰ Njikwa lughulinga bhakulondola na njikwapanga huunikolo bhakulondola na njikwapanga huuunikolo gwanginji ajali nkono wa kulondola, njikushoya kalandana. ¹¹ Mwanaga ipali ilevo huku Gileadi kwa hakika bhandu bhakaanga. Gilgali bhanainga ng'ombe. Nhati gwahonji shubhe malinga liganga katika miambaa ya mashambaa. ¹² Yakobo ashinkubhutuka mpaka shilambo sha Aramu. Israeli ashikukamula liengo apate jwandonya: Ashinkushunga kondolo kwa japata jwandonya. ¹³ Akulungwa hashikwapelekanga Israeli kuposhela misri kwa kumtumia nkulondola, Na ashikwatunzangu kwa nkulondola. ¹⁴ Efraimu ashinkukasilisha kaje nkulungwa bai nkulangungwa jwake, ashikuleshela manyai jake, najwalake gwamuludishie honijake.

Chapter 13

¹ Efraimu pabhelekete pashinkupagwa na tetemela ashikwikuza pakati pa Israel, lakini hashinkubha na likosa kwa sababu ya ibadaa ja baali najwalake ashiwa bhanatenndanga shambi zaidi na zaidi. ² Bhanaalayanga shinyago sha yuma koposhela kwa hela yaonji shinyago kwa ajili juhudii gwaonji joe ni maengo ga ufundi, bhandu bhanashoyanga mbembei na kunnamba nndama. ³ Kwa nneyo shibhabhanganje malinga maunde gwa lyamba, malinga umandee huna mbepo, koposhela nchakafu na ,alinga lyohi ukoposhela nne bomba. ⁴ Lakini nne Akulugwa, Anungu jwenu koposhela ku misri, shimumanyange Nnungu junape, bali nnepe, bali nnepe wala junape jwakai jwakukomboanga juna. ⁵ Njikumanya jagwani pakati pa shilambo shenye kujumula. ⁶ Wakati punaliji na malisho ushinkutanje, ntima gwako ushikwinua, kwa nneyo ushinibhalila. ⁷ Shingabhe malinga fumba, kama huvi shinole shinole nnyenje mumpanda. ⁸ Shineangamizanje malinga dubu jubhanyanje mwana jwake, nne shanaraluanje ipande ipande. ⁹ Shinaangamizanje, Israel, gani shabhasadianje? ¹⁰ Nkulungwajako kwali kwapi, ili akushoye pa shilambo shako shoye, kuvali kwapi bhakulugwanji, ambao kwaonji bhashinu ghulinga nneyo. Mmbangauje nkulugwa na nkulungwa. ¹¹ Njinkukupa nkulungwa kwa kasilika yangu, njikujingala kwa tumbala jangu. ¹² Ugulu wa Efraimu shibhvikwa likosa lishihifadhiwa. ¹³ Shabhana uvavagwa gwa kwihungula lakini shabhe libelu, kwa ajili gwabhelekwe hakashoka mmatumbo. ¹⁴ Bhali? nnig'okoanje na nkono gwalikabuli? Bhalu shinigokoanje na waa? hugwe uwaa kuli kwapi? mapinga kwako hugwe likabuli kulii kwapi? kuhaghanya kwako? hunimia shihiwe nneyo mwaonji. ¹⁵ Igala Efraimu shafanikiwa pakati pa Ashapwake, mbungo ja masharila shihishe, mbungo ja akulungwa shupite kulipoli, kurito gwa mashi cha Efraimu shigakanshe, na shinishishoke shikabha na Mashi, Adui jwake ashab nyang'anye, shotunzo shake, kila shindu shagharama. ¹⁶ Samaria shijibhe na hukumiwa kwa sababu bhashiasinji, dhidi ja Anungu bhake, shibhagwangaje na upanga, bhana bhaonji bhabhashoko, shibhatemanaje na bhandonyanji bhao bhashitumbo bhaibhapalwanje wazi.

Chapter 14

¹ Israeli mmuje kwa akulungwa bhako pabha nchigwa, sababu ja ugulu gwenu. ² Nnigale malobhe pamo, mmulanje nnee yahweh. Munugululanje "Ashoye ugulu bhohe gwetu bhakulinji yakonja ili tukombole kwa panganga (lepo) lepo ya kagwa jetu. ³ Ashuru jikatuokoa, tukapata farasi ja kwende kkungondo, tukakombola liengo lya mikono jetu "mmanganya ashinungu phetu, kwa maana kwenu mundu aliye na hatahi shapata hurumiwa. ⁴ Shinaponyanje bubhujangana kwahonji, nnee shinapinganje kwa ntima, pabha kutumbala kwangu shijishoshe kwake. ⁵ Shimme malinga ukungu, Kwa Israeli. Shashanue malingana jighala mizizi malinga nchini ⁶ Litawi lyakeshigahajende, kukonya kwake shibhe malinga mizeituni na kununga kwake kushibe malinga mielezi ya lebanoni. ⁷ Bhandu bhatamangana pakati pashiwili shake shibhamujengananje shibhayunje malinga nafaka na mauva malinga mzabibu. Nginio yake shubhe malinga diva ya lebanoni. ⁸ Efraimu ndende shindu shashi kabhili na shinyango? Nnee shininjangule na kummika nnee ni malinga mberoshi, mahamba gake ni gakijani daimaa, kupoka kwangu kuika lepo yako" ⁹ Gani akwete lunda ili aeleva yene hindu yoo? Gani amanya yene hindu na abhamanje? Pabha mpanda gwa nkulungwa sawa, Na bhalinginji ungujaa shibhajengananje nkati mwao. Lakini bhaasinji shibha gwaganje nkati mwake.

Joel

Chapter 1

¹ Lyeneli ni lilobhe lya likamkulungwa limkongene Yoeli mwana jwa Peshaeli. ² Mpilikananje haga mmanganya mmakongopa, na meilikananje na mafukara manganyanji mmaene shilambo ngakoposhelaga mwene mnyumamo au moga genunji au moga gahina bhenunji? ³ Gwabhalanjanje bhan bhako lyeneno. gwalekanji bhanabhoka nabhana bhabhonji luvyeleko lukwiyo. ⁴ Ngene galepeshe na tumutu gashiligwa na mainje gamakulungwa; Ngenego galepeshe na maija mbai Hililu; Nagalepeshe na mbai hilile; na galepeshe na mbai galigwilena madumadu. ⁵ Mnjimukanje mmanganya mkukolelwanga, mngutaue? Mnomboshelanje mmanganya mwowe mkukyanganyanga ukana, pabha ukana gwambone ushikata kuposhela kumngwenu. ⁶ Kwa mnana shilambo shishikwia pantundu jangu, jumashili jangali bhalanganya menogake ni meno gakaimba, jwenejo ashikola meno gakaimba. ⁷ Bhashikulitenda ligunda lyangu mizabibu kubha maali pajongoya, bhashitola mtini gwangu. Ashitola ligwangu lyake nikulija kwatalika nyambi yake hishibha yanawe. ⁸ Maombolelo mbuti bikila hawete magunia kuwa kwa mbujegwe bhashoko. ⁹ Sadaka juatandina sadaka japapila jishi katimba katalwa kwatalika na nyumba jamkulugwa. Namkubhishila na mtumwa na mkulugwa ni lomboshela. ¹⁰ Migunda jiangabhanishe, na shilambo shangali mashili kamaana yalya langabhanishedivai jampya jishijumla, na mauta gangabhanishe. ¹¹ Mmonanje honi mmanganya mmakulima mngutanje mmakulima bhazabibu na ngano na shayili na mauno gamigunda gangabhenishe. ¹² Mizabibu njiangabhanishe na mikongo jatini jijumwile, mikongo jamikomamanga na kabhili mitende na mikonngo jaepo-mikongigo jowe jamigunda jowe jishiangabhaywa. Kwa kwinyonyela ishiangabhanywa nabhandunji. ¹³ Kwete magunia na malamboshelo, mmanganya mmakuvishila! mnagutanga mmanganya mmanganya mmatuma bha mazaba. Njie ugone, shilo showe mmagunia manganya mmatumwa bha Nnunu jwangu. Maana sadaka ja utandi najapapila jishilimbiywa myumba jashipanganya bhenu. ¹⁴ Mchemanje kwa tabha kwa ukunjelo, maachemanje bhandu bhaukonjelo. Mnyimananje bhazee na bhaenenji bhashilambo bhowe bhashilambo bhaikangananje mnyumba mwa. Bhakulungwa Hanungu bhenu na kwagutika bhakulungwa. ¹⁵ Ole kwa moga! maana mmoga gabhakulugwa gabhandishile. Kwa nneyo unakwiya ualibifu koposhela kwashipanganyaa. ¹⁶ Nnole shalya shangapela kwatalika mmujo mwameyo gamunji, kwinyongena nahekakupoka mnyumba janungi bhufu? ¹⁷ Mbefu jinabola pai litaka lyake, mngokwepulili na pujilukwa, namabanda gashitemeka, kweyo mmbeju jiangabhanishe. ¹⁸ Pwili bhanyama kunguta! Ng'ombe ngome inakwapotekanga pabha bhangelinji palila. Kbili makundi gangondolo ganakwapoteka. ¹⁹ Mmakulungwa mnakungatile mwe kwaneyo moto unalya yalya yang'anga, na moto unatekeleza mikongo yang'anga na migunda. ²⁰ Hata wanyama bhamigunda bhanakwwelanga kwajili jangu pabha lushi ya mashijumwile na moto ulile malisho yang'anga.

Chapter 2

¹ Ngombe lipenga kati sayuni, nakabhili mtaje nyenye pantundu shitumbi shangu shaukonjelo! bhowe bhalamananga pashilambo bhaungumilanje kwa bhoga; maana lyubha lyabhakulungwa linakwiya kajekaje pujili tome. ² Ni lyubha lyuluvindu na gwanapai, lyubha lyamaunda na luvindu lyakajekaje. Mbuti lyambakalijenela mwitumbi, majeshi gamakulungwa na gamashili ganabhandishila. Gakanabhebhone kana majeshi kama gakapagwa kabhili, hata baada ja makolo gamagwinji. ³ Moto unatumika kila shindu mujo jake na myuma jake moto unakokelela shilambo sho mbuti libustani ja Edeni mmujo jake, lakini mnyuma jake jibali hanga jiangabhanishe kajekaje shakwa shoshowe shipinga toroka. ⁴ Pulibhonekana lijeshi mbuti Farasi, na bhana bhutuka mbuti bhakwelanga Farasi. ⁵ Bhanagulika na nyenye mbuti ila matuka mwani mwitumbi, mbuti nyenye mmiale ja moto ambao unamalia makonde mbuti lijeshi lyanguvu liandee kwa ngondo. ⁶ Mmujo jabho bhandunji palinginji na mboteko jukulungwa nakomeyo kwa mbonji kushikola langi. ⁷ Bhanabhutukanga mbuti bhakomananga wakwetenje mashili; Bhanakwelanga ukuta mbuti Askari; bhanaengejelanga mndondonga gwabhonji. ⁸ Wala jwaka akunokola nnjake panyenje; bhanaengejela, kila jumo mumpanda gwake; nebhanganyabho temanya kwa mpanda gwa mkulinda na ngabha kungwa palanga jamsitari. ⁹ Bhanabhutushilanga kumjini bhatukanga muukata, Bhanakwelanga mumkati mmyumba napita mmadilisha mputi bhagwii. ¹⁰ Shilambo shinatenandena mmujo jabhonji, kuliunde kunaungumila lyubha na mwei luvindu na ndondwa inaleka shilangaya. ¹¹ Bwakulungwa bhanajinula lilobhe lyabho mmujo jamajeshi gake, maana bhakomananga bhake bhabhangwinji kaje kwana bheneanganyabho, bhashikola mashili bhebhala bhakamulanga hamvi jabho kwamaana lyubha lya Bhakulungwa jikulungwa jajongoya kajekaje ngana shalepeshe jwamkoto nilama ¹² Lakini hata nnaino, bhanalungula bhakurugwa "Mmujiyanje nnee kwamitima jowenji jowe. shanguya bila malomboshelo. ¹³ Mpapulanje mitima jenunji mngabha mngubho yenunji nubhuja kwa a Nnungu bhenunji bhakulungwa kwamana bhakwete shikono nabhakwete shiyagaa nyepesi tumbala nagwinji pamo na haminika gwa malajilana, na bhanapinga tendebhuka kushoka kwkabhishila. ¹⁴ Geni akumumanya? panya shatendebhishe nikola na shiya, nileka shikono nyuma jake kubhishila kwa utandi na kubhishila kwa shapapila kwa Bhakulungwa a Nnungu bhetu? ¹⁵ Mgombe lipenga hakuno kusayuni. Mchemiye bhandu bhatabhanje kwa ukonjelao na mchemianje mkusanyikanje kwa ukonjelo. ¹⁶ Ng'imananje mmundu mwashemanje bhandu haimanauje na ukonjelo G'imananje na ukonjelo bhaimananje bhazee bhamananje bhana bhana ashiunambombe. Bhakulungwa shilombani bhakombole kopoka palanga kukati pabho Ambunjebhenu palanga katika jabho. ¹⁷ Bali Bhakukishila nakutumwetumwe bhakulungwa bhalinginji pakatipakati paukonjelo na pamchati. Bhalungulilanje bhashemanje bhandu bhowe mwemmakulungwa wa mnatola ulithisi gwenu kwa haibu, hili mataifa bhatagwele pantundu jake. Kwaundi bhanapingwa kubheleketa pakati ja mataifa, "kkwali kwa Hanungu bhabhonji. ¹⁸ Ndiyo ashapanganya bhashimkukola bidii pashilambo shabho kuhumia bhandu bhado. ¹⁹ Bhakulungwa gubhajangwile bhandu bhabho, n nole shininango mmbeju, divai jambone na mauta shimwakulupalilanje wala ngatendanga kubha haibu pakati mataifa ²⁰ Shinashoyanje bhakumonelanga bhakukasikasini kwatalika na mmanganya, shinipitishauje pakati shilambo shandela mnjumu na shileshilwe mahali pa majeshi mmujo lyabho shilijinjile mmbahali jamashariki nna sehemu jamuma shilinjile mmbahari ja mangalibi. Na kubala kwake shitupilikane kajekaje nalufu jake jibaya shijinunje kweli bhashitenda mambo gamakulungwa. ²¹ Mnajogopanye, mmauganya shilambo nnulutanye na kwinonyela, pabha Bhakulungwa shibhatende mambo gamakulungwa. ²² Mnajongopanye bhanya makonde pabha mwalila mn'ganga ishigakule, mikongo shijikole yalya yake na mikouga jazabibu namizabibu shijiongole mauno ngowe. ²³ Mwinonyelanje mmundu mmowe bhakusayuni wikwinonye mkati mmakulungwa Hanuungu bhenunji pabha shibhampanganje ula ja vuli kiasi nikwianago ula jamasika kama bhakala. ²⁴ Lubhala lyakubhatila shijigumbale divai janong'a na mauta. ²⁵ Shininipanje yaka ya maija yalilenje yalya palale, maije na maije niangabhanya-na majeshi gangu gamashili lyenelaji kulituma pakati jenunji. ²⁶ Shinyanganye shalya kabhili nijukuta, nikulilinda lina lyabhakulungwa, a Nnungu bhenu, bhatendile yakanganigwa pakati jenunji, jibabhoneni bhandu bhangu. ²⁷ Shimumanyanje kuti nne ng'ishe pakati ja Israeli, Nakabhili nne ni jwa mkulungwa nulungu jwako wala jwakwa juna, wala ugajianango honi bhandu bhangu. ²⁸ Pushibhe baada ja genego ngakushula mtima gwangu pantundu shiilu Bhowe, nabhana bhenunji na bhalibhenunji shibhaa gamilanje bhangwendo shibhagabhonanje maono. ²⁹ Kabhili kwajili bhatumishi na bhatumishi bhandonya ngene mugago shingashule mtima ngwangu. ³⁰ Shinangaye yakanganigwa kuliunde na pai pashilambo, minyai, moto luishi lwalyoi. ³¹ Lyubha shilibha luvindu na mwei shubhe minyai jikanabhe lyubha lyajingooya lyabhakulungwa shijishe. ³² Shibhe kila mundu shalisheme lina lyashipanganya yakokoshe, kwamaana shitumbi shasayuni na yerusalemu shibhanganyanje ni bhebhala

bhakokenje mbuti bhakulungwa palungwile na bhebhala bhalepekanje bhebhala Bhakulungwa
bhashikwashema.

Chapter 3

¹ Mnole ganemoga go wa lyene lyubhalyo shimujiyanago mateka Yuda na Yerusalemu, ² Nanne shingushanye ilambo yowe mpaka likote likayohoshufati. Shinaumule kweneko pabha bhandu bhangu na bhalisi bhangu Israeli hambao bhashikugabhani mwilambo yowe pabha bhashikugabhani mchilamo shangu. ³ Shikomanga kula kwaajili ja bhandu bhangu bhashikuuma mgwendo kwaajili jalalatika, kuuza mwali kwa divai ili bhakombole kung'a ⁴ Kwandi nnandumbalilz Tiro, sidoni na mikowa jowe jabha Faristi? buli shimujishi yalipa? Atakama nipangaya kamope shinunji lanango kamope mnani mije yenunji maenenji. ⁵ Kwashabubu mchitolanga ela yangu na dhahabu zangu namanganya nchitolanga akiba jangu jasamani nikianango nishati jenunji. ⁶ Jikwaushanga bhandu bha yudani yerusalemu kwa ili kwashoyanga kkwatalika na shilambo shabhonji. ⁷ Nnole shinajumuyanjanje, bhashokanje mahali kumwaushienje na shinabhujanabhonji shinipanjanje mnani mitwe jenunji maenenji. ⁸ Shinimgushanje bhan bhenunji na bhalibhenu kwa mikono ja bhandu bha yuda. bhenabhanyabho shibhaushanje bhana bhaka sheba kwa shilambo shatalika kwa mana bhakulungu bhalungula. ⁹ Mkome mmbila pakati makabila, mpanganyika mmaenenji kwaajili jangondo, mwajimuanje bhakomananga, mwalekanje bhabhandishilanje bhakomananga bhowe bhangondo bhakwete kunani. ¹⁰ Mnyananje majela genunji kubha upanga na imanjanje kubha yaongole kubha lionga, bha bhalegeleka bhalungule Ngwete mashila. ¹¹ Shanguya mnyikang'anje makabila ngowe gabhandishile, mjiangananje pamo hakkuno elo mmakulungwa mwauluyanjanje bhakomonanga bhako. ¹² Helo! makabila ngowe gajimilile gayene kwika mpaka likote likayoshopati. Kwamaana shindame kweneko kuhukumula makabila gowe gajilani. ¹³ Mmikanjanje pakati mbopo, maana gake mauno gashejele. Njianganje kuuponda zabibu, kwaajili jalipila lya divai lishejele. Vipuli igumbele kwaajili ja yambi yabhonji gwamkulungwa kajekaje. ¹⁴ Kushipangwa kuimuka kuimaka nikote lya a Hukumu. Pabha lyabha lyabhakulungwa pilili patome palikote lya Hukumu. ¹⁵ Lyubha na mwei pwikubha luvindu ndondwa ileshi shiangashaka. ¹⁶ Bhakulungwa shibhangulume kukopoka kusayuni, najinula masauti kupoka yerusalemu kuliunde na pai kupinga tenandena, lakini Bhakulungwa shibhabhe patama pakulungwa kwaajili ja bhandu bhabho, na litego kwa Israeli. ¹⁷ Kwaneyo shimumanyanje kuti nnee jwa mkulungwa, Nnunu jwenunji bhatama pasayuni shitumbi shangu bwaukonjelo tena yerusalemu pushubhe Gwaukonjelo na likapagwa lijeshi lyatimbili kavili. ¹⁸ Genemoga go Humbi shitayalishe divai janog'a, Humbi shingatililishe mabhele lushi yowe ya Yuda shipita pakatipakati ya mashi na chemchemu shiishe kopoka mnyumba ja Bhakulungwa na mashi galikote lya shitimu. ¹⁹ Misili shibhena hushubha na Edomu shibhe Nng'ajika kwasababu jangondo jakoposhele kwa bhandu bha Yuda pabha mchikajita minyai jangali ligongo pashilambo shabhonji. ²⁰ Lakini Yuda shubhe bhayene pitipiti, na Yerusalemu shubhe luveleko na lubheleko. ²¹ Shininipanjanje minyai jenunji jenejo jinganabhe kisasi pabha Bhakulungwa shibhatame pa sayuni.

Amos

Chapter 1

¹ Agano ni mambo gaisu israeli ambayo Amosi, Jumo washashunga katika Tekoa, bhashikugaposhela katika uhunukulo. bhashikugaposhela agano mambo mogoo Uzia bhakulugwa bha Yuda; na kabhili katika moga ga Yerooamu mwana jwa Yoashi bhakulugwa bha Israeli, yaka ibhili kabla ja ungumila kwa litaka. ² Bhashikulungula, "Annungu shubhangulume kushoka kusayuni, shibhajinule lilobhe lyao kushoka kujeresalemu. Malygabha shungaji shigapomule nunununu; shilele kukarme li shishijumule". ³ Nnei ndiyo Annungu pwakubheketa: "kwa ilebhoitatu ya kudamaskasi, hata kwa Ncheshe, ngambadilisha ashabu, kwa ligongo bhashijiporange Giliadi kwa jombo ya itale. ⁴ Shimbeleshi moto kunyumba jwa Hayaali, hatushii miye ngome ya Ben Hadadi. ⁵ Shindemanye tumbua jwa Damaskasi, na kumkatila kwa talika mundu atama katika Bigati Aveni, na kabhili jwejula mundu akamula imbojwa wakulugwa katika BethEdeni. Nabha ndu wa shamu shubhajendangananje kubha nda hatakiru." Bhabheleketa Annungu. ⁶ Nnei ndiyo Annungu pubhabheleketa: "kwa ilebho itatu ya kugaza, hata mcheshe, ngabadilisha ashabu, kwaligongo bhashikwatolanga mateka wabhandu bheo, kwabhekanga pamtondujwa makono Edomu. ⁷ Shindume moto kulikumbalya Gaza, na kuimilija ngome yake. ⁸ Shinikatile kwa talika jwe jwejula atama katika Ashdodi na mundu akamulaimbo jwa bhaku lugwa kushoka Ashkeloni. Shiniutendeuje mkono gwangu punda ya Ekroni, na mapeleko ga Wafilisti shiwangamilanjanje," bhabheleketa bhakulugwa Annungu. ⁹ Nneyo ndiyo a Nnunu pubhalungula; "kwa ilebho itatu ya Tiro, hata kwa

ncheshe, ngatindiganya ashabu, kwa ligongo bhanu bhapeleshenje bhandu bhowe bha kuedomu, na bhashitemanyanga malano gaonji lya upweke. ¹⁰ Shimbaleshe moto kulikumba lya Tiro, ma gwalake shuimiliye ngome yake." ¹¹ Nnai ndiyo a Nnunu pubhalugula, "kwa ilebho itatu ya kuedomu hata kwa ncheshe, ngatindiganya ashabu, kwa ligongo ashikuk agulila mpake kwa upanga na leshelela kwa talika huruma yawe. Njasha yake kujiendee kubha jikali, na njimwa jake gujilepeshe pitipiti. ¹² Shimbeleshe moto pantundu Temani, na shiimilinywe nyumba ya bhakulungwa ya Kubozra. ¹³ Mneyo ndio annunu pubhalugula, "kwa ilebho itatu ya bhandu bha kuamoni, hata kwa ncheshe, ngatindiganya ashabu, kwa ligongo bhashikwapapulanga ashimama bha kugileadi bhaliginji na itumbo, kupinga bhakombolanje kupanula mipika jaonji. ¹⁴ Shingoleye moto katika likumba lya Kuraba, na gwalake shuimiliye nyumba ya bhakulungwa, pamoja na gomba nyenye katika moga go gondo, pamoja na dhoruba katika moga ga shimbunga. ¹⁵ Bhakulugwa bhaonji shubhajende kubhanda, bhene na maafisa gao pamo," bhalugula a Nnunu.

Chapter 2

¹ Nnei ndiyo a Nnunu pubhalugula: "kwa ilebho itatu ya kumoabu, hata mcheshe, ngatindiganya ashabu, kwa ligongo ushijoka moto maupa ga bhakulugwabbha kuedomu hadi kubha shokaa. ² Shindume moto pantundu ja Moabu, na shuimiliye ngome ya kukeriothi, Moabu shawe katika gasia, pamoja na nyenye na lilobhe ya tarumbeta. ³ Shining'angabhanye nkutapula kati jake, na shinaulaganje bhana bha bhakulungwa pamoja na bhene" bhalugula a Nnunu. ⁴ Nneyo ndiyo a Nnunu pubhalugula: "kwa ilebho itatu ya a Yuda, hata mcheshe, ngatindiganya ashabu, kwa kigongo bhashika nanga sheriya ja a Nnunu na bhangakamulanga amri yao. Unami gwaonji ushisababisha kuobha, ambao ashainabhao kabhili bhashikaugagulanga. ⁵ Shindume moto juu ja a Yuda, mashhumile ngome ja kujaresalemu." ⁶ Mnei ndiyo a Nnunu pubhabheleketa: u kwa ilebho itatu ya kuisraeli, hata ncheshe, ngatindiganya ashabu, kwa ligongo bhashikwapindanga bhangalinginji ilebho kwa ipanje na maskini kwa nyoo gumo gwa makubadhi. ⁷ Na bhalaonji bhalibhatanga pantundu mitwe ja yamaka malina kulibhata pamatatu li pantundu litaka; bhananokolanga kutiti mishia. mundu jumo na ainagwe bhashiku ngonanga naka jankongwe jumo na nneyo kulikufulu lina lyangu lya ukonjelo. ⁸ Na bhalaonji pwakugonanga pai tome na kila nchati pa nnguubho ibhishilwe dhamana na katika nyumba ja a Nnunu bhaonji bhapapapilanga dibhai ja bhebhala amabao bhatoshiwenje faini. ⁹ Bado njikung'ilimiya Mwamori mmujo jaonji, ambaye uleu gwake pantundu mbubhu yake pai. ¹⁰ Kabhili njikubhakweyanga kushoka shilambo sha kumisri na kubhalongoyanga yaka arubaini kuanga kupinga mmiliki shilambo sha Wamori. ¹¹ Njikwajinulanga bhakulondola kushoka nkatija ja ashibhana bhenunji bhawe bha nalili kushoka kubhangwendo bhenunji. Buli nngabha nneyo, bhandu bha Kuisraeli? Nneyo ndiyo a Nnunu pubhabheleketa. ¹² Ikabheji nshikwatekeyanga bhanalili kung'wanganga ukana na kubhamuru bhakulondola bhanalondolanje. ¹³ Nnole, shinibhatanjwe malinga mkokote ni ugumbele makai gakombola kunibhata mundu. ¹⁴ Mundu abutuka shapate utushilwa; jwa mashili shajime; mashili gake nnyene; wala shujaa kuitapula nnyene. ¹⁵ Apinda upinde shajime; jwautuka kaje aka utuka; jwaendesha farasi shaitapule nnyene. ¹⁶ Hata bhakomananga mashujaa shubhautuka nje makonope katika lyene lyubhalo nnei ndiyo a Nnunu pubhabheleketa."

Chapter 3

¹ Mpilikananje lilobhe lya a Nnunu lya kungulwishe juu jenunji, bhandu bha Kuisraeli, juu ya familia jowe ambajo njikwashonga kushoka shilambo sha Misri, ² "Njikung'agukanga mmanganyanji pe kushoka familiya yowe yapa shilambo. Kwa mneyo shining'adhibunji kwa ilebho yenunji yowe," ³ Buli bhabhili bhanakombolanga kuowa pamo ikobheje bhanshikubaliana? Buli imba jinatongola kung'itu wakati sha kwa shabheta? ⁴ Buli mwana jwa imba anatongola kushoka palipanda kama angakamula shindu? ⁵ Buli shijuni shagwe mutego palitaka hwakati shwakwa shibhishilwa hkwa ajili ja ke? Buli ntego shuyatushe pantundu litaka wakali shwaka shindu shakamula? ⁶ Buli litarambeta shiligambwe pashilambo na bhandu bhanaungumilanje? Buli lijanga linakombola kwiya pashilambo lyanga pelekwa na a Nnunu? ⁷ Hakika bhakulugwa na Nnunu shubhate nde shindu bhinginebho bhashikwaugulila mpango bhatumwa bhao bhakulondola. ⁸ Imba atongwele; gani shajokope? Bhaku lungwa a Nnunu bhamaliye kunguluka; gani apinga londola? ⁹ Hunguya alino katika ngome kwane Ashdodi, na katika ngome ya shilambo sha Misri, bheleketa, "Mwikusanyanje kuitumbi ya Samaria na mnolanje nneila kunyata kupuli kukulugwa kwako, na kutitimishiwa kupali katika bhena. ¹⁰ Pabha nkamanyanga namuna ja tenda unguja-nnei ndiyo a Nnunu pubhabheleketanga katika ngome yonji." ¹¹ Kwa nneyo, nneyondiyo a Nnunu pubhabheleketa, "Mmagongo nnjenu shashitimbilile shilambo. Shangaute pai mashili genu na ngome yenunji shiteshwe nyara." ¹² Nnei ndiyo a Nnunu pubhabheleketa, "maklinga nshunga patapula makongono gabhilipe munkang'wa ja imba, au shipande shalikutu, ndiyo bhana bha Israeli shubhatapulanjwe bhebhala bhatamangananga Samaria, pamoja na lupembe lwa gonela, au lupembe lwa shinanda." ¹³ Mpilikananje na kong'ondela juu ja nyumba ja a Yakobo-nnei ndiyo a Nnunu pubhabheleketa, a Nnunu bha majeshi, ¹⁴ "Pabha katika lyubha ambalyo njiazibu ilebho ya Israeli, kabhili shinijiazibu ilebho michati ja Betheli. Mbembe ya michati shikatwe nangwa pai. ¹⁵ Shinijiangabhanye nyumba ja mmbepo pamoja na nyumba ja hari. Nyumba ya mbembe shiimiliywe, na nyumba ikulugwa shishoywe-nnei ndiyo a Nnunu pubhabheleketa.

Chapter 4

¹ Nnikipilikananje alilobheli, mmanganyanji ng'ombe bha Bashani, mmanganyanji nninginji katika shitumi sha samaria, mmanganyanji nkubhapo ndanga mahitaji, mmanganyanji nkwabhalanjila ashimbuje bhenu, "Ntupeshe lanje inywaji." ² Bhakulugwa na Mnungu bhashilumbili kwa ukunjelo gwao, "Lola, moga shingaishe kungwetu wakati shubhansho yanje kwa ndoana. Jwa mpelo jwa yanje kwa ndoana ya ulila yamaki. ³ Nshikopokangananje kupitila mahali pabomweshe kulikumba lya shilambo kila jumo jwenunji kwenda moja k moja kupitia pene, na shumuijaanje mmujo ja Hermoni-nnei ndiyo pabheleketa a Nnungu." ⁴ "Nnjengangananje Kubetheli na ungulu, hata Gihgali nkajenjeshanje ilebho, njenagonji mbepa yanunji kila lyamba, zaka yenunji kila baada ja moga gatatu. ⁵ Nshoyanje mbepei ya tenda eja pamoja na mikate; nnunguyanje shadaka sha hiyali; mwatangashianje pabha jeneji ndiyo jikumajilanga, mmanganyanji bhandu bha Kuisraeli-nnei ndiyo pubhabheleketa bhakulugwa a Nnungu. ⁶ Nakupanganga usafi gwa meno katika ilambo yemunji na pungushilwa na mikate katika sehemu yenunji yowe. Bado mwangaujanga kugwetu-nnei ndiyo a Nnungu pubhabheleketa. ⁷ Kabhili njiibhilila ula kushoka kungwenunji wakati bado kushikupangwa myei jitabu ja maneng'eno. Gunijitendile jinye pantundu shilambo, kujitenda jinye katika shilambo shinea. Shilambo shimo sha shilambo janye, ikabheje shipande shina sha shilambo ja nganya nibha papajumu. ⁸ Bhashikutimbililanga ilambo ibhili au itatu kwenda shilambo shina kung'wa mashi, lakini bhangatogolelanga. Bado bhangamujilanga nne-bhabheleketa bhakulugwa. ⁹ Njikukomanga kwa malwele gasababisha kuvu. Gwinji gwa bustani, mitini jenunji na mizaituni-kuimiliya jowe. Bado mwanamujilanga nnei ndiyo a Nnungu pubhelekete. ¹⁰ Njituma tauni kungwenunji malinga ja Kumisri. Njikwabhulaganga bhana bhenunji kwa upanga, kujamula farasi yenunji, na tenda liumba lya likambi lyenunji na jinjila mumbula yenunji. Bado mwangamujilanga nne-nnei ndiyo pubhabhelekete a Nnungu. ¹¹ Njikuimilia ilambo nkati jenunji, malina wakati a Nnungu pubhajiimiliye Sodoma na Gomora. Nshikubhabhanganga malinga shijinga shinyakwilwe kushoka kumoto. Bado mwangamujilanga-bhabheleketa a Nnungu. ¹² Kwa nneyo shindende shindu shibaya kungwako, Israeli, na kwa ligongo shindende shindu shibaya kungwako, guandae imikana na a Nnungu, Israeli. ¹³ Pabha,lolo,bhene bhaalaya itumbi kabhili ndiye bhagumbile mbungo, bhanakung'unukulila ng'anio yake mundu, bhanatenda lyamba kubha lubhindu, kupalibhata mahali pa ntundu ja shilambo. A Nnungu, a Nnungu bha majeshi, ndio lina lyake."

Chapter 5

¹ Mpilikananje alino lilobhelino ambalyo lyungubheketa malinga maombolezo juu jenunji, nyumba jwa Israeli. ² Mwali jwa Kuisraeli ashingwa; akajinuka kabhili; Ashatoroka pashilambo shake, jwakwa mundu kunjinula. ³ Pabha nnei ndiyo a Nnunu pubhabheleketa: "Shilambo ambasho shishoshile palanga kwa elfu shibhapeleka nje mia, na bhapitengenenge palanga mmya shubhalepekanje kumi mali jwa nyumba Israeli". ⁴ Pabha nnei ndiyo a Nnunu pubhabheleta kwamui gwa Israeli: "Nnoleganje nashitamangana nje!" ⁵ Nnanoleanje Bethali; wala kujinjila Gilgali, mnasafilinji kwenda Bersheba. Pabha Gilgali shibhajendangananje kubhanda kaje, na Betheli jikabhashindu. ⁶ Mwaloleyanja a Nnunu shitano ngananje, au shubhakolele milinga moto malingakumuikwa a Yusufu. Shuimiliye na kukapangwa mundu hata jumo kuima katika Betheli. ⁷ Bhebhala bhandu bhatendeuyanga unguja kubha shindu shanonopa na gwiya unguja pai!" ⁸ Annunu bhashigumba pleidezi na Orioni, bhashitendeuya lubhindu kubhalyamba; kutenda lubha kubaluindu na shemamashi ga bahari; bhenebho bhana jitapantundu kumeo mwashilambo a Nnunu ndio lina lyao! ⁹ Bhenebho bhana angabhanya kwaimushila pantundu bhalinginjiodari kupinga kuti kuangawanya kuishe pantundu ngome. ¹⁰ Bhanakushimanga kila akwakotopayanga katika litanga lya shilambo, nabhalaonji bhana kushimanga kaje jojowe abheleketa ukweli. ¹¹ Kwaligongo nnakunibhatanga pai maskini na tola sehemu jangano kushoka kungwake Ingawa nshishenganga jumba ja maganga gaongaelwe, nkatamangananga kunyumba yene. Mchibhajilanga na migunda ja mizabibu, lakini nkang'awanganga mvinyo gwake. ¹² Pabha ngunamanya ninamunajashi shininginji na ilebho yaingiuinji na manuna ilebho yenunji pui yaikulungwa. manganyanji nkwaonelanga bhalinginji na unguja, ntolanje jrushwa, na kubhatendeuyanga bhapinganga kulitanga lya shilambo. ¹³ Kwa mneyo kila mundu ali na busara shapumule nununu kuwakati malinga gwene, pabha ni wakati gwa ungulu. ¹⁴ Nnoleyanje gammbone na nngabha ganyata, kupinga kuti mpate tamananga. Kwa mneyo a Nnunu, a Nnunu bhamajeshi, shubhabhe na mmanganyanji tayari, malinga pukulugulanga bhene ndiyo. ¹⁵ Mushimanje ungulu, nng'imalishanje unguja katika litanga lya shilambo ipingaga a Nnunu, a Nnunu bha majeshi, shabhafadhilini malepeko ga a Yusufu. ¹⁶ Kwa nneyo, nnei ndiyo a Nnunu pubhalugula, Nnunu bha majeshi, Bhakulungwa, "kushubhe na maombolezo kumindondonga jowe, na shubhabheleketanje nmitala jowe, 'ole!" shubhashemanje bhakulima kuomboleza na bhali hodari bha guta na omboleza. ¹⁷ Katika migunda jowe ja mizabibu kushibhe na shililo, pabha shimbite pakati pakati jaonji," bhabheleketa a Nnunu. ¹⁸ Ole gwenunji mmanganyanji nkulokolilanga lyubha lya a Nnunu! Kwa nndi mnakujilokolilanga? shubhe lubhindu na ngabha shilangaya, ¹⁹ Malinga wakati mundu pakumutuka imba na imikana na dubu, au ashikujinjila katika nyumba na bhika nkono gwakke kulikumba na lumwa na lijoka. ²⁰ Buli lyubha lya a Nnunu shibhe lubhindu na ngabha, shilangaya? Kutenga na ngabha kuinonyela. ²¹ Inanjima, ngunadhau sikukuu yenunji, nakujishima mikutano jenunji ja dini. ²² Hata kama shinjosheyenje sadaka ja imiliya na sadaka j utandi, ngaiposhela, wala kuilola kusadaka ua ushirika gwa bhanyama ubhanekenena. ²³ Nnjosheyenje nyenye ya nyimbo yenunji, ngapilikahila lilobhe lya vinubi yenunji. ²⁴ Badala jake, nnekanje unguja ujilime malinga mashi, na unguja malinga lushi lujilima mobha gowe. ²⁵ Buli mmebeshelenje mbepei na sadaka ya ilimiya kwanga kwa muda gwa yaka arobaini? ²⁶ Shumunjilanje sikuthi malinga bhakulingwa bhenunji, na shiuni, ndondwa jenunji ja ashinunu ambao nijitendilenje kwa ligongo lyenunji ashaene. ²⁷ Kwa nneyo shining'anyanje upande gwabhiligwa kudamaskasi, bhabheleketa a Nnunu, ambae lina lyao ni a Nnunu bha majeshi.

Chapter 6

¹ Ole gwaonji bhastarehenje katika sayuni, na kwa bhala bhaitapulenje katika shilambo sha shitumbi sha Samaria, bhandu mashuhuli ubora bha mataifa, ambao nyumba ja Israeli bhakwiya kwa ligongo lya saidiwa. ² Bhalongoya bhenunji bhanabheleketa, "mpite kwenda kukalne na nkalolanje; kushoka kwene nnjendangananje hadi Hamathi, shilambo shikulungwa; alafu nje ndangananje pia hata Gathi ya wapelestina. Buli bhammbone kuliko kulungwa yenunji ibhili? Buli ushipangwa kuliko mpika gwenunji? ³ Ole gwaonji bhebhala bhakujibhikanga lyubha lya mayanga na tenda kubha ukulungwa kubha shinyume kuengeleja tome. ⁴ Bhashigonanga panani ja shinanda sha mbembe na pumulila pananija itengu yaonji. Nilya bhana bhangondolo kushoka kulikundi na ndama kushoka kumbubhu. ⁵ Bhanajimbanga nyimbo ya shijinga kuziki gwa kinubi; bhatunganga vyombo malinga ya a Daudi. ⁶ Bhanang'wanganga ukana kushoka mbakuli na kuipaka mauta ashaenenji kwa mauta ga marahamu, ikabheje bhakatengukanga juu ja mboteka ya a Yusufu. ⁷ Kwa nneyo nnaino shubhajendangananje kubhanda pamoja na bhabhanda bha ntai, nyenye yaonji bhashikuigoloyanga guipitile ⁸ "Nme Bhakulungwa a Nnungu, njilumbila la kwa gumi kwangu nnei ndiyo Bhakulungwa a Nnungu bhalugula, a Nnungu bha majeshi, nakujitumbalila fahali ja a Yakobo; inanjima maboma gake kwa mneyo shinishishoye shene shilambo pamoja na yowe ipali mwene. ⁹ Shijie kuhusu kuti kama kushipangwa bhana bhalume kumi bhalepekenje kunyumba jimo, shubhawanganje. ¹⁰ Wakati ashapwake bhaka mundu jwene pashaishe kutola shiilu shao jwejula ambae akwajokanga baada ja peleka ntubhi katika nyumba-malinga abheleketaga kwa mundu katika nyumba, "Buli ashipagwa mundu alipomo na ugwe?" Buli malinga ajula abheleketaga, "jwakwa". Alafu shabhelekete, "Tama nununu, pabha tukakulilugula lina lya a Nnungu". ¹¹ Lola, a Nnungu shubhabutukanje amuri, na nyumba jikulungwa kubha ipande ipande, na nyumba jishoko kubha na luga. ¹² Buli farasi shubhabutukanje pantundu ja elelo ja miamba? Buli mundu shalime kwene na ng'ombe? Bado nshipindikulanga unguja kubha sumu na shiepo sha unguja kubha ku babha. ¹³ Mmanganyanji nkuinonyelanga juu ja lo Debari, nkubheleketanga, "Buli ukatola Karnaimu kwa mashili getu ashaene". ¹⁴ Ikabheje ulole, shinyinule pantundu jenunji litaifa, nyumba ja Israeli-nnei ndiyo pubhabheleketa Bhakulungwa a Nnungu, a Nnungu bha majeshi. Shubhambotekanje mmanganyanji kushoka lebo Hamathi hata lushi lwa Araba"

Chapter 7

¹ Nnei ndiyo ambayo Bhakulungwa a Yahwe pubhanangwiye. Lola, bhashikugumba likundi, likulungwa lya maije wakati gwa ipuka kwa mtipo, na,lola,pugwaliji ni ntipo gwa mpelo baada ja maneng'eno ga bhakulungwa. ² Wakati pubhamaliyenje kulya mmbogammoga ya shilambo, alafu gumelekete, "Bhakulungwa Yahwe, shonde mmonde shia; Buli a Yakobo shubhatame uli? pabha jwene ni njwanshoko kaje". ³ A Nnunu gubhapungwile nnjoshu kuhusu alino. "Ikakopeshele," gubhabhelekete. ⁴ Nnei ndiyo ambavyo Bhakulungwa a Nnunu pubhanangwiye: Lola,Bhakulungwa a Yahwe bhashikushema juu ya moto kuhukumu. Nangwalake gujumwiye kaje, kilindi pai ja shilambo na kupinga shilambo kabhili. ⁵ Ikabheje gumelekete, "Mmakulungwa a Nnunu, nneshe shonde; a Yakobo shubhatame uli? pabha jwene ni jwanshoko kaje." ⁶ A Nnunu gubhagaili kuhusiana na alino, "Alino likakoposhela kabhili," bhalugula Bhakulungwa a Nnunu. ⁷ Nnei ndiyo ambavyo a Nnunu pubhanangwiye lola, Bhakulungwa bhashijima tome na likumba, pamoja na lupundom lwa timiza mukono gwake. ⁸ A Nnunu gubhamalanjile, "Amosi, uona nndi? gumelekete, "Lupundo la timazi". Alafu Bhakulungwa gubhabhelekete,Lola, shimishe lupundo lwa timazi nkati mwa bhandu bhangu bha Israeli. Ngabhaangabhanyanga kabhili. ⁹ Mahala pa ntundu paka Isaka pakaangabhariywa, pakoukonjelo pa Israeli pashimiliywe, na shinyinushe panani pa nyumba ja Yeroboamu kwa upanga." ¹⁰ Alafu Amazia, jwejula nkubhishilajwa kubetheli, shatume ntenga kwa a Yeroboamu, bhakulungwa bha Kuisraeli: "Amosi ashitenda njama dhidi jako pakati pakati ja nyumba ja Israeli. Shilambo shikakombola jamula malabhe gowe ga. ¹¹ Pabha nnei ndiyo pubhakubheleketa a Amosi, Yeroboamu shawe kwa upanga, na hakika Israeli shijijende kubhanda kushoka shilambo shake." ¹² Amazia gwamalanjile Amosi, "Ulola, jenda, butuka shiujile shilambo sha a Yuda, na pene ulye nkate na londola. ¹³ Lakini unalondole kabhiliapano katika Betheli, pabha ni paukonjelo pa bhakulungwa na nyumba ja bhakulungwa." ¹⁴ Alafu Amosi gwamalanjile Amazia, "Nne nngabha nkulondola wala ngabha mwana jwa bhakulondola. Nne ni nshunga jwa miugo, na jwagoya mikuju. ¹⁵ Ikabhe a Nnunu gubhandolile kushoka kushunga miugo na kumalanjila, Jenda, ukalondole kwa bhandu bhangu Kuisraeli." ¹⁶ Nnaino pilikana lilobhe lya a Nnunu. Ugweubhelekete, Unalondolwe juu ya Israeli, na unakulushe juu ja nyumba ja a Isaka. ¹⁷ Kwa nneyo ndiyo a Nnunu shubhabheleketa, "Akongobhenu shubhabhe lijaja na katika shilambo; bhana bhako ashibaba na binti zako shubhagwanganje kwa upanga; shilambo shako shipinga pimwa na gabhanya; shuwe katika shilambo sha najisi, na Israeli hakika shiji jende kubhanda kushoka shilambo shake."

Chapter 8

¹ Ashino ndisho ambasho bhakulungwa a Nnunu bhashinangaya. Lola, shikapu sha iyepo ya hari! ² Gubhabhelekete, "Uona nndi, Amosi?" Alafu a Nnunu gubhamalanjile, "Mpelo guishe kwa bhandu bhangu bha Israeli; ngabha ulayanga kabhili. ³ Nyimbo ya nihekalu shibhe alilo. Katika lyene lyubhayo-nnei ndiyo pakubheleketa Bhakulungwa a Nnunu. Mishoga shijibhe jamigwinji, katika kila sehemu shubhajijaanje katika shimunu!" ⁴ Nnili pilikananje alino, mmanganya nkulibha tanga mashikini na kunshoya fukara jwa shilambo. ⁵ Gubhabhelekete, "Wakati mwei gwampya shumalishishe, nneyo tunakombola koma malonda mazao kabhili? wakati lyubha lya sabato shijimale, kupinga kuti tukome malonda ngano? Tushitende shipimo shishoka na jenjeshea bei, tulikwatembanga kwa kapani ja unami. ⁶ Nnei ndiyo ambavyo tunakombola koma malonda ngano jibaya, kuuma lifuka kwa ipanje, na mashikini jwa jozi jimo ja kubadhi." ⁷ A Nnunu bhashilumbile kwa fahali ja a Yakobo, "Hkika ngakombola libhala maengo gaonji hata limo". ⁸ Buli shilambo shikaungumila kwa alino, na kila jumo amalile kuomboleza? Gowe ga shigaji nushe malinga lushi lwa Nili, najalakwe shijilanje panani na pwa kabhili, malinga lushi lwa Kumisri. ⁹ Shilijie lyubha ambalyo-gwenegu ndio ubheleketi ga Bhakulungwa a Nnunu. kuti shindende lyubha litule wakati gwa mui, na shini lubhishe lubhindu pa shilambo wakati gwa mui. ¹⁰ Shinitendeuye sikukuu hyenunji kubha maombolezo na nyimbo yenunji yowe kubha mainginiko. Shinatendanje bhowe kuwala nngubho ya magunio jna lupanje pantundu ja kila n'twe. Shinigatatende agano malingo maombolezo kwa mwana jwa pekee, na lyubha lya ushingu mpelo gwake. ¹¹ Lola, moga ganakwiya-bhalugula Bhakulugwa a Nnunu-wakati shimbeleshe shibhanga katika shilambo, na nngabha shibhanga sha mkate, wala nnjota ja mashi, ila pilikana malobhe ga aNnunu. ¹² Shubhaangaikanje kushoka bahari hata bahari; shubhautukanje kushoka kukaskazini kwenda kumagharibi kuloleya lilobhe lya a Nnunu, lakini bhakalipatanga. ¹³ Katika lyubha lyene wanabhali bhammbone na bhanabhalume shubhailikanje kushokana na shibhanga. ¹⁴ Bhebhala bhalumbilanga kwa ilebho ya Samaria shubhagwanganje na bhakajinukanga kabhili."

Chapter 9

¹ Njikubhaona Bhakulungwa bhajimi tome na nchati, na gubhabhelekete, "Ikome mitwe ja ishu kupinga kuti misingi jitikinyishe itemanye ipande ipande panani pa mitwe jaonji jowe. na nne shinibulaje kwa upanga gwa mpelo gwao. Iwakwa hata jumo jwaonji apinga butuka. Hata kama shubhaolanje kusheoli, ushipagwe nkono gwangu shugwatolanje." ² Hata kama shubhakwelanje panani kwenda kumbinguni, kwene shinapelekanje pai. ³ Hata kama shubhaiyanje panani karmeli, shimaloleyanje kwene na kubhatolanga. Hata kama shubhaiyanje kuilindi ya bahari gumaonanje, njikunajila lijoka na shabhalumanje. ⁴ Hata kama shubhajenda ngananje kubhanda, shubhabananjwe na bhaligongo ajao mmujo jaonji, shiniulajile upanga kwene, na shungwabulanganje. Shing'ole meyo gangu juu yaoji kwa ubaya ngabha kwa umbone." ⁵ Bhakulungu a Nnunu bha majeshi ndiyo bhakwaya shilambo na a nyeng'enye; bhowe bhatamangana mwene shubhaomboleznje ; gowe shigajinushe malinga luushu, na shititimile kabhili malinga lushi lwa kumisri. ⁶ Ni jwene ndiye ashenga kati yake kumbinguni, na tandulywa kuba yake pantundu shilambo. Iwene pashema mashiga habari, na kugajita pantundu ja kumeyo kwa shilambo ni a Nnunu ndio lina lyao. ⁷ "Buli mmanganya ngabha malinga bhandu bha kushi kwangu, bhana bha Kuisraeli? nnei ndiyo a Nnunu pubhabheleketa. Buli nangakweyanga Israeli kushoka shilambo sha Misri, Bhafilisti kushoka Kukrete, na Washami kushoka Kukiri?" ⁸ Lola, meyo ga Bhakulungwa a Nnunu bhandu pugali panani pa bhakulungwa bhali na ilebho, na shiniuwangabhanye kushoka kumeyo kwa shilambo, ikabheje ngaangabhanya kaja nyumba ja a Yakobo nnei ndiyo a Nnunu pubhabheleketa. ⁹ Lola, shing'amula, na shinijipete nyumba ja Israeli nkati ja mataifa gowe, malinga mundu papeta ngano njipeta, nneyo bai jakwa ata enga ja liganga jipingagwa kulitaka. ¹⁰ Bhatenda ilebho bhowe katika bhandu bhangu shubhowanganje kwa upanga, bhebhalabhabheleketanga, majanga ga katupita au kuimikana na uwe? ¹¹ Katika lyene lyubholyo shinyinule lihema lya a Daudi jaliiji jishingwe, na tabha nyambi yake. Shinigajinule magofu gake, na kujishenga kabhili malinga katika moga ga ukala. ¹² Kuti bhamiliki malepeko ga kuedoni na mataifa gowe ambayo gashemile kwa lina lyangu-nnei ndiyo a Nnunu pubhabheleketa-natenda agano. ¹³ Lola, mobha shigaishe-nnei ndiyo a Nnunu pubhabheleketa-wakati jwalima na shampite jwauna, na alibhata zabibu shampite jwene apanda mmbeju, itumbi shigwiye divai ja nong'a naitumbi yowe shijilime kwa nago ¹⁴ Shinaujanagonji kushoka kubhanda bhandu bhangu bha Kuisraeli. Shubhashenganje maame ga lambo na tama mwene, shubhapandanje bustani ja mizabibu na ng'wa divai, na shubhatendanje bustani na lya iepo yao nji. ¹⁵ Shinijipande hadi kushilambo shaonji, na bhakatutumbulanga kabhili kushoka kushilambo ambasho shinapelenje" bhabheleketa a Nnunu bhako.

Obadiah

Chapter 1

¹ Uahunukurogwa Aobadia nkulugwa annungu badheleketa nnei paritundu ja aedomu tupilikane malango ushoka kwa ankulungwa, na bha kutumwa pashilambo, bhanilugula, nnjinukanje! tujinushe pantundu jao kwa ngondo! ² Nnola, shinintendanje mmashoko pakati pa shilambo, na shiputujwe. ³ Nnjimwa jaritima gwenu jishi Akutemba mmwe, mwenkutama mmakavuli ga mmanganga nnyumba jenuja kunani abheleketa mtimagwako gani shang'uruye nne pai? ⁴ N'kari nkujima pantunda n'ndu tai na shitundu shenu kuvikwa pandondwa. Shinin'nguruye pai kushoka penepo bhana bheleketa ankulungwa. ⁵ Malinga bhakuhibho pubhahishe kungwenu, mwanaga dhapokonyola bhakalishe shiro (malinga mmwe pukani lwe!) bhankanajibhanje yaingwenji? mwananga bhakulopola shabibu bhakaikengeno, bhakana lekanje mauno? ⁶ Malinga Esau pakomwile na iviko yao hibhai shiye ishi bhikwa palanga! ⁷ Bhandu bhowe bha marangano shibhampelekanje mupanda mpamupika bhandu bhakwete Urere na mmwe bha shinkun'temba, nagubharikombolenje bhebhalabhalyanganga shikon'go shenu bhashibhikaritego pai jenu numbi mmwe mwangaelewa vatendilenje. ⁸ Buli! nanga kombolanga lyene lyubha lya, bhabheleketa ankulungwa, kwa ulaganga bhandu bhakwete runda kushoka ku Edomu na kuelewa kushoka shitumbi sha Aesau na ulangwa. ⁹ Bhandu bhenu shibhatengukanje temani, mkupinga kila mundu atumbalilwe ashoka pashitumbi sa Aesau na ulangwa. ¹⁰ Ligongo lyamboteko hitendile kwa nun'gu nabhenu a Yakobo, shin'gunishilwe aibu jenu namwe shikanwe pitipiti. ¹¹ Lyelila lyubhalila nchikujima, lyubha bhajeni pwatolilenje indu yao, bhajeni bhaliji panyumba jao, nigomba mmbila kwa Jerusalem, mmwe pumwa liji jumo jwaonji. ¹² Ikabheje nnaanngalale lyubha lyupwenu, lyubha lya nchibagwao, wala nnangalale pantundu ja

bhandu bha Yuda lyubha lya mbatiko yao; nnailumbililanje lyubha lya mboteko yao.¹³ Nnainjile pannago gwa bhandu bhangu lyubha lya nshiba gwao; nnaangalale pantundu jambotekoyao.¹⁴ Nnajima ngane pamalekano, nkupinga bha kuutuka bhake nnashoyanje bha kupote kwa bhao lyubha lyamboteko.¹⁵ Pabha lyubha lya bhankulungwa pulilitome na bha shilambo bhowe. malinga pumntendile, nnepoyoshitendeshe kungwenu; itendi yenuishimpindi kushile pantundu ja n'twegwenu mmayene.¹⁶ Malinga punywelenje pashitumbi shangu sha utakanyolo, na ilambo yowe pwipinga ywa pitipiti. Shibha papilanje na mila mbuti bha kapalinje.¹⁷ Ikabheje pashitumbi pa Sayuni shibha pagwanje bha ntapulo na shibhapagwa njebhaleta kanyola; na nnyumba ja ayokobho shibhata mangane ulele.¹⁸ Nyuumba ja a Yakobo jishibhe moto, nanyuumba ja a Yusufu, na nyuumba ja a Esau jishibhe mapei gamajumu, nabhene shibhatini kanje ni kwamali yanga, bhaka ingalanga nnyumba ja a Esau, pabha ankulungu bhabhelekete.¹⁹ Bhowe kushoka kunegebu shibha tamangananje pashitumbi sha a Esau bna bhebha bha shepela shibhatamananga shilambo sha bha Filisti. bhenebho shibhatama nganaje shilambo sha Efraimu na shilambo sha bha samaria; na a Benyamini shibhatame na Gileadi.²⁰ Nbandu bha jeshi lya Israeli shibhatamangane shilambo sha kaanani mpaka kusarepta. nabhandu bha kuyerusalemu, bhalinginji sefaradi, shibhatamangananje kunegebu.²¹ Bhakutapula shibha jendangananje pantundu ja shitumbi sha pa sayuni shibhata mangananja pashilambo sha a Esau, na unkulungwa shubhe gwa Nkulungwa.

Jonah

Chapter 1

¹ Lilove lya vakulungwa ligwaishile yona mwana jwa Amithai kuveleketa. ² Nnjime nnjende kuninawi shilambo shikulungwa nkakweye lilome kupuya jao ligongo ungulu gwaonji ushijinuka mmujo jangu. ³ Ikave Yona gwajawile kutuskaka kushoka mmuja ja vakulungwa na kwende tarshishi gwaelele mpaka kuyafa gwaweni malikebu jikwenda tarshishi kwa nneyo nilipa na kwela melikebu jaulanajo kutalashishi talika uwepo gwa yahweh. ⁴ Ikave vakulungwa gwatumile mbungo jajikulungwa pantundu baali niva tufani pantundu baaliit nnainope pujionekene kuti meli pujaliji jinapinga temeka. ⁵ Vevala bahalia nijokopanga kaje kila mundu niagutile kwa nnungu jwake nngene nijaa mishigo mbali mmelekebu kujiugulo Yona paliji ashikutelemka pande ya nkati ja melekebu jwalake paliji alligona kwene lugono. ⁶ Baia naosha gwanjendele guvagulile kwa nndi mnagona? nnjumushe nkanjuje nnungu jwonu labuda nnungu jwenu shatutambelo tu kaova. ⁷ Wowe gwalugulinenje njianangane luagulae ili tumumanye gani mbaya genega gakutupata bai gwapijipenje kula na kula gwajingwilile yana. ⁸ Guvanugulilenje Yona tunajuga ntugulile gani akwete ligongo ga ngalimana gakutupata nkutenda liengo lyashi? nchoshile kwei? shilambo shenu shei na kwa vandu va kabila jashi? ⁹ Yona gwalugulilenje nne muhebwania nanne nakwajogopa vakulungwa anungu vakumaunde vatendile baari na shilambo shashijumu. ¹⁰ Lelo vandu veneo vashikujogopanga kaje guvanugulilenje Yona shindu shashi sheneshi shitendileshi? Kwa maana ao vandu vamumanyi kuti vashikuutuka mmujo ja vakulungwa ligongo vashikwalugulilanga. ¹¹ Nkwalugulilanga Yona tukutendele nndii bahali jipumule? Maana bahari jishikunyata kaje kaje. ¹² Yona gavalugwile nngamulanje nnjaanje baharini. Bahari gujipumwile gajili mananilikujimanya kuti ligongo lyangu gatafani jikulungwa jikulungwa jipatanje. ¹³ Hata neyo vandu avo vautanga makasiaga bidi jilye shilambo shashijumu ikave vanngakombolanga kutenda nneyo galigongo bahari jishikunyata kaje shidi jaonji. ¹⁴ Bai guvajujilenje vakulungwa gwalugwilenje tunakunjiga mmakulugwa tunajuga analleshe kutuanga mia galigongo maisha gaka mundu aju wala tuvishile hatia jwa jake pava mmwe vakulungwa ntendile mbuti pupinjile. ¹⁵ Bai guvatollilenje Yona guvanjailenje mbahari najalake bahari gujileshile kunyata. ¹⁶ Nneyo vandu vala guvajogopenje vakulungwa kaje gwashoshienje shabia vakulungwa ni vika nashili. ¹⁷ Vakulungwa vashikumika shamki jwa nkulungwa amile Yona na Yona paliji nkati nnipitiu llikashamaki mova gatatu na lyava gwa tatu.

Chapter 2

¹ Kabhili ayana kubhajujile bhakukungwa Anungu bhabho kopoka niphii lyashamaki. ² Ngwalugwile njikwashema Bhakulunngwa kwa jili ja tabu ngwajangwile kupoka nipitii lyashamaki jikunguta msaada bhashipilikana lilobhe lyangu. ³ Pumwaliji njikunyaaa mkati kwatalia mkali mutima ngwabahari na mashi Gandimbilile; mawimbi gowe genu na galika gashikupita njani jangu. ⁴ Ngunungwilwe njivingwa mmujo jameyo genu; lakini shinole kabhili mwani Ekalu lyenu lyaukonjelo. ⁵ Mashi gashinkung'unishila nindimbilila tome na lukoi lyangu pashilindi pashikundimbilila mwani ning'ilijila mtwa ngwangu. ⁶ Nikwenda pai mitumbi, shilambo na shilambo ishiungalya mwanimwangu pitipiti. Lakini mmwe mchijomboya Bunyu gwangu nihimbo mmakulungwa Anungu bhangu. ⁷ Wakati mtima gwangu puondweshe nkati jangu nikwashema bhakulungwa; baikujuga kwangu kwaishe pakati paekalu lyenu lyaukonjelo. ⁸ Bhowe bhakungulanga maoka gangafaa nikana kuaminika kwenu kowe Bhaeneuji. ⁹ Lakini nnee shining'injile kwa lilobhe lyashukulani shiundimishe gegala guninjunjile uwokovu unakopoka kwa Nnunu. ¹⁰ Kisha bhakulungwa gwabhelekete na shamaki nikwatapika Ayona panani pashilambo shashijumu.

Chapter 3

¹ Lilove lya vakulungwa ligwaishile Ayoma gwali nilugula ² Njaule nnjende kuninami shilambo sheshila shikulungwa na kulunguya lilove shininugulile. ³ Bai ayona gwajawile kweenda kuninawi kwa lundu lilove lya vakulungwa kaje gwaliji mwanja gwa mova gatatu. ⁴ Ayona gwatanduive kujinjila nkati shilambo na bada ja mwanja ga mova kwa utia lilove nilugula ishilaga mova makumi nnjeshe ni nawishiangamishwe. ⁵ Vandu va kuninawi nikwaamini annungu nitanga sha kutava. Wowe niwala nnguo yamagunia shoka ali jwankulungwa na jwashoko. ⁶ Lyambape habali pujaishile nkulungwa jwa kuninawi gwajimi kushoka pashitengu shake shaenji gwaulile nnguo jao ni kwiwasha magunia gwatemi paliu. ⁷ Gwashoshie litangasho pulilugula "pashilambo gwa kuninawi kwa mamlaka ga vakulungwa nkulu jwake nnanugulilanje mundu wa nyama, ng'ombe wala likundi anapaye shoshowevanganyanji vanalyanganje wala kungwa masho. ⁸ Ikave vandu na vanyama vave vaunishilyenje na magunia vagutanje kwalilove likulungwa kwa nnungu kila mundu atendeushe aleshe mpanda gwake gwangalimana shoka kushalimuguli mmakono jao. ⁹ Gani amumanyi? nnungu vakombola kuujila tindiganya ngani gawo kuleka ghadhabu jake tunamalishishe. ¹⁰ Nnungu gwalolil gegala gatendilenje gwaleshilenje mpanda gwaonji gwanyata kwa nneyo Nnungu nitindiganya ganiyo yavo pantundu imboteko jivalugulilenje vakatelenje valao vangatenda nneyo.

Chapter 4

¹ Ikave hali lishikuchima ayona valao nitumbala ² Bai ayona gwajujile vakulungwa gwalugwile ee mmakulu genega gava gunugwile mkati pumujile pa shilambo shangu? ni maana njikutenda araka na linga kiutuka tarshishi ligongo ni mumanyi kuwa mmwe a Nnungu nkwe neema nkwe huruma nngava hasila jijinji gwa aminika nngaili maafa. ³ Kwa nneyo nneino vakkulungwa nakunjiga njoe uaigwangu maana bola gwangu kuwa kuliko kutama. ⁴ Vakulungwa gwalugwile buli pambone kuti ntumbele. ⁵ Ayona gwajawole kushilambo nitama upande mashaliki gwa shilambo. Akonitende makao nitama pai pangulili ili valole shilambo pushishivauli. ⁶ Vakulungwa a Nnungu vashikuvika mbuvu ni kuya panani pa ayona ili uve panani pa mtwe gwawo kupungu ya ziki jao ayona puvaliji nikwinonyela jikulungwa ligongo lya mbuva. ⁷ Ikave Nnungu vashikumika mdudud pukushele lyamba jikagwile mbuvu ishikku vuva kushambuti wa dudu. ⁸ Miva makati lyuva puliomweshe Nnungu ashikuvika mbungo ja jogoya na kuma shaliki lyuva lishikukoma mutwe cha ayona ni gwa Yona ashikupinga kuwa nikwilugulila bora kuwa kuliko kulama. ⁹ Kavili Nnungu nikwalugulila Ayona ni mbone mmwe kuwa hashira panani mbuvu? yona gwalugwile ni mbone kuwa nchi tu mbala mbaya. ¹⁰ Vakulungwa kwalugulile vashikuulumia mbavu vangautendela liengo gwagakula ushikumela shilo nakuwa shilo. ¹¹ Kwaneyo nne yangapasha kuulumia kuninawi shilambo shikulu ili vandu kupuya miana ishirini elufu vakamanyanga tofauti ngati ja mikono gwao gwa kkunilo na mkono gwao gwa kushinda na ng'ombe vavajinji?

Micah

Chapter 1

¹ Halino ndio lilobhe lika shipanganya iyaishe kukamika mmorashiti katika lyubha lya kuyotahamu, Ahazi naka Hezakia, mkulungwa jwa ku Yuda, lyene lilobhe iyaweni kulundana na kusamaria na ku yerusalemu, ² Mpilikananje mnanganji mmandu, mmowe mpilikananje shilambo na yowe nipali pa shilambo. Nnekanje shipanganya alugule jwene pe Jwamkulungwa kushoka ni jumba lika mungu nnkinjelo. ³ Nnolanje Nnungu anakwiya kushoka mahali pakwe shatusheb pai na kanyata pa ntundu. Panani katika shilambo. ⁴ Hitumbi ipinganyeng'enya pai jakwe hikote gapinga baluka ipande ipande mbuti mshumaa mmujo ja moto mbuti mashi gajitishie pai pa lukote. ⁵ Hgano gowe gano ni kwa ligongo lya lekwe kuka Yakobo na kwa ligongo ya yambi ya pa majumba gapa Israeli, Buli ligongo lyashikwa lekwa kuka Yakobo? buyaliji kusamaria, buli ligongo pulyaliji kwa mahali panani jika Yuda? buli pukwaliji kuyerusalemu. ⁶ Shiniitende jkusamaria liunga lya halakanya katika nngunda, mbuti lieneo lya pandila mizabibu Nguningauta maganga ga majumba gaviwe kwenda kulukote, Ngupinga unukula misingi jakwe. ⁷ Yanamu yakkwe yowa yaongala ipingatemanywa ipande ipande nayapengwa yakwa yowe ipingwashangwa moto pabha ya nengw yakwe mulabhalabha mwakemo ashikumba, na buti malipo ga labha shigabhuje. ⁸ Kwa lyane ligongo li nne shinglute na lomboshela shinyende bila ilatu na makonope, shina mbaye mbuti mbeha na lambaya mbuti linyinyita. ⁹ Kwa shilonda shakwe shikapona pabha jishika kuka Yuda, pujiishile pa mnango gwa bhandu bhangu hata kuyerusalemu. ¹⁰ Nnalenganje kwatugulilanga kuti mbuti ku Ghati, mnagutanje kabhili mbuti ku Bethi, ku leafra ngunailiga namwene pamatutuli. ¹¹ Mpitangane tome napashitano paka shafiri, mbuti makonope na honi. Mtamo ga ka zaanani gapakopoka palanga. Maguto ga ka Beth Ezeli, kwa ajili ja lindilile gajigelwe. ¹² Pabha bhataamangananga ku marathi bhana lindilanga habhali ja mbone kwa ligongo lya nglaniyo, kwa ligongo mtui kulikopeweshe kukashipanganya mpaka kumilango ja ku yerusalemu. ¹³ Mug'ugulanje lilamu farasi bhakwa kwatanje mutuka jika farasi matamo gaka lakishi, ugwe lakishipungwaliji mmujo mmujo ja shambi kwa bhiti sayuni pabha Bhakosaga bha Israeli gabhonekene kungwenunji. ¹⁴ Kwa nneyo apinga shaya heja ja laji a Moresethi, ku Gathi, shilambo shaka Akizbu shugwatemanje mtima Bhakulungwa bha kuisraeli. ¹⁵ Kbhili nguningakwiya nabho ushaidi kungwenu pakaja ja maresha; konja kwa Israeli shuhishe Adulamu. ¹⁶ Moga shipala shako na umonje umbo yako kwa ligongo lya bhana ukwajiganyanga bha akaya shipalashako unyene kama shijuni, kwa ligongo lya bhana bhako shibhaje ndangane kutumwa kushoka kugwako.

Chapter 2

¹ Ole gwabhanji bhatapilange yalingali ya mbone, kwa bhenanganya bhatanilanga mwinanda yabhonji kuteenda ya ungulu, ikabheje lyamba ibatendanga kwa ligongo bhashikolangamashili. ² Bhananililanga mata migunda na kujipunguya bhana mililanga majumba na kugatola. Bhana kwapokonyalanga mundu na nyumba jakwe, mundu na ulishi gwake. ³ Kwa nneyo shapanganya palugula nnei, "Lola kunaagejela kukupeleshela ngondo dhidi ja shene shipinga shi ambapo ukashoya lukoi lyenunjii Nkaowanga kwa nngomo pabha pushibhe wakati gwa ungulu. ⁴ Nkabheje lyene lyabhe jo adui jakwe shibhaji mbanje hyimbo mbuti ugweni guta kwa gutia kwa noteshea Bhapinga jimbanga, "Uwe tubha Israeli Tushinulangwa kaje Nnungu ashitindiganya lilekano lya bhandu bhangu muli pushashaye kushoka akuno kungwetu? Kwagabhilanga migunda jetu kulekanga. ⁵ Kwa nneyo mmanganya mmandu maofisa nkakolanga na lubheleko kubhila malekano kwa kamanya kula mbuti na mkutano guka Nnungu. ⁶ "Mnalondolanje" bhanalugulanga bakalondolanga hagano mambo gano lawama hikaika" Buli shililugulwe ukato jumba lika Yakobo". ⁷ Buli mtima uka Nnungu? Buli aino ndio itendi yakwe kweli? malobhe gangu gake pwaa kwa kila jumo anitaowa kwa ukoto. ⁸ Nnainope bhandu bhangu bhashijinukana mbuti bha ngondo. Nchiwanga lijoo, ngubho, kushoka kwa bhenanganya bhammipita bhakabhe lebhanya, mbuti bhagondo kubhuja kushoka kungondo kwa yala ibhaimonga ni salama. ⁹ Mnakwaendeshanga bhandonyanji bhangu kwa bhandu bhangu kashoka kwa nyumba ja mbone, mnatolanga Baraka konaka kwa bhana bhabho bhashoka bhashoka kaje. ¹⁰ Nnjinukanje na nnjabhulangane pabha apano gabha sehemu jatenda mmanganya mtamangane kwa ligongo lya indu yangali ya mbone ishiukumulwa kwa ukumulwa kaje. ¹¹ Ikabheje mundu aika kungwenji na katika mtima ywa unami kumtembanga na bhelekeeta, 'shinolonde kungwenunji ikabheje ukana gwa korelwa" Akakombe ganishiwa kubha mkulondola kwa ligogongo lya bhabha bahndu. ¹² Shinajiye nabhonji pamo bhawe kaje Yakobo kaje shinyakusayanje makombo ga Israeli. Shinajigalanje pamo kam ngondolo kushitundu, mkupi gwa bhanyama kumalisho. kupungabha na nyenye kwa ligongo lya gwinji gwa bhandu. ¹³ Mundu akwiiya ugala mpanda jabhonji kwa ligongo hyabho kwenda mmujo Jabho bashibholanyanga kupitila pa mnango gwa kuposhela palanga, Jwamkulungwa jawahhonji shapite mmujo jahhonji, Nnungu shabhe mmujo jabhonji.

Chapter 3

¹ "Njilugula mnaino mpilikanje mmanganya ashikalongolela bha ka Yakobo na bhatabhala nyuma ja kuisraeli Buli ngaa ukoto kungwenunji kujielelewa haki. ² Mmanganya nkushimwanga ya mbonea na pinga ya lungulu, mmanganya nnkubhambanga lipende lyabhonji shiilu shabhonji kumaupa gabhonji. ³ Mmanganya nkulganganga na iilu ya bhandu bhangu na bhamba mapende gabhonji kukaa maupa gabhonji na kwatanga mbuti ipande ipande mbuti nnyama nnchikalango. Mbuti nnyama nnchipuliya shikulungwa. ⁴ Ikabhe Mmanganya mmatawala shinnguwa kuka Nnungu lakini haka njangwanga hapinga iya kumeyo jakwe kushoka kungwenunji gwene wakati go, kwa ligongo nnchindanga itendi ya ungulu. ⁵ Nnungu palugula nnei mbuti mkulondola akwetandanga bhandu bhangu kwepele kwa bhenanganya bhakwali yanga shibhatangazanje shupangwe ustawi ikabheje kwa bhenanganya bhakabhikanga indu nnkang'wa yabhonji bhantandubhanga ngondo nkati jakwe. ⁶ Kwa nneyo pushibhe shilo kungweunji kkwangali kola ya lola kungwenjiko, nushukubhe na lubhindu nnani mo. ⁷ Bhalolanga shibhabhikwanje ngloni bhalwayanga bhapingaanganywanga. Bhowenji bhapinga ugalanga lugamo yabhonji pabha lakwa lya jangula lya kupoka kungwetu. ⁸ Ikabheje kungwetu njigumbaywa mashili kushoka kwa mtima uka Nnungu, na njigumbala haki na uweza, kunnugulila Yakobo yalebhile yakwe na Kuisraeli yambi yakwe, ⁹ Nnaino mpilikananje alino. Mmanganya ashika longolele ja nyumba jika Yakobo na bhatawala bha nyumba bha nyumba jika Israeli mmanganya nkushimwanga haki na kaniya kila haki. ¹⁰ Nnashenganga kusayuni kwa minyai ja ku yerusalemu kwa ungulu. ¹¹ Hashikalongolele bhenunji unukumula kwa rushwa mkubhisila jwenunji pubhajiganyanga kwa hijala na bhakulondola bhenunji bhanalondolanga kwa ligongo lya mmbia. Hata nneyo bado mnakulundilanga Nnungu na bheleketa "Buli jwakwani Nnungu pamo na uwe? gwaka ungulu gwakwiya kungwetu" ¹² Kwa nneyo kwa ligongo lyemunji kusayuni kupinga limwa mbuti nngunda ku yerusalemu ipingabha shiungu lya litaka na pashimbi sha pasinagogi; pushipabhe pajinuka mbuti na ng'itu.

Chapter 4

¹ Ikabheje katika moga ga mpelo shiishe mbuti kwamba shitumbi sha nyumba jikanungu shubhishwe ukoto panani pa shitumbi shinape shunannywakule panani pashitumbi na bhandu shibha ukalibishanje. ² Mataifa gamagwinji shigajende na bheleketa, "Njiangane twende ngane kunani kushitumbi shika Nnungu, kunyumba jika Nnungu juka Yakobo, Shatujiganye mpanda gwake na pitaowa kuminda panda jakwe" pabha kupoka kusayuni sheria jipingashoka na lilobhe lika Nnungu kushoka ku yerusalemu. ³ Shaukumuwe mkati ja bhandu na lamua kutolana na ilambo inape ya kwatalia. Shibhakomanje mapangugabhakomanje mapangu gabhonji kubha pilau na mikuki Jakwe kubha mbopo ya limilila. Shilambo shikajinula upanga kwa shilambo shina wala kujihukumula kwa ngondo kabhili. ⁴ Badala jakwe, shibhatamangane kila mundu pai mkongo gwa mzabibu gwake na pai na mkongo gwake Jwakani mundu ashabhatendaje bhajokopanje, pabha lugomo luka Nnungu jwa ngondo ashitugula. ⁵ Pabha bhandu bhowe shibhajendangane, kila jumo katika lina lik Nnungu jwake kwa ligongo uwe shitujende kwa lina lika shipanganya Nnungu jwetu, ulele na ulele. ⁶ Katika lyene hyubha lyo" palugula Nnungu, shinninjole angwile atimbajila kunnyunga abhingenjwe, bhebbhanangannya bhalaganga-ga. ⁷ Shinnimuje najo atimbajilaga kumakombo, na jwalakwe ajailwe kushilambo sha mmbone na nne Nnungu shing'ukumule panani jabhonji na shitumbi sha kusayuni Nnaaino na ulele. ⁸ Kama kungwako, Mnala gwa saa kwa ugongo lya maunga shitumbi shika bhiti sayuni shuishe kungwenunji gwa bhukala upungabhunago ukulungwa umilikiwa nna binti yerusalemu. ⁹ Naino, kwandi unakola nyenye kwa lilobhe likulungwe? Buli jwakwa jwa mkulungwa nkati mo? Buli akuluguliga jo ashiwa? kwa ndii inakupoteshea mbuti aajula jwambongwe akwenda kala? ¹⁰ Ubhe mbuti ukwete likungui lya bheleka ila mkole binti sayuni mbuti jwankongwe akwete likungai kwa nneiona shukoposhe palanga ja shilambo ukatame kumigunda, na ujende kubabeli. Kweneko shiulombwe. Kwaneno Nnungu shakujokole kushoka kumikono ja maadui. ¹¹ Nnaino ilambo yaigwinji hiishiima na panani jako bhalilugulanga atagwe ya nyata. Meyo gake galole kusayuni, kwilandola analugula "Bhakakugamanyanga ng'aniyo ika Nnungu wala bhakaelewanga mpango gwake pabha bhashijiaalananga mbuti mitenga kupura nchakapu. ¹² Nnungu palugula "jima na shinunu Binti sayuni pabha ngupingakwita ya mbembe yako kwa yuma na kupinga kuitenda ibokato yako kubha shaba. Uhupingakanyata bhandu bhabhagwinji. Nimishe wakfu udhalimu gwenunji kugwetu Namwene. ¹³ Nnungu miliki yabhonji kungwetu Bhakulungwe bha shilambo showe,

Chapter 5

¹ Naino njiangane pamo katika safu ja komana mwali jwa makeha makkeha bhashitimbililanga ghilambo kwa imbo shibhankomanje jwaamua Kuisraeli pa litukwa. ² Ikabheje ugwe Betrehemu Efrata hata mbuti uli jwa nnchoko mkati ja shene shipingga sha Ayuda, kushoka kwako jumo shaishe kungwetu kuhukumulaku-Israeli ambapo mwanzo gwake ni kushoka makati ga bhukala toka ulele. ³ Kwa nneyo Nnungu shabhapanganje hata muda na mmanganya kwetenje likungui lya bheleka mwana na makombo ga ashapweka shigamujilanje bhana ya Kuisraeli. ⁴ Shajime na likungui likundi lyakwe kwa mashili gaka-Nnungu, kwa ungukulangwa gwa Enzi gwa lina lakwe Nnungu. Shipanganya jwakwe, shibhaigalanje pabha shabhe jwa majikana mpaka mpeho gwa shilambo. ⁵ Moga ga washuru pushikaikangane kushilambo shetu, moga gushibhajandangane dhidi ja liboma lyetu halafu tupinga guluka panani pabhonji bhashunga saba na ashikalongolele nana nnani ja bhandunji. ⁶ Shibhoshanganje shilambo shika Ashuru kwa upanga, na shilambo sha Nimlidi katika milango jakwe shatushoye kushoka kuka waashuru pashibha kangane pashilambo shetu pushibhajinjilanje mumpike gwetu. ⁷ Makambo ga-ka Yakobo shigabhe katika likabila lya bhandunji bhabhagwinjinji mbuti lingame likopoka kuka Nnungu. Mbutu manyunyu mmahamba, gatakunninda mundu na gakanninda bhana bhaka bhandu. ⁸ Makambo ga ka Yakobo pushigabhe mkati nchilambo, mkati mwa bhandu bhabhagwinjinji. Mbuti imba nakati pakati pa ja ngondolo alipita pakati Jabhonji na kwa papalanga kubha ipande ipande na akapagwa jwa kwashayanga. ⁹ Nkono gwako shigunulwe dhidi ja maadui jako na upinga kwahabhanyanga. ¹⁰ "Lipinga-koposhela lyene lyubha lyo" alugula shipanganya" kuti ngupinga kwalabhanganyanga kwahabhanyanga Farasi bhenunji kushoka Mkati Jenunji na kupinga temanya mutuka yenunji ga Farasi go. ¹¹ Nguninga-angabhanya shilambo na ilambo yako na timbiliya majumba gako gowe. ¹² Ngupinga-angabhanya uhabhi kunkono gwako na bhukakola na bhakulwayanga kabhili. ¹³ Ngupinga-angubhanya yanamu yako ya mmanuli na lgusho ya manganga kopoka mkati yako. Hukaabudu kabhili ustadi gwa mikono jako. ¹⁴ Shindutumbule, Igusho yako ya Ashera kopoka mkati jenunji na shing'angabhanye ilambo yenunji. ¹⁵ Shimujenajo kisasi kwa shimwa na ghadhabu panani shilambo panganili kananga nabhonji.

Chapter 6

¹ Naino mpilikananje shene shashite Nnungu shalugula "jinuko na ulugule kesi jako mmujo ja shitumbi, leka itumbi ipilikane lilobhe lyako. ² Mpilikananje, madaï ga ka Nnungu, mmanganya ilumbi, na mmanganya misingi ja kwikakatimila ja shilambo pabha Nnungu anakwikakatimila shakumo na bhandu bhake na ashakomane katika mahakama panani paka Israeli" ³ Bhandu bhangu ndendile nchi kungwe nunji? punitotoyenje paligwanje dhidi jangu. ⁴ Pabha njikwiyana-bhanji kushoka kushilambo sha Kumisri na kunjokolanga kushoka kunyumba ja umanda nakwa tumanga musha, Aruni na ka Mariamu kungwako. ⁵ Bhandu bhangu mkumbushilanje Balaki jwakulugwa jwa ku moabu shashitetabha na shashite Balamu mwana juka-Beoni shashite-kunjangula mbuti pungwaliji ulikwenda kushoka kwa A Gihgali nneyo maweza kuumanyanga itendi yaunguja ika-Nnungu. ⁶ Buli mbeleshe ndii kuka-Nnungu, pungwenda kunnungulila kunntepele Nnungu ali kunani? Buli shingombole kwiya kungwake yadaka ya tiniya shakumo na ndama jwa shaaka shimo|?. ⁷ Buli Nnungu shanonywele na ngondolo ya rigwinji ya shileu au na elfu kumi ja tushi ya mauta? Buli nimpe jwa kummeleka jwangu jwa kwanza kwa ligongo lya lebha kwangu lutunda lya shiilu shanga kwa ligongo lya shambi shangu Namwene? ⁸ Ashikuulugulia munudu, sheshila shili shambone na sheshila ambagho Nnungu shananga kushoka kungweko kutenda unguja, kupinga mituka, na owa ka Nnungu jwako. ⁹ Lilobhe lika Nnungu linalugulwa nchilambo mpaka mnaino Hekima linakuninga lina lyako. Tama tayali kwa ajili ja imbo, na jwenejo abhishile. ¹⁰ Ushipagwa uofisa katika nyumba ja unguju-bhangulu na shipimo sha unami shenesho shangali shambone kaje. ¹¹ Ngakombwele kunganishia mundu kuti jwanglebha kama anatumia ipimo ya unami shakumo na nng'uko gwa ipimo ya unami? ¹² Maofisa bhashigumbalanga angabhanya itamo yabhonji mbuti lugomo mwabhonji lunatembeya. ¹³ Kwa nneyo njikukoma kwa shikomo lipoteshea, njikutenda liame kwa ligongo lya shambi shako. ¹⁴ Shulye ikabheje ukatogolela makonope go shulepeshe nkati jako. Upingatama na mishingo ikabheje kabhili ka na sheshila shubhika shila shinishishoye kwa upanga. ¹⁵ Shupande ikabheje ukagobhola, shukasanye zaituni ikabheje ukapakala mauta. Shuyaje zabibu ikabheje hukapanila divai. ¹⁶ Kanuni iheleywe na ka omri ishibhikwa na Itendi yowe ya nyumba ji ka Ahabu. Nguna, owa kwa ushauri gwabhonji kwa nneyo shinikutende ugwe, shilambo sha mahame na matamo gako.

Chapter 7

¹ OLe gwangu kwangune mbuti msimu gwa magobholo pugumalile na gene makombo ga magobholo ga zabibu kumigunda pa mizabibu. Shakwa kabhili sha ngundu kwa matunda shibhonekana jakwa mikongo ja indu ya shadaka ganinga nnonyela. ² Bhandu bhaaminika pwaobhitenje kushoka kushilambo, jwakwa mundu mwadilifu katika bhandu bhowe. Bhowe bhanakwitombanga katika kulinda kujita minyai kila mundu kummeta mpwake nnyene kwa wavu. ³ Mikono jabhonji Jmbone kaje kkwa tenda indu yangali mana Bhatawala bhuyanga hela, Hakimu nali tayari kwa lushwa, na mundu akwete mashili anakwalugulikanga bhananji sheshila shapinga kwipatila Nneyo ndiyo pushapinga alayanga kwa shakumo. ⁴ Mundu jwambone kugwabhonji ni mitemba, mundu jwa mbone kaje ni mbuti mkongo gwa mibha liishe lyubha lilugwilennyuma na bhalindilile bhako lyuba lya hukumu. Nnaino ni magaga. ⁵ Nnang'aminji kila atemi ajenu, Nnami shilanje kalongolele katika mmbuga nnjako jojowe mmanganje ukoto kujigalana na shene shikulugulanga hata kukajandonja jwa unami kumikono jetu. ⁶ Pabha mwana kwataga aibu ainagwe mwali jinuka kunshindana na akwobhe na akagwe mwana jwa shile pwatanga na Akwebhake. Adui jwa bhandu bhandu bha nnyumba jabhonjinji ashayene. ⁷ Ikabheje mbuti kwangu nne shininole Nnungu. Shininninde Nnungu kwa tanulwa kwangu; Nnungu jwangu shambilikane. ⁸ Unainonyele nnani jangu adui jangu pushing'ile no shinyiinushe moga pushimme nilindemi palubhindu, Nnungu shabhe mwanga gwangu. ⁹ Kwa ligongo njitenda shambi dhidi jika Nnungu, shindole nnjimo yake hata pashantetee kulebha kwangu, na tekeleza hukumu kwa ajili jangu ghanyigale kushilangaya na shinimmone alindapula kwa anguja gwangu. ¹⁰ Kisha adui jangu pushalibhone lyenelyo na oni shijig'unishile jwene anugulile? "Shipanganya Nnungu jwako ali kwei"? meyo yangu shigannole, shakanyatwe pai mbuti lilanga mmitala. ¹¹ Lyubha lya shenga makumba gano ganakwiya, lyene lyubha lyo mipika jipinga ejela kwa taliya kaje. ¹² Lyubha lya bhandu shibhaikangane kungwenunji, kushoka kuka Ashuru na shilambo katika kumisri kushoka kumisri mpaka kwashi lukungwa kushoka bhahari kwenda bahari na kushoka shitumbi kwenda shitumbi. ¹³ Yene ilambo yo ipingakwishoya kwa ligongo lya bhanduji bhatamangana mwenemo naino, kwa ligongo lya litunda lya itendi yabhinji. ¹⁴ Shunga bhandu bhako kwa imbo jako mkumbii gwa ulishi gwako. Shibhatama ngane ashayene kung'itu pakati ng'itu Bhashunganje katika Bashani na Gileachi mbuti moga ga bhukala. ¹⁵ Mbuti katika lyubha moga gunjoshile palanga shilambo sha kumisri shininaangulanje yalapa. ¹⁶ Ilambo shishilole nabha na onija mashili gabhonji gowe shibhabhikanje mikono jabhonji nnkang'wa yabhonji mashikilo habhonji gakapilikana. ¹⁷ Bhaninga lyanganga litutiili mbuti lijoka mbuti viumbe itambala panani nashilambo. Shibhakonokanje palanga kukwiiyanga kwa jogopa shibhakangane kungwetu. Kwa joyopo Nnungu shipanganya jwetu na shibhajogonanje kwa ligongo lyabhonji. ¹⁸ Gani ali Nnungu kama ugwe ujigala yambi, ugwe ugwe ujigala yumbi, ugwe upita nnani ja lebha na makombo ga mlishi jwako? akathika nnjimo yakwe mpaka mpelo, kwa ligongo inakunonyela kutulanguya malajilo gako ga ahaminika. ¹⁹ Kabhili pushubhe na shiya nnani jetu, shukanyate ga nyata pai makongono gako. Shujae yambi yetu yowe kumaimbo ga bahari. ²⁰ Shigumpe ukweli yakobo na lajilana kwa mbone kuka Abrahamu pulajile kwa ashinakulugo katika lyubha lyipitile.

Nahum

Chapter 1

¹ Malolo mbutu ninawi, shitabu sha malolo gaka Nahumu, Mwekeshi. ² Nnungu ni Nnungu akwete lupimililo na ahalipo nakumpindikulila Nnungu akwete kumpindikulila na ashimbala nnjimo. Nozungu ananindikwila kwa Bhandu bhangali bhambone na anashi kwashi manga Bhangali mananji. ³ Nnungu ndo akwete mashili magagwinji na ashikola shinunusha mnjimo hakakola na ashatenda kweka kwa bhahanganishianga hatia bhangelibhambonenji bhake. Nnungu nakamula mpanda gwake nashitatu na pambunjo ni shitutuli sha makongono gake. ⁴ Kukaripila bahari nakujitanda jijumule kujumuya mito jowe Bashari ja ganda na kamei jika mana ga kulebanoni ja nyala. ⁵ Hitumbi ungumila mshitamo shake na itumbi kunyung'unya shilambo shinagwa mmujo jakwe kaje, shilambo na bhandu bhowe bhatamangananga nkati jake ⁶ Gani akombola kujima mmiyo ja nnjimo jake? Gani akombola kuibhila kalipa kwa nnjimo jakwe? Nnjimo jakwe jishighabhanjika mbuti moto na itumbi hashikaa yowe. ⁷ Nnungu ni jwa mbone liboma lyakwe iyubha lya laga na jalakwe ni Jwaheminika kwa bhowe bha kumutushilanga. ⁸ Lakini shatende mpelo gwa kile akamanyika kwa mdanje ja jikulungwa shabhahetanje palubhindu. ⁹ Bhandunji bhapanganga ndi kuka Nnungu? jwenejo shalekaye kulaga shajinule gwa

bhili. ¹⁰ Mana bhapinga ulugananga mbuti mibha: bhapinganyo bhanga mbuti nang'wela nabhonji; bhapinga hangabhanywanga kaje kwa moto mbuti maimboga mapei. ¹¹ Mundu jumo apingajinuka nkati jenunji, ninawi, apanjile shilaje dhidi jike Nnungu, mundu gakameye ungulu. ¹² Nnei ndio nalugwile Nnungu, hata kama bhakwetenje mashili gabhonji ga mbone na hesabu jabhonji Jambone, hata nneyo shibhamoga njwe, bhandunji bhabhonji bhakanagwanga kubhili. Ila ugwe, Yuda ikabheje nji kushumbuya, ngakushumbuya kabhili. ¹³ Naino shitendamanye nira ja bhandunji kushoka kungwako. Shindemanye mbinga jake. ¹⁴ Nnungu ashishoya amri kungwako. Ninawi ; "hukakala na shabhelesha kabhili shipingajigala lina lyako. Ngupinga ibhila yanaimu ibhaaleyenje na kuishoya yanamu ya yuma kushoka kumanjumba ja miungu jenenji. Ngupinga ola makaburi jenunji, kwa kunyegala kwenunji. ¹⁵ Nnolanje kuitumbi gashipangwa makongono ga mundu ajigala mtenga gwambone, abheleketa indu ya utele! nchelekeanje shikukuu shenunji, Yuda, na mtunzanje au mmikanje nalili yenenji, maana nanndenga hanakunjinjilanga kabhili ashijabhula kaje.

Chapter 2

¹ Jwejula ambaye akakuharibia ipande ipande anakwiya dhidi jako. Lindilila majumba, ga pashikambo lindilila mipanda, mwipanganje mashili mmashayenenji. Nnjolanje majeshi genunji. ² Mana Nnungu anabhujanabho faharijika Yakobo, kama fahari ja Kuisraeli ikabhe bhateka nyara waashikwa hangabhanyanga na hangabhanya nyambi ya zabibu yabhonji. ³ Ngao ja majushaa nijanashe, bhanduji hodari Bhashiwalanga ngubho ya nashe; mutuka ya ngondo gabhishilwe ganangaa nkati yuma yake wakati gwa mui, na mikuki mivinje jina guluywa mnani. ⁴ Mutuka ya ngoto gali kasi mmitala, gunabhutuka mmujo na nnyuma mmitala. Pugali mbuti kurunzi, na ganabhutuka mbuti nnjai. ⁵ Jwene ashetamanje hipande hipandejo anakweshamanga mahofi gakwe bhana kubhalanga kila jumo kukanjakwe katika kuhowa kwabhonji. bhanaharakishanga kushambulia shilambo. Ngao jajikulungwa jishihalaywa kwiiya na bhenanganya bhashambulianga ⁶ Milango nnushi jishiuguka na lijumbe lya bhakulungwa linagwa kuharibike. ⁷ Husabu ashihulwa ngubho yakwe na ashijigalwa, ashikatume tume bhakwe bhandonyanji bhapingagutanga mbuti ngunda, bhanakuikananga namtima pabhonji. ⁸ Ninawi ni kama lushi lwa mashi linaulula. bhandu bhakwe kwa pamo bhanabhutukanga mbuti mashi gamabhutuka. bhana pubhalugulanga "jima jima" ila jwakwaatendebhuka nnyuma. ⁹ Tola nyala ja hela, Tola nyala ja dhahabu, mana gwakwa mpelo gwakwe, kwa umbonegwa indu yawe yambone ya kuninawi. ¹⁰ Kuninawi pangali shindu na nashihangabhanywa; mtima gwa kila kila mundu ushinyung'unya, malungo ga kila jumo gashitishula mbina pamo na shimwa kupali kwa kila jumo shula yobhonji yowe ishpalika. ¹¹ Igala kulili kwei himbolikaa imba sehemu ambapo imba thashokonji pubhalilanga shalya, sehemu ambapo imba jwashileu na imba jwandonya bhashikuowanga, namo bhana, bha imba, bhangajogopanga shindu shoshowe? ¹² Imba ashikutauna yabheta yakwe ipande ipande kwaajili ja bhana bhakwe, ashikwabbulaganga mabhetya gakwe kwaajili ya ashakagwe, na kugumbaya mimbo lyakwe malibha. Shitamo shakwe kwa nyama jitolilwe. ¹³ Ilola nne puni tofauti na ugwe, alino ndio lilobhe lika Nnungu jwa bhakulungwanji nguringajoka, mutuka yenunji ya ngondo mbuti lya na upanga upingaalaya imba yenunji mmangwendo. Ngupingaibhila nyala yenunji kushoka nchilapo shanunji na lilobhe lya bhakulungwa bhenunji likapilikanika kabhili.

Chapter 3

¹ Ole kwa shilambo shigumbele minyai? gowe ugumbele unami na indu ya gwii wahanga bhapalinji kaje kaje. ² Ikabheje nnzino tushikola lilobhe lya mijeledi na lilobhe na lyatimbanyab mataili, Farasi bhaliinanga na mutuka ya ngondo ilikuguruka guruka. ³ Bhakwelanga Farasi bha shikwanji njililanga upanga unapara, mikuki, jinamelemeta, maungu gamaiti, maungu gamakulungwa ga hiilu, gwakwa ukomogwa shiilu bhashambulianga bhanakwikubhalanga panani, pakwe, ⁴ Jengi pujikoposhela ligongo lya itundi na lokolile jika uhabhilabha jwambone ayobhelete uhabhi jwauza shilambo kwa labha labha kwake na bhandu kwa mpanda gwa itendi yakwe ya uhabhi. ⁵ Lola nne pungu kuinyuma jako gwe alino ni lilobhe lika Nnunu jwa nkulugwa. Shiketi jako shinyinule panani pa shula jako na languya sehemu jako Ja hukani kwa ulambo. Oni jako kwa bhakulungwanji. ⁶ Shaupinga guluya yanyata na ya shimia na kuutanda ubhe ujwanyata kaje ngupingaukutenda ubhe mundu jwa lalwa na kila mundu. ⁷ Pushibhe kila jumo akuulola shahakubhutusha, gani aguta kwa ajili jwake? kwei kushini mpate mundu ashakombole kukushaya ng'aniyo? ⁸ Ninawi buli ugwe ndio jwambone kuliko Noamini, ushenjilwe bana ni ja lushi Naili. Pugwatimbililwe na mashi ambapo ulinzi gwake nugwaliji mbahali jiyene? ⁹ Ethiopia na Kumisri puyalji mashili gabho, na mpelo gwake gwangapagwa, kuputu na kulibiya pubharinginji ashambugajakwe. ¹⁰ Ikabheje loamoni ashikujigalwa. ashikwende kumateka, bhana bhake bhashoko bhashoko bhashikutemanywanga ipande ipande katika kila shilambo shikulungwa gha mintala. Adui bhake bhashikuko manga kula kwa bhandu bhakwe bhakwetenje Ntindibhala na bhakulungwanji bhake bhowe bhashikutabhangwa mangongota. ¹¹ Nambemwe namwe nkupinga kolelwa nkupinga linga kwiiya, na nkupinga loleya mwabuutushila kushoka kwa adui jenunji. ¹² Majumba genu gowe ipingabha mbuti mikongo jili na tini ishejele mapenape mbuti shinda tikinywa niguilila na kang'we ja mashi. ¹³ Nnole, bhsndu mkati jenunji nibhandonyanji milango ja shilambo shenunji shako gashiugulwa kaje kwa ligongo ja adui jenu mato ushialiabia bawaba jakwe. ¹⁴ Jenda ukateshe mashi nnikombi mubhaishienje ukomaye nyumba jako, jenda palitaka na ukakamule litone. Kandabhula kwa ajili ja matafali. ¹⁵ Moto pashitekete pala, ma upanga ukumbulaje upingapiya mbuti maija bhashoko bhashoko bhataunanga kila mundu. Minanganje mwe muiyalkanje mnanganje mmabhagwinjinji mbuti maije bhashoko bhashoko na bhagwinjinji mbuti maije bhakomelenje. ¹⁶ Nchijenjeshea bhakumula maengo bhenu kaje kuliko ndandwa ya kunnungu, ikabheje bhanalinji mbuti tunutu: bhangwii bha shilambo na bhanagulukange kwenda kwa taliya. ¹⁷ Bhakulungwa bhenunji bhapalinji bhabhagwinjinji mbuti maija na bhakulungwa bhenunji bha ngondo ni mbuti likundi lya bhadudu likumba wakati gwa mmbepe. Ikabheje hyubha nulikolela bhanagulukanga kwenda kwa hitalia na wala jwakwa akukumanya. ¹⁸ Bhakulungwa bha kwa Ashuru, Bhashunga bhenu bhashiganga au bhagonilenje: Bhatabhela bhenu bhagonilenje pai kunulila. Bhandu bhenu bhashitanyikaka panani pa nashitumbi na jwakwa wala jumo jwa kwabhikanga pamo. ¹⁹ Jakwa jwakina mija ukomboleka kwa ligongo lya ilonda yenu. Ilonda yenu yai kulungwa. Bhapilikana indu yenu shibhakomanje makofi kwa kwiinonyela kwabhonjigwa moga?

Habakkuk

Chapter 1

¹ Taharifa jibhaposhele nabakuki nkulondola. ² "Yahwe kwa lyubha lyashipumwagutile nchaada na nkapilikana, njikukanila, mmwe pakati pa kitisho valugu lakini nng'ag'okoa. ³ Kwa hindu yashi nnole mabaya na kulola mabaya ga matendo. Kuangabhanya na fujo mbele jangu Gashipagwa kulumbana na shindananga ushijimika. ⁴ Walakini sharia za umala na unguja ikamala kwa majila gogoe ⁵ Sababu za ungulu ushitimbilia unguja walakini haki ja unami jishoka. "Yahweh" ashijangula habakuki. ⁶ Lola mataifa na Gwajavubunji ustajabishanga na shangazwa sababu njikola kuhakikisha kuhusu kutennda shindu katiba lyuba lyao, bhakaaminingi shitaazifishanje kwaonji, kwa na kazibianga kwa inuanga wakaldayo litaifa likatili ukwete mshindo bhanatembanga phitila ukubwa gwa nnchi kutola nyumba yangalinji yao. ⁷ Bhashiwoga na jokopa, hukumu yao na konja kushoka kwao kunaendelea. ⁸ Punda wao pia anabhutuka kuliko ubhuvijwapepe kaje kuliko mbwa mwitujwaligolo. Farasi jwao anaseta na bhakulanga farasi; bhaonekana kutoka kwataliki, bhahulukanga malinga awahi kalya. ⁹ Bhohenji bhanaika kwa bhuluganga makundi jao bhana kwenda malinga bhungo gwa nnijagwa na bhakusanyanga bhatumwa kama nng'anji. ¹⁰ Bhana kwatanianga akalugwa nna bhakuongoza ni yatania kwa ajili jao kuka kilo nngome, hulundika mataka na kushoya. ¹¹ Ndipo mbunngu jipinata unaendelea kupita, bhandu

bhakwetenja hatia ambao uwezogwaonji ni pakati pa Nnungu "Habakuki ashikumuya liswali lyabhili lina mundu nkonjelo. ¹² Ugwe ni gwavuka nyakati ja ukala Yahwe Nnungu jwangu alii uwe tukawa. Yahwe ashikwatenga kwa ajili kuhukumu na mmanganya nchi malishanga kwa ajili ya shahisha. ¹³ Meyo genu gambone kulola ungulu akakomolanga kulolo kwa itendo ya hibaya kwa padhilaa. Kwa hi vuli nnalolanga kwa pendelea nna mwawasaliti, kwa shindu shashi wakati ungulu unamela sana kwa unguja zaidi jaonji. ¹⁴ Nnatendanga bhandu malinga shamaki jwa mbahazi hindu itambala bila jwaongoza juu jaonji. ¹⁵ Bhanaonji bhakwajiga malinga ndoana bhanakwakokotanga bhandu kuposhela kunyavu ja omba, kwa kusanyanga kunyavu yaonji, hii ishibha sababu ja hangala kwa furahi kaje. ¹⁶ Walakini bhanashoyanga malilo kwenye nyavu yaonji ya vua na joka lubani kwenye nyavuyaonji, sababu bhanyama bha kulungwa ni sehemu yao, na nyama ja nakana ni shalya shaonji. ¹⁷ Kwa nneyo shabhaliyanje nyavu jao ya vulia na kuendelea mataifa kwalugwalingashiya.

Chapter 2

¹ Shinyumbe penye nguzo yangu ya ulinzi na kwivika namwene kunini ja nnala gwa mlinzi na shinola lwa makini kulola jwenejo juu kunala gwa walinzi. Na shinole kwa makini, kuloli jwenejo shabhelekete shindu shashi na namna jashi, shangeushe kutoka kwa lawama jangu. ² Yahwe na ashikubeveleka akodi ya maono haya, na ashikujandika malebhve kubao. ³ Sababu kene maono bado ni kwa wakate, ingawa hatachelewa isubiri kwa sababu itakuja haichelewa. ⁴ Nnolenje jwajule ambae hamu jwakwe ngava sawa pakati siyo sawa kwa nguva, lakini mwenye hadi shatame kwa imani. ⁵ Sababu mvingo ni msaliti kwa vijana, mwenye kiburi, kwaraba astahili, lakini wauza tamaa jake kwa kibuli jake na lapo akambola karidhishwa jwenejo analasanya pala mataifa kwa ajili ja bhandu bhake. ⁶ Geneghj gohe kukatengeneza useme wa kwa dhihaka ukumuhusu, ole wake anayengeza yoke shingali yake, kwa hatua ishinjigale ukulungwa. ⁷ Wale wanaongojea kwako watainuka galuvila wale waotetemesha kujamuka utaleuwa mwashirika kwa ajili ishinjigale ukalungwa. ⁸ Kwa sababu ustiteka nyava kwa ajili jaonye, mabaki gaonji yatakuteka nyava wewe kwa sababu unchi mwiya minyahi janjigwinji na lenji bhatamangananga nkati wame mwanga damu kwa ajili kwa mbali ya mikono ya uovu. ⁹ ¹¹ Ole wale wanachonga mapato kwa ajili jionji kwa mnyamba hiyo shibhakombelena kualaya juu jake ni mbali na mikono ja maovu yakke. ¹⁰ Umebuni aina jamba yako na ushitenda shambi dhidi yako mwenyewe. Kwa sababu njiwa litapaza sauti toka ukutani ubuni aibu toka kwa nyumba na kuwakata watu wengi na mbao utawajibu. ¹² Ole wake yale ajjengae shilambo kwa ninyai na anahimalisha shilambo kwa moto gwa quvu. ¹³ Hii haitoki kwa Yahwe kwa bhandu bhatenda liengo kwa moto na shilambo shoe, ngana nganachaka asheyene gwanjali shindu. Bado shilambo ishibhekeke mataifa ga ukonjeto na Yahwe kama malinga kujaza bahari. ¹⁴ Ole jwake akuntenda jwajirani jake akokwelo ugwe uongoza sumiuntende kwa masho ghabhali bahari uongeza sumu wafaanye bhakolelanje ili mwano jwake bhalolanje. ¹⁵ Shimbale na aibu kuliko nkonyole, kunywa hiyo nlevile ili ngo kombole mmukula nchi gwake nginene, ¹⁶ Shabhimbilwa na aibu zaidi kuliko nkonjelo gwake mwenye kikombocha mkono kuume wa Yahwe shingulushila kwayene. ¹⁷ Valungu na lebanoni shingunishile na uharifu gwa mjane wataongopesha sababu ya kumwaga damu, njitendanga vulughu kkwa lebanoni na kufunika ubazibifu gwa wanyama. ¹⁸ Shamamu jachonga fuakusaidia shindu sheshi, sababu jwatuka ashanjile ambaye habusn na Yesfusha motali ni mwalimu wa uongo, sababu annani liengo lya mikono anayetengeneza miungo isiyoongea jikajinula, Yene hindi inafundishahii nnolenje hondi ya kunani, ¹⁹ Ole jwene akwalughulila ubao, njimushe kwa liganga likaveleketa sheneshishunikwa dhababu ja mbaya. Lakini ujunushe ndani jake ulipumuha kabisa. ²⁰ Lakini yahwe palimpakati pa miungu jake ikaongoea junuka yene hindu isihunikwa kwa ukonjelo na yoanje lakini pakati pake ikapumua kabisa lakini yahwe yupo katika hekalu jwa honjelo shilambo shoe pushili kimya mmojo jwake.

Chapter 3

¹ Genega maombi gabhakolondo. ² Yahwe ashijinukaashipilika taarifa jake na nne najogopa, yahwe uyashu liengo lyako pakati pa wakati pa muda gwenugu imumanganje. ³ Nnungu ashikukopa kuposhela kuliema na yele mkonjolole toka palam sela, ukukufa wake umezifunika mbingu dunia ulikuwa ineja ukunjolo yake. ⁴ Miali za moto jibhili ja mikono jake ilikuwa ikingaa malinga mwanga, ambayo uwezo gwake bhashikuhiyayanga. ⁵ Ulyele kwa bhulaga ushirikulongolela mmojo mwake ni kufuta makongono gake. ⁶ Jwenejo ashikajima na kupima shilambo alilola na likisaa ilambo, hata itumbi ya milele ishihazibiwanga kabisa. Na itumbi ya milele ishigwanganga pai mpanda gunke ni ya milele. ⁷ Njikuona mahema ya wakashu pakati pa mateso na itambaa ya mahema pakati midiani ililetemeka. ⁸ Yahwe ashikola ghadhabu pa mukote? ntoo? asiraa jake pujalijija mukute au zidi ja bahonji? Punkupanda mbunda jwa nkokoten na jwa shinda jinenu. ⁹ Nchijigala upinde gwangali unika jigala mishale kwenye upinde gwako. Sela shighabhanya shilambo, mito ¹⁰ Itumbi ishikumona mmwe na geuka kwa tumbala mashi bhashijitaganyanga pai nipita nnani jao. Shina sha bahari nipauza lilove mawimbi gake jinuka kunani. ¹¹ Lyubha na mwei vishhikuma imara nnani mahala pake, pakati pa mwanga wa michale jake na jishighuluka. Papala pakati pauangava gwa mwana na mkuki jake. ¹² Nchikuha papani pa shilambo kwa uvava pakati pa kutumbala nnchipukutia shilambo. ¹³ Nchikwenda palanga kwa ajili ntapulo gwa bhandu bhenu; kwa ajili ya ntapulo phakateuliwa bhako. Mmwe mwapondanje mtwe na nyumba ja ng'ovu kuvika wazi msingi gwalukohi. ¹⁴ Nchijoka ntwe cha bhakomananga bhake kwa mshale gwake ng'ene kwa sababu ashikuika kama mbungo kutushoya uwe wivu gwao ushakabha malinga mundu akuteketeza majwanga pakati pa mahali pankugiya. ¹⁵ Nchikuo kunani kwa bahari na farasi jwako na pita mashi makulugwa. ¹⁶ Njikupilikana na nyati mwangu njikutetemela!! mudomo jangu jikaletemela lisauti, kubola kunakwiya pakati pa maapa gangu; na pai pangu na mwene njikutetemeka malinga nalinda kwa ajili ja lyabha lya huzunika iishennani mwa bhandu bhashambuliwa na uwe. ¹⁷ Igawa nkongo ukachipua na ukabheleka kutokana na mzabibu, na ingawa kukola kwa nkongo gwa mzeituni haukulizisha na lishamba likashoya shalya na likundi la mifugo lishishoka na jwakwapi ng'ombe pakati pa lizizi sheneshi ndisho shindende kushitenda. ¹⁸ ¹⁹ Bado shibhurahie pakati Yahwe shimme nahangali kwa sababu ja ashipanganya na ntapulo gwangu. Nkulugwa yahwe ni nguvu jangu na bhatenda makongo no gangu malinga ga kalungu. Anandenda nne shielekeza kama maziki pakati pa vyombo yangu ya nyuzi.

Zephaniah

Chapter 1

¹ Alinobho lilobhe lya Annungu ambalo puliishe Sefania mwana kuushi mwana Gedalia mwana Amalia mwana Hezekia katika mobha ga Yosia mwana Amoni, Bhakulungwa bha a Yuda. ² Shingimilie kaje kila kushoka pamebho pashilambo alibho lilobhe awae Bhakulungwa. ³ Shingimili mundu na mnyama, shingimilie ijuni bha kumbinguni na omba bha wabhali upotei pamoja ilebho kwaneyo shiningute kwa taliki mundu kushoka kumebho mwa shilambo lilobhe awae Bhakulungwa bhayene. ⁴ Shingishe kwa mkonobho gwangu panani pa ayuda bhene ashayene wa yerusalemu. Shinakangulanje mmujo kila kuigala kwa mashi kukopoka mahali apanobho mena ga Bhandu kushoka Bhakwajugangashamamu nkati bhakubhishila. ⁵ Bhandu ambabho panani bhanahabudunji iiku ya kumbinguni bhandu ambabho kuhabudu kulumbila kwa yahwe. Kabhili kulumbila kwa Bhakulungwa bha. ⁶ Shinakangu lanje kwa katika kabhili gwategushenje mnyuma kushoka kubhakaguluka a Nnungu gwangali kuuja bhakulinda bhabho. ⁷ Uwe nunununu moyo ya Bhakuliugwa a Nnungu pabha lyubha la kanungu lilitome a Nnungu mbepepei kwabhishilanga bhanje bhabho. ⁸ Shijiishe katika mbepei ya shinakomanje bhakamkulugwa na kila Jumo abhashile nnguo ya shijeni. ⁹ Katika lyubhha limo shinakomanje wowe bha ambao bhagumbanga mnyumba ya Bhakulungwa bhao itende na alambile. ¹⁰ Pushibhe katika lile lyubha alino lilangasho lya a Nnungu kuti shililo shatenguka shishibhe kushoka kulitanga lyubha ambao, aligomba nyenye kushoka wilaya yawili, na lilobhe la luwindo lugulungwa kushoka kuitumbi. ¹¹ Mpinganje nyenye mwashayene mkutanga na kushoka wilaya wowe watendanga biashala shibhawanganje washiangawanya wowe bhala ambao shiwapimanje hela shiwanganje shiwakagule kwa atalika. ¹² Shibhe katika lyubha lya shinoleye yalusalem kea mwanga kubhakoma bhashileu ambao shibhabhe bhatemi kwenye ka ywewao na kubheleketa mutima gwabho. yahne shibhatende shoshowe, ama shammbone au shangalimana. ¹³ Mali gabho shibhaishe kuibha nyumba jabho

shibhe ishiobhe a gabhanya! shibhashenje majumba bhakatamangana mwene na kupanda mibhabibu lakini Bhakuywa kanywa yao. ¹⁴ Siku jajikulungwaa yahwe tometome inatendwa upesi! upesi lilibhe ya siku yahwe ilobho na ipotebhi ya kushujaa! ¹⁵ Siku hiyo pushibhe siku heshima na siku ghaniyo na ipotebhi, siku dhotuba kwaangamia siku lubhindu nautusi tusi, lywubha maunde lubhindu lukulugwa. ¹⁶ Pushibhe siku ya palapanda na kengele dhidi ya ngome pashilambo na buruji papalebhu. ¹⁷ Nneyo shiioshe kulaga panani ya bhandu kwa nnei shibhabhowe tome kama bhashilebhu bhakalola toka patebhilenye shambi shilebho yahwe minyabhi jabho shijajawe kama ndutuli, na ilebho jabho ja nnyumba kama. ¹⁸ Nngabha hela jabho bhahabu jao wakako mbola kwabhoko kunani ja nnjimwa na yahwe nkati ja moto wa lupimilibho, iweke shilambo showe shishibhanganyika nnei shapeleshe jwabhamika, kujogoa kwa wowe bhatama pashilambo!!

Chapter 2

¹ Ngimikananja pamope mmanganya mweshaene nkutanowa hadhara na ngimikananje, litaifa lwangabha aibu. ² Ikanabhe amuri kujamula na lywubha lyene indu kama makapi, ikanabhe nnjimwakali ja nnjimwa ja yahwe kuika panani jenu, Ikanabhe lyubha ja nnjimwa ja kuika panani jenu. ³ Munoleyenje yahwe, mmanganya bhandu wowe imani paduniana pushibhe shibhaninde katika lywubha nnjimwa ja yahwe. ⁴ Nnei gabha shibhangwa bhanye na ashkeloni shitendeushe kuwengabhanya shibhajae kwatalika Ashdodi wakati wamuii. Shibhatutumbule liema! ⁵ Ole kwa bhatamangana kwatalika ja mashi, taifa la wakerethi! yahwe abhelekete hadi jenu, ikanaani shilambo ja wafilisti. Shinatitimienje jwakwapi nkuigala walashaigole ⁶ Shene shilambo ja kwatalika ja mashi pushibhe mwakulishia washunga na kwa itandu ja gondolo. ⁷ Shilambo ja shatalika ja mashi pushibhe mali ja kuigala ja bhandu wanyumba ja Yuda. bhapingashunganga rikundi jao kwene. bhandu wao shibhabhishe kwaujanago bhatawile wao. ⁸ Npilikene nmbenga ja moabu bhalikwatukan bhandu wa Amoni pakati puwateile bhandu kukulupalila nmipiku mwao na kuifisi nmipika mwao. ⁹ Kwa nnei na mbuti pungutama halini lilobhe la yahwe wa majeshi, A nnungu wa istaeli, moabu pushiishe kuwa kama sodoma, na Bhandu wa Amoni kama Gomota; pangabha pa na liimbo la nnjete, Jabhabha daima lakini bhandu bhaigelenje shibhatekanje mateka, na bhandu wa mataifa langu bhaigelenje shibhajemule umiliki wao! ¹⁰ Hali shilikoposhe kwa moabu na Amoni kwa kwasababu ja lupimililo jabho, langu pubhateilenje mmbega na kwatukananga bhanndu wa yahwe wa majeshi. ¹¹ Ndio shibhanjogoe yahwe, kwa kuwa anatania miungu njowe ja dunia kila jumo shanjujee yeye kila jumo kushoka mahali pake, na kushoka kila upande wa pwani ¹² Mmanganyanji wakushi pia nkupingaulangwa kwa upanga gwangu. ¹³ Na nkono gwa Anungu shuangabhanye kasikazini na kuishoya A shufu, kwa nnei Ninawi upotei, kuwa papajumu kama pakonde. ¹⁴ Ndipo makundi ja bhadudu shagone hapa, mdudu mataifa, gowe kitukanjia na nungunungu shibhapumulilanje kunani ja safu jabho shilipilikanishe kushoka mmadilisha; kifusi shishibhe pahango; nakshi mwerezi wao pushibhe ishiunukulwa. ¹⁵ Ashii ni shilambo shakushiangelila pupali patama pangali hofu, pupali kubheleketa mutima mwabho; nne puni; na jwakwa juna jwa landana na nne: namna puikulile nna kujogoya, mahali pa gona bhadudu nnyumba jake kila jumo ambae upitia kwake kupilikana kupukunya lingumi kugwabho.

Chapter 3

¹ Ole kwa shilambo shileshelwe shilambo shabhanganya shanokolana umenajisiwa. ² Mwangapilikana lilobhe ja Anungu wala mwangaposhela masahihisho kukopoka kwa yahwe. wangatumaini yahwe shibhamandishile Anungu bhake. ³ Bhakulungwa bhabhoni aimba manaaounguruma nmwanjwa mwao. waamuwa bhao ni ambwa mwitu bha ligulo bhangaigaya shindu ambacho pushibhe bhatawine iwamba lwake. ⁴ Manabii wake bhakola ikuwo na ashibaba wasaliti. Makuhani gake wamepanaji mahali patakatifu na bhateilenje shanokolana shelia. ⁵ Anungu shibhave yahwe ni mwenye haki mukono mwao wakombola kutenda makosa. Kila lwamba hujimilila haki jake! jikakopa kanuruni, hata nnei bhandu wasio wenye haki bhakamanya kulola oni. ⁶ Njiangabhanya mataifa, ngome jao ishialibika njitenda mipanda jao magofu, nnei jakwa hata jumo hapitile kwake miji jao jishianganjwa kwa nnei jwakwapi mundu atama. ⁷ Jwibheleketa, Hakika shinyongope nnepene mposhele masahihisho na msikatiliwa kwatalika kushoka kwenye miji yenu kwa gowa gala gundeile jwipanga kugatenda kungwenu! lakini pubhalingijwi na shauku kuanza kila lwubha kwa kuangabhanya ikuwo yao yowe, ⁸ Kwa nnei nnindanje hili ni lilobhe la yahwe-mpaka lwubha pushilibhe shilijinushe kwa ajili potehanga uwamuzi jwanga wowe mkali, nnei nchi wowe ipingamilwa kwa moto ywaniyo janga. ⁹ Punipo shinapanganje kajwa jambone bhandu, kwashema wowe kwa lina la Annungu kulijamula bhajimajimanga bega kwa bega. ¹⁰ Kushoka upande gwa ufeleji Ethiopia shibbahabudujwi bhandu bhanagu bhapelegenywe shibhaikanayo dhahabu kwa itendi yangu. ¹¹ Pakati lywubha lywene kabhikwanga kwangaliwoga kwa itendi yenu yowe pushibhe nteilenje dhidi jangu, tangu wakati gwegula shiniushoe kukopoka kwenu bhala bhahangalilenje itendi yenu, na kwa haibu nkabhanganga muda gwaneu kutenda kuipuna panani ja shitumbi shangu shautakatifu. ¹² Mbuti shinalakanje kama paii zaidi na bhandu bhangaikombola, kupata kimbilio pakati lina la yahwe. ¹³ Jwatama jwa Israeli si muda gwenneu shutende udhalimu au kubheleketa unami, na gwakwapi lulimi gwatembwa shuonekane pakaywa mwaho; nnei shibhaywanganje na kugona paii, na jwakwapi hata jumo shabhakendanje kujokopa. ¹⁴ Nnjimbe nnywimbo sayuni! ngombe nyenye, Israeli. Shibhanonyele na kwino nyela kwa mmutima gwabho wowe, mundu jwa yerusalemu. ¹⁵ Yahwe bhashijauyanga hukumu jennu; bhashikkwabhanganga kwa kalika adui jwako! yahwe ni nkulugwa jwa Israeli mmakono mwabho, hama nkanjogopa kabhili. ¹⁶ Katika lwubha lwene shibhabhelekete kwa yerusalemui unajokope, sayuni unaiteshe nkono gwako ushilegeleka. ¹⁷ Yahwe Annungu bhako apali patipati jenu, bhakwete mashili wa kuwaokoa. Shibbahangalile panani jenu kwa gwambone gwabho shibhabhe na fulaha kunani kwenu shibbahangalile kwa Nkoto, ¹⁸ Katika lwubha maalumu ja shibbahangalile shinaule maafa kushoka kwenu, si muda gwane u nkkajamula aibu kwa ikowa jabho. ¹⁹ Nnolanje, mbali apano kwateilanga watesi bhabho wowe. Katika agu, shinobhokowanje bhalemele na kwaimikanya bhajailwe kwatalika. Shinakende kubha sifai na shininjibadilishe aibu jabho ibhe sifa katika dunia jowe. ²⁰ Katika wakati agu shinabhangonje, katika wakati gwabho shinaimikanye pamopee. Shinatende mataifa gowe ja dunia kwaha budu na kuwasifu, wakati pushimwalole nnei, shibhe njikwaujanabho; bhabheleketa yahwe.

Haggai

Chapter 1

¹ Kwanneyo shaka sha vili sha bhankulungwo a Dario, mweigwashita, lyubha lya kwaza ugamwei, Lirobhe lya Ankulungwa gulihishe kwamakonoga bhakulondola a Haghai kwenda kwa bhaku Yuda, Azerubabeli mwana jwa a sheatieli na nkubhishila bhakulu ajashua mwana jwa a Yerozadak, kubheleketa. ² "Ankulungwa bha manjola bhana bheleketa: habha bhandu bhana bheleketa n'gabha muda gwenubji gwakiya ni shenga nyumba ja ankulunwa" ³ Kbhili lilobhe lya ankulugwa gulihishe kwa nkono gwa bhakulondola a Haghai bhani bheleketa. ⁴ "Mwe ni malanga genunji mmayenenji kutama nnyumba yaikoto, na kujileka nyumba jijini agabhanyika. ⁵ Kwaaneyo bha mkulugwa bha manjola bha bheleketa nnehi. Mwiganishianje mipanda jenunji! ⁶ Nchi pandanga mmbeju yaingwinji. Ikabheje nchi pelekanga mauno gashakope; n'nalyangango Ikabheje nkajikutanga, nnapapilanga ikabheje nkatogolelanga. nnawalanga n'nguo ikabheje nkatapa lyoto mmashayenenji na mnkulii pwa apataga mmbia anabhika mun'uko gwa ntobashe! ⁷ Ankulungwa bha manjola gubhabheleketa agano. ⁸ Mwigani shianje mipandajenunji! nkwelanje mwtumbi nkajianajonji mbao nche nganje nyumba jangu; numbene shing'eshelele ninkukuya! bhana bheleketa ankulungwa. ⁹ Nchi lolelanga pata yai jinji, Ikabheje nnolanje nchi kupeleka nyumba ishokope, shinipepe laya! kwaandi? nnei pubha bheleketa ankulungwa bha

manjola! ligongo lya nyumba jangu jina tama jipake, ikabheja kilamundu antama nnyumba jake.¹⁰ Kwaneyo liunde lishihibhilya linashoye lingame kugwenu, nalitaka lishi kamuli lya linaongole.¹¹ Njikunchima kushoka pantundu litaka na pantundu itumbi, pantundu yalyana pantundu zabibu ja hambi, pantundu jabhandu na pantundu ja bha n'nyama, na pantundu ja maingogenu ga makono.¹² Bai azerubabeli mwama jwa asheliteli, nankubhishila bhakulungwa Ayoshua mwana jwa a Yehozadaki na bhandu bhaigelenje, malango galilobhe lya ankulungwa a Nnunu bhao. namalobhi ga bhakulindola Haagai, kwaneyo ankulungwa.¹³ Bai a Hagai, bha mmanda bha a Nnunu, gabha bhelekete ankulungwa bha bhandu pubha bheleketa, mbali pamo na mmanganya lyeneli lilobhela ankuluungwa.¹⁴ Ankulunngwa gabhatitimbweli mbumu ya bhakulungwa bha shilambo a Yudah, Zerubabeli mwana jwa ashenteli, na mbumu ya bhakubhishila a Yoshua mwana jwa Yehozadakia, na mumbu jamabakiga bhandu, gubha pitengenenge kutenda liengo kunyumba ja ankulungu, a Nnunu bha manjolo, a Nnunu bhao.¹⁵ Kwa nneyo lyubha lya makumi gabhilina mweinga sita, shaka shabhili sha ankulungwa a Dario.

Chapter 2

¹ Kwa nneyo mweingwa saba lyubha lya makumi gabhili na limo lya mwei, lilobhe la ankulungwa lishikuika kwa makano ga bha kulondola a Hagai, ni bheleketa, ² Nkungulushe na bhankulungwa bhaphashilambo sha a Yudah, Azerubabeli mwana jwa ashelteeli na bhakubhishila bhakulungwa a Yehozadaki, na bhandu bhaigelenje. Mwabhalanjilanje, ³ Geni aligele auwene unkulungwa gwa nyumba ja ukara? Nankuonanga uli agano gwa nnehino? buli nkaona ngashakwa shindu pameyo jenunji? ⁴ Nneino, nkolanje mashili, Azerubabeli lyenelilobhe lya ankulungwa na nkolemashili nkubhishila nkulungwa a Joshua mwana jwa a Yehozadaki; mkolanje mashili, mmanganya bhandu bha pashilambo ntendanje maengo managake nne a Nnugu puzi na mmanganya mobha gowe. ⁵ Puchoshilenje Kumisri njikukulupaliyanga kuti shime na mmanganya nnajokopanishindu. ⁶ Pabha ankulungwa bha manjoro bhataya nnei; bado kashokope shindi kinye liunde nantaka, bhaari na shilambo. ⁷ Na shindi kinye kila shilambo, na kila shilambo shibha jiana gonji induyakonja kungwangu na kujigumbaya gene nyumbaji ukonjelo bhana bheleketankulungwa bha manjolo. ⁸ Shaabu na mmbia yangu lyenelini lilobhe lya ankulungwa bha manjola. ⁹ Ukonjelo gwa jene nyumba ja ukara: bhabheleketa bhankulungwa bha manjola: na shina panga nje utopelo lyenelililobhe lya ankulungwa bha manjola. ¹⁰ Kwa nneyo lyubha lya makumi gabhili na nne chsche mwei gwa tisa, shaka shabhili sha bhankulungwa a Daria, lilobhe lya ankulungwa bhakulondola lishikwahishila a Hagai kubheleketa. ¹¹ Ankulungwa bha manjola bhataya nnei: mwauyanjanje ankuvishila babhali ja marajiro, ¹² Mwananga mundu ajamwile nnyama jishoshiwepa utakaunyoropalipepe lya nnguoja, mwananga lipepe shilikwae nchushi, ukana au mauta, au shalya shina buri shene shalyasho shishive sha ukonjero? Nkuvishila gwa jangwile "wala" ¹³ AHagai gwa ushie mwananga mundu jwa nyanta najisi akwashie bhowenji shibhabhangaje bha nyata? "bhankubhishi gwa jangwile bhanikuti, " ero shibhabhanganje bha nyanta." ¹⁴ Kwa nneyo a Hagai gwa jangwileni bheleketa "Nabhenebha bha bhandunji na shilambo shaonji pushile mmujo jangu! genega bhabhelekete ankulungwa na kila shindu pushile mmakono gao: shibhashoshienje shangabha shambone pushaliji sha nyata. ¹⁵ Kwa nneyo, n'nganishe lyubhalerona lyabha lya n'nyuma, likana bhebhekwa liganga pantundu liganga lyanjake pandamo ja ankulungwa, ¹⁶ Yalijiuli? kila mundu paishe pa ipimo makumigabhili ga yalya. Kumbi ipimo kunipe ahishe apula divai ipimo makumi n'ngano, kumbi ipimo makumi gabhili. ¹⁷ Njinkunntotoyanga namaengo ga makono geninji kwandambwe na ula, ikaveje mmanganya mwanga mujilanga, bhana bheleketa a kulungu. ¹⁸ N'ngani shia lyubha lyalele na mmujo kushoka lyubha lya makumi gabhili na n'ne cheshe mwei gwa tisa, shoka lyelila lyuvalinjimikenje ndamo ya ankulungwa nngani ¹⁹ Buri ipalimbeju nnieshe? Nshabibu, rinkongo gwantini, komamanga na nkongogwanzeituni gwanga ogora shindu! ikaveje kushoka leloshini mpanganje mboka!" ²⁰ Tena lilobhe lya ankulungwa gulihishe pavili kwa a Hagai lyubha lya makumi gavili na n'ne cheche kulugula. ²¹ "Mmelekete na bhankulungu bha shilambo bha Yuda, Zerubabeli mwabhalanjile, shindikinye liunde na n'taka. ²² Kwa nneyo shing'iye unkulungwa niangavanya mashililiga bhana ngulungwa! shinywiye matukana na bhakwe langa Falasi shiva gwanganje ligongo lya upanga gwanun'un'gunaonji. ²³ Lyene lyubhalyo: nnei pumbingatendea nnyo puvarugura ankulungwa bha manjora: shinintore mmwe Azerubabeli mwana jwa sheltieli; mbuti vantenga vangu: nnei ankulungwa pubhakeleketa. Shinintume mbuti pete ja aramajangu, pabha nne nin'gagwile! pubha bhelekete Ankulungwa bha manjora!"

Zechariah

Chapter 1

¹ Katika mwei gwa nane shaka shavili kutawala kwake Dario, lilove lika yahwe lya nng'ishile nkolondola Zakaria, mwana juka Berekia mwana juka ido, kuveleketa, ² "Yahwe ashikuva na nnjimwakaje pantundu ja ashainavenunji, ³ Gwalugullilanje, yahwe jwa majeshi alugula nnei njujilanje: na une shinimmujilanje mmanganya, alugula yahwe jwa majeshi. ⁴ Nnavanganje ndu ashianavenunji ambao ukala valondola valugulilenje, valugulanga yahwe jwawa majeshi alugula nnei ntendeukanje kushoka katika mipanda jenunji ja nyata na matendo genunji ga nyala ikaveje je vangakombolanga kupilikana wala kunyali alugula yahwe. ⁵ Kwalinginji kwei ashainavenunji? na valondola buli palinginji apano daima. ⁶ Ikaveje malove gangu na malangano gunamulungi vatumetume vangu valondola, buli gangapatanga ashainavenunji? Kwa nneyo vashitulunji na kuveleketa, ndu nnaila yahwe jwa majeshi shashilalumbilila kuntenda a kadili shikutistaili mpanda na matendo getu, ndo shalutendile" ⁷ Katika lyuva lya makumi gavili na ncheshe lya mwei gwa kumi na

jumo ndo mwei gwa shabati, shaka sha vili sha utawala uka Dario, lilove lika yahwe lyang'ishile nkulondola Zakaria. wana juka Berekia mwana juka indo, gwevelekete.⁸ "Wakati gwa shilo nalolile, na lolai mundu aliji akwelile farasi jwanashe farasi jwa kijivu, na farasi jwanewe"⁹ Gumeshia "nkulungwa yenei ni indu yashi? malaika avelekete na nne gwenugulile shinikutashie yenei ni indu yashi."¹⁰ Na mundu ajima kati ja mikongo ja mahadasi ngwajagwile na kuveleketa, vaneva ndio avatumilenje yahwe kutimbilila dunia jowe.¹¹ Guvennjangwilenje malaika juka yahwe aliji aliafimi kati ja mikongo ja mihadasi na kunnugulila, Tushikuve tulitimbilila padunipowe lola, dunia jishitama na kuhania"¹² Penepo malaika juka yahwe pajangwile na kuveleketa yahwe jwa majeshi, ata shaka ni unauulunia yerusalemu na ilembo ya Yuda ambao ishipotekwa na kushulmiwa yaka makumi saa?¹³ Yahwe gwajangwile malaika aliji aveleketa na nne, kwa malove ga nmbone, malove ga falaja.¹⁴ Kwa nneyo malaika, aliji alikunguluka nanne gwanugulile, shema kwa lilove na usheme yahwe jwa majeshi anaveleketa njikola wivu kwa ajili ja yerusalemu yaani sayuni kwa ucaungu gwenkulungwa.¹⁵ Na nne njikola nnjimwa pantundu ja mataifa gali na utulivu kwa maana nakuutumbalakashoro pe ikaveje venevo gwasababishenje mafhara ga nyata.¹⁶ Kwa nneyo yahwe jwa majeshi palugula nneyi nijivujile yerusalem kwa uluma. Nneyo nyumba shiijishenjwe nkati jake aveleketa yahwe jwa majeshi. Shipo shishigoloywe pantundu ja yerusalemu.¹⁷ Shema kavili uliveleketa, yahwe jwa majeshi paveleketa, nnei: Ilambo yangu kwa wala jina shijigumbaywe na ukolo, nagwe yahwe shajiliji kavili sayuni, na kujiagula yerusalemu kwa mala jina kavili.¹⁸ Na kujimwile meyo kulola ndukba ncheshe.¹⁹ Gungungulweshe nagwe malaika avelekete nanne yanei ni indu yashi? hwanyangwile yenei ni ndumba isababishe kupalaganika kwa Yuda, Israeli na yerusalemu.²⁰ Ma yahwe gwanangwile mapunda stadi.²¹ Gumelekete, "vene vanduva vanakwiyangana kutenda nndi? gwayangwile iipelegenye Yuda na jwakwapi mundu akakombwele kujinulu ntwe gwake. Ikaveje vene vandu vanakwiyangana kukuishoya, kujaa pai ndumba ya mataifa gasinweii mashili gaonji kinyume ja shilambo sha yuda na kuitambaya.

Chapter 2

¹ Na gujimwile meyo gangu na kumwana mundu aina limai mmakomojake. ² Gunimushie, kukwende kei? Gwanugulilw, kungwenda kupima yerusalemu ili kumanya upana na uleu gwake" ³ Penepo ,malaika aliji alikunguluku na ne gwajawille angwe malaika juna gwapite kiimikana nagwejwenejo. ⁴ Malaika jwa vili gwannugulile, ⁵ "Jenagwe jwejule nanngalayanda unugulile yerusalemu shukulwa gwangali likumba kwgwinj gwa vandu na vanyama nkati jake ⁶ Mmutakanje mmutukatukanje kushoka shilambo sha kaskazini alugula yahwe kwa maana njikwapalaganyanga nndu pepo neheshe angai alugula yahwe. ⁷ Shanguya mmutushilanje kusayuni mmanganya nkutamangana ashinaviti va kubabeli alugula yahwe. ⁸ Kwa maana badala jika yahwe jwa majeshi ashing'eshimu ashikumika kunyume na mataifa ganteshilenje kwendi ankwayanje akwaya shititi sha hiyo lya Annungu badala jika yahwe kutenda. ⁹ "Nne namwene shindikinya nkono gwangu pantundu jaonji, naveno shivavanganje maaataka kwa vatumwe vaonji" penepo shinmanyenje kiti yahwe jwa majeshi ashinduma. ¹⁰ Jimba kwa kuinonyela, viti sayuni, kwa maana nne namwene shindame naugwe alugula yahwe. ¹¹ Mataifa ga makulungwa gapingalundana nagwe yahwe lyene lyuva lyo mmanganya shimmanganje vandu vangu; pava shindame kati jenunji mmanganya ashindume kunngwenunji. ¹² Kwa naana yahwe shajimiliki Yuda nndu milki jake alali katika shilambo kwa mala jina kavili shuagule yerusalemu kwa ajili jake nnyene. ¹³ Npumulanje, mmujo jika yahwe mmanganya mmowe nkwenje shiilu, maana ashijinuka kushoka maali pake patakanyolo!

Chapter 3

¹ Na yahwe gwenangwile Yoshua kuhani nkuu ejimi mmujo ja malaika juka yahwe negwe nanndenga ajimi nkono gwake gwa nchinda kunshitaki kwa ajili ja ilevo. ² Malaika juka yahwe gwannugulile nanndengea, yahwe na akukalipile yahwe, aagwile yerusalemu akukalipole! buli jeneji nngaa kinga jishoshiwe kumotoni. ³ Yoshua paliji na nnguvo yanyote pajimi mmujo ja malaika. ⁴ Malaika gwavalugulilenje vajimingine mmujo jake, munng'ulanje yoshua, lola! nigujiye ouvu gwako na shiniwasha nnguvo ya konja" ⁵ Aya vanng'ashanje shilemba shakonja muniwe" Nneyo gwavishilnje shilemba shakonja pa ntwwe paka yoshua na guvanng'washienje nnguvo ya konji wakati malaika juka yahwe aajimi panyenje. ⁶ Na malaika juka yahwe gwannajiye yoshua na kuveleketa, ⁷ Yahwe jwanajeshi paveleketa nnei, ivaga shiuwowe katika mpanda jangu, na kugoya amuli yangu, penepo pushiujimilile nyumba jangu na kulindilila lugwa yangu, kwa maana shinikuluusu kwenda kwa kushoka kati ja vajimanganavo mmujo jangu. ⁸ Ugwe yoshua kuhani nkuu na ashinnjako vatamangana na ugwe: mpilikananje vene vandu ni ishala, pava nne namwane shininnjinule shitutume jwangu ashemwa Tawi. ⁹ Nnolanje liganga nilivishile mmujo jika yoshua gashipagwa meyo saba nne pantundu ja lyene liganga limo, na nne shinyandishe malova pantundu jake alugula yahwe jwa majeshi na nne shiniishoya ilevo katika shene shilambo sha kwa lyuva limo. ¹⁰ Katika lyene lyuva lyo kila mundu shamalishe jilani jake kutama pai ja mzabibu na ntma gwake alugula yahwe jwa majeshi.

Chapter 4

¹ Penepo malaika ajimi alikunguluka na nne ashikutendauka na kunyimuya ndu mundu a guna mmbali gwa nchinda"najimnnilouywa nnugono. ² Gwamushia, "ukushiona nndi?" gumeleketale, makushivona shinala sha taa shishialaywa kwa dhaabu jika, na bakuli pantundu jake. Shishikola taa saba pantundu jake na milija gumo kila taa. ³ Kunyenje jake kushikole mizeituni jivili, gumo mmbali gwa ⁴ Na gunimmushie kavili malaika akungulukaga, gene mambo ga kwele maana gashi, mkulungwa jwangu? ⁵ Jwenejo gwajagwile na kuvelekete ukananya gene mambo ganamaani nndi? gumelekete, elo ngamanya nkulungwa jwangu ⁶ Nneyo gwangilile, "lyaneli ni lilove lika yahwe kwa Zerubabeli veleketi nngaa kwa komola wala ,ashili ikaveje kwa mbumu yangu, alugula yahwe jwa majeshi. ⁷ Ugwa ni nndi, shitumbi shashileu? mmujo ja Zarubabeli shiue tambalala nawenejo shashoya liganga lya pantundu kwa nyenye jika Neema! Neema kungwake. ⁸ Lilove lika yahwe gulinyile kuveleketa, ⁹ Makono gake Zerubabeli gashivika msingi ja nyumba najenejo shijimale penepo shimanyanje kuti yahwe ava valivonanje liganga lyapimile shinduma kunngwenunji. ¹⁰ Gani alidhalau lyuva lya mambo ga mashoko? vene vandu va valivonanje liganga lyapimile mmakono mwa Zerubabeli, naveno shivainonyele (Taa saba ni meyo gake yahwe galimbilila riduani mowe.) ¹¹ Penepo nanmushie malaika, mizeituni jivili ji jijima nmbali ja nchinda na nnilo ja kinala sha taa ni nndi? ¹² Gumushie kwa mala jina kavili, genega majambi gavili ga mizeituni kando na milija ja dhaabu jili na mauta ga dhaabu gananyimanya shaka nkati jake? ¹³ Jwenejo gwanugulile, "ukakuimanya yene indu ni indi?" N nne gumeleketa, "Nngava, nkulungwa jwegu" ¹⁴ Gwavelekete, "Veneva ni vana va mauta gamavii ga mizeituni vajimangana mmujo jika nkulungwa jwa dunia jowe.

Chapter 5

¹ Na gundendewishe kujinula meyo gangu, na nne gunolile, lola ligombo ligulukalyo! ² Malaika gwamushwe, "ukushivona nndi? gunyangwile, "nakulivona gombo ligulukalyo,uleu gwake dhira makumi gavili naupana gwake dhinaa likumi limo". ³ Penepo anugulile, "Jeneji nilaana jikwenda pantundu ja kumeyo kwa shilambo showe, kweni tangu nnaino kila nkwalashashaywe kulingana na liveleketwa nmbali kapo ja unami shashoywe kulingana na puikuveleketwa nmbali jina, kwa kadili ja malove gake" ⁴ "Shinilitume alugula yahwe jwa majeshi nneyi shinyinjile nnyumba muka nkwiva na nnyumba mwa alumbila kuta unami kwa lina lyangu. Shiliigale nnyumba jake na kuveleketwa mbao na maganga gake" ⁵ Peneppo malaika aliji aliveleketa na nne akajendeje pilanga gwanugulile, "junula meyo ushivone shikwiya" ⁶ Gumelekete ni shindu shashisheneshi? Gwalugwile, "Sheneshi ni shikapu shikwiya shili na Gwenegu ni uovu gwaonji katika shilambo showe" ⁷ Na nng'uniko gwa risasi gujinnulwa shoka nkati ja shikapu na kushikuva na jwandonya pai jake atemi nkati jake! ⁸ Malaika gwalugwile, "Gwenegu ni uovu" na gwannjaile kavili nchikapu, na kuguluya nng'uniko gwa pannango gwake. ⁹ Ngajinula meyo gunavwene vanconyanji vavili valikwayangana kunngwangu, puyaliji na mbango nkati ja mapapiko gaonji valingini na mapapiko ga korongo. Gwajinulanje shika nkati ja mbingu na shilambo. ¹⁰ Kwa nneyo gumimmushia malaika avelekete na nne "vapelekanga kwapi shikapu?" ¹¹ Gwanugulile, vanakwendangana kushenjela ekalu kati shilambo sha shinari kwa ajili jake. Ekalu pushijive layali, shikapushishivikwe pamsingi wandaliwe kwa ajili jake.

Chapter 6

¹ Na gundendauwishe na kujimula meyo na gunivwene ibandawazincheshe ya farasi kushoka kati ja itumbi ivili, na yane itumbi yo ushikamalaywe kwa shaba. ² Shibandawazi shakwanza shaliji na farasi yanashe, shibandawazi sha vili shaliji na farasi ya kujivu. ³ Shabanda shaletu shaliji na farasi yahwe, shibandawazi shancheshe shaliji na farasi jwangu? ⁴ Kwa nneyo gunimmushie malaika aveleketaga na nne, yanei ni indu yashi nkulungwa jwangu ⁵ Malaika gwajangawile nakkunugulila, "Yenei ni pepo ncheshe yakumbinguni ijima mmujo jikankulungwa jua dunia jowe. ⁶ Likweta farasi yanapi likwenda shilambo shakukasikazini, farasi yanawe vanakwendangana shilambo sha maghahibi, na farasi ya kijivu vanakwendangana shilambo sha kusini" ⁷ Veneva farasi vakwetenje mashili vakopokengane na kuloleya kwenda na kusimbilila pantundu ja shilambo, kwa nneyo malaika gwavelekete, Nnjendangana na ntimbililenje pantundu ja shilambo! navolavonji gwapitengenemje pantundu ja dunia jowe. ⁸ Na gwanjemile nagwenuguhule, "Lole vevala vakwendangana shilambo sha kukaskazini, shivagutuzanje ntima gwangu pantundu ja shaka shilambo sha" ⁹ Kwa nneyo lilove lika yahwe guling'ishile kuveleketa, ¹⁰ Tola sadaka kushoka kwa vaamiywenje kushoka kuka Tedai, Tobiya negwe yedaya-lelo jino ujenda upeleshe katika nyumba jika Yosia mwana juka Zefania akopweshe kubabeli. ¹¹ Utole nmbia na dhaabu, utenda taji na ujiwashe katika ntwa uka Yoshua mwana juka Yehosadaki kuhani nkuu. ¹² Kungulukavo na uvelekete, yahwe jwa majeshi paveleketa nnei; Jwene mundu ju lina Tawi! najwennejo shava alishenje ekalu jika yahwe. ¹³ Ndio ashashenje ekalu jika yahwe najwenejo shajilule ulakanyola gwake, na shalame na kutawala katika shitengu shake sha enzi. Avhave kuhani pantundu ja shitengu sha anza na ufaamu gwa ulele ushuve kati ja yowe ivili. ¹⁴ Taji shijivikwa nng'ekalu muka yahwe kwa ashima jika Heeldai, Tobia nagwe Yedaya nanndu kumbukumbu ja mkalimu guka mwana juka Zefania. ¹⁵ Penepo valinginji kwa talika pushivajianga na kulishenga lihekalu nika yahwe jwa majeshi ashinduma kunngwenunji kwani ivaga kweli nnapilikananga lilove lika yahwe Nnunu jwenunji lyeneli ushilitendeshe.

Chapter 7

¹ Shaka sha ncheshe sha utawala uka nkulungwa Dario, lyuva lya ncheshe lya mwei gwa kisheu (ambao ni mwei gwa tisa) lilove lika yahwe lyaanjile Zekaria kuveleketa. ² Vandu va kubethili vashikuntumanga shereza, Regamu meleki na vandu vaonji kujuga mmujo ja kumeyo jika yahwe. ³ Gwakulukenje na makuhani valingini katika nyumba jika yahwe jwa majeshe na kwa valondola, gwaveleketanje, Buli ngomboleza katika mwei tano kwa npanda gwa tava, nnu shindendile yaka yaijinji? ⁴ Penepo lilove lika yahwe lyanyile kuveleketa, ⁵ "Kunguluka na vandu vowe va shilambo na makuhani gwalugulilanje, pumwatavilenje na kuomboleza katika mwei gwa tano nagwe saba katika yaka sabini hii, Buzi kweli nchikutavanga kwa ejili jangu?" ⁶ Na punnilenje na kung'wa, mwangalyanganga na kung'wa kwa ajili jenunji mwashinnyene? ⁷ Buli genego nngaa malove gavekelete yahwe kwa kang'wa ya valoonfola va ukala, mwalinginji bado nnitamangana kuyerusalemu na mambo ya jiremi Neegebu, na nmbali ja magharibi pai ja itumbu?" ⁸ Lilove lika yahwe gukinjiile Zekaria kuveleketa, ⁹ "Yahwe jwa majeshi alugula nnei nng'ukumunji kwa aki, uaminifu gwa malangano, na keema, kila mundu antendale nnei mpwake jwake. ¹⁰ Pantundu ja awililwe na ambujegwe na vililwe na akweve na ainagwe (nchuva) nnjeni, nagwe mashikini unanyashanje, na anapangwe nmiongoni mwenunji apanga madhala gogoe puda jika juna nmitimajenunji. ¹¹ Ikaveje vashikugashupazanga makoyo gaonji na vangajelinji, vashikuvanga makulu gaonji ili vanapilikananje. ¹² Vashikutendanga mtima jaonji kuva janonepa nndu ili vanapilikananje shalia au lilove lika yahwe kwa vandu nyakati ya ukala kwa mbu muyake, kwa kang'wa ya valondola ikaveje vandu vangapilikana, kwa nneyo yahwe jwa majeshi ashikwalumbalilanga kaje. ¹³ Ata ivaga pashemile vangapilikanga nnepeila, gwalugwile yahwe jwa majeshi "shivanjemanje, ikaveje ngapilikanishia". ¹⁴ Kwa maana shijapalanganyanje kwa mbuungo ja kisulisuli katika mathifa gao ambao vakananavewanji kuvona. na badala jaonji shilambo shipinga wazi pava jwakwapi ata jumo ashipite au kutama katika shene shilambo sho pava vashikushitendauya shilambo shaonji shikwele kupingwa niva shangatalo.

Chapter 8

¹ Lilove lika yahwe gulinyiile kuveleketa ² "Yahwe jwa majeshi palugula nnei" njikola inginiko kwa ajili ja sayuni kwa wivu nkuu na mapoleko kwa nnjimwa yaijinji. ³ Yahwe jwa majeshi aligula nnei, shinijivujile sayuni na nne shindame kati ja yerusalemu, paya yerusalemu jshijishemwe shilambo sha kweli na shitumbi shika yahwe jwa majeshi shishishemwe shitumbi shikanyolo. ⁴ Yahwe jwa majedhi alugwa nnei kwa mala jina kavili shikuve vakongopa katika mitaa ja yerusalemu, na kila mundu shapinje ntindisho mmakono jake kwa nneli shali nzee. ⁵ Pia mitaa ja shilambo shijogumvashilumme na vandonji vang'andanga. ⁶ Yahwe jwa majeshi alugula nnei ivag alijambo linavoneka likawelekana katika meyo ga masalia ga vene vandu va katika gene mova go buli ikawezekana pia pa mwyo jangu? alugula yahwe. ⁷ Yahwe jwa majeshi allungulu nnei lola puni layali kwaokoanga vanduvangu kushoka shilambo sha mawio ma sha machuseo ga lyuva. ⁸ Kwa maana shinavujanavonji kavi na venevo shivalamangana nkati ja yerusalemu, kwa nneyo shivavanganje vandu kavili, na nne shinme Nnunu jwaonji katika kweli na utakanyolo. ⁹ Yahwe jwa majeshi alugula nnei: mnanganya nkuendeleanga kupilikana malove gagelapagala gakopweshe katika kang'wa ya valondola msingi gwa nyumba jangu puuvishilwe jeneji nyumba jangu yahwe jwa majeshi: Injilaganje mashili mikono jenunji ila akalu jisheng'we. ¹⁰ Kwani kabula ja gene mova go gakwe mazao gapingakusanywa na jojo nkati jake, kangapagwa panda nngaa kukaulele kushoka kwa adui apite au kwiya. Njikuntenda kila mundu kinyume jika nnjale. ¹¹ Ikaveje nneino ikava nndu mwanzo, shime pamo na masalia ga vene vandu va alugula yahwe jwa majeshi. ¹² Kwani mbeju ya wele shiipadwa, mzabibu gwakula shigashaema matunda gake na shilambo shishiya lingame, kwa maana shininpanganje masalia ga vene vandu kumiliki gene goe ge. ¹³ Gwaliji mfano gwa laana kwa mataifa gana, mmenganya nyumbaja Yuda na nyumba ja Israeli kwa nneyo shininng'okoanje mmanganya shimmanganje balaka mnajogopanje, genega makono genunji gatagwe mashili. ¹⁴ Kwa maana yahwe jwa majeshi elugula nnei: nndu shinjitepanga kwatendanya mabaya ashinaku luvenunji panjo koshenje nnjimwa yangu-alugula yahwe jwa majeshi-na wala nangajura. ¹⁵ Ndio pushibg'azimia kuulenda gambone, yerusalemu kavili, na nyumba ja Yuda katika gene mova gano: Nnajogopanje! ¹⁶ Genega ndio mambo gunkupaswa kutenda: nkaveleketanje kweli kila mundu na lina lyake. Nng'ukuni kwa aki, usawa na ulele katika malango genunji. ¹⁷ Na anapagwa nmiongoni mwenunji aazimu uovu muntima gga unami; kwani ganega goe ga ndio mambo ngugashima,-alugula yahwe. ¹⁸ Na lilove lika yahwe jwa majeshi gulinyiile kuveleketa, ¹⁹ "Yahwe jwa majeshi alugula nnei; mtavo ja mwei gwa ncheshe, mwei gwa lano, mwei gwa saba na mwei va kumi shiva nyakati ya kuinonyela kwa kila aina, kwa nyumba ja Yuda kwa nneyo npinganje kweli na ulele! ²⁰ Yahwe jwa majeshi alugula nnei: vandu shivajiangane kavili, ata vatamangana ilambo ina. ²¹ Vandu va shilambo shimo shivajendangane shilambo shina na kuveleketa aya twendangane shangu mmujo jika yahwe tukajuje na kunnoleye yahwe jwa yahwe tukajuje na kunnoleye yahwe jwa majeshi uwe tweshinnyene tunakwenda pia. ²² Vandu vana na mataifa ga kweze mashili shigajie kukunnolea yahwe jwa majeshi kweneko kuyerusalemu na kujuga upendeleo kuka yahwe! ²³ Yahwe jwa majeshi alugula nnei katika gene mova go vandu kumi kushoka katika kila lugha taifa shivakamule nkuku gwa kazu yenunji na kuveleketa, "Aya uwe nawe shitujenda pamo na mmanganya, kwani tupilikene kuti Nnunu ja pamo na uge"

Chapter 9

¹ Lyene ni lenko lya lilove lika yahwe mbuti shilambo sha Hadraki na Demeski kwa maana lio lika yahwe pilili pantundu ja vanaadamu vowe, na pantundu ja kabila yowe ya Israeli pia. ² Lyene liazimio pia mbutiila Hamathi, jipatikana Dameski, na mbuti Tiro na Sidoni, ijapokuwa ni werevu kaje. ³ Tiro ashikwishenjala ngomo na kulundika nmmbia ndu matutuli na dhaabu yakonja nda matope nmitaa. ⁴ Lola nkulungwa shanpokonyole na kualivia mashili gake pantundu ja baali, kwa nneyo shateketezwa kwa moto ⁵ Ashikeloni shalole na kujogopa! Gaza pia shaungumile kaje: Ekroni, tumaini jake shijitikinywe: nkulungwa shaangamizwa kuanzia Gaza, na ashikeloni jikava na vandu kavili. ⁶ Vaseni shivatendanje makao geonji katika Ashidodi na shinishishaya slibulisha wafilisiti. ⁷ Kwani shinishoya myai jaonji katika kang'weyaonji na nnjimwa yaonji kushoka katika meno geonji penepo shivavanganje masalia kwa Aannungu vetu ndu ulongo katika Yuda, na Ekironi shave ndu wayebusi. ⁸ Shimishe kambi kutimbilila shilambo shangu kunyume ja majeshi ga adui ala jwakwapi shakombole kupita nkati jake kavili, kwani jwakwapi mlasaji shajipite kavili kwa nneino shing'angalie shilambo shangu kwa mwyo gangu namwene. ⁹ Koma nyenye kuinonyela, ugwe viti sayuni koma nyenye kwa shangwe, ugwe viti yerusalemu! Llola nkulugwa jwako anakwiya kunngwako pamo na uasilifu na anakuokoa ni nnyekevu ashikwala pantunda, mwanapunda, ¹⁰ Penepo pushinjoye shibanda wazi kushoka Efraimu na fara kushoka kuyerusalemu, na upinde shiushoywe kungondo, kwani shaveleketa, na ulele kwa mataifa, na utawala gwake shiuve kushoka baali ata baali, na katika lushi adi kujipelile dunia. ¹¹ Ikaveje kunngwenanji, kwa ligongo lya miai hja malangano gangu na nmanganya, shinavikanje valawva venunji nlu kushoka nnimbo pangali mashi. ¹² Mmunjangane nngome, vatavwa va matumaini. Ata lelonaammuka kusi shininmujilanavonji mala mbili, kwani njikunpinda Yuda ndu upinde gwangu. ¹³ Ala njigu mbaya shibwela shangu pamo na Efraimu. Njikwajinula vana venunji, sayuni, kinyume sha vana venunji, ugiriki, na ashikuutenda ugwe, sayuni, ndu upanga uka shujaa. ¹⁴ Yahwe shavashoshelanje, na maonga gava jipinga komo ndu ee kwa maana yahwe nkulungwa jwengu shagombe larumbela na jwenejo shaendeleo pamo na dhoruba kushoka Temani. ¹⁵ Yahwe jwa majeshi shavatetenje, navalavonji shivapapulanje na kugashinda maganga na manati na penepo shivang'wanganje na kutega nyenye ndu mundu ekolelwa na ukana, navalavonji shivagumbaywe na ukana ndu nakakuli, ndu ndumba ya ndijo. ¹⁶ Kwa nneyo yahwe nnungu jwaonji shavaokoe lyene lyuva lyo: shivavanganje ndu likundu lya ngondolo lilina vandu vake, kwani shivavanganje mapambo ga laji, gajimwilwe pantundu ja shilambo shake. ¹⁷ Jinsi jashi pushivanganje vanmbone na valembu! ashinanngaleyonda vavajila ja sivai ja nong'a!

Chapter 10

¹ Munnjuganje yahwe ule nyumba ya shipwapwa-yahwe atenda uleja ee-jwenejo anatenda ule jinye kila jumo na uoto Kondeni. ² Kwani shamu ya ashinyene nnyumba inaveleketa unami, vanaveleketa agamilo ya lamba na kushoya fekaja jika, kwa nneyo vanaona nnu ngondolo na vaneulala kwa ligongo jwakwapi nchungu. ³ Gezabu jangu jinakolele punda ja vechunngaji, ni mabebelu viongozi kupinga kwazu. Yahwe jwa majeshi pia shaliadumiie likundi lya ngondolo yake, nyumba ja Yuda, na kwatendanga ndu farasi vake vengondo. ⁴ Kwa shoka kwaonji shilishosha liganga likuulungwa lya panyenje kushoka kwaonji shishishishe shigingi ema; kushoka kwaonji shiushoshe uppande gwa ngondo kushoka kwaonji shivejangana viongozi vowe kwa pamo. ⁵ Shivavanganje ndu mashujaa vakwelivanga adui yaonji mmatope ga mmitaa kungondo shivatendanye ngondo, kwa maana yahwe ju pamo na venevo, na velavonji shicibishenje vapande farasi va ngondo. ⁶ Shinijileje mashili nyumba jika Yuda na kujiokoa nyumba jika Yesufui kwani shinavujanavonji na kwealumia. shivavanganje ndu njikuva nganavekwasho yanga, kwani nne n yahwe nnungu jweonji, na nne shinajitikanje. ⁷ Penepo Efraimu ashave ndu shujaa na mitima jaonji jipingakunonyela ndu ukana, vena vaonji shikaonanje kuinonyela mitima jaonji shijinenyele. ⁸ Shinanong'onele na kwa kudanya, kwa shinaokoanje, na venevo shivanganje vakuu ndu shivallinginji mwanzo. ⁹ Njikwapandanga kati ja vandu, ikaveje shiva ngumbushilenje katika shilambo talika, kwa nneyo venevo na vana vaonji shivalawangane na kuvuja! Kwa maana shinavujavonji kushoka shilambo sha misiri na kwa kusanya kushoka kuashuru. ¹⁰ Shinajienavonji katika shilambo Gileadi, na lwbanoni npaka pushilijive lya kwapi lilanga kavili kwa ajili jaonji. ¹¹ Shimbite katika baali ja mboteko yaonji, shinigakome mawimbi ga jene baali ja na utakanyola gwa Ashuru upingwe uluywa pai, na imba ya misri shejejende kwa talika kushika kwa wamisri. ¹² Shinatanganje mashihi katika nne nemwene navalavonji mielezi jako.

Chapter 11

¹ Ugala milango jako, ee lebanini, malo usekeketeze mielezi jako ² Omboleza, mmanganya mikongo ja misonoberi, kwani mielezi jishigwa! shili shateahi shileketwezwa! nng'ombolezanje, mmanganya maloni ja bashani, kwani nng'itu ukwete mashili ushiulugwa. ³ Vachungaji vanakomanga nenye, pava utakanyola gwaonji ushialivinywa! lilove lya ngulumu ja vana va imba, pava shibuli shalushi Yorodeni shishialiviywe. ⁴ Yenei ndio yaveleketa yahwe Nnungu jwangu, "Nnishunganje likundi lya ngondolo lililayahi kuingwa. ⁵ Vakunng'amanga vanakunngingaga, gangali kuazibiwa, navalavonji kakung'azavo anaveleketa, atakushwa yahwe; njitajilika; kwa maana vashungaji vatendanga liengo kwa vekwete ngondolo vakakwaulumwanga.) ⁶ Kwa maana nneyo ngaulumianga kavili venyaji va shilambo- Genega ndio galugula yahwe. Lola nne namwene puni layali kunng'elekeza kila mundu katika nkono gwa nkulugwa jwake, na valavonji shivashialibunji shilambo jwakwapi ata jumo jwaonji shining'okoe kushoka katika nkono gweonji. ⁷ Kwa nneyo shinme nchungaji jwa ngondolo vaamuliwenje kuigwa, kwa vashugulishila ngondolo, natolile imbo ivili, imbo jimo gunijishemile "umoja" kwa gwenne mppanda ga naishunjile ngondolo. ⁸ Nkati ja mwei gumo, naangamizenje vachungaji vatatu, kwa maana nangavumilianga kavili, pia navalavonji vashinkunjima. ⁹ Penepo punalugulilenje vamiliki, ngatena liengo nndu nchungaji jwenunji kavili ngondolo iwayo na iva, ngondolo yangamizwa na lyangamizwe. Na ngondolo iigala kala jumo lya nnyama jika jilani jweke". ¹⁰ Kwa nneyo gundole imbo jangu "Neema" nakujitemanya malangenu ganaliji nigatendile na kabila yangu yowe. ¹¹ Katika gene mova go malangano gashikutemwa, na vevala vashukulikanga na ngondola na valinginji vaang'angelianga vamenyinji kuti yahwe avelekete. ¹² Gunalugulinje, "Ivaga ishinkonjanje, nnipanje ujila gwangu. Nndu nngava, unatendanje nneyo". kwa nneyo gwapimilenje ujila gwangu ipande makumi ga tatuga nmbia. ¹³ Na yahwe gwanugulile, "vika nmbia katika azina, shamani janmbone punda jivakupele" kwa nneyo gundolile ipande thelasini ya nmbiya na kuvika azina nkati ja nyumba jika yahwe. ¹⁴ Na gundemenye imboo jangu ja vili "umoja" kutemanya upweke kati ja Yudana Israeli. ¹⁵ Yahwe gwanugulile, keeviki, tola shikelezo shika mpumbafu kwa ajili jako gunnyene. ¹⁶ Kwa maana lola, puni layali kunmika maali nchungaji katika shilambo. Akaangalia ngondolo vaangamia kuiponya ngondolo ikwete a lya ikaaveje shelye nnyama ja ngondolo inakene jwanajo shapapule ikolwe yavonji. ¹⁷ Ole kwa vachungaji vangalia vakulila konga likundi lya ngondolo! upa ujie punda nkono gwake na lip lyake lya lyannilo lipofushe!

Chapter 12

¹ Jeneji ni lenko ja lilove lika yahwe kwa Israeli nkulungwa ulugula, akwitenda mbingu kwa dunia akuimba mbumu ya mundu nkati jeke. ² Lola, shinijilende Yerusalemu kuva shikomba sha faidhaisha vandu kwa Yuda wakati gwa husuliwa Yerusalemu. ³ Katika lyene lyuva, shinijitende yerusalem kuva liganga lya lopa kwa vandu va ulongo goe kila shalinje kuijinula lyene liganga lyo sheiuleye kaje, na mathija goe ga dunia shigakasinyishe kinyume ja shee shilamo sha. ⁴ Katika lyene lyuva lyo alugula yahwe. Shininkome kila kwa ushangao na kila npande farasi shaluva nnji angalie nyumba ja Yuda kwa upendeleo na nne nakomanje kwa upofu farasi va najeshi. ⁵ Penepo vatawala va Yuda pushiva ivalekelanje nmitima jaonji vatame kuyerusalemu ndio mashili gelu kwa ligongo lika yahwe jwa majeshi, Nnungu jwaonji. ⁶ Katika lyene lyuva lyo, shinatandanje vatawala va Yuda kuva ndu ulo ya moto katika mikongo nanndu mieli ja moto kati ja nafaka ijimayo, kwani shiletekeleze vandu vowe valinginj lome nmbai gweonji gwa nnilo na nchinda. Yerusalemu shiulame maali pake kavili. ⁷ Yahwe shaiokoa ema ya Yuda kwanza, ili kuti utakanyolo gwanyumba ja Adaudi na utukufu gwa vevala valama yerusalemu jikapunda seem jiigele ja Yuda. ⁸ Katika lyene lyuva lyo-yahwe shave ntetezi jwa valame kuyerusalemu na lyene lyuva lyo vilinginj dhaifu Daudi, wakatio nyumba jika Daudi shivanganje ndu Nnungu, ndu makika juka yahwe mmojo jaonji. ⁹ Ishiva katika lyene lyuva lyo shinda nduve mbuti kugahivia malifa goe gakwiya kunyuma ja shilambo sha yerusallemu. ¹⁰ Ikaveje shinyile mbumu ya uluma na kujijujile nyumba jika Daudi na vatama kuyerusalemu kwa nneyo shivang'alianje nne, vannjoshilenje kwa lipanga shivang'o mbolezenje, ndu akung'ombolezenje mwana jwa pekee shivenng'ombolezanje kwa ushingu kaje ndu ambolezeya shiwa sha luveleko lwa kwanza. ¹¹ Katika maombolezo lyene lyuva lyo kweneko kuyerusalemu shingave ndu maombolezo ga hadadi Rimoni katika lambalale ja megido. ¹² Silambo shishiomboleze, kila ukoo jikape, ukoo gwa nyumba jika Daudi shiue jikape mbali na vanavalume ukoo gwa nyumba jika Natheni shiue jikape na eshangvao shivave jika jwaonji mbali vana vatume. ¹³ Ukoo gwa nyumba jika lawi shiue jikape na jahondi, na ashekovao shivave jika jwaonji mbalima vinavalume. Ukoo washimei jika jweonji na ashakovao shivave jika jwaonji mbali na vanavalume. ¹⁴ Kila shipinga shiigele_ kila jumo shave jikape na ashikonga vavo shive jikape mbali na vanalumelume.

Chapter 13

¹ Katika lyene lyuva lyo kijilo shishigulwa kwa ajili ja nyumba jika Daudi na venyeji va yerusalemu kwa ajili ja ilevo na ushapu gwaonji. ² Katika lyene lyuva lyo alugula yahwe jwa majeshi-kuti shinjoye mana ga katika shilambo ili kuti ganakumbuahilwe kavili pia shinashoyanje katika shilambo velondola va nnani na mbumu yaonji yenyela. ³ Ivaga mundu jojobe shaendeleo kushoya ulondolo, anagwa na akweve vankwate dhivannungulile, ukilima, pava ulugula unami kwa lina lika yahwe panapo ainagwe na akweve pushivannjokanje alitabiri. ⁴ Katika lyene lyuva lyo kila nnondolo shavone omi malolo gake pashechekea kushoya ulondolo gene malondolo ga vakawala kavili nnguwo ya Singa, ili kwetembenga vandu. ⁵ Kwa maana jumo shalugule, nne nngaa nkulondolo nne nii nkulima, kwa maana lilaka ndi liengo lengu ujama hwangu. ⁶ Ikaveje mundu juna, shannugulile, aga mavavule ga kati ja mikono jako ni ga nndi? najwaleke shejangule, njikujetuiwa na valinginji nyumba na ashambuga jangu" ⁷ Upenga! jinuka unnyene punde nchungaji jwangu, mundu ajima lome nanne yanei ndio alugula yahwe jwa majeshi, Gunkome nchungaji na ngondolo shipaganishe! kwa maana shendendu nkono gwangu pundavashoka vashoka. ⁸ Na shiive kuti katika shilambo shoe yene ndio ya lugula yahwe kuti ivili yake shiishoywe! vene vanduvo jimo pe ndio jipingaigala. Shinifisha jenejo pa moto na shikutipaukwa! shinalinganje nndu shijiligwa dhaabu. ⁹ Shivalishemalanje lyangu na nne shinajengulanje na kuveleketa, veneva ni vangu na kwavo shivalugulenje, yahwe ni Nnangu jwengu"

Chapter 14

¹ Lola! lyuva lika yahwe linakwiya wakati malaika puvapingasavanywe katikati jenunji. ² Kwa maana mbingakusanya mataifa gao kinyume sha yerusalemu kwa ngondo na shilambo. Nyumba upigwa likue na vandonya vapingwa bakwa. Mushu ja shilambo shijipeshwe maleka, ikaveje kumbukumbu jikafavuywe nashilambo. ³ Ikaveje yahwe shajaula kutenda punda mataifa ndu akomana ngondo katika lyuva lya ngondo. ⁴ Lyene ;yuva lyo makongo gake shiigajime pantundu ja shitumbi sha mizeituni, uli kando ja yerusalem nmbali gwa mashariki. Shitumbi sha mizeituni shipingavanika pakati kati ja mashariki na magharibi kwa likote likulugwa kaje na nushu ja shitumbi shishiuje nnyuma kuelekea kasikazini na hushu kusini. ⁵ Penepo shimmutujanje katika likote kati ja itumbi ika yahwe, pava kati ja lyene likute lyo itumbi shilshe ata Azali. Shinmutukanja ndu shiimwautukenje lyuva lya letemeko lya shilambo lyuva lya uzia, nkulungwa jwa Yuda. Penepo yahwe nnungu jwangu pashajie na valakalitu vaka voe. ⁶ Lyene lyuva lyo shikapagwa shilangaye ikaveje jukana nmbapo wala balafu. ⁷ Lyene lyuva lyo! lyuva akulimanga yahwe jikape kuvapangwa kavili mui wala shilo, kwani ligulo shilive wakati gwa shilangaya. ⁸ Lyene lyuva lyo mashi gali hai shiganyilime shoka yerusalemu, mushuja shiganyilime ekea baali. Ja mashaliki na nushu baali ja magharibi, wakati gwa shau. ⁹ Yahwe shave nkulungwa pantundu ja dunia joe katika lyene lyuva lyo na yahwe, Nnungu jumo, na lina lya ke pekee. ¹⁰ Shilambo shoe shishive ndu araba kuanzi Gebe adi Rimoni kusini mwa yerusalemu. Na yerusalemu shijiendelea kuva pantundu. Shaalame maali peke nnyene, natoka lango la Banyamini ata maali punyaliji lengo lya kwanza, ata lengo lye na nnala gwa utinaneli ata shinikizo lika nkulungwa. ¹¹ Vandu shivalame yerusalemu na kukapagwa maangamizi kamili kavili punda jaonji shoka kwa annungu yerusalemu shijive salama. ¹² Jeneji shijive tami ambayo kwanneyo yahwe shavakomanje ipinga yowe vakomananga ngondo pantundu ja yerusalemu iilu yaonji shiibola ata vajimangana na makongo gaonji meyo gaonji shagabole katika matundu gave na nchimi yaonji shiibole katika kang'wa yaonji. ¹³ Lyene lyuva lya voga gwa nkulungwa shiue kuka yahwe mmiongoni mwakonji kila jumo shaukamule nkono ukajuma na nkono ukajuna shiujinulwe kinyume sha nkono ukannjake. ¹⁴ Pia Yuda shakomene na yerusalemu shivakusanye utaji gwa mataifa gawe gwakwatimbililanga-dhaabu, nmbia na gwinji gwa nnguvo ya konja. ¹⁵ Pia tauni dhijive pantundu ja farasi na nyumbu, ngamia na punda na kila nngame katika lyene likambi lya shakomwe lyo lipigo lyo. ¹⁶ Na ive vowe shivaigalanje katika mataifa gahi kinyume na yerusalemu shivajendangane shaka kwa shaka kuabudu nevungwe, yahwe jwa majeshi na kugoya sikuu ja ibanda. ¹⁷ Na shilve kuti ivaga mundu jejoe kushoka katika mataifa goe ga dunia akajenda kuyerusalemu kumwabudu nkulungwa, yahwe jwa majeshi, penepo yahwe ashapeshe ula pantundu jaonji. ¹⁸ Na ivega shilambo sha misri vakajendangana penepo vakapatenga ule. Tauni shoka kuka yahwe shijishambulie mataifa goe ganga kwala kugoya sikukuu ja ibanda. ¹⁹ Jeneji shijive ni adhabu kwa misiri na adhabu kwa kila lufa lyangakwela kugoya sikukuu ja ibanda. ²⁰ Ikaveje lyene lyuva lyo, kanglie ya farasi shivelekete "mmitenganje kwa ajili jika yahwe," na makaki katika nyumba jika yahwe shigave ndu mabakili mmujo ja ndajo. ²¹ Pava kila shiviga katika yerusalemu na Yuda shishitegwa kwa ajili jika yahwe jwa majeshi na kila jumo apeleka sadaka shalye nkato jake. na kukapagwa valenda biashara kavili katika nyumba jika yahwe jwa majeshi lyene lyuva lyo.

Malachi

Chapter 1

¹ Lilove lya Nnungu kwake Israeli kwa nnkono gwake Malaki. ² "Njikwapendanga" veleketi a Nnungu. Lakini mwee niveleketa, kwa namnafashi ushikutupenda? Esau gati jamaafake Yakobo niveleketa Annungu. Pakuti bando na kwapinga a Yakobo. ³ Lakini njikumkana Esau nikutenda itumbi yake vanatamaje vandunji, na njikupatenda pamunipake vatamanje vancheto vamukonde. ⁴ Malinga Edom anaveleketa, "tushikomangwa lakini tushivuje na shenga mahali pabomaveshe, Annungu ashipanganya anaveleketa wapingashenga lakini shinyalibve kavili, valume mbingakwa vilanga sehemu jaaa mambo ngaa nyafanga navandunji vakalipikwa na Annungu milelembaka mwisho. ⁵ Mpinga lolanga kwa meongenu, na shinvelekete, Ashipanganya vakulungwa pampele wa wa Israeli. ⁶ Mwana akoleheshima kwaababa yake, na jwafumwa akoleheshima kwa jwankulungwa. Ikavofe nne jwankulungu kungwenu kweli heshima jangu? Ikavenje nne bwana kwenu heshima fange jei? Annungu jwaa majeshi aveleketa nnei kungwenu, makuani, nnttendanga mbenje lena lyake naveleketa kwa namna jashi tushitendanga mbenje kwa Annungu? ⁷ Kwa vishiranga Annungu mikato jaashasha pamadhabau

jake na kwatendanga nneyo nshitendanga mbenje. ⁸ Mshoyanga sadaka jaa vyanyama ipofu, jenejo ngati dhambi? mshoyanga sadaka yangali mana kwa Annungu jenejo ngaa dhambi? Mwapeleshele jenejo sadaka aliwahi shaposhele na kwa kubalianga? anaveleketa Annungu wa majeshi. ⁹ Na nnaino, mapinganga loleanga neema ya Annungu, ili Annungu vatundange yambone kwenu na ainajashi jaasadaka mpinga shoyanga mpautanje kibari kwa Ashipanganya. ¹⁰ Malinga akapawe mundu jwa ungala nnalango wa li hekalu. Panave moto pamadhabu kwayoyo, naino nagali dhadhi na mwee. Aveleketa ashipanganya wa majeshi. Kwa nneyo mbina kama sadaka joowe pamkono jenu. ¹¹ Tanduvila mawio ya lyuva mpakaa machweogake lina lyangu lipinga kula pashilambo showe shavandunji, kila shemuu vapinga shoyanga uvumba kwa lina lyangu na sadaka jakonja, Kwasababu lina lyangu lyalikulu pashilambo showe aveleketa ashipanganya. ¹² Mmanganaji mnnatundanga yangalimana na vikanga najisi pamesha jaa Annungu, tendanga mbenje kwa shalya na hiepo yake. ¹³ Namwee niveleketa, "tushitotoshela na tendanga mbenje" Aveleketa Annungu na majeshiishitolanga indu yangali manna ilema, lyele watotoplilinya vanyama nikwaloleanga sadaka Annungu ja Annungu shiwakubali jenejo sadaka pamikono jenu? Anaveleketa Annungu. ¹⁴ Alaniwe mundu jwatembana lambilaa, mundu ashiko indu ya konja lakini badala anakwapa Annungu indu yangali mana nne Annungu na linalyake lipinga jongopwaa pashilambo showeee.

Chapter 2

¹ Nnaino mmanganyanji makuanii, hajino amri kwa ajilijenu, ² Nnkapilikanaje na kulitola muntima mwenu na kwapa utukufu na linalyake Annungu. Anaveleketa Annungu wamajeshii, mbinga kwapeleshela laana kungwenu na mbingaa laana baraka jenu yowee. Kwakajekaje njii kwa laani teyalii, kwa sababuu ukanave vikaa sheria janguu muntima mwako. ³ Nnole, mbinga kulipila wana wako, kwa nneyo mbinga nyatia uso gwako na mai, mai gakoposhele pasadaka jenu, na mpinga tolwa namwee. ⁴ Kwa nneyo mpinga elewanjii peleka ajino sheria kangwenunji agano langu pamojaa na ashi wa wali anaveleketa Bwana wa majeshi. ⁵ Lia agano langu namwee lishitendeke mauhai na amani, nanjipa mduyowe kwa mpanda wa heshima jangu. ⁶ Mafundisho ya ukwelii gashikutama mmkangwa ni mwaleo walaa unamii wakwapi mmukangwa mwake njii kulongolela naye mumpanda wa amani na hofu mwangali pina na kwakopoyanga wandu vavangwinji ndhambi. ⁷ Kwa nneyo maleangwa ga makuwani huhifadhi maalifa, wandunji wapinga loleanga maagizo koposhela nkangwa ngwao, kwa sababu vashikolanga ujumbe gwaa shipanganya. ⁸ Lakini ushipita patalika na mpanda gwaa kweli na sababisha vandu vavanjwinji kukola washiwashi kutii sheria, ushikuliangavanya agano la lawi anaveleketa Annungu wa majeshi. ⁹ Kwa nneyo njikuwatendanga mzalauliwe na mwee na vandunji, kwa sababu mwangalilivika uleolo wangano langu badala jake nnatendanga mambo genu. ¹⁰ Tuwowe twangali awawa jumoo? Nnangu atendila maisha getu tuwowe? kwandi tunatendelana hila kila mundu na mmbuga nyakee, kwa nneyo nnawagavanya wa gano awawa yenu. Yuda ashitenda hila ashilo kinyaa kwa induu vivishilwe pakati Israeli na Yerusalemu. ¹¹ Yuda ashivika najisi mahali patakatifu pa Annungu papendilwe, na ashilomba wakongwae koposhiola makabila gana. ¹² Annungu avashoe pahema ya Yakobo na Shiveleko shao vandunji watendanga ganyata. najula apeleka shadoka kwa Annungu wa majeshi. ¹³ Nungwe tende nneyo peyo, uunishe madhabau jaa Ashipanganya na machozi kwaguta kwa kajekaje kwa sababu vangapinga sadaka vangaposhela pamikono jenuu. ¹⁴ Name nnashanga kwa sababu jashii? kwa sababu Annungu vashijima na tendeka shaidi kwa ungwe na akongoveni wa ujana wenuu, na ugwe wangali lunda ushikwatamba Annungukwa akonyoveni vaa ujana venuu. ¹⁵ Je mwangatendeka mundu jumoo shemu ya ntima mwenu? kwandii nshitendika nitima kumoo na shilushimo? Annungu vashikutengemea mpatanje vana vanungu wamcheo. Kwa nneyo njiepushe mmayene muntima mwenu! anapangwe mundu jungali mwaminifu kwa akongovao wa ufana wake. ¹⁶ Ngapinga kulekana, alugula Bwana, Annungu wa Israeli, kwa nneyo nnjilinde mmayene nkati wa roho jako unakole mundu wangali manna jwa lambila. ¹⁷ Mshinkutenda Bwana atoshele namalove genu, Lanani veleketi tushikwatotoshela tewama buli palugula kila mundu atendile ganyata ashikonja kwa Annungu wanafurahia maovu gao au jwee. Annungu wa haki?

Chapter 3

¹ Nnolee, nnakwapeleshe mjumbe jwangu, jwaalaya mpande kabulajangu. Na Bwana, ambaye nakwaloleyaa, shaishe ghaflaa katika hekalu lakee, na ujumbe wa liagano lyake. Mweneno mshikola furaha na konjaa, nnolanje anakweya, Aveleketa Bwana wa majeshi. ² Jevei avumilia julua laika kwake jwei apinga jima pakopoka Annungu? jweneyo malinga an kangana motoo na ashapa na shabuni. ³ Shatemi na tawala malinga jwaalaya mbiyaa, na shaunkeuga wana wa lawi. Shatende mpatanje usafi malinga dhahabu na mbia, na shindetaje sadaka za haki ya Bwana.

⁴ Na sadaka jake Yuda Yerusalemu jipinga konja kwa Annungu malinga monga gakalena lyuva la kwanza. ⁵ Kavili shinipite patome na mwe kwa hukumu mbinga tenda ushaidi wa haraka kwa kaje kwa vandunji valoganga, wanzinzi mashaidi waunami na kinyume cha wandunji wowe watendanga mambo ganyata, waonea wafanyakazi na wajane na wana wa fatima na jwa vinganga wajeni wakoposhe kwa haki jaonjii na wowenji vangali utii kwa Annungu. Alugula Bwana wa majeshi. ⁶ Nne Annungu, sibatilikii, namire vandunji vaa Yakobo nnatendaje. ⁷ Tokea monga gaa awawa yenu nrishipindinguke kwa faruka mbali na Amri jangu, nngeukanje nanne shinje upande gwenu, Annaveleketa Bwana wa majeshi lakini nnaveleketa tujiebuli kwako? ⁸ Mwanadamu anawezaa kwajivila Annungu? nnajivila mmanganjanji, lakini mnaveleketa kwa namna jashi? kwa zaka na sadaka. ⁹ Nnshilaanuwa kwa lahana kwa kwajivila Annungu, shilambo shoe hashino. ¹⁰ Nshoyanje zaka kamili kwa Annungu, shipatikane shalya panyumba ya Ashipanganya ¹¹ Na mtendanja jalibu kwa halino aveleketa Bwana wa majeshi "kama mbinga jitanja baraka kwa madirisha jakunani pashilambo shenu. na panapanngwe shemu ya vika baraka" shinikalipie mharibifu pangwenu, hanahangavanye mavuno ya nchi yenu anaveleketa Bwana wa majeshi. ¹² Mataifa gowe shivakusheme mbarikiwa, shilambo showe shishipate furaha kwa ajili jako. Aveleketa Bwana wa majeshi. ¹³ Malovengenu gashi tendeka uleomo kinyume changu aveleketa Bwana lakini nnaveleketa, tuvelekete uli kufume chako. ¹⁴ Veleketanga kwangalimana kwatumishila Annungu. Faida jashi tupatanga patunzanga amri jake na omboleza mbele jake Bwana wa majeshi? ¹⁵ Nnaino tunawashemanga wandunji walaburi wabarikiwa, wandunji watendanga mambo gangali mana waepukanga mambo gashipanganya. ¹⁶ Vandunji vaa heshimu Annungu nulungula jumoo nakajumoo Bwana anapilikanishia kwa makini na shitabu shakumbushila shishijandikwa mmujo kwa ajili jake wandunji wajogopanga Bwana na kuheshimu lina lyake. ¹⁷ Shimmwe wangu na kwapunganga azina jango monga gowe, avelekete Bwana wa majeshi, mbinga kwa pendanga malinga mndu ampendile mwana jwake atendile mambo gambone. ¹⁸ Penepo mbinga tofautisha mnundu jwaa haki na jwangali haki, mnundu jwa abudu Nnungu na mundu jwa uovu.

Chapter 4

¹ Nnolanje moga ganakwiya gashikolelwa tundu litanuru, wandu wowie wakwetengi, wandu wowie wakwetengi kibuli wapinga joshwanga malinga mapehii, anaveleketa Bwana wa majeshi lyenellyo lyuva hautaondoka mzizi wala shine. ² Lakini vandunji wowenji vaa haki lyuva lya haki llushumulishe na kwapo nyanga maisha genu mbawa zake mpinga ng'andang'anda malinga mdama mchitundu. ³ Na wandunji wowe watendanga maovu wapinga livatangwa pahii, palitutuli wapinga tamanga, aveleketa Annungu wa majeshi. ⁴ Mkumbushilane tumishile sheria jao Amusha vatumishe va Annungu Amri na sheria ampelenje kweneko Herebu, kwa Israeli wowenji. ⁵ Nnolanje mbinga kwatuma a Eliya nabii mbele yaa mogago gamakulu na yojogopa. ⁶ Apinga rudisha ntima wa atati kwa wana na mitima ya vana kwa atati vao, ili kwamba nisije alibianya shilambo showee kwa makosa jao.

Mark

Chapter 1

¹ Gwenegu mtandubho gwainjili ja Yesu Kristo, mwana jwa Nnungu. ² Mmbuti pwijandikwe na nkulo ndola Isaya, "Nnole, gunakuntuma jumbe gwangu mmuyu jwako, jumo jwaalaya mpanda gwako. ³ Lilobhe lyamundu ashema kuanga, "Mmalianje mpanda gwa Bhakulungwa; ngoloyanje mpanda gwake". ⁴ Ayohana bhashikuika, libhatisha paanga nipitangasha ubatizo gwatoba gwaleshelelwa gwashambi. ⁵ Shilambo showe bhakuyerusalemu bhashinkwendanga kungugwake pulinginji bhalibatizwanga nnushi gwayordani viliungamanga yambi iyabhenji. ⁶ Ayohana pubhaliji bhaliwala ngubhahamavetiya jangamia na nchipi gwalipende nchigunushake gubhalyaganga mainje na bushi gwamukonde. ⁷ Bhashikutangaza na lugula, "Hapili jumo anakwiya kunuma jangu hakwete mashili kajakaje kuliko nnee, na ngali mashili gakotima pao nigopola migojijailatu jabho. ⁸ Nnee njikumbatishanje na mashili, bhenevo shibhambatishanje na Mbumu ya Ukonjero. ⁹ Hishiukukoposhela genemogago kuti Ayesu pubhaishe kushoka kunazarati Jagalilaya, na gubhabatishwe na Ayohana nnushi gwa Yordani. ¹⁰ Ayesu gwajinushe kukopoka mmashi nikuliobhana liunde ligabhanishe nibha mnee na mbumu ilituluka patu panani jabha mbuti litutu. ¹¹ Na lilobhe kulyakopweshe, "kuliunde ugwe mwanagu hupingwa uishinonyela sana". ¹² Kwakamope mbumu gumazimishe kwenda kuanga. ¹³ Kubhaliji kuanga moga makumi nncheshe bhalilingwa na lipyotopyoto. Pubhaliji na bhananya bhamiita, na Ashitumetume nikwapa mashili. ¹⁴ Bhakakumulweje Ayohana, Ayesu bhashikwika kugalilaya bhalikoma mbila Jannungu, ¹⁵ bhalagulaga, "Bhakati ulingene, na ukulungwab gwa Nnungu ubhandishile. Nng'ungamanje wakulupalila na mbila". ¹⁶ Na bhaphaga njenje bahari Jagalilaya, bhashikumona Shimoni na Andelea mpwake Simoni bhalilishelanga havi pabha pubhalinginji, bha tambishanga. ¹⁷ Ayesu gubhalugulilenye, "njlangane ngagulanje na shinintendanje bhatambishanga na bhandu". ¹⁸ Kamope nileka lyau nikumkagula. ²⁰ Ayesu pajendajendaga kwatalika kushoko bhashimona Yakobo mwana jwa Zebedayo nakupwake Yohana pubhalibginji munkubwi bhalialayanga lyau. ¹⁹ Kubhashemiloje nikwalekanga ainabhabhonji Azebedayo nkati muntubwi nabhatumwa bhajama, gubhamka, gwilenje. ²¹ Paikenje kukapelinaumu, lubha sabato, Ayesu bhashikujinjila msinagogi na jiiganya. ²² Niimonga majiganyo gabho, bhatenda jiganya mbuti mundu akwete mashili nangabha mbuti bhakujandika. ²³ Gwene wakatigo ashikupagwa mundu muchati gwabhonji akwete mbumu yanyata, nitaga nyenye, ²⁴ Nilugula, "Tukwete ndii mwee, Ayesu bhakunazaleti? Njikwia kutubhulaga? Nimanji mmwe mmakojelo jikape Bhannungu. ²⁵ Ayesu nikukalipila nandenga nilugula, "Mpumule na nchoshe mkati jake!". ²⁶ Mbumu janyata nikugwa pai nishoka mugwake akono bhalinguta kwalilobhe lyanani. ²⁷ Bhandu bhowe niimonganga, kwaneyo nibhuyananga kila jumo, "Sheneshi nndi? Kujiganywa kwampya kuwete mashili? Pakambumu yanyata nikundanga. ²⁸ Na mambo gabho bhenebho gugashumile mkati mnowekoa wa Gwalilaya. ²⁹ Kamope bhakakoposheje mpalangapa nchitala nijinjila nkati mwa Simoni na Adrea pamo na Yakobo na Yohana. ³⁰ Nnaino akwibhakwe Simoni bhashikugona kulwala shiilu kamo nilugula shilwile shake. Nneyo gwaishwe gubhakamwile naukono, nikuajimika, bhajimeshilwele nijaula, nitandabha hikugona kulwala shiilukamo nilugula shilwile shake. ³¹ Neya gwaishwe, gubhakamwile naukono, nikaajimika bhajimeshilwene nijaula, nitandubha kwaalashanga. ³² Ligulo lyubha likativileje bhashikweje nabhonji bhalwele bholwenji, au bhashikwilenje maoka. ³³ Bhandunji bhowe abhashikuimananga panango. ³⁴ Nikwalamyanga bhowe bhalwalangaga na ilwele mbalimbali nishoya mapyotopyoto bheleketa kwasababu bhashikwamanya. ³⁵ Gwajimushe lyambape, luvindu lukanabhe shoka;

bhashikujaula nikenda pangali bhandu nijuga kweneko.³⁶ Simoni na bhandu apalinjipamo nikweloleya.³⁷ Nikapata nikwalungulila kila muntu jumo bhanakanolea.³⁸ Nikwabhalanjilanga, "Twendangane panape palanga, mwilambo ikututimbilila ngakome, mmbila Jannungu kabhili. Ndiyo maana naishe hapano".³⁹ Gubhapite nipita Pagalilaya powe, bhalipitakoma mmbila mapyotopyoto.⁴⁰ Akwite magundula jumo ashikwia kwa Yesu pubhaliji bhalikwajuga nitindibha nikwalugulila mpingaga nnakombola ndenda ngonje.⁴¹ Bhalinokolwa na shiya, Ayesu nigoloya nkono gwabho nikukwaya nikwabhalanjila, "Ngunapinga. Ukonje safi.⁴² Kamope mangunda gugaashoshele, gubhatipitiye.⁴³ Ayesu gubhalimbie kajakaje nikwabhalanjila bhajaula kwa kamope,⁴⁴ Gubhalugulile, "Uwakikishe unalugule shindu shoshewe kukajojowe, lakini ujende, ukailangue kubhishila, nkashoe bhambiu kwa ajili kukangwamana Musu bhashikulajilwa, kama kong'ondela".⁴⁵ Bhakajendeje wikumalanjia kila mmundu nijenea lilobhe kaje hata Yesu bhangakombola kwenda kumjini bhalibhonekana. Kwaneyo bhashi mkutania pangabhoneka na bhandu koposhele kila shilambo.

Chapter 2

¹ Phoujile kaperanaum yakapiteje moga, kashoko vashikwapilikananga kwaliji kumuhi. ² Vandunji vavangwinji vashinkungumbalanga pakapaliji nafasi kavili, hatapepala pannango, Ayesu vashikuveleketa lilove limo kwa vonji. ³ Bahadhi javandu vashikwajinjalanga mundu jwapolokwa; vanduchi vasheshe vashikunjingalanga. ⁴ Muudaa walepelenje kunjingalanga na kwavandishila kwa nneyo vandu, vavangwinji vashikushindwanga kwajinjia nkati, nishoyanga shakapu shannani peoala pualiji puatobolenje lilanga nchakapu nikwauluyanga vevala nchinanga vevala mundu apoleshe. ⁵ Akajionaje kulupalilo jawonji, Ayesu vashikwalungulila vevala vapoleshwe mwanajungu vileho vyako vishitapulwa. ⁶ Kwanneyo vandu vajandikanga vashikuinganganishia mtima mwawonji. ⁷ Ayumundu akombolauli kuveleka nneyi? Analosha Ayu! mundu jwashi jwakombola kuleshila hilevo? Ikapangwe Nnungu jikapee?" ⁸ Pepala Ayesu vashikukombo kumanya muntima mwanao inganio yao. Ayesu niveleketa shindushashi nkunganishiana muntima mwenu? ⁹ Lweilwapepeka lyapunda kuveleketa mundu jwa jwaporota, hilevo yenu ishitapulwa na vileleketa kujima na njingale shinando shenu nchoshe?" ¹⁰ Ikaveje mupinga mmanyane mwana wa Annungu ashikola mashili jalishela linevo pashilambo, ashikunungulila jwejula apolwete, ¹¹ Nakunungulila ungwe jimaa utole likailyenu injende kumngwenu. ¹² Ashikungina nitola likai kwake, nipita ova na kuilangaya kilanyumba munyo vandu, vanduchi vovenji vashitendanga Annungu ukuya, kuwaneyenge Annungu niveleketa tukaveona mambo makulungwa malinga agano. ¹³ Ajawile kavili panyenje palitanda, na vandu vashuruka vashikuikananga pangwake nikwajinganyanga. ¹⁴ Puapitananga vashikumwonanga mwana jwa aLawi Alfayo ashikutama pa poshakanga mbia kodi nikwalungulila ngangale, vashikunjima na kwakangula. ¹⁵ Napepala wakatii papitanga Ayesu kupatashalya nyumba ja Alawi, vakusanya nga ipanje vandu vavangwinji na vanduuu vakwetenje lilivo vatenda lyanganga vavonji, palinginji vangwinjinji ni kwakangulanga. ¹⁶ Penepo vavajandikanga na vandu vashiria puaweninji valilya shalya Ayesu na vanduu vailevo na vandu bha kusanyanga mbilya, Yesu nikwaalungulilanga wakujinganya vevala wajandikanja sheria kwandii vanalya na vanduu vaakwetenje hilevo?" ¹⁷ Ayesu pwapilikene malove gao, nikwaalugulilanga "Vandu vavakoto nshiilu vakapinganga ntela; bai vandunji valinjinji valwele venevo ndio vapinganga nitela, nangaika kwa shemanga vandunji vaa haki, hikaveje vandu vailevo". ¹⁸ Vajinganya vaa Yohana na vamafarisayoo vatanga. Na baadhi jaradu vashikwendanga na kugwake na vanafunzi bhaa Ayohana na vanduu vajandikanga sheria bhana tabhangaa, pakuti vajingana jwa wenu vakatavanga? ¹⁹ Ayesu nivelekete, "Nakuuya vanduu vanatevanga moga gandoa valipalinji vaene vakulungwa bhaa ndoa? Kwaneyo wapangwaga vakulungwa na vaendo na pamo vakatavanga." ²⁰ Ikaveje moga ganakwiya vaendoashivajuale, na shojwa shivatavanje. ²¹ Jwa kwapi mundu atota shipande shayambi ni nguvo yalala, shivamba shishishoshe panguvo ya bukala, na pashive na kupwilinganya kwa kajekaje. ²² Jwakwapi mundu atanga divai jaambi muntumba gwa lala, penepo divai jaambi shiipapule mitumba jowee, na yowe ivili shiiove. Baadala jake, invisha divai jaambi muntumbe ngwaambi" ²³ Moga gasabato Ayesu vashinkupita mungunda, na vakuijinganya vao baadhi jawonji nitolenga maeshe gangano. ²⁴ Vajandikanga malajilo makarisayo nnolanje, "Vanatendanga induuu ya temanyanga malajilo getu ya lyuva la Sabato?" ²⁵ Nikwaalugulilanga mwangashomanga sheshila atendenchila Adaudi pwaliji nashivanga - Daudi na vandu vao? ²⁶ Pwaa jendile kunyumba jaa Ashipanganya moga ga Abiathari pwaliji jwaa vishilajwa nkulungwa na kulya ikong'o yammujo wa nyumba ya Nnungu kwa temanyanga malugano kwa mundu yowe kulya ikavenje jwavishila - ashikwapanganga vevala valinginji pamo?" ²⁷ Ayesu vashinkuvelleketa, "Sabato ishikutendwa kwaligongo lya vandu walape munduu ligongo lya sabato. ²⁸ Vaa hiyo, Mwana jwa Adamu ni vakulungwa, vaa Sabato jowee.

Chapter 3

¹ Na kavili vashinkunjinjila nsinagogi na mwemla ashinkupagwa mundu akwete gwa ungala. ² Vandu vashikipe vashikwakagulila kwa pa tome vamanyae kama shivalamile lyuva lya sabato kwa nneyo vaa. ³ Ayesu vashikwatangulila vakwete mkono gwa ungala, "Njinushe na nnjime pakatipakati pa gugulugwinjili. ⁴ Amba kuvatagulile vandunji, "Bhuli ni mbone kukologaitendi ya mmbone lyuva lya sabato au kukokoya gangali ga mbone; kujokola kulama, ama kubhulaga?" Lakini vashikutamangana jii. ⁵ Gwavalolilenje kwa mwinya, ashikutenguka kwa ligongo lya kuleva mitima njaonji ni gwavannugulile jwejula mundu jula, "Goloya nkono gwako". ⁶ Gwangoloye na Ashu gwaulamiya nkono gwake. Mafarisayo guvapitenje palanga kutenda liyana na Amaherode bhabulaje. ⁷ Kugai Ayesu, pamo na bhakwajiganyanga guvapitenje ku-bahari na lugwanjili lwa vandu ushikwakagulanga gwa koposhela Galilaya na Uyahudi. ⁸ Na gwa kaposhela Yelusalemu na Idumaya na mmujo mwa Yolodani na tome na Tiro na Sidoni lugwinjili lwa lujini, pupilikene kila shindu sha ashitendaga, bhashikwikangana kuvaliji. ⁹ Na ashikwalugulilanga akwanjiganyanga kukolokoya ntumbwi gwa nchoko kwa ajili jao ligongo lya lugwinjili, ili kwamba vanaabthane. ¹⁰ Pava bhalikwalamya bhavajini, kila mundu aliji na mapoteko, ashikulokolila kwaegejela Ayesu avakwaye. ¹¹ Popowe ashimbutu bha nyata pwaweni, bashikugwanganya kumeyo gao na guta na bhashikuvelekatanga "Mwe ni mwana jwa Ashipanganya". ¹² Bhashikwalilanga kwa kong'ondela vanatendanje bhamanyishe. ¹³ Gwapite kunani kushitumbi na gwashemile bhwapinjile na gwajendele. ¹⁴ Na gwagwile likomi limo na vavili (vuvashemile na ntenga), kutikwamba vave pamo na vayene na vakombole kubhatuma kulunguya, ¹⁵ na kwa na mashili ga kugashoya mahoka. ¹⁶ Na guvaagwilenje likumi limo na vavili: Asimoni, vampele lina lya Apetulo, ¹⁷ Yakobo mwana jwa Azebedayo, na Ayohana mpwao Ayakobo, gwavapelenje lina Bonagesi mana gake vana va Nnilindimila, ¹⁸ na Andeleya, Afilipo, Abalotomayo, Amatayo, Atomasho, Ayakobo mwana na jwa Aalfayo, Atadayo, Asimoni mkahanayo, ¹⁹ na Ayuda iskaliote, ajiile kwa tendeuca. ²⁰ Kungai gwapite kunyumba, na lugwinjili lwa vandu guvaishe pamo kavili, hata vanakombolanje kulya hata nkate. ²¹ Ulongo gwake pwipilikene jenengani jo, ushikwenda kwakamula, pwateilenje kuti, vanalwalasalwa. ²² Vajandikanga vakoppshelenje kuyelushalemu gwalanjilenje kuti, "Ashishikilwa na libeelzebuli" na kwa nkulungwa jwa mahoka anashoya mahoka". ²³ Ayesu vashikwashemanga na kukunguluka nao kwa kulandanya, "kwa bhuli liloka kukombola kuliunya lihoka?" ²⁴ Ivaga ufalume ugavanyikaga guylene, gwene ufalume ukombola kwijimika. ²⁵ Ivaga nyumba jigavanyikaga jiene, jene nyumbajo jikaweza jima. ²⁶ Ivaga lihoka lijimaga kushingononi kwake na gwanjika, likakombola jimika na shive kupela kwake. ²⁷ Lakini jwakwa hata mundu jumo ashikombole kujinjila nkati nyumba jika mundu akwete mashili na kwijiva indu yake gwa ngali kuntava akwete mashili oti na nneyo kwijola ili nyumba. ²⁸ Kajekaje nakunngulilanga yambi yoew ya vana bha vandu shilekwe, pamo na kufuru ivalambayanga, ²⁹ Lakini jojowe apinga kunkufuru mbumu ya ulonjelo akalekwa ngu, patenda ashileva shambi gwa ngali mpelo. ³⁰ Ayesu vashikuliveleketa liyelino ligongo vaveleketaganga, "Kuti vakwete mbumu ya nyata". ³¹ Badaye akwave na apwake bhashikwikangana na jima palanga. Gwantumile mundu, kwashema. ³² Na lugwinjili gwa vandu vate mingene tome na avo gwaalugulile, "Akwenu na vanakunnoleya mmwe". ³³ Gwavajangwilenje, "Ni nani amamanne na ashapwanga ni gani?" ³⁴ Vashikwalolanga vatemingene kwa kwatimbilila, gwavelekete, "Nnolanje, hava ni Amama yangu na ahapwanga!" ³⁵ Jojowe atenda gwapinga Ashipanganya, jwene ndio mpanga na mnubwangu, na amama yangu".

Chapter 4

¹ Ashinkutanduva kujiganyanyenije mwa baali umati gwa vandu vavijinji vashinkuntimbililanga gwajinjile muntumbwi mbaali nitama vandu vowe nitama. ² Nikwakufundishanga malovesama jinji kwa landanya kungwaonji. ³ Mpilikananje, vapanda vashi nkwenda kupanda ⁴ Puvapandaga mbejuina yashinkugwa mumpanda ijuni nikwiya nilya pakapaliji litaka lyatosha. ⁵ Mbejuina yashinkugwla pananopa pangali litaka. lyatosha, ninyala. ⁶ Lakini lyuva pulikopweshe ninyala, nakwakuvanjiga yakwapi nijumla. ⁷ Mbeju ina yashinkugwila pamiva. Pamiva pujikuvilile nibanwa gangaogola matunda yeyeote. ⁸ Mbeju ina ishikugwilamu ntaka gwa mmbone na agola matunda makati ga kula na kukenjesheka, ina yashikuogola mala makumi gatatu na jenjesheka na ina yashikuogola mala makumi gatatu na jenjesheka, na ina makumishita na ina makumi kumi". ⁹ Gwavelekete, "Jojowe akwete mashikio ga pilikana, na apilikane!" ¹⁰ A Yesu puvaliji jikape, vevala vaalinji tome na valavo na vevala likumi limo na vavili vashikwa uya kuhusu nninganyo. ¹¹ Gwatashienji, kunngwenunji nchipegwanga iiyo ya ufalme gwa Ashipanganya. Lakini kwa valingini palanga kila shindu ni nningano, ¹² Kwa ajili valolanganga, ndio kulola, lakini vakololanga na kwa nneyo puvapilikananga ndio hupilikana, lakini vakaelewa, ikalinji nneyo vakatendeushe na Ashipanganya vakaleshelele" ¹³ Gwavelekete kwaonji, "Bhuli nkaelewanga angu nningano? Shirikombolanje bhuli milingano jina? ¹⁴ Nkukapila ashikupanda lilove. ¹⁵ Vananji ni vevala vagwilile nnyenje mwa mpanda, malali, lilove pulipandwile. Na puvalilikene, mara lihoka gwaishe na kutola lilove lyapandilwe nkati jao. ¹⁶ Na vananji ni vevala vapandilwenje pantundu lijabali, venevo, puvakulipilikana lilove kwa shanguya vanakuliposhela kwa kwinyonyela. ¹⁷ Na vangalinginji njiga yoyowe nkati jao, lakini vanakwipilila kwa muda gwa nng'upi. Halafu tabu na kulaga pupakwa kwa ligongo lya lilove mala huikuvala. ¹⁸ Na vananji ni vevala vapandilwenje mmiva. Vanakulipilikana lilove, ¹⁹ Lakini kushumbuya kwa dunia, utembano gwa mali na tamaja mambo gana ganakwanjinjila na kulipota lilove na likakombola kuogola matunda. ²⁰ Kavili vapalinji vapandwilenjenu ntaka gwa mmbone. Puvalipikene lilove na vana makumi shita na vana makumi kumi". ²¹ A Yesu guvatashie "Buli nnakwia nayo lumuli na kuluvika nnyumba kwa kuluvika nnyumba kwa kuluvika nng'u mwa shikapu au nng'ungu mwa shinanda? Nnakwija nalo nnyumba na kuluvika pantundu pa kiango. ²² Pava shakwa shoshowe shishiye shikamanyika, na shaka shiyo shikamanyika ngwee. ²³ Apagwaga akwete mashikio ga pilikamila na apilikane. ²⁴ Gwavalugulilenje, "Mmanganje makini kwa sheshila shinku shipilikanga, pava shipimo shinjie pimilwanga, na shishijeshewe kungwenonji. ²⁵ Jweneakwete, "Shaposhele syaijinji, iwangali ashanyanganywe atashalinago. ²⁶ Gwavelekete, ufalme gwa Ashipanganya ushilandanywa na mundu apandile mmbeju pa ntaka. ²⁷ Puvagonile shilo na jimwika lyamaba, na mmbeju nimela na kukula, igava vakamanya shitendeshe. ²⁸ Shilambo hushoya mmbeju shiyene, gatai maamba, halafu maluva halafu mmbeju ikomele. ²⁹ Na makati mmbeju pushiive ishejele, mala hupeleka mbopo, ligongo mauno gaishile". ³⁰ Na guvavelenje, tuulandanje ufalme gwa Ashipanganya na shindu shashi au tuutumie nningano gwashi kuutashia? ³¹ Malinga mmbeju ja haladaliputi pujipandwile jajishoko kaje punda mmbeju yowe ya duniani. ³² Hata makati jipandwile, jinawa ja jikulungwa kupunda mikongo jowe ja kubustani na jinaogola nyambi ya ikululikulu, hata ijuni ya kumbunguni vanashenganga mauwi gaonji nchiwili shake. ³³ Kwa milinganyo ja jinjinji vashikunjiganya na vashikuveleketa lilove kugwao, pa puyaliji puvakombwelenje kuelewa. ³⁴ Na vangaveleketa nao gwa ngali nningano. Lakini puvalinji jika pe, vashikwa tagulilanga kila shindu vakwajiganya vake. ³⁵ Pa lyene lyuwa lyo, makatiga ligulo papaishe, Guvavelekete nao." Twendangane upande gwa vili". ³⁶ Kwa nneyo guvatolile a Yesu gwene makati gotayari muvaliji muntumbwi. Mitumbwi jina pujalinji pamo na jalao. ³⁷ Na mbungo ja shimbunga na mawimbi pugalinji galijinjila mu ntumbwi na mtumbwa tayari uliji ugumbele. ³⁸ Lakini a Yesu vayene puvalinji ku- shetri, vagomile kwenye mnegamo. Gwavamwimwenje, valivelekelanga a - mwalimu nakwipwelela uwe tunawa? ³⁹ Na guvajimwishe, guvaji kalipile mbungo na kujilugulila bahali, "Jiwe shwali, ulele" Mbungo gujipelile, na kuva shinunusha shijinji. ⁴⁰ Ni guvaalugulilenje, "Kwa ndi nnajokopanga? Buli mmangalinginji na imani bado?" ⁴¹ Guvagumbelwenje na bhoga gwa njinji nkati jao guvatashiena vayenenji kwa vayenenji, "Veneva gani kavili, kwa ligongo hata mbungo na bahali vinakwajitishia?"

Chapter 5

¹ Vekengene pake ng'embuja baheri, ku mkoa gwa kugeresi. ² Na shiim a Yesu pulivalinji velikopoka palanga muntumbwi, aishe mundu jwa maoka ge nyate gwa kopoka kumavulu. ³ Jwene munduju kwa tamaga kumavuli, welajwakwa mundu akombwale kunngivila, wala nta kwa minyororo. ⁴ Ashikutavwa kwa muelagwa nnjinji pingu na minyororo. Ashikukutula minyororo na pingu yake ishikutemanywa. jwangapagwa hata mundu jumo ekwete mashiliga kunnepele. ⁵ Shilo na mui ali kumakavuli na kuitumbi, ashikuguta na kuigavenga na kuigavanga na maganga. ⁶ Akammoneje Yesu kwatalika, ashikumutushila niletapa mmujo jeka. ⁷ Ashikuguta kwa lilove likulungwa upinga nikualashie nndi, a Yesu mwana jwa anungu alikunani kaje? Nakujunga kwa Annungu vaene unang'avuye. ⁸ Pava ashikunnugwilila, "Unchoshe agu mundu ugwe lioka jwa nyata". ⁹ Na jwalake gwa mmushile, "Lina lyako gani?" na jwa lake gwanjwangwile, lina lyangu legioni, pava punuli tuvevangingi". ¹⁰ Ashikuanga kavili na kavili anapelekanje pananga pa nkoa. ¹¹ ¹² Nnaino likundi likulungwa lya nguleve pulyalinji pa ntundu shitumbi lililya. Na valavonji veshikuninjunganga, gwalugwenje ututume ku ngwuve, tujinjile nkati mwavonji". ¹³ Nneyo gwavavanjilenje, mahoka ga nyata mwa nguluve na venevo vashikuutukanga pai shitumbi pake kubaali na nguluve elya mbili yashikutimila mbaali. ¹⁴ Na vene anganya velinginji valikwishanga nguluve vashi kuutukanga kul pepeleka aveli ja shikoposhele pashilambo. penepo vandunji vashikujalangana kwenda kulola shikoposhele. ¹⁵ Penepo ni vaikenenji kwa a Yesu guvamwenunje mundu akwete na lihoka - ajili na jeshi - atemi pai, awete na ali nalunda lwake lwa mmbone, na valavonji vashikujo panga. ¹⁶ Vevala vashiwenenje shikoposhela kukajwajula mundu epegewe na liloka vashikwavanjilanga shikoposhela kunngwake na pia kunguluve. ¹⁷ Na valevonji gwalandwi venje kuninjuga ashoshe kunkoa gwavonji. ¹⁸ Ne peliji elijinjala muntubwi, gwegwe mundu amegewa na maoka jule eshikunnfunga kuti ajenda navo pamope. ¹⁹ Ikaveje ashikunkane la, ikaveje ashikunnugulila "ujende kunwi kunngweko na kuvandu vako, na ukalungulilanje shekutendele jwa nkulungwa, shakuleshele na shakuela. ²⁰ Kwa nneyo aapite na atandwile koma mbila mambo ga makulungwa gage a Yesu kunngwake ku Dekapoli na kila jumojumo ashikujajabu. ²¹ Ma gwene wakati a Yesu vakajomboshe kavili upende guna, nkati muntumbwi, lugunjili lukulungwa lushikukushanika nikwajimbila, pulivaliji nnyenje mwa baali. ²² Na jwankulugwa jumo jwa sinagogi, aliyeitwa Yeiro, vaishe na vakavonje, veshinkugwa pa makongono gavo. ²³ Vashikwajuga kajekaje guvalugwile. "Mwali jwangu jwa mchoko peli lame nawa nakunnjuga, nnfie mnishe makono genu pantundu jake apate kulama". ²⁴ Kwa nneyo aapite pamo na venevo lugwinjili lukulugwa pamo kwatimbilila. ²⁵ Na ashikupagwa jwa nkongwe jankopweshe minyai muda gwa yaka kumi na ivili. ²⁶ Ashikuavuka kwa kwa toshapai pa vaganga vavajinji ashikumalaindu yoke yowe yakwete ata nneyo yangajwaa shoshowe, ikaveje ishikupunda lali jake nngava jambone. ²⁷ Gwapilikene abeli ja a Yesu, kwa nneyo lishe nnyuma jake muda guvapitega jimajima nnugwinjili jwa lave ashikukwaya pe nnguo jeke. ²⁸ Pava ashikuveleketete, "Tvaga ngwagape nnguo shime najwankono". ²⁹ Akakwanjeje, kukopoka ninyi kupelaga, na ashikwivona shiilu shake kwamba alamile gwa shoka mmaavuyo gake. ³⁰ Shiimu a Yesu vayane vashikung'o mula kuti nkati mwao gashikwashoka mashili vashikuteuka kona koko palugwinjili lwa vandu gwavushie, gani angwashie nguvo jangu? ³¹ Vajiganywa vake guvamlanji lenje, "Nnikulone lugwinjili shilushile kuntimbilila, na mmwa nnauvuya angwashiye gani? ³² Ikaveje a Yesu yashikulola ako na koko vammaye atendile nnei. ³³ Jwankongwe, akashimanyaje shinkoposhele, ashikujogopa na kuungumila ashikwenda nigwa mmujo mwao gwa luguile ukweligoe. ³⁴ Kulugula kwake kukutendile uve ujwankoto jenda kwa ulele na ulama gwa shoka nshilwale shako. ³⁵ Paliji aveleketa, vashikuikangana vandu gwa shika ku vakulungwa bha sinagogi, valilugulanga, "Mwali jweni awile kwa ndi kushumbuya nkujiganya?" ³⁶ Ikaveje a Yesu vekapilikaneje valiveleketenga, gwavalugulile vakulungwa bha sinagogi, "Unayogope uaminipe". ³⁷ Jwanganneka jojowe jula kulonganana, na a Yohanavo, ikaveje apatili a Yakobu na a Yohana, nung'unavo a Yakobo. ³⁸ Vaikenenji kumui kwa vakulungwa bha sinagogi gwajiwena valugu, na kuguta. ³⁹ Akajinjilenje nnyumba, ashikwaluglilanga, "Kwa nndi nnasaikitikanga na kwa nndi nnagutanga? Aju mwana juangawa ikave ashigona". ⁴⁰ Ashikwa ekanga, ikaveje jwanejo, ashikwa shoyanga voe palanga, ashikwelonga ani na mundu na anyi na mundu na vapalanji pepala, gwa jinjala nnyumba mwalinji mwana. ⁴¹ Gwautolile nkono uka mwana gwannugulile, "Talitha kouran, " Mwali jwa nchoko jimuka. ⁴² Shimulamwana gwajimwishe na jimajima (pava ashikuva na yake kumina ivili) shimula voe gwakanigwenje. ⁴³ Gwavakamwilanje kwa mashili kuti jwakwa jojowe jule apingwa kulimanya lyenali na gwa valugulilanje mumpanganje shalya mwali jula

Chapter 6

¹ Na penepo phashikujaula kwenda kupwani kungwa, na phakwajiganya bhao washikwakagula. ² Sabato jikahiheje, bhashikutandabha kwajiganyanga nnikanisa. Bhandu bhabhanjinji, "bhashikwapili kananga na imoganganaga?" "Niveleketanga venepha kubhapatile kweli genega kulughanya, "kwapatile kwapi genejo malove vanatendashihango kwa makono ghao?". ³ Jwenejunngava nambombe jwa Amaliamu mpwawe Yakob, Yese, Yuda na Asimioni? Palipa ashilumbugwe phatamangana pano na uwe?" Na vangankubalinji na Yesu. ⁴ Ayesu nijangulaga, "Nkolondola nnapa lunda, pakave pa nngwake pamoja na Ashapwake bha kungwaonji". ⁵ Pepala bhangatenda ila bhashikwavishilanga mikono bhalwelenji na bhashokope bhalamilanje. ⁶ Bhashikushaanga kaje ganakubhali kwaonji, kwa nneyo bhashinkushoka na hohela shitongoji tome na jinganya. ⁷ Ashikwashemanga wakijiganga makumi gavili natandava kwatunga bhavili. Nikwapanganga mashiri juu ja maoka nganyatanga, ⁸ Na kwashoyanga vanajigalanje shoshoe puvajualanga ikabha imbo pee. Vanajigalanje nkate, walann'uko, wala hela pashitondo. ⁹ Ila vawalanje ilatu na nnga bha khanzu ibhili. ¹⁰ Na akalubghulinga nyumba joJoe shinjinjanje mtamangananje mpaka shinjaulanje. ¹¹ Na shilambo shoshoe shibha mposhelaanje wala kumpilikananga ninjaulanje kungwao makongogenunji gowe gave utanjilo kungwao. ¹² Vevela nijandangana kulungunya vandunji valekanje ilevyo shaonji. ¹³ Vashikwashoyanga maoka gamagwinji na kwapakanga mauta bhalelenji ni lamanga. ¹⁴ Akulungwa Aherodi vakapilikanaje genego, pava lina vya Yesu lishimajika kajekaje. Vananji gwalugulanje, "Yohana mbhatizaji bhashikuyuka na kwa nneyo gene mashiri gha vanatenda mazingaobwe na liengo nkati jao". ¹⁵ Vanda vana nitendaga na veleketaga, "Jweneju Eliya", na vana niveleketanga, "Jweneju ni nkulondola, malinga jumo jwa nkulondola jwavukala". ¹⁶ Penepo Herode vakapilikanaje genega guvavelekete jweneju, "Yohana, juninjileje njikunkata ntwe ashuyaka". ¹⁷ Maana Herede ngene ashikulajil Yohana akamulwe na ashitawaa kujela kwa ajili Herodia (akavao akakayao Filipo) kwa sababu venevo washilomba ¹⁸ Kwanneyo Yohana ashikwa lughulila Herode, "Shibhangu kwalomba vandoja vya alulugwa venu". ¹⁹ Kwa nneyo Herodia ishika shima na pinga kwavulaga lakini vangakombola. ²⁰ maanageke Heredi ashikwajogo Ayohana; vashikwamanya vandu nkonjelo nikunneka salama na baada ja kupilikana, vashikutenguka kaje lakikini vashikwanonyela kwapilikana ²¹ Hata muda gwashulushisha pubhandishile lyubha lyavelekwa Herode ashikwavishilanga maafisa vahonji shalya makamandavahonji byakugalilaya. ²² Penepo nilika mwali wa Herodia nijinjila nag'anda mmujomwanji, nikwafurahisha Aherode na bhajeninji muda gwa ligulo. Penepo ankulungwa ni kwalughuli amwali vanjuje shindu shoshoe na venevo shivampe. ²³ Nikwalanjila na kuveleketaga, shinimpe ukulungwa, gwangu. ²⁴ Gwashole palanga nikwabhuya akweve, "Nyuje shindu?" Nijangula "Nntave ghwa Yohana mbatizaji". ²⁵ Parapara pubhajinjile niveleketa mmbe nshahani ntwe ghwa Yohana mbatizaji". ²⁶ Vakulungwa vashikulinginika kajekaje sana, ikaveje kwa ligongo la lumbila kwao kwa ligongo lwa vajeninji, vangakombola kukana shajijile. ²⁷ Nneyo nkulungwa vashi kwalanjilanga walindanga kwenda kutola gwa Yohana nkulinda gwapite kwa luga hayohani kwatavilwe. ²⁸ Gwatolile nntwe ncha hani nikupelekeshela mwali jula na mwali kwapeleshela akwave. ²⁹ Vanjiganywa bhao wapiluikanaje ni kwenda tola shihili kushika kumaleni. ³⁰ Vantenda kuikonganya pamo mujo mwa Yesu mkulughula gave gwatendilenje na kwajiganyanga. ³¹ Jwenejo ni kwalungulilanga njiangananje kuntemela mpumulilanje, vandu vavajijinji vatendahikangana na javula, pakakweteje muudaa gwalia shalyaa. ³² Na penepo guvakwelilenje mtumbwi ni jaula kumtemela. ³³ Pavajaulenje vandu voe vashi kwalololangani kwakagulanga na valitumanduma kwa makongono nihika kabla jaonji. ³⁴ Vakahi kanganaje kubwani guvaweni lugwinjili gwa vandu ni kwavonelanga shiyaa kwa nneyo vashikuonekananga tundu ngondole jwa lyanga/langa patanduvile kwajiganyanga hindi ya igwinji. ³⁵ Mudaa pupitile sana, walajiganya ni kwa lughulila valekanje vandu vakaloleyangu, "Shalya pepara putuli pakonde". ³⁶ Mwalajilanje wajendaje kushilambo kuloleya shalya. ³⁷ Jweneju nikwalughulilanga, "Wapanganye mmanganya shalya". tunaweza kwapanganga kwa humila shikong'o shambiya mia mbili na kwapanganga valyee?" ³⁸ Nkwalabhuyangu nkweje chikong'o shilingwa nnjendanje nkalole, byakapanje nikwalughulila chikong'o nng'ano na omba ivili. ³⁹ Ni kwaamulunji vandu vatamanje hivungu hivunga nname mwa mahamba gamabihi. ⁴⁰ Gwatemingenenje hivungulingu kwa makumi makumi na ng'ano. ⁴¹ Gwatolile shikong'o ng'ano na omba ivili nilola kunani kuliunde na kwajuga Nnunu ni kwapanga vakujiganya mmujo lugwinjili lwaa vandu kwa nneyo nikwaganyanga embaa ivili kwa vandu bwowe. ⁴² Nilyanganga bwonnenji ni jukuta na leepelaa shalyaa. ⁴³ Nilokotanga ipande ilepele ya ombaa na shikong'o nigumbala ikapu likumi limo na ivili. ⁴⁴ Valilenje ikong'o na ombaa vandu elfu ng'ano valume. ⁴⁵ Penope guvalugulinje wakwelanje nngalava bhajendaje sehemu njina, mpaka Bethsaida, lenejo nikwalajilanga vanduchi. ⁴⁶ Penepo bhakajaulanje nijaula kushitumbi kujuga. ⁴⁷ Pupaisha ligulo, na ngalabha jao pakati pa litunda, na lenejo pali jikape kulitaka. ⁴⁸ Ashikwawona valilanganga pakati palitanda mbung'o jukwahivilangu. Puyaliji tome na lyamba ni kwendela

bhalipita nnani mmashi ashikupinga kwa pitanga.⁴⁹ Ikaveje bhaa kaonanaje valipita pa ntunda mashi, nijijogopanga nitanduvanga kuguta vajilanga lihoka.⁵⁰ Vakaonanaje niganisia lihoka. Ni kwalughulilanje mnajope mtama ngananje ngangatima⁵¹ Vakajijileje nngalava mbungo nipela vatenda nikanganigwa kwa kajeje.⁵² Ikaveje vangaelewanga maana ja lyanganga mikate. Maana lunda lyaonji luli lya lushoko pilika nishia malove.⁵³ Vakajaulanganaje na jomboka shilambo sha wagelesi nijima.⁵⁴ Wakoshokanjeje nga lava ni kupamanyaga.⁵⁵ Nivutuka na kushemanga vandu wapelekanje valelebhaounji pila pava pilikananje ashishika.⁵⁶ Popoe puvaishe pashilambo au pashilambo shashi kulungwa nikwapelekanga puvaushia lundu valwelenji na kwajuga avalamianje na vavowenji avakamulenje walamilenje.

Chapter 7

¹ Mapalisho bhananji bha jandika palinginji bhali koposhela kuyerusalem kuimana kwa ndimbilila bhene. ² Na bhalole bhananji bhajiganywa bhawo bhalilenje mkate gwa makono likaku jangali kuukagwa. ³ (Nupe maphalishayo mayandi wowe nngalya bhali bhaukenjwe bhanavilenje makono gavoji ukoto; kukamlana shinyiklagwa bhakopha. Makai. ⁴ Maphalishayo walikokatibhela kushoka kumali phashoka gwabhai ikobhe bhajojilenje nne, jipali sharia inayelila yakukagulanga kaje ibhanga mmaga kuukanga ikombe, mashipulia, yombe ya shaba, ata itengu itamilwa makati gashalya. ⁵ Maphalisayo na bhajandika bhashikwauya a Yesu kwa ndi nkujiganywa bhenu nngo kagushia kulingana shinyikala bhakongopelenje kwa pene bhalylya mikate pangali kuna bha makono? ⁶ Mmbe bhenane gubha bhaulonjile, "Isaya kulwanguya mmbone mbuti mmanganyinji gwajandishenje bhandu bha shingolelanga lunda kang'o jao nji mbuti mitima jawonji kujili kwa talika na nne. ⁷ Bhandendelanga ya ngali yambone kujiganywa shalia bhandu mbuti kuposhela gao nneshlenje. ⁸ Nneshlenje nje shaila ja Ashipanganya na kamula na tumanduma ininyikala ya bhandu. ⁹ Kwalugwile kwa nji ndi kujikanyanga ja Ashipanganya kwa shanngunya ili nayi nngoyanye shinyikala shenunji. ¹⁰ Phabha musha avelekete kola lunda aingo na akwenu kwa vene shanganya na bhovela keta gangalimana paina go akwanue shawe. ¹¹ Ikaveje nivelekete, "mbuti mundu aliveketa ainagwe na akwave jangula kokowe mpolenje kushoka kwa ngune shiviko pa hekalu, "(nneyo nikuveleketa kuti kujikoposhele kwa Ashipanganya)". ¹² Kwa nneyo kwa nneyo bhakapingwa kutenda shindu lyowe kwa anagwe au akweve. ¹³ Nnatendanga amuli ja Ashipanganya shinyikalo shenunji hindu yaingwinji mbuti kukutendanga. ¹⁴ Bhashikwashemanga lugwinjili kavili kwalugulilanga mmbilikanishianje nne mmanganyo mmowe na nngalewanje. ¹⁵ Shakwa shoshowe shikapoka palanga pa kanndu shikombola kunyatiyawa nundu shinjilaga mwawo. ¹⁶ Mkamuliye agumkwekwe kuti mundu jojowe ashikola mashikiyo ga pilika na apilikane gwakwo nnjobha nakala ja bukala. ¹⁷ Ayesu puvashileje lugwinjili na jinjilanyannyumba vajiganywanga gubhoushie nje kuti nninganyo aogo. ¹⁸ Ayesu "Gwalugwile na mmanganya lewanga? nkalolanga shoshowe shinjinji mundu shikakombo kunyatia. ¹⁹ Lilongao shikakola kujinjila mutima gwao ikaveje shilijinjila mutumbo lyake kupita kujinjika nnilindi kutagulila hukulasha gwa Ayesu gwalendile yalya yowe yambone. ²⁰ Gwalungwile, "Ni sheshila shikushoka mundu shikunyatia. ²¹ Kulavalava pava shoka nkati mundu. palanga pamutima ushoya nganiyo ya nyota kulavalava gwii kuulaga. ²² Kulavalava kulokolila jangali mana yanyata kulambila kwipuna njingo. ²³ Tokomala aga gowe kukopoka nkati gegala ga kunnyatia mundu. ²⁴ Bhashikujumuka kushoka pepala nishoka ku kaagwa tiro na shidoni. Ainjinjila nkati vangapinga mundu jojowe amanye kuva valiji apano ikave yangatendeka kwahiya. ²⁵ Kwimushila jwankongweali na mwanagwe jwa choko ashikuva na ntima gwanyata ashikupilikana aboli jaho gwaleshe nigwaa mmakongano mwao. ²⁶ Jwankongweaju paliji nyunani, jwa gkabila kifoeniki kwa shiya vaninganje lioka kushoka mwali jwao. ²⁷ A Yesu guvanungulile mwali mwale kanji valiywanje onti nng'ati ngava kutola nkate gwa vana ni kwijaila mmbwa. ²⁸ Jwankongwe gwajangwile ni veleketi kuti helo mmakulungwa mmbwa nng'u memesha kulya makombo ga shalya sha vana. ²⁹ Guvalungulile, "Nchiveleketa nnei buninjendele lioka gashoshile kukamwali jwanu". ³⁰ Jwankongwe gwaunjile kumuni gwangimene mwali jwao agonile pashinanda, lioka paliji ashile. ³¹ A Yesu vashikushoka kavili palanga pa mkoa uka tiro kupitila sidoni kutendeushila upande bahari kugalika ya upande gwa Dikapolisi. ³² Guvapoleshenje mundu aliji akapilikana kuveleketa ukoto kwa shondeleshea a Yesu vavishe makono patundu jao. ³³ Gubhaabhishile panyenje lugwinji falaga. Gubhavishile ngowe yao mmashikio gabho gwaunile mata gwakwashie lulimi. ³⁴ Gwalolile kunani kuliunde. Gwalwalile nikwalugulile, Efatha maana jake Nng'ugushe. ³⁵ Mashikiyo gake gugaugwishe. shiundo shalulimi lwake nigopoka nibheleketa ukoto. ³⁶ Vashikwavalanjilanga vanalugulilaje mundu jojoe shivaamulu gwalugwilenje kwa gwinji. ³⁷ Numbe ni shangaanga ni veleketi vashitenda indu yowe ya mbone vashikwatenda vangapi likonanga mabuhu kuonge.

generated on Tue Nov 26 02:13:09 2024

Chapter 9

¹ Navelekete kugwaonyi, "Ikalelo nabheleketa na mmangana, bha palinginji bhandu bhajimingene penepo waka wanganga mpaka bhaunanje ukulungwa gwa Nnunu unikwiya na mashili". ² Na baada jamobha shita A Yesu gubhatoilenje A Petro, A Yakobo na A Yohana gwalongene kushitumbi, jikapegubhatandibhe tendeuka mmujo yaonji. ³ Nn'gubho yao gwitandi bhemelemeta gana wembe, ganawe kupita nkutipitia jojowe pashilambo. ⁴ Bai aliya na amusha gwakoposhelenji Mmujojaonji, gubhatandubhenji bheleketa na a Yesu. ⁵ A Petro gubhajagwile kwabhalanji a Yesu akujiganya, hapano pashitu pwae uwe tama, bai tushenje ibhanda itatu, shimoshi shenu shina sha amusha na shina sha a Eliya. ⁶ (Pabha bhanga imanya ibhabheleketa, ni bha shi kujogopa kaje). ⁷ Maunde gugakoposhele nikwaunishilanga, bai lilibhe gulikopweshe kuliunde lini lugula, jweneju Mwanangu junipinile mupilikanilanje jwenejo. ⁸ Gubhaimushilenje, bhakalolanje, bhagamonanga juna pamo, ikabheje a Yesu. ⁹ Pubhalinginji bhanielanga kushoka kushitumbi, gene mambo ga Nnamalanjinje mundu jojowe N'gawenenje kwa kula, Nnangulilanje bha ndunji mpaka mwana jukaadamu pasha yushi kushoka kumalemi. ¹⁰ Bai gabha kamwelenje ashejene, Ikabheje bhani kwiuyanga ashayene Nndiyashi mana gake, "Kuyukashoka kumalemi". ¹¹ Gubha ushiyenje A Yesu, "Kwandi bha kujandi bhana rugula kuti mpaka Eliya aishehoti?" ¹² Gubha lugulilenje, "mongungutupe a Eliya shibhaishioti kumtapulo indu yowe. Kwandi ishijandikwa kuti mwana jwa Adamu lashima apate mboteko yagwi njina shambali lwe?" ¹³ Ikabheje nabheleketa kugwenunji a Eliya teyali bhaisho, gubhatenda lenje malinga shi bhapinganga, malinga nnelo majandiko pugulugwe gawatayai bhene. ¹⁴ Na pubha ujilenje kwa bha kufundishwa, gubha wenenji likundi likulungwa litimbilile na mashadukayo bhani taukanga nao. ¹⁵ Gubhaimushilenje ni kwabho na, lugwinji lowe li shikukangani gwa gubha utubhiyenje. ¹⁶ Gubha ushilenje bha kufundishwa bhake, Nkutaokangana gauli?" ¹⁷ Jumo palugwinji gwa jagwile, "Akutufundish, nampeteshe mwanguu kungwenu; alikola ntima gwa nyato ukutenda ona kombole bheleketa, ¹⁸ na kutenda aungumile na kugwiya pai, na shoka liulomuka nywana yanga meno na kwilimbala. gunashoyanje akundi bhenu bhashoyanje maoka, Ikabheje bhanga kombolanga. ¹⁹ Gubhajangwilenje, "Sheneshite poshagali kulupalila, shindame na mmanganya mpashakani? Shindolelane na mmanganya paka shakani? nnyiyanagoji apano". ²⁰ Gubha peleshelenje, likapuli bhawene a Yesu. Kuimushila gubhatajile kuu ngumila, Nngwenda gwagwile pai na shoka liulo mukannywa. ²¹ A Yesu gubhaushiye hawawa yake, "Yenei pwitandwi shakani?" Awawa gubhalugwile, patandwi bhe alimwana. ²² Baiguna ugwila pamoto guna mmashi, na linga kuimilia. Mwanagu nkukombo shoshoutuonele shia na utujangutile". A Yesu gwalugwile. "Mwanagankupinga? Kila shindu shishitendeshe kwa jojowe akulupalila". ²⁴ Kuimusha ainagwe mwano bhaniguta gabha lugwile, "Gunikulupalila! nnyangu ngulu palile". ²³ Malanga a Yesu pubha wene lugwi njili lini utushida, gwankalipile lioka na kummalanjila, "Ugwe lioka jwangabheleketa ²⁵ na nan'ngapilikana, gwalajinji bhanekanje, nnajinjanje kugwake tene". ²⁶ Gwayutile kwa nguvu na kun'gangaisha mwana nalioka kulijwawile. Mwana paonekene mbuti ng'wany'we bhabhagwinji gubha lugwilenje, "Awile". ²⁷ Ikabheje a Yesu gubhakamwile na makono ni kunginula, na mwanagwa jinwishe. ²⁸ Malanga a Yesu pubhajinjenkati, bhakufushwa bhake gubhaushiyenje kuntemela. pakubhawetwaga kombola kuchoyaa?" ²⁹ Gubhabhalanjenje, "Nnepei n'ngakomboleka ikabheje kwa juga. ³⁰ Gubha jawilengenenje pepala gwajinjinje kugalilaya. Bhangapinga mundu jojowe bhapamanye pulanginji, ³¹ Pabha bhatenda jinganya bhakujinganya bhake. Gubha bhalanjenje, mwana njwa Adamu shibhapeleshwe mmakono mwa bhandu na shibhoulanganje, nabhenebho pubhashiwe, na Lyubha lyatatu shibha yushekavili. ³² Ikabheje bhangaewanga shibhabhelekete, na bhashikujogopanga kuuya. ³³ Baada jaika kukaperinaumu. Ikabheje bhali nyumba gubha uishi yeye, "Mwata ukangana nndi mupanda?" ³⁴ Ikabheje gubha pumwilenji nununu. Bhataukongona mupanda kuti geni ali jwa kulungwa. ³⁵ Gubhatemi pai gubhashemilenje likumi limo na bhabhali pamo, "Gubhabheleketenago, malinga jojo apinabha jwa mujenai akubali kuwa jwa mwisho abhe ntumwa jwawowe". ³⁶ Gubhakoliile mwana jwa chokoni kumika pakati jaonji. Gubhatolile mmakono jao, ngubhalugwile, ³⁷ Jojowe apanga kumposhela mwana malinga jwenejo kwa lina lyangu, bai amboshele nne, namwanaga mundu amboshele, hangambo shela nnejikape, ikabhehe na bhandumile". ³⁸ Yohana gubhabhalanji, "Ankujinganya twamwene mundu anishoya maoka kwa lina lyenu gutunimbiye, pabha akolongana na mmwe". ³⁹ Ikabheje A Yesu gubhalugwile, "Nnang'obhilanje, wala jwakwa apingatenda liengo likulungwa kwa lina lyangu baadaye abhelekete malobhe gangalimaana tena. ⁴⁰ Jojowe jwa ngatama kunyuma jetu bai putuli pamo. ⁴¹ Jojo shapanganje shikombe sha mashiga nywa pabha puni na a Kristo, bai na kumanjilanga, akaovya mboka jao. ⁴² Jojowe apinga kwa kuseanga bhana bha shokobhashoko bha ngulu palilanga nne, kali tabhilwa liganga parukoi nitumbushiwa palibwawa (litanda). ⁴³ Malinga nnkono utendanga shiumiro mukate (mushoye) mbaya jijila kumtapulo gwangali nkono Ikabhejinjila kumboteko na mikono jowe. Kumoto gwagaimika". ⁴⁴ (Mmishe mutima: ajimistariji, popowe pajandishwe kuti manguga kawa na moto gwa ngaimika". jwakapi mmajandiko gaukala). ⁴⁵ Mwanaga luliongono

lun'gobhiaga, Muhishoye, mbaya jinjila kutapulo ni nagwabha kuliko jinjila kumboteko (moto ngwa ngai mika) na makongono gabhili. ⁴⁶ (Mmishe mutimaaguno nchitari, "Popowe pajondishwe kuti maungugakawa na moto gwa ngaimika" jakwapimmojando gaukala). ⁴⁷ Mwanaliyo lin'govyaga mulishoye, mbaya jinji kuulungwa gwa Nnungu nni naliyo limo, kuliko jinjila na meyo gali nikwenda kumboteko (moto ngwagaimika). ⁴⁸ Mahali pambiu ya gawa, na moto gwa naimika. ⁴⁹ Kwanneyo kila mundu shajoshwe moto. ⁵⁰ Nnjente jambone, mwanaga nnjete jikononye, shitende ulijinonyeta? Mmanganje nnete pukutamangana, mmangajena na ulele mobha gowe".

Chapter 10

¹ Ayesu bhashikujabhule pepala ni kwenda kumkoagwa uyaudi mmujomo lushipagwa Rushi Yordani, na bhandu nikwakagulanga kabhui kima puyali mayobhelelo gabho kutenda. ² Mnafarisayo bhashikwiya kukwabhuya ilikonje jwashien kumneka nkagwe? ³ Ayesu gubhajangule, "Amusa yalugwile ndi?" ⁴ Gwalugwilenje, "Musa gwatuleshele tujandishesheti sha lekana na penepo ni kumminga jwanelonga. ⁵ Kwa sababi ja mitima jenunji ja nonopa bhashikunja ndishilanga je sheriajo Yesu gubhalugulilenje. ⁶ Kuti kushoka bhukala gwagumba Annungu bhashikwagumbanga jwashelen na kajwandonga. ⁷ Kwa nneyo jwashileu shabheleshe ainagwe na akwebhe shakamwane na akagwe. ⁸ Na bhenangajibho shibhabhanganje shiilu shimo kwa nneyo ngaa bhabhili kabhili shibhanganje shiilu shimo. ⁹ Kwa nneyo shalundenye Ashipanganya, mundu anashitemanya. ¹⁰ Jwandonja najwalakwe annakaga mbujegwe ni lombwa na kajwashileu juna inanalabhalabha. ¹¹ Gwalugulilenje jojowe akunneka nkagwe nikunitola jwandonya juna analabhalabha kaje. ¹² Pubhalinginji nnyumba bhakujigaywa gwabhushienje alino kabhili. ¹³ Na bhalabhonji gubhapeleshelenje bhana bhabhashoko abhakwayanje, penepo bhajiganywa gubhakalipililenje. ¹⁴ Ayesu bhakaumeje yangaanyela kaje kaje gubhalugulilenje mwalekanje bhanabho bhajiangane na nnaibhili bhalinginyi malinga bhananganya bha ukulungwa uka Nnungu ni gwabhonji. ¹⁵ Kwa nneyo nganakunugulilanga jojowe akanabhe poshela ukulungwa gwa Ashipanganya mbuti mwana jwa choko akaweza jinjila kuukulungwa gwa Ashipanganya. ¹⁶ Gubhatolilenje bhana mmakono gabho gubhapelenje mboka gwabhabhilenje mikono jake kunani jabhonji. ¹⁷ Na pene pwatandwibhe mwanja gwabho mundu juno gwabhabhutushie gwa tindibhele mmujo jabho gwabhabhushie mwe mmajiganya mmambone tende bhuli nigupate ukoto gwangali mpelo. ¹⁸ Ayesu gubhalugugwile pakubha unanjema na gwa mmbone? jwakwapi ali jwambonne ikabhe Annungu jikape. ¹⁹ Ulikwimanga malajilo unabhulaje unalabhelabhe, unajibhe, unalugule unami, unalambile, utindibhale kwa awawa na kwa kwabhe. ²⁰ Jwajula mundu jula gwabheleketete, mkujiganya aga gowe ga punakamwile nii njokope. ²¹ Ayesu bhashikunnola na kumpinga. Gubhalugulilenje shishishokopala shindu shimo. unapinjikwa uusheyowe yui nayo na ina gwapanganje bhakakwikombolanga na shigwibhishile kuliunde penepo liishe ungaule. ²² Ikabhe ashikukata ilokoli kwasababu ja ibhatanjilwe pajawile bhali bhatumbele pabha bhashikubha na indu ya ingwinji. ²³ Ayesu gwalohile mowegubhalulilenje bhajiganywanga shinabhuli pwili pushibhe bhuli mundu jwa nonopa ajinjile katika ukulungwa uka Nnungu! ²⁴ Bhajiganywanga bhashikuimonganga na gene malobhego ikabhe Ayesu gubhalungulilenje kabhuli bhana, Shinanabhuli mundu jwa nonopa ajinjili katika ukulungwa uka Nnungu" ²⁵ Inaweza bha mbaya ngamia kujinjila palinibo lya ingano, kuliko mundu jwa mkulungwa akwete indi ga igwinji kujinjila pa Ukulungwa pa Ashipanganya". ²⁶ Bhashikuimonganga shenesho gwabheleketenje nneyo gani ashatapulwe. ²⁷ Ayesu gubhalolilenje gwabheleketete kwa bhandu ikatendeka kwa nneyo ngaa kwa Nnungu pabha kwa Nnungu yowe ²⁸ bhalikwikombola". Petro gwatandwibhe kunguluganabhe "Nnole tushileka indu yowe kunkagula mmwe". ²⁹ Ayesu gubhalugwile ukweli nganakunugulilanga jwakwapi aleshile nyumba jake au nnumbugwe mdada ake au akwabhe au awawa yake au bhana bhake au pai, kwa ajili jangu na kwa ajili ja injili, ³⁰ Au ashapeshele mara mia kupunda apano pashilambo: nyumba, kaka, dada, amama bhana na pai kwa laga na shilambo shikwia na likoto gwa mpelo. ³¹ Babhagwinjinji bhalinginyi bhatainji shibhanganje bha nnyuma na shibhabhanganje mmujo". ³² pubhalinginji mumpanda bhalikwendanga ku yerusalemu Ayesu bhashikwalongolanga mmujo ja bhonji bhajiganywangwa bhashikuimonganga na bhalinginyi nnyumba bhashikujogo panga na Ayesu gubhashoshienje panyenje bhabhelanji kumi na mbili gwatandubhe kwalugulilanga shipinga kwa koposhela ngaa patalika. ³³ Nnole, tunakwenda kwekula kuyerusalemu na mwana jwa Adamu shapelekwe kwa nkubhishila na kwabhakulungwa na bhajandikanga shibhaglu kumulanje awe na shibhanchoyanje kwa bhandu bhangaamininji. ³⁴ Shibhatanianje shibhanilanje mata, shibhakomanje imbo, na shibhabhulaganje. Lakini baada ja moga ga tatu shibhayashe. ³⁵ Yakobo naka Yohana bhana bha Zebedayo, bhaikengene kugwake kubheleketa mkujiganya tunakunjuga mtutendele shoshowe shitukunjuga. ³⁶ Hashikwa lugulilanga mkupinganga nitendelelanje ndi. ³⁷ Gwalugulilenje lunajuga tutame na mmwe kweneko kuliundeko jumo kumkono gwa nnilo na juna nkono gwa ndinda. ³⁸ Lakini Ayesu gubhajangwile, nkakushimanya shinkujuganga nnaweza ng'welanga shikombe shimbapilanje ubatisho gumatizwa nne?" ³⁹ Gubhalugulilenje shitukombole Ayesu gubhalugulilenje shikombe shishimbapilile nne shimpapilanje la ubatizo gwangu gumatizwe shinipililile. ⁴⁰ Lakini shehatame mkono gwangu gwa kunnilo au nkono gwangu gwa kunchinda nne ngabha jwashoya, lakini ni bhabhilenjwe tayari ⁴¹ Bhabhanji bhajiganwanga kumi bhake pilikananje genege, gwabhandubheyenje kwatupambalilanga Yakobo naka Yohana. ⁴² Ayesu gubhabhenilenje kugwake na gwabheleketete muumanyinji kuti bhenanganya bhalu kulupalilwanga kubha bhakulugwanji kwa bhandu bha shilambo kwajimilanga na bhandu bhowe na manyikananga kwa bhakulungwa indu yowe. ⁴³ Lakini ikapinjikwa kubha nnei pakati jwetu jojowe shabha

jwankulungwa pakati jwetu atumishe, ⁴⁴ Na jojowe shwbhe jwa kwanza pakati jwetu anapinjikwa abhe katumetume jwa bhowe. ⁴⁵ Pabha mwana jwa Adamu jwangaika kutumishi lwa ikabhe ashikwiya tumika na kuushoya ukoto gwake kwa ajili ja nhandubhobhe. ⁴⁶ Gubhaikengene kuyeriko pubhajabhule kuyeriko na bhakuji ganywa bhabho na bhandunji bhabagwinji, mwana juka Timotheo, Batimayonkalola jwa jugajuga ahikutama nnyenje mpande. ⁴⁷ Akaniikaneje kuti bhanebho Ayesu Nazareti , gwatandibhe nyenye Y"esu, mwana juka Daudi, unyangutile. ⁴⁸ Bhabhagwinjinji gubha mkalipilenje jwejula jwenga lola jula gubhanugulionje pumula lakini ashikuguta kwa utia "Mwana jwa Adaudi monela ghiya!" ⁴⁹ Ayesu gubhajimi ni kunugulilanga shemwe. Gubhanchemilenje jwangalola jula gwalugulenje abhe na "Mashili uji nushe! Ayesu ⁵⁰ bhanakushem".Gwalijaile panyenje likati lyake, gwabhutushe, na gwaishe kwa Ayesu. ⁵¹ Ayesu gubhanjangulwe na gwabhelekete, "Indiashi yukupinga nikutendele?" Jwajule jwashileu jwangalola gwajangwile , bhajiganya, ngunapinga kulola. ⁵² Ayesu gubhalugugwile "Jenda. Kulupalia kwako uponile popo pepo meyo gake gugalolile; na gwakagwile Ayesu mumpanda.

Chapter 11

¹ Gene mobha go pubhaikengene ku Yelushalemu, pubhabhandishilenje kubeshipage na kubetania, kushitumbi sha misheituni, a Yesu bhashinkwalajilanga bhabhili bha munkumbi gwa bhaajiganywa bhake. ² Gubhaalugulilenje, "Njendangananje kushilambo shilubhandishile. pene pushinjinjilanje mwenemo shimung'mananje mwana jwa punda aliji akanabhekwela wala kamo mugopolanje munnongoyanje kuni nne. ³ Mwanaga jojowe ammanyangaga pakuti nnatendanga nnei?, Nnunu lanje, Bhakulungwa bhanakumpingati na shibhammujishiye pano". ⁴ Gubhapitengeneneje nikung'imana mwana juka mbunda atabhilwe palanga pa nnango pa ntalagwa bhonekana, gubhangopwelenje. ⁵ Na bhandu bhananji bhajimengennj pepala gubhaushiyenje, nkutendanga ndi, kungopola mwana juka mbundajo!. ⁶ Gubhaalugulilenje malinga shibholugulilwenje na a Yesu, na bhandunji bhala gubhaleshilenje bhajendanga nanje. ⁷ Bhaajiganywa bhabhili bhala gubhannongweyenje mwana jukambunda kwa a Yesu na gubha tandishenje ngubho yaonji pa ntundu jake nkupinga a Yesu bhakwele. ⁸ Lugwinjili lwa bhandu gubhatandishenje nngubho yabhonji numpanda, na banganji gubhatemdishenje nyambi ya mikongo ibhakatilenje mnigunda. ⁹ Bhene bhalongolelenje na bhakagulangaga nnyuma gubaengelenje kwa jobhela, "Hoshana!" bhashipegwa mboka bhakwiya kwa lina lya Bhakulungwa. ¹⁰ Mpengwe mboka mmakulungwa nkwiya kwa awawa yetu a Daudi! Hoshana kubhatama kuNnunu". ¹¹ Penepo a Yesu gubhainjile ku Yerushalemu na jinjila nnyunta ja shalila nilola kila shindu. Nneyo malanga ga mui gamalile, gubhapite kubetania pamo na likumi limo na bhabhili. ¹² Lyubha likagulile, malanga gaabhuja kubhamia, gubhaipiliken shibhanga. ¹³ gubhaguweni nkongo gwa ntimikwatalika ugumbele mamba, gubhapite kugulola mwana shibhaimane shiepo shoshowe shiogwele pene pubhaujendelaga gwenego, bhangapata shoshowe, ikabheje maambape, pabha pugali nngabha malanga gaogola tini. ¹⁴ Gubhauलगुलिले, "Jwaka jojowe shaalye shiepo shaogoya ugwe kabhili". Na bhaajiganywa bhabho gubhapilikenenje. ¹⁵ Gubhaikengeneneje ku Yerusakem, pene gubhainjile nnyumba jaa jujila Nnunu ni tandu bha kwaa shiyanga palanga bhaaushanga na bhaumanga indu nkai ja nyumba ja kwajujila a Nnunu, Gubha pindingwile meja ya bhaindiganyanyangaga mbya na itengu ya bhausha ngaga nguda. ¹⁶ Bhannganneka mundu jojowe kujamula shoshowe nnyumba ja jujila Nnunu shaakombola kushiusha. ¹⁷ Gubhaajiganyenye bhulisheketa, "Bhuli yangajandikwa, nyumba jangu shijibhe nyumba ja jijila kwa bhandu bhowe? ikabheje nshikujitendanga lishemba lya bhaapokonyolanga". ¹⁸ Bhakulungwanji bha bhabhishila na bhandu bha majandiko gubhapilikenenje pubhabheleketaga genego, na bhalabhonji gubhalole yenje shiumilo sha kwa bhulaga. Nkali nneyo bhashikujogopanga pabha lugwinjili lwa bhandu lushinkukanganugwilanga majiganyo gao. ¹⁹ Na kila malanga ga ligulo pugai kanga bhatendaga jaulanga kujinjini. ²⁰ Pubhalinginji bhaliowanga lyahaba, gubhauweninji nkongo gwa ntini gula, gujumwile kutandubhila kunani mpaka kumbubhu. ²¹ A Petro gubhakumbushile ni bheleketa, "Amwalimu! Nnole, nkongo gwa nntini gumuloshile gula gujumwile. ²² A Yesu gubhajamgwile, "Mwakulupalilanje a Nnunu. Shitabhi sha a MARIKO SURA 11:23 – 33. ²³ Nkulupalianje na kummalanjilanga kuti mundu shalugulile ashi shitumbi shi,jabhula ukaileshile mmashi, na monaga jwangali lipamba mumtima gwake ikabhe anakulupalila kuti shabhelekele shishikoposhele, shenesho ni shishibhatende a Nnunu. ²⁴ Kwa nneyo nguna kummalanjilanga kila shindu shinkujuganga na kubhuga kwa ligongo lyake, nkulupalilanje kui mposhelenje, numbe shiibhe yenunji. ²⁵ Numbe punkujimanga nkujuga nnapinikwanga kuleshela shoshowe shinkwetenje kwa ligongo lya mundu jojowe nkupinga ainabhenunji bha ku Nnunu bhanmeshelenje ilebho yenunji ²⁶ (mmanye:Gwene mshitaligu, "ikabheji monaga nkaleshelelanga, nkali aina bhenunji bha ku Nnunu bhankanneshelelanga ilebho yenunji" gwakwa mu itabhu ya bhukala). ²⁷ Gubhaikengeneneje Ku Yerusalemu kabhili. Na a Yesu pubhaliji bhalitimbilila nnyumba ja jujila Nnunu, bhakulungwanjibha bhaabhishila na bhaajandikanga majandiko na bhanyikala gubhajendelenje. ²⁸ Gubhaushiyenje, "kwa mashili gekeni nnatenda indu yenei?" Numbe gani ampele mashili gatenda indu yenei?". ²⁹ A Yesu gubhalugulilenje,"Shinimmayanje shibhugo shimo. Mmalanjilanje na nne shimimmalanjilanje kwa mashili gashi gungutendela yene indui. ³⁰ Bhuli ubhatisho gwa a Yohana kugwakoposhele kwa a Nnunu eu kugukopeshele ku bhandunji? Nnyangulanye". ³¹ Gubhaushiyenenji na taukangana na bheleketa,"Mwanaga tulugulage, kukuposhela kwa a Nnunu, shibalugule," bhai kwandi mwangakulupalilanga? ³² Na monaga tulugulaga, "Koposhela kwa bhandunji" Bhashikwajogopanga bhandunji, pabha bhowe bhashinkukamulilanga kuti a Yohana pabhaliji a Nkulondola. ³³ Penepo gubhaajangwilenye a Yesu na bheleketa,"Tukaamanya Numbe a Yesu gubhalugulilenje," Nkali nne ngaannugulilanga kwa mashili gai ngunatenda indu yenei.

Chapter 12

¹ Ayeshu gwatandwibhe kwa figanyanga kwa mfano. Gwa lugwile mundu hashikupanada lishamba lyamizabibu gwalitimbilie lubhota nagwa kolile lihimbo lya shindika mvinyo. Gwakshenjile shundoshashi leo baadajamalia nikulipangisha lyenelyo ligunda lyowelyo kwabhalima nga zabibu ghubhaja bhile mwanjangwa kwatarika. ² Muda hukajeneleje gubhantumile mtu shijwabho kwa bhanduji bhalimanga mizabibu bhala. Kuposhela hanga lwikasha matondo gazabibu gakopoka pangundapa. ³ hikabheje bhashinko nkamulanga, na kuminganga bila shoshoe kushipata. ⁴ gubha ntumile juna, gubha mpotekenje mumtwe nani kuntendela mambo gahoni. ⁵ Bado gubha ntumilejuna najemwenejo polijijumo gubhammwelwegenje bhashunku bha ntende langa bhanaji bhanagwinjib hindotondoye neyo gubha komilenje na bhananji kubhagulanga. ⁶ pubhalinji nakamundujumope haigelejwa kuntuma, mwana nkupingwa najwenejo palijwa mwisho hatumilwe kungwa bhonji. Bhankuti, "Shibhange'e shimunji pabha mwanangi". ⁷ Lakini bhapolekanga gubhalungulile nenje "Jweneju ndio nkulushi nkianje kutumulaje nahulishipushigubhe gwetu". ⁸ Gubha njinjlilenje nikumulaganga ni kunjaaa palnga pangunda gwa mizabibo. ⁹ Bulipshibatende bhaenenngunda gawamizabibuu? Shibanjie kwabhaluganga bhalimanga nngunda gwanu zabibu na shibhe pegwa nje bhananji nngunda gwamizabibu ¹⁰. Nkanabhe shomanga gene maandikogo? Liganga libhalikanile nje bha shenganga puliliganga lyapenyenje. ¹¹ Lyeneli koposhwe kwa bhakulungwa nani lyahaja bu paameyo getu. ¹² bhashinkulungeanga nkukumula Yes, lakini Bhashinkojo gopanga bhanduji bhabhagwaji, bhashinku mumanya nyanga mifanoji bhabhelekete ni kwajilija bhonji bahi kwaneyo gubhanne shilenje gubhaja bwilenje ¹³. Lakini gubhatuminenje baazija mafarisayo na makedonia kwake hili bhaninga nje kwa malobhe. ¹⁴ Pubhaikenje gubhannungulilenje "Kufundisha tumumanyi kwa mba hagweukajaali shikajojo na hukalanguya hupendeko pabho ndunji hunjinganya mpando gwa Nnungu nkati nkveli buli? Kulipakodi kakaisali ni kwa mbone? Buli tunaweza lipa au tunalipe? ¹⁵. Lakini Yesu hashinkugumanya unafikigwa bhonji nikwalugulilanga "kwahindyashinna ningenga? Mmbanganje shilingi nijilole". ¹⁶ ¹⁷ Gubhahishananjonji jimo kwa Yesu, gubha halugulilenje, "penepa pamea pekeni namaandishi gapalipenepa gakeni? Gwalugugwilenje pameyo pakakahosali." ¹⁷ Yesu gwabhalugulilenje "mumpanganje kaisari hinduhikakaisari na Nnungu hineluya Nnungu gubhang'imongenje ¹⁸ ¹⁹. Nikhabhaje masadukayo, galugula kwakwa kuyoywa gubhamushienje, bhalikitinji. ¹⁹ Nkujiganya, musha hashikutujandi shala kubha hibhaga mpwake mundu hawoga nakunnekankagwe panyuma jake, hikabheje jwangeleka mwana, mundu shaantole nkagwejwa kampwake nakuhipatila bhana kwajilika mpwake. ²⁰ ²¹ ²². Papali bhando saba, jwakanya hashikutola jwandonya baadae gwawile, jwangaleka bhana. ²¹ Najwa bhili gwantolile najwalakwe gwawile, jangwaleka bhana najwatatu nnepeyo. ²² Nakajwa saba pawile bila leka mwanamwisho gwake nakajwandonya gwa wile. ²³ Wakati gwa yoywa, Pushibha yoywanj kabhili, pa shabhe nkagwe gani, kwa sababu bhoesaba pulinginji hashambujebhake. ²⁴ ²⁵ ²⁴ Yesu gwabha lugulinje bulimmanganyanji haji nnga sababu ja petekuywa kwa sababu nkakuga manyange mahandiko wala mashiri ga haNnungu. ²⁵ Wakati gwayoywa kushoka kwawilenje bhakalombange walajinjila nndoa ikabheja poshibha bhanganjetunu malaika gaku ma honde. ²⁶ ²⁷ ²⁶ ²⁷ Lakini tika bhando bhayuywanga mwana shomanga kushika shakashi tabushikamosha kwa habari ja shitekete, shibhashite lugula ni kunugulila, nneNnunu jwa Abrahamu na Nnungu juka, saka Nannungu juka Yakobo. ²⁷ Nngeti na Nnungu bhabhawilenje ikabheje bhando bhabhakoto ni kwa iinchipetekuywa. ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ²⁸ Mundujumo nkujandika hashikuika nipilikanila nkonguru gwa bhonji, gwabheni yampone majibigambogwa mmusie nihamrijashi jilija muhimu katika yau. ²⁹ A Yesu bhashinkujangu filifamuhinijeneji pilikana Israeli bhakulungwa Anungu bhetu bhakulungwa ni bhamo. ³⁰ lazimatwapinje bhakulongwa ko gowe kuambomu yako yoe kwa ng'anioyake yoe na kwamashili ga kogowe. ³¹ Lazima ja dhili najina kama nwapi nje alongo hajnumbuti shinkwipingami nnuyene jakwa lazima yaikulungwa ina kwikoyengu. ³² ³³ ³⁴ ³² Nkujandika gwa logwile nnepeyo nkujigenyainnugwile yam bone kiti ha Nnunguni bhana, kuti bhakwa bhana kuliko bhenebho. ³³ Kwapinga bhene kwa ntimagoe na wang'anio yoe na kwa mashili goe na kumpinga nnongo njenu hindu shinkwepi mmayene yenei ni uehibone kuliko mtoleona zabihu yateketea. ³⁴ Wkati AYesu pwabhwani bhashashie lijibu lya busara bha shinkulugula hugwegwanga hiteria na hufalme gwa nnungu baada ja penepo jwa kwa ha bhushie kwa AYesu maswali goge ³⁵ Na Yesu bhashinkujangula pubhalifi bhalijiganya nikarusa, gwalugwile mmanganyanji nkufandikangammwe punkulunga Kiristo mwanafuka Daudi? ³⁶ Daudi nnyena katika mbumu ya ukonjelo gwalugile kwa bhakulungwa bhangu nkono gwanilo. Mkpakani mishenhigongo njenupai mmakongonogako. ³⁷ Daudi bhaene pubhakwashema Akristo bhakulungwa buli mwana jwa aDaudi kwanammajashia. Nabhandunji bhagwanjigubhapili kenje kwanonyeko. ³⁸ Katika kujiganya k wa Yesu bhashikulugu mwipwelelanje na bhafundi kanga bhakolanga hanu kwenda na kanzu jajileu nikomanywa mmashoko. ³⁹ Nitama mmishati na musheree pwakwimananga bhakulungwanji. ⁴⁰ Bhana lya nyumba jangali

bhashikunijuga kwa hulehu hili bhandubhabhonanje bhene hanga nyanji bho shibhapatanje hukumu jajikulungwa. ⁴¹ Ayesu gwatemi pashiko shagadokankati nunchati bhashindalola bhandu bha taganga ela nnisanduku bhandu bhakwetenje bhashikubhikanga hela ya hingwinji. ⁴² Ika bhaje bhandonya bhangali bhangali bhashilehu lipuka gwashisheni tanga ipande hibhili sawa na senti. ⁴³ Gubhashemilenje bhajiganywa ni kuhabhalanjilanga hajujwandanya jwangalibhashileu hashitanga senteyaigwinji kupita bhandu bho bhashashienje nisanduku lya ⁴⁴ sadai. Bhoenji bhashoshienje kwaajili jainduya higwinji ya kwete. lakin hajujwandonya njwangali bhashikeuju, kwafuka gwake hashishahipanje yafumikwa maisha gabho gohe.

Chapter 13

¹ .Ayesu pubhanji bhalikwenda kushoka kunchai,jumo katika mkujiganywa jwake gwamushie “Mkujiganya lola maganga ga ukaimonga na majumba”. ² Gwannugulie, ulikugabhona majumba gamakulungwa ga? Lakwa wala liganga limo shilihigale pamtundu linapeni ngwa pai. ³ Pubhaliji, bhai bhatemi pa shitumbi sha mizeituni kunyuma ja nchatii petro, Yakobo, Yohana na Andrea gubhamushienje shinong’ona ⁴ Ntulugulile yenei pushibhe shakani? Indi shilangule gha genego kukoposhela? ⁵ A Yesu gwatandubhe kwalugululilanga Mtamangane ukoto kuti mundu jojowe anang’o bhanje. ⁶ Bhabhagwinji shibhaikakane kwa jina lyangu bhalilugulanga nne ndio shibhaobhanje bhabhagwi njinji. ⁷ Dushimpilakanje na nnjumo ya ngondo nnajogopanje yene induyo yakoposhela ikabhe kumpelo ikanabhe ika. ⁸ Shilambo shishijinushe tofauti na shilambo shine. Na ukulungwa tofauti na ukulungwa . shikopeshele ya ungumila papowe patalikatalika, na shibhanga genega ndo malongolelo gapatek. ⁹ Mmanganje meyo shibhampelekanje na kwene kubalasha. Na shinkomwanje mpaka mmakanisa shinjimikwanje mmujo ja bhakulungwa na bhakulungwa kwa ajili jangunne tunu ushai di gwabhonji. ¹⁰ Penepo Enjili lazima jitangashwe kuilambo yowe. ¹¹ Pushibhakamulanje na kwa kamuyanga nnajogo panje shoshawe shishi mmeleketanje, nkati ja mvenemo shimpegwa nje shabheleketa ngabha mmanganyani nkulipinga bheleke tanga ikabhe pumu ja lukonjelo. ¹² Mundu na kampwake shibhabhulagane. Mundu na ka nng’inagwe bhana shibhajimanje shibhatendeukanje ashainabhabho shiumilo kubhulagwa. ¹³ Shinchu mwanje na kila mundu kwa lina lyangu kila shaipilile mpaka kumpelo jwenejo shatapulwe. ¹⁴ Pushimonanje ya bhimana na yahaibika ijimi pepula pwikapinjika kujima ikabhe bhalinginji nkati ja Yuda bhabhutushikanje kushitumbi. ¹⁵ Jojowe alikushipagula ha nyumba ana ulush pai ja nyumba au kuutola shindu ghoghow shili palana. ¹⁶ Na alikunguda anabhuje kutola ngubho jakwe. ¹⁷ Ikabhe bhenanganya bhobha kwetenje itumb na bhajonjeanga gene makatigo. ¹⁸ Njuganje inakoposhele wakati gwa shipwepwe. ¹⁹ Ga ningapagwa mapoteko ga makulungwa gakanabhe koposhela tangu A nnungupaeleye shilambo mpaka nnaino wala ikakoposhela kabhili. ²⁰ Mpaka bhakulungwa pushibhapanguye moga shakwa shiilu shishitapulwa ikabhe bhaagulenjwe bhakapunguya no ja moga. ²¹ Gwene wakati go mumona mundu jojowe alikunugulila lola Kristo ali pepano au nail apala nnaamininji. ²² Kwani Kristo jwa unami na nkulondola unami bhashikoposhelanje nab ha shoyanga ishara na indu ilangugo na nganganigo ili bhantembanj nkali bhahagwilenje. ²³ Mmanganje meyo ninnugulilenje yen joweikanababhtendeka. ²⁴ Ikabhe baada ja mboeko ga gene moga go lyubhaa hilighe na lubhindu na lwei lukakola langala. ²⁵ Ndondwa shigw shoka kuliunde shigatikinyishe. ²⁶ Penepo ndo pushibhamo nnanje mwana juka Adamu halikwia nniunde kwa mashili ga makulungwa na ukulungwa. ²⁷ Penepo shibhatumanje ashikatumetume bhak na kwa kusanyanga pamo na bhaagwilenje kushoka ipan nneshe ya shilambo kushoka kushilambo mpaka kunyuma mpaka kuliunde. ²⁸ Kwa mkongo mwijiganya nje tundu lujambi lushoya na bhiva mamba gake penepo ndo pushimaamanja nje shau shinakwiya. ²⁹ Pwili pene pushimonaje yeneilikoposhela penepo no pushimumanyanje bhandishile na bhali panango ³⁰ Na kwei nguna kunugulilanga shene shibheleko shi shiikapita kwa atalika yenei ikanabhe koposhela. ³¹ Liunde na shilambo shishipite la malobhe gangu gakanita nguu. ³² Lakini lyene lyubha lyo au jene saa jo jwakwapi akuumanya hata ashitumetume wala kuliunde wala mwana wala kuliunde wala mwana wala awawa. ³³ Mmanganje meyo nnolanje kwasababu nkakuumanyinga muda gwa shaishe ntetelesheyanje nnolanje nnjuganje. ³⁴ Tundu mundu akwenda mmwanja gwa leghile nyumba jakwe na kumnika mmanda jwakwa aigale pa nyumba jakwe kila mundu na liengo lyake na kunugulila alindilila atume meyo. ³⁵ Kwahiyo nnagonanje pabha nkakumumanyanga bhakulungwa bha nyumba shibhabhuje shakani kamui inawezekana ligulo shilo la kaje pushiga kongobhele manongo au lyamba. ³⁶ Baikaga ghafula bhanangimane nni ngonile. ³⁷ Kila shishinugule kungwenunji kunalugu la kwa kila mundu Ncheyanje.

Chapter 14

¹ Puyaliji moga ga gavili jikanave sikuku ja janga shashama mkuvishila mkulungwa na vajandi kangaushinkuva valikuonelanga pasaka kumkamula Yesu unami na kumbulaga. ² Kwa kuvuga vashikuveleketa mgava moga gegano gashikuku vandu vanatendanga mpwai. ³ Kuvaga Yesu paaliji besania kunyumba kuka simoni jwa mangundula pajendaga pameza mwali jumo ashi kwia kungwake avagana shupashupa mauta ganunjila nardojanimbone ga garama jikulungwa kaje ashinkukaashupa nijitannanija ntwe gwake ⁴ Ikaveje vashinkupagwanga vandunji vana vatumbilenje vavalanjilene vanganyanjikwa vanganyanji kutini nndiashi kwavaga kuova kuno. ⁵ Mauta gano gake umilwe kwa mmbia makumi gatatu nikwa panganga vakakwikombola veweno nikumkalipile. ⁶ Lakini Yesu asinkuveleketa munenganje jikape pakuji anakutu laja? Ashitenda shindu sha mmbone kungwangu. ⁷ Mogagowe vakakuikombola vapalinji kiola moga gogowe punku pinganga mtandanjepe gambone kwavonji ikaveje mkavanganga nane moga gagowe. ⁸ Ashitenda kila shakomwele ashipaka shilushangu mauta. ⁹ Kuvaga nakumalanjilanga kila papali injili pujitanywa katika ushilombo mbhwe kila shatendileajushisi lugulwe kwaajilija kumbushilwa. ¹⁰ Penepo yuda iskariote jumojwa vevala kumi na vavili ashikwenda kuka mkulungwa kwani ili kuti kumkamuya kungwaonji. ¹¹ Makati vakulugwa mkuvushila puvapilikenenje nneyo vashinku angalala niku tapa kumkamuya mmbia ashikutanduva kuloleya mtima na kumkamuya kungwao. ¹² Katika lyuvalyatanuwa lya moga mikate jangashashama moga guva shoshile ngondoro jwa pasaka vakujianywa vashikunugulila unapinga jujende kwei tukakongonye ili mpalanje kulya pasaka. ¹³ Ashikwa tumanga vakujinganywa vavili na kwavalanjilanga nnjendangangananje kumjini shingimanaje na jwanume jwenejo ashijamulila luloshi mmonenganange mumkagulanje. ¹⁴ Nnyumba ajinjlaga mumkagulanje na mwavajilanjanje vayene nyumba jenejo mkujinganya hashiveleketa kushili kwei shumba sha vajeni penepo pungupi nalya sikukuu na ashi nkujiganya vangu? ¹⁵ Shannangulanje shumba sha kunani shikulungwa shikwete gambni kuti shipali pe ntendanje mkaandaanje ajili jetu pepala. ¹⁶ Vakujinganya vashinkujaulanga na mwanja shilambo vashi nkuimakana kilashindu mmbuti shavelekete ashikwavalanjilanga vaakaandaje yalya pasaka. ¹⁷ Vashikutamangana ikaveje ligulo aikaga na wowe kumi na vavili ¹⁸ Na paalangingi valivandashila pa mezana lya Yesu ashinkuveleketa nnepeyo nakumalanjanjilanga jumo kati jenunji aliya nane. ¹⁹ Vowe vashikulapanga na jumo na jumo valivalanjilana jwenojo nngava nne? ²⁰ Yesu gwajangilile kwavalanjilanga nijumo jwa kumi na vavili kati jenunji jumo jwenejo kati jenunji nneino anatola ndonji mshibakulijwenenejona nne. ²¹ Kwa kuwa mwanajwa anungushajende mmbut maadiko shigavelekete nnani jake nkoolegwenu mundu jwejula kuti kupitilajweno mawana ja annungu shamkamuye ikaliji pambone ukoto ikaveje kuna gwake kuti mundu jwejula akanavelekete. ²² Napalyanganga Yesu ashikutola lionji ni vishila na nakuungavanya ashikwapangana niveleketa mtolalanje ashi shilu shangu. ²³ Ashikutola shikombe nivishila nikwapanganga na wowenji gwa gwanwenje. ²⁴ Ashi kwa valanjilanga kwaajili javejinji. ²⁵ Nnepeyo nakumvalanjilanga ngagwa kavili katika yalya mazao aga lamzabibu mpaka pushimbapilegwa mpya katika ukulungwa gwa Nnungu. ²⁶ Vakamalianje kujimba lwimbo vashikwendandananga palanga kusitumbisha mizeituni. ²⁷ Yesu nikwava lanjilanga kuti mmanganyanji wowenji mkitenganje kwatajilika kuvaga jangu kwakuva ishihandikwa kuti shini nkome mchunga ngondolo ivutishe. ²⁸ Lakini baada ja yuka kwangu, shinongolele mmujo jenunji Kugalilaya. ²⁹ Petro ashikummalanjila, "kama vowe vakulekaga nne ngakuleka". ³⁰ Yesu ashikwavalanjilanga, "Elo nakuvalanjila sheneshilo shi akanavekongo vela lipongo shiungane pavili, shuveutimize kungana patatu". ³¹ Ika Petro hashinku veleketi nngava pini tayali mpaka kuwa pamo na mmwe ngakukana wowenji vashi kushoto aadi jilipe jila. ³² Vashikuika kuliengo ushemwa gethemane na Yesu nikwava lanjilanga vakujiganywa vakuti mtamangane hapa wakati navishila. ³³ Ashikwaja mulanga petro naka yakobo naka yohana pamo na venevo gwatanduve inginikana kulaga kabisa. ³⁴ Nikwavalanjilanga mtima gwangu unasikitika kabisa kuti mpaka kuwa nnepekanje penepo nncheaye. ³⁵ Yesu ashikenda mmujo kashoko nigwapai nijuga kuwa iwezekanoga kuji gwene mudago uvaishe ashikuvelekete vakulungwa goneegowega kungwenu. ³⁶ Ashakuveleketa atat gewga gowe kungwenu ganakomboleka injoshee siio ngava kupinga kwangu bali kwapingakwenu. ³⁷ Aishe ni nikweimananga vagonilenje niku malanjila petro na ka simoni ni bulinngonilenje mwangakombolanga shea muda. ³⁸ Ncheanje na nnuganje kuti nnajinjanje mmboteko mangungutupe mtima ikaveje shiilu shishitotoshela. ³⁹ Apitikavili kujuga na vashikuvelekenje malove galapigala. ⁴⁰ Aishe kavili nikwakongana vagolilenje kwa kuvanga meyo gaonji gashigonana vanga manyanga indi shakunungulila. ⁴¹ Ashikuika kaviligwatatu ni kwavala njilanga kutingonile nje na pumalila elo nneono uishe nnolanje mwana juka Nnungu shatanjwe mmakono mwonji vaketeshambi. ⁴² Njimukanje twendangane nnolanje jwetula angamuya pali patome. ⁴³ Pene puva liji bado valikunguluka yuda jumo vevala kumi na vavili aika li kundi likulungwa kupoka kwa vakulungwa bha kuvishila nkuvishila na vajandi kanga na vakongopa vashikujigalanga mapangano ndombola. ⁴⁴ Gwenemudago jwakumkamuya jwake auoelenje kati jumo kwa jumo

ashikwendana kuveleketa mkufundisha ni kwa kamula.⁴⁵ Pepala yuda paishe jumo kwa jumo ashikwenda kuka Yesu ni veleketi mkufundisha na kumkamuya.⁴⁶ Penepo nikuntangangapaja ulinda na kumkamulila⁴⁷ Ikaveje jumo kati jao ajimi patome jenejo ashikuolonola upanga gwake nikumkoma vatumwa bha mkuvishila vakulangwa na kwaa katalisikio.⁴⁸ Yesu ashikwavalanjilanga mashiri kungamulanga kwa mapanga ndombola mbuti mkujiva?⁴⁹ Kwa kuvagomoga gowe naliji nammangunyanji mmanganya ninjikunjinganyanga liekalu lakini janeji jishi tendakwali gajandikwe gatimilele.⁵⁰ Navavela vowe vashikuvanajo Yesu vashikunnekanga ni kumutuka.⁵¹ Kijana jumo ashikumkangala aliji asiwala shukapejenejo ja iunishi le kumtimbilila vakumamulanganga lakini.⁵² Ashikwakolovoka ni kujileshuka jake pepala niutajwanga wala.^{53 54} Vashikunjogopa Yesu kwa kuva kuhani jwamkulungwa pepala vashikuimana pamo vakulungwa wowevako ngopa na vajandikanga.hela lyNakupetro ashikumkagula Yesu kwa talika alinkwenda kwekula kwa mkushilajwa mkulungwa ashikutama pamo na ashikali valingini patome na moto valjotange kuposoto.^{55 56} Gwewe wakatigo mkuvishila jwa mkulungwa bowe na libalaza mashuuda pakwa Yesu vapatanje kuulaga ikave je vangampatango. Kuvanga vandunji vvanjinji vasikanajo ushuuda dagwa unami pamtundu jake ata ushuuda gwa ukalingana.^{57 58 59} Vananji vashinkujima nishoya ushuuda gwa unami jua jake nilugulanga. Twamplikene aliveleketa shingalibie liekalu lino leleywe kwa makono mkati gwa mova gatatu sinjenje lina lyangalaalaywa kwa makono. Nkaata ushuuda gwao gwa ngalingana.^{60 61 62} Mkuvishila mkulungwa ashikujimapaka, tipakati jaonji nikumuya Yesu buli ushikola shaveleketa vandunjiva vashuudianga nndi nyumba jako. Jwenojo ahsikukutama nunu jwangula shoshowe penepo mkuvishila jwa mkulungwa ni kristo mwanajwa balikiwa. Yesu ashikuveleketa nne ndio nahamtamuona Adamu alitama mkono nnilogwamashili akili ajiaga na maunder kunani. Mkuvishila jwa mkulugwa ashikupapula nnguo yake niveleketa bali bado tunapinga mashaidi.^{63 64 65} Mpilikenenje kuyukawamuzi gwenunjinigwi na wowe vashikuukamula mmbuti jumo ashipigwa kuwa.Vananji gwatandunje kunng'unila matani ni kumkoma nakumalanjila londola vamkamulenje nikumkoma. Naka Petro paliji bado apali pai kulungwani mtumwa jumo bha valiva mkuvishila bha kulungwa asikuka kugwake.^{66 67 68} Ashikumona Petro palijajimi alijota moto nikumnola kwa kumvandishila kishanikunnugulila na ugwe ushinkuvanaka mnazaleti Yesu. Jwenejo ashikukanakutinga kummanya wala ngaaelewa kuvashene shinka veleketi baigwashoshile nikwenda kulugwani (Mkamule mstari agu na mwenemo nna kala ya ukala. Kuvanga vajunga vatumwa jwa mama pepala ashi kumona na atandwi vekwa valanjilanga kutivevala valinago vashijimangana pepala ajumunduju jumo katika jwenejo.^{69 70} Kuvanga ashikana kavili kashoka vevala vapalinji vajingene nje pepala vali kungalila Petro kweli kuvaga ugwe pia ni mgalilaya. Lakini ashikutandnduva nneyone pai ja waana kumkondandela ngakummanya manduju jukammeleketela.^{71 72} Kuva lipongo guliko ngove le kavili gwavili kuva Petro ashi kukumbushila malove ga AYesu aliji ammala njile kabla lipongo kukongovele gwa vili shinganepata tu nigwa niguta.

Chapter 15

¹ Liyamba pa vakulungwa bha makuhani bhashikumananga pamo na vakongopa na vajandikanga na litaraza liyowe lya vakongopa. Halafu guvatavile aYeshu na na kwapeleka kwa a pilato. A pilato guvaushie , "Mmwe ni mfalme jwa wayahudi". ² Gwavajangule, "Mwe mmelekete nneyo". ³ Vakulungwa vava makuhani guvatashie malonji ga majinji kutiga A - Yesu. ⁴ A pilato guvavushie kanili, "Nkajangula shoshowe? Nkolola namuna malonji ga majinji guvakunnonga?" ⁵ Lakini A yeshu vangangangwa apilato na nneyo ishikukwakaniga. ⁶ Pwikavaga makati ga ikukuu hugopolwa jwa ntave jumo, jwa ntave juvanjulenje. ⁷ Vapalanji vatavilenjwe nnilungu, nkatijaonji vavulaganga, nkatimwa vapindikulile shalya valumikiaga makosa gaonji. Aapali mundu jumo ahsemwaga Baraba. ⁸ Lugwinjili ushikuika kwa Apilato ni kwajuga vatende shivatendaga ukala. ⁹ Apilato gwavangulenje na kutaya, "Nnapinganga ninngopolelanje mfalme jwa mayahudi?" ¹⁰ Pava vashikumanya kuligaligongo lya wivu gwa vakulungwa va makuhani vashikwakanula Ayesu na kwa peleshela. ¹¹ Lakini vakulungwa bha makuhni bhashikwabilishinji lugwanjili kutaga nyenye kwa ng'uto kuti agopolwe Balaba badala jao. ¹² Apilato gwavajangwalenje kavili na kulambaja, kuti nintende bhuli mfalme jwa Myahudi? ¹³ Guvajonovenenje kavili kuti, "Mwavulaje!". ¹⁴ Apilato gwajangwile , "Vvatendile shindu shashi sha jogoya?" Lakini ni punda kujovela pa punda na pa punda "Mwasulubishe" ¹⁵ Apilato valipanga kwanonyea lugwinjili, gwavagopollele Baraba. Gwavaakunwile Ayesu mijeledi ni gwa shoshie vake sulibiwe. ¹⁶ Maashikali guvalongoleje mpaka nkati nnugwani (gwegula uli nkati mwa likambi) na vashikundikana pamo shikoshisha maashkali. ¹⁷ Ni kwa washa, Ayesu kanshuja langi ja shambalau, na vashikupotaga taji lya miva nikwawashaga. ¹⁸ Guvatandovenje kwaveveluya, na kati, "Shalamu, mfalme jwa mayahudi!". ¹⁹ Guvakomilenje muntwe kwa nnai na kwamila mata. ²⁰ Hata bada ja kwa veveluya, gwaulile jejila kanzu ja shambalau na kwa kweteka, nguo yao na kwa shoya kwenda palanga mwanja gwa kwasulubisha. ²¹ Guvantumbilile apita mpanda kwa janguta, valiji valijinjala kunjiini alikoposhela kunngunda Ashemwaga Simon mkirene (atati vake Iskanda na gwe Rufo); Guvatumbilile kuujigala msalaba gwa Ayesu. ²² Maashikali guvaapeleshe Ayesu mahali pashemwaga Goligota (mana gake shivangasha ntwe) ²³ Gwapelenje ukana (mwinyo) nengenyunywe na manemane, lakini vangang'wa. ²⁴ Guvasulubishenje na guvagave nenje nguo yao na kanzu jao guvapijile kula kuti jive jikenii kwa maashikali. ²⁵ Kwenyeshaa tatu nnei ja lyamba puvasulubishe. ²⁶ Gwavishilenje shibao pantundu jao shijandishwe malonji, "Mfalme jwa Mayahundi". ²⁷ Vashikwasulubisha pamo na vangulu vavili, jumo nkono gwao gwa nnilo na juna nkono gwa gwa nshinda. ²⁸ Njimatile: Gwene nkwekwe, "Na majandiko gugatimile gateile" ukapagwa kwenye mashapisho ga ukala. ²⁹ Na vevala vapitanganaga vashikwatikana, valitinginya mitwe jao valiveleketanga, "Aha! ugwe ugwakaa lilekalu na kulishenga kwa moga gatalu. ³⁰ Gwijokole nnyene na uulushe pai kushoka mu-mshalaba! ³¹ Kwa nnyambo gula pegola vakulungwa bha makuhani vashikwaputanga valikungunguluyana, pamo na vajandika kuti, "Vashikwajokola vananji, lakini vakakombola kwijokola vayene. ³² Akristo mfalme jwa Ishraeli, uluka pai nnaino msalabani, tukubhone na kuamini na vevala vasulubishwenje pamo nao nnei peila vashikwaveveluya. ³³ Puitimilile shaa shita, luvindu lushikupangwa shilambo showe mpaka shaa tisha. ³⁴ Makati ga shaa tisha, Ayeshu vaashikuguta nguto ja jikulungwa, "Eloi Eloi, lama sabaktani?" mana gake "Annungu vangu, Annungu vangu kwa ndi nchineka?". ³⁵ Baadhi venevo vajimingene pwapiluikenenje vaveleketangaga, " Nnole, anakwashema Aeliya." ³⁶ Mundu jumo abhutunga gwagumbeje siki nshiponji na kujivika nnai mwa nkongo gwa nnai, gwapwele vang'we. Mundu jumo gwavelekete, "Nnindanje tulole ivaga Aliya shivajia kwauluya pai". ³⁷ Pene Ayeshu guvagutile kwa ngulo ja jikulungwa na gwawile. ³⁸ Lipashia lya lihekalu guliga vanyishe ipande ivili kuumila kunani mpaka kuii. ³⁹ Aofisha vamo valinji vajimishitwela Ayeshu, pavaweni vawile kwa nnelia, gwavelekete, "Kajekaje vene vandu bha vaalinji mwana jwa Ashipanganyaa . ⁴⁰ Valinginji valilolanga kwa talika nkati jaonyi vapala Amaliamu magdalene, Amaliamu (akwave yakobo mpwake Yoshe) na Ashalome. ⁴¹ Makati puvaliji kugalilaya vashikwa kagulanga na vana vavajinji vashikulongana nao mpaka kuyeshulamu . ⁴² Puyaliji ligulo, na pava yalinji lya maandalio lyuva lya shabasho jika nave. ⁴³ Ayushupu bha kuatimataya guvaishe pepala vashikulwa anjumbe vashiitama bha heshimika, mundu alolela ufalme gwa Ashipanganya. Gwapite kwa Apilato kwa kuaminisha, na kujunga shiilu sha Ayeshu. ⁴⁴ Apilato vashikukanganigwa kuti Ayeshu vamaile, guvaashemile vevala aopisha nikwanya waga Ayeshu vawile. ⁴⁵ Pwapatile uhakikisho kwa aopisha kuti vawile, vashikwaleshela Ayusupu kuujigala nsiba, ⁴⁶ Ayushupu valiji vaumile shanda. Guvaulwiye mshalabani, gwailijilile shanda, na kuvavika nkkkanhuli liveshiwe nnijabali. Halapu guwaliingiliye liganga pa nnango gwa likabhuli. ⁴⁷ A maliamu magdalena na Amaliamu akwave Yoshe vapaweninji puvaashishile Ayeshu.

Chapter 16

¹ Malanga ga sabato pugamale Mariamu Magadalena na Maria anyilabhao Yakobo na Salome vashikuhumanga manukato gambone, kwa ajili vakombolanje kukwapakala mauta shihilu sha Yesu kwa ajili ya kwashika. ² Lyambape lyiva la kwanza la juma, washikwenda kulikabuliliva la lyamba. ³ Vashikuveleketenga ashiyene kwa asheyene, gani shashoya liganga kwa ajili jetu lgalatujinjile nkati nnikaburi. ⁴ Malanga vakalolanjeje vashi kwavonanga mundu alishoya ligangu pulyaliji lya likulugwa kaje. ⁵ Guvanjinjile nnikaburi na kugimana nngwendo avalile lijoho iyanave ashikutama nkono gwa nnilo. Wakakanganigwa. ⁶ Gwalugulilenje nnajogopanje, nnkololeyanga Yesu jwa Nazareti, akomelwe mumsalaba ashiyuka jwakapi hapano, nng'angalie pepala puvamishilanje. ⁷ Njaulangananje nkuvanjilanje valajinganya bhaonji petro alongolele kweneko ku galilaya kweneko shikamonanje malinga shanugulil;anje malinga shanu galilanje. ⁸ Gwajaulenje ni vutukanga kutoka kwenye likaburi. Vahinkuhungumilanga na kangamigwa. Vanga veleketanga shindu shoshoe kila mynda ashikujogopa kwa sababu vyashikujogopangu kaje. ⁹ (Zingatia: vangaamininji marko 16: 9 - 20) yambape lyuva lya kwawiala juma, baada ja yuka ashikwakoshelanga vamo mariamu magdalena. Veala vyashikwashoya mahoka saba. ¹⁰ Ashikujaula na kwalugulilanga valinginji pamojanaonji wa pepala mudaa vashunigika shoya manyoi. ¹¹ Vashikupilikananga kutijwankoto ashionekana pamojanaonji, lakini havakuamini. ¹² Badaganneyo bhashikopeshele namna jatofatitofauti kwa vandu vanapo vavili. Mudaa vakaliginijiji walikopeshele kushilambo. ¹³ Ni kwendagana kwalughilinga nkujikonywa vanapo washikubakinji kwa veala makuni na jumo washinkegemeanga shikalilosha meshaa ni wakalipilanga sababuu ja ngaami kwaonji kwa nneyo veala valolilenje baada ja kujuka wawilenje. ¹⁴ ((Baadaja kwitokeza na veala nkujinanywa veala kumi na jumo vashikujegeme mezaa. Ni kwakalipilanga kwa sababu jangaaminikwaonji kwa jakalamba ntima, kwa sababu vangaaminji vavala valolilenje baadajayuka kwao kuposhela kuwafu. ¹⁵ Gwalughulinje nnjendengananje kushilambo shoe na pitangaza malove kwa vandunji volenji. ¹⁶ Jojoe shabatizwe shahakoke na jwejula akaamini shahukumiwe. ¹⁷ Na jenejo alamajo shijiambatane na lina lyangu. Shinchoyanje mahoka. Shimmele ketanje shashema shampya. ¹⁸ Shikamulanje lijoka kwa lyanja yaonji, shivaganganje shindu shoshoe shakwazulunji shibhavanje vavakatoto. ¹⁹ Baada javeleketa gene malovego, vashikuyungwa ni kwapeleka kunani kwa Nnunu nkono gwa kuume. ²⁰ Vakulunganya vashikujaulanga nipita hubiri kila shilambo wakati nkulugwa valitenda maengo ngaonji, vashikuthitishanga malove.

John

Chapter 1

¹ Kundandubho lishinkupongwa lilobhe, lyene lilobhe pulyaliji na a Nnunu, mbena lyane lilobhe ni a Nnunu bhayene. ² Bhenebha a lilobhe kundandubho pubhaliji na a Nnunu. ³ Indu yowe puyaeleywe na bhenebho, gwangali bhenebho bhakwa shindu shielewe. ⁴ Nkati jabho bhakwete gumi, gwene gwini pugwaliji shilangaya sha bhandu bhww. ⁵ Shilangaya shinalangaya kuhibhundu, nkali hubhundu ngakombola kuima. ⁶ Pashikupagwa mundu alajilwe kukoposhela kwa a Nnunu, lina lyasho a Yohana. ⁷ Bhanshikwiya mbuti bhaakong'ondela bha shene shilangaya sho, nkupinga bhandu bhowe bhakulupalilange kwa kagulila bhenebho. ⁸ Yohana bhangabha shene shilangaya sho, ikabha bhashinkuika nkupinga shashikong'ondele shene shilangaya sho. ⁹ Shene shaliji shilangaya sha manyika kweli, shanishihe kushilambo showe nkupinga shilangaye kila mundu, ¹⁰ Shaishile pashilambo, na shilambo shapengenywe nakajwene, ikabhe bhapashilambo bhangamananyanga. ¹¹ bhashinkwiya kuindu yabho, ikabhe bhandunji bhao bhangaposhelanga. ¹² Ikasheje ku bhene bhabhagwinjinji bhaposhelenje, bhalikulupalilenje lina lyabho, bhai ku bhene bhonji shanshikupegwanga ntukagwa bha bhana bha a Nnunu, ¹³ Bhabhelekwenje ghabha kwa lundanya minyai eu kwa kupinga shilu, na wala ngabha kwa kupinga mundu, ikabhe kwa kupinga kwa a Nnunu bhayene. ¹⁴ Numbe lilobhe gwatendeshe shilu aitama munkumbi gwetu, tuguweni ukunjelo gwabho, ukonjele malinga guka mundu jika jwa jikape aishe kukoposhela kwa awawa, agumbele mboka na kweli. ¹⁵ Yohana bhashinkwa kong'ondela bhenebho, niutia lilobhe bhali nkuti, "Bhenebha ni bhebha bhunalugulaga ngani jabho nilinkuti, "Jwene akwiya nnyuma jangu ni jwankuhungwa kumbunda nne, pabha aapali nnganabhepangwa nne." ¹⁶ Pabha kwa utimililo gwabho, uwe tubhowe tushiposhela ntuka na ntuka gwayoyo. ¹⁷ Pabha malajilo ga a Nnunu gashinkwiya kwa nkono gwa a Musha. Mboka na kweli puiishe kwa nkono gwa a Yesu Kristo. ¹⁸ Jwakwa mundu abhaweni a Nnunu mobha gogowe. Mundu jwa jika numbe ni Nnunu, atemi pa shigamba sha awawa, abhatendile bhamanyishe. ¹⁹ Gwenegu ni

ukongondelo gwa a Yohana pene bhakulungwanji bha bhabhishila na bhalawi bhatumilwenje na bhayahudi bhakaabhuyanje, "Mwe ni gani?"²⁰ Gwangali ganishia ganishia na gwangali kana, ikabhe bhashinkujangula, "Nne nngabha a Kristo."²¹ Penepo gubhabhushiyenje, "Kwa nneyo igala mwe ni agani?" Mwe ni a Eliya? Gubhajangwile, "Nne ngabha? Gubhabhubshiyenje, mwe ni Ankulondola?" Gubhajangwile, "Ngoope."²² Numbe penepo gubhabhuyenje, "Mweni agani, nkupinga tuukabhalanjilanje bhatutumilenje?" nkwikong'ondela bhuli mmanyene?"²³ Gubalugwile, "Nne ni liloshe lika aguta kuanga: Nngoloyanje mpanda gwa bhakulungwa, malinga ankulondola a Isaya pubhahigwile."²⁴ Bhai bhashinkupangwanga bhandunji bhatumilwenje na ashimapolishayo papala gubhabhushienje bhalinkutinji,²⁵ "Mwanaga mwe ngabha a Kristo wala a Eliya wala a Nkulondola, bhai kwa ndi nnabhatisha bhandunji?"²⁶ Yohana gubhajangwilenje bhalinkuti nne ngunabhatisha mmashi. Nkali nneyo munkumbi gwenunji ashijima mundu junkakmmanyanga.²⁷ Jweneju ni jwene akwiya myuma jangu nne ngapinjikwa kulegele ya mbundo ya ilatu yakwe."²⁸ Genega kugatendeshe kweneko kubhetania, kunyumboko ya kuyolodani, pene a Yohana pusha bhatishaga.²⁹ Likaisheje lyubha lina a Yohana gubhaweni a Yesu bhali kwajila, "Nikwataya bhalinkuti, "Nnolanje mwanagwe ngondolo jwa a Nnunu akwijigala ilebho ya pashilambolyo!"³⁰ Jweneju ni jwanugwile ngani jakwe nilinkuti." Jwene akwiya nyuma jangu ni jwankuluhingwa kumbuunda nne, pabha aapali nne nnganabhepangwa."³¹ Nangamma jwenepo, ikabheje ishinkutendeka nneyo nkupinga amanyishe ku bhaishimaeli, kuti naaishe nilibhatisha na mashi."³² A Yohana bhashinkung'ondela bhalinkuti, "Namweni mbumujwa ukunjelo alituluka kukoposhela kunnungu malinga ngunda, nikwatula pantundu jabho."³³ Nne naangaamanya ikabheje bhene bhandumile matishe na mashi bhanungulile kuti, "Jwene shimmumone mbumu jwa ukunjela alituluka na kwatulila pantundu jabho, bhenebho ni bhabhatisha kwa mbumu ya ukunjelo."³⁴ Mweni na ngong'ondele kuti bhenebha ni mwana jwa a Nnunu."³⁵ Numbe lyubha likagulile a Yohana bhali bhajimi na bhaajiganywa bhao bhahili,³⁶ Gubhabhweninji a Yesu bhalipitanwa, a Yohana gubhashile, "Nnole mwana ngondolo jwa a Nnunu!"³⁷ Bhajiganya bhabhili bhala gubhapilikenenje a Yohana bhalikugabheleketa genego, gubhaakagwilenje a Yesu.³⁸ Numbe a Yesu gubhatendewishe nikwabhonanga bhaajiganywa bhala bhali kagulanga, gubhashushiyenje, "Nkupinganga ndi?" Gubhajangwilenje, "Kwe?"³⁹ Gubhalugulilenje, "Njiaugananje mpabhonanje." Bhai gubhapitengenjenje na kupabhona pubhatamaga, gubhatemengenjenje pano lyubha pabha puyaliji malinga malanga ga saa nne.⁴⁰ Jumo jwa bhabhili bhanapilikenenje a Yohana bhalilugula ni kwa kagulanga a Yesu bhaaliji a Andelea apwao a Shimoni Petili.⁴¹ Gubhonseni akulubhao a Shimoni nikwalugulila, "Twa patile amashia"imalombolela gakwe a Kristo).⁴² Gubhapeshe kwa a Yesu a Yesu ghubhalolile Shimoni nilugula "Mwe na Shimoni bhana bha a Yohana, "Siinshe a Kefa , "(Malombolela gake, "Petili).⁴³ Lubha likagulile pubhapijile a Yesu kujaula kwenda kugalilaya, gubhwene a Pilipo nikwalugulila, "Nngagule nne."⁴⁴ Apilipo pubhaaliji bhandu bha shilambo sha kubhethisaiddia, shilambo sha a Andelea na Petili.⁴⁵ Pilipo gubhaweni a Natanaeli ni kwalugulila, twaweni bhene ngani jabho jijandikwe na a Musha mwalajilola a Nnunu na Ashinkulondola.⁴⁶ Natanaeli gubhashite, "Bhuli sindu sha mbone shinakomboleka kukosela kunashaleti?" APilipo gubhalugulile, njie kunnole."⁴⁷ A Yesu gubhaweni a Natanaeli bhalikwajendela kubhali gubhalugwile, "Nnole, Bhaishilaeli bha kweli kweli bhangali sa lambililwa nkati jabho!"⁴⁸ A Natanaeli gubhausije, "Shana buli pummanyile nne?" A Yesu gubhajangwile ni kwabhalanjila, "Nnamweni pa litepo lya nkongo gwa ntini bhakanabhe kunshema a Pilipo."⁴⁹ Natanaeli gubhajagwile, "Rabi mmwe mwana jwa Nnunu mmwe nkulungwa (mfalume) Bhaishimaeli!"⁵⁰ Yesu gubhajangwile, pabha njikummalanjila" nammweni patitepo lya ntini' bhuli nnikulupalila? Shimwibhone itendi yaikulungwa kupunda yene,"⁵¹ Yesu gubhalugwile, "Nkukupalilanje akulupalilanje nakunnugulilanga shimmonanje kunnungu kuliuguka nikwabhonanga ashikatumetume bha a Nnunu bhali kwelenga na tuluka kwali mwana juka Adamu."

Chapter 2

¹ Gakapiteje mobha gatatu, jishinkupangwa ndowa kukana ja Galilaya a anyina bhabho a Yesu bhashinkupangwa kweneko. ² A Yesu na bhajiganywa bhao bhashinku shemonga ku ndoa. ³ Bhakamalilwanjeje divai anajilabhabho a Yesu gubhalugulile, "Bhangalinji divai." ⁴ Yesu gubhajangwile, "Bhandonya imbinyika ndi yeneyo? Malanga gangu gakanabhe timilila." ⁵ Shoshowe shibhammalanjilanje, ntendaje." ⁶ Bhai gashinkupagwa matendo ga maganga sita gabhishilwe kwa ligongo lya nabhila mobha ga shikukuu ya Bhayahudi, ukulungwa gwa gumbala mitumba jibhili au jitatu kwa kila limo. ⁷ Yesu, "Gubhalugulilenje ngumbayanje mashi mmatende ga maganga." Gubhagumbeyenje tetete. ⁸ Kungai gubhalugulilenje bhabhanda bhala, nnano ntekanje kashoko nkapanganje bhakulungwa bhamesha. "Gala ndowa gubhatendilenje malinga shibhalajilwenje. ⁹ Bhakulungwa bha ndowa gubhapashije mashigala gatendewishe na bha divai. Ikabhe bhangakumanya kugakoposhele (ikabheje bhabhanda bhateshilenje mashi gala, bhamanyinji) kugakoposhele) bhai gubhanshemile nkulomba ni. ¹⁰ kwa lugulila." Bhandu pubhatandubhanga kwapanganga bhandu divai jambone ti, mungai bhakolelwangaga ni kwa panganga jangalimana. Ikabhaje mwe nshibhike jambone mpaka nnaino" ¹¹ Shikanganigo shakukana ja ku Galilaya shi, pushaliji shitandubho sha ilangulo na nganganigo ibhatendile a Yesu bhalilanguya ukonjelo gwabho. Pendepo bhajiganywa bhao gubhaakulupalinje. ¹² Gakapiteje genega a Yesu na anyilabhabho na bhajiganywa bhabho na ashipwao gubhapitengenenge kushilimo sha Kapelanaumu ni tamaa mobha gashoko kweneko. ¹³ Bhai Pasaka ja Bhayahudi Kuyelusalemu. ¹⁴ Gubhaakondenenge bhaujanga ng'ombe, ngondolo na ngunda nni hekalu, numbe na bhatindiganyanga hela bhate mengenenje nkati nni hekalu. ¹⁵ Yesu gubhaleye shikotopwasha shiundo, gubhabhinjilenje bhandu bhowe bhalinginji nni hekalu, pauo na ng'ombe na ngondolo. Gubhakushule hele ya bhatindiganyanga hela nipindingulanya mesha yabhonji. ¹⁶ Nabhwa shanganga ngunda nikwabhalanjilanga, "Nsoyanje yene indui kwa talika na pepano, nnekanje kujitenda nyumba ja Atali nne mbuti pa soko." ¹⁷ Bajiganywa bhao gubhakumbusile kuti ishijandikwa, "Wivu gwa nyumba jenu shigundaune." ¹⁸ Bhakulungwanji bha shiyahudi gubhajangwilenje, nikwalugulila, "Shilangulo shai shimushitende sha ligongo lya tenda genega?" ¹⁹ Yesu gubhajangwile, mbomolanje lihekaluni na nne shinyenje kwa mobha gatatu." ²⁰ Bhai bhakulungwa bha Bhayahudi gubhalagwilenje, "Inshikutola yaka makumi nsheshe na sita kushenga ali lihekaluli ni mmwe nnalugula kuti shinsenje kwa mobha gatatu?" ²¹ Ikabhe bhenebho libhakungulushilaga li hekalu bhalilomboleshea shiilu shabho. ²² Kwa nneyo baadaye bada ja yuka kwabho kukoposhelakwa kubhawilenje, bhajiganywa bhabho gubhakumbushilenje kuti bhalugwile yeneyo, gubhakulupalilenje majandiko na malobhe ga kuti Yesu bhalugwile genego. ²³ Bhai pubhaliji Kuyelusalemu mobha ga Pasaka mobha ga shikukuu bhandu bhabhagwinjinji gubhakulupalilenje lina lyabho, bhaka bhonanenge ilagulo na nganganigo ibhatendile. ²⁴ Ikabheje a Yesu bhaangakulipalilanga pabha bhaamanyinji bhandu bhowe. ²⁵ Bhakapinga mundu jojowe kwabhalanjila ga shibhalinginji bhandunji pabha bhagamanyi galinji nkati jabhonji.

Chapter 3

¹ Bhai bhashinkupangwa a Palisayo lina lyabho a Nikodemo, bhamo sha bhandunji bhalibalaza la Bhayahudi. ² Bhene bhandu bho bhashikwajendela bhakulungwa a Yesu shilo nikwalugulila, "Rabi, tumanyikuti mwe a mwalimu kukoposhela kwa a Nnunu pabha jwakwapi akombola kutenda hai ilangulo yowe akobhe pamo na a Nnunu mobha gowe." ³ A Yesu gubhajangwile, "Nkulupalilanje nukulupalilanje, mundu ngakombola kujinjila mu ukulungwa gwa a Nnunu akabhelekwe gwabhili." ⁴ Nikodemo gubhalgwile, "Ikomboleka bhuli mundu kubhelekwa ali akongopele? Nngakombola kujinjila nipitii lya anyilabhao kabhili na bhelekwa, bhuli alikombola?" ⁵ A Yesu gubhajangwile, "Nkulupalile nukulupalile mundu akabhelekwe kwa mashi na kwa mbumu jwa ukonjelo, akakombola kujinjila mu ukulungwa gwa a Nnunu." ⁶ Shibhelekwe kwa shiilu ni shiilu na shibhelekwe kwa mbunu jwa ukonjelo ni mumbuu. ⁷ Nnakanganigwe pabha njikunngulila, "Nnapinjikwa kubhelekwa gwabhili." ⁸ Mbungo papuga popowe pujipinga na kupuga kwake kulipilikanika, ikabheje ngakumanya kujikoposheka wala kujikwenda. Ni nneyopuili ku jojowe abhelekwe kwa mbumu. ⁹ Nikodemo gubhajangwile bhali kuti, "Genega gaakomboleka bhuli?" ¹⁰ Yesu gubhaajangwile, "Mwe nni aankujiganya bha Bhaishilaeli nnagamanye genega?" ¹¹ Nkulupalile nukulupalile, ngunakumalanjila, "Shitukushimanya ni shitukong'ondela kuti tushibweni, ikabheje nkaposhelanga ukong'ondelo gwetu." ¹² Monaga njikunugulilanga indu ya pashilambopana mwangakulupalilanga, shinkulupalilanje bhuli monaga ni nnugulilangaga indu ya kunnungu? ¹³ Pabha jwakwa akwelile kunani kunnungu ikabhe jwene atulwishe mwanagwe Adamu. ¹⁴ Malinga nneita a Musha pubhanjimwile lijoka kuanga, nnepo peyo mwanagwe Adamu inapinjikwa ajinulwa, ¹⁵ nkupinga bhowe shibhakululanje bhapatanje gumi gwa pitipiti. ¹⁶ Pabha kwa nnei a Nnunu bhashinkushipinga shilambolyo, kuti gubhashoile mwana gwabho jwa jika kupinga jojowe shankulupalile anabhulagwe ikobhe abhe na gumi gwa pitipiti. ¹⁷ Pabha a NNunu bhangatuma mwana gwa ku shilambo nkupinga ashiukumule shilamboluo, ikabhe nkupinga shilamboluo shijokolwe na kajwene. ¹⁸ Akwakulupalila bhenebho hakahukumulwa. Jwene akakwakulupalila teyari ahukumwilwe pabha akakulikulupalila lina lya mwana jwa jika jwa a Nnunu. ¹⁹ Sheneshi ni shiumilo sha hukumulwa, kuti shilanganya shiishe pashilambolyo, ikabheje bhandunji bhana pinjianga lubhindu kupunda shilangaya pabha itendi yabhonji ishibha ya lebha. ²⁰ Kila mundu aatenda ilebho shinankunshisima shilangaya wala akakushipendela shilangaya nkupinga itendi yake ibhoneshe pashilangaya. ²¹ Ikabheje, jwene aatenda ya kweli anakusinjiila shilangaya nkupinga itendi yake ibhoneshe kuti ishitendwa kwa unguja kwa a Nnunu. ²² Gakapiteje genega, a Yesu pamo na bhaajiganywa gubhapitengenenge kusilambo sha Kuyudea. Kweneko bhasinkulonjenga pamo bhalibhatisa. ²³ Nneyo numbe a Yohana bhatendaga batisha kwene ku Ainea tome na kushalima pabha pasinkuba na masi gamagwinji pepala. Bhandu bhatendaga kwiya kubhali ni bhalishwanga. ²⁴ Pabha a Yohana bhakanabhe tawa nnigelesa. ²⁵ Numbe pasinkukopohsela malumbano munkumbi gwa bhajiganywa ba a Yohana na Nyahudi ligongo lya sikukuu ja ukonjelelo. ²⁶ Gubhapitengenenge kwa a Yoana ni kubhalanjila, "Rabi bhebhala umwalinji nabho kunyomboshelo ya litanda lya Yolodani bhebhala bhumwakong'ondele ngani jabhonnole bhanabhatisha na bhandu bhowe bhana kwakagulanga." ²⁷ Yohana akajibu mutu hawezi kupokea kitu chochote isipokuwa kama amepewa kutoka mbinguni. ²⁸ Ninyi wenyewe mwashuhudia kuwa nalisema kuwa, 'mimi sio Kristo,' badala yake nilisema, 'nimetumwa mbele yake,' ²⁹ Yeye aliye na bibi arusi ni bwana harusi. Sasa rafiki wa bwana arusi, asimamaye na kusikiliza hufurahia sana kwa sababu ya sauti ya bwana arusi. Hii sasa ni furaha yangu iliyotimilika. ³⁰ Anapaswa kusidi, nami napaswa kupungua. ³¹ Yeye atokaye juu, yu juu ya yote. Yeye aliye wa ulimwengu anatoka ulimwenguni na huongea mambo ya kiulimwengu. Yeye atikaye mbinguni yuko juu ya yote. ³² Yeye hushuhudia yale aliyoyaona na kuyasikia, lakini hakuna apokeaye usuuda wake. Yeye aliye poka ushuhuda apoka ushuhuda wake. ³³ Yeye aliye poka ushuhuda wake amehakikisha kuwa Mungu ni mkweli. ³⁴ Kwa sababu yeye aliyetumwa na Mungu huongea maneno ya Mungu. Kwa kuwa hampi Roho kwa kipimo. ³⁵ Baba humpenda Mwana na amempa vitu vyote mikononi mwake. ³⁶ Yeye amwaminiye Mwana anao uzima wa milele, lakini kwa yeye asiye mtii Mwana hatauona uzima, bali ghadhabu ya Mungu hushikaman juu yake.

Chapter 4

¹ Kwa nneyo bhakulungwa pubhamanyi gabha Mafarisayo bhapilikenenje ga kuti, a Yesu bhanatenda bhakuijiganya bhabhagwinjwi kuliko a Yohana, na kubhabatisha, ² (Ikabheje a Yesu bhaene bhangabatisha bali bhakuijiganya bhao), ³ bhashikuleka Uyahudi, gubhapite kabhili mpaka Kugalilaya. ⁴ Na bhalao pubhaliji bhangali budi kupita pakati pakati ja Samalia. ⁵ Bai gubhaishe kunako shilambo sha Samaria, gushemwa Sikari, tome na gwegula nngunda ambalo a Yakobo bhashikumpa Yusufu mwanagwao. ⁶ Na peneno pashikupangwa na liko lya a Yakobo. Bai a Yesu kwa ligongo bhashikutotoshela na mwanja gwao, gubhatemi nne pei pa liko. Na jalakwe pujiliji ishila malinga saa sita. ⁷ Gwaishe jwankongwe Msamaria kuteka mashi, a Yesu gubhamalanjile, mmba mashi mbapile." ⁸ Kwa maana bhakuijiganya bhao bhashikwendangana kumbwani kuuma shalya. ⁹ Bai jwejula jwankongwe Msamria gwabhabhalanjile, Ishibha uli ugwe Guyahudi kupinga mashi kwangune, na nne ni jwankongwe jwa Kisamaria? (maana Bhayahudi bhakaanganikana na Bhasamaria). ¹⁰ Yesu gubhajangwile, gubhamalanjile, malinga ukamanyi karama ja a Nnunu, ni gani akubhalanjila, mmbu mashi mbapile, ukajujile na jwalale, na jwene akakupele mashigali hai." ¹¹ Jwejula jwankongwe gwabhabhalanjile, mmakulungwa, mwangali shindu shateshela, na liko ni lyalileu; bai kugapatile kwei gene mashi gali Hai? ¹² Buli mmwe ni mmakulungwa kuliko aina bhetu a Yakobo, bhatupele lyene likoli, na bhalao bhaene ningwa mashi gake, na ashibhana bhao kabhili, na bhanyama bhao?" ¹³ Yesu gubhajangwile, "Gubhamalanjile, kila apapila gene mashigo akaona nnjota kabhili, ¹⁴ Walakini jojowe shapapile gene mashi shinimpe nne hakaona nnjota pitipiti; bali gene mashi shinimpe shigabhe nkati jake shemshemi ja mashi, galijitika uzima gwa pitipiti." ¹⁵ Jwejula jwankongwe gwabhabhalanjile, mmakulungwa, mmbe gene mashigo ngunaona nnjota, wala ngunaishe hapano kuteka." ¹⁶ Yesu gubhamalanjile, jenda ukasheme ambujego, uwishe nagohapano." ¹⁷ Jwejula jwankongwe gwajangwile, gwabhelekete, nangali bhalume. Yesu gubhamalanjile, ushibheleketa mmbone, nangali bhalume," ¹⁸ Kwa maana bhukwete bhalume nngano, na jwejula julinago nnaino ngabha mbujego; penepo ushibheleketa kweli!" ¹⁹ Jwejula jwankongwe gwabhabhalanjile, mmakulungwa punguona ya kubha mmwe bhakulondola. ²⁰ Ashainabhetu bhashikuabudunji katika shene shitumbi shino, na mmanganyanji nnabheleketanga ga kuti kweneko Kuyerusalemu ni mahali putupinjikwa kuabudia." ²¹ A Yesu gubhabhalanjile amama, nngamini, saa jinakwiya ambayo nkabhaabudu atati katika shene shitumbishi wala kwekula Kuyerusalemu. ²² Mmanganyanji mnaabudunji shikakushimanyanga; uwe tunaabudu tukushimanga; pabha ntapulo kukukopoka Kubhayahudi." ²³ Ikabheje saa jinakwiya, na jalakwe saa jipali, ambaya bhaabudunji halisi shubhaabudunji atati katika mbumu na kweli. Kwa maana atati bhanakwaloleyanga bhandu malinga bhene bhakwaabudunji. ²⁴ Nnunu ni mbumu, na bhalaonji bhakwaabudunji bhene inapinjikwa bhaabudu katika mbumu na kweli." ²⁵ Jwejula jwankongwe gwabhabhalanjile, ngunamanya ga kuti anakwiya Masihi, (ashemwa Kristo); na jwalake papingakwiya apinga kutuunukulila mambo gowe." ²⁶ Yesu gubhamalanjile, nne ngubheleketa na ugwe, ni nne." ²⁷ Mara jene gubhaikengenjenje bhakuijiganya bhao, gubhakanganigwenje kwa ligongo bhatenda bheleketa nakajwankongwe; ikabheje jwakwa abhelekete, nkuloleya nndi?" Au "mbona mnabheleketa nago?" ²⁸ Bai jwejula jwankongwe gwaleshile lulo lwake, gwaijendelele kunjini, kukwabhalanjilanga bhandu, ²⁹ "Nnjiangananje, kumunolanje, mundu amalanjile mambo gowe nigatendile. Buli ikaaminika jweneju kubha ndiye Kristo?" ³⁰ Bai gubhakopokengenjenje kunjini, gubhaninje ndelelenje. ³¹ Kwene kunyuma bhakuijiganyanga gubhashondelesheye bhalibheleketanga, Rabi, nlye." ³² Nne njikola shalya shikakushianyanga mmanganyanji." ³³ Bai bhakuijiganya bhao gubhajalulene, buli mundu ashikwapeleshela shalya?" ³⁴ Yesu gubhabhalanjilenje, shalya shangundicho hashino, nigatende manonga gao bhambeleshe, ngalimaliye liengo lyao. ³⁵ Nkabheleketanga mmanganyanji, bado myua ncheshe, ndipo pugakwiya maneng'eno?" Nnolanje, nne nakumalanjilanga, nnjinulanje meyo genunji nnjilolange migunda, gabha gamalile kubha ganawe, tayari kwa maneng'eno! ³⁶ Na jwalake shaneng'ene shaposhele nshahara, na konganya iepo kwa uzima gwa pitipiti, kupinga jwene apanda na jwene aneng'ene bhapatanje kuinonyela pamo. ³⁷ Kwa maana penepo lyene lilobhelo hubhalya kweli, jumo anapanda ninengena juna." ³⁸ Nne natumilenje nnengenjenje gegala mwangagalajililanga; bhanaji bhashikulaganga, na mmanganyanji nhijinjilanga katika taabu jaonji." ³⁹ Na katika gwene mji gula wasamaria bhabhagwinjinji bhashikungamininji kwaligongo lya lilobhe lyakajwejula jwankongwe, akong'ondele kuti, ashimalanjila mambo gowe nigatendile." ⁴⁰ Bai bhebhalala Wasamaria pubhanjendelelenje, bhashikushondelesheyanga atame kungwaonji, na bhalao gubhatemi kwene moga gabhili. ⁴¹ Bhandu bhabhagwinjinji bhapunda bhashikuaamininji kwa ligongo lya lilobhe lyake. ⁴² Gubhamalanjilenje jwejula jwa nkongwe, nnaino tunaamini, wala ngabha kwa ligongo lya malobhe gako pe; nmaana uwe tushipilikana twashaene, kabhili tunamanya kubha hakika haju ndiye ntapulo gwa shilambo." ⁴³ Na baada ja moga kabhili go gwajawile kwene, gwapite Kugalilaya. ⁴⁴ Kwa maana A Yesu bhaene bhashikushondelesheya ga kuti nkulondola

akapata heshima katika shilambo shake nnyene.⁴⁵ Bai paishe kugalilaya, Bhakugalilaya bhashikuposhelanga, pabha bhashikugaonanga mambo gowe gagatendile kwene Kuyerusalemu makati ga sikukuu; maana na bhalanji bhashikujijendelanga sikukuu.⁴⁶ Bai bhashikuika kabhili kana ja Kugalilaya, pene pagatendele gene mashi kubha divai, na pashikubha na diwani jumo ambaye mwanagwe hakakombola kwene ku Kapernaumu.⁴⁷ Jwene papilikene ga kati a Yesu bhashikwiya kukopoka Kuyahudi mpaka Kugalilaya, gubhajendele ni kwashondelesheya bhaulushe na bhakamanywe mwana gwe; kwa maana paliji kuwa.⁴⁸ Bai Yesu gubhamalanjile, nkaonanje ishara na maajabu nkaaminnje kaje.⁴⁹ Bhebhala adiwani gubhabhalanjile, "Mmakulungwa, nngulushe anawa mwanajwangu."⁵⁰ Yesu gubhabhalanjile, nnjende, mwanangwenu jwa nkoto, bhebhala bhandu bhala gubhasadiki lyelila lilobhe lyubhabhala njilwe na Yesu, na bhalao gubhakamwile mpanda.⁵¹ Hata pubhaliji bhaliluka, bhabhanda bhao bhashikwalaki, bhalibheleketanga kuti mwana gwenu jwankoto.⁵² Bai gubhaushienje bahari ja saa jatandwibhe kubha hajambo, na bhalaonji gubhabhalanjilenji, liyo, saa saba, homa gujinneshile."⁵³ Bai ainangwe gubhamanyi gabha ni saa jilapehila jubhabhalanjilwe na Yesu, mwanagwe nu jwa nkoto. Gubhaamininji bhene na bhowe bhannyumba jao.⁵⁴ Jene ni ishara jabhili jubhajitendile a Yesu, pubhaliji bhakopweshe Kuyahudi kuika Kugalilaya.

Chapter 5

¹ Baada ja gene pashikupagwa na sikukuu ja Bhayahudi, na bhalao a Yesu gubhakelile kwenda Kuyerusalemu. ² Na ngondolo pashiipakwa birika, jishemwa kwa Kiebrania Bethzatha, na jalakwe jishikola matao nng'ano. ³ Nkati gene bhandunji bhabhagwinjinjija bhalwelenji bhashigonanga bhangelonga, viwete, na bhakomilenjwe nakandulu, (bhalilindililanga mashi gaemule) Kwa maana gupali wakati ambapo lihoka linauluka, njinjila katika jejila birika nitibulanya mashi. ⁴ Bai jwene ntai jinjila baada ja mashi tibuliwa, gwalamile shilwele showe shaliji shampatile. ⁵ Na penepa pashikupagwa mundu ambaye akakombolana muda gwa yaka thelathini na nane. ⁶ Yesu pubhamweni haju agonile, na bhene bhalimanya kubha pali na jene halijo moga gamagwinji, gubhamalanyile, unapingi kubha jwa nkoto?" ⁷ Jwejula nnwele gwajangwile, mmakulungwa, nne nangali mundu jwandaga mbirika, mashi pugatibuka, ila wakati gungwiya nne, mundu juna aliuruka mmujo jangu." ⁸ A Yesu gubhamalanjile, jima gwtwishe ligodoro lyako, ujende." ⁹ Mara jwejula mundu nibha jwankoto, gwa itwishele ligodoro lyake, gwapite. Najalakwe pujaliji ni sabato lyubha lyene. ¹⁰ Kwa ligongo lyenelyo Wayahudi gubhamalanyilenje jwejula alamisiywe. Lelo ni Sabato, wala ngabha halali kungwakokuitwika ligodoro." ¹¹ Gwabhajangulenje, jwene andendile kubha jwankoto ndiye amalanjile. Natwishe ligodoro lyangu, nyaule." ¹² Bai gubhamushiye, "Jwejula akubhalanjile itwishe' ujende ni gani?" ¹³ Ikabheje jwejula mundu alamishiywe hanga jangula ni gani, maana an Yesu pubhaliji bhashikwibhika panyenje, kwa ligongo pashikubha na bhandu bhabhagwinji mahali pene. ¹⁴ Baada ga gene a Yesu gubhang'imene nkati ja hekalu, gubhamalanjile, "Angalia, puli jwankoto! "Ilebo kabhili lina kuimana lijambo lili lya libaya lyapunda." ¹⁵ Jwejula mundu gwapite, gwabhapelenje habaei Bhayahudi ga kati ni a Yesu bhatendile habhe jwankoto. ¹⁶ Kwa logongo lyene Bhayahudi bhashikushimbanga Yesu, pabha ashikutenda gene lyubha lya Sabato. ¹⁷ Gubhajanglenje, awawa yangu bhanatenda liengo hata nnaino, na nne kumakamula liengo." ¹⁸ Bai kwa ligongo lyene Bhayahudi bhashikupunda kupinga kwabulaga, pubha bhanga jitemanya Sabato, pe bali pamoja na gene bhashikwashema a Nnunu ainabhao, bhalikutenda sawa na a Nnunu. ¹⁹ Bai a Yesu gubhajangwile, gubhabhala njilenje, Amini, amini, nakumalanjilanga, Mwana akakombola kutenda lilobhe nnyene ila lyelila ambalo lyakwaona ainagwe bhalitenda, kwa maana gowe gakutenda bhene ndiyo gakugatenda mwana nnepeila. ²⁰ Pabha ainamundu bhanakumpinga mwana, na bhalao bhanakunanguya yowe gakugatenda bhaene; hata na liengo likulungwa lyapunda kuliko gene shubhananguye kupinga mmanganya mpatanje kangangwanga." ²¹ Maana malinga atati pakwayuyanga bhawilenje na kwabulaganga, nnepeyo na mwana shakwabulaganga bhebhala akwapinganga. ²² Kabhili atati bhakakungukumula mundu jojowe, bali bhapele mwana hukumu yowe. ²³ Kupinga bhandu bhowe bhangishimunji mwana malinga nneila pakwaheshimunji atati. Hakakungeshimu mwana bhakakwaheshimu atati bhampelesje. ²⁴ Amini, amini, nakumalanjilanga, jwene akulipilikana lilobhe lyangu na kubhaamini bhene bhambeleshe ashikola uzima gwa pitipiti, wala akajinjila kuhukumu, bali hashipita kushoka kuwa kujinjila kuzima. ²⁵ Amini, amini, nakumalanjilanga, saa jinakwiya, na nnaino jipili, bhawa shubhapilikananje sauti ja Mwana jwa a Nnunu na bhebhala shubhapilikananje shubhabhanganje hai. ²⁶ Maana malinga nneila atati shubhali na uzima, ²⁷ Najwalake gubhampele amri ja tenda hukumu kwa ligongo ni Mwana jwa Adamu. ²⁸ Nnagakangangwanje gene malobhe ga, kwa maana saa jinakwiya, ambayo bhandu bhowe bhalinginji mmakaburi shujipilinanje lilobhe lyao. ²⁹ Nabhalaonji shubhakopokangananje, bhebhala bhatendilenje gambone kwa yuka gwa uzima, na bhebhala bhatendilenje ya ilebo yuka kwa hukumu. ³⁰ Nne ngakombola kutenda lilobhe namwene, malinga pungupilikana ndiyo shungukumiwe, na hukumu jangu nija haki, kwa ligongo ngaloleya manonga gangu nne, bali manonga gao bhambeleshe. ³¹ Nne ng'ong;ondelaga namwene, ukong'ondelo gwangu shubhe ngabha kweli. ³² Apali juna akujikong'ondela, na nne ngumamanya kubha kukongondela kwao kungong'ondela ni kweli. ³³ Mmanganyanji nshikutumanga bhandu kwa a Yohana, na bhalao gubhakongondela kweli. ³⁴ Ikabheje nne ngakuposhela ukong'ondelo gwa binadamu. Ikabheje gunabheleketa agano kupinga mmanganyanji mpatanje kuitapula. ³⁵ Yohana bhenebo pubhaliji shilangaya shikolela na melemeta, na mmanganyanji nshikupinganga kuinonyele mwanga gwao kwa muda. ³⁶ Ikabheje ukongondelo guninago nne ni gwakulungwa kuliko gwegula gwa a Yohana, pabha gegala maengo gambele atati kupinga nigamaliye maengo gene gaene gungugatenda ganngong'ondela ga kuti atati bhashinduma. ³⁷ Nabhalao atati bhambeleshe bhashigongondela. Lisauti lyao mwangapilikananga wakati gogowe, wala kumeyo kwao mwangakuonanga. ³⁸ Wala lilobhe lyao mwangalinji lilitama nkatijenunji, pabha mmanganyanji nakungamininji jwejula atumilwe na bhalao. ³⁹ Mnakugachunguzanga majandiko kwa ligongo pukuganishiana kuti mnanganyanji nchikolanga uzima gwa pitipiti nkati jake, na gene ndiyo gangong'ondela. ⁴⁰ Wala nkapinganga kwiya kwangune mpatenje kubha na uzima. ⁴¹ Nne ngakuposhela ukonjelo gwa bhandunji, ⁴² Ikabheje njikumanyanga mmanganyanji gabha mwangalinginyi upendo gwa a Nnunu nkati jenunji. ⁴³ Nne njimanya kwa lina lya atati yangu, wala

mmanganyanji nkamboshelanga, juna aikaga kwa lina lyake nnyene, shumuposhelanje jwene. ⁴⁴ Nkukombolanga uli kuamini mmanganyanji nkuposhelananga ukonjelo mmanganyanji kwa mmanganyanji, na gwegula ukonjelo ukopoka kwa a Nnungu alijwajika nkaknoleyanga? ⁴⁵ Nnanganishiyanje kuti nne shinishitakianje kwa atati, apali akushitakianga, ndiye a Musa, kwatumaininji mmanganya. ⁴⁶ Kwa maana kama nkabhamininji a Musa, nkangamininji na nne, kwa ligongo bhene bhashikujandika habari yangu. ⁴⁷ Ikabheje pukagugaamininji majandiko gake, shikaamininji kwei malobhe gangu?

Chapter 6

¹ Baada ga gene a Yesu bhashikwenda kug'ambu ja Bahari ha Galilaya, na jalakwe ndiyo ja Tiberia. ² Namakutano ga makulungwa gubhakagwilenje, kwa ligongo bhashikwiyonanga ishara yabhatendelenje bhalwelenji. ³ Nabhalao a Yesu gubhakwelile kushitumbi, gubhatemi kwene pamoja na bhakwijiganya bhao. ⁴ (Na Pasaka sikukuu ja Bhayahudi pujaliji tome.) ⁵ Bai a Yesu pubhajimwile meyo gao gubha guweni mkutano gwankulungwa ulikwiya kungwano, bhashikumalanjila Filipo, Tuume kwei mikate kupinga bhanganyanjibha bha apatanje kulya?" ⁶ (Na lyene bhashikulibheleketa kupinga kuminga, kwa maana bhamanyi bhaene lyakupinga kulitena). ⁷ Filipo gwajangwile, mikate ja dinari mia mbili bhakatogolelanga, kila jumo apate kashoko pe." ⁸ Andrea, bhakwijiganya bhao jumo gwao, Andrea, nnungunagwao Simoni Petro, gwabhabhalanjile, ⁹ Yesu Apalihapano mwana, ashikola mikate nngano ja shayiri na omba ibhili, ikabheje haino nindi kwa bhandu bhabhagwinji malinga abha?" ¹⁰ Yesu gubhalugwile, mwatamikanje bhandunji, na pepala mahali pashikubha na maamba tumbi. Bai bhandu bhalume gubhatemingenenje, bhapatanga elfu tano jumla jaonji. ¹¹ Bai a Yesu gubhatolile jejila mikate, gubhatendile eja, gubhagabhilenje bhatemingenenje, na kadhalika katika yeila omba kadri jwapinjenji. ¹² Na bhalaonji pubhajikwitenje, bhashikwabhalanjilanga bhakwijiganya bhao, nkonganyabje ipande ilepeshe, shinaobhe shoshowe." ¹³ Bai gubhakongenyeni, gubhagumbeyenje ikapu kumi na ibhili, ipande ya mikate ngano ya shayiri ibhalepeyenje bhebha bhallenje. ¹⁴ Bai bhebha bhandunji, pubhajiweninji ishara jitendeshe, bhashikubheleketanga hakika haja jwakulondola jula aishe pashilambo." ¹⁵ Kisha a Yesu hali bhalimanya kubha bhashikupingwa kuiya kumulwa kupiga bhatendanje bhakulungwa gubhabhishile panyenje, gubhapite kabhili kushitumbi bhene jikape. ¹⁶ Hata puyaliji ligulo bhakwijiganya bhao bhashikutelemushilanga kubahari. ¹⁷ Gubhakwelilenje nchomno gubhatandwibheje kujomboka bahari kwenda kukapernaumu. (Nakwaleke kumalike kubha lubhinduwa a Yesu bhakanabhekwaishilanga). ¹⁸ Na bahari gujitandwibhe nyata kwa puyambungo jikulungwa. ¹⁹ Bai gwautilenje makasia kadri ja maili itatu ncheshe, gubhaweninji a Yesu bhali kwenda juu ja bahari na kushibhandishila chombo, gubhajokopenje. ²⁰ Nabhalao gubhabhalanjilenje, "Ni nne! Nnajokopenje." ²¹ Bai gubhapijenjenje kubhaposhelanga nchombo, na mara jene chombo gushishile shilambo shubhalinginji bhalikushijendelanga. ²² Lyubha lya bhili lyakwe bhandu bhajimingene kungambu ja bahari bhashikuonanga ga bha gakwa mashua gana kwene ila gamo kabhili gabha a Yesu bhangajinjila katika mashua gene pamoja na bhakwijiganya bhao, bhali bhakwijiganya bhao pubhalinginji jikajwaonji. ²³ (Ikabheje gwiishe mashua ina kopoka ku Tiberia mpaka tome na mahali papala pubhali lenje mikate, wakati Bhakulungwa pubhatendile eja). ²⁴ Bai bhandunji pubhaweninji kubha a Yesu bhakwa kwene wala bhakwijiganya bhao, bhashikujilanga mmashua ashanenji, gubhapitengene ku Kaperanaumu bhalikwakaglanga a Yesu. ²⁵ Hata pubhaweninji kungambu ja bahari bhashikwabhalanjilanga, a Rabi mmwe pungishe shakani hakuno?" ²⁶ Yesu gubhajangwilenje, gubhabhelekete Amina, amini, nakumalanjilanga, mmanganyanji nnanoleyanga ngabha kwa ligongo lya ishara, bali kwa ligongo nchikulyanganga jejila mikate njikutanga. ²⁷ Nnashitendelanjie liengo shalya shiharibika, bali shalya shindumu hata uzima gwa pitipiti ambacho mwana jwa Adamu shampanganje kwa ligongo jwene ndiye atajilwe lulembo na atati, yaani a Nnangu." ²⁸ Bai gubhabhalanjilenje, tutende uli kupinga tupate kugakamula maengo ga a Nnangu?" ²⁹ Yesu gubhajangwile, "Gubhabhalanjilenje hajilo ndiyo liengo lya a Nnangu: mungamini jwene atumilwe na bhene." ³⁰ Gubhamalanjilenje, "Bai nkutenda ishara jashi, kupinga tujione tungamini? Nkukamula liengo lyashi?" ³¹ Ashainabhetu bhashikwilya mana kuhanga malinga nneila puijandinshwe, bhashikwapanganga shalya sha kumbinguni kupinga bhalya nganje." ³² Yesu gubhabhalanjilenje, Amina, amina, nakumalanjilanga ngabha a Musa bhampelenje shalya sheshila sha kumbinguni, bal awawa yangu bhanakupanganga mmanganyanji shalya sha kweli shikopka kumbinguni. ³³ Kwa maana shalya sha a Nnangu ni sheshila shiuruka kushoka kumbinguni na kushipa shilambo uzima. ³⁴ Bai gubhamalanjilenje, makulungwa mogagowe ntupe shene shalyashi." ³⁵ Yesu gubhabhalanjilenje, nne ndiyo shalyasha uzia, jwene aika kungwetu hakaona shibhanga kaje, na jwalake shangamini hakaona nnjota kabhil." ³⁶ Ikabheje namalanjilenje ga kuti nshimonanga wala nkahamininje. ³⁷ Bhowe bhamba atati shubhaikangananje kukwang; wala jojowe akwija kungwangu ngajaa palanga kabhili. ³⁸ Pabha nne nangauluka kushoka kumbinguni kupinga ndende maonoga gangu, bali manoga gao bhambeleshe. ³⁹ namanoga gao bhambeleshe ni hagano, ga kuti katika bhowe bhubhambele ngunangovye hata jumo, bali ninyuye lyubha lya mwisho. ⁴⁰ Pabha manoga gao atati yangu ni hagano, ga kuti kila ashanole mwana na kungamini jwene, abhe na uzima gwa pitipiti, na nne shininyuye lyubha lya mwisho. ⁴¹ Bai Bhayahudi gubhainginikenje, kwa ligongo bhashikulugula, nne ni shalya shiulwishe kushoka kumbinguni." ⁴² Gubhalugulenje, haju ngabha Yesu, mwana jwa a Yusufu ambaye tukwamanya ainagwe na akwabhe? Igala palugulu uli kuti ni jwene, njiuluka kushoka kumbinguni?" ⁴³ Bhai a Yesu gubhajangwile, gubhabhalanjilenje, nnainginikanje mmanganyanji kwa mmanganyanji. ⁴⁴ Jwakwa mundu

shakombole kuika kungwangu, akautwe na atati bhambeleleshe na nne shininyuye lyubha lya mwisho.⁴⁵ Jishijandikwa katika bhakulondola, na bhowe shubhawe bhajigenyenjwe na a Nnungu. Bai kila alipilikene na kujiganya kwa atati anaika kungwangu.⁴⁶ Ngabha kuti mundu ashikwaona atati, ilajwene akopoka, kwa a Nnungu, jwene ndiye abhaweni Atati.⁴⁷ Amina, amina, nakumalanjilanga jwene aamini ashikola uzima gwa pitipiti.⁴⁸ Nne ndimi shalya sha uzima.⁴⁹ Ashainabhenu bhashikwilya mana kuanga, gubhawilenje.⁵⁰ Hashino ni shalya shiuluka kopoka kumbinguni kuti mundu alye wala anawe.⁵¹ Nne ndimi shalya shili na uzima shiulwishe kushoka kumbinguni, mundu alyaga shene shalyashi shatame pitipiti. Na shalya shinjoye nne ni shiilu shangu kwa ajili ja uzim agwa shilambo."⁵² Bai Bhayahudi bhashikushindananga wao kwa wao bhalibheleketa, akombola uli jwene munduju kutugabhila uwe shiilu shake ili tushilye?"⁵³ Bai a Yesu gubhabhalanjilenje, Amina, amina, nakumalanjilanga, nkalyanganje shiilu shake mwana jwa Adamu na kungwa minyai jake, mwangalinginji uzima nkati jenunji.⁵⁴ Shalye shiilu shangu nangwa minyai jangu ashikola uzima gwa pitipiti na nne shininyuye lyubha lya mpelo.⁵⁵ Kwa maana shiilu shangu ni shalya sha kweli na minyai jangu ni kinywaji sha kweli.⁵⁶ Alya shiilu shangu nangwa minyai jangu mwatama nkati jangu, nnane ngutama nkati jake.⁵⁷ Malinga nneila atabi bhali hai shubhandumile nne, na nne ni haikwa atati, kadhalika najwalake shanlye nne shabhe hai kwa nne.⁵⁸ Hashimo ndiyo shalya shiuluka kushoka kumbinguni ngabha malinga ashatati bhalilenje niwanganga, bali shalye shalya shene ahatame pitipiti.⁵⁹ Gene malobhego pubhabhelkete katika sinagogi pubhalinji bhalijiganya, kwene Kaperanaumu.⁶⁰ Bai bhandu bhabhagwinji miongoni mwa bhakunjiganya bhao pubhapilikenenje, gubhabheleketenje lyene lilobheli ni lyanonopa, nigani akombola kulipilikana?"⁶¹ Na bhalao a Yesu gubhamanyi nafsi jaonji gabha bhakwijiganya bhao bhanakulingini kanga lyene lilobheli, gubhabhalanjilenje, buli lyene lilobheli linakukwazanga?⁶² Shibhe uli bai, shumumonanje mwana jwa Adamu alipaa kwene kubhaliji kwanza?⁶³ Mbumu ndiyo itaga uzima, shiil shikafaa shindu, gene malobhe gunimalanjilenje ni mbunu, kabhili ni uzima.⁶⁴ Ikabheje bhashipangwanga bhananji nkati jenunji bhakaamininji. Kwa maana a Yesu bhashikumanya tangu tandubho ni bhangaamininji, na jwalake ni gani shabhasaliti.⁶⁵ Gubhabhelekete, kwa ligongo lyene njikumalanjilanga ga kuti jwakwa mundu shakombole kuiya kukwangu ikabheleje ajaliwa na awawa yangu."⁶⁶ Kwa ajili ga gene bhabhagwinji nkati ja bhakwiganya bhao gubhanjilenje nnyuma, bhamalongane nago kabhili.⁶⁷ Bai a Yesu gubhabhalanjilenje bhebhalu Thenashara, Bli na mmanganyanji mwe napinganga kujaulangananga?"⁶⁸ Bai a Simoni Petro gubhayangwile, mmakulungwa! Tujende kwa keni? Mwe nchikola malobhe ga uzima gwa pitipiti,⁶⁹ Uwe tushiamini, kabhili tumanyi gabhamwe ndio mmakonjelo bha a Nnungu."⁷⁰ A Yesu gubhajangwileje Buli! Nne nangangagulanga mmananyanji Thenashara, na jumo jwenunji ni nandenga?⁷¹ Jubhannugwile Yuda, mwana jwa a Simoni Iskariote; maana jwene ndiyo apingakwasaliti na jwalake ni jumo jwa bhebhalu Wathenashara.

Chapter 7

¹ Na baada ga gene a Yesu pubhaliji bhatendaowa kuowa katika Galilaya, maana hangapinga kuowa katika Uyahudi kwa ligongo Bhayahudi pubhalinginji bhatenda kubhalole ya bhabulaje. ² Nasikukuu ja Bhayahudi, sikukuu ja ibanda pujiliji tome. ³ Bai ashapwao gubhabhalanjilenje, njaule hapano, njende Kuyahudi bhakwijiganga bhenu nabhalao hatanje kugalola maengo genu kukukamula. ⁴ Kwa maana jwakwa mundu atenda lilobhe kwa ngiyo, na jwalake nnyene anapinga amanyishe. Ntendaga gene mamoga bai mwimanyiye kwa bhashilambo." ⁵ Maana hata ashapwao bhakakwaamini. ⁶ Bai a Yesu gubhabhalanilenje, hukabheika bado malanga gangu; ila malanga genu nji moga gowe gapali. ⁷ Shilambo shikaweza kunchimanga mmanganyanji bali bhanjimanga nne, kwa ligambo nne kunakongondela kubha maengo gao ni ganabovu. ⁸ Nkwelanje mmanganyanji kwenda lyanganga sikukuu nne ngakwela bado kwenda lya jene sikukuu, pabha hukanabhetimika wakati gwangu." ⁹ Nabhalao pubhamaliye kwa bhalanjilanga gene, bhashikutama nne pei kweneko Kugalilaya. ¹⁰ Hata ashapwao pubhamaliyenje kukwela kujijendela sikukuu, ndipo na bhalao pubhakwelile, ngabha kwa wazi bali inabhe kwa kuivya. ¹¹ Bai Bhayahudi gubhalolenje kusikuu, gubhabheleketenje bhali kwei bhebhala?" ¹² Gugapali mainginiko gamagwiji katika makutano juu jao. Bhananji gwabheleketenje, ni mundu jwambone, na bhananji gubhabheleketenje, nngabha, bali anakwatembanga bhandu." ¹³ Ikabheje jwakwa mundu abhalugwile wazi wazi, kwa ligongo lyakwajokopanga Bhayahudi. ¹⁴ Hata gwili pakati pakati ja sikukuu a Yesu gubhakwelile kujinjila ngekalu, gubhajigenye. ¹⁵ Bhayahudi gubhakanganyigwenje gubhabheleketenje, Bhapatile huli kumanya elimu, ambaye hangashoma." ¹⁶ Baia Yesu gubhajangwile, gubhabheleketete, majiganyo gangu ngabha gangune, ila ni gao bhebhala bhambeleshe. ¹⁷ Mundu apingaga kugatenda manonga gao, shamanye habari ja gegala majiganyo, kuti gakopoka kwa a Nnungu, au kuti nne ngunabheleketa kwa nafasi jangu pe. ¹⁸ Jwene abheleketa kwa nafsi jake pe analoleya ukunjelo gwake nnyene, bali jwene aloleya ukunjelo gwao abhaleleshe, jwene ni kweli, wala nkati jake mwangali udhalimu. ¹⁹ Buli a Musa bhangampanganganga torati? Wala jwakwa jumo jwenuji akujitenda torati. Pakuti nnaloleya kumulanga? ²⁰ Bhadunji gubhajengulenje, Amina, amina, ushikola lihoka! Ni gani akuloleya kukuulaga?" ²¹ A Yesu gubhajangwile, gubhabhalanjilenje, "Nne njikukamula liengo limo, nammanganyanji mowe nakujikanganigwanga. ²² Musa ashikwapanganga torati, lakini kuti kujikopoka kwa a Musa bali kwa atati, mmanganyanji lyubha lya Sabato nnakutahiriji mundu. ²³ Bai ibhanga mundu anapegwa torati lyubha lya Sabato, kupinga torati ja a Musa jinatemananywe, mbona nnandumbalilanga nne kwa ligongo njikutenda mundu kubha jwanketo kaje lyubha lya Sabato?

²⁴ Bai makuhumukanje hukumu jameyo pe, bali njitendanje hukumu jili ja haki. ²⁵ Bai baadhi ya handu bha Kuyerusalemu gubhabheleketenje, Buli haja ngabha ju akunole yanga kupinga bhabulaganje? ²⁶ Nakumbe! Anabheleketa ngwe ngwe, wala bhakakumalanjilanga lilobhe! Yamkini bhene bhakulungwanji bhanamanyanga hakika jabha haju ndiye Kristo? ²⁷ Ikabheje haju tunakukumanya kwakopoka, bali Kristo pashaishe jwakwashakumanye kwashakoposhe." ²⁸ Bai a Yesu gubhakweshiye lilobhe lao ngekalu, bhalijiganya na bheleketa, nne namanyanga, wala nangaika kwa nafsi jangu, ila bhene bhambeleshe ni bha kweli, nkakwamamyanga mmanganyanji. ²⁹ Nne ngunaakwamanya, pabha kungoweshe kungwao, na bhalao ndiye bhandumile. ³⁰ Basi gubhalolenje kubhakamula: ikabhejewa jwakwa mundu agugolweye nkono gwake kupinga kukamula, kwa ligongo saa jakepujaliji bado kwika. ³¹ Ma bhandu bhabhagwinji katika nkutano bhashikwaamininji: gubhele ketenje, shubhaishe a kristo, buli shubhatende ishara ya igwinji zaidi kuliko hai yubhaitendile haju? ³² Mafarisayo gybhatumilenye bhatumwa kupinga bhakamulanje. ³³ Bai a Yesu gubhalgwile, "Bado lipesha lishoko nibhe pamo na mmanganyanji, kisha ngulikujendele kungwao bhene bhambeleshe. ³⁴ Shinoleyanje wala nkamonanga na nne puline mmanganyanji nakombolanga kuika." ³⁵ Bai Bhayahudi kubhajangulene, "Hajushajende kwei hata uwe tunamone? Mundu ati shojende kwa upwilinganyo gwa Wayunani na kubhajiganya Bhayahudi? ³⁶ Ni lilobhe gani lyene lyabhelekete, shinde yanje wala nkamonanga, na nne punili mmanganyanji nakombolanga kuika?" ³⁷ Hata lyubha lya mpelo, lyubha lyelila likulungwa lya sikukuu a Yesu gubhajimi, gubhakweshiye lilobhe lyao gubhabhelekete, mundu anaga njota, na aishe kukwangu apapile. ³⁸ Shangamini nne, malinga neila majandileo gabhelekete, nushi ya mashi gali hai gakopoka nkati jake." ³⁹ Nalyene lilobhelo bhashikubheleketa katika habali ja mbumu, ambaye bhebhela bhaamininji shubhamposhelanj badaye kwa maana mbumu puyaliji ikanabheika, kwa ligongo a Yesu pubhaliji bhakanekunywa. ⁴⁰ Bai bhananji katika nkutano pubhagapilikenenje gene malobhega, bhashikubheleketanga, "Hakika jweneju ndiye nkulendoka jula." ⁴¹ Bhamanji bhashikubheleketanga, "Haju ndiye Kristo." bhananji gubhabhelekenje buli Kristo kwa sababu ku Galilaya? ⁴² Lijandiko lyangabheleketa ga kuti Kristo shakoposhe

katika lubheleko lwa Daudi, na kushoka ku Bhethlehemu, shilambo sheshila shubhatami a Daudi? ⁴³ Bai gugajinjile matengano katika nkutano kwa ajili jao. ⁴⁴ Baadhi jaonji gubhapijilenye hubhakanula, ikabheje jwakwa mundu agolweye makono gake kupinga kubhakamula. ⁴⁵ Bai bhebhala bhatumwa gubhajendelenje bhakulungwa bha makuhani na Mafarisayo, na bhalaogubhabhalanjilenje, pakuti mwamganjianagonji?" ⁴⁶ Bhebhala bhatumwa gubhajangwinje, "Hangabheleketa kamwe mundu jojowe malinga hayu shabheleketa." ⁴⁷ Bai Mafarisayo gubhajangwilenje, "Buli mmanganyanji namwe ishitemba ngwanga?" ⁴⁸ Nigani katika bhakulungwanji bhakungamininji, au katika Mafarisayo? ⁴⁹ Ikabheje bhandunji habha bhakakuji manyanga torati - bhashilaaniwanga." ⁵⁰ Gwabhabhalanjilenje Nikodemo, (najwalake no jwejula jubhajendele bukala, maana ni jumo jwaonji), ⁵¹ "Buli torati jetu jinakungukumula mundu kabha jakumpilikanila oti, na manya shakutitenda?" ⁵² Gubhanjangwilenje, gubhamalanyilenje, "Buli na ugwe najwalake kukopweshe ku Galilaya? Loleya ukakole ga kuti kushoka Kugalilaya hangakoposhela nkulondola." ⁵³ (Zingatia: Baadhi ya maneno ya Yohana 7:53 - 8: 11 hayamo katika nakala bora za kale). Kisha kila mtu alienda nyumbani kwake.

Chapter 8

¹ Nkamulile: nnole malobhe ga a Yohana 7: 53 - 8: 11 pene pantundupo). A Yesu bhashikwenda pashitumbi sha Misheituni. ² Kumashelo gubhashetana ninikalu, na bhandu bhowe gubhaje ndelenje; gubhatemi ni kwajiganyanga. ³ Bhaandi na Mafalishayo gubhampelekenje jwa ndonya akamwilye kwa sababu ga ja jatika. Gubhamishilenje pakatipakati. ⁴ Nkamulile: nnole malobhe ga a Yohana 7: 53 - 8:11 pene pantundu). Gubha bhalanjile a Yesu, "Bhakujiganya, aju jwandonya ashikamulwa kwashababu ga jajatika. ⁵ Mmorangano, ga amusha bhantu bhalanjile kwa komanga maganga bhandu malinga bherebha, mmwenkutayauli? ⁶ Bhashikubheleketanga genaga kwakwalinga bhapatanje shiumilo sha ikabheje a Yesu gubhatepile pai bhani jandika na shikowe shao. ⁷ (Nkamulile: nnole malobhe ga a Yohana 7: 53 - 8: 11 pene pantundu po). Pubha pundelenje kwa huyagubhajimi nikwabhalanjilanga, "Jwene jwa ngalishambi penepo, abha jwa kwanza nkumnkoma liganga." ⁸ Gubhate piteni pai, gubhajandishe tena na shikowe shao. ⁹ (Nkanulile: nnole malobhe ga a Yohana 7: 53 - 8: 11 pene pa ntundu po). Bhakapilikananje genego, gubhajawilengenje jumo jumo, na bhanko ngopa. Nkungai a Yesu gubhaigele jikape, na jwandonya alijitome nago. ¹⁰ A Yesu gubhajimi ni kumalanjila, "Jwandonya, bhankutumbililenje kukushitaki bhali kweini? Wala jumo akuukumwile?" Jwakwapi, wala jumo nnkulungwa." ¹¹ Yesu gubhalugwile, atane ngakuukumula. Jenda mpanda gwanko, kutandu bhili nneino naendelea unatinde shambi tena." ¹² Kavili a Yesu gubha kungulwishe na bhandu bhani bheleketa, "Nne shenje sha pashilambo; jwenejo angagulanne akaowa paluvindu ikave shabhe na shenje sha gumi." ¹³ Mapalishayo gubhatashiyenje, "Nnakwikongonjela mmayene; kwikongondela kwenu nngabha kwele." ¹⁴ Yesu gubhajangwile, "Nnkali na kwikondela na mwena, kwikongo ndela kwangu kwakweli. Nikumanyi kungo pweshe na kugwenda, ikaveje mmanganya nkakukumanyanga nkungukopoka wala kugwenda. ¹⁵ Mmanganya nnaukumulanga shiilu: Nne gaukumula jojowe. ¹⁶ Nne ngukumula, hukumu jangu jakweli pabha nangabhajika, ikava puni pamo na a bhandumile. ¹⁷ Elo, na malajilogenunji ishijandikwa kuti ukongondelo gwa bhandu bhavili nigwammbone. ¹⁸ Nne ndiyo ni kongondela, na atati bhandumile bhani ngongondela." ¹⁹ Gubhashiyenje, "Atati bhenu bhali kwehi?" AYesu gubha ja gwile, "Nne nkamanyanga wala atati yangu nka kwamanyanga; nkamanyinjinne, nkamanyinji na atati yangu." ²⁰ Pubha bheleketanga gene malobhego bhali tome na shiviko bhani jiganya niekalu na jwakwapi abha kawile pabhamuda gwao bado ukanabho hika. ²¹ Bai gubhalugwitetena, "Nguna kwenda; shino leyanje shimaganje mitui ga shambi shenunji, kwekula kugwenda, nkakombo langa kwiya." ²² Bhayahudi gubhalugwilenje, shahiulajengene, jwenejo abhalekete kwekula kugwenda nkakombolanga kwiya?" ²³ A Yesu gubhabhalanjilenje, "Nkukoposhelanga pai. Nne kungu koposhela kuntundu; Mmanganya bhapashilambo pano nnengabha jwa pashilambo ashi. ²⁴ Ikaveje, namalanjile kuti shimaganje mitui ga shambi shanunji ikaveje nkulupalilanje kuti nne ni jwene, shimaganje mitui gashambi shenunji." ²⁵ Kwaneyo gubhaushiyenje, mmweni ageni?" Yesu gwalugwile, jwejula junitashiyenje kungai. ²⁶ Ngweta malobhe gama gwinji gakunguka na kuhukumu pantundu jenunji. Ikave bhebhalu bhandumile bhakweli; naindu ni pilikene ngweo, ngunabheleketa na shilambo." ²⁷ Bisanga elewanga kuti bhakunguluka, abali ja atati. ²⁸ Yesu pupinga kwa jinu langa pantundu mwana jwa mundu, ni pupinga ngamula kuti NNE NDIYE, nagatenda shoshowe nafusi yangu. Mbuti atati pubhanyigenye, nipungu kunguluka gene mamboga. ²⁹ Bhene bho ndumile pubhali pamo nanne, na bhene bho bha ngane kajika, ngumatenda gegala ngubhapinga." ³⁰ Gwene muda go gubhabheleketaga a Yesu gene malobhe go, bhahagwinji bhakulupalilenje. ³¹ A Yesu gwalugwile kwa Bhayahudi bhakulupalilenje, "Ibhagaga shitamangane palilobhe lyangu, penepo shimaganje bhakujiganya bhangu, ³² Numbe mmanganya shijimanyanje kweli, na kweli jishimikanji huru." ³³ Gubhajagwilenje, "Uwe lubheliko lya Ibrahimu tukanabheba pai ja mmanda gwajojowe; nkutayauli, "Tushivikwe huru?" ³⁴ Yesu gubhajagwile, "Nkulupalile, nkulupalile, na kumalanjila, kila atenda shambini mmanda jwa shambi ni mmanda jwa shambi. ³⁵ Mmanda akatama pamui muda gowe; mwana tama mubha gowe. ³⁶ Kwaneyo, ibhaga mwana abhavikangaga huru, shimaganje huru kweli." ³⁷ Manyi kuti mmanganya luvelekolya Ibrahimu; nnaloleyanga kumulaga ligongo lya lilove lyangu lyangali lilanga nkati jenunji. ³⁸ Ngunaveleketa genemalobhego pabha ni gawene na atati yangu, numbe mmanganya nnatenda mambo gugapilikenenje kushoka kwa atati yenunji." ³⁹ Gwajagwilenje ni kwa bhalanjila, "Atati yetu ni Abrahamu." AYesu gwalugulilenje, nkali nginji bhanabha Ibrahimu, nkatendi lenje liengo lya Ibrahimu. ⁴⁰ Nkali nnehino nnalolelanga kumulaga, mundu abhabhananjilenje kweli kuti njikupilikana kushoka kwa annungu. Aburahamu bhagatenda nnehi. ⁴¹ Nnatendaga liengo lya atati yenunji." Gubhabhalanjilenje, "Twangabhele kwa uwe kwajajatika, tukwete atati bhamo, a Nnunu." ⁴² A Yesu gubhalugwile, "Ibhaga a Nnunu ni Atati yenunji, nkambilinjenje nne, pabha kungo pweshe kwa a Nnunu; wala nangaika kwa nafusi janu bhenebho bhashi kunduma. ⁴³ Pakuti nkaelewanga malobhegangu? Nkakombola ngakatima japilikanila malobhe gangu. ⁴⁴ Mmanganya Atati yenunji, nandenga, na napenganga tenda maengo ga Atati nunji. pubhaliji

bhaulagatoka bukala ngakombola jima pakati pakati ja kweli pabha kweli jakwapi nkati jake. Pubha kunguluka unami, bhana kunguluka kushoka kuluveleko lyao pabha bhanami na atati yao bhanami. ⁴⁵ Atannelimo, ngunu bheleketa ga kweli, nkangangulupalilanga. ⁴⁶ geni alondola kuti nne njikola shambi? Mwana ga gungubheleketa gakweli pakubhanka ngulupalilanga? ⁴⁷ Jwene ali jwa aNnunu anapilikana malobhe ga a Nnunu; manganya nkapilikananga pabhangabha bha a Nnunu. ⁴⁸ Bhayahudi gubhajagwilenje ni kwalugulila, twanga bheleketa kweli kuti mmwe nchikola maoka?" ⁴⁹ AYesu gwa jagwile, na ngali maoka; ikave nguna kwatindimalila atati bhangu, numbe mmanganya nkandi ndi malilanga. ⁵⁰ Ngalokeya nginio yangu; apali jumo aloleya na ukumula. ⁵¹ Nkulupalile, nkulupalile, nakumalanjilanga, jojowe apiga pilikana lilobhe lyangu, akashiona shibho kaje." ⁵² Bhayahudi gubhalugwilenje, "Nnineino tumanyi kuti nchila maoka. Abrahamu na bhakulondola bhawilenje, ikave nnalugula, ivaga mundu shalikamule lilobhe lyenu, akapayo shibho." ⁵³ Mmwe nngabha mmakulungwa mbuti atati yetu Abrahamu bhawile, nngabhanneyo? Bhakulondola bhawilenje. Mwe nkwitenda kubhagani?" ⁵⁴ A Yesu gwajwagwile, "Ibhagashini kuye namwene, ukulungwa ngwangu gwa yoyo, atati bhaguya bhebhala nkwalugulanga kuti a Nnunu bhenunji. ⁵⁵ Mmanganya nkwa kwamanyanga bhenebho, ikabhe nne ni bhamanyi bhene bho. Mwananga shimelekete, ngakwamanya, shime malinga nnanganya, nnami, nkali nneyo, ni bhamanyi na malobhe gao ni gakamwile. ⁵⁶ Atati yenunji Abrahamu bhashi kuangalabhaka lioneye lyubha lyangu; bhashi kujiona niangalala." ⁵⁷ Bhayahudi gubhalugwilenje, nkana bhe ishila umuli gwa makumi tano bado, numbe mwe mwawene Ibrahimu?" ⁵⁸ AYesu gwajwagwile, "Nkulupalile nkulupalile, nakumalanjilanga; kabula ja Abrahamu bhakana bhebhlekwa, NNE NA PALI." ⁵⁹ Gubha lokwetenje maganga bhakomanje, ikave Yesu gubhaijuvile ni shoka palanga ja liekalu.

Chapter 9

¹ Geme mogago a Yeshu bhashikupha, bhashikumona nangalole tangu bhelekwa, kwake. ² Bhakujiganywa bhake bubhabhashie, "Rabi, geme atendile mashambi, munduju au ashmagwe mpaka abhekwe nangalole?" ³ A Yeshu guwajangwile, ngabha jweneju mundu wala ashaimangwe bhakwe bhatendilenje shambi, bali liengo lwashipanganya libhonekane kuphila jwenejo. ⁴ Tunapiugwa kutenda maongo ga Nnunu kuli muli shilo shimakuya mundo pakakombole kuntenda maengo. ⁵ Nnee nilitama pashilambo, mwanga gwashilambo." ⁶ Baada ja Yeshu bhaleketa ngeme malobhenge, niuna mata pai, nialaya litope, nikupaka mmeyo. ⁷ Nikwalugolila, njende mkajoje nniko lyaasiloamu (ilugulwa mbuti alijilwe)," Jwemunduju gwite, ninabha gwabhujile bhalilola. ⁸ Bhajilani bhake jwe mundu jula bhamweninji kunyumaka jwapita juga gwalugwilenje jweno munduyu ngabha heijugagajula?" Bhananji nilungula nijula." ⁹ Nabhana nilugula, "Ngabha Ashilanda najwijula, "Gwalungile, " Ninne." ¹⁰ Igala meyo gako pungwalolile bhuli?" ¹¹ Nijangula mundu ashemwa Yeshu aswikutendu litope nipaka mmeyo gangu ninugulila ujende soloamu ukamabhe. Gumbite ninabha nipala lola kabhili." ¹² Gubhanugulileuje kwelikweli?" Kwajagule, "Kwali." ¹³ Gubhapelekenje jwejula mundu aliji wangalole ku Malisayo. ¹⁴ Puyaliji lyubha lya Sabato a Yeshu pubhaeleye litope na kunoya meyo gake. Kabhili gubhamshienje pugwalolile bhuli. ¹⁵ Gwabhalugulilenje, ashikubhika litope mmeyo gangu, ninabha nnaino nakombola kulola." ¹⁶ Bhananji ashi Mafalisayo gwalugwilenje, jwene mtunduju jwangakopoka kwa wwungu maana jake akakmu Sabato." Bhana nirungula, "Inakomboleka mundu akwete ya mbili tenda yakanganigwa nne?" Kabhimika mkati jabhonji. ¹⁷ Kabhili nikumuyanga nangalolejula ulugula bhali mkati jake kwa sababu ashikaloyameyo gato?" Nangalole nilugula kuli mkulongala." ¹⁸ Mpaka gwene mudogo Wayahudi bhangamiminji kuti paliji nangalole na kabhili meyo geke ashilola mpaka pubharuhemilenje ashinjamundu bhake njweneju papatile kulola. ¹⁹ Nikwabhuanga ashinjila mundu mnungule jweneju mwana jwenuji kulugulanga bhuli pabheleke paliji nangalole? Igala hikomboleshe bhuli kulola?" ²⁰ Ashiyilamundu bhake nilugula tu mumanji jweju mwanajwetu na kabhili pabhele kupaliji nangalole. ²¹ Igala paloli lelilile bhuli, tukakumumanya nakajwenejo intendile alile tukakumanya. Mumuyange nng'ene, nimundu jwa nkulungwa ashakumlale kulugula nyene." ²² Ashingina mundu ashikulugulanga nneyoyaudi walikuwa bhpanjilenje kuti shamini kuti Yeshu ni Kristo, shibha shoye Msinagogi. ²³ Kwaneyo ashiuginangwe bhake nilugula mundu jwamkulungwa mumuyanje ngene." ²⁴ Kwaneyo kabhili ni kuncheme gwabhili, jwene mundu aliji nangalole ni kuugulila, "Mpe Nnunu heshima. Tamumanji jwene munduju mundu jwalishambi." ²⁵ Jwejula mundu gwa jagwile, "Akale shambi, nnee ngakumumumanya, shindu shimu shitushimanya: punaliji nangalole naino ngunalola." ²⁶ Penepo gubhamulilenje, "Patendile bhuli? Meyo pugalolile bhuli?" ²⁷ Nijangula, "Ninugulilenje tayali, na manganyanyi mwangapilikanilanga! Kwandiasi mnapinganga pilikana kabhili mnapinganga kubha bhakujiganya namanganyanji kabhili?" ²⁸ Nikumtuka nilugula ungwe mkujiganywa jwake, uwe bhakajiganywa bha Musa. ²⁹ Tumumanyi Nnunu ashikubheleketa na a Musa, mkaju mundu ju tukakamumanya kwakoposhela." ³⁰ Jwemundujula gwajangwele nilugula, kwandi, lyeneli lilobhe lyaimonga, mkakakamanyanga kwakoposhela, nakabhi shindenda meyo gangu nnole. ³¹ Tumumanyi Nnunu bhakakwapilikana bhandu bhanashambi, ikabheje mundu jojowe akumtindima mnunu pulikanila. ³² Tangu shitandubhe shilambo tukanabhe pilikana wala kati jojowe abhelekwe nangalole nilola kabhili. ³³ Mwana jwene munduju jwangakopoka kwashipanganya akanatende shoshowe." ³⁴ Nijangula nikumalanyila, ungwe pungwabhele kwe nalishambi kajakaje na ukutupundisha huwe?" Gubhaminjenje pasinagogi. ³⁵ Yeshu ghapilikene kuti bhashikumunganga msinagogi. Gubhampalile nikumalanjila ulikumeinga mwana ju kamundu?" ³⁶ Gwajangile nilgula, "Geni, bhakulungwa, nambeni mbale kungamini?" ³⁷ Yeshu gubhamalnjlile, "Uamwiye, jukubheleketa nabho nijwenejo." ³⁸ Jwejula mundu gwalugwile mmakulugwa, nigamini." Gwatindime. ³⁹ A Yeshu gwalugwile, "Kwauhumu jiishe mchilambo shino bhangangamini bhapale kulola na bhalolanga bhabhanganje ashinangalole." ⁴⁰ Mafalisayo gapali pepala pamo bwapilikene malobhe gala nikwabhuaya nambowe ashinangalole?" ⁴¹ Yeshu gubhabhalanjinje, mkalinginji ashinangalole, mashambi gakanapagwe. Lakini mnaino, mnulugulanga, tulilola; mashambi ngeni gatitama."

Chapter 10

¹ Amini, amini nakumalanjilanga, jwenejo akajinje kupitila mnango gwangondolo gwaishitundu, lakini alikwela mpanda guna, jwene mundu jo nimgwii na lijambashi. ² Ajinjila panango ni mchunga jwangondelo. ³ Kugwake ashikali jwanango nikungungulila. Nangondolo bhana kupilikana lilobhe lyake nikwashemanga ndolo yake kwa mena gabhanji ni kwakupoyanga palanga. ⁴ Shabhakapoyanje palanga bhene bhali bhake nilongolela na ngondolo ilikumkagula pabha bhalijimanyanga lisauti lyake. ⁵ Bhakagulanga wenji lakini shibha mutukanye, maana bhakukulinyanga lilobhe lyabhajemi." ⁶ Yesu bhashikulugu ngwene mfano kugwabhanji, lakini bhakaelewangana nganengo mambo kabhalugulaga kwabhonji. ⁷ A Yesu kubhabhalanjilenje kabhuli, "Amina, amina, nakumalanjilanga, "Niwe mnango na gwandolo. ⁸ Bhowe bhalongolenje ni bhangwii, ni majambazi lakini ngondolo ya ngapilikananga. ⁹ Nnee ninnango. Jojowe ajinjila kupila kwangu, yajokoshe; yajinyile mkatia nikopoka maye shapate sholya. ¹⁰ Mgwii aikaga nijibha na bhulaga na maliya. Njikwia mpatanje ukoto na bhabhakolanye ngwanginji. ¹¹ Nnee nichungaji jwambone. Mchungaji jwambone nishoya ukoto gwake kwajili jangondolo. ¹² Mkupanganya maengo ajiliwe, ngabha mchungaji, ambaye ngondolo ngabha mali jake, nikwibhalambwa yamukonde hilikwiya nikuleka ngondo na nikwibhutuka. ¹³ Nambwa yamutonda nikwikamula na kwipwalinganya. Maana nitumishi jwamshinda na akajali ngondolo. ¹⁴ Nnee mchungaji jwambone, namanyinji alinginji bhangu na bhalinginji bhangu bhamanyinji nnee. ¹⁵ Awawa bhamanyi nanewamanyi nane nashoya ukoto gwangu kwaji jwangondolo. ¹⁶ Njikola ngondolo hina lakini ngabha shitutundu. Ashi nayeoyo kabhili inapingwa kwiyanango nashibhapilikananje lilobhe lyangu hili lipangwe likundi limo na mchungaji jumo. ¹⁷ Yene ndiya mana Awawa bhanambinga: Njoye ukoto gwangu na niulola kabhili. ¹⁸ Jwakwapi ashoya kushaka kwangu nne ngunashoya na mwene. njikola mashili jashoya na kabhili njikola mashili natola kabhili njikabhela lya nelojo kopoka kwa Wawa. ¹⁹ Nepilingana kabhili kwa Wayahudikwaajili ja malabhe ngenengo. ²⁰ Bhabhangwinjinji gwalungwilenjeashikola maoka na mnwele shalubha mbome mnakupilikamilanga?" ²¹ Bhananji gwalungwilenje agamalobhega ngabha gakamund mnwele lishetani ubha lishetani linakombo kuugameyo ga kanangalole?" ²² Gujisha sikuku jabhishila wakifu Yelusaemu. ²³ Pungwaliji muda gwambepo, na Yesu bhatendo kwenda niekalu lyaumbi gwa Sulemani. ²⁴ Na Bhayahudi nikutimbilila nikumugulila, mpaka shakani shutuvisha nganiyo? Managamwe a Kristo, mtubhalanjile kaje. ²⁵ A Yesu igubhalugwile, "Nimalanjilenje lakini kaamiwinji. Liengo lingutema kwa lina lya wawa bhangu yeneyo inashuudia mkali mwangu. ²⁶ Ngondolo yangu inapilikana lilobhe lyangu nakwimanya nayo mangagala nnee. ²⁷ Njikwapanganga ukoto bhakamalanga kaje, nalajumo yabhalolanye kopoka mmakono gangu. ²⁸ Awawa bhangu ambele bhanganya bhaoni bhakulungwa kupita bhananji bhowe na jwakwa wala jumo jwakombola kuntolanga kopoka mmakowo jangu. ²⁹ Awawa bhangu ambele bhanganya bhao ni bhakulungwa kupita bhananji bhowe na jwakwa wala jumo jwakombola kuntolanga kopoka mmakowo jangu. ³⁰ Nnee na wawa tubhamo." ³¹ Wilokota maganga hili bhakomanje kabhili. ³² A Yesu gwajangwile, "Ninagwinje maengo gamagwinji gambone kopoka kwa wawa. Kwaliengo lyashi kaika ngenengo mkupingangomanga maganga?" ³³ Bhayahudi gwajagwilenje, "Tukakukomamaganga kwaliengo lolowe lililyambone, ikabheje kwajili ja lungano, pabha ungwe ili mundu unakisha kuti Nnunu." ³⁴ A Yesu gwajangwile yangajandikwa, "Mshelia je munji, njilungula kuti mmanganya, "Ashinungu?" ³⁵ Kama bhanchemilenje manganya ashinungu, kwabhebhala lilobhe lya nungu lishikunyishila (na majandiko kaweza temeka), ³⁶ Mnalugulana jwejula awawa bhashikumchoya na kumtuma pakati shilambo, "Malungamo; pabha nchikulugula, "Nnee nimwana jwanungu?" ³⁷ "Mwana ngatenda iengo lya wawa nnangamininji. ³⁸ Mwana nneyo ngunatenda mwana nkangamininji baimgamininji liengo lyangu ili mumumanyanje naamini kuli Awawa mwali mkati mwangu nane muni mkati jabho Awawa." ³⁹ Gwalinjilenye kabhili kumkamula Yesu, lakini gwapile gwapile mmujo kopoka mikowo jabhonji. ⁴⁰ A Yesu gwapite kabhili upande gwabhili gwa lishi Yordani sehemu a Yohana pubhaliji bhalibatiza kumtandubho nitama kweneko. ⁴¹ Bhandunji nikwia kwa Yesu. Niendelea kulugula, "Yohana kweli jwangatendo alama jowowe ikabhenje malobhe gowe gabhelekete Yohana mkati jikamundiyo ni jakweli." ⁴² Bhandunji bhabhagwinjinji gubhamuninji Yesu.

Chapter 11

¹ Bai mundu jumo linalyake Lazalo paliji mnwele. Kwakopweshe ku Besania, shijiji shikamaliamu na kandada yake Martha. ² Bhebha Amaliamu bhapashile maula a Yesu Marhamu niponola makongono gake naumbo yake, namwake jwake Lazaro paliji mnwele. ³ Ndiyo ndadayake bhashikutimanga ntenga kwa Yesu nikwalugulila, "Bhakulungwa jwejula jumkupingajula analwala." ⁴ Yesu bhakapilikeneje nilugula ashoshilwe leshe ngabha shawa mundu, ikabhenje kwajili kupata utukufu gwanungu ili mwana jwa Nnunu apate kutukuzwa kupila shone shilwelesho." ⁵ Yesu bhakwishapinga kaje Martha na kadadayake na ka Lazaro. ⁶ Bhakapilikanaje kuti Lazaro nibhalwele, Yesu nitama moga gabhili kabhili pubhali pepo. ⁷ Ndiyo badaye nikwabhihalanjelanga bhakunjiganya bhale, twende kuyaudi kabhili." ⁸ Bhakujiganywa gubha lungulile, "Rabu, Wayahudi bhashikulinganga kumkoma manganga, kabhili mnapinga kubhaja kabhili?" ⁹ Yesu ngwajangwile, "Masa gamui ngaa makugabhi? Mundu aliowa mui ngakubha mundu, pabha analola na shilangayasha muii. ¹⁰ ¹¹ Kwaneyo mundu awaga shilo, shakubhale pabha shilangaya mkali mwake." Yesu gwalugwile ngenego, nakabhili nikwabhalanjilanga, "Mmbuganjangu Lazaro ashigona, gunakwenda mbate kujumuya kukopoka kwene kulugono lweke." ¹² Nabhakujingaywa nikwabhalanji, "Makulungwa mwana gonele, shajimwishe. ¹³ Kumbe Yesu shalungulaga mpelogwa Lazaro nkabhanganyo bho paganishuaga kuti kugona lugono. ¹⁴ Ndiyo Yesu gwalugwile kajekaje, "Lazaro bhawile. ¹⁵ Inanonjila kweli kwamanganyanji, maana nawangapagwa kweneku mpatanje kulupalila. Twende kwake." ¹⁶ Bai Tomaso, bhashenwagu a Pacha, nikwabhalanjilanga bhakujiganya ajakwe, "Twende tukawe pamo na Yesu." ¹⁷ A Yesu paishe, pubhaimene a Lazaro tayari bhali nikabuli mubha ncheshe. ¹⁸ Na Bethania tome na Yerusalemu mbuti kilomita makumi ncheshe na ngano. ¹⁹ Wabhagwinjinji Bhayahudi kwaikengeneneje kwa Martha na Maliamu kwapembela gapwabho. ²⁰ Ndiyo a Martha gwapilikene kuti Yesu bhanakwia, "Nikwenda kuimana nabho. Amaliamu nkwenenda tama kumui. ²¹ Namarata nikwabhalanjila a Yesu, "Makulungwa mkapali hapanoo, akakayangu bhakanawe. ²² Hata nnaino, nimumanyi lyolyowe, limjuje kopoka kwa Nnunu shimpate." ²³ Yesu nikwabhalanjila, "Akakayako shibha yushe kabhili." ²⁴ A Martha nikabhalanjila ni mununji kuti shibhayasho uyushilo gwamoga gamwiso." ²⁵ Yesu gwalugwile nnee ndiyo uyushulo gwa mbone na ukoto jojowe jwenejo agamini, ²⁶ "Ata Awaga, hata nneyo ashalame kabhili; Najwenejo anayeishiye nangamini nne akawa. Unamini lyene?" ²⁷ Nikunugulila, "Ilo naamini kweli unge wi Kristo, Mwana juka Nnunu, jwenejo akwiakushilambo showe." ²⁸ Pamaliye lugula ngenego, gubhapite kukadadayake Martha kufanga. Nilangula, "Mkajiganya hapo anakushema." ²⁹ Maliamu akapilikanaje hago nijimuka shanguya kwenda kwa Yesu. ³⁰ Na Yesu bhalibado kwiya kwa Yesu mkati mkijiji, lakini kubhaliji kunyenje shijiji kaimene na Martha. ³¹ Ndiyo Bhayahudi pabhalinginji na Maliamu mkati mnyumba bhalikwapunyamboya, bhakabhoneje bhalijiwuka yanguya nikopoka padanga nikwakagula; paliji nganga bhanakwenda kumakabuli kuguta kweneko. ³² Ndiyo Maliamu, kwaishe pepala pubhaliji Yesu, "Nigwa pai makongono gabho nikwalugulila, "Mmakulungwa mkapali mwitu akanawe." ³³ A Yesu bhakabhoneje bhaliguta na Bhayahudi bhaliji bhalikwiangana pamo bhalendagutanga na bhanabhonji bhashikuta mutima gwabho ninugunika; ³⁴ Gwalugwile, "Kwagonile kwei? Gubhalugulile mmakulungwa nje kunole." ³⁵ Yesu gwagulile. ³⁶ Ndiyo Bhayahudi gwalugwilenje, mwolejinsi jibhampinjile Lazaro!" ³⁷ Bhananji pakati pakali jabho niliigula, "Mgaajwineju amtendile nagalole jula aloleka bhili. Ashishindwa anawe jweneju?" ³⁸ Ndiya a Yesu bhalijuka mantima gwabho kabhili gwapite kulikabuli. Pulyaliji lipanda naliganga bhaibhilenje pamtundu jake. ³⁹ Yesu gwalugwile, "Mchoyanje liganga." Martha adada yake na Lazaro, jwenejo awile nikwabhalanjila Yesu, "Mmakulungwa mpaka aguno muda guno shilashake shilolile maana gake ashitama moga nncheshe bhali bhawile." ⁴⁰ Yesu gwalugwile nangamalanjika kuti mwana ngaminiji shigubhone ukulungwa gwashipanganya?" ⁴¹ Kwaneyo gwashoshienje liganga. Yesu gwalolile kunani meyo gabho nilugula, "Awawa, ninakumshukulu pabha mnambilikana. ⁴² Namumanyi mnambilikana moga gowe, lakini pabha lugwinjili lulipano lundimbilile ndiyo maana nugwile agano ili amininjo kuti mwee ndiyo mndumile." ⁴³ Baada jagenego, bhashikugula gulo jikulagwa, "Lazaro, mkoposhe palanga!" ⁴⁴ Malemu gwakopweshe palanga balavilwe mano na makongono kwasando ja mashishi nakumeyo kwake bhantavilende shitambaa." A Yesu nikwabhalanjilanga nugopolanje mumekanje ajende." ⁴⁵ Ndiyo bhandunji aikengemenya kwa Mariamu nigugabho na gatende a Yesu nikugamini; ⁴⁶ Lakini bhamanji bhashikwendangana kumafalisayo nikwalugulilanga mambo gatendile a Yesu. ⁴⁷ Ndiyo wakuu wa makuhani na Mafalisayo ni mananga pamo mkati mmalaza nilugula, tutende nndii? ⁴⁸ Jwene mundu ju anatenda ishala ya gwinji. Ibhaga tune kaga nneijikape, bhowe shipamkulupalilanje; Warumi shibakangane nitora yowe pepano na shilamo shetu." ⁴⁹ Lakini penepo mundu jumo pati jabhonji, Kayafa paliji kuwani kwamkulungwa shene shaka shoo nikwabhalanjilanga, "Mkukashimanyanga shoshowe kajekaje. ⁵⁰ Mkaganishianga kuti inapigwa kwajili mundu jumo inapigwa awe kwaji jabhandu kuli shilambo shinangabhanishe." ⁵¹ Ngenego bhangulugula pitila akili jabho kumbe kwasababu

pubhaliji akeuwani bhakulugwa shene shaka sho bashikalondola kuli Yesu shibhawe kwajili ja shilambo; ⁵² Nangaa kwashilambo jikape, ikabheje a Yesu bhapate kukusanya bhana bha Nnungu bhajwili genenje maeneo gatalika. ⁵³ Kwaneyo tandubha lyene lyubhalyo na mwujo nipanga namuna jakumulaga Yesu. ⁵⁴ A Yesu bhangaowa kabhili pabhonekana paka Bhayahudi, bai bhashikuvala nikwenda nikwenda shilambo shili patome paanga pashemwa Efraimu. Penepo nitama na bhakajiganya. ⁵⁵ Bai Pasaka ja Bhayahudi pujaliji tome, na bhabhagwinjinji nikwela kwenda yerusalemu palanga pashilambo jikanabhe Pasaka ili bhatanje kwitakasa bhaenenji. ⁵⁶ Bhatenda kwaloleyanga a Yesu, ni kugulushia kila jumo kila pajimingenenje hekaluni, "Mnaganishia nndi? kuti shibhaishe pasikuku pano?" ⁵⁷ Gwene mudago bhakulugwaji bhamakuwani na Mafarisayo bhashikwalazimishanga maana mundu jumo yamumanye Yesu pali anapingwa ashoye taarifa tujonde tukakamule.

Chapter 12

¹ Mobha sita jikana bheika pashaka, a Yesu bhashi kwenda ku Bethania, pubhaliji a Lazaro, bhene bhobha yushiye kushoka kushibho. ² Bai gubha pelenje shalya shaligulo, na a Martha gubhatendele mboka, a Lazalo pubhaliji pamo na bhebhala bhatemigenenje pabhalya pamo na Yesu. ³ Bai a Mariamu gubhatolile mautagaela yaigwinji gaelejwe na nardo jambone gubha pashile a Yesu mmakongono, niuguta makongono naumbo yake; nyumba jowe jishikununjila mauta ya ela ya gwinji. ⁴ AYuda Iskariote, jumo jwa bhebhala bhakujiganywa, bhambinga kwakana a Yesu, gubha lugwile, ⁵ "Kwandi gene mautaga gana ushwe ka dinari miatatu nikwa panganga mashikini?" ⁶ Bhabhelekete genego, ngabha kwa kwaonelanga shia mashikini, ashibha nkwihiwa: Jwenejo akamulaga nnko gwaela na atenda tola indu ipali mwenemo kwitenda yake. ⁷ A Yesu gwa lugwile, "Mwaleshe bhashishe shibhakwete kwajili ja ntui gwangu. ⁸ Mashikini shimanganje mmowenji mogagowe; ikave nka bhanganga na nne mobha gowe." ⁹ Bai lugwinjili lyalkulungwa lya Bhayahudi gubhamanyinji kuti a Yesu kubhali kwene, gubhaikengenenje, ngabha ga kwalola a Yesu pe, nkupinga bhamonanje Lasaro ayushiwe na a Yesu kushoka kumitui. ¹⁰ Nabhakulungwa bhamakuani gubha tumbililenje kumulaga Lasharo; ¹¹ bhabha gwinji Bhayahudi kwaajiyake bhashi kwa kulipalilanga a Yesu. ¹² Na lyava lya vili lyake lugwinjili lya bhandu bhashi kwakangananga kushikukuu pubhapilikenenje a Yesu bhana kwija ku Yeruslemu, ¹³ bhashi kutolanga mahagala ga mikongo ga mitende gubha sho silenje palanga kwenda kwa poshela gubhatajilenje nyenye, "Hoshana! Akwetemboka jwenejo kwa lina lya bhakulungwa, bhakulungwa bha ishiraeli." ¹⁴ A Yesu bhasikukwela mwana mbunda gubhankwelile; malinga pujandishwe, ¹⁵ "nnajokope, mwali jwakonja; nnole, bhankulungwa bhenu bhana kwiya, bhakwelile mwana jwa mbunda." ¹⁶ Bhakujiganywa bhake bhangaewanga gene mambo go kungani iko; ikaveje a Yesu pubhainwileje, gubha kumbu shilenje kuti bhasi kujandishi lya bhene bho na bhashitendanga genego kugwao. ¹⁷ Bai lwelulalugwinjili lwa bhandu bhalinginji pamo na a Yesu pubha shimile alasharo kushoka kumalemi gubhatashiyenje kwabhana. ¹⁸ Lugwinjili lwa bhandu bhashi kwenda ngana kwaposhela bhashikupilikananga bhashitenda jene ishara jo. ¹⁹ Mapalisayo gubha bheleketenje ashayene kwa shayene, "Nnolanje, nneino nakombolanga tenda shoshowe; nnole, shilambo shipite nkungwake." ²⁰ Bhayahudi bhana bhatendaga tindimalanga kushikuku. ²¹ Bhene bho bhashi kwajendelanga a Pilipo, bhashoshile ku Bethasaida ja kugalilaya, gubha ju jilenje bhani lugula, "Nnkulungwa, mwe tuna pinga kwaona a Yesu." ²² Filipo gubha pite kwabhalanjila Andreya; Andreya na Filipo gubha pitengenenje kukwa bhalanjilaa Yesu." ²³ A Yesu gwa jagwile, gubhalugwile, shaajihishe ja mwana jwa Adamu kukweywa. ²⁴ Nkulupalile, nkulupalile, na kumalanjilanga, mmbeju ja ngano jikagwe painiwa, utama nnepeyo jikape; bai jiwaga, jishiogole yahigwinji. ²⁵ Jwene apinga kulama kwake shaguovye; ikave atumbali kulama kwake pasilambo pa shaulamy atagumi gwa pitipiti. ²⁶ Mundu jojowe habhaga situmetume jwangu, na angagule; nanne puni, asikatumetume bhangu shibhabhanganje, mundu jojowe andendelanga yapwaa atati shibha mpe mboka. ²⁷ Nneino itima gwangu ushitenguka; nugule uli? Atati, nndendele mboka aguno mudagani? Ikaveje ngishile muda gwake. Atati, nnjinule lina lyenu." ²⁸ Lilobho guliko pwesheshoka kuliunde gujilugwile. Nilijinwile na shinilijinule tena." ²⁹ Lugwinjili bhajimengenenje tome gubhapilikenenje, gubha lugwilenje ishilindimila. bhananji gubhalugwilenje, ashishimetameta bhatendaga bheleketanago." ³⁰ A Yesu gwajagwile ni bheleketa lyene lilobheli lyangangishilanne ikave mmanganya. ³¹ Nneino mboteko jashilambo jipali: nneino nkulungwa jwa shilambo shajajwe pilanga. ³² Nne nyinulwaga kunani ja shilambo, shina utanje bhowe kugwangu." ³³ Bhabheleketanga genego bhani languya bhani languya namna ga ntuli gwao pupinga bha. ³⁴ Lugwinjili lya bhandu gulutashiye, "Uwetupilikene mmalajilo kuti a kristo shibhatame pitipiti. Namwe nkutayauli, mwana jwa Adamu lashima ajinulye kunani/ Jwene mwana jwa mundu nigeni?" ³⁵ Bai a Yesu gubhalugwile, "shenje shipalipamo na mmanganya kashoko, nnjendangane pabha nkwenenje shenje luvindu luna kunkombolanga. Jwene akwenda paluvindi akakukumanya kwa kwenda. ³⁶ Nninkwetenje shenje, nkulupalilanje shenje mmanganje bhana bhashenje, "Yesu bhasikulugula genego gubha ijuvile bhana ananje. ³⁷ Nkali a Yesu bhalagwiye iranguyo ya igwinji nneyo, bhanga nkulupalilanga. ³⁸ Kupinga litimilile lilobhe lya bhaklungwa geni akulupalile malobhe getu? Namakono ga bhankulungwa aunu kuli lye geni?" ³⁹ Ndiyo maana bhanga nkulupalilanga, managake aisaya bha lugwetena, ⁴⁰ "Bhakalolanga, na bhashitenda mtima jamnji jitope; bhanalolanga kwa meyogaonji nielewa kwamitima ja onji, ni kulupalila nanne ni kwalamyanga." ⁴¹ Isaya bhashikubheleketa genego kwa sababubhashikuona unkulungwa gwa a Yesu nibheleke abari jao. ⁴² Nkali bhakulubhakulungwa bhabhagwinji bhashi kwa kulpalilanga a Yesu; ikave kwajili ja mapalishayo, bhanga nkulupalilanga bhana bhigwangwa nchinagogi. ⁴³ Bhashikupinganga kulumbilwa na bhandu kuliko kulumbililwa na a Nnunu. ⁴⁴ A Yesu gubha lugwile, jwenejo shangulupalile nne, alangulupalila nne jikave ikave na vandu mile nne. ⁴⁵ Najwene amwene nne abhawene bhandumile. ⁴⁶ Nne ngishe malinga shenje pashilambo kupinga kila angul palile nne anatame

parubhindu.⁴⁷ Bhaga mundu jojowe agapilikana ga malobhe gangu anagakamule, nne ngangunkumula: nangaika ukumula shilambo, ikave upate mboka.⁴⁸ Jweke angana nne akakubali malobhe gangu, bhapali bhakwa ukumula; lyene lilobhele limelekete ndiyo lipinga kungukumula lyuva lya mwisho.⁴⁹ Nne nanga bheleketa kwa nafusi jang pe, ikave atati bhambeleshe bhene bhayenu bhashinajila gumbinga bheleketa.⁵⁰ Nne manyi maagizo gao gumi gwa pitipiti, bai genego gungu tayanne mbuti atati pubhamalanjile gene gungu bheleketa."

Chapter 13

¹ Mnaino jikanabho sikukuu, pabha a Yesu bhananji kuti gwake uishe gwajabhula pashilambo nakwenda kwawawa, alya bhapinjilenje bhandu bake bhapalinji pashilambo, ashikwapinganga mpaka mpelo. ² Na lishetani lyabhishiilwe tayati mkati mutima muka Yuda Isikariote, mwana jukasimoni, kumsai Yesu. ³ A Yesu bhamumanyi kuti Awawa bhashivika indu yowe mmakono gabho kavili bhashikopoka kwa Nnungu na bhanakwenda kavili kwa Nnungu. ⁴ Bhashinkunjima pashalya nitandika pai mgubho jabho japalanga. Kabhili nitola taulo mkwitabha bhayene. ⁵ Nitaga mashi mmbakuli nitandusha kwakundanga ni kwanungutanga na taulo makongono bhakujiganywa bhake bhashikwitabha bhayene. ⁶ Nikwiya kwasimoni Petro, na Petro nikwabhalanjila, "Mmakulungwa, mnapinga mgunda makongono gangu?" ⁷ Yesu nijangu lingutenda mkalimanya mnaino, shinimanye mmujo gwamwanja." ⁸ Petro nikwabhalanjia, "Mkakunda makongono gangu mguu." A Yesu nijangula mwana ngamkunda, mkabha pamo nani." ⁹ Simoni Petro nikwabhalanjila, "Mmakulungwa, mnagunde makongono gungupee, ikabhoje mikonojangu na mtwe gwangu." ¹⁰ A Yesu gubhabhalanjile mundu, jojowe ajojile akapingwa ajoje kabhili ikabhenje makongono gake maana shilu shake showe; mmanganya mkoyilenje lakini ngaa bhowe." ¹¹ Pabha a Yesu bhammanui jwenejo shabhasatiti; ndiomanana bhalugwile kuti ngaa bhowe si nyote mmekuwa safi." ¹² Gwane muda go a Yesu pubhakundile makongono gabonji kabhili nikwabhalanjilanga, "Mumanyinji shindendilesho kwenunji?" ¹³ Mnanjemanga nnee, "Mkujiganya, "Nabhakulungwa yeneyo ni kweli na ndiyo punipene." ¹⁴ Managa mnene jwamkulungwa na mkujiganya, njikukundanga makongono genunji na mmanganya mnapigwanga kwakundanga makongono bhananji. ¹⁵ Pabha njikupanganga shilongolela mmanganyangi mtendanje mbuti nikeshindile kugwenunji. ¹⁶ Amini, amini, nakunugulilanga, wamtumwa ngaa jwamkulungwa; kupita antumile wala antumile kulijwakulungwa kupela antumile. ¹⁷ Ugamunyanga ngenego mlalikiwe mtendaga. ¹⁸ Ngulugula kuti mmowenji, maana namanyinji bhangunya nibhagwile nalugula angaa majandiko gapate lingana: jwene alya mikae ngwangu ashijinuka shindilindi shake." ¹⁹ Nakumalanjilanga ali likanabhe koposhela ili shikoposhela, mngamininji kuti nne NDIYO. ²⁰ "Amini, amini, nakuungulilanga amboshela nnee poshela jwejula jungumfuma, amboshe nne anakumposhela jwejula andumile nnee." ²¹ Wakati a Yesu bhakalugulenje ngenego, nilaga muhima, nikogondelanilugula, "Amina amina, nakumugulilanga mundu jumo jwenunji shanyaliti." ²² Bhakujiganywa nilolana, nimonga kujili jikenji pa bhelekete. ²³ Pubhalinginji pameza, jumo kati jabhakujiganywa bhake bhajagamile pashidali mwa Yesu jwejula ambaye a Yesu bhashimkupinga kaje. ²⁴ Simoni Petro nikumuya mkujiganywa jwenejo nilungula, "Mtulungulile nijwei jwenejo bhahakunugula." ²⁵ Mkujiganywa jwejula ajagamile pashidali pa Yesu nikumalanjila, "Mmakulungwa niangeni?" ²⁶ Ndiyo a Yesu gwajangwile, "Nijwenejo shimbambe shipandi shamkate nikupa." Wapambele shipande shankele, nikumpa Yuda mwana juka Simoni iskariote. ²⁷ Baada ja mkate lishetani lishimkunjinjila. Kabhia akatenda shanguya." ²⁸ Lakini jwakwa mundu pakati pamezi amumanyi jalagala lyene lilobhe lyo kungwake. ²⁹ Bhananji pajilanganya kuti pabha Yuda ashikukamala mpatila gwaikunjo a Yesu nikubhalanjila kaume indu itupinga kwaji jasikuku." Au apite kwampanganga masikini. ³⁰ Yuda akaposhelaje mkate, ashimkopoka palanga shanguya, pashenji shilo. ³¹ Wakati Yuda akajauleje a Yesu nilagula, "Nnaino mwana jukadamu ashikunywa, na Nnungu bhashikunywa kupilila jwenejo. ³² Mnungu shishamkuye kupitila kupitila bhayene na shibhakuye shaguya. ³³ Bhana bhashoko, puni pamope mnaino kashoko. Shinoleyanje na mbuti punugulilenje Bhayahudi kugwanda mkakombolanga kuika mnano nakumalanjilanga mmanganyanji kabhili. ³⁴ Nakumpanganga amri ja mpya kuti mpingananje; mbuti nnee punipinjilenje mmanganya nnepeyo pikupingwa mpinganaje mmanganya kwa mmanganya. ³⁵ Kwajili ja pangana bhandu shibhanumanyanga kuti mmanganya ni bhakujiganywa bhangu mpinganangaga mundu na kanjake." ³⁶ Simoni Petro nikwalagulila, "Mmakulungwa mkwenda kwei?" A Yesu nijagula kugwenda mnaina ugwe ukakombola kungegula lakini shungagule baadaye." ³⁷ Petro nikwabhalanjile, "Mmakulungwa kwandi ninankagule mnainope? Nine shinishoye maisha gangu kwajili jenu." ³⁸ A Yesu gwajwangwile, "mmwe shisho ukoto gwenu kwajili jangu? Amini, amini nakulungulila; opongo likakongobhela ukanabhengana mara tatu."

Chapter 14

¹ "Unaulesha mtima gwako lilagalaga. Nikwakulupalila a Nnunu mgulupalilanje nane. ² Mnumba ja wawa ushikola mwalama mwamwingwinji mwalama; kama ngabha nnnneyo ningakululile maana nakwenda kuala ya maali pako patama pagwapo. ³ Mwana nyendaga nialaya maali shingisho kabhili kumtolanga nakukalibhashanga kugwetu, ili puni nnee na mmanganyanji mpangwanje. ⁴ Mgumanyinji mpanda gugwenda." ⁵ Tomaso nkwabhalanjila a Yesu mmakulungwa tukakumanya mpanda gumkwenda Egala! Shitukomle bhuli kumanya mpanda? ⁶ Yesu nikwabhalanjila, "Nnee ndiyo mpanda, gwakweli, na ukoto jwakwa munda akwiya kwawawa ikabheje kupitila kwangu. ⁷ Mmanyanga nnee shimwamanyanjo na Awawa bhangu kaje, kutandubha mnaino mpaka mmujo mumanyinji na mwaweninji." ⁸ Philipo akwalungulilaga a Yesu, "Mmakulungwa mtulangwe Awawa, naweyo shitungamini." ⁹ Yesu gwajagwile, "Pandeni namanganyanji muda gwanjinji ukamanya, ungwe Philipo? Jojowe amwoni nnee abhaweni Awawa igala pukutenda kutuunanguye Awawa?" ¹⁰ Kaininji kuti nnee muni mkati mwa wawa Nawawa mwali mkati mwangu malobhe gungulugu kungwenunji ngalugulu nielepe jika, maana jake Awawa bhatama mkati jangu bhakamula maengo gabho. ¹¹ Mngamininji mmbene, kuti munimukati ja wawa na wawa mubhali mkati jangu na kabhili mngamininji mnee kwamaengo gangu kaje. ¹² Amini, amini, nakunugululinga jwenejo agulupalila nnejo maengo gungutenda, ashatende najwala kwe maenga gaga: nashatende maengo gamakulungwa maana ninakwenda kwa Wawa. ¹³ Shoshowe mjugangaga kupitila lina lyangu Awawa shibhatende a Nnunu bhejinushe kupitila kuka Mwana. ¹⁴ Mwana mnjugangaga shindu shoshowe kupitila lina lyangu shindende. ¹⁵ Mwana mbingangaga, shimkamlanje, "Amuli gangu. ¹⁶ Nani ajugaga Awawa, nabhenebho, shibhapanga nje jwamkujangutilila juna ili amanye tama pamo mpaka pitipiti. ¹⁷ Mbumu ya ukonjelo yakeli. Shilambo shikakombola kumposhela jwenejo pabha jikakomona, au kumanya jwenejo, lakini mmanganya mumanginji jwenejo, pabha anatama pamo na mmanganya shabhe mkati jenunji. ¹⁸ Nganekanga jikapejenunji: shimuje kungwenunji. ¹⁹ Kwamunda kashoko, shilamo shikamona kabhili, lakini mmanganyanji shimonanje kabhili. Pabha ngunatama, namanganyanji shitamangananje nane. ²⁰ Ngene magago shimumanyanje kuti nnee muni mkati mwawawa, matena mmanganya muninginji mkati mwangu, natena nnee muni mkati jenunji. ²¹ Jojowe akamula amuligangu nitendelamaengo ndiyo ambinga nnee, nambinga nwa sapingwe na Awawa yangu, nashimpinje na kwilangiya mne namwe ne kungwake." ²² Yuda (ngabha Iskariote) Nikwabhalanjila a Yesu, "Mmakulungwa shindu shashi shibhonekana kuti shimilangwie mayene kungwetu na ngabha kushilambo? ²³ A Yesu gwajagwile nikumalanjila, "Mwajojowe shambinje shakamule lilobhe lyangu na wawa yangu shibhapinje, na shiuishe kungweke na shitutende ndamo jetu pamo jetu. ²⁴ Jojowe akambina nne akakamula malobhe gangu, lilobhe linkupilikananga lyo ngabha lyangu likabheje lya wawa bhenebho bhandumile. ²⁵ Jilugula malobhega kungwenuji, nilitama pamo namanganyanji pakatipakati penunji. ²⁶ Hata nneyo jwapoyamboya, mbumu yaukonjelo, jwenejo Awawa shibha mtume kwalina lyangu, shanjiganyanje mabogowe na shakumbushianje gowe gene guninugulilenje kungwenunji. ²⁷ Ulele ninakupanganga ulele gwangu mmanganya. Nakumpanganga ngabha shilambo pwikusho ya mnatendanje mitima jenunje jibhe na maugolongondingo, wa bhoga. ²⁸ Mwapilikenenje ila puninugulilenje, "Gunakwenda nnee, nashimnje kabhili, 'Kugwonunji kama mkambinjenje nnee, ikanonyelenje pabha ninakwenda kwa wawa managake wawa ni bhakulungwa kumbita nnee. ²⁹ Ninaino njikumalanjilanga ikabhe koposhela ikoposhelaga mpatanje kuamini. ³⁰ Ngakuguluka malobhe gamangwinji pabha mkulugwa jwa shilambo inakwiya jwenejo jwa ngali mashili kumbita nnee. ³¹ Maangake kuti shilambo shimmanyenye kuti ninakwapinga Awawa, ngunatenda sheshila Awawa bhashinanjila nnee neila bhashimba ulajilo, jimukanje tujabhule apano.

Chapter 15

¹ Nne shabibu ja kweli, na atati yangu bhakulima bha bhabibu. ² Kila liagala nkati jangu likaogola bhana kuli shoya, na kila liagala liogola bhana limila, lipunde ogola. ³ Mmanganya teyalimma konjanga lingo lyalye lilalilobhe lini malanjilenje. ⁴ Ntama ngane nikati jangu, nanne nkati jenunji, malinga ligala pulika bheleka ikave nitepo. Na mmanganya nkati ngane na nne. ⁵ Nne litepo, mmanganya liagara, atamaga nkati jangu nanne nkati jake, jwenejo shaogole sana, managake gwa ndali nne nakombolanga tenda shoshowe shila. ⁶ Mwananga mundu akatame nkti jangu, shajajwe mbuti liangala ni jumula; bhandu ni kumbilila pamo ni jaa pamoto, nitinika. ⁷ Mwanaga ntama gananga nkati jangu, na mwanango malove gangu shigatame nkati jenunji,nnjuganje shoshowe siikupinganga, shintendelwanje. ⁸ Kwagenega aati bhashijinulwa, kuti nnabhelekanga na bhakujiganga bhake. ⁹ Mbuti atati pubha mbinjile nne, nanne na kumpingangammanganya, ntama ngane nkupigana kwangu. ¹⁰ Mwanaga shikamulanje malajiro gangu, shitama ngane nkupingana malinga shinga mwile malajiro ga atati yangu nantama nkupingana. ¹¹ Meleketegene mambo go kungwenunji nkupinga kuangarara kwangu kubhe nkati jenunji na nkupinga kuangarara kwenunji kubhe kwa ukunjelo. ¹² Genega ni malajiro gangu, mpingananje mmanganya kwa shimanganya malinga shinipapijilenje nne. ¹³ Jwawkapi a kwete mbwanga jakonja malinga jeneji kuti asheye shihilu shake ga shimbugsjake.

¹⁴ Mmanganya ni ashambugajangu ntendangaga malajilo gangu. ¹⁵ Ngachemanga bhakutumwa, pabhankutumwa akakushimanya sibhatenda nkulungwa jwake, njikuchemanga ashambugajangu, pabhanji kumalanjinga gowe gumbilikene kushoka kwa Atati. ¹⁶ Mwangangagulanga nne, ningagwilenje mmanganya njendangananje nkaogoyanje, nalubheleko lwenu lutame. Kupinga shoshowe sinjuganje kwa atati kwalina lyangu, bhampanganje. ¹⁷ Genenjinku nnajilanga, kuti mpingananje kila mundu nagwe nnjakwe. ¹⁸ Mwanaga shilambo shishintumbalile, mmanyenje kuti bhashi kundumalilanga nne kabula ja kuntumbalilanga mmanganya. ¹⁹ Mwanaga nkali nginji bhapashilambo, shilambo sika mpinjilenje malinga shibhapingananga shayene; ikabhe mmanganya nngabha bhashisi shilambo na njinkunngagulanga pakati silambo ndiyo maana bhankutu mbalilang. ²⁰ Nkumbu shilanje lilove linimalanjilenje, "Nkutu mwanngabha jwankulungu bhake." mwanaga bhambotekenje nne, shipatanje mbotiko na mmangonya; mwanaga bhakamwilenje lilove lyangu bhanka kamwilenje na lyenunji. ²¹ Shibantende lanje gene gowego ligongo lya lina lyangu pabha ka kwamanyama bhandumile. ²² Nkalinanga bhalanjilanga, bhankanatendanje shambi; ikabhe nne lino bhangalinginji shakwilambilila kwa shambi shaonji. ²³ Andumbalila nne anakwantumbalilaAtati. ²⁴ Mwanaga ngana bhetenda liengo palugwinjili waonjilikana bhetendwa na jumo jwaonji, kaliji bhanga linginji shambi; ikabhe bhashitendanga gowe galbhili bhagawenenji na bhashindu mbalilanga nne na Atati yangu. ²⁵ Gene gagana koposhela kupinga lilobhe litimilile lijansishwe mmalajiro gaonji: Bhana ndumalilanga nne gwangali lebha.' ²⁶ Malanga nkulunguya aishe, shini ntume kungwe nunji kushoka kwa Atati, jwene, mbumu ya unkonjelo jwa kweli, akaposhela kwa Atati, shangogondele. ²⁷ Numbe mmanganya nangongondelenga pabhanchi bhanganga na nne toka nkungai.

Chapter 16

¹ Njikumalanjila aga mamboga nnaikuvalanje. ² Shivanchoyanje palanga pa masinagogi; kajekaje sha jinakwa jili kila ashaulaganje shaganishie kuti anakamwila liengo lya mmbone kwa ajili ja ashipangaya. ³ Shivantendelenje genego kwa ligongo vakakwamnyanga Atati wala vakaamanyanga nne. ⁴ Njkwimomalanjilanga genega ili kuti makati gaikaga ga gegano koposhela, nkumbushilanje kuti nammalinjilenje. Nangammalanjilanga gegano tangu ntai kwa ligongo naliji pamo na mmanganyanji. ⁵ Ikave nnaino nne mwanja kwa vevala vandumile; lakini jwakwa amuya nkati jenunji, "Nkwenda kwei?" ⁶ Kwaligongo njiveleketa aga malove kungwenunji, shia shishigombala mmiti majenunji. ⁷ Hata nneyo, nakummalanjilanga kweli; ni mmbone kungwenunji nyaulaga; kwamaana ngajaule, mbumu ya ukonjelo akaika ku nggwenunji; lakini nyaulaga shinintumekungwenunji. ⁸ Akaga, jwenejo mbumu ya ukonjelo, shakongondele shilambo kuhushu na shambi, kuhushu na haki na kuhushu na hukum. ⁹ Kuhushu na shambi, kwa ligongo vangangulupalilanga nne, ¹⁰ Kuhushu na haki kwa ligongo kwenda kwa ababa (atati), na nkamonanga kavili; ¹¹ Nakuhushu na hukum kwaligongo jwankulungwa jwa ulimwengu gumo ashihukumwiwa. ¹² Ngwete ga majinji ga kuntashianga, lakini nkagamanyanga nnaino. ¹³ Lakini, jwene mbumu jwa kweli, aikaga, shavalongolelanje mu kweli mowe; vava akakunguluka kwa ligongo lyake nnyene; ikave gogowe ga shapilikane, shagataye gene mamtogo; n shaamanyishe kungwenu pugapinga kwia gene mambo gapinga kwia. ¹⁴ Jwenejo shandukuye nne, kwa ligongo shaagajamwile mambo gangu na shagakomele mmbila kungwenunji. ¹⁵ Indu yowe ivakwete atati ni yangu; kwa nneyo pumelenje kuti Mbumu shajamule mambo gangu na shagamanyie kungwenunji. ¹⁶ Bado makati gashoka, nkamonanga kavili; na bada ja muda gwa ngupi kavili, shimmonanje." ¹⁷ Vajiganywa vananji vao gwatashenenji, "Nndi shakufuvalanjila, "Muda gwa ngupi, nkamonanga kavili; na tena muda gwangupi shimmonanje; na kwa ligongo ngwenda kwa Atati?" ¹⁸ Kwa nneyo guvavelekete, "Nishindu shashi sivaveleketa, 'Bado muda gwa ngupi?' Tukamanyia sivaveleketa." ¹⁹ A Yesu vashikumanya kuti na kangani kwanga kupinga kwaauya, na valao gwalugulilenje, "Nnauyana nmayenenji kuganda lyeneli shimelekete, "Ukavili' na bada ja muda gwa nngupi shinimonanje?" ²⁰ Amini, amini, nakunnugulilanga, sinngutanje na nyinyilika ikave shilambo shishijangale, na shintengukanje lakini kutenguka kwenunjisikupindikusha kuva kwinonyele. ²¹ Jwandonya anatenguka makati pava na mboteko kwa ligongo makati ga kwigopola gaikaga; ikave aigopolaga mwana, akakumbushila kavili mboteko kwa ligongo lya kwinonyela kuti mwana avelekwe pashilambo. ²² Mmanganyanji nnepeila nkwenenje lipamba nnaino, ikaveje shinimonanje kavili; na mitima jenunji shijinyonyele na jwakwa apingakombola kukushoya kwinonyela kwenunji. ²³ Lyene lyuva lyo nkamuyanga maswali. Amini, amini, nakummalanjilanga, nnjugangaga lyo lyowe kwa Atati, shivampanganje kwa lina lyangu. ²⁴ Mpaka nnaino nkanavejuganga lyo lyowe kwa lina lyangu; njuganje, na mimanganyanji shimposhelanje ili kuti kwinonyela kwenunji kukamilike. ²⁵ Njikunguluka na mmanganyanji kwa shiveleketa shkaelewela, ikave shaajinakwia pene ngakunguluka kwa shiveleketo shkaeleweka lakini badala jake shini malanjilanje gwangali nngiyo gwahusu Atati. ²⁶ Lyene lyuva lyo shinjinganje kwa lina lyangu, wala nngamalanjilanga kuti shinaanjuje Atati kwa ajili jenunji; ²⁷ Pava Atati vayene vanakumpinganga kwa ligongo nichimbinganga nne na kwaligongo ninchingamininji kuti ngoposhele kwa Atati. ²⁸ Kungoposhele kwa Atati na ngishe pa shilambo, kavili, najaula pashilambo, ngwenda kwa Atati. ²⁹ Vakwanjiganya vao guvaalugulila, "Nnilola, nnaino nnabeleketa gwa ngalimngiyo na ndatumia mafumbo. ³⁰ Nnaino, tunamanyia kuti nnakugamanya gowe na nkapiga mundu jojowe ammuye maswali kwa lyene ligongo li tunakungamini kuti kunkoposhela kwa ashipanganya. ³¹ Yesu guvajangawile, "Nnaino nngamininji?" ³² Ninole, shaajinakwiya, elo na hakika jiishe, pene pungupinganganga palaganyika kila jumo kwenda kunngwake na kuneka jikape. Lakini nne nngava jikajangu kwa ligongo Atati valina nne. ³³ Njimmalanjilanga gegano, ili mpate kolanga na ulele mmangangaga mkati jangu, pashilambo nkwenenje dhiki, lakini mwitimalikanje muntima, nne shishinepela shilambo.

Chapter 17

¹ A Yesu vashikugaveleketa gene mambo ga; halafu guvajinwile meyo gao kuliunda na guvaveleketa, "Atati, shaa jiishe; muntu kuye mwana gwenu na mwana na jwalale anitukuye nimwe - ² malinga nneila shimumpele mashili kwa yoowe ikweti ihi ili avapanganje kulama kwa n'ngali mpelo kwa vwenji vumumpele. ³ Kweneku ni kulama kwa ngali mpelo: kuti vam'manyanje m'mwe, Ashipanganya va kweli na va namna jao, na jwalake jumun'tumile, A Yesu Kilishito. ⁴ Nashikun'tukuya hapano pashilambo, na kulimaliya liengo lim'mbele mlikamule. ⁵ N'naino, Atati, n'ndukuye n'nepamo na m'mwe m'mayene kwa kwekula kutukuya kuni nako pamo na m'mwe, shilambo shikanave gumbwa. ⁶ Nashikulunkula lina lyenu kwa vandu vum'mbele hapana pashilambo. Valingini vandu venu; ikave mwashikungamuya n'ne. na valaonji vashikulikamula lilove lyenu. ⁷ N'naino vanamanyanga kuti kila shindu shim'mbele n'ne shikopoka kun'gwenu, ⁸ kwa gegala malove gum'mbele n'ne napelenji valao. Na vagaposhelenje naa amanya kuti n'ne kun'ngwenu kungoposhela, na vashiaminini kuti m'mwe n'shunduma mmwe. ⁹ Nakwajujilanga valaonji. Ngakushijujila shilambo ikave vevala vum'mbele pava valao ni venu. ¹⁰ Indu yowe ili yangu ni yenu, na yeila ili yenu ni yangu; na n'ne ngunatukuywa mu yeneyo. N'ne ngapagwa kavili nishilambo, ikave valaonji vapalinji n'shilambo, na n'ne nakia n'naino kun'ngwenu. ¹¹ Atati Nkonjelo, mwagoyanje kwa lina lyenu lim'mbele, ili valaonji vavanganje na ujumo, malinga n'ne na m'mwe shituli na ujumo. ¹² Punaliji na valaonji, nashikwagoyanga kwa lina lim'mbele; Nashikwagoyanga na jwakwa hata jumo jwaonji aovile ikave mwana jwa ova, ili kuti majandiko gatimilile. ¹³ N'naino ngwia koko; ikave ngunaveleketa gegana pashilambo ili kuti kwinonyela kwangu kutimilila n'kati jaonji vavenenji. ¹⁴ Njikwapanganga lilove lyenu; shilambo shishikwashimanga kwa ligongo valaonji n'ngava va pashilambo, malinga n'ne shinili n'ngava na jwa pashilambo ¹⁵ Ngakwajujilanga kuti mwasho yanje pashilambo ikave mwagoyanje na jwejula n'ngulu. ¹⁶ Valaonji n'ngava va pashilambo malinga n'ne shinili n'ngava ja pashilambo. ¹⁷ Mnavikanje wakifu kun'ngwenu m'mayene katika Kweli; lilove lyenu ndio kweli. ¹⁸ Mwandumile pashilambo, na n'ne njikwatamanga kushilambo. ¹⁹ Kwa valaonji, n'ne nakwishoya na mwene ili kuti na valaonji vaishoyanje ku n'ngwenu kwa jeji kweli. ²⁰ N'ngava vanganyanji peva vungwajujilanga, ikave na vevala vappinga kwa amini kwa lilove lyaonji ²¹ ili kuti na valaonji vavanganje na ugumo, malinga m'mwe Atati, shin'ni n'kati jangu na n'ne n'kati jenu. Nakwajujilanga ili kuti na valaonji vakombolanje kuua n'kati jetu ilishilambo shikombole kuamini kuti m'mwe n'shinduma n'ne. ²² Utukunyo gula gum'mbele n'ne naapelenje valaonji, ili kuti vakombolanje kuva na ugumo, malinga uwe shituli vamo - ²³ N'ne nkati jaonji, na m'mwe n'kati jangu, ili vakombolanje kamilishwa mu ugumo; ili shilambo shimanye kuti hakika m'mwe ndio n'ndumile, na kwapinganga, malinga m'mwe shim'mbinjile, n'ne. ²⁴ Atati, sheshila shim'mbele n'ne - Napinga kuti na valaonji vakombolanje kuva pamo na n'ne mahali puni ili vakombolanje kuuna n'ng'inio gwangu, gwegula gum'mbele: pava m'mwe mwashikumbinga n'ne jikanave gumbwa miji mililo ja shilambo. ²⁵ Atati n'kwete haki, shilambo shan'ngamanya m'mwe, lakini n'ne nakum'manya m'mwe; na vanamanyanga kuti mwashikunduma. ²⁶ Nashikulitenda lina lyenu limanyishe kun'ngwaonji na shinilitenda limanyishili kuti kwekula kupinga kwaliji m'mbinje n'ne kutendeshe kuva n'kati jaonji, na n'ne ngombole kuva n'kati jaonji."

Chapter 18

¹ Baada ja aYesu veleketi gegano malove ga vashi nkujaula na vajiganywa vao kuloya nni kote lya Kidloni, kujaliji bustani, valavo na vajiganywa vao ni jinjala nkati jake. ² Alafu jwene Yuda, apingaga kwa saliti, na jwalake alimanyi lyene lieneo lyo, pava aYesu vatendaga kwenda lyene lieneo lyo matakwa mala puva vaga na vajiganywa vao. ³ Najwalake Yuda, pai wene kuti ashipata likundi lya nkulinda na maofisa kapoka kwa vakulungwa va ankuvishila, ni ikangava linginji na taa, tochina silaa. ⁴ Na valavo aYesu, vali vamanjikila shindu sha tendaga tendwa kwa ajili jao, vashinkuikopoya mmuji nikwa uyanga, "Ni gani junkunnoleya?" ⁵ Na vala vonyi ni jangulanga, "A Yesu va ku Nashaleti." A Yesu ni kwa valanjilanga, "Ndio nne" Na jwalake Yuda ava saliti, ashinkujima pamope na ashinkulindi. ⁶ Kwa nneyo puva valanjilenje, "Ndiyo nne" vashinkuvunjangana shannyuma ni gwanganga pai. ⁷ Alafu ni kwa vyanga kavili, "Ni gani yunkunnoleya? Na vala vonji ni jangula kavili "A Yesu va ku Nashaleti." ⁸ A Yesu ni kwa jangulanga, "Mbone ni mmalanjilenje kuti ndiyo nne; kwa nneyo mwanaga nna noleyanga nne, mwa lekanje vene vananji va jenda ngane." ⁹ Genega gashinkuva nnei pinga lyene liloveyo litimilishe; pene pava velenje; "Nkati ja vevala vummbele, nanga nng'ovya wala jumo." ¹⁰ Ndio aShimoni Petili, valiji na upanga, nikuunguta ni kunkata lishikio lya kunnilo nitumwa jwa ankuvishila Vakulungwa. Na lina lyake jwene ntumwa jo pu lya liji Maluko. ¹¹ A Yesu ni kummalanjila Petili, "Ujanago upanga gwako nni gonelo lyake. Kwa nndi nguna shing'wele shene shikombe sha ambele Awawa?" ¹² Bai lyelila likundi lya ashinkulindi na lijemedali, na vatumwa va Vayaudi, vashinkwa kamulanga aYesu ni kwatava. ¹³ Na vala vonji ni kwa pelekewanti mpaka kwa Anasi, pava valavo pashinkuva akwegwao a Kayafa, venevo nchiyo valiji ankuvishila Vakulungwa kwa shene shakasho. ¹⁴ Lelo aKayafa ndiyo valiji vakopoya mashauli Vayaudi ga kuti ishinkubidi mundu jumo awe kwa ajili ja vandu. ¹⁵ Shimoni Petili ashinkwa kagula aYesu, na nnepeyo nkujiganywa juna. Na jwene nkajiganywa atendaga manyika kwa ankuvishila vakulungwa, na jwalake ni jinjala pamope na aYesu nni beewa lya ankuvishila Vakulungwa; ¹⁶ ikaveje Petili paliji ashinkujima palanga ja nnango. Bai jwejula nkujiganywa amanyika ga kwa ankuvishila vakulungwa, ashinkukopoka palanga ni kwenda kunguluka na ka jwene jwa nkongwe ntamwa alindaga nnango ni kunnjinjia Petili nkati. ¹⁷ Bai jwene boi aliji nkulindila pannango, ashiku mmalanjila Petili, "Bhuli ugwe twajilaga jumo jwa vakagulanga va jwene munduju?" Najwalake niveleketa, "Nne nngava." ¹⁸ Na vevala vatumwa na vakulungwa vashinkuvava jimingene pene maali; vapali lenje moto gwaonji pava jashinkupagwa mmbepo, kwa nneyo vatendaga jotanga moto pinga vapatanje lyoto. Najwa lake Petili ashinkuvanagonji, ani jota moto ali ajimi. ¹⁹ Ankuvishila vakulungwa vashinkwa ushishia aYesu juu ja vajiganywa vao na mafundisho gao. ²⁰ A Yesu ni jangula, "Njikuuvalanji gwangali nng'iyu ulimwengu; Nne njikufundisha mala kwa mala mmasinagogi na mma kanisa maali pa kukushanyikanga Vayaudi. Nanne nanga veleketi lyolyowe pa sili? ²¹ Kwa nndi nchikumuyanga? Mwa uyanje vambili kanilenje shiusu shene shinishivelekete. Vene vandu va vai kugamanyanga gegala mambo ga melekete. ²² A Yesu pavelekete nneyo, jumo kati ja vakulungwa ashinkujima ni kwa koma aYesu na nkono gwake alafu niveleketa, "Buli, nneyo ndiyo shiikumbidi kwa jangula ankuvishila vakulungwa?" ²³ Na valavo aYesu ni kunnjangula, "Mwanaga melekete shindu shoshowe sha nnga konja bai uve shaidi kwa ajili ja ualibifu, na mwanaga ninjangwile ukoto kwa nndi kungoma?" ²⁴ Ndio aAnasi puva peleshe aYesu kwa kayaga ankuvishila vakulungwa vali vatavilwe. ²⁵ Lelo Simoni Petili paliji ashinkujima ani kwitaga ntukuta nng'ene. Halafu vevala vandu ni ku mmalanjilanga. "Buli, ugwe na gwalako nngava jumo jwa vajiganywa vake?" Ni kana ni veleketi "Nne nngava." ²⁶ Jumo jwa vatumwa va ankuvishila vakulungwa, ambajo aliji jwa nnung'una jwa jwejula jwannume ambajo Petili ashinkukata lishiio, ashinkuveleketa, "Bulitwajilaga ugwe nikuwene nago kwekula kubushitani kula?" ²⁷ Petili ni kana kavili, na muda gogo lipongo ni kongovela. ²⁸ Bai ni kwatolanga aYesu kopoka kwa aKayafa mpaka pali Plaitolio. Puyaliji lyamba lya kwilava. ²⁹ Kwa nneyo aPilato ni kwa jendelanga ni veleketi. "Ni lishitaka gani likunng'usu jwene mundu ju?" Ni kwa jangulanga ni kwa valanjilanga. "Mwanaga jwene munduju akanave nkutenda ualibifu, tukana mpeleshe kunngwenu?" ³⁰ Ni kwa jangulanga ni kwa valanjilanga, "Mwanaga jwene mundu ju akanave nkutenda ualibifu, tukana mpeleshe kunngwenu." ³¹ A Pilato ni kwa valanjilanga, "Mwatotanje mmanganya mmasha yene." Nka ukumunji lingana na shalia jenunji." Na vala vonji Mayaudi ni kwa valanyilanga, "Shalia jina kutulimbua uwe kumulaga mundu jojowe." ³² Vashinkuveleketanga genega pinga lilove lya aYesu litimilishe, lilove lyaliji lyali veleketi juu ja shivo shao. ³³ Bai aPilato nijinjila kavili ku Plaitolio ni ashema aYesu; nikwavalanjila, "Buli, mmwe ndio mmakulungwa wa Wayaudi?" ³⁴ A Yesu nikunnjangula, "Buli, ugwe una uya lyene liswali li kwa Sababu unapinga manya au sababu vana vashikutamanga kuti umuyenne?" ³⁵ Na valavo A Pilato ni jangula, "Nne ngava Nnyaudi, au nngava nneyo?" Litaifa lyenu na ankuvishila vakulungwa ndio vampelekenje kunngwangu; mmwe ntendile nndi? ³⁶ A Yesu ni jangula; "Ukulungwa gwangu nngava gwa pa dunia pano, kaliji ukulungwa gwangu ukaliji na seemu pa dunia

jino vatumishi vanga vakangomanilenje nguna shoywe kwa vayaudi. Kwa kweli ukulungwa gwangu ukakopoka pepano" ³⁷ Bayi A Pilato ni kwa valanjika, "Buli, mmwe kweli ni mma kulungwa?" A Yeshu ni jangula, "mmwendio shinku veleketeta kuti nne njinkuvelekwa na kwa shene shumilo sho nne njikwiya pa dunia pinga mme shuuda jwa jejila kweli. Jojoe akwete na jenejo kweli ana kulipilikanila lilove lyangu. ³⁸ A Pilato ni kwa valanjila, "Kweli ndio nndi?" Navalavo pa veleketeta genega ni kwenda kwa Vayaudi ni kwa valanjilanga "Ngakujiona sababu jojoe kuka jwene mundu ju. ³⁹ Mmanganya nkwenje utamaduni undenda ni nngugulilanje nkutwa junu muda gwa Pasaka. Buli nnapinganga ni nng'ugulili nkulungwa jwa Vayaudi." ⁴⁰ Ndiyo pagombilenje nyenye vani veleketanga, nngava jweneju, ntu ugulile Balaba." Na jwene Balaba jo ashinkuva nnyang'anyi.

Chapter 19

¹ Bhai Pilato ashikunkamula Yesu ni nkunkoma himbo. ² Nabhahonji askari bhashikosotonga taji. Janibha ni kumikanga mutwe ni kugwasha libhazi la zambarau. ³ Nukwendangana bhalibheleketanga salamu hamfalme bha Kuyahudi! ni kumkonganga makofi. ⁴ Kwa nneyo Pilato ashikukoposhela palanga, "Nikwabhalanyilanga jwenejo mundu nakupeleshilanga palanga kwemunji mpatanje kumalanjilanga jabha nne ngalola likosa lyolyoe kugwake." ⁵ Kwa nneyo Yesu gwakoposhele palanga ili awele taji ja miwa na lyelila livazi lya zambalau. Pilato gwabhelekete, "Nnolelanje jwe munduju!" ⁶ Bhai bhevela vyakulugwanji wa makuhani na bhakuhudumia pubhano lilenje bhasibheleketa nga nyenye ni bheleketanga, "Bhansulubanj, bhansulubunji." Pilato ni bheleketa, "Munjamulanje mmanganya bhahi mkantesanje, kwa maana nne shakapi shinishiweni juu yake." ⁷ Wayahudi bhashikajangula, "Uwe tushikola sheria, na kwa sheria jenejo bhanastahili kubhalagwa bhashikwitembangwa bhenebho amwana bha Nnungu." ⁸ Bhai Pilato bhakapilikanaje lyene lilobhe bhashikujogopa, ⁹ ni jojila nkati la Praitorio ni bheleketa Yesu, "Mwe kukoposhele kwapi? Lakini Yesu bhangabheleketa shindi." ¹⁰ Bhai Pilato ni bheleketa nkabheleketa shindu ukakumanya nne njikola mamlaka/mashiri gakugula na mashiri gakusulubisha?" ¹¹ Yesu gwabheleketa higwe mwanaga ukwete juu yangu kama upatile kwa Nnungu kunani kwa nneyo jwenejo andavile ashikola shambi jili jajikulugwa zaidi." ¹² Na tangu penepo, Pilato ashikuloleya namna ja kungula, lakini Wayahudi bhashigombanga nyenye mmwe mugugula mwe ngabha mbungajenu Kaisari: Kila mundu akwitembanga mkulugwa anakumfitini kaisari." ¹³ Bhai akapilikanile gene malove geni kukoposhea Yesu palanga ni tama kunani pakiti ja hukumu mahali pa sakafu, ja magaga au kwa Kiebrania, Gabatha. ¹⁴ Nayo puyaliji maandalizi ya pasaka yapatile muda gwa saa sita. Ni kwabhalanjile nga Wayahudi, "Munolanje mkulugwa jwenunji!" ¹⁵ Bhahi bhevela nigombanga nyenye munchoye munchoye asulubiwe!" Pilato gwabhalanjilanje ni msulubishe mkulu gwajwenunji?" Bhakulugwanji wa makuhani gubhammalanjilanje, "Bhai twangali jwankulugwa ila Kaisari." ¹⁶ Bhahi gubhamkamulanje mmikono mwahonji bhansubishanje Yesu. ¹⁷ Ngwashoshele ili ajigile msalaba gwave mpaka mahali pashemilewe puvu la mtwe au Kiebrania Golgotha. ¹⁸ Gubhamshulubishanje kweneko na bhananji bhabhili jumo akuwo na jumo akuno Yesu pakati. ¹⁹ Na Pilato gwajandishe amani ni bhika kunani gwa msalaba. Ni jandikwa: YESU MNAZARETI, MFALME WA WAYAHUDI. ²⁰ Bhahi veno malove ge nisomanga bhabhajijini pakati pa Wayahudi mahali pepela phubhasulubiwe Yesu pupaliji kalibu mji na hishikujandikwa Kiebrania na Kirumi na Kiyunani. ²¹ Bhahi bhakulugwanji bya Kiyuni ni kumalanjila Pilato, "Unajandishe, 'Mfalme wa Wahahudi; bali ja kwamba jwejula ashibheleketa nne ni mkulugwa jwa Wayahudi." ²² Pilato gwajangule, "Punyandishe nyandishe." ²³ Nabhalahonji askari ngubhansulubishanje Yesu bhashinkukamulanga nguo yake ni gabhanya mafungu neheshe kwa kila askari lifungu lyake na kanzu, na jwalake, kanzujila jangashonwa pujaliji jishikufumwa toka kunani bhasi. ²⁴ Gubhabhalanjiane bhaipapulanje, au bhapinganje kura jibhe janani." Ili tilimie andiko libheleketa bhashinkagabhananga nguo yangu, na livazi bhasikapigia kura, basi shibhatendilanje wale askari." ²⁵ Na pepala pa msalaba gwake Yesu, walikuwa bhajimananje akwabhe na umbu la amama yake, Mariamu wa Kuopa na Mariamu Magderena. ²⁶ Bhai Yesu gwaweni mama yake na mwanafunzi ampinjile ajimile karibu ni kwabhalanjila akwabhe bhake, mama munole mwana gwenu!" ²⁷ Kisha gwanugulile mvuluganya jwake, "Nnole, mwanagwenu. "Tangu gwegula muda jwejula nkuluganya gwajigile kugwake. ²⁸ Baada gagenego Yesu hali hamumanji gabha gohe gamalile ili liandiko litimie, gwabheleketa, "Na kola nnjota." ²⁹ Pashikupagwa chombo kishimkugumbala sila gubhatajilanje sifongo igumbale siku juu ja lukohiwa hisopo, gubhapeleshelanje nkangwa. ³⁰ Bhai Yesu gwaiposhele jejila siku gwavelekete, "Ngamalile." Ashikuinama nntwe, ni jisalimu ntima gwake. ³¹ Bhai Wayahudi kwa sababu shihili shinatame ndani ya moga saba nnani mwa msalaba moga ga Sabato (Sabato puyaliji lyubha lyalikulugwa), bhashikumjuganga Pilato makongono gahonji askari gatemwe, bhashoyanje. ³² Bhahii askari gubhajalaje nikuntemanga mguugwa kwanza na gwaphili na wale gubhasulubiwanje pamo. ³³ Lakini pubhahikananje pa Yesu pubholilanje Yesu awile, bhangatemanga makongono. ³⁴ Lakini askari jumo ashikumchoma mkuku na mara ni kopoka minyai na mashi. ³⁵ Nalolile ushuhuda gwake ni kweli na amanyi alibheleketa kweli. Ili mmaganya mmagananje na kusadiki. ³⁶ Genego gakoposhele ili lilove litimie gwakapi ngupa utemilwe ili lilove litimie." ³⁷ Na lilobhe lingine lishipagwa bhashikunnolanga jwenejo jubhanchomilenje" ³⁸ Hata baada ja jenege Yusufu wa Arimathayo, na jwalake nkuluganya jwake Yesu, ashikujunga na Pilato ashikumpa ruhusa ni shayashihilu sha Yesu. ³⁹ Akaenda Nicodemo najwalake yula aliyemwendea shilo hapo kwanza nijikala machangannyiko gwamane mane na shanda za kitani japalile latili ja mia. ⁴⁰ Bhahi gubhatolilanje shihilu shake Yesu nitabha sanda ja kitani na manukato, shihili desteri jabha Yahudi namna jashika. ⁴¹ Na papela pepala pa bhasulubiwe pupaliji pa bustani na nkati ja bustani pashikupagwa likaburi lyampya lyangatagwa mundu joJoe nkati jwake. ⁴² Bhahi, mwenemo kwa sababu ja maandalio ga Wayahudi, ni kwendangana ni kwabhika Yesu maana lwelila likaburi putyanji tome.

Chapter 20

¹ Hata lyubha la kwanza lya juma Mariam Magederena ashikujabhula lyambape na lubhinda bada ni kulibhona liganga lishishoya pali kaburi. ² Bhahi gwajaule mbio gwashe kwa Simon Petro na kwa nkuluganya jwampendile Yesu, gwammalanjile bhashikunshoyanga nnikaburi, wala tukamanya kubhamishilenje." ³ Bhahi Petro gwashoshile na nkuluganya juna gubhakamulanje mpanda guna kwenda kuli kaburi. ⁴ Gubhajabhulenje mbio bhoe bhavilinji na juna nkuluganya gubhaja ulenje mbio upesi na Petro paliji jwa kwanza kuhika pali kaburi. ⁵ Ashikuinama na hurumila gwaviweni itambaa ya sanda ishigona, lakini gwajinjile. ⁶ Bhai gwaishe Simon Petro ashikunkagula ni jinjila nnikaburi. Nilola itambaa igonile ⁷ na jejila lesa jakutwe pujaliji kugwake jangagona pamo na itambaa bali ishisongwasongwa mbali mahali pa jikape. ⁸ Bhai gwaishe jwejula mkukumnganya juna paliji jwa kwanza kuika pari kaburi gwaloli na amini. ⁹ Kwa maana bhangelimanyanga liandiko kwamba ishikumpasa kuyuka na kafufuka. ¹⁰ Bhahi bhakuganya bhoe gwajaulenje na kwenda kugwahonji. ¹¹ Lakini Mariamu palinji ashikufima tome na likaburi palanga yake hatendaguta bhai ni guta nnehino ashikuinama na kuhunimila nkati mwa likaburi. ¹² Gwawenji ashitutume bhabhili bhakwetenje mavazi ganawe, bhatemigenenje jumo kuntwe na jumo kumakongono pabhagonile shihilu sha Yesu. ¹³ Nao ni kwahuya mama shikuguta hindu shashi, "Kwa sababu bhashikwashoyanga Akulugwa bhanga, wala nne ngakwamanya kubhavisilenje." ¹⁴ Kwa nneyo gubhaveleketenje nigeukanga kunyuma nikumwonanga Yesu ajimile bhanamanyanje Yesu ajimile. ¹⁵ Yesu gwamushie, "Mama inkuguta hindu yashi jukunoleya gani? Nae pubhaghania munda atunza bustani, "Bwana, mwanaga mutolie nnughulile pumumishile nwe shininchoye pumushile." ¹⁶ Yesu gwamugulile, "Mariamu." Jwenejo gwaloli nyuma, gwanugulile Kiebrania, "Raboni," yaani nkuluganya jwangu." ¹⁷ Yesu gwamalanjile, "Nnangamule, kwa maana nganabhe kugunda kwenda kwa hatati bhangu; lakini ujende kwa shapwanga ukalugulilanje vagunika kwenda kwa Hatati bhangu, nanyi Ababa yenu kwa Nnangu venunji na kwa Nnangu bhangu naye ni jumope." ¹⁸ Maria Magederena gwajabhule kwenda kwapashanga bhakuluganya habari ya kwamba nabyeni Annungu," na kumughulilanga gnegu. ¹⁹ Pujaliji ligulo lyubha la kwanza pepapala pubhalinginji bhaluganyanga milango jishiugalwa kwa jokopa Wayahudi, gwaishe Yesu gwajimi pakati nikwalughulinga ukunjelo ibhe kwenunji." ²⁰ Na akabheleketeje genego gwalaguyanji mikono jake pa ubavu gwake. Bai bhakuluganya bhashikufuvahinji kwabhona Akulungwa. ²¹ Basi Yesu gwalughulilenje kavile, "Ukonjole ubhe kwenunji. Malinga Atati shibhandumile nne nne na kumpelekanga mmanganya." ²² Na baada javeleketa nikwawuvianga, ni kwabhalanjilanga, Mposhelanji Ntima Mtakatifu. ²³ Bhobhonji shimwaondoleanje shambi, bhaondolowanye na bhobhonji shimwatawilenje shambi shibhatavilanjiwe." ²⁴ Walakini jumo jwahonji bhabhala thensala Tomasi semwa pacha hakapaliji puvali na Yesu. ²⁵ Bhahi bhakulondola bhananji au bhalanjilanje, "Tushikwabhana Akulungwa." Gwabhalanjilanje, "Nne ngahione mukono mwake likovu na msumali na ndanje shikoe shangu pa msumari na taga nkono gwangu pa mbavu gwake nne nga'aminini hata kashiki." ²⁶ Bhai lyuva la nane bhakuluganya bhake bhashikupagwanga nkati na ka Tomasi pamo nao. Gwaishe Yesu na milango bhashikuhugalanga gwajimi pakati ni bheleketa ukunjelo ubhe pamoni kwenu." ²⁷ Kisha nikunugulila Tomasi, tola kidole shako ulole mikono jangu; ujigala na nkono gwako utaje mbavu mwangu; wala unawe gwangaamini." ²⁸ Tomaso gwamalanjile, "Akulugwa bhangu na hashipanganya bhangu." ²⁹ Yesu gwanugulile hugwe hunawe pabha ushimo na nihamini heri bhebhala bhangamona na amini." ³⁰ Bhai ishipagwa ishara jaji gwinji jatendile Yesu mmoja mwabhakulondola bhake jangajandikwa mwemuno nkati shitabu; ³¹ lakini jishijandikwa papatanje kuluganya jabha Yesu bhashibha Kristo, mwana jwa Ashipanganya, na mmanganje na lama kwa lina lyaho.

Chapter 21

¹ Baada ja geneyo Yesu bhashikadhihirisha kavili kwa bhakulunganya bhake pa Bahari ja Teiberia; naye nikwilanguya nahino: ² Simoni Petro na Tomasi ashemwaga jwamba na Nathaniel jwa kana ja Galilaya, na mwana jwa Zebedayo na bhananji bhaphili bhakuluganya bhake bhapalinji pamo. ³ Simon Petro nibheleketa, "Na kwendaa kuloleya samaki." Ngubhalaanje, mbohe tunakwiya nawe." Bhahighubhajaulenje nijinjila nchombo cha sheshila shilo bhangapatanga shindu. ⁴ Hata lyamba kupushele, Yesu ashikujima nyenje mwa bahali, lakini bhakuluganya wake bhangaelewanga kama ni Yesu. ⁵ Bhai Yesu gwabhalanjanje, "Bhanangu, njingi shipali kitoweyo?" Gubhamalanjanjanje, "La." ⁶ Ngwabhalanjanje, "Njahanji lijafu upanda gwa kuume gwachombo, mmanganya shimpatanje." Bhai ghubhajahilenje wala bhangakombolanga kulihuta kwa sababu ya samaki bhabhagwinyi. ⁷ Bhai jwajula mkuluganya jubhampinjile Yesu Petro, "Helo Akulugwa." Naye Simoni Petro akapilikanaje yabha Akulugwa, ashikutabha nguo jake (maana paliji makono), gwahijhile mbahari. ⁸ Na bhebhalah bhakuluganya bhananji gubhahishenje kumashua (maana bhakalijini palalika na shilambo za jumla, ila yapata dhira mia mbili), bhashikukotanga lyelila lijafana yamaki. ⁹ Bhakaulukanje kubwani nijotanga moto gwa mkaa na pamina pashikatanga samaki na mkate. ¹⁰ Yesu gwalugulanje, "Bhapelekanje samaki." ¹¹ Bhai Simoni Petro ashikukwela nchombo ni huta lijafu kubwani mia hamsini na ghatatu; japo bhalinginji bhabhangwinji lyangapapuka. ¹² Yesu gwalilugululanje, "Njihananje mg'ugulanje kukangwa." Wala jwakapi munda katika phephala wakulunganya asubutu kumwuya, "Ugwa gani?" Bhalimanyanga yabha ni Nkulugwa. ¹³ Yesu gwashoshile nishoya mkate, nikapanganga na samaki/omba nnepeyo nnepeyo. ¹⁴ Jenejo kabhili mara jatatu ja Yesu kubhonekana na bhakulunganya bhao baada jayuka kuposhela wafu. ¹⁵ Bhai bhalyanaajeje Yesu gwanugulile Simon Petro, "Huli Simoni na hugwe Yohana hugwe, ulimbinga kuliko habha?" Gwanugulile, "Helo, Akulugwa; "Mmwe nnimanya nakumpinga." Gwanugulile ulishe bhana ngodoro wangu." ¹⁶ Ngwanugulile mava ja phili, "Simoni wa Yohana, uli, mbinga?" Elo nimanya mmwe nakumpinga. "Gwanugulile ushunje ngondora yangu." ¹⁷ Gwanugulile mara ja tatu, "Simoni, wa Yohana, Uli, mbinga?" Petro hashikumbala baada jakumalanji mara jatatu, "Uli mbinga, "Akulugwa, hugwe umumanyi kutigulikakupinga goe; gwanugulile ushunje ngondora yangu. ¹⁸ Ngwabhelekete kweli kweli nakulugulila wakati gwaliji nchanda ushikwitabha ngene kwenda kakapinga; lakini pushubhe kongopala shunyo she mikono jako na kukutabha na kukujigala kwangapinga." ¹⁹ Ashinkubheleketa iyene lilobhe kwanyoosha shawa kifo shashi shakutukuza Nnugu. Bhai akabhelekete genego ni kunughulila ungagule." ²⁰ Petro gwalolile nnyuma ni kumona jwejula nkulunganya jwampendile Yesu ankagwile atemi pa kifua pake gwala shalya shaligulo ni bheleketa hakulugwa gani shashaliti?" ²¹ Bhahi Petro ashikunola jwenejo ni kunughulila Nkulugwa na jwenejo je?" ²² Yesu gwamushiye hibhaga napinga atame hata pushigisho hisikupase ugwe?" Ungagule nne. ²³ Bhai lyelila hisikupase lishinkujenela pakati pa ashapyangu kwamba nkuluganya jwejula hkw walakini najwale Yesu nikumugulila hakauhibhaga napinga jwenuju atame hata pushigishi kupasa na hugwe?" ²⁴ Jwenejo ndio jwejula nkuluganya hashuhudia genega na hajandishe genega, mbowe tushimanya jabha ushuda gwabho gwakweli. ²⁵ Gapali mambo gamagwinji gatendite Yesu ambayo gana gangajandikwa gamo gamo nadhania hata shilambo hikanatoshe pabha hitabu yahigwinji.

Romans

Chapter 1

¹ A Paulo, vatumwa va Ayesu Kristo, vashemilwe mtumwa, kuvikwa jaka Mungu. ² Aji nio jejila jivalugulilwe bukala kupitila vatumwa vake kupitila maandiko matakati. ³ Ni kuusiana nakamwanagwe jake avelekwe kukoposhela ukoo gwa aDaudi kwa jinsi ja shiilu. ⁴ Jwenejo ashikutangashwa kuwa Mwana juka Nnugu kwa mashili ga Mbumu ja utakatifu kwa yuka koposhela kuwa wilenja Yesu Kristo Bwana vetu. ⁵ Kupitila jwenejo tushiposhela neema na utakatifu kwa kamula imani kati ja mataifa gowe kwaajili ja lina lyake. ⁶ Kati ja mataifa aga mmanganyanji mshishemwanga kuwa va aYesu Kristo. ⁷ Jene baruaji kwa wowe valinginji ku Lumi, vapingagwa naka Nungu, vashemilenjwe kuwa vandu vatakatifu. Vamboka ivekungwenu amani kukopeshela Anungu Atati yetu Ayesu Kristo. ⁸ Kwanza, nakwaashukuru Anungu vangu kati ja Ayesu Kristo kwa ajili jenunji mmowe, kwakuvaga imani jenunji jinatangashwa katika dunia jowe. ⁹ Anenga vashuuda vangu venevongunakwetumikia kwa mbumu yangu katika injili kwa mpanda gogowe guka Mwana gwe shinguti tama katika kunugulanga. ¹⁰ Moga gowe ngunajuga katika kujuga kuti kwa mpanda gogowe mbatekumwisho kuwa

mafanikio nneino kwa mapenzi katika kwia kweke. ¹¹ Kwa kuwa ngunapinga kumonanga ili mbate kumpanganga mmanganya gana ga karama ika mbumu, mbate kumkomayanga. ¹² Yaani, ngunalola mumtima na mmanganya kwa mpanda gwa imani jahila jumo juu jenunji. ¹³ Nneino ashapwanga ngapinga mkosanje kujimanya kuti muda njipinga kwia kugwenu, lakini jiivililwa mpaka nneinoshimbinje. Nneikuva matunda kugwanukama shigali panona vandu vangaamininji. ¹⁴ Gunalongwa ashi Vayunani na vajeni vaelevuna vajinganji. ¹⁵ Kwa nneyo kwakumpinganga kwagu nne punitayali kutangashe injili kungwenunji pia mmanganyanji nni nginji ku Roma. ¹⁶ Ngakujionela oni injili, kwakuvani uwezo gwa Anungu upeleka kujokolwe kwa kila sha poshele, kuka Myaudi kwanza na kwa Myunani pia. ¹⁷ Kwa kuva aki jika Nnungu jishi kuiyunukula kukopoka kuamini mpaka kuamini mmbuti shijijandishwe, "Akwete akishatame kwaimani." ¹⁸ Kwa kuva gazabu jika Shipanganya jishi unukulwa kaposhela kunani kupunda uovu gowe gwa vandu kwa gwenego, kwa mpanda gwa udalimu gwashikuiywa kaje. ¹⁹ Aji kwakuva gowe ganakomboleka kumanyika pa mtundundu ja Annungu ja jangaiywa ashikwa kumbuyanga. ²⁰ Kwa kuva mambo gake gakaoneka uhoto gashiva palangala mapaka kugumbwa kwa ulimwengu galieleweka kupitila indu igumbwa genegoni uwezo gwa ngali mwisho na asili ja Nungu matokeo gake vandunji vangali udhuru. ²¹ Alikwa inti kwa kuva valimanya kuti Nnungu, vanga nnumbilila jwenejo kama Nnungu, wala vangashukuru jwenejo venevonji vashivanganga vapumbavu katika mawazo gawonji ga mitima jaonji jwenenjo kuvaujinga kashitagwa luvindu. ²² Vashikuishemanga kuti vana manyanga kumbe vajinganji. ²³ Vashikupindikula ung'inio gwa Anungu jwa ngali kualibia malinga sula jikamundu akwete kuaribia, na ijuni na vanyama vakwete makongono ncheshe na vadudu vatambara. ²⁴ Kwa nneyo Nnungu ashikwalekanga vatendanje mamba ga tamaa jaonji ja mitima jaonji kwa nnyata kwa iilu yaonji kwa nyatia kati jaonji. ²⁵ Ni vanganyanji vashibadilishanga kweli jika Nungu kwa unami venevo vashikuabudu na tumishila ya umbile Nnungu na agumbile ulimwengu analumbiliwa gwa ngalimpelo na gwangali mpelo. Ivenneyo. ²⁶ Kwa kuva nnei Nnungu ashikwalekana vakunkagalanga tamaa jaonji oni kwa kuva vanavikanga vashibadilishanga matumizi gavonji ga bukala gashinyikala kwa sheshila shili nnyuma sha shinyikala. ²⁷ Ali kwa nneyi ashibaba pia nilekanga matumizi ga shinyi kala gaonji gashinyikala kwa ashimama nivikwa tama kupunda jaonji ashayene vene vanganyava vashikuvanganga ashibaba ambao vashikutendanga ashibaba ajaonji gakopinjikwa kugatenda vashikuposhelanga mboteko isitaili mboteko yavonji. ²⁸ Kwa kuva vashikukananga kuva Nnungu katika lunda lwavonji ashileka vakagulanje lunda lwaonji lukafaa vatendanje mambo gegala gakapingwa. ²⁹ Gashigumbala uzarimu gowe, upotei gowe, tamaa na ubaya. Vashigumbaya wivu kubulaga, kupwata kutembana kuwazia ga mabaya. ³⁰ Vanganyanji pia vasengenyi vanaveleketana vanalambililana vaka kumpinga Nnungu valinginji na shivuli majivuno venevo vatunga gangalimana. Vakakwapinganga asha inavao. ³¹ Venevo kongalinginjlunda vakaamininji vangalinginji mapenzi ga shinji kala vangalinginji huruma. ³² Vanaeleneenga kanuni jika Nnungu jakuti vatendanga mambo ga jinsi aji vanapingagwa vaneenganje lakini kuti vatendanga mambo aga venevo pia vanatendanga kwa pamo vanatendanga mambo pamo.

Chapter 2

¹ Kwa nnei nangali udhuru ugwa uukumula kwa kuva katika gegala uukumula juna shigwiitaje nnukumu gunyene kwava ugwe uukumula unatenda mambo gegalaibe gala. ² Kuti uwe tunamanya kuti ukumu jika Nnungu nijakweli pantundu jaonji vatendanga mambo kama genego. ³ Lakini ugwe utakatifu ali ugwe ambalo unaukumula ugwe vatendanga mambo genego kuti na ugwe unatenda mambo genego pego. Buli shuepushe ukumu jika Nungu? ⁴ Au unafikilia kashoko kashoko juuja vananji neema gowe kushelewa kwa azabu jake na uvumilivu gwake buli ukamanya kuti wema gwake kung'elekezanga katika toba? ⁵ Kwa kadriri janonopa nakwa mtima gwengali toba vanakuvishila ashayene akiba kwa lyuva lyelila lya mbwinya yani lyuvalyelila lyayuka ja ukumu jika Nnungu. ⁶ Jwenejo ashikumlipa kila mundu shipimo shoshowe na mambo gake: ⁷ kwa mmanganyanji nninginji sabiti kwa itendo yambone vashilole yangasifa eshima na pangali kubalikashavapanganje gwangali mpelo. ⁸ Lakini kwa vevala ambao vabinafsi, vakakujikamula kweli bali kukamula kuzurumu mbwinya jabavashijiishe. ⁹ Nnungu shejienago shiki shida pantudu jakila nafsi jika mandu atendile gangali, mana kwa Vayaudi tanduva na kwa Vayunani pia. ¹⁰ Lakini sifa, tindivala amani shijimpe kwa kila mundu akamula gambone kwa Myaudi tanduva na kuka Myunani pia. ¹¹ Kwa kuva gwakwa upinje gwaka Nnungu. ¹² Kwa kuva vavajinji vashileko pangali shelia shivaovanye pangali shelia na mmbuti ineila vananji vashikukosa pangali shelia shivaukumi wanye kwa shelia. ¹³ Kwa kuvavapilikananga shelia ngavalina haki mmujo jika Nnungu bali vakujitandanga shivavalanganishiwe haki. ¹⁴ Mmbuti vandu va mataifa veneva vangalinginji vanatendanga mambo gashinyikala mamba ga shelia vashivanganga na kwa nafasi javonji ikaveje vene vanga nyavo vangaling'inji shelia. ¹⁵ Kwa lyeneli vanalanguyanga kuti matendo gavonji gapinjikwa kwa mujibu gwa shelia gajandikwe mkati mmitima jetu kutumbilile kwavo pia inakwashuudianga kuti vanganyavo gawanji ashayene au uwashitaki au kwavikanga pambone venevo ashayene ¹⁶ na kuka Nnungu genegashigakoposhele katika moga ayo Nnungu shaukumule iishiywe javandunji vovenji kwa kuva mpanda gwa Ayesu Kristo. ¹⁷ Tujile kuti kuishema mmayene kuti Vayaudi, atemi katika shelia nnumbililanje kwaku ikonjelela katika Mungu, ¹⁸ mgamanye mapenzi gake kupima mambo gakananange nenego baada jalajilwe na shelia. ¹⁹ Na tulugule kuti mshikola ujasili kuti ugwe gung'ene kiongozi va vakalola shilangayakwa vevala vakololanga, ²⁰ akugashoya makosa gavananji mkukujinya vana yakuti ukwete shelia kwa jinsi elimu kweli. ²¹ Ugwe ukummalanjila juna, buli, ukakuijiganya hung'ene? Ugwe utenda kuti mundu anajive ugwe ukajiva? ²² Ugwe uveleketa kuti ugwa unazini, buli? Ugwe ukazini ugwakapinga kujiabadu shanamu makuva unajiva paliekalu? ²³ Ugwe una sifie kwa ajili ja shelia, buli ukakumfedheisha Nnungu katika kutemanya shelia? ²⁴ Kwa kuva "lina lya ka Nnungu lishifedheishwa pakati ja vanduji vowe kwa sababu jenunji," mmbuti puijandikwe. ²⁵ Kwava kutailiwa elo kunapwaa mmbuti makamukaga shelia ivaga malinga ugwe ivaga kutailiwa kako kunava nngava kutailiwa. ²⁶ Bai, ivaga mundu jwanga tailiwa ana kwenda kukamula mambo ga shelia kuti kutailiwa kwake kukatolwa kuti ashitailiwa? ²⁷ Na jwenejo jwangatailiwa shinyikala tukanng'ukumu mmbuti jwangajeneya shelia? Kwe nei kwa kuva ishijandikwa na tolati inepeyo lakini bado ugwe ukakamale shelia! ²⁸ Kwa kuva jwenejo ngava Myaudi alie kwaalil ja palanga; wala kutailiwanga va elo kutingava kwa palanga tu katika shiilu. ²⁹ Lakini jwenejo Myaudi alikwa nyumba ali kwa toala ja mtima ingava katika guvajandikenje sifa jikamundu janejo jikakopokana vandu vale kujikopoka kuka Nnungu.

Chapter 3

¹ Kwa neyo vaid a jashi alinaje Myaudi na fainda jatailiwa nndi yashi? ² Ni yambone kaje kila mpanda gogowe vashikukamuywanga uhunukulo kukopoka kuka Nnungu. ³ Lakini, pushiveuli ivaga vananji kuti Vayaudi vangavanganga na imani? Vakaamininji venevonji shikutendeshe uaminifu guka Nnungu kuva ubatili? ⁴ Ngava nneyo. Badala jake, leka Nnunga avoneshe kuva kuti elo atakuti kila mundu kuti anajokopa mmbuti puijandikwe kuti ukombole kuvoneka kuka mundu akwete haki katika malove gake na ukombole kujingila kuukumulwa." ⁵ Lakini ivaga jangatenda gambone jwetu unalangula aki jika Nnungu, tulugule indiyashi? Nungu nidalimu ashoyoga gazabu jake, buli shali nneyo nakunguluka kukopoka nneyo jikamundu. ⁶ La! Ni kwa maana gashi basi Mungu ulimuukumu? ⁷ Lakini ivaga kweli kuti Nnungu kupelenganya unami genego sifa tumbe kwaajili jake kwa indi puni bado nguna ukumi wa mbuti akwete shambi? ⁸ Kwandi tuna veleketete mmbuti shitulambililwe na mmbuti vananji shivasibitishwenga kuti, "Tunaveleketa tutende gangalimana, ili gambone gajie"? Hukumu patundu jaonji haki. ⁹ Indi ashi bai? Tunakuitetea twashayene? Pangali kaje kwakuva uwe ela tunakwakumulanga Wayaudi wowe pamo kuti vapalinji pai na shambi. ¹⁰ Jeneji mmbuti puijandikwe: "Jukwa akwete haki akamula ga mmbone ata limo. ¹¹ Jwakwa mundu ambae anaelewa. Jwakwa mundu ambae akumnolea Nnungu. ¹² Vowe vashipindikuka kwa pamo vashivanganga vangalishatenda. Jwakwa atenda gammbone ata limo. ¹³ Patama paonji likabuli lyangaugala. Lulimi lwaonji lushitembwa. Sumu jika lijoka jipali pai njeje ja nnjeje yavonji. ¹⁴ Nnjeje yavonji ishigumbala alana na kuvaba. ¹⁵ Ngongono yavonji ishikola kuvutuka jita myai. ¹⁶ Kualibia na mboteko gapali pakati mpanda gwa vonji. ¹⁷ Vene vanganyava vanga manyanga mpanda gwa mmbone. ¹⁸ Jakwa shakajika Nnungu mmujo ja meyo gavonji." ¹⁹ Nneino tunamanya kuti shoshowe shila shilugula navevala valinginji pai ja shelia ajini kuti kila nujeje iugelye naneyo kuti dunia jowe ukombole kuwajibika kuka Nnungu. ²⁰ Ajikwa kuva pangali shiilu shishivalanganishiwe haki kwatenda ga shelia mmujo ga moyo gake. Kwa kuva kupitila kuika ufaamu gwa shambi. ²¹ Lakini nneino pangali shelia, haki jika Nungu jishimanyika. Jishikulugulya kwa shelia ja ashishitumetume va Anungu, ²² juneji ni, haki jika Nungu kupitila imani katika jika Yesu Kristo kwavevala vovenji vaamininji. Pakuva pangali tofauti. ²³ Kwa kuva vovenji vashitendanga shambi na kupungashiwa ng'inio gu ka Nnungu. ²⁴ Vashivalaganishiywana akijika ja ayoyo kwa shikono jake kwa mpanda gwa mkombozi uli katika Yesu Kristo. ²⁵ Kwa kuva Anungu vashikumshoya Yesu Kristo ave upatanisho kwa mpanda gwe imani katika miayai jake ashiku mshoya Kristo mmbuti nshaidi jwe aki jake kwa kuva ashikuileshela shambi ipitile ²⁶ kwa vumilia kwao. Aga gowe gashikukoposhela kwa ajili ja languya aki jake move ga nnaino ajipulajili. Ili aikamilishe nnyene kuti aki, na kulanguyakuti anakumvalanga nishia aki mundu jojowe kwa sababu ja imani. ²⁷ Kulikwei bai kuisifia? Kushivikwakwa misingi jei misingi ja itendi? Nngava ila kwa misingi ja imani. ²⁸ Ineyo tunamalishia kuti mundu anavalanyanishiwa akikwa imani pangali itendi ya shelia. ²⁹ Au Nnungu ni Nnungu jwa Vayaudi pe? Buli jwenejo nngava Nnungu jwa vandu va Vanataifa? gowe pia. ³⁰ Ivagakwa nnepeyo nnangu ni jumo shavavalanganishianje aki vali vajekulente kwa imani na vangaja lukanga kwa mpanda gwa imani. ³¹ Buli uwe tunapindikula imani shelia kwa imani? Nngava nneyo! Nnumajake genego uwetuna shibitisha shelia.

Chapter 4

¹ Tuvelekete indiyashi kuti Ablahamu, atati yetu kwa jinsi ja shiilu, apatikene? ² Kwa kuva ivaga Iblahamu ashikuvalanganishiwa haki kwa itendi akakwete sababu ja kuisifia, lakini nngava mmujo ja Annungu. ³ Ingava maandiko gavelekete?" Ablahamu ashikummalanjila Nnungu, na nivalanganishiwe kungweke kuti haki." ⁴ Nneino mundu atenda maengo malipo gake gakavalanganishiwa kuvani neema bali kuva ni ligambo. ⁵ Lakini kwa mundu akatenda maengo bali bali anakuipunila jwenejo akummalanganishia akanavekuva na imani jake mundu jwenejo ashivalanganishiwe aki. ⁶ Daudi nnepeyo ashikuveleketa baraka pa ntundu ja ka mundu ambae Mungu ashikumvalanganishia haki pangali itendo. ⁷ Ashikuveleketa, "Vevala ambao shambi yaonji gashiputwa naambao shambi yaonji ishiunishilwa. ⁸ Ashibalikiwa mundu jwejula ambae Nnungu ashikumfuta shambi yake. ⁹ Bai buli mboka aikuti kwa vevala vajalukenje kwakuva kuvelekete, "kwa Ablahamu imani jake jashikuvalanganishiwe kuti aki." ¹⁰ Nneyo jashikuvalanganywe basi? Wakati Iblahimu ishikuva katika kujaluka auka akanave jaluka? ?Jangava katika kujaluka bali pa ngali kujaluka. ¹¹ Ablahamu ashinkuposhela alama jatairiwa agugweshikuva lulembo gwa jejila haki akwete ukala akanave jaluka. Matokeo ga jene ishara jikuti vashikutendeka kuti atati va vwenji vaaminji, ata mmbuti vapalinji vanga jalukanga. Ali lishikola maana kuti akishijivalanga nishiwe kungwaonji. ¹² Lyeneli lyashikumaanisha kuti Ablahamu ashikutandeka kuti atati va vajalukenje nngava kwa vanganya vevala vakopokengenene kwa jaluka vevala vakuikagulanga luvajo ababa yetu Ablahamu. Na elo na imani akwete nago kwa vangajalokanga. ¹³ Kwa maana ashinkuwa na shelia kuti ahadi jishoshiwe kuka Ablahamu na luveleko lwake kuti shivavanganje shivapegwanje ishikuva kupitila haki na nimani. ¹⁴ Kwa kuva malinga vevala vasheria elo shivapatanje ulithi imani jishikuva jayoyo maposhelo gashipindikuka imani. ¹⁵ Kwa kuva shelia kumpamundu gaadhabu kwa kwa kutokamula. ¹⁶ Kwa kuva nneikoposhela jejila kwa nchema shigakoposhela gake shijionake luveleko lowe na vovele kwenje nngava pe vevala vamanyanga, bali pia vevala vamanyinji kuti Ablahamu. Kwa kuva jwenejo ni ababa yetu, ¹⁷ mmbuti shiijandikwe, "Njikuutenda ugwe kuva atati yetu vowe Ablahamu ashikuva katika upagwe gweke jwejula akung'amini Anungu atati akwapangango gegala kakakomboleka gakomboleshe gapagwe. ¹⁸ Licha gagene gowe Ablahamu kwa ujasili ashikung'amini Nnungu movaga kwia. Jwengava atati va vandu vowe kulingana na sheshila shivoneshe,"... Ndiopushiwe ukombole gwako." ¹⁹ Jwene jwangava jwemtotoshele katika imani. Ablahamu ashi kukili kuti shiilu shake inyene kuwa na yaka yatome yakamia mojape ashikupinga atakuwa iipitiu lika Sala. ²⁰ Kwa sababu ja ahadi jika Nnungu Ablahamu jangava na shaka kwa amini ashikutagwe mashili kwa imani ashikwa lumbilila Anungu. ²¹ Ashikuva alimanya kweli sheshila ali nago kushi alaya ukoto. ²² Kwa nnei pe jashikuvalanganishiwa kungwake kuti kuva aki. ²³ Ineino jangajandikwa faida jake ashikuvalanganishiwa kungwake. ²⁴ Jashikutondikwa kwa ajili jetu kwa wovishilwenje kuvalanganishiyanga uwe ambao tunaamini katika jwenejo ayashile aBwana vetu Ayesu kukopoka kuyuka. ²⁵ Ajuni jwejula ambae ashikushoywe kwa ajili ja shambi yetu na kuyuka kuvalanganishiwe haki.

Chapter 5

¹ Kwa kuwa tushivalanganishiya haki kwa mpanda gwa imani tukwete amani kwa mpanda gwa Abwana wetu Ayesu Kristo. ² Kupitila jwenejo uwe tukwete fulusa kwa mpanda gwa imani tukwete amani katika nehema nji ambayo mkati jake tunajima tuna angalala kwa ujasili ukutupa mashili ja moga ga kwia ambao shitukuamale ung'aling'ali guka Nnunu. ³ Nng'ava ajipe tuna angelala katika mboteko yetu. Tunamanyakuti mboteko kuvumilia. ⁴ Uvumilivu unaveleka kukubalika na kukukubalika kunaveleka ku aminika kwa moga ga badae kwa mpanda ukwia. ⁵ Ujasili agu ukaikitanya tamaa kwa kuwa Nnunu anakombola ashijita katika mitima jetu kupitila Roho Mtakatifu, ambae ashikukopoyala kungwetu. ⁶ Putwaliji tuli na shambi puuisha putwaliji na utukufu guka Kristo shambi yetu. ⁷ Kwa kuwa shive vigumu jumo kuwa kwa shambi ikamundu nnyene haki nikuti pana mundu kuwe kwo ajili mundu jwambone. ⁸ Lakini Nnunu analona kupinga na kukamundu nnyene kugwetu kwakuwa moga putwaliji na shambi, Kristo awile kwa ajili jetu. ⁹ Kwa ajili ga gowe nneino kwa kuwa tushivalanganishiya haki kwa myai jake kwa neyo kukopoka katika mbinya ya Annunu. ¹⁰ Kwa kuwa shive moga shive vajogoya tweshikutamikwa pamo niokolewe kwa maisha gake. ¹¹ Ngava nnei pe ikaveje tunaangalala kuka Nnunu kupitila Abwana Yesu Kristo kupitila jwenejo ambae nnuno tushiposhela upatanisho agu. ¹² Kwa nneyo bai mmbuti kupila mundu jumo shambi yashikuika padunia, kajili ajo kuwakwashikaika kwa mpanda gwa shambi na kuwa kushijenela wakati pangali shelia. ¹³ Kwa kuwa malagano shelia shambi shashikuwa pa dunia lakini shambi shashi kuvalanganishiya moga ga ngali shelia. ¹⁴ Kwanei kuwa kwashikutawala koposhela Adamu ambae ni mfano adi musha ambae ni mfano gwa ka jwejo ambae akaishe. ¹⁵ Lakini atanneyo zawadi ja ayoyo ngava mmbuti likosa kwakuwa ivaga likosa likamundu juna vawilenje zaidi kaje nehema ja ayoyo jika Nnunu na zawadi ngava itendi ya neema ika mundu jumo yani Yesu Kristo ishipunda kujenjesheka kuwa yaijinji. ¹⁶ Kwa kuwa zawadi dingavambuti matokeo gaka jwejula ambeatendile shambi kwa kuwa kwa upande guna ukumu ja kwa sababu ja likosa lika mundu jumo lakini kwa upande guo shipajisha ayoyo shikopoka katika kuvalanga nishiya haki sheshikuika baadae ja makosa gana. ¹⁷ Kwa kuwa, ivaga kwa likosa limo kuwa kwashi kutawala kupitila jumo zaidi vevala ambao vaposhelenje neema jajijinji pamo na kipasha haki shivatawalanje kupitila gaka jumo, Yesu Kristo. ¹⁸ Nneyo bai kama kupitila likosa limo vandu vowe vashiika kuukumu ingawa kupitila litendo limo kweshikuika kuvalanganishiya haki ja maisha kwa vandu vowingi. ¹⁹ Kwa kuwa mmbuti kupitila kuto kumula kukamundu jumo vava jinji vashikutendwa vakwetenje shambi nneyo kupitila kukamula jumo vevajinji vashikutendwanga vakwetenja aki. ²⁰ Lakini shelia jashikujinjila pamo ili kuti likosa likombole kujenela lakini maali pangali shambi jashikupunda kutawala neema jashikujenjesheka kaje. ²¹ Jaji jashikukuposheli ili kutishambi pujatawele katika kuwa nelivyo ata nehema jinakombola kutawala kupitila haki kwa ajili ja maisha gangali mpelo Yesu Kristo aBwana wetu.

Chapter 6

¹ Tuvele kete nndi ashi bai? Tutame katika shambi ili tupatekaje? ² Ngava nneyo. Uwe tuwile katika shambi tukombola uli kavili kutama katika jenejo? ³ Buli mkamanyanga kuwa vevala vabati zwenje katika Kristo vashibatizwanganga kupitila kuwa kwake? ⁴ Twashikushikwa pamo na jwenejo kupitila ubatizo katika kuwa aji jashikutendeka kuti mbuti nneila Kristo pajinuilwe kapitila utukufu gwa ababa ili kuti na uwe tukombole kuowa kwa mmbone kwa maisha. ⁵ Kwa kuwa ivaga tushilundanya pamo na jwenejo katika mmfano gwa kuwa kwake pia shitulundanye katika kutuka kwake. ⁶ Uwe tuna manya nnei gunda gweta gwa bukala gwashikuulaywa pamo na jwenejo ili kuti shiilu sha shambi ubadilishe aji jashikukoposhela ili kuti tunaendele kuwa vatumwa va shambi. ⁷ Jwenejo awile ashitendwa akwete kuti kulinganywe na shambi. ⁸ Kwakuva tuwile pana naka Kristo, tunahamini kati tunatama pamo na jwenejo. ⁹ Tunamanyanga kati Kristo ashikuyuywa kukopoka kuwa nngava awile kavili. Shikamkamala kavili. ¹⁰ Kwa kuwa ka abali jaawa kwawile na shambi awile kamo pa kwa ajili ja vowe. Ata nnoyo, maisha ga tama amatama kwa ajili ja Anungu. ¹¹ Kwa ajili ga genego jwenejo mmanganya pia mnapingwanga kuieshimu kuwa mgwilenje katika shambi mmbuti indu itama katika Nnungu tama jake. ¹² Kwa nneyo unatende shambi jitame pashiilu kwakuva ukakombola kukamula tamaa jake. ¹³ Unashoye shipande sha shiilu shako kutenda shambi mmbuti indu yangali aki bali mwisho yanje mwasha yene kuka Nnungu mmbuti valingini vavakoto kukopoke kuwa muishoyanje ipande ya shiilu mbutiindu ya mmbone kuka Nnungu. ¹⁴ Mnanganje shambi imtawalanje kwa kuwa mmangavanganga pai ja shelia bali pai ja nehema. ¹⁵ Nndi yashi bai? Tutende shambi kwa kuvatwa ngava pai ja shelia, bali pai ja neema? La nngava. ¹⁶ Mkamanyanga kuti kungweke jwenejo ambao mkwishoyanga mwashayene mmbuti vatumwa ambae mmanganya shimvanganje vatumishi vake apigwe kumkomula? Jeneji ni elo atammbuti mmanganya vatumwa katika shambi ambao jinapeleka kuwa vatumwa va utii shiupashelwe aki. ¹⁷ Lakini ashukuliwe Mungu! Kwa kuwa mwashi kuwa vatumwa vashambi, lakini mwashikuposhilanga kukopoka muntima jejila namna ja jiganywa mwashikupegwanga. ¹⁸ Mwashikukopokanga katika shambi, namshitendwanga vatumwa va haki. ¹⁹ Ngunaveleketa mmbuti mundu kwa sababu ja mazaifu ga shiilu shenunji kwa maana mmbuti nneila pumkopokenenje ipande ya shiilu shenunji kuwa vatumwa va hikaku lya shiilu she nunji kama nneila pumchoshienji ipande ya shiilu shenunji kuwa vatumwa va haki kuushapwa. ²⁰ Kwa kuwa pumwalinginji vatumwa va shambi mwashikuvanganga uhuru kwatalika na aki. ²¹ Kwa gene mogago mwashikuvana litunda kwa mamba ambao kwa nneino mnalota aibu kwanei kwa kuwa matokeo ga mambo ago ni kuwa. ²² Lakini kwa kuwa nneino mshivikwanga huuru kwatalika na shambi mshitendwanga vatumwa ka Annungu mnatunda kwa ajili ya utakaso. Uzima ga ngali mpelo. ²³ Kwa kuwa mshahala gwa shambi ni kuwa bali shawadi ayoyo jika Nnungu uzima gwangali mpelo.

Chapter 7

¹ Au mkamanyanga, ashapwanga kwakuwa nakunguluka na vandu vamanya shelia), vana kumtawala mundu ali jwa mkoto? ² Kwa kuwa jwamama aolewe ashitowa na shelia kwa jwejula mbujegwe pava jwe mkoto shavikwe huru kukopoka jandoa. ³ Nneyo bai, mbujegwe avaga alitama naka mbujegwe, juna anazini lakini iva ga mbujegwe awaga shavikwe huru. ⁴ Kwa nneyi ashapwanga vangu mmanganya mwashikutendangwe vawilenje vashelia kwa mpanda gwa shiilu shake Karisto isiva nnei mpatanje kulundanywe najuna kungweke jwenejo ayushile kukopoka awile ili tukombole kumkolela Mungu matunda. ⁵ Kwa kuwa putwaliji katika ali ja shiilu tama ja shambi jashikujimaya katika ipande yetu kwa ajili ja shelia kujikolela kuwa matunda. ⁶ Lakini nneino tushigopolwa kukopoka katika shelia tushikujiwila jejila ali jikutukana ili uwe tupate kutumishila katika ali ja mpya ja mtima Roho, na mngavakatika ali ja bukara jijandikwe. ⁷ Tuvelekete uli bai? Shelia ni shambi, nngava ata nneyo nganamanye shambi jikana pagwe kwa mpanda gwa shelia kwa kuwa nganamanye kupinga kama shelia jikavelekete, "Unapinje." ⁸ Lakini shambi jashikupata nafasi kwa jejila amri ni kwianago mkati jangu yowa aina ya pinga kwa mana shambi pangali shelia jiwile. ⁹ Nnane nashikuwa jwa mkoto penepo gwamtai pangali shelia, lakini pujiishe amli shambi jashikupata kulama nanne niwaga. ¹⁰ Jejila amuli ambayo jikapelushe ulame jashikupindikuka kuvaja jajiwe kwa ngunne. ¹¹ Kwa kuwa shambi jashi kupata nafasi kwa jejila amuri na nindemba. Kupitila jejila amri, jashi kumulaga. ¹² Jene shelia ni utakanyolo, ni jaaki jambone. ¹³ Nneyo bai jejila jili ja mbone jaliji kuwa mkati nne? Inave nneyokate. Ila shambi, jivonekane kuwa nishambi kupitila jejila jemmbone jashikwi anago kuwa mkati jangu jeneji ja shikuwa kupitila jejila amli shambi jashi kupunda kuwa jajibaya kaje. ¹⁴ Kwakuwa tuna menya kuti shelia asili jake ni jamu mtima, lakini nneni mundu jwe shiilu. Njiuzwa pai ja utumwa gwa shambi. ¹⁵ Kwa kuwa shingutenda ngakushimanya ukoto kwakuwa jejila jingupinga kujikamula ngunakubaliana shelia jakuwa shelia ni jammbone. ¹⁶ Lakini ndendaga lyelilila ngakulikulitenda nakubaliana na shelia jakutishelia ja mmbone. ¹⁷ Lakini nneinongava nne gundu gwengu ngutenda lyenelyo, bali ni jejila shambi jitama mkati jangu. ¹⁸ Kwa kuwa na manya kuti mkati jangu yani mkati ja shiilu shangu likatama lilove lyambone. Kwa kuvatama lili lyambone lili mkati jangu lakini ngakuli kamula. ¹⁹ Kwa kuwa lili lya mmbone ngulipinga ngakulikamula bali lyangali mana ngakalipinga lyenelyo nakulikamula. ²⁰ Nneino nakulitenda lyelila ambalo ngakulipinga ngava nne na mwene ngulikamula bali ni jejila shambi jitama mkati jangu. ²¹ Njimanya kavili jipali kanuni mkati jangu japinga kamula lili lya mmbone, lakini uovu kweli upali mkati jangu. ²² Kwa kuwa naangalala shelia ja Anungu kwagundu gwe mkati. ²³ Lakini nalola kanuni ikanakuwa kilashi pande sha shiilu shangu jinakoma ngondo shambi ja mpya katika lunda lyangu. ²⁴ Nne ni mundu ng'anio ni geni shanjoye na shiilu ashi shawa? ²⁵ Lakini mtendanje nashakulu ka Ayesu Kristo Abwana wetu! Nneyo bai. Nne na mwene kwa lunda lywangu nakujitumishila shelia jika Nnungu. Bali, kwa shiilu nakujitumishila kanuni ja shambi.

Chapter 8

¹ Kwa nneyo bai jwakwa ukumu jamboteko pamtundu javonji valingini naka Kristo Yesu. ² Kwa kuwa kanuni jika Roho jwa uzima gwegula upali katika Kristo Yesu jishindenda nne kuwa ulu kaje na kanuni ja shambi na kuwa. ³ Kwa maana sheshila sha shelia jashi kushindwa kutenda kwa kuwa jeliji jangali mashili Anungu ashikutenda. Ashikumtuma Mwanagwe jwe jiko kwa mfano gwa shiilu gwa shambi ave sadaka ja shambi na niukumula shambi katika shiilu. ⁴ Ashikutenda nneino ashikulajila ga shelia gagumbashiwe mkati jetu uwe tukakwendaka kagula mambo ga shiilu bali kwa kagula mambo ga mu Mtima. ⁵ Vevala vakagulanga shiilu vanaganishia mambo ga shiilu lakini vakuukagulanga Mtima vanakugaganishia mambo ga Mtima. ⁶ Kwa kuwa shipinga shiilu ni kuwa, bali upiga Mtima ulame gwangali mpelo. ⁷ Aji ni kwa sababu jejila ja shiilu ni uadui juu ja Aanungu kwa kuwa jikakamula shelia ja Annungu kwa sababu jejila shiilu ni uadui juu ja Annungu wala jikakombola kukamula. ⁸ Vevala vakushikagulanga shiilu vakakombolanga kumpinga Nnugu. ⁹ Kwa nneyo mmang'ang'ang'a katika shiilu bali katika mtima mmbuti kweli kuti Mtima gwa Anungu amatama mkati jenunji ivaga mbuti mundu jwangali Mtima guka Kristo jwenejo nngava jwake. ¹⁰ Mwanga Kristo apali mkati jenunji, shiilu shishiwa kwa mambo ga shambi, bali Roho ni jwamkoto kwa mambo ga haki. ¹¹ Ivaga Mtima gwa jwejula agushile Yesu kukopoka kwa vawilenje anatama mkati jenunji jwejula pejula anyushie Kristo kukopoka katika kuwa shaipe iilu yetu yawa hwaikwa mpanda Mtima gwake, atame mkati jenunji. ¹² Nneyo bai ashapwanga vangu nji uwe tunolongwa, lakini nngava kwa shiilu kuti tutame kwa jinsi ja shiilu. ¹³ Mwanaga mkutamangananga kwa jinsi ja shiilu penetoem kuwa ivaga mnatama ngana kwa Mtima mnakuga bula genga matendo ga shiilu mmanganyanji shimtangananje.

¹⁴ Maana kama ambavyo wengi wanaongozwa na Roho wa Mungu, hawa ni wana wa Mungu. ¹⁵ Kwa kuwa mmangoposhelanga mtima gwa utumwa nneino mpaka mnjogopanje. Badala jake, mwashikuposhelanga mtima gweyendwa kuwa vana amboyo kwa nneyo tunatama tunaguta, "A, Baba!" ¹⁶ Mtima nnyene analola pamona mitima jetu yakuti tushiva vana Anungu. ¹⁷ Ivagatuvana bai tushipegwa indu na Anungu nauwe tuvandu vutupegwile pomo naka Kristo ivaga kwa nneyo tunaalala na jwenejo ili tupegwa pamu na jwenejo. ¹⁸ Kwa kuwa ngunakugavalanganya mambo gamoga gano kuvangavashindu ninganyaga utakanyolo shuunukulwe kungwetu. ¹⁹ Kwa kuwa indu yowe inalola kwa amu jajijini kuunukulwa kuwa vana va Anungu. ²⁰ Kwa kuwa kugumba kwa shi kutamikwa pai ja ubatili nngavakwapinga kwake ila kwa sababu jake jwenejo avitamishe katika kulolela ²¹ kuti kugamba kuyene nago shikuvikwe huru nakushoya katika utumwa ga alibika najinjiywa katika hu huru gwa utakanyolo gwa vana va Anungu. ²² Kwa kuwa tunamanya ja kuwa kugumba kwake kuti kunalalika na kuulala kwa poteka kwa wala pamoja ata nneino. ²³ Ungava jene ila nakwe twashayene tukwete malimbuko ga Mtima - uwe pia tunaalala katika nafasi jetu, tulilolela kutendwa vana yaani ukombozi gwa shiilu shetu. ²⁴ Kwa kuwa ni kwalolela twasikuokolewa. Lakini shindu shilolelwe shionekanaga lyakwa lalolela kavili kwakuwa ni geni akushilolela sheshila akushivona? ²⁵ Bali tushilolelaga shindu tukakushivona tunakushilindilila. ²⁶ Kwa nneyo peyo, Mtima naye anakutuja nguta katika kulwala gwetu. Kwa kuwa tukamanya kujuga malinga shikupinjikwa, lakini Ntima nnyene anakutujula kwa lwalika kukakomboleka kuveleketa. ²⁷ Na jwenejo akujiilola ukoto Mitima amakujimanya lunda lwa mtima kwa sakuva anajuga kwa niaba jetu tumng'adini kulinganana kutupinga kwa Anungu. ²⁸ Nauwe tunamanya kwa kuwa tuvowe vakumpinganga Nnugu jwenejo anatenda indu yowe pamo kwa wema kwavevala vowe kusudi lyake. ²⁹ Kwa nneyo vevala vowe avamanyinji bukala asili venevo ashikwa ashikwa agulang'a bukala asili valandanywanje na mfano guka mwanagwe ili jwenejo ave jwamkoto jwamta katika jwenejo mwa ashapwanga vavajinji. ³⁰ Na vevala avaagulenje bukala asili venevo ashikwashemanga na valaonji na vevala avashemilenje venevo ashikwavalanganishia haki na vevala avalanganishie haki venevo pia nikwajinulanga. ³¹ Tuvalekete ndiashi pa mtundu ga malove aga? Nnugu avaga upande gwetu nigeni ali pa mtundu jetu? ³² Jwenejo akakuneshelala mwanagwe nngene jwenejo ashikumshoya kwa ajili jetu uwetu wowe akaleku kutukamuya indu yowe pamo na jwenejo? ³³ Ni geni shavashitaki vateule va Annungu? Nnugu ndie mwenye kuwavalanganishia haki. ³⁴ Ni geni shaukumule mboteko? Kristo Yesu elo awile kwa ajili jetu na kwa genego jwenejo pe ayushiwe jwenejo shatawale pamo na Anungu maali pa heshimika na kavili najwe nojo ndie akutujula uwe. ³⁵ Ni geni shatutenje na na kupingagna na ka Kristo? Dhiki, au shida, au mboteko, au shivanga, au ukunu, au atali, au ngondo? ³⁶ Mmbuti puijandikwe, "Kuwa faida jako tunabulagwa mui gowe. Twashikuvalanganywa mmbuti ngondolo jwa ingwa." ³⁷ Katika mambo aga gowe uwetu zaidi tunashinda katika jwenejo atupinjile. ³⁸ Kwa kuwa jikwawashishinji kuti wala kuwa wala kulama wala ashishi tumetume va Anungu wala mamlaka, wala indu ipali walaindu shiipagwe wala mashili, ³⁹ wala gali pa mtundu, wala gali pai, wala viumbe shinashoshowe shikakombola kututonganisha na kutupinga kuka Nnugu ambae Kristo Ababa yetu.

Chapter 9

¹ Naveleketu ukweli kuti Kristo. Ngaveleketa unami, na kupinga nakuveleketa pamona nne katika Mtima Mtakatifu, ² kuti ushipagwa ushuva gwamkulungwa na mboteko gakapela mu mtima gwangu. ³ Kutingapinjile nne namwene kulaaniwa na kutengwa kwa talika naka Kristo kwa ajili ya ashapwanga vevela na jamii jangu katika shiilu. ⁴ Venevo ni Waisraeli. Venevo na ali jatendeka vana ng'inio na malagano zawadi ya shelia kungabudu Nnungu hahadi. ⁵ Venevo ni vana valongolela ambapo Kristo ashikwia kwa eshima na kuwalashiilu hashi kuti jwenejo ni Nnungu jwa yowe na jwenejo asifiwe elo. ⁶ Lakini si kwamba ahadi za Mungu zimeshindwa kutimia. Maana si kila mtu aliye Israeli ni Mwiiisraeli halisi. ⁷ Ngava nneyo ata kwaluveleko luka Ablhamu kuva ni vana vake asili. Lakini "kupitila Isaka luveleko lwako shushemwe." ⁸ Eli kuti vana va shiilu nngava va Anungu lakini vana vanava Anungu. Lakini vana va ahadi vanalola kuti kama luveleko. ⁹ Kuti ali ndio lilove lya ahadi katika moga: "Aga shing'ishe na shala shapegwe mwana." ¹⁰ Nngava ali pe, lakini baada ya Lebeka kukola shitumbo kwe mundu jumo Isaka baada jetu- ¹¹ kuti vna vashikuva bado vakanave velekwanga aliji akanavetenda mambo ga mmbone au gangalimana ili kuti ilove lya Anungu na kuagula lijime walangava kwaitendi lakini kwa sababu ya lakini kwa sababu ya jwejula ashema. ¹² Ashikuveleketa jwenejo jwa mkulungwa shatumishe kuka mwana." ¹³ Mmbuti shijandikwe: "Yakobo njikumpinga, lakini Esau njikung'agula." ¹⁴ Bai kavili shituvelekete ndiyashi? Buli jishipagwa udhulu kuka Nnungu? Ngava. ¹⁵ Kwa kuva naveleketa Musa shive na leema kwa jwejula ngupinga kumlehemu na shive nu huulu kwa jwejula shangulumie." ¹⁶ Kwa nneyo bai kwa kuva jwenejo apinga nedanngava jwenejo abutuka, lakini kwa kuva Nnungu, analanguya lehema. ¹⁷ Kwa kuva gajandikwe ganaveleketa kuka Falao, "Likusudi lyeneli maalumu njikulijinula ili kuti nanguye mashili gangu katika ugwe naili kuti lina lyangu lilugulwe katika ilambo yowe." ¹⁸ Ajibai, Nnungu ashiva na lehema kwa jojowe apinga, kwa ambae kumpinga kumtenda kuva jwa mitau. ¹⁹ Nnei shuvelekete kwangune, "Kwandi bado naona likosa? Nijwa ambae ashikusitaili kupinga gaka?" ²⁰ Mnyuma jake, mundu ugwe ni geni ajangula nnyuma na Anungu? Ishipagwa kukomboleka gogowe shi gumbilwe kuveleketa va gumbo, "Kwandi gwashikundenda nnei nne?" ²¹ Buli agumba anava gani haki pantundu ja litaka kualaya indu kwa matumizi maalumu kukoposhela lidonji lilapelila indu ina kwa matumizi ga kila moga? ²² Buli mbuti Nnungu, ambae ashikola utajili kulangu ya mbinya jake kutenda mashili gake na kumanyikana ashikustaili kwa vumilia kwatosha indu ya mbwinya ivikwilwe kwa jawa? ²³ Buli mmbuti ashikutenda nnei ili kuti alanguye gwinji gwa ung'inio gwake pamtundu ja indu ya lehema ambapo aiendee kwa ajili ja ung'inio? ²⁴ Buli mwanago atendile ineikungwetu ambae kuti ashikutushema nngava pe kukopoka kwa Vayaudi va Mataifa? ²⁵ Mmbuti shaveleketa katika Hosea: "Shini mshemanje vandu vangu ambapo mkanakuva vandunji vangu vapigwa vake jwangapinganga. ²⁶ Ni geni kuti pepala palelekete kungwao, 'Manganyanji nngava vandu vangu,' vaka Nnungu ali hai." ²⁷ Isaya anaguta kuusiana na Israeli mmbuti kuvalanganya kwa vana va Israeli ikaliji mmbuti litaka lya baali ive makombo ambao vaokokenje. ²⁸ Kwa kuva Abwana wetu shivalitole ilove lyake pamtundu ja shilambo lyamba pe mbuti kamilika. ²⁹ Na kwa kuva jinsi Isaya shavelekete gwamtai mmbuti vavajinji jwanga tuleshela nnumaluveleko kwa ajili jetu tukaliji mmbuti Sodoma, na tuketendile mmbuti Gomola. ³⁰ Tuvelekete nndiyashi bai? kuti vandu va Mataifa ambao valinginji vangaloleanga indu vapatilenje haki kwa neema. ³¹ Lakini Israeli kuti ashiloleya shelia ja haki jwangaji ishila. ³² Kwandi ngava nneyo? Kwa kuva vanga jiloleya kwa imani bali kwa itendi. Vasikukuva langapantundu liganga lya kuikuvala, ³³ mbuti shishitejandikwa, "Lola njigoneka liganga lyakuvala katika Sayuni liganga lya kosesha. Vandu jwene ali akung'amini katika ali shaaibishe."

Chapter 10

¹ Ashapwanga, nia ja maombi gwangu kwa Anungu ni kuti injili jao kwa injili ja wokovu gwaonji. ² Kwa kuva nakumshuudia kuti vashikolanga juudi kwa ajili ja Anungu, lakini ingava kwa ajili ja manya. ³ Kwa kuva mkamanyanga akija Ashipanganya, na vanaloleya kushenga haki jaonji ashayene. Vangavanganga vavatimilile kwa haki ja Anungu. ⁴ Kwa kuva Kristo ndio akamilishe kwa shelia kwa ajili ja haki ja kila mundu kwa akija anungu. ⁵ Kwa kuva Musa anajandika kuusikana aki ambao jina kwia kukopoka na shelia ja: "Mundu ambae jinatenda haki ja shelia shatame kwe haki jeneji." ⁶ Lakini aki ambajo jikopokangana na imani jinaveleketa nnei, "Unavelekete gani mumtima gwako, 'Gani shapate kwenda kumbinguni?'e (Jeneji ni kunjianigo Kristo pai). ⁷ Na unavelekete, 'Gani shaulushe katika liimbo?'" (Aji, kwianago Kristo kumtundu kopokakwa vawilenje). ⁸ Lakini anaveleketa nndi? "Lilove pulili patome na ugwe katika lugomo lyako na katika mtima gwako." Lyenendo lilove lya imani, ambalo tunakulilugula. ⁹ Kwa kuva mmbuti kwa lugomo lwako unakunamini Yesu jakuti aBwana, na kwaamini mu mtoma gwako kuti Nnungu ashikunyuya kopoka kwa vawile shaokoshe. ¹⁰ Kwa kuva kwa mtima mundu anaamini na kuposhea haki, na kwa lugomo kuamini kuposhela wokovu. ¹¹ Kwa kuva shijandikwe shinaveleketa, "Kila akung'amini akaaibika." ¹² kwa kuva jakwe shaka kati ja Wayaudi na Wayunani. Kwakuva Bwana ni vevalapivala ni aBwana va vowe tajili kwe wowe vakumchema. ¹³ Kwa kuva kila mundu ambae akulitaga lina lya aBwana haokoshe. ¹⁴ Kwa jinsi jei vanakombolanga kumchema jwenejo vangangamininji? Jinsi jei vanakombola kung'amini katika jwenejo ambae vangampilikananga? Na shivapilikananje buli panga lugulilwa? ¹⁵ Kwa buli vanajombolanga kuhubili, ikave je vatumwilwenje? '- Mmbuti puijandikwe, "Kwandi ukoto makongono ja vevala vanavele ketanga avali ja mambo ga mmbone!" ¹⁶ Lakini vovenji vangapilikananga injili kwakuva kwakuva Isaya anaveleketa, "aBwana, wetu ni agani apilikene ajumbe gwetu?" ¹⁷ Kwa nneyo imani jina kwia pilikana, na kupilikana kwa lilove lika Kristo. ¹⁸ Lakini ngunaveleketa, "Kuti vangapilikana?" Elo, nnakikisha kaje. "Lilove lyaonji lyowe likopweshepalanga katika maali powe, malove goo gashikwenda kumwisho gwa dunia." ¹⁹ Zaidi ga gowe, Naveleketa, "Buli Israeli jwangaika?" Ntai Musa kuveleketa nitawachokoza adi mtumbalanje kumtagonga wivu kwa vandu ambao nngava litaifa. Kwa mpanda gwa litaifa likaelewa, nitawachokoza adi mtumbalanje." ²⁰ Na Isaya jasili na anaveleketa njikupatikana na vevala ambao vanganoleyanga. Navoneshe kwa vevala kwawale vangambinganga." ²¹ Lakini kwa Israeli naveleketa, "Moga gowe punjapile makono gangu kwa vakapinganga kwa vandunji vanonopa."

Chapter 11

¹ Bai naveleketa, pe, Nnunu ashikwakananga vandunji vake? Anta kashoko. Kwa kuva nne ni Mwislaili, jwa shipinga shika Iblaimu jwa shipinga shaka Benyamini. ² Nnunu jwangaakananga vandu vake, ashikwamanyanga tangu kuvelekwa pe mkamanyanga shijandikwe shinaveleketa nndi kuusiana naka Eliya, jinsi sha nnjijile Nnunu pa ntundu ja Israeli? ³ "Bwana, vashikwabulaganga vatumwilyenje vake nae vashibomolanga madhabahu gako. Nne jikape njilepeka na nakwaloleyanga ulame gwangu." ⁴ Lakini lilove Iya Anunu linaveleketa nndi yashi kungwako? "Njikamulya jangu vandu elfu saba ambao vakakumkomelenga malungo pe." ⁵ Ata nneyo, moga ga nneino pia vashipagwenga valepeshenje kwa kuva uchungu gwa neema. ⁶ Lakini ivaga kwa neema, nngava kavili kwa itendi. Ina ya neema ikapagwa kavili neema. ⁷ Ni gani bai? Jambo ambalo Israeli ashikuliloleya jwangashipata bali vateule vashipatilenje na vananji vashikutagwenga kutopa. ⁸ Mmbuti shijandikwe: "Nnunu ashikwapa mtima gwaubutu, meyo ili vanalole, na masikio ili vanakuvalanje, mpako lelo." ⁹ Najwenejo anaveleketa, "Leka meza zao ziwe wavu, tego, sehemu ya kuikuvala, na kupindikula kisasi dhidi jaonji." ¹⁰ Leka meyo gako gatagwe luvindu ili vanakombolaje kulola. Ukatepyanje nnyongo jaonji kila moga." ¹¹ Bai naveleketa, "Buli, vashikuikuvalanga mpaka kugwa?" Inave nneyo kaje. Badala jake, kulepelana kwaonji kuokolewa kushitendeka Mataifa, ili venevo vayenenji vataganjwe wivu. ¹² Nneino viva kulepelana kwenunji ni utajili gwa pashilambo, na mwana ga asala jaonji utajili gwa mataifa, kashoko shashi zaidi shive kukamilishwa kwaonji? ¹³ Na nneino nakungulukana mmanganyanji vandunji va Mataifa. Kwa kuva njiva mtume kwa vandu gana nakuipunila uduma jangu. ¹⁴ Labda nitatiwa wivu vali vavili jumo nne. Labda shitwaokowanje baadhi jaonji. ¹⁵ Mwanaga ivaga kukanwa kwavonji ni maliziano ga dunia kuposhelwa kwaonji shikuveje kuti uhai kukopoka kwa vawilenje? ¹⁶ Mmbuti matunda ga ntai gashivikwe akiba ndio shili kwa lidonji Iya utandi. Mmbuti lushiga ni akiba nyambi yalake kadhalika. ¹⁷ Lakini mmbuti baazi ja nyambi gashishelwa, mmbuti ugwe lujambi likond Iya mizeituni, lishipandishilwa kati jaonji lakini mmbuti hwaishilikishe pamo navanganya katika lushiga Iwa utajili Iwa mizeituni, ¹⁸ unaisifie pantundu ja lujambi. Lakini mwanaga ukwisifia nngava ugwe ukuji janguta lujambi bali lujambi lukakuujanguta ugwe. ¹⁹ Bai shuvelekete, "Lujambi lushikatwa ili mbate pandishilwa pali tepo." ²⁰ Jenejo ndio nnepeyo. Kwa sababu jangang'aminu kwavonji vashikukatangwa, lakini ugwe ushikujima imala kwakuva ja imani jako unaiganishie nnyene kwa ali ja pantundu kaje, bali ujogope. ²¹ Kwa kuva ivaga Nnunu jwenga ileshelela nyambi ya asili shakuhulumie ugwe na ugwe. ²² Lola, bai, itendi yammbone na ukali gwa Anunu. Kwa upande gumo, kuvava kwashikuika pantundu ja Vayaudi ambao vashigwang'ang'a. Lakini kwaupande guna wema gwa Anunu unakwia pa ntundu jako mbuti shi udumu katika wema gweke. Vinginevyo ugwe shiukatiliwe mbali. ²³ Na mwana ga vakaendelea kuamininji kwavonji shivapandishilwanje kavili. Kwa kuva Nnunu akwete uwezo gwa pandishilwe kavili. ²⁴ Kwa kuva ivaga mmanganyanji mwashikukatangwa palanga vali kuva asili mizeituni mwitu na nnyuma ja asili mwashikupandishilwa katika mizeituni uli gwa mbone nngava zaidi kaje ava Vayaudi, ambao ni mmbuti lujambi Iwa asili kukombola kupandishilwa kavili nnyumba ja mzaituni uyene? ²⁵ Kwa kuva ashapwanga ngapina nmanyanje kuusiana na sili aji kuti nnavanganje na hekima katika kuganishia kwenunji ashayene. Jene sili nini kuti kunonopa kushikoposhela kati ja Israeli, vowe shivaokokanje mmbuti puijandikwe kukamilishwa mataifa pushikuishe. ²⁶ Nneyo Israeli vowe shivaokokanje mmbuti puijandikwe: "Kukopoka ku Sayuni shajie Mkombozi. Shaushoye uovu kukopoka ku ka Yakobo." ²⁷ Na ali shilive lilagano lyangu pamoja nalo, wakati puniishoshie shambi yaonji." ²⁸ Kwa upande gumo kuusiana na injili vanu kumtumbalilanga kwa sababu jenunji. Zawadi ya Mungu, vashipandwanga kwa sababu ja mababu. ²⁹ Kwa kuva zawadi na shemwa kwa Anunu kukapindikuka. ³⁰ Kwa kuva bukala mmanganyanji mshikumlekanga Nnunu, lakini nneino nchikujiposhelanga leema kwa sababu ja leka kwao. ³¹ Kwa mpandagogo nneino ava Vayaudi vashilekanga matokeo gake ni kuti kutoka na huluma njaliweje mmang'anya vanakombolanga pia kuposhela neema. ³² Kwa kuva Nnunu ashi kwatavanga vandu vowe katika kukosea, ili akombole kuvaulumia vowe. ³³ Jinsi pujili jajikulungwa utajili gwa hekima na maalifa ga Anunu! Gakalole sheka ukumu yaonji, na mpanda gwake ikamanyika! ³⁴ "Kwa kuva ni geni ajimanyi nia jika Nnunu? Au ni geni akombola kumshauli jwake?" ³⁵ Au ni gani jwantai ampele shindu Nnunu, ili alipwe kavili?" ³⁶ Kwa kuva kukopoka kwake, kwa ajili jake na kungwake, indu yowe ipali. Kungwake kukombola utukufu gwangali mpelo. Nnepeyo.

Chapter 12

¹ Kwe nneyo nakunjuganga ashapwenga, kwa huluma jika Nnungu, muishoyanje iilu yenunji ive sadaka jili jajikoto takatifu, jikubalika kwa Anungu. Jeneji ndiyo ibada jenunji jikwete maana. ² Wala nnajikagulanja aina dunia ajibali mpindikulwanje kwa tendwa upya nia jenunji. Mtendanje nnei mpatanje kumanya shapinga Nnungu gali gammbone. ³ Kwa kuva naveleketa, kwa sababu ja neema jimbegwile kuti kila mundu ambae apali kati jenunji akapigwa kuganishia kuva ekima mmbuti Nnungu ashikwapanyanga kila jumo shindu fulani sha imani. ⁴ Kwa kuva tushikola ipande ya injili katika shiilu shimo, lakini ngava kila shipande shinatenda liengo limo. ⁵ Nnepeyo, uwe tuli vajeni tuli vavili jumo katika Kristo, na ipande yowe kila jumo ni kukanjake. ⁶ Tushikola kalama kila mundu jake ku kadili ja neema jitupegwile ivaga kalama jika mundu ni unabii na jitendeshe kwa kadli ya imani jake. ⁷ Ivaga kalama jika mundu ni uduma. Na atumishe ivaga juna ashikola kalama ja jiganya bai ajiganye. ⁸ Ivaga kalama jika mundu ivaga kuangalala, bai, aangalale. Ivaga kalama jikamundu kushoya atende nneyo kwa ukalimu. Ivaga kalama jikamundu kulangaya mpanda atende kwa kuangalia ukoto. Ivaga kalama jikamundu kulanguya uluma, na atende kwa angalala. ⁹ Kupingana kunavana unafiki. Nnaupinganje uovu; mkamulianje gali gammbone. ¹⁰ Kuusiana na upendo gwa ashapwanga, mpingananje mmanganya kwa mmanganya. ¹¹ Kuusiana na bididi, nnavanganje valegeleka nga kuusu mtima mmanganje na hamu. Kuusu Bwana, mumtumishile. ¹² Mfulainji katika ujasili mkwetenje kuusu moga gakwia mvanganje vandu valindilila katika mboteko yenunji. Mmbuti katika kujuga. ¹³ Mshilikiananje katika kujuga ga vaumini. Nnoleyanje mpanda guna galanguya ukalimu ¹⁴ Mwakananilanje balaka vowenji vakwatesanga mmanganyanji mwabalikinji nkana kwa laaninji. ¹⁵ Nng'angalanje pama na vaangalala nngutanje pamo na vagutanga. ¹⁶ Mmanganje na nia jimo mmanganyanji kwa mmanganyanji. Nnaganishie kwa kuipuna mwakubalianje vandu vaali ja pai. Nnavanganje na hekima pa mtundu mawazo genunji ashayene. ¹⁷ Nna nnipanje mundu lyangali mana kwa lyangali mana. Ntendanje mambo ga mmbone pamayo ga vandu vowe. ¹⁸ Mwanaga inakomboleka, mmbuti shivikwilye kwenu, mmanganje na hamani vandu vowe. ¹⁹ Vapingwanga nnalipanje lyangalimana kwa lyangali mana ashayene, lakini njibianje gadhabu jika Nnungu. Mmbuti puijandikwe kisasi shikanyene; Nne shinipa,' anaveleketa Bwana."

²⁰ "Lakini ivaga adui jako ashikola shivanga muniye avaga na nnjota unyweshe kwakuva kwakuva kutenda nneyo shupalile makala ga moto pantundu ja mtwe gwake." ²¹ Unautepele kwa ubaya ulepele ubaya kwa wema.

Chapter 13

¹ Kila mtima uve na utii kwa mamlaka ga pantundu kwakuwa ukumu mamlaka ikaveje jishikopshela kwa Anungu. Namamlaka ishikoposhela na Anungu. ² Kwa neyo ambae akana mamlaka jenejo anakana amla ja Anungu na vevala vakananga amla ja Anungu; na vevala vakujikana shivapatanje hukumu pa mtundu jaonji ashayene. ³ Kwa kuva vatawalanga nngava vajogoya kwa vatendanga gambone ila kwavatendanga gangali mana. Buli unapinga kotojogopa mamlaka? Tenda gangali mana shituinye nago. ⁴ Kwa kuva anatomishila kwa Annungu kungwako kwa ajili ga mmbone bali mmbuti ugakumulaga gali gangali mana jogopa kwakuwa akajamula upanga gwagali sababu. Kwa kuva anatomishila kwa Anungu alipa kisasi kwa mbwinya pa mtundu jwajwejula atenda uovu. ⁵ Kwa nneyo unapigwa ukamule ngava kwakuwa mbwinya bali kwakuwa dhamili. ⁶ Kwa ajili aji unalipa kisasi kwa kuva nnyene mamlaka ni vatumishila kwa Anungu, ambao vanaendelea kutenda shindu ashi. ⁷ Mumlipe kila mundu jumo shindu shakunnonganganga kodi kwapigwa kulipa kodi ushulu kwa apinjikwa kulipa ushulu jogopa kutindivala apinjikwa kutindivala. ⁸ Nnalongwanje na mundu shindu shoshowe, mpingananje mmanganyanji kwa mmanganyanj. Kwa kuva mmanganyanji kwa jwenejo akumpinga jilani ashitimiza shelia. ⁹ Kwa kuva, "Ukalavalava, ukabulaga, ukajiva, ukapinga," kama kushi amla jina jishilanguywa katika sentesi aji: "Shumpinje jilani jako mmbuti ugwe nnyene." ¹⁰ Kupingana kukakunchuli jilani jako mundu. Kwa nneyo, kupingana shelia jajikamilishe kwa shelia. ¹¹ Kwa sababu ja jeneji, nnamanya kuti tayali ni moga gwa kopoka katika lugono. Kwa kuva wokovu gwetu ushivandishila kaje zaidi ja gegala moga gala putuamini gwa ntai. ¹² Shilo shikapela, na mui unavandishila. Na tuvishe pa nyenje itendi ya luvindu na natuwale silaa ya nulu. ¹³ Na tujende ukoto ukoto, mmbuti katika shilangaya nngava kwa shelia ja uovu au kukolelwa. Na tunajende katika kulavalava au tama jikakombola kukamulwa na ngava katika fitina au wivu. ¹⁴ Bali tunwale Bana Yesu Kristo, na tunavishe nafasi kwa ajili ja shiilu, kwa kupinga kwetu.

Chapter 14

¹ Mumposhela je jojowe ambae ali jwenguli mashili katika imani gwangali shoya ukumu kuusu ganishia gake. ² Mundu jumo ashikola imani jalyashindu shoshowe, juna ambae ali dhaifu analya mmbaga pe. ³ Mundu alya kila shindu ana mdhalao jwene akalya kila shindu. Na jwene akalya kila shindu ananngukumule juna ambae. Kwa kuva Nnunu amposhele. ⁴ Ugwe ni gani ugwe ukumkumula mtumishi ambae ni miliki ja mundu juna? Ni mmujo ya Bwana jake kuti kujima au ugwe. Lakini shiujinushe, kwa kuva Bwana anakombola kumtendanga nnjimanje. ⁵ Mundu jumo asamini lyuva limo kuliko lina juna asamini kila lyuva sawasawa. Hebu kila mundu ashawishiku katika lunda lwake nnyene. ⁶ Jwene ambao akamula moga anakamula kwa ajili jika Bwana. Na kwa jwene alya analya kwa ajili ja Bwana, kwa kuva anakumpa Nnunu shuklani. Jwene ambae akalya anakiivila kuto kulya kwa ajili ja Bwana. Jwene pia anashoya shukulani kuka Nnunu. ⁷ Kwa kuva jwakwa atama kwa mtima gwake jwakwa awa kwa ajili jake nnyene. ⁸ Kwa kuva tunatama tunatama kwa ajili Bwana. Na ivaga tutna wa tunawa kwa ajili ja Bwana. Bai ivaga tunatama autunawa tumali ga Bwana. ⁹ Kwa kuva kwa likusudi ali Kristo ashikuwa na kutama kavili kuti ave Bwana jwa vowe wawilenje na vatamangana. ¹⁰ Lakini ugwe, kwandi unakung'ukumula mpwako? Na ave kwanndi unakumpokonyola mpwako? Kwa kuva uwe vowe tuajima mmujo shitengu sha ukumu sha Anunu. ¹¹ Kwa kuva shijandikwe, "Mmbuti shingutama," anaveleketa Bwana, "Kwangunne, kila lilungo shilikomwe na kila lulimi shiluamini kwa Annunu." ¹² Nnneyo bai, kila jumo jwenunji shashoye hesabu jake nnyene kuka Nnunu. ¹³ Kwa nneyo, tunaendelea kavili kuukumiana, lakini badala jake nnei kutijwakwa shavishe shakuvala lukonji kwa ashapwanga ajake. ¹⁴ Namanya na shawishiana kuti aBwana wetu Yesu, kuti jwakwa shindushili shangali mana shiyene ni kwa jwene pe aganishia kuvashoshowe ni najisi kwa kuva kungwake ni najisi shiene kwakuva ni najisi. ¹⁵ Ivaga kwa sababu ja shalya mpwako au zunikaga, akaowa kavili katika kupingana wa shalya shako mundu ambacho kwa ajili jika Kristo awile. ¹⁶ Kwa nneyo nnaruusunji mambo genunji gammbone gavoneshe vandu vanziakinji. ¹⁷ Kwa kuva ufalme gwa Anunu nngava kwa ajili ja shalya na papila bali kwa ajili ja haki, amani, na angalala katika Mtima Ung'inio. ¹⁸ Kwa kuva jwe nejo akumtumishila Kristo kwa jinsi aji ashipingwa naka Nnunu na ashikubalika vandu. ¹⁹ Kwa nneyo bai, tuloleye indu ya amani na indu ambayo kumshenga mundu na juna. ²⁰ Unahalibie kazi ja Anunu kwa sababu ja shalya. Indu yowe kwa elo ni yammbone, lakini yangali mana kwa mundu jwejula ambae analya nakumtenda munda aikuvala. ²¹ Ni yammbone nnalye nnyama, wala kungwaukana, wala shoshowe ambasho kwa shenesho mpwako shugumkuvale. ²² Jeneji imani maalumu ukwete najo ujivishe pakati jako nnyene na Nnunu. Ashibalikiwa jwejula ambae akakuiukumua nnyene katika sheshila shakushipinga. ²³ Akwete shaka shaukumulwe ivaga analya, kwa kuva jikakoposhela imani. Na shoshowe shikakoposhelana imani.

Chapter 15

¹ Nneino uwe tukwete mashili tunapingwa kuutola udhaifu gwa valinginji zaifu, na tukapingwa kuipendelea twashayene. ² Kila mundu jumo jwetu ammpinje alitome jwake lyenelyo ndio lilove lya mmbone kwa malengo ga kumshenga mundu. ³ Kwa kuva nkali Kristo jwangaipinga nnyene. Badala jake, ashiva mmbuti shijandikwe, "Kutukana kwa vevala vakutakenenje gashimbata nne." ⁴ Kwa shoshowe shilongolele kujandikwa, shejandikwa kwa kutulanguya kwa makusudi kuti kupitila uvumilivu kupitila kutagwa mtima na gajandikwe tukakwete ujasili. ⁵ Nneino Nnunu akwete kuvumilia na kutaga mtima avape kuva na nia elo elo kwa kila jumo kulingana Yesu Kristo. ⁶ Akombole kutenda nnei kwa nia jimo mkombole ku msifia kwa kang'wa jimo Nnunu na Ababa wa Bwana Yesu Kristo. ⁷ Kwa nneyo mumposhelalanje kila jumo, mmboti nneila Kristo shavaposhelenje ung'inio gwa Anunu. ⁸ Kuti naveleketa kuti Kristo ashitendwa akututumishila jwa jaluka kwa ajili elo gwa Anunu. Ashikutenda nnei ili kuti ukombole kulanguya haadi jishoshiwe asha atati, ⁹ na kwa mataifa kumtukuza Nnunu kwa neema jake. Mmbuti ambapo shijandikwe, "Kwa nneyo shinjoye sifa kungwako miongoni mwa mataifa na kujimba sifa katika lina lyako." ¹⁰ Tena jinaveleketa kuti, "Nng'angalalanje mmanganyanji vandu va mataifa, pamo na vandu vake." ¹¹ Kavili, "Nng'angalalaje kwa Bwana, mmanganyanji mataifa gowe; leka vandu va mataifa gowe va msifianje jwenejo." ¹² Kavili Isaya ashikuveleketa, "Shilipagwe nalitepo lyaka Yese, na jumo shajinushe kuntawalanga pa mtundu ja mataifa shivavanganje na kulolela katika jwenejo." ¹³ Nneino Anunu vanakutu kulupalila avagumbaye na angalala jowe na amani kuamini, ili kuti nkombolanje kupunda katika kukulupalila kwa mashili ga Mtima Mtakatifu. ¹⁴ Nne na mwene nji shawishika na mmanganyanji ashapwanga. Njishawishika kuti pia mmanganyanji ashayene mshigu mbaywangana gambone mshigumbaywanga na maalifa gowe. Nashawishiwa kutimmanganyanji nnakombolanga pia kukwia kila jumo naka nnjake. ¹⁵ Lakini najandika kwa ujasili zaidi kungwenu pa nntundu ja mambo gana ili kung'imuyanga kavili, sababu ja shipawa shimbegwile na Anunu. ¹⁶ Shipagwa shishashikuva kuti ngombole kuva mtumishi juka Yesu Kristo atumilwe kwa mataifa, kuishoya mmbui kuani jwa injili ja Anunu ngakombwele kutenda nnei ili kuishoya kwangu kwa mataifa kuve kukubalishe kushitengwa na Anunu kwa mpanda gwa Mtima Nng'inio. ¹⁷ Nneyo kuangalala kwangu kupali katika Yesu Kristo katika mambo ga Anunu. ¹⁸ Kwani ngakombola kusubutu kuveleketa shoshowe ikaveje kuti Kristo ashikubalika kupitila kungwangu kwa utii gwa mataifa. Aga mambo gashitendwa kwalilove na itendu, ¹⁹ kwa mashili golangula maajabu na kwa mashili ga Mtima Nng'inio. Ali lyashikuva kuti kukopoka Yerusalemu, kutimbilila kwa talika mmbuti kujili ili ngombole kujitola palanga kwa kumilika kwainjili jika Kristo. ²⁰ Kwa jene injili ji jangu kujitangasha injili lakini nngava mahali ambapo Kristo anamanyikana kwa lina, ili kuti ngombole kushenga pantundu ja msingi gwa mundu juna. ²¹ Mmbuti puijandike: "Ambao kwa jwenejo vangalinginji habali jake ashikuika shivamonaje, na vevala ambao vangampilikananga vammanganyanji." ²² Kwa nneyo njinkuva njiivililwa mala jajijinji kuikakungwenunji. ²³ Lakini kavili, nangali kavili sehemu jojowe katika mikoa jojowe njikuva njikupinga kwa yakayaijinji kumanya kungwenunji. ²⁴ Ila mala jowe nyendaga ikaveje nakulupalila kumonanga mbitaga na kukombola kwianago mpanda gwangu mmanganya baada java njiangalala ushilika mmanganya kwa muda. ²⁵ Lakini nneino nakwenda ku Yerusalemu kukwau dunianga vaamininji. ²⁶ Maana yashikumkonjelanga mmandunjiva Makedonia na Akaya kutola michango maalumu kwa vakakuikombolanga miongoni mwao vaamininji va ku Yerusalemu. ²⁷ Ndio, puyaliji kwa kupingana kwaonji haki vashivanganga vanalongwa venevonji. Maana ivaga mataifa vashitendanga katika indu yaonji ya mu mtima, vanalongwanga na navenevonji kung'udumianga katika shikupinga indu. ²⁸ Kwa nneyo, muda ngamilishe nnei nakuva na kuitosheleza litunda lyene kungwao, nne shinyende mumpanda pamo na mmanganyanji kweneko Hispania. ²⁹ Namanya kuti muda nyiaga kungwenunji shinyie katika kutimilila gwa baraka jika Kristo. ³⁰ Nneino nkunjuganga ashepwanga kwa Bwana wetu Yesu Kristo, kwa kupinga kwa Mtima, kuti mshiliki pamo nane katika kujuga kwenunji kwa Anunu kwa ajili jangu. ³¹ Najuga kuti ngombole kuokolewa kukopoka kungwaonji vangaamininji kukoposhela ku Yudea, na kuti uduma jangu kwene ku Yerusalemu jikombolwe kuposhelwa na vaamininji. ³² Najuga kuti nakombola kumanya kungwenunji kwa angalala kupitila mapenzi ga Anunu na kuti nakombola kuva pamo na mmanganya shimbate pumulila. ³³ Na Mungu jwa amani ave pamo na mmanganyanji nneyo.

Chapter 16

¹ Nakumkamuyanga kungwenunji Fibi adada yetu, ambae atumika kwa likanisa ambalo lipali Kenkrea, ² ili kuti nnakombola kuposhela katika Bwana. Ntendanje nnei katika shindu sha thamani sha vaamininji na nnjimangananje pamo jwenejo katika kila shindu shinipanganje kwakuva jwenejo nnyene ashiva anaudumia vavajinji na kwaajili jenunji nnyene. ³ Mumsalimianje Priska na Akila vakamulanga liengo pamo na nne katika Kristo Yesu, ⁴ ambapo kwa maisha gangu gashikujogo ywa maisha gaonji ashayene na kwa shukurunji venevonji na ngavape nne bali pia kwa makanisa gowe ga mataifa. ⁵ Nnisalimianje likanisa lili kumui kungwao. Mumsalimianje Epanieto mpendwa jwangu ambae avelekwe ntainaka Kristo katika Asia. ⁶ Musalimianje Maliamu ashitenda liengo kwa mashili kwa ajili jetu. ⁷ Mumsalimianje Androniko naka Yunia, mpwanga jwetu jwa atawilwe pamo nane. Ni jwa muimukati jetu uwe mitume ambao pia vashikulongoela kumanya Kristo kabla jetu. ⁸ Mumsalimianje Ampliato, jungumpinga katika Bwana. ⁹ Mumsalimianje Urbano, atenda liengo pamo na nne katika Kristo, na Stakisi mpendwa jwangu. ¹⁰ Mumsalimianje Apele, nnyene apinjile katika Kristo mwasalimianje vowe ambao vatemingenenje katika nyumba Aristobulo. ¹¹ Mumsamianje Herodioni, mpwanga jwetu. Nnjalmianje vowe valinginji katika nyumba jika Narkiso, ambao venevo katika Bwana. ¹² Nnjalmianje Trifaina na Trifosa, vatendanga liengo kwa mashili katika Bwana. mumsalimianje Persisi mpendwa, atenda liengo kwa mashili ja Bwana, ¹³ Nnjalmianje Rufo, ahagwilwe katika Bwana na akwave ashikamula liengo na akwave na jwangu. ¹⁴ Mumsalimianje Asinkrito, Flegon, Herme, Patroba, Herma, na ashapwaka vowe valinginji pamo na jwenejo. ¹⁵ Mumsalimianje Filologo naka Yulia, Nerea naka nnumbugwe, Olimpa, na vaamininji vowe pamo na venevo. ¹⁶ Mumsalimianje kila jumo kwa busu nkonjelo. Makanisa gowe katika Kristo gana kumsalimianga. ¹⁷ Nneino nakunnjuganga ashapwanga nng'anishianje pa mtundu ja venevonji vakunga vayanga na vakaping'ang'a vanakwenda ngana kinyume shivajiganywanga ambao mmalienje kuijiganya mpindikukanje nsho kangananje kumgwaonji. ¹⁸ Kwa kuva vandu kama hava vakakumtumishilanga Kristo Bwana, bali mapitiu gavonji ashayene. Kwa malove gavonji galainika kusifiwa kwa unami vanatembanga mitima ja vakanakuva na shambi. ¹⁹ Kwa kulinganya na kukamula kwenunji nnakunganishiana kila jumo. Kwa nneyo, naangalala pamtundu jenunji, lakini nakumping'ang'a mmanganyanji ashayene na busala katika hali ja wema pangali kuva na shambi mmujo ja uovu. ²⁰ Nnunu jwa amani akakava kunng'angamizanga lishetani pai ja luvajo lywenunji. Neema jenunji jika Bwana Yesu Kristo pamo na mmanganyanji. ²¹ Timotheo, akumteteanga pamo na nne, anakumsolimianga naka Lukio, Yasoni naka Sospeter, nnjamaa yetu. ²² Nne Tertio, nyandishe gwene wakalagu nakumsalimianga katika lina lya aBwana. ²³ Gayo, andumile kwa likanisa lyowe linakumsalimianga Erasto, avikaindu ya pakijiji anakumsalimianga pamo naka Kristo ali mpwanga. ²⁴ (Kamula: Katika nakala ja ntai mkwekwe agu gwa kwa. Lola Walumi 16:20. "Neema jika Bwana Yesu Kristo jitame na mmanganyanji mmowe elo.") ²⁵ Nneino kwa jwenejo akwete ukombole gwa kuntendanga nnjimangananje kulinganana injili na kujiganywa kuka Yesu Kristo, kulingana na kuyuka kwa nng'iyo jiishiywe kwa moga ga leupa, ²⁶ lakini nneino ji malile jugwelywe nakutenda wa kumanyikane nagajandikwe gaunabii na amuli ja Anungu va ngali mpelo, kwa utii gwa imani miongoni mwa mataifa gowe? ²⁷ Kwa Nnunu jwa jika nnyene hekima jipunda Yesu Kristo kuva ni ung'inio gwangali mpelo. Elo

1 Corinthians

Chapter 1

¹ A Paulo, ashemilye na Yesu Kristo vantenga tindivala na Anungu, na Sosthene abwanga vetu, ² kwa likanisa lipali Korintho, kwa vevale phabwishilejwe mahoka katikaa Kristo Yesu phephala vashemilenjwe kuvanganga vandu urenjelo. Tunakwajandishilanga, vavela vandu bhowe vashemelenje na Yesu Kristo mahali phoe, Nkulugwa vetu. ³ Shikono sha ulele shive kugwetu kuposhela kwa shipanganya vetu na kwa nkulungwa vetu aYesu Kristo. ⁴ Lyuva lyove tindivala ashipanganya Anungu vangu kwaajili jenu, kwa lishababu lya shikono sha Amungu/ashipanganya shakwapa aYesu Kristo. ⁵ Ashikwatendaga vambiya kwa kuposhela kumpanda gwaveleketa pamope na maarifa gowe. ⁶ Ashikwatendanga vambiya, kama ushuhuda gwa Yesu gwatenda shibitisha tuvobhe. ⁷ Kwa nneyo mwangapungukiwanga shikono sha kiroho, kama mulinginji na hamuu ja kwalinda kuyuka kwa Nkulugwa byetu aYesu Kristo. ⁸ Shagimalishanje mmanganya mpaka mwisho, nnalahumi wanje lyuva la hika Yesu Kristo. ⁹ Nnunu ashiaminika ambyaye nnchi kushemwanga mmanganya katika gumo

wa Yesu Kristo Akulugwa vetu.¹⁰ Lelo nakunjuganga ashakaka na alumbangu kupitila lina la akulungwa vetu aYesu Kristo, mwanagashi mpingaje, nanapaganye gavanyika pakati penunji, nakujunganga mmanganje pamo nkolanje nia jimo na likusudi limope.¹¹ Kwa vandu vya shigono sha Kloe vashinugulilanga kushipanga ntawanyiko ujene la pakatipenunji.¹² Kwa nneyonji kila mundu jenunji nnavaleketanga nnenjwa Paulo," au "Nne jwa Apolo," au "Nnefwa Kefa" au nnejwalina lya Yesu".¹³ Mwemanganye Yesu ju ashigavanika? Na Paulo ju ashiniginikwa kwa ajili jenunji? Na je! Inchikainikwanga kwa lina lya Paulo?¹⁴ Kwa mmeyo nakwashukuru asipanganya/Anungu nne ni mbatize ikapagwepa Krispo na Agayo.¹⁵ Penepo ikaliji jwakapi joJoe avelekete kati nne njibatizwa kwa lina lyangu.¹⁶ (Kwa nneyo nyumba jina jina batizenje ni Stephania. Zaidi ja penepo juna ju ambileze jwakapi).¹⁷ Kwa nneyo aYesu vanganituma kubatiza bali kulunganya. Vanganduma kujiganya malove ulonjelo gwa vandunji, lelo mashiri ga msalaba gwa Yesu unashoye.¹⁸ Kwa gene malove ga msalaba ni ujinga kwa vene vawanganga. Lakini kwa malove ga Ashipanganya/Annungu ni mashiri ga Annungu.¹⁹ Kwa nneyo ishijandikwa shigangavanye lunda lywaonji."²⁰ Kwalikwapi akwete lunda? Kwalikwapi akwete elimuu? Kwalikwapi aveleketa ashawishi shilambo shino? Jejwangapindua lunda shilambo skuno ni va ujingaa?²¹ Tangu shilambo shino ukapaliji kwa manya Ashipanga/Annungu, ishikwapinga Annungu hungulu gwao na veleketi na kuokokaanga na kwa vevela kulokoleta/kuamininji.²² Kwa Wayahudi vashikuhuyanga nkulondola na kwa Wayunani vashikuloleya hekima.²³ Lakini tunakutangaza Kristo atendilwe mbeleko aliji kikwazo kwa Wayahudi kwa Wayunani.²⁴ Kwa vevala valinginji wa washemilenjwe na Ashipanganya, Wayahudi na Wayunani, tunakagubiri Nnunu kwa mashili na hekima ja Nnunu.²⁵ Pava ujinga gwa Nnunu ishipangwa hekima kuliko uka mundu, na udhaifu uka Nnunu ushikola mashiri kuliko mundu.²⁶ Nnolanje kusemwa kwenunji kwa Nnunu nnani, mwenunyi akaka na alumbwangu. Ngalinji mmagwinji nkwenje na lunda nkatinji na iwanga ya mundu. Ngalinji na mashili. Pia nngalinji mmanganya inchi velekwangwa na ukulungwa.²⁷ Lakini Annungu vashikaagula hindi ya ngalimaana ya sheshino shilambo ili vyahibishe sha mashiri.²⁸ Ashipanganya vashikuhagula sheshila shilisho shapahii shangali shindu sheshino shilambo. Avashihagula hata hindu ya ngahesabiwa kuva shindu, kwa tenda shangalishindu ikwete thamani.²⁹ Vashikatenda nneyo inapangwe hindu yoyohe sababu jakwivuna mmujo mwao.³⁰ Kwa sababu ya Nnunu jivatendile, lelo puninginji nkati mwa aYesu, ambae vashitendeka lunda kwa ajili jetu kakoposhela kwa Ashipanga. Pulinji na haki jetu, ukonjelo na kombolekwa.³¹ Malinga matokeo, shiliveleketa lilove, "Akwisifia, haasifu kwa Nkulugwa."

Chapter 2

¹ Punaishe kugwenunji ashakala na ashalumbugwe vangu nangaika kwa malove ngakushawishinji kwa lunda, malinga shigubiri hihishishe gegala ga Mungu. ² Njikahamua nngamanye shindu shoshoe pakati jenunji ikapagwe aYesu Kristo venona vashikwalubishanga. ³ Punaliji na mmanganya katika hali ja hudhaifu, na kutenguka, na tetemela kaje. ⁴ Na ujumbe gwangu gwahubiri kwangu pakaliji na valove gakwashawishinji galunda. Badala jake, pugalinji jakumohihilisha ukonjolo na mashiri, ⁵ ingaliji jejino imani jetu, jikave ja lunda ja vandunji, bali ja mashili ja Ashipanya Annungu. ⁶ Lelo tunaveleketa lunda miongoni mwa vandu vakulugwanji, lakini tugava lunda lya shilambo shino, au vakutawala gweguno gwapita. ⁷ Badala jake tuvelekete lunda sya Shibanganya kweli gwangahiya, lunda vashintua gula gwakati gwa ukonjolo gwetu. ⁸ Jwakapi mundu mtawalaa gwegunojo angamanya jwene lunda, mwanaga hamanji gweguno wakati gula, bhakashulubishenje Nkulugwa gwa nginio. ⁹ Ingalihi pahijiandikwe pihijandikwe, "Gene mambo go jwakapi alolile, liyo wala lisikio lyapilikene, wala g'anio vangafikiri, ganio ambayo Annungu vyangaandaa kwa ajili javevala vyakwapinga." ¹⁰ Genego ganiyo ambayo Annungu vashikufunuliwa pilila kwa Mbumu, pava Mbumu inachunguza kila shindu hata ganio yankati mwa Annungu. ¹¹ Kwani gani shamumanye ganio jukumundu ikavuje Mbumu ya Ashinganya atama. ¹² Kwa nneyo twangoposhela pumu ja shilambo, lakini Mbumu jikoposhela kwa Nnungu, ingalaga tukombole kumanya kwa uhuru ganiyo tushipata na Nnungu. ¹³ Tushiveleketa ganiyo kwa genego malove, ambayo hekima ja muntu jwa Annungu akakombola kulunganya, lakini Pumu ja Nnungu hutuluganya. Pumu inatafasili malove ga mbone kwa hekima mbone. ¹⁴ Mundu jwangali jwa mbone akaposhela ganio ya Pumu ya Nnungu, kwa genego kugwake gwana. Nngakombola kugamanya kwa nneyo anamajikwambone. ¹⁵ Kwa jwejulo jwa utakanyolo kuhumilwa ganiyo yoe. Nnihukumiwa navananoji. ¹⁶ "Gani akombwele kugamanya ganio ya Nkulugwa, ambayoo shakombole kuluganya jwenejo?" Lakini tushikola ganio ya Yesu.

Chapter 3

¹ Na nne, akaka na alumbwangunji, nanga veleketi na mmanganya kama vando vya ukonjole, lakini vando vya shihilu. Kama vana bhabhoko nkati mwa Yesu. ² Njikwanyeveshayanga mavele na ngava nyama, kwa nneyo nkalinjinji tayari kulya nyamaa, mpaka nnahino nkanavenji tayari. ³ Kwa nneyo mmanganji induvanga bhashihilu. Kwa nneyo juchionekananga nnati mwenunji. Ponapo nkulingana mmashihilu, nkalongolila malinga bhandu? ⁴ Bhava jumo velejeta, "Nakukagula Paulo" Juna nakukagula Apolo," nkatamangananga nduvandu? ⁵ Apolo ni ganii na Paulo ni ganii? Vantu metumu jwa vevala jumukulupalenje, kwa kila munda apatile majukumu. ⁶ Nne njikapanda, Apolo nitaga mashingala Nnunu akulya. ⁷ Kwa nneyo jwangapanda wala apandile mashi jwangali shindu. Nnunu akuza. ⁸ Nnaina apanda na ataga mashi bhove sawa, na kila munda ujira gwake kulingana na maengo gake. ⁹ Pabha tusiva bhandu vakamula maengo mmanganyinyi ni bustani ja Nnunu na nyumbaa ja Annunu. ¹⁰ Phabha shikono sha Ashipanganya njika muywa kama nkushenga nkulungwa, bhashikuvika kama ukataa, na juna anashenga nnani jake. Lakini mundu ave na lunda pashenga nnani jake. ¹¹ Phava jwakwapi juna akombola kushenga zaidi ashenjile, nngati Yesu Kristo pe. ¹² Kwa nneyo, malinga jumo ashenga nnani dhahabu, ipanje, maganga ga garamaa, mikongo, na manyai, ¹³ lihengo lyao shilihungushe kwa lyeyo lwa muhishihingule. Phava shihigule kwa moto. Moto shulinje liengo lya kila mundu shilinjwa ubova shivalendile. ¹⁴ Kama shoshoe mundu shashenjile shishilepeshe, jwenejo shaposhele zawadi. ¹⁵ Kwe nneyo liengo lyakamundu shiliteketee kwa moto, shapate hasara. Lakini ng'ene shaokolewe, kama epeka kwa moto. ¹⁶ Kwa kwimaganya mmaganya kuti ndano ja Ashipanganya na kwamba Pumu ja Annunu jinatama nkati jwenunji? ¹⁷ Mwanaga mundu akulihangavanya ndaro ja Ashipanganya, jwene mundu Ashipanganya ni ja ukonjolo na nneyo mmanganya. ¹⁸ Mundu anahitembaje ng'ene, malinga joJoe malinga tutulipano anaizanie ashikola lunda gwegula wakatigu, abhe kaa lofa manashakole lunda. ¹⁹ Pava lundu lyashilambo mmujo mwa Shipanganya, Phava ishijandikwa, "Kwakamulanga bhakwetenje lunda kwa hila jahonji" ²⁰ Na kavili "Akulungwa vagamanyi mawazo ga vaketenje lunda ni ubatili." ²¹ Kwa nneyo mundu anahifune! Vandunji hindu yoe yenunji. ²² Malinga Paulo, au Apolo, au Kefa, ingava shilambo, ingava maisha, au kuwaa, au hindi ipali au shhipagwe. Yoe yenunji, ²³ na mmaganyi Kristo na Kristo ni vya Annunu.

Chapter 4

¹ Nneino mundu akutuvalanganya uwe, kama vantumetume wa Yesu Kristo na vakujiganya wa siri za kweli za Nnangu. ² Katika genego shipinjikwa bhave wa kuaminihanga. ³ Lakini nnejo nne shindu shishoko njihukumiwa na mmaganya hukumu ja vandunji pava njihukumiwa hata nne namwenu. ⁴ Ngakwihukumu nne na mwene jenejo nne ngave njiva jwa maana au nne jwa ukonjole. Na Nkulugwa nji hukumiwa. ⁵ Kwa nneyo nnayoinganye hukumu juu njenjejo kabla ja wakati, kabla ja Akulungwa. Vajikale ngavo hindu hishikuhiya nnuluvundu na kuhungula mele ntima. Penepo kila jumo shaposhele sifa jake ashaka na shadada jangu. ⁶ Kwa nneyo ashaka na ashadada jangu menamwene na Apolo nakupeleshela jejino kanuni jeneji kwa ajili jenunji. Kuposhela kwenunji nnaweza kajiganya namna javeleketa, nnaweza kajiganya namna javeleketa, "Nnajendanje malinga shihijandikwe." Hii jenejo jwakapi jumo jenunji akwivuna juu jwa jwake. ⁷ Maana gani alolaa tofauti jwanjake, hikinini shinkolile nasho mwangaposhela buree, kwa sababu ujashindi kama mwangatenda nneyo? ⁸ Tayari nkwenenje yoe ikupinga! Tayari nkwe tenye utajiri! Ntutuvanje kutawala na kumiliki zaidi jetunji! Ikweli, uwe nakupenjianga kumiliki gwema ili tukamule tuvoe. ⁹ Kwa nneyo uwadhani Ashipanganya vashikuvika uve bhatume kama kutulanganya bha mwisho katika nnchitali gwa maandamano kama vandu bha hukumiwanga na vulangwa, tusibha malinga vashilambo. Kama vantume na kwa bhandu. ¹⁰ Muwe tusiva bhaonjinganji kwa ajili ya Kristo, lakini ubhe tu kwetu lunda katika Kristo. Tuvanyonge, lakini shikolanga mashiri. Nnaheshimiwanga, lakini tuwadharauliwanga. ¹¹ Hata saa jino tushikola shivanga na njota, twangali nguvo, tushikola kuomwa, twangali patama. ¹² Tukamula malengo kwa bidii, kwa mikono getu twashehenu. Putudharauliwa, tunabariki. Pututeshwa, tunavumilia. ¹³ Pututukanwa, natumdisha kwa upole. Tunapha valanganywa malinga bhakanwa na shilambo na ushapu gwa mambo ghoe. ¹⁴ Nganjwandika genego kwakwaabisha mmanganji, lakini kwarudi mmanganji mmalinga bhana bhungwampinganga. ¹⁵ Hata kama nkwenenje vakunjinganya makumi elfu katika Kristo, bhakapi Annungu bhabhagwinji. Bhavanjibha nkulugwa bhenunji pakati pa Yesu Kristo kupitila kwa injili. ¹⁶ Kwa nneyo nakujunganga nngagulenje nnee. ¹⁷ Kwa sababu ja nneyo jikumtuma kugwenunji Timotheo, junumpinjele mwanangu njukumwani katika Nkulugwa. Shankumbushianje mpanda gwangu katika Kristo, kama shinimfundinjwa kila mahali sinagogi. ¹⁸ Kwa nneyonji wananji bhana kusifunji, bhasitenda kuti nne nganjia kugwenunji. ¹⁹ Kwa nneyo shigise kugwenunji Ashipanganya phapingaga. Penepo shimanjanje, shemwimanjanje, Nngava malove kwa kusifu, lakini shinnolenje mashiri ngao. ²⁰ Phava ukulugwa gwa Nnnungu gwagali katika malove bhali mashili. ²¹ Nkupinganga shindu shashi gishe na imbo au kwa kupinjikwa na kati ja ntima gwa shinunu?

Chapter 5

¹ Tushipilikana jishipagwa lalalila kati jenunji, hata jakwapi hata pakati pa vandu bha shilambo. Tushipata kila mundu anagonwa na amama yake bha hatali bhake. ² Mmanganya nnakwisifianga! Badala ja tenguka? Jwejula atendendila nneyo anapaswa kasho ya pakati mwenunji. ³ Ingawa nangapagwa pamo nanji shihilu lakini puni pamanji shimbumu, ashihukumiwa jwenejo atendile nneyo, malinga shinapagwile. ⁴ Punkutamangana pano na lina lya Akulugwa bhetu aYesu, na mbumu jangu na mashili ya Nkulugwa bhetu aYesu, nahukumiwe na bhene vandu bya. ⁵ Ninikamuye jwene mundu kwa nandenga ili kwamba shihilu shake shihazibiwe, ili ntima gwake ukombelwe kuokolewa lina la Nkulugwa. ⁶ Majivuno genunji ngagali shindu sha mbone. Nkamanyanga shashu shishoko havangavanya lidonge lyove? ⁷ Mwihukanganje mmaganya mmaenenji shashu ja ukala, ili mmanganya mma lidongo lya mpya ili mmanganye mkate gwangachacha pa pha Kristo, Mwana Ngondoro jwetu asipha pasaka jwanginjile. ⁸ Kwa nneyo tuangale karamu ingava ja kale jacha ja tabia jajibaya. Badala jake, tuangale na nkate utajilwe chachu ja tinsivala na kweli. ⁹ Njikujandika kwa barua jangu nnavandikanje na vazininji. ¹⁰ Ngavaga vazininji bya shilambo shino au vandu walokolilanga au vanyang'anyanji na vaha budunji sanamu ntamangananje kwa talika naonji juangali ikampasile nnchoshe pashilambo. ¹¹ Lelo nakunugulilanga njikwanjandishilanga nnahichanganyaje na jojo ashemwa akaka na alumbwangu mkati mwa Kristo, atama kama jwakuzini au jwatamani au kunyang'anya, au kuhabudu sanamu au jwatukana au nkukolelwa. Wala nwalyanganuje mundu jwanneyo. ¹² Kwa nneyo nnahishumbuyanje kwahukumunji bhalinginji palanga ja Kanisa? Badala jake, mmanganya mwahukumunji bhali nkati mwa likanisa? ¹³ Lakini Ashipanganya bhanakwahumu bhalinginyi palanga. "Munchoyanje mundu mwovu miongoni mwenunji"

Chapter 6

¹ Jumo jwenunji aphagu na litatizo na njake, anavutushila kwenda kumahakma kwa vangalinji unguja kuliko kwa kupinjila? ² Nkamanjanga kuva vahaminji vapinga kwahumunji vashilambo? Na kama mwahukumunji vashilambo, nakombolanga malove ga mbone ga maana? ³ Nkamanganya kuva shimwahukumunji ashintume? Kwa kiasi jashi zaidi, tukombwele kaamulaa maisha genega? ⁴ Mwanaga tukombolwe gene maisha ga mmujo waimanjile nkanisani? ⁵ Nakunugulilanga kwa honi njenu. Jwakapi akwete lunda pakati penunji jwavika hindi uyenunji ukote pakati mpwake kwa mpwake? ⁶ Kwali kama shilii nnaino, nkulunganya jumo kwenda kumahakama na kwanjake mkulunganya na gene hukumu huvikwa mmujo mwa hakimumu vangaamini! ⁷ Penepo kwa ukweli pasipagwa Mnkiristo apeleshe akwete usumbufu kugwenunji. Ingalaga kwa nini mmalaganje kwa mboleko? Kwa nini nnakubalinji uwani? ⁸ Lakini nnatendanga ungulu na kwatembanga vanape, na veneonji ashakala na alumbangunji! ⁹ Mkakumanyanga vangali ungulu vakarishinji ukulungwa gwa Shipanya? Nnnaamininji unani. Bhajalatika na vahabudu sanamu, vazininji, na wamilanga na valawitinji, ¹⁰ bhagwihinji, bhashihenga, bhakolelangwa na bhanyang'anji, na bhatukananga, jwakapi pakati pamonji shatame na pegwa ukulungwa na Ashipanganya. ¹¹ Na venevo wenji wapalinji pakati penunji, lakini nchitakaswanga na pia nchijoganga, na nchitengwangwa kwa Nnunu, lakini nnchi tendwa ungulu mmujo mwa Ashipanganya pakati lina lya akungwa Yesu Kristo na Mbumu ya Uvonjelo bhetu. ¹² "Hindu yoe ishibha halali kwangune", ila kila hindi bhikola faida. "Hindu yoe ni halali kwangune," lakini ikandawala kwa shimo jawapo shanneyo. ¹³ "Shalya kwa ajili ja lipitihu na lipitihu kwa ajili ya shalya," lakini Ashipanga byana shoya yoe. Shihili shikanaveubwa kwa ajili jalalatika, badala jake, shihulu kwa Akulungwa, na Akulugwa shivahudumie shihilu. ¹⁴ Annungu bhashikutuyuya Akulungwa na uwe pia bhashikutuyuya kwa mashiri ngao. ¹⁵ Nkakumanyanga shihilu shino shishikuhungwa na Kristo? Shikombalanje kushoya hiungo yenunji na Yesu na kwenda ngana na byashalatika? Kawezekana! ¹⁶ Nkakwimanyanga jwagunishe jwashalatika na shihili shimo? Malinga malove pugave leketa, "Vavili vishivavanganje shihilu shimo." ¹⁷ Lakini jwaunganishwa na Akulugwa shave shihilu shimo pamoja na vaene. ¹⁸ Mmutukanje jalatika! "Mundu anatenda ilevyo jalenda munda palanga na shihilu shake. Ingalaga mkujalatika, mundu patenda dhidi ja shihilu shake nngene. ¹⁹ Ikakwimanganyanga shihilu shenunji ni lihekalu Mbumu ya Ukonjelo, atama nkatijinji mwenunji, jwejula jumwapatilanje kukopoka kwa Ashipanganya? Nkakwimanganya ni nyinyi mwashahenenji? ²⁰ Kwa nneyo nchikuhumwanga kwa ukulugwa. Kwa nneyo mwalulutenje Annungu kwa shihilu shenunji.

Chapter 7

¹ Kuhusu hindu nnyandishilanje usipagwa malanga gakonja jwanneme anagone na akagwe bhao. ² Kwa nneyo kwa pabha kwa ajili ja kujazibiwa gwinji gwa kushalatika kila jwanume have na akagwe, na kila jwandonya have na valume. ³ Jwannume anapaswa kunkamula jwandonya unguja jake ndoa, na kadhalika jwandonya na jwalake ampe jwanume. ⁴ Wala jwandonya akwetwe mashiri juu ja shihilu shake, na jwannume. Nnepeyo, jwangali mashiri juu ja shihilu shake, bali jwandonya akwete. ⁵ Nnajimananje pagonanga phamoja, ingalaga nkubalihananje gwafalaga maalumu. Nntendanje nneyo ili mpatanje muda gwa juga, nnaweza tamangana pamo, ili shetani ana kujazibunji kwa kola kiasi. ⁶ Lakini naveleketa sheneshikuvo kwa hindu ya hiyari nngava na kulazimishanga. ⁷ Nakunokolinga akapali jumo malinga nnashimbali kwa nneyo. Kila mundu ashikola karama jake kukopoka kwa Nnangu. Haju ashikola jeneji karama na jwejula akwete najwanake jilape jila. ⁸ Bhangaolwanga na bhajane na veleketi nnehino ni ya mmbone kwavonji vatamangananje gwa ngali jwalombwa mmalinganne. ⁹ Mwanaga bhakambolanje kuhivila, vanalobwaga. Pasiva heri kwaonji kulombwa kuliko kulokolila. ¹⁰ Kwa nnahimo valombwilenje nakamuyanga amri ngava nne bali Vakulungwa. "Jwandonya analekene nakajwanume jwake." ¹¹ Jwandonya analekene nakajwanume jwake, mwanaga shahitenje kushoka kwa valume, alepeshe nnepeyo gwangali kulobwa au havunjilane na ambujegwe. Na "Jwannume hanampe talaka mbujwege jwake." ¹² Kwa nneyo bhalepekenje naveleketa nne ghava Vakulugwa- kwamba mpwangu joyoe ananneshe nkagwe jwangaamini na vakubalihanaga bhanalekananje. ¹³ Kama jwandonya akwete jwannume jwangwa amini anaridhika kutamane ananneshe. ¹⁴ Kwa jwannume haamini anatakaswa kwa ajili jakankagwe. Na jwandonya jwangaamini na jwalake atakaswa kwa sababu jwannume kukunda kwake. Kwa nneyo bhanavenunji vangalinji vasafi, lakini kwa kweli bhanatakaswaga. ¹⁵ Lakini mwenzi jwake jwangaamini ajavulaga ajendeje kwa namna jenejo, ashapwanga na alumbwangu bhakatawanga na hiapo yaonji. Nnangu ashikutushema tutame kwa ulele. ¹⁶ Mnanjinji jwandonya phana shagokoe jwannume? Au mmayinji malinga jwannume, panasha gokoe jwandonya? ¹⁷ Kila jumo anatama malinga maisha ga Nkulugwa phuvagavileje, kila jumo malinga Akulugwa panchemile jwenejo. Gwenehu ni ilani jangu kwa makanisha goe. ¹⁸ Hapali jwangatahiliwa ashemwile kulumbala anashoye alama jatohara jake. Hapali jojo ashemilwe pakati imani jwagajaruka? ¹⁹ Kwa namna jeneji ajanishwe wala jwangajaluka jwangali ligambo shikwete ligambo, ni kamula amri ja Shipanganya. ²⁰ Kila jumo alepeshe kwa wito gwakwe pashemwile na Ashipanganya kwaamini. ²¹ Pumalinji vantumwa wakati Ashipanganya puvanchemile? Nnajali jenejo. Lakini shinkombole mme huru, ntende yeneyo. ²² Kwa jumo ashikuswemwa na Akulugwa kama bhatumwa ni mundu huru pakati pa Akulugwa. Kwa nneyo jumo ashemilwe, na amini jwenejo mtumetume jwa Kristo. ²³ Pumaliginji nnchikuhumwangwa kwa gharamaa, nneyo nnavanganje nkutumishila bhavandunji. ²⁴ Akaka yangu na alumbwangu pakati pa maishaa gogoe kila jumo jwetu tukuswemwa na amini, tulepeshe kama nneyo. ²⁵ Lelo, vevala voe vakanavelomba nnguu, nangakola amri kupokeka kwa Akulungwa. Lakini nakumpa magambo gangu malinga shinili. Kwa gania ja Akulugwa, shiaminika. ²⁶ Kwa nneyo, nagania yeneyo kwa sababu ja kunjumbuya, kwa igalaga njwannume alapeshe kama pali. ²⁷ Nnjitavangwa kwa ajili jandonya kwa sihapo sha ndoa? Nnapinje kulangala kuposhela kwa nneyo. Nnduikola kulangala kuposhela kwa jwandonya au njwangalombwa? Nnaloleye jwandonya. ²⁸ Mwanaga nnombila mwangatenda shambi. Na jwandonya mwanaga jwangalombwa jwanatenda shambi. Vela bhalomba nanga phanapatanga kulagalaga nahina mbalimbali. Nne napinga kwehepushanga. ²⁹ Lakini naveleketa nnahino, ashakaka na ashalumbwangwa, muda gwanchoko. Tangu nnaino na gwaendelea, vela bhakwetenje vandonya vantame malinga bhangakolanga. ³⁰ Bhave waketenje gania bhaitendanje kama vangalinji gania, na vevala vya kujangalanga vave kama vajangalanga, na voveji waumanga shindu shoshoe, malinga bhangamilikinji shindu shoshoe. ³¹ Na bhevela valaganga shilambo, bhave kama bhakashughulikanga navalavyonji. Pava mapambo gashilambo gaishe mwisho gwake. ³² Napinga mmanganje huru na lagalaga kwenu ngoe. Jwannume jwangalomba vanahangaishe na hindi ikwahusu na Akulugwa, namna ja kwapendendesha venove. ³³ Lakini jwanume alombile anashughulika na hindu ya shilambo, namina jakwapigwa vandonya bhake, ³⁴ ashigavanyika jwandonya jwangalombwa au bikira anakwihusisha hindi ya Nkulugwa, namna jwakwihusha shihilu shake na mbumu. Lakini jwandonya alombilwe anakwishughulika na hindi ya shilambo, kwa ajili ja kwafurahisha nnume jwake. ³⁵ Naveleketa nneyo kwa faida jenunji mwashaye nngavika nutego kwenunji. Naveleketa genego kama unguja, nnakwivikanga kama vandu va wakfu kwa Akulugwa gwangalikikwazo shoshoe. ³⁶ Lakini mundu anagania hakakombola kumtetendila mwanamwali jwake, kwa sababu za ghanisia mashiri gake mwalekanje valombananje malinga pubhapinganganaga. Ngava shambii. ³⁷ Malinga ntendile maamuzi gangalombananga jwakwapi lazima, mwanaga shakombole hamu jake, shatende yambone mwanaga hakanlomba. ³⁸ Akunlomba bikiraa jwake anatenda ya mbone, na jojo jula aagule nngalomba anatendaya

mbone kaje.³⁹ Jwandonya ashikola kifungo kwakajannume mwanaga jwangawa. Mwanaga jwannume awanga, shave huru kulombwa na jwakumpinga hali pakati pa Nkulungwa pee.⁴⁰ Nganave nne maamuzi gangu akole kwinonjela atame malinga shininee. Nafikiria nne njiva na Mbumu ya Ashipanganya.

Chapter 8

¹ Gwangaliji yalya hivashoshenje kwa shadaka kwa lisanamu: tushikombola kwanne hino "uve bhoie tusikola lunda." Lunda ukoposhela kwifuna, bali kupinga unashenga. ² Mwanaga mundu joJoe, anakwidhania akwimanya shindu fulani, jwenoje mundu hakakwimanya namna jake hakakwimanja. ³ Mwanaga jumo jenunji akumpinga Nnungu, jwenoje mundu anajulikana nae. ⁴ Bayi kuhusu kulya yalya ivashoshienje kwa sadaka kwa shanamu: pangali shindu katika sheshi no shilambo na pava jwakapi Nnungu/Ashipanganya juna ila jumope." ⁵ Kwa nneyo bhalinji vabhagwinjinji washe miungu mwanaga kunani au kushilambo malinga kama bhapalinji "miungu na akulu gwanji bhabhagwinjinji." ⁶ "Ikabhaje ku gwetu apali Nnungu jumope ambae ni Atati, hindu yoe ikopeshe kwake mbowe mpali." ⁷ Hata hiiyoe gere maarifa ngwakapi inkati jumo. Badala jake, bhananji bhakushilikingi ibada ja shanamu ukalaga nnahino vyanalyanga yalya, kama kila shindu shikopweye shadala shashanamu. Jamili jahagi shipotoshwa bhoga. ⁸ Lakini shalya ikakutubhibitisha kwa Shipanganya. Uwe nngava bhabaya kaje kama tukalye shalya, walaa tuema kaje hibhaga tulyaga. ⁹ Igalaga tuvanganje makini kwa jangala kwetu nnavanganje sababu ja kwazanga bhalingi wa umala nkati mwakulupulila. ¹⁰ Hebu mfikilianje kwamba mundu ashikumona mmwe nkwete fikilia nnalya shalya nkati mwa lihekalu lya shanamu. Shamili shake mundojo ikathibitika najivalalee halye hindu hibhesholenje na sadaka ja shanamu? ¹¹ Kwa nneyo kwa sababu ja ufahamu gwako gwa ukweli juu ja asili ja shanamu, akaka au alubwangu bhakwete bhoga, ambae pia Akristo bhashikawa kwajili yake bhashikuangamizwa. ¹² Kwa nneyo, shikutendanga shambi dhiti ja akaka na ashalubwanga na kuhulaya shamili yao ikwete bhoga, nnakumulanga shambi dhidi ja Kristo. ¹³ Kwa nneyo, hivaga shalya inasababishaa akaka au alumbuvenu, ngalya nyama wala, ili nguna sababisha akaka na alumbwangu bhangu kugwaa.

Chapter 9

¹ Nne nngali jwa huru? Nne jwatume tume? Nnee nangamwo na Yesu Nkulungwa bhetu? Mmanganya nnchivanganga matunda ga lihengo lyangu pakati pa Akulungwa? ² Ivaga nne nngava Ashintumetume kwa bhananji, igalaga nnee atumetume kwenunji mmanganya. Kwa nneyo mmaganya nnathibitishanga anshintume gwangu pakati pa Akulungwa. ³ Gwenegu utetezi gwangu kwa vevela bhannolanga/nakuchungunzanga nne. ⁴ Bhuli twangali unguja gwatwa na nng'wa? ⁵ Twangali unguja jwakujigala jwandonya jwangwamini mmalinga shibhatendanga Ashintume bhananji, na shapwanga Bhankulugwa, na Kefa? ⁶ Au nne puliji kape na Barnaba ingala twapaswa kamula lihengo? ⁷ Ni gani akamula liengo mmalinga askari kwa gharama jake ng'ene? Ni gani apanda mzabibu ningalwa matunda gake? Au gani haangalia likundi jwanganywa mavele gake? ⁸ Je nnaveleketanga genega kwa mashiri ga vandunji? Sheriya jenejo jikaveleta genego? ⁹ Bhava jishijandikwa sheria ja aMusa, nnantabhe ng'ombe kagwa papukila nafaka." Igala penopo Ashipanganya bhanakajali ng'ombe? ¹⁰ Au genego hakaveleketa kwa ajili jenunji, ishijandikwa kwa ajili jenunji, ishijandikwa kwa ajili jetu pabya venevo alimashalya inakupasa kulimaa kwa kulupalila, navuna nae inakumpasa avuna kwakulupalila ashiriki katika kushoya mavuno. ¹¹ Pava tushipanda hindu ya ntima miongoni mwenunji, Igala lishibha lilove lyalikulungwa kwenunji tuvuna hindi ya inchihihi kuposhela kwenunji? ¹² Igala bhananji bhashikupatanga unguja kaposhela kwenunji, Igala! Uwe ingava zaidi? Hata nneyo, twagadai unguja. Badala jake tushikuvumilia hindu yoe badala ja bhakikwazo sha injili ja Kristo. ¹³ Nkakumanyanga bhoe vakamamulanga liengo lya nchati bhanapegwa shalya shao kuposhela kunchati? Nkakwimanyanga bhoe bhakamulanga panchati upengwa shishoywa na panchati? ¹⁴ Kwa namna janneyo, Akulugwa bhashikutajila bhoe bhakamulanga liengo lya injili lazima bhapate ikopoka na injili. ¹⁵ Lakini ngakudahinji unguja goenji na gajandika genega ili shindu shoshoe shitendeshe kwa ajili jangu. Nne heri niwilee kuliko mundu jojobe abadilish ekweneko akakwisifia kwangu. ¹⁶ Kwa namna ibhavaga nahubiri injili, nangali sababu ja kwisifia lazima ngamale liengo. Na ole jangu ngahubiri injili! ¹⁷ Kwa maana ge ngamulaga nneyo kwa hiyari jangu njikola dhawabu ikiwa si kwa hiyazi, bado pe njikola majukumu ngumbatile ga uwakili. ¹⁸ Bahii nne thawabu jangu nndii, pabha gu birinji injili pangaligarama na gwangalitumia unguja jangu jigwete ja Injili. ¹⁹ Maana jibha huru kwa bhove, njikutenda vantementume kwa bhoe, ingala ngombolwe kwapatanga bhananji zaidi. ²⁰ Kwa Wayahudi punaliji malinga Myahudi, ili napatanje Wayahudi. Kwa bhevela bhalingi nji phai pa sheria, panaliji njikatendaa nne binafsi nangaliji phai sheria. Nilifanya hivyo ingawa mimi binafsi sikuwa chini ya sheria. ²¹ Kwa bhevela valingini palanga pa sheria, punaliji kama jummo jwao palanga pa sheria, nne binafsi nangaliji palanga pa sheria ja Ashipanganya, bali sheria ja Kristo. Natendile nneyo kwa sababu napatanje bhalinginji palanga pa sheria. ²² Kwa bhevela vya kuonelwa nali bhakuonelwa, ili napatanje bhalinginji kuonelwa. Punaliji hali joe kwa vandu bhoe, ili kwa njia joe napatanje kwaokohanga bahadhi jao. ²³ Nne natenda hindu kwa ajili ja injili, ili mbate kukamula baraka. ²⁴ Nkakwimanyanga vavutukanga bhoe vanashindananga kuvutuka, lakini aposhela shawadi jumope? Nneyo mmutukanje mpatanje tunzo. ²⁵ Nkug'anda anakuzuia yoe avaga kwijiganya. Venue utenda nneyo kwa napatanje taji zaharibika, lakini uwe tuvavutuka tukamate taji jingaharibika. ²⁶ Kwa nneyo nne ngavutuka gwangali sababu au nakomana ngumi kama kukoma sababu au nakomana ngumi kama kukoma ngumu malinga koma hewa. ²⁷ Lakini nalaga shihilu shangu, nakuutenda malinga jwakutumwa, ingaliji nili kwahubirinji bhano pe ingava namwene jwakutaliwa.

Chapter 10

¹ Napinga mmanganya mmamanje ashakaka na alumbwangu yabha ashatati bhenunji walinjinji bhai palihunde na bhoe bhapitilenje pakati bahari. ² Bhoe bhashikubatishtanga bhane bha Musa nkati ja lihunde na nkati ja bahari, ³ na bhoe bhashikulyanga shalya sheshi cha mbumu. ⁴ Bhoe bhashigwanga kinywaji shila sha mbumu. Maana bhang'wa kuposhela pakati jamwanaka jwa mbumu jwakwagulenje, na gwegula mwamba pwagwalinji Yesu. ⁵ Nneyo Ashipanganya bhangapendezwa kaje na bhoenji bhao na maiti ga bhonji ngashipalagwanjwa kulijangwa. ⁶ Bhai yene hinduyo yaliji mifano kugwetu ili uwe tubhe kulinganywe kwetu, ili uwe tunave vandu bya lukolila mabaya malinga bheneve ibhatendilenje. ⁷ Nnabhanganje bhaabundunji shanamu, kama bhananji bhao pubhalinji. Yenehi mmalinga puhijandikwe, "Bhashikutamanga phai valilyanganga na gwa na bhashijimanga na ng'anda kwalokolila manonga." ⁸ Tunatende kujajalika malinga kama bhananji bhavonji puvatendilenje. Niwa livalimo vandu ishirini na tatu efu kwa sababu ja nneyo. ⁹ Wala tunannanje Kristo, kama vana njebhao bhatendilanje na kuhangabanywa na lijoka. ¹⁰ Nanneyo nnanungunikanje, malinga bhananji bhao bhanukunanje na havangabanywa na ashitume bhawa. ¹¹ Bahi yene hindu yo yakutendwa mmalinga kulinganywa kwetu na jandikwa na kutukalipila ubhe/uwe - tuishilile mwisho gwa ukala. ¹² Kwa nneyo kila akwihona hashijima abhe na lunda anagwe. ¹³ Lyakwapi lijalibu lyapatilanje mmaganya lililo kawaida ja binadamu. Ila Ashipanganya bhanaaminika. Bhakannekanga nningwanje kupita uwezo gweni na lene lijaziba shimpatanje nnango gwakoposhela, ili nkombolanje kustahimili. ¹⁴ Kwa nneyo bhavapinjikwa bhangu, mtukanje ibada ja shanamu. ¹⁵ Naveleketa mmanganya kama vandu vya lunda mngamuanje jukuveleketa. ¹⁶ Shikombo sha baraka, putubariki nngava ushirika gwa minyai ja Kristo? Gwegula mkate gutugavanya nngava shihilu sha Kristo? ¹⁷ Pava mkate ni gumo uwe tuli bhavagwinjinji tusiva shihilu shimo. Tubhove tushiposhela mkate gumo kwa gumo. ¹⁸ Mwalolanje bhandu bha Israel: Velela! Bhoe bhalyanga dhabihu nngava bhanashiriki pa nchati? ¹⁹ Naveleketa nini basi? Shava shanamu ni shindu? Au shalya shishoywa na shadaka shanamu ni shindu? ²⁰ Lakini naveleketa juu ja hindu ila hisho ya juu sadaka ja bhandu bhapagani bya Mataifa, bhanashoyanga hindu kwa mahoka na nngali kwa Nnungu. Nne ngapinga nkamulananje na mahoka! ²¹ Nkakombolanga papila shikombo sha Nnungu/Akulungwa na shikombe sha mahoka. Hamwezi kuwa na ushirika katika meza ya Bwana na katika meza ya mapepo. ²² Nnakwatanga Aannungu uwivu? Au tushikola mashili zaidi jake? ²³ "Hindu yoe hishiva sawa," lakini nngava yoe iva sawa," lakini nngava yoe ikwajenganga bhandu. ²⁴ Jwakapi hata jumo aloleya ya mbone pe. Badala jake, kila mundu jumo analoleya gumbone gakanjake. ²⁵ Mnawezanga lyla kila shindu shiuzwa kusoko gwangali kuhuya huya kwa ajili ja shamili. ²⁶ Maana "shilambo ni mali ga Akulugwa, na yoe igumbalanje." ²⁷ Na mundu jwangaamini hagali kanga kulya nanapinga kwenda nnwalyanganje choshoe hapanganga pangati kuhuya maswali ga dhamili. ²⁸ Lakini mundu amalanjilangu, "Shalya shenesho shikoposhe kwa sadaka sha ma shetani/mahoka," nnalyanganje. Jenejo kwa ajili jake mundu amalanjilanje kwa ajili ja shamili. ²⁹ Nne ngahamasha dhamiri jenunji, bali zamili ja jwejula junape. Kwa sababu jashi nne gukumiwe kwa ajili ja juvape? ³⁰ Hivaga nne natumia shalya kwashukuru, kwa namna jwashi ndukwane kwa shindu nne shinjukuru kwacho? ³¹ Kwa nneyo, shoshoe shinkulyanga na ngwa, au shoshoe shinkutendanga, ntendanje kwa ajili ya utukufu wa Nkulungwa/utukufu gwa Nnungu. ³² Nnashokoshanje Wayahudi au Wayunani, au likanisa lya Shipanganya. ³³ Nninganje malinga nne shingulinga napendekeza kwa vandu voe kwa hindo yoe. Nngali ya faida jangu na mwene, bali javanji. Nne natenda nneyo ili mbate kuokoka.

Chapter 11

¹ Ngakulanje nne malinga nne shingakwakula Akristo. ² Lelo nakusifunji kwa ajili vile shiku kumbushilanga nne gwahindu yoe. Na kusifunji kwa ajili nchikamulanga maposhelo malinga shiyigale kugwenunji. ³ Bai napinga nnjamulanje java Kristo ntwe jwa kila jwannume na jwanmeme ni nntwe gwajandonya pava Ashipanganya ni nntwe gwa Kristo.

⁴ Kila jwannume ajuga au ashoya kulondola avanga ashihunika ntwe anahaibisha ntwe gwake. ⁵ Kwa nneyo kila jwadonya ajunga au jwashoya kulondola akahunishe ntwe shivagha wazi anahaibisha ntwe gwake. Maana gake sawasawa na shamojilwe. ⁶ Ibhaga jwadonya jwangahunika nntwe gwake, na bhavankatanje umbo yake ibhe yahiupi. Kwa maana ni aibu jwandonga kumoga umbo yake au kumoga, bayi haunishe ntwe gwake. ⁷ Kwa nneyo hikakumpasa jwannune kuhunika ntwe gwake kwa ajili ja mfano gwa nginio ja Ashipanganya/Annungu. Jwandonya ni nginio kwakajajume. ⁸ Jwannune jivangatokana kwakajadonya, bali jwandonya akopeswele kwa jwanamme. ⁹ Wala jwannume jwangavelekwa kwa ajili jwadonga. Bali jwandonya ashikuvelekwa kwa jwannume. ¹⁰ Kwa nneyo jwandonya anapaswa kubha na alama jabha na mashiri juu ya ntwe gwake kwa sababu ja malaika/ ashitumetume. ¹¹ Hata nneyo, Nkulugwa, jwandonya jwakapi jikape pangali jwannume, au jwannume pangali jwandanya. ¹² Kwa nneyo jwandonya shakoposhele jwannume na jwalake jwandonya pakopeshele kwa kajanneuwe na hindu yoe ukopeshele kwa Ashipanganya. ¹³ Nkumunji mwasheyeni: Bhuli! ni jambone jwadonya hajuje Nnungu valivahunishe ntwe gwake shivanga vangaunika? ¹⁴ Huli asili nkakufundishanga valumenji vavaga umbo ya ilehu ni ishiva haibu kwao? ¹⁵ Huli asili nkakwafundisha vandonyanji vavaga umbo ya ilehu ni ukonjelo kwavo? Maana bhashipegwa yeila umbo yahilehu malinga nnguo jake. ¹⁶ Hivaga mundu joJoe apinga bishana nnani ya genega, uwe twangali namna jivape wala nchati gwa Nnungu. ¹⁷ Katika maagisho gakula, nne ingakunsi funji. Maana ntamangananga, nngava kwa faida ikaveje hasara. ¹⁸ Kwa nneyo kwanza, napilikana yava mtamangananga munchati gashipagwa gavavi kanga pakati penunji na pananaamini. ¹⁹ Kwa nneyo lazima papagwe suguana pakati penunji, kwa bhevala bhajulikananje bhakubaliwe kwenunji. ²⁰ Kwa nneyo ntamangananga shikulyanga nngava shalya sha Akugungwa. ²¹ Punkulyanga, kila jumo analya shalya shake nng'ene kabla jabhana kupatanga. hata hafu ashikola shivanga, na haju ashikolelwa. ²² Je mwangalinji na nyuluba jalya na ng'waa, au nnadhalahunji nchati gwa Ashipanga na kwa dharahunji bhagalinji na Shindu? Meleketendi kugwenunji? Nninsifunji? Nngansifunji katika genega! ²³ Maana nji kukopeshele sheshila shini nupepelanje mmanganya yabha Akulungwa A Yesu, shilo shila bashikola mkate. ²⁴ Baada jajunga, bhashigugavanya na bheleketa jweneju helo shihilu shangu shipali pakati pangu kwa ajili jenunji. Ntendanje kwa ajili ja ngumbushiila nnee." ²⁵ Na kwa nneyo kwa nneyo bhashikotola shikombe baada jalya, naveleketa, "Shikombe sheneshi ni liagano lya mpya pakati pa minjahi jangu. Ntendanji nneyo kila mara kila pungugwanga kwangumbushila nne." ²⁶ Kwali kila muda bhukulyanganga mkate gwenegu na gwela shikombe, nnatanganzanga kuwaa kwa Nkulugwa mpaka shivanje. ²⁷ Kwa nneyo, kila pushinnwinganje mkate au kugwela shikombe sho sha Akulungwa nngastahili, shibhave bhanaweza na hatia ja shishilu ja minyahi ja Nkulungwa. ²⁸ Mundu haibhuye nugene kwanza, na kwa nneyo alye mkate na nngwela shikombe. ²⁹ Maana halya na nugwela shikombe gwangali gwangati kwimwiya shihilu, kulya nangwa hukumujao bhayene. ³⁰ Jenejo ndio sababu ja bhandu bhagwinjinji pakati penunji bhalwelwenji na bhadhaifu na bhananji bhashiawanganga. ³¹ Lakini tuichunguza twayene tukahukumiwa. ³² Ila putuhukumiwe na Akulugwa, shibhaturudi, ili tunahukumiwe pamo na shilambo. ³³ Kwa nneyo, ashakaka na ashalumbwangu, mtamangananga mpatanje kalya, nnindananje. ³⁴ Mundu akola shivanga, akalye kugwake, ili mtamangananga pamo inabye kwa hukumiwa. Na kuhusu hindu ina jinyandishe shinimalanjilenje phushigishe.

Chapter 12

¹ Kuhusu karama ja ntima, ashakaka na ashalumbungu bhangu ngapinga nnakosanje kwimanya. ² Mmanjinji pumwalinjinji mmapagani mnchigagula sanamu jikaveleketa, kwa mpanda gagoe gumwaongozweji. ³ Kwa nneyo, napinga mmanjanje jwakapi joJoe abheleketa kwa mumu ya Annungu aveleketa, "Yesu ashilahaniwa." Jwakapi joJoe shavelekete, "Yesu ni Nkulugwa," ikaveje pakati pa Roho Mtakatifu. ⁴ Bhahi pashipagwa karama hipali hipali, bhali Mbumu ni jula pejula. ⁵ Na hishipagwa hipali hipali, bhali Akulugwa ni vevala pe vevala. ⁶ Na ishipagwa aina mbalimbali za lihengo, lakini Nnungu ni jula pe jula akamula lihengo kwa bhovenji. ⁷ Bayi kila amakamula kulondola jwa Mbumu kwa faida ja bhoe. ⁸ Maana mundu jumo apegwa na Mbumu lilove la lunda na jun nkulondola kwa Mbumu jula pejula. ⁹ Kwa juna anapegwa kulupalila kwa Mbumu jula, na kwa juna makavama ja kuvama kwa Mbumu jumo. ¹⁰ Kwa juna mashiri na juna nkulondola. Na kwa juna kwa uwezo gwa mbanula mbumu, juna aina ja kila shindu ja lugha na kwa juno kutafsiri lugha. ¹¹ Lakini Mbumu jula pejula akamula liengo lwoe kumpa kila mundu karamaa kwa kadili shapinga kwake ngeve. ¹² Kwa malinga shili shihilu shimo na ishikola hikungo yagwinji na hihungo yohe, ni shihilu shilapeshila na nneyo kwa nneyo Kristo. ¹³ Kwa nneyo pakati pa Mbumu jumo uwe bhoe tushikubatzwa kubha shihilu shimo, tusibha Bhayahudi au Bhayunani, kwamba bhakutumwa au bhahumna bhoe tunkunyweshaa Mbumu jumo. ¹⁴ Kwa nneyo shihilu ngava shihungo shimo, bali yahigwinji. ¹⁵ Mwanaga lukongono shuvelekete, "pava nne ngava nkono, nne nngava shehemu ja shihilu," kwa nneyo tukakamula kama sehemu jashihilu. ¹⁶ Mwanaga lisikio shiliveleke, kama nne liyo nne ghava sehemu ya shihili," jeneji tukakamula kama sehemu shihilu. ¹⁷ Mwanaga shihilu shoe shishibhe liyo, ku kabali huli pilikana? Kama shihilu shoe ikaliji lisikio, kuvaliji kwapi kunuya? ¹⁸ Lakini Nnungu bhashikaula shahilu mahali pake kama shihapinjile bhayenu. ¹⁹ Kama yohe ikaliji shiungo shimo, shihilu shikaliji kwapi? ²⁰ Kwa nneyo hihungo isebha yahigwinji, lakini shihilu shimo. ²¹ Liyo likakombola kulughulila nkono, "nne nangali haja namwee." Wala nntwe nngakombola kulugulila lukongone, ngapinga na mmwe." ²² Lakini hivalanjilo ya shihilu inaonakana kubha na heshima kashiki inapingwa zaidi. ²³ Na hiungo ya shihilu tuonekana tunahimajela hushikola lunda kashiki tunakwepa lunda zaidi, nahihungo yetu yangali na kuhuta hishikola konja kaje. ²⁴ Nahino nahihungo yetu ikwetu kuhuta jakwapi haja japata lunda, pabha tayari hishikola lunda. Lakini Ashipanganya bhashikuhunganisha hihungo yetu yoe pamo, na vishikwepa lunda kaje jejila yangali lunda. ²⁵ Bhashikutenda nneyo panabhe nagawanyika pakati pashihilu, bahi hihungo yoe inatunzana kwa hukonjelo gwa humoja. ²⁶ Na shihungo shimo shipotekaga, hihungo yohe inapoteka kwapamoja. Au wakati kiungo kimoja kikiheshimwa, viungo vyote vifurahi kwa pamoja. ²⁷ Lelo mmanganya ni shihilu sha Kristo, na hihungo kila shimo jikape. ²⁸ Na Ashipanga bhashirika pakati pa nchati kwanza aashitume, kavili bhakulondola itatu bhakulunganya, igala bhevala vohe bhatendengamakulungwa, igala karama jayuya bhe vala bhasaidinanga, bhevala bhakamula lihenga lyahongoza, na bhoe bhalinginji aina mbalimbali na lugha. ²⁹ Igala huwe bhoe ashitumetume? Igava huwe bhoe ashikulondola? na bhoe bhankuluganya? Igala uwe bhoe tunatenda karama? ³⁰ Je uwe bhoe tushikola makalama jayuya? Uwe tubhoe tunaveleketa kwa shilugha? Uwe tubhoe tunatafisili shilugha? ³¹ Nnoleyanje kaje karama jilijikulungwa. Nne shininangulanje mpanda uligwambo ne zaidi.

Chapter 13

¹ Tunaveleketa na kunena kwa lugha za bhandunji naja ashitutume. Lakini mwanaga nangali ukonjelo, njibha shaba jikwete uputu mbungo. ² Na njikola makalama jalondola na kwimanya ukweli kwimanya na lunda na njikola kulupalila kushoya hitumbi, kwa nneyo mwanaga na ngali ukonjolo nne nangali shindu. ³ Naveleketa na shoyo milki jangu joe na kwalishanga mashikini, na mashoya shihilu shangu bhanyokanje moto. Lakini ngakola ukonjelo hukanzaidie shindu. ⁴ Ukonjelo unavumilia na kukalupalila. Ukonjelo hukakwisifu au kwivuna. Gwangali mpwahi ⁵ au kukurofisha. Hukaloleya hindu yake, ukalola poteka kwaraka, wala hukabhalanganya yahivabaya. ⁶ Hukafurahia hudhalimu na badala jake, unafurahiya ukwelii. ⁷ Ukonjelo unavumilia hindu yoe, unakulupalila yoe, na huna malika hindu yoe. ⁸ Ukonjelo hukapela hata kulondola gohe shupite. Hivaga lugha, shijikome. Hivaga lunda shuhupite. ⁹ Pabha tunakwimanya kwa sehemu tunatenda kulondola kwa sehemu. ¹⁰ Lakini mwanaga jiil kamili na jejila jangali kamili shijipite. ¹¹ Punaliji mwana, njikuveleketa malinga mwana, njinkufikiria malinga mwana, njikuamua malinga mwana. Punaliji mundu jwankugwa njikuvika hindu kwatalika ya mwan jwa nchoka. ¹² Kwa nneyo nnahino tunalola malinga kioo, malinga kumeyo kwa luvindu, lakini gwegwula wakati shushulele kumeyo kwa kumeyo. Nahino shinimanye kwa sehemupe, lakini gwegula wakati guka shinihimanye kaje malinga na nne pungujulikana kaje. ¹³ Lakini lelo hindu yeneyo itatu hishihidumu kulupulila, kutumaini na ukonjelo. Lakini katika lipali lyalikuu zaidi ni ukonjelo.

Chapter 14

¹ Nnoleyanje ukonjole na kupinga kaje makavama ja ntima, zaidi kaja mpatanje kashoya kulondola. ² Maana jwenejo aveleketa kwa shilugha paveleketa na vandu. Ikaveje paveleketa na Ashipanganya. Kwa nneyo jwakapi akwimanya kwa sababu anaveleketa hindu yakwihiya pamo na Mbumu. ³ Lakini jwenejo hashoyo kulondola anaveleketa na bhandu kwa ajili jakwajenga na kwatanga ntima na kwafarijinji. ⁴ Na jwenejo aveleketa shulugha anakwijenga nngene, lakini jwenejo ashoyo kulondola anakulijenga sinagogi. ⁵ Lelo napingaa mmanganya mmohe mmeleke kwa shilugha. Kwa nneyo zaidi jajenejo napinga nchoyanje kulondola. Jwenejo ashoya kulondola jwankulungwa kuliko jwenejo aveleketa kwashilugha (labda apagwe jwatafasiri), ili sinagogi lipate kwifunza/kwijiganya. ⁶ Lakini kwa nneyo ashakala na ashalumbwangu gikaga kugwenu na veleketeta shiluga, shinilunganje shindu shashi? Ngakombola, ikapagweje shimelekete na mmanganya kwa njia jashihango na kwa njia ja lunda, au kulondola, au kwa mpanda gwalunganya. ⁷ Ikaveje hindu yangali kulama kama filimbi na shinubi hikashoye lilove la tofauti, ishimwimanje na shombo shashi shingandwa? ⁸ Kwa maana balagumu jigombwaga lilove jangajulika, na kwanamna jashi mundu shahimanye kuva hagumo muda gwa ngondo? ⁹ Nnepeyo mmanganya lulimi liyangali la dhahili, jinsi shashi mundu shaelewe shinkuveleketanga? Shimanyanye shinkuveleketa, na jwakapi shaelewe. ¹⁰ Jwakapi jishiipangwa lughaa janjigwunji kila mahali pashilambo, najwakapi hata lugha jangali jambone. ¹¹ Lakini mwanaga ngahimanya maana ja lugha shimenanjeni kwa jwenejo haveleketa najwaveleke shabhe nnjeni kwangu. ¹² Mnepeyo na mmanganya. Pava nnapinganga kaje kulola kuthibisha kwa Mbumu, mpinganje mzidini kaje kwijenga sinagogi. ¹³ Na jwenejo aveleketa kwa shilugha hajuje kuveleketa kwa shilugha ajuje kutafasiri. ¹⁴ Kwa nneyo nyugaga kwa kilugha, mtima gwangu hunajuga, lakini lunda lwangu lwa ngali matunda. ¹⁵ Ndende hindi shinyuje kwa ntima gwangu ingala nneyo shinyunje lunda lyangu. Shinyimba kwa ntima gwangu, shinyimbe kwa lunda lyangu. ¹⁶ Mwanaga, nasifinji Ashipanganya kwa mtima, jwenejo halinjeni shajijile "Amina" ushoyaga kushukulu bhabhaga bhakamanya ni kuveleketa? ¹⁷ Maana mmwe kweli mnashukuru, lakini juna akaelewa. ¹⁸ Nakwashukuru Annungu pabha nanenaa kwa lughaa/ naveleketa kwa lughaa zaidi ja mmanganya mmoe. ¹⁹ Lakini mwanaga nsinagogi ni heri mmavelekete malove ngano, kwa manya kwangu ngombole kwaluganya kwangu vananji, zaidi javeleketa malove makumi elfu kwa shilugha. ²⁰ Akaka na alumbwangu bhangu, nnavanganje bhana kwafikika kwenunji. Badala jake, kuhusu shambi, mmanganje kama bhana bhabhashoko, igala katika fikilia mmanganye malinga bhandu bhakulungwa. ²¹ Ishiji yandikwa pakati pa sheria, "Kwa bhandu lugha njina na midomo jabha jeni shimelekete na veve bhandu. Hata nneyo bhakambilikananga," bhaveleketa Ankulugwa. ²² Jenejo ni ishara, kwabhahamininji, bhali bhangahaminji. Lakini kushoya kulondola ishala ngabha bhaugahamininji, ila kubhahamininji. ²³ Hayaga, ibhaga sinagogi lyoe likusagana pamo na bhoe bhaveleketanje kwa shilugha na bhajeninji na bhangahamininji bhajinwilanga, penepo nakombolanga kuveleketa malinga shalubha? ²⁴ Higava mmobhe nwashoyanga kurondola na jwangaamini au njeni hajinwilanga shashawishe na bhoe hapilikana. Shahukumiwe na bhoe bhaveleketanga. ²⁵ Siri za ntima gwake jinafunuliwa. Matokeo gwake, anaweza gwake kifudifuudi na kwahabudu Nnugu. Shihetari Annungu bhapali pakati petu. ²⁶ Ngalaga shihikagule bhahi ashakaka na ashalubwangu bhangu? Pushintamanga nanje pamo, kila jumo ashikola Zaburi, malunganyo na mafununo, shilugha au kutafasiri. Ntendanje kila shindu kwa ajili kulishenga sinagogi. ²⁷ Malinga jojohe ananena/veleketa kwa shilugha, anapagwa bhavili au bhatatu na kila jumo pakati pazamu. Na mundu lazimaa amnganye shebheleketwa. ²⁸ Mwanaga jwakapi mundu alunganya mkutafasiri, bahi kila mundu atame kimiyaa nkati mwasinagogi. Bahi kila jumo avelekete jikape na Annungu. ²⁹ Na vakolondoloa bhavili bhatatu vabheleketetanje na bhana bhapilikananje kwa pambanua shibhaveleketa. ³⁰ Ibhavaga atemi hafumiliwaga shindu pakati pa huduma, jwejula haveleketa ha pumula. ³¹ Pava kila jumoni jwenunji anaweza kushoya kulondola kila jumo na juna ili kila jumo amanye kwijiganya na bhoe bhamanyanje kutagwa ntima. ³² Pabha ntima gwankolondola lishibha pahing'ang'alizi jwa nkolondola. ³³ Pabha Nnugu ngabha jwa jatya bali jwa ulele. Malinga pwili pakati pasinagogi yoe ya bhahamininji. ³⁴ Imkwapasanga bhandonyanyi bhatamangananje kimiya pakati pasinagogi. Pabha vakani husikanga kuveleketa, badala jake vana paswa kuvanganga kutindivala, malinga sheria pujiveleketa. ³⁵ Mwanaga shipali shoshoe napinga bhahuyanje kwinjiganya, bhahi bhahuyanje bharume bhahonji kungwahonji. Pava ni haibu kwajwandonya kuveleketa pakati pasinagogi. ³⁶ Je bhuli lilove la Annungu lishikukopoka kugwenunji? Je lishikugushilanga mmanganya pee? ³⁷ Pabha mundu haivoga kuva nkolondola au jwantima, inakumpasa haimanye hindu hikunjandishilanga pabha maagizo ga Akulugwa. ³⁸ Mwanaga hakagamanye genego munnekanje bhanammanyanye. ³⁹ Kwa nneyo bhayi ashakaka na ashahembwangu bhangu, mpinganya kaje kushoya kulondola, na ngivanje mundu jojo kuveleketa kwashilugha. ⁴⁰ Lakini hindu yoe itendeshe kwakonja na kwambone.

Chapter 15

¹ Lelo nakukumbushilanga, cha kaka na ashalumbwangu nnani mwa injili ni malanjilenje jimaposhelenje na kujima kwaonji. ² Na pakati pa injili jejino jikombolewenji mwanga mkamulanga kaje lilove nigubirinji mmanganya isibha nchikuaminji unami. ³ Malinga pamo shimposhelenje kwa ulazima njikupeleka kugwenunji kama shihili: kwa tokana najandika, Kristo hashiwa kwa ajili ilevyo shetu, ⁴ tokanaa na shijandikwe bhashikuzikwa, na kwa nneyo bhashikuyuka lyuva la tatu. ⁵ Na kwa nneyo ashikoposhela kwa Kefa, alafu kwa vevala makumi gavili. ⁶ Alafu ashikuposhela gwawakati gumo ashakaka na ashalumbwangu zaidi ja mia tano. Bhananji pubhalinginyi bhavakoto, kwa nneyo bhananji bhashigonanga lugono. ⁷ Igala bhashikoposhela kwa Yakobo, alafu ashitume bhohe. ⁸ Mwisho gayoe, ashikugoposhela nne, mmalinga mwana havelekwe wakati gwali gwa ngali ukoto. ⁹ Pabha nne njibha jwanchoko pakati pashitume. Ngastahili kusemwa ashintume, kwabha njikuliteswa sinagogi la Nnunu. ¹⁰ Lakini kwa shikono sha Nnunu njipagwa kama shinini, na shikono shake shangabha shayoyo. Badala yake, njikutenda kwabhidhihi kuliko bhovenji. Kwa nneyo hikaliji nne, bhalishikono sha Nnunu shipali nkati mwangu. ¹¹ Kwa nneyo malinga nne au bhenebbonji, tunalunganya na tunakulupalila yeneyo. ¹² Lelo Kristo hashimkuhubiriwa hayushile kwa wafu, ikaveje bahazi jenunji nnavaleketa gwakapi kuyuka kwa wafu? ¹³ Kwa nneyo malinga gwakapi kuyuka kwa wafu, bahi Kristo bhangayuka. ¹⁴ Kwa nneyo malinga Kristo jwangayuka kwa nneyo kwilunganya kwetu ngava kwa mbone, na kulupalila kwetu hunani ¹⁵ Na tushipatikana kubha bhakulola bhahunami bhakwahusu Annungu kwana mnajashi tushikwashuhudia Annungu kinyune jashi kuvelekete Kristo hashiyuka wakati bhanayuka. ¹⁶ Hibhaga bhawilenje bhakayukanga, Yesu najwanake jwangayuka. ¹⁷ Kwa nneyo Kristo jwangayuka, kulupalila kwetu hunami naputuli na ilevyo yetu. ¹⁸ Yeneyo hata bhevala bhawilenje pakati pa Kristo kwa nneyo bhashihangamianga. ¹⁹ Ibhanga i gene maisha mwa Kristo pia tushihangamia tu bhandu bhohe, uwe ni bhakumhia zaidi ja bhandu bhohe. ²⁰ Lakini lelo aKristo bhashiyuka kuposhela kwa wawilenje matunda ga kwanza vevela bhawilenje. ²¹ Pabha kuwaa kushikuhika pipitila kwa bhandunji, kupitila kwa bhandunji kuyuka kwa bhawilenje. ²² Pabha malinga Adamu bhowenji bhashiwa kwa nneyo pia pakati pa Kristo bhohe shibhatendajwe kulama. ²³ Lakini kila jumo pakati pa mpango gwake Kristo matunda gakwanza na kwabhevala bhalingi pa Kristo shibhatendajwe bhalama pashibhavuje kuhuja kwao. ²⁴ Kwa nneyo pushibhe mwisho pepepala Kristo pushibhakabizinji ukulungwa kwa Annungu Atati. Jeneji ni pepale shibhakomeshe kutawala gohe na mamlaka goe na mashiri. ²⁵ Pabha lazima bhatawale mpaka shibhavishe maadui bhaonji bhohe pahi na lubhajo lwao. ²⁶ Adui jwa mwisho jwahanga bhanya ni kuwaa. ²⁷ Kwa bha "bhashivila kila shindu pahi pa luwajo lyake." Lakini hinaveleketa bhashivika kila shindu," ishibhawazi pabha jangahudu pevela bhavishelenjwe kila shindu pahi pake ng'ene. ²⁸ Hindu yoe hishibhikwe pahi paho, kisha Mtoto ng'ene shabhikwe pahi pake jwenejo pavishile hindu yoe pahi pake, yenehi shikoposhele pabha Annungu Hatati bhawe yohe pakati pa yohe. ²⁹ Au shibhatende shindushashi bhevela bhabati zwenje kwa ajili jawawilenje? Kama mwanaga bhawilenje bhakafufuliwanga kaje, kwahigala jashi kavili bhanabhatizwanga kwajili jahonji? ³⁰ Kwa haji hashi tushibha pakati hatari kwa kila muda? ³¹ Hashakaka/hashakulugwanji na hashalubwangu bhanjinji na kwisifia pakati penunji ambayo ashipagwa pakati pa Kristo Yesu Akulugwa bhetu, nakwitangazia nne: nawaa kila mudaa. ³² Shihibhahidie shindu shashi pakati pabhandunji bhapwatilenje nakanyama bhakalipa kwekula Efeso, malinga bhawilenje bhakayukanga? "Nneshe bhahi kulya na nngwaa pabha malavi shingwe." ³³ Nnatembe makundi: "Gangali gambone ganaharibu tabia ja mbone. ³⁴ "Mmanganje na kiasi ntamangananje pakati pa hunguja! nnaendeleanje kukamala ilevyo. Pabha bahaohijenunji mwangalinjinji linda lwa Annungu. Naveleketa henega kwa aibu jenunji. ³⁵ Igalaga mundu junape shabhelekete, "Kwa namna jashi bhawilenje shibhayukanje? Na shibhahikananje na aina jashi jashihilu?" ³⁶ Mmanganya ni mmajiganyi kaje! Sheshila shimpandilenje shikakula na tandubha kukulaa ikaveje shiwe. ³⁷ Na sheshila shimpandile ngava shihilu ambaye shikule, bali mbeju inachipua shibhe kama au shindu shinape. ³⁸ Kwa nneyo Annungu shibhahipe shihilu malinga pubhapinga na pakati kila mbeju shihilu shake nng'ene. ³⁹ Hihilu yoe hikalingana ikaveje sipali shihilu shimo pavandunji na shihilu shina kwabhanyama, hihilu ina kwa hijani na hiwa kwa samaki. ⁴⁰ Kwa nneyo jishipagwa shihilu za kunani na shihilu kushilambo. Kwa nneyo nginio jashihilu sha kunani ni aina ji mope nginio shilambo cha juvape. ⁴¹ Ishipagwa nginio jumo jwa luva na nginio juna jwa mwehi na nginio juna jwa ndondwa pabha ndondwa jumo hikalandanana nginio jinape pakati nginio. ⁴² Penepo helo papali pia kuyuka kwa wawilenje. Shipandilwe shinahazibika na shimela shikahazibika. ⁴³ Shishipandwa pakati kutumiha kwa gawaida, shishimela pakati pa nginio. Shishipandwa pakati hudhaifu, shishimela pakati pa mashili. ⁴⁴ Shishipandwa pakati pashihilu shabhukala shishioteswa pakati pashihilu shakinoho, mwanaga shipali shihilu shabhukala. Shipali shihilu shihilu sha kiroho nne peyo. ⁴⁵ Kwa nneyo hishijandikwa, "Mundu jwa kwanza Adamu ashikutendeka ntima gwatama." Adamu jwamwisho ashikutendwa ntima hishoya kulama. ⁴⁶ Lakini jwa ntima jwangahika

jwakwanza bali jwa asili, na kisha jwa ntima. ⁴⁷ Mundu jwa kwanza ni shilambo, hashikutengezwa kwa litutuhi. Munda jwavile hashikukoposhela kunani. ⁴⁸ Malinga jwejula ashikuhalawa kwa shitutuli, kwa nneyo pia bheveta bhashi kuhalayangwa kwa shitutuli malinga mundu jwa kunani pali, hata bhevala bhakunani. ⁴⁹ Malinga tujigele malinga mundu jwa malinga jwakunani. ⁵⁰ Nnahino ashakakayanga na ashalumbwa ikakombola kupegwa hukulungwa gwa Nnunu. Wala yahazibika kupegwa bhangahazibika. ⁵¹ Nnolelanje! Nnakubhalanjila mmanganya hindu jankati tukawa bho, vali bho shushibhadilishwe. ⁵² Tubhadilishwe pakati pa wakati pakati pa hunika meyo, wakati tamm-beta ja mwisho. Pabha tarumbeto ja mwisho shijigombwe. ⁵³ Kwani huu wa kuharibika lazima uve wa kutoharibika, na huu wa kufa lazima uvae wa kutokufa. ⁵⁴ Mwanaga wakati gwenego gwahavanganya huwale gwangahazibika, na gwenego gwawa kwale gwangawa, ndipo shuishe kuveleketa kufandikwe, "Kuwa kushimilwa kwa kushinda." ⁵⁵ "Kuwa, ushindi gwake kuli kwapi? Khuwa, kuli kwapi kupoteka?" ⁵⁶ Khuwa kupoteka kwake ilevyo, na mashiri ga ilevyo ni sharia. ⁵⁷ Lakini tunashukuru kwa Nnunu, bhakutupa uwe kushinda kupilila kwa hina Iya Akulugwa bhetu Yesu Kristo! ⁵⁸ Kwa nneyo, ashapendwa bhetu ashakaka na ashalabwangu, imanganje kujima gwagali tikisika. Mtendaji lihengo na Akulungwa, kwa ajili inchive wamanya kuwa lihengo lyenu pakati pa Akulugwa nngava shapata.

Chapter 16

¹ Kwa nneyo kuhusu kashanjila muchango, ja waamininji, malinga pwili kwaelekezanji masinagogi gaku Galatia, nnepeyo impasanga kutenda. ² Katika lyuva la kwanza la wiki, kila jumoni jwenunji havishe shindu fulani kando na kuvika, malinga shinkombolanje. Ntendanje nneyo panapagwe na michango mwanaga gikaga. ³ Na mwanaga gikaga, joJoe shinigagule ni ntume na barua jashoya sadaka yenu kweneko ku Yerusalem. ⁴ Na mwanaga malinga kwa nne nyendaga pia, shibhaje nangananje na nne. ⁵ Lakini kwa nneyo shigishe kwenunji, wakati gwapitila Makedonia. Kwabha shimbitile Makedonia. ⁶ Labda shingombole kutama na mmanganya hata kumaliya moga gambepo, ili nkombolanje nissaidia kwa mwaja ngwangu popoe kushinyende. ⁷ Pabha ngatarajia kwabhonanga nnahino kwa muda gwanohoko, njikola matumaini gatama na mmanganya gwamuda fulani, malinga Akulugwa bhanuhusuji. ⁸ Lakini shindame ku Efeso mpaka lwubha la Pentekoste, ⁹ pabha nnango gwankulugwa hushuhugulilwa kwa ajili jangu na maadui bhangani bhabhagwinji bhanambinganga. ¹⁰ Kwa nneyo nahino Timotheo ahikaga mumonanje palina nine gwangali kunjokopa anakamula liengo na Akulungwa, malinga shikutenda. ¹¹ Mundu joJoe anadharau. Musaidianje pakati pa mpanda gwake kwa amani, ili hakombole kuhika ku gwetu. Pabha na kuntarajia haishe pamo na hashapwangwa. ¹² Nahino kuhusu na kabwanga jwetu Apolo. Njikutaga ntime kaje kuhaowelanga mmwe pamo nashapwanga. Lakini njiamua nngahika nahino. Hata nneyo shahishe wakati gogoke akolaga nafasi. ¹³ Nkolanje meyo njimagananje kaje, mtendanje malinga valume, nkolanje mashiri. ¹⁴ Bahi gohe ngunkutendanga, ntendanye gwakupinjikwa. ¹⁵ Mmanyinji malinga Stephano. Ashikumanya kuti paliji jwahamini jwa kwanza kwene Akaya, na kwamba hashikuhivika ng'ene jwakuhudumu pawahumini. Kwa nneyo na kujuganga hashakaka na hashahibwangu bhangu, ¹⁶ nkolanje kutindivala kwa bhandu malinga venebyo va kila mundu hasaidia pakati pa liengo na bhatenda kengo pamo nawe. ¹⁷ Na lagala kwakwa Stephano, Fotunato, na Akiko. Bhashijimanga mahali pubhapalinji namwa mpagwaje. ¹⁸ Pabha nijiangala ntime gwangu na gwenunjo. Kwa nneyo nnahino mwamangaje bhandu kama venovo. ¹⁹ Mashinagogi ga Asia, bhashitumanga shalamu kugwenunji. Akila na Prisca bhanakasalimunji pakati Akulugwa, pamo na sinagogi lipali nnyumba jenunji kugwenunji. ²⁰ Ashakaka na ashalubwangu bhoe bhanakusalimunji. Nsalimiananje kwa busu ja hukonjelo. ²¹ Nne, Paulo, nijandika kwa nkono gwangu. ²² Kama joJoe hakakumpinga nkulugwa bahi laana shibhe nnani mwake. Akulugwa bhetu, njie! ²³ Shikono sha akulugwa Yesu jibhe pamo. ²⁴ Ukonjelo gwangu ubhe pakati pa Kristo Yesu.

2 Corinthians

Chapter 1

¹ A Paulo, antume va aYesu Kristo kua manong'a ga Ashipanganya, na apwatu aTimotheo, kwa likanisha lya Ashipanganya liliku Korintho, na vaamininji vowe valinginji mu mkoa goe gwa Akaya. ² Nema na jive kunngwanunji na ulele gwa kupoka kwa Ashipanganya Avava vetu na Vakulungwa aYesu uKristo. ³ Na valumbililwe Ashipanganya na Avava va Vakulungwa Ayesu Kristo. Venevo ni Avava v leshelwa faraja joe. ⁴ Ashipanganya vana kutupaliji uve nmbatekio yetu yowe, numbe uwe tukombole kwafarijinji valinginji nmboteko. Tunakwafarijinji vananji kwa faraja jilapejila ja Ashipanganya jivatumie kutufajiri uwe. ⁵ Pava ivage mapoteko gegala ga Kristo ganajenjesheka kwa ajili jitu, nnepeila faraja jinajenjesheka pitila kwa aKristo. ⁶ Ikavye ivaga tun'tabishwa kwa ajili ja faraja jenunji na wokovu gwenunji. Na ivaga tunafalijiwa ni kwa ajili ja falaja jenunji. Falaja jenunji jinatenda liengo lyatimilila pankushiliki mapoteko kwa kwipulilila ivaga uwe nauwe pututokoteka. ⁷ Na ujasiri gwetu juu jenunji ni gwakamilika. Tunamanya mbusi ivaga nnashikinji mboteko, nnepeila nnashilikinji falaja. ⁸ Pava tukapinga mmanganya mwe mmanganje mmajinga, apwanga, kene ku Asia. Tushikuvonelwa zaidi ja pepele putukombola kujamula, mbutitukakweteje litumaini lya tama kaili. ⁹ Kweli, putweliji na hukumu ja shiwa juu jetu. Ikaveje jenejo pujeliji ni kutenda uwe tunavishe tumaini juu jetu twashivaene, badala jakwe tuvishe kwa Annungu, vayuya vawilenje. ¹⁰ Vashikutooka uwe gwa kopoka mmaaja ga mauti, na shivatuokoe kavili. Tushirika ujasiri gwetu kwa venevo kuri shivatuokoe kavili. ¹¹ Shaatende nnei ivage imeila mmanganya shikutijangutiasho kwa katika kujuga kwenunji. Kwa nneyo vvajinji shivashoyanje shukulani kwa niaba jetu kwa ajili ja upendeleo gwa nema jitupegwile uwe kupirila kujuga kwa vavajinji. ¹² Tunakupunile lili: ushuuda gwa tumbilila kwetu. Pava ni katika nia ja konja na ukonje gwa Annungu mbuji tushikwenda twashinng'ene kushilambo. Tushitenda nnei hasa na mmanganyanji, na nngava hekima ja

shilambo, ikaveje badala jake katika mboka ja Annungu.¹³ Tukakunjandishilanga shoshowe shinkakushikombolanga kushoma au kushielewa. Njikolamashili¹⁴ mbuti mmalilenje kutuelewa. Na njikola mashili kuri katika lyuva lya Nkulungwa tuipinga na ligongo lyenunji kwa ajili ja nnjimwa jenunji, ivaga nneo pushimmanganje kunngwetu.¹⁵ Kwa lyane ligongo li nakwefye mashili kuusu lyeneli, napinjile kwanza kwiya kunngwenunji, ili kuti nkombolanje kuposhela kupata kwa oelwa pavili.¹⁶ Natenda panga kunng'owelanga wakati nilielekea ku Makedonia. Kavili njikupinga kunng'owelanga kavili wakati nilivuja gwa kopoka ku Makedonia, na kisha mmanganya ni nduma nne wakati nilieleyekea kulu Yaudi.¹⁷ Punaliji niliganishia jene nammaji, buli, punaliji nilistasta? Buli nilipanga indu na iwango ija shigundu, ili kuti melekefe "Elo, elo" na "Nngava, nngava" kwa wakati gumo?¹⁸ Ikaveje ivaga nnei Nnungu, shali jwa aminika, tukaveleketa yowe "Elo" na "Nngava."¹⁹ Pava mwana jwa Anungu, Yesu Kristo, ambaye Silvano, Timotheo na nne tushikwangaza mmiongoni mwenunji, nngava "Elo" na "Nngava." Badala jake, jwenejo muda gowe ni "Elo."²⁰ Pava ahadi yao yowe ya Annungu ni "Elo" kwa venevo. Kwa nneyo pitila venevo tunaveleketa "Amina" kwa ng'inio ya Annungu.²¹ Nnaino ni Nnungu akutukong'ondila uwe pamoja na mmanganyanji kwa Kristo, na atutumile uwe.²² Ashikuvika muhuri juu jetu na Ashikutupa mbumu katika mmitima jetu mbuti dhamana ja sheshila shapinga kutupa baadae.²³ Badala jake, nakunjunga Nnungu anjudie nne kuti ligongo lindendile ngunajie ku Korintho ni kuti kunanyeng'oyanje mmanganyanji.²⁴ Jeneji nngave kwa sababu tunalinga kuivila imani jenunji pujipingwa jiwe. Badala jake tutenda pamope na mmanganya kwa ajili ja furaha jenunji, kama shinkujimangana katika imani jenunji.

Chapter 2

¹ Kwa nneyo njikuamua kwa sehemu jangu na mwene kuti nganaishe kavili kunngwenunji katika eli ja vava. ² Ivaga njikunsababishienga mmanganya kupoteka, ni gani akananyele nne, ikaveje ni jwejula auleywe na nne? ³ Ivaga najandishe initendile ili kuti washa gushing'ishe kunngwenunji ngunaulaywe na venevo valinginji nnende kuinonyela. Ngwele mashili kuhusu mmanganya mmowe kuti kwinonyela kwangune ni kwinonyela kul kunninagonji mmanganya mmowe. ⁴ Pava nan'njashilenje mmanganya gwankukoposhela mmboteko jikulungwa, shili ja ntime, na kwaminyo ja jigwenji. Nangapinga kunsababishianga mmanganya kupoteka. Badala jake, napinjile nkumanyenje kupinga kwa kina kunilinavo kwa ajili jenunji. ⁵ Ivaga apali jjowe asababisha mapoteko, jwngasababisha kunngwangu pe, ikaveje kiwango fulani gwanngali kuvika ukali zaidi - kunngwenunji mmanganya mmowe. ⁶ Jeneji adhabuji jika jwene mundujo kwa ajili ja vavajinji jitogolele. ⁷ Kwa nneyo nnaino badala ja adhabu, mmindanje usamiwe na kufaliji, ntendanji nnei ili kuji anakombole kuleela na kutengwa kwa pudna. ⁸ Kwa nneyo nakuntaga ntime kung'ondela kupinga kwenunji palugwinjili kwa ajili jaka. ⁹ Lyeneli ndio ligongo linajandishe, kuti ngombole kunaingsnga na kumanya kuji ivaga ni vatii katika kila shindu. ¹⁰ Ivaga mumsamaha njiji jojowe, na nne pia nakunsamee juene mundujo. Sheshila shinishisamee - ivaga nishisamee shoshowe-shisamee kwa kupata kwenunji katika uwepe wa Kristo. ¹¹ Yeneri ni kwa ajili jikananndanga anishe nikututendela unami. Pava uwe nngae tuvajinga kwa mipango jake. ¹² Nkulungwa augwile nnango kunngwangu punaishe kushilambo sha Troa kuhubiri injili ja Kristo pepala. ¹³ Ata nneyo, ngakwete na ulele muntima ligongo nanganng'imana mpwanga Tito pepala. Kwa nneyo nashikwelekanga na gumujile ku Makedonia. ¹⁴ Ikaveje ashukuliwe Nnungu, ambaye katika Kristo mala gawe anakutuongosha uwe katika ushindi. Kupitila uwe tunatambaya liumba lya mmbone lya maaliga gake maala powe. ¹⁵ Pava uwe kwa Nnungu, ni liumba lya mmbone lya Kristo, kati ja vevala vowe vaokolewenje na kati ja vevala vaangamia. ¹⁶ Kwa vandu vaangamia, liumba shoka kushiwa eli kushiwa. Kwa vavala vaokolewanga, ni liumba lya mmbone shoka kulama andi kulama. Ni gani astalili yene indui? ¹⁷ Pava uwe nngava mbuti vandu vavayinji vanaushanga lilove lya Anungu kwa kupata. Badala jake, katika kukonja kwa nia, tunaveleketa katika Kristo, ivaga nneile shitukutipaumwa shoka kwa Anungu, mmujo mwa Anungu.

Chapter 3

¹ Buli kavili tuandamuka kuiinya twashing'ene? Tukapinga balua ja mapendekezo kunngwenunji au kopoka kunngwenunji, mbuti baadhi ja vandu, buli tuwapinga? ² Mmanganya ashinng'ene ni balua ja mapendekezo jijandishwa mmitima jetu, jimanyika na asomwa na vandu vowe. ³ Na nnangulanje kuti mmanganya ni balua jakupoka kwa Kristo, jishoshiwe na uwe. Jishikujandikwa nngaa kwa wino ikave kwa mbumu ya Anungu valivavakoto. Jangajandikwa pantundu shibao sha maganga, ikave pantundu shibao sha mitima ja vandu. ⁴ Na gwenegu ndio ushili gutunavo katika Annungu kupitila Kristo. ⁵ Tukakwiamini twashivayene kwa longa shoshowe kushoka kunngetu. Badala jake, kuiamini kwetuwe kukukopoka kwa Annungu. ⁶ Ni Annungu vatutendile tukombole kuva vatumishi va liagano lya yambi. Lyeneil ni liagano nngaa lya balua ikave ni lya Mbumu. Ikaveje mbumu inashoya kulama. ⁷ N'nnaino liengo lya sliwa shaveshiywe katika elyi pa ntundu maganga pujaishe kwa namna ja nng'inio mbuti vandu vaku Israeli vangalolanga shenyi sha Amusa moja kwa moja. Jeneji ni kwa ligongo lya nng'inio gwa shenje shake, nng'inio gwaliji ulititinula. ⁸ Buli, liengo lya Mbumu likava na nng'inio gwapuda? ⁹ Pava ivaga huduma ja hukumu pujaliji na nng'inio ni palingwa puda huduma ja punda kaje katika nng'inio! ¹⁰ Ni kweli sheshila, shitendilwe nng'inio kamo shangali nng'inio kavili katika lwene lunda lu, kwa ligongo nng'inio upunda. ¹¹ Pava ivaga sheshila pushaliji shapita shaliji na nng'inio, ni kwa kiasi jeshi ja punda sheshila ambasho ni shadumu shishive na nng'inio! ¹² Kwa nneyo pava tunakuiamini, tushikola mashili kaje. ¹³ Twangova mbuti Musa, avishile utaji pantundu shenyi shake, ili kuti vandu Vaisraeli navakombolanje kulola mojamoya kumpelo gwa nng'inio gwaliji unishoka. ¹⁴ Ikaveje ng'anio yaonji puyaliji ishikutavwa. Ata mpaka lyuvalya utaji gulagula pa gula bado unaigala pantundu usomaji gwa liagano vukala. Jinakavevikwa mwalanga, kwa ligongo ni kuti Kristo jikape apeleke kwa talika. ¹⁵ Ikaveje ata lelo, mda gogowe gwa somwa Musa, utaji unatama pantundu mitima jaonji. ¹⁶ Ikaveje mundu patendeuka kukajwankulungwa, utaji inashoywe. ¹⁷ N'naino jwankulungwa ni Mbumu. Puili na Mbumu ya Wankulungwa, pashipagwe uhuru. ¹⁸ N'nnaino uwe tuvowe, pamo na yenyi yangavikwa utaji, tunakuiona ng'inio ya ya Vankulungwa. Tunatindiganywa nkati gwa ng'inio kupoka shahala jimo ja ng'inio kwenda jinape, ivaga pwili kukopoka kwa Nkulungwa, ambaye ni Mbumu.

Chapter 4

¹ Kwa nneyo, kwa sababu tushikola jene huduma jii, na kama tushiposhela leshelwa, tukatatama. ² Badala jake, tushikana mipanda joe eibu na jiishiywe. Tukatama kwa lila, na tukakulitumia gwamba lilove lya Anungu. Kwa kujiwasilisha kweli, tunakwilanguye twashinng'ene kwa nia ja kila mundu mmujo mwa Annungu. ³ Ikaveje ivaga injili jetu jishikwiye, kujiishie kwa vevela vaangamianga. ⁴ Katika kuagula kwavonji, Nnungu jwa shishino shilambo shino ashikwaivanga lunda lwaonji lwangali kuamini matokeo gake, vakakombolanga kulola shilangaya sha injili ja ng'inio ya Kristo, ni mfano gwa Annungu. ⁵ Pava tukakwitangasha twashivayene, ikaveje Nkulungwa Kristo, na uwe tuvayene mbuti vatumishi venunji kwa ajili ja A Yesu. ⁶ Pava Annungu ni valugwile, "Shilangaya shishilangaye gwa shoka paluvindu." Shishilangaya mmitima jetu, kushoya shilangaya sha maalifa ga ng'inio ya Annungu katika kupagwa kwa Ayesu Kristo. ⁷ Ikaveje tushiko hazina ja ikelelo ya litaka, imanyishe kuti mashili ga makulungwa kaje ni ga Annungu na ngaa jetu uwe. ⁸ Tunalaga katika kila hali, ikaveje tukabanwa, tuivona voga ikaveje tukakatama. ⁹ Tunapolekwa ikaveje tukanavelekwa. Tunajaywa pai ikaveje tukamaliywa. ¹⁰ Moga goye mwiilu yetu tunakushija mula shiwe sha Ayesu, kuti kulama kwa Ayesu kuvonesha mwiilu yetu. ¹¹ Uwe tuli tuvavakoto moga goe tushishoywa kuwa kwa ajili ja Ayesu, kati kuwa kwa Ayesu kuvoneshe mwiilu yetu ya shigundu. ¹² Kwa lyene ligongo li, shiwa shinatenda liengo nkati mwetu, ikave kulama kunatenda liengo nkati mwenunji. ¹³ Ikaveje tushikola mbumu ilapeila ya kulupalila kulingana sheshila shijandishwe: "Naamini, na kwa nneyo navelekete." Numbe uwe tunaamini, kwa nneyo tunaveleketa. ¹⁴ Tumanyi kuti jwejula annyushie Nkulungwa Yesu ashatuyuywe ata uwe pamo na gwejenejo. Tumanyi kuti kupagwa kwake shatupeleshe pamo uwe na mmanganyanji. ¹⁵ Kila shindu ni ajili jenunji, kadri ja mboka shijikuti jenela kwa vandu vavajinji, shukulani jipunde kujenjesheka ng'inio ya Annungu. ¹⁶ Kwa nneyo tukakata tama. Japokuwa kwa palanga tunautala, kwa nkati tunatendwa uyambi lyuva adi lyuva. ¹⁷ Kwa guguno muda gwa nng'upi gumo, ai mboteko yapepeka inakukuandaa uwe kwa ajili ja gwangalimpelo gwa topa ng'inio ya punda ipimo yowe. ¹⁸ Pava tukalola kwa ajili ja indu ivoneka ikave kwa ajili ya indu ikavonekane indu ishitukombole kuivona ni ya muda pe, ikave indu ikavonekana ni yangalimpelo.

Chapter 5

¹ Tumanyi kuti nchilambo mututama mu munahalibika, tukwete nyumba ja shoka kwa Annungu. Ni nyumba jikanaalaywa kwa makono ga vandunji, ikave ni nyumba janngali mpelo kumbinguni. ² Pava pene putuimikana pa tunalwala, tulilokolila kuwashwa kwa nyumba jetu kumbinguni. ³ Tunalokolila kujivwala jeneji kwa ajili ja ligongo tukavonekana kuti twangawale. ⁴ Ni kweli wakati tulinyumba jaimikana jii, tunalwala tulitutopelwa. Tukapingwa kuulwa. Badala jake, tunapinga kuwashwe, ili kuti sheshila shila sheshiwa shikombole kumilwe na ukoto. ⁵ Jwejula atuendee uwe kwa shene shindu shi ni Nnungu, ambaye ashikutupa uwe Mbumu, ivaga malaji ga sheshila shipinga kwiya. ⁶ Kwa nneyo nkolanje mashili moha gowe. Nkolanje meyo mbuti wakati tuli nnyumba katika shiilu, kutuli kwa talika na Vakulungwa. ⁷ Pava tunajendajenda kwa kulupalila, nngava kwa lola. Kwa nneyo tushikola mashili. ⁸ Ni bola tuve kwatalika kushoka nshiilu na nnyumba pamo na Vakulungwa. ⁹ Kwa nneyo tunakujitenda nia jetu, ivaga tuvaga nnyumba au kwatalika, yanonyele venevo. ¹⁰ Pava tuvowe kwa punda tuvoneshe mmuji mwa shitengu sha hukumu ja Kristo, ili kuti kila jumo akombole kuposhela sheshila shishistaili kwa mambo katika shiilu, ivaa kwa konja au kwanyara. ¹¹ Kwe nneyo, kwakujimanya wasiwasi ja Vakulungwa, tunakunshawishinji mmandu. Jinsi putuli inavokana na Anungu. Ngunatumaini kuti nnaeleweka kutumbilila kwenunji. ¹² Tukalinga kunshawishinji kavili mmanya kutuvona uwe ivaga tuvakweli. Badala jake, tunakumpanga ligongo lya kuipuna kwa ajili jetu, ili kuti nkombolanje kuva na lijibu lya vavala vakwipungana mbuti mweneko ikaveje nngaa sheshila shili nkati muntima. ¹³ Pava ivaga tushigulukwa na lunda, ni kwa ajili ja Annungu. Na ivaga ni kwa ajili jenunji. ¹⁴ Pava kupinga kwa Kristo kunakutulashimisha, ligongo tuvisha na uakika na lyeneli: kuti mundu jumo ashikuwa kwa ajili ja vowe, na kwa nneyo vowe vawilenje. ¹⁵ Na Kristo ashikuwa kwa ajili ja vowe, ili kuti vevala vatamangana vanatamangane kavili kwa ajili jaonji ashing'ene. Badala jake lazima vatamagane kwa ajili yeke jwenejo awile ni yuywa. ¹⁶ Kwa lyene ligongo li, tanduvila nnaino na endeleo tukakunng'ukumula mundu kujilana na iwango ya vandu, kwanzapo tushikunnole Kristo katika jene namnaji. Ikaveje nnaino tukakunng'ukumula joJoe kwa jene namna ji kavili. ¹⁷ Kwa nneyo, ivaga mundu joJoe ali nkayi mwa aKristo, jwenejo ni shiumbe shampya. Mambo ga ukala gapitile. Lola, gashiva gampya. ¹⁸ Indu yowei kuikopoka kwa Annungu. Ashikutupanisha uwe kunngweke nnyene pitila kwa aKristo, na ashikutupa huduma ja upatanisho. ¹⁹ Kweneno ni kuveleketa, katika Kristo Nnungu anakushipatanisha shilambo kunngwake nnyene, nngava kuvalanya malevo gavonji punda kwao. Anavishila kunngwetu ujumbe gwa upatanisho. ²⁰ Kwa nneyo ivaga tushiagulwa uwakilishi gwa Kristo, nndu mbuti Nnungu ashikuva anatenda rufaa jake kupitila uwe. Tunakunjuganga mmanganya kwa ajili ja Kristo: "Mpatanishwe kwa Annungu!" ²¹ Ashikuntenda Kristo kuva shadaka kwa ajili ja yambi yetuuwe. Jwenejo jwangatenda shambi. Ashikutenda nnei kuti tukombole kutendeka haki ja Annungu katika jwenejo.

Chapter 6

¹ Na kwa nneyo, kutenda liengo pamope, tunakunnjuganga mmanganya nnaposhelanje mboka ja Annungu pangali matokeo. ² Pava anavelekete, muda gwakubalika nashikununumashia kunngwenunji, na lyuva lya ntapulo nannjakutilinje." Lola, nnaino ni muda ukubalishe. Lola, nnaino ni lyuva lya ntapulo. ³ Tukavika liganga lyaivila mmujo mukamundu joJoe, pava tukakujipinjila uduma jetu jipeleshwe katika sifa ja nyata. ⁴ Badala jake, tunakwiakikisha tuvayene kwa itendi yetu yowe, kuti tuvatumetume va Annungu. Tuvatametume vaka katika gwinji gwa ustamilivu, mboteko, shiki, unonope gwa maisha, ⁵ kukomwa, itavo, ukomu, katika kutenda liengo kwa bidii, katika kupelala lugono shilo, katika shivanga, ⁶ katika konja ndamutemu, kwipililila, umbone, katika Mbumu ya Uronjelo, katika kupinga kwa kweli. ⁷ Tuvatametume vake katika lilove lyakweli, katika mashili ga Annungu. Tushikola shilaa ja haki kwa ajili ja nkono nnilo na nkono nchinda. ⁸ Tunatenda liengo katika lunda na dhalauliwa, katika kashipa na kulumbila. Tunagambwa kuti tunalambila na muda guna tuvakweli. ⁹ Tunatenda liengo ndu mbuti tukamanyika na bado tulimanyika ukoto. Tunatenda liengo ndu vawanganga na -Lola! - bado tunatama. Tunatenda liengo ndu tunaadhibiwa kwa ajili ja iendi yetu ikaveje nngaa kuti tulukumwilye hata kuwe. ¹⁰ Tunatenda liengo ndu tukweha mainginiko, ikaveje moga gowe tunakwinonyela. Tutenda liengo ndu twangali shindu, ikaveje tunakwatajilishanga vavajinji. Tunatenda liengo ndu tukapara shindu ikave tukwetela kila shindu. ¹¹ Tuvelekete ukweli gowe kunngwenunji, Wakorintho, na mitima jetu jjugushe talu. ¹² mitima jenunji jikaivilwa na uwe, ikave nnaivilwanga na ng'anio yenunji mwashivayene. ¹³ Katika kutindigana kwa haki - nneino ngunakunguka ndu vana - n'ngugulanje talu mitima jenunji. ¹⁴ Nnatavilwanje pamo na vaangamininji. Upali uhusiano gwashi kati ja haki na kuleka? Na upali ushilika gwashi kati ja shilangaya na luvindu? ¹⁵ Ni makubaliano gashi Kristo anakombola kuanagwa nagwe Beliari? Au jwenejo aamini akwete sehemu jashi pamo na jwangaamini? ¹⁶ Na gapali makubaliano gashi gapali kati ja nyumba ja Annungu na shanamu? Pava uwe ni nyumba ja Annungu ali jwankoto, kama nneila Nnungu avelekete: "Shindame nkati mwaonji na kuoa nkati mwaonji. Shimme Nnungu jwaonji, na venevo shivevanganje vandu vangu." ¹⁷ Kwa nneyo, "Nchokangane kati jaonji, na nkatengwanje na venevo," alugula jwa Nkulungwa. "Nnkwayanje shindu shanyata, na shininkalibishanje mmanganya. ¹⁸ Shime nang'inagwenunji, mmanganya shimmanganje ashivanangu va shilume na ashi mama," alugula jwa Nkulungwa Mwenyezi.

Chapter 7

¹ Bhapingangwa vangu, pava tushikola ahadi li, na twikonjelele twashivayene katika kila lijambo likututenda kuva va nyata katika ili yetu na mbumu. Na tuuloleye utakanyolo katika voga gwa Annungu. ² Ntendanje lilenga kwa ajili jetu! Twangannevela mundu joJoe. Twanganchulu mundu joJoe. Twangaipwadisha kupata kwe mundu joJoe. ³ Naveleketa lyeneli ngaa kwa kwagambanga. Pava meleketi kuti nninginji mmitima jetu, kunngwelu uwe kuwa pamo na kulama pamo. ⁴ Jikola mashili gamagwinji nkati mwenunji, na ngunakwipuna kwa ajili jenunji. Jishing'umbala faraja. Ngunakwinonyela hata katikati ja mboteke yetu yowe. ⁵ Twaisha ku Makedonia, iilu yetu yangapumulila. Badala jake, tushikupata tabu kwa namna yowe kwa komwa ngondio upande gwa palanga na voga upande gwa nkati. ⁶ IKaveje Nnungu, akwifarijinji vakatilenje tama, ashikutufariji kwa kwiakwavo aTito. ⁷ Ikaliji kwa kwia kwakepe Nnungu ashikutufariji. Puyaliji pia yeila faraja Atito ivapishele kushoka kunngwenunji. Jwenejo akulugwilile kupinga kukulungwa kunninavonji, kutenguka kwenunji, nashinchitekolanga voga kwa ajili jangu. Kwa nneyo njipunda kwinonyela kwa punda. ⁸ Hata kama balua jangu jishikuntendanga kushikitika nne ngakufitika, ikaveje muda gunajiwene balua go nashikujuta pava mmanganya ushikuntendanga kutenguka ikaveje nchikutengakanga kwa mda kwa nng'upi. ⁹ Nnaino nakwinonyela, nngae kwa ligongo nchikuvanganga na shilwele, ikaveje ligongo lya tenguka kwenunji kushikumpalekanga kutoba. Mchikupatwa na kutenguka kwa shinnungu, kwa nneyo nchikuteswanga nngae kwa ashala kwa ligongo lyetue. ¹⁰ Pava kutenguka kwa shinnungu kunapeleka toba na kunokamilisha mtapulo gwangali vana ng'anio. Kutenguka shidunia, hata nneyo, kunapeleka kuwa. ¹¹ N'goyanje kutenguka kwa shinnungu kuveleye azma jeshi jikulungwa nkati mwenunji. Jinsi jashi azma pujaliji jikulungwa nkati mwenunji kung'ondela kuti mwangalinginji na hatia. Kwa jinsi jashi uchungu gwenunji pugualiji gwankulungwa, voga gwenunji, kulokolila kwenunji, kutumbila kwenunji, na amu jenunji kulola kuti haki jinabidi kutendeka katika kila lijambo nchikong'ondelenga mwashinnyene gwangalikuva na hatia. ¹² Hata kama nannjandishilenje mmanganya, nangajandika kwa ajili jikankuleva, waka nngae kuuka mundu aavyishe na ungu. Njijandika kwa udhati gwa mitima jenunji kwa ajili jetu itendwe kumanyika kwenunji mmujo mwa meyo ga Annungu. ¹³ Ni kwa ajili jeneji tunafarijika. Katika kujenjeshaa faraja yetu twashing'ene, tunakwinonyela pia, hata kwapunda kwa ligongo lya kwinonyela kwa Atito, pava mbumu yake ishikubuludishwa na mmanganya mmoe. ¹⁴ Pava kama nashikuipuna kunngwake kujilana na mmanganya, nangava na aibu. Kannyuma jake, iva kila lilove lituvelekete kunngwenunji lyalili lya kweli, Kuipuna kwetu mbuti mmanganya kwa Atito gashikong'ondela kuti kweli. ¹⁵ Kupinga kwake kwa ajili jenunji nikwakukulungwa kwa punda, ivaga akumbushilaga utii gwenunji goe, jinsi shimumposhelenje jwenejo kwa bloga na kuungumila. ¹⁶ Nakwinonyela kwa ligongo njikola mashili gamatimilile nkati mwenunji.

Chapter 8

¹ Tunapinga mmanganje mmanganya, kaka na dada, mbuti mboka ja Annungu jishishoywa kumakanisa ga ku Makedonia. ² Wakati gwalingwa kwa mboteko, gwinyi gwa kuinonyela kwaonji na kukenjesheke umasikini gwaonji ushiveleka utajiri gwa nkulungwa kwa ukalimu. ³ Kwa maana nakunnugulinga kuti vashoshiyenje kwa kadri jivakombolenje, na hata punda shivakombolenje. ⁴ Na kwa hiari jaonji ashinng'ene kwa kutujuga kwa kujinji, vashikutujuganga tuve pamo katika huduma ja waumini. ⁵ Jeneji jangakoposhela ndu putwaliji tulilindilila. Badala jake, kwanza vashikushoyanga ashinng'ene ku Vakulungwa. Alapu vashikwishoyanga ashinng'ene kunngwetu kwa manong'a ga Annungu. ⁶ Kwa nneyo tushikunnjuga Tito, aliji tayali atandwive lyene liengo li, katika kwiyanago itendo lya ukalimu pantundu panunji. ⁷ Ikaveje mmanganya nchikolanga gwinji katika kila shindu- katika kulupalila, katika shiveleketi, katika maali ya, katika bidii, na katika kupinga kwenunji kwa ajili jetu. Kwa nneyo nakikishaje mmanganye kuti nninginji na gwinji pia katika lyene litendo lya ukalimu. ⁸ Naveleketa lyeneli nngae ndu amuli. Badala jake, naveleketa lyeneli kupima ualisi gwa kupingwa kwenunji kwa kuulinganya na amu ja vandu vananji. ⁹ Kwa maana mshimanyinji shikono sha Vakulungwa vetu Ayesu Kristo. Hata ivaga valiji tajiri, valiji maskini kwa ajili jenunji, ili kuti pitila umasikini nkombolanje kuva tajiri. ¹⁰ Katika lyene lijambo shininpanganje ushauhi shigunsaidianje. Shaka shimo shipitile, mwangatanduvanga kutenda lijambo. Ikaveje nchikulokolinga kulitenda. ¹¹ Nnaino nkamilishanje. Ivaga kupali na amu nia ja kulitenda, kisha, buli, nakombolenje pia kulipeleka katika ukamilifu, kwa kadri shinkutipakombolanga. ¹² Pava nchikoha amu tenda lyene lijambo li, ni lijambo liyanmbone na linakubalika. Kwa punda lijime pantundu pa sheshile shalinago mundu, nngaa pantundu pakanakuvanago mundu. ¹³ Pava liengo li nngaa kwa ajili ja vananji vapatanje kashoko na mmanganya ntopelwanje. Badala jake, papagwe na usawa. ¹⁴ Gwinji gwenunji gwa nnaino shigusaidie kwa sheshila shakushipinganga. Jeneji ni nnei kutipia gwinji gwaonji ukombole kusaidia mahitaji ga nuwaji, na kuve na usawa. ¹⁵ Jeneji ni ivaga shijishitepajandikwa; "Jwenejo akwete na yaigwinji jwangali na shindu shoshoe shiigele na jwenejo akwete shishokope jwangali na uitaji gogoe." ¹⁶ Ikaveje ashukuliwe Nnungu, avishile nkati mwa ntima gwa Atito ntima gulapegula gwa bidii jajali ambayo nne ngwete kwa ajili jenunji. ¹⁷ Pava nngaa tushikuposhela pe majugo getu, ikave pia ashikuva na bidii kuhusiana na majugo ago. Ashikwiya kunngwenunji kwa hiari jake nng'ene. ¹⁸ Tushikuntuma pamo nagwe mpwetu anainywa miongoni mwa makanisa kwa ajili ja liengo lyake katika kutangasha injili. ¹⁹ Nгаа yenei pe, ikaveje pia ashikuagulwa na makanisa kushapili pamo na uwe katika kulijamula litendo lya ukarimu sehemu mbalimbali. Jeneji ni ng'inio ja Vakulungwa vayene na kwa amu jetu ja saidia. ²⁰ Tunaepuka uwezekano gwa kutii joJoe anapaswa kuigutanjila kuhusiana na uwe ukalimu gutukuujamula gu. ²¹ Tunajamula uangalifu kutanda shili shatindivala, nngaape mmujo mu Vakulungwa, ikaveje pia mmujo mwa vandu. ²² Pia tunakuntuma mpwetu jula pamo. Tushikumpima papajinjiya na tunmweni akwete amu kwa ajili ja liengo lyalijinji. Hata nnaino ashikola bidii ja punda kwa ligongo lya mashili gamakulungwa galinago nkati mwenunji. ²³ Kwa habali ja Atito, jweneje ni mshirika nnjangu na nkamula liengo nnjangu kwa ajili jenunji. Nduashiapwetu, vanatumwanga na makanisa. Ni vatindivala kwa Kristo. ²⁴ Kwa nneyo muelanguyanje kupinga kwenunji, na nnangulanje kwa makanisa ligongo lya kuipuna kwetu kwa ajili jenunji.

Chapter 9

¹ Ni bola kunnjandishilanga kwangu, kuhusiana na huduma ja waumini. ² Ninamanya mbuti amu jenunji, nashikwipunila kwa vandu va ku Makedonia. Navalanjilenje kuti Akaya jaliji tayari tangu shaka shipitile. Hamu jenunji jishikuntaga ntime mmavajinji kutenda. ³ Nnaino, njikuntumanga ashipwanga kuti majipuna getu mbuti mmanganya ganava gayoyo, na ili kuti nkalinginji tayali, nkalinginji andu shimelekete. ⁴ Ikave nneyo, ndu mundu joJoe jwa ku Makedonia aikaga pamo na nne na nikunng'imanga nkava tayari, tukakwete ani --- ngavelekete shoshoe mbuti mmanganya--pava na mashili sana katika mmanganya. ⁵ Kwa nneyo nashikuvona puyaliji muhimu kuajuganga ashapyanga kwiya kunngwenunji na kutenda mipango shangu kwa ajili ja zawasi imwihaidinji. Jeneji ni jenejo ili kuti ive baraka, na ngaa ndu shindu shiamuliwe. ⁶ Liwazo ni alino: mundu apanda ishokpe shaneng'ene ishokope, na jwenejo shapanda kwa nia ja baraka pia shanleng'ene baraka. ⁷ Bai ivaga kila juma shapanjile muntima gwake ashoye. Bai najwalake anashoye kwa tenguka au kwalazimishwa. Pava Nnungu jwakunpinga jwejula ashoya kwa kuinonyela. ⁸ Na Nnungu anakombola kuipundia kila baraka kwa ajili jenunji, ili kuti, kila wakati, katika mambo goe, nkombolanje faida joe jinkujipinganga. Jeneji shijive ili kuti nkombole kupunda kila shitendo shambone. ⁹ Ivaga ni shiijakwandishwa: "Ashijaanga utajili gwake na kuushoya kwa maskini. Haki jake jadumu gwangalimpelo." ¹⁰ Na jwenejo shashoya mmbeju kukankupanda na nkate kwa ajili ja shalya, pia shashoye kwa punda mmbeju yenunji kwa ajili ja panda. Jwenejo shalongoleye meneng'eno ga haki jenunji. ¹¹ Nkupingwa tajilishwa kila namna ili kuti nkombole kuva na ukalimu. Jeneji shijipeleshe shukulani kwa Annungu kupitila uwe. ¹² Kwa tenda jene hudumaji ngaa pe jinakutukwaya kwa waumini. Pia jinapuya katika itendo ya igwinji ya shukulani kwa Annungu. ¹³ Kwa ligongo lya kupimwa kwenji na kukong'ondelwa kwa jene hudumaji, pia shimuntukuzanje Nnungu kwa utii kwa ukiri gwenunji gwa ajili ja Kristo. Pia shimuntuzanje Nnungu kwa ukalimu gwa karama yenunji kunngwavonji na kwa kila jumojumo. ¹⁴ Vanakunnokolilanga, na vanajuganga kwa ajili jenunji. Vanatendanga nnei kwa ligongo lya mboka jikulungwa ja Annungu jili pantundu jenunji. ¹⁵ Shukulani ive kwa Annungu kwa karama yake ikashika!

Chapter 10

¹ Nne Paulo, namwene nakunnjuganga kwa tetelesheye na shinunu sha Akrsito. Nne ni jwa shinunu wakati nili mmujo jenunji, Ikavele njikola mashili kunngwenunji wakati nili kwatalika na mmanganya. ² Nakunnjuganga mmanganya kuti, wakati mbagwaga pamopa na mmanganya, ngapinga kuva na mashili na kuiamini kwangunamwene. Ikaveje naganishia napinga kuva na mashili wakati nilikwananga vene vaganishianga kuti tunatama kwa jinsi ja shiilu. ³ Pava hata ivaga tunaoa katika shiilu, tukakomana ngondo kwa kwa jinsi ja shiilu. ⁴ Pava silaa itutumia kukomana nngaa ya shiilu. Badala jake, ishikola mashili ga shinnungu ga aalivia likumba. Iinashoya kabisa mijadala jovya. ⁵ Pia, tunaalivia kila shikwete mamlaka shijinuka punda maalifa ga Annungu. Tunatenda mateka kila liwazo katika utii gwa Akristo. ⁶ Na faida utayari kuazibu kila litendo lyangali na utii, mala pa utii gwenunji pukuva gwantimilile. ⁷ Lola sheshila shilingwee mmujo jenunji. Ivaga joJoe anashawishika kuti jwenejo ni jwa aKristo, na hebu kikumbuye nng'ene ivaga shalisho ni jwa Akristo, kwa nneyo ndio na uwe pia shituli nnepeyo. ⁸ Pava hata nipunaga kasheko punda mbuti mamlaka getu, Nkulungwa ashikugashoya kwa ajili jetu kunchenganga mmanganya na nngaa kunng'alivianga, ngajivona oni. ⁹ Lyeneli ngapinga livoneshe kuti ngunakunnjogoyanga mmanganya kwa balua yangu. ¹⁰ Kwa nneyo baadhi ja vandu vanavelejeka, "Balua yake inakalipa na ishikola mashili, ikaveje kwa shiilu jwenejo ni dhaifu. Malove gake gastaili pilikanwa." ¹¹ Hebu vandu va jene jinsi jo vaelewanje kuti sheshila shituvele ketasho kwa valua wakati tuli kwatalika, ni malinga na yeila itupingatenda wakati tuti pepala. ¹² Tukakwenda kwa talika kaje ivaga tuikusanyaga twashinn'ene au kuilinganya twashivayene na veveta vakuiinianga ashivayene. Ikaveje pakuipimanga ashivayane na kila jumojumo jwaonji, vangalinji lunda. ¹³ Hata, nneyo uwe, tukanavekwipuna pita mipika. Badala jake, shitutende ineyo pe mmipike ja atupimile uwe Annungu, mipika jiika nndu utalishe gwenu shiuli. ¹⁴ Pava twangapunda twashivayene putunng'ishilenje mmanganya. Tushikuva va kwanza kwika kwa umbali gwenunji kwa injili ja Kristo. ¹⁵ Twangaipuna kupita mipika mbuti maengo ga vananji. Badala jake, ivaga tunatumaini kulupalila lwenunji shikukula kuti lieneo lyetu lya maengo shilikule kaje, na bado ni nkati ja mipika ja kweli. ¹⁶ Kwa lyeneli tunatumaini, ili kuti tukombole kulunguya injili kwa punda na mikoa jenunji. Twangaipuna mbuti maengo gatendwa katika maeneo gana. ¹⁷ "Ikaveje joJoe shaipune, aipune katika Vakulungwa." ¹⁸ Kwa maana nngava jwejula akwikong'ondela nnyene, anakong'ondelwa. Ikave ni jwejula akondelwa na Vakulungwa.

Chapter 11

¹ Nahisi kuti nkaipilililenje na nne katika baadhi ja upumbafu. Ikaveje kwa kweli nnekwipililinga na nne. ² Pava njikola wivu mbuti mmanganya. Njikola wivu gwa Annungu ajili jenunji tangu puning'aidinji mmanganya ndoa jikajwannume jumo. Nashikuaidi kumpeleshelanga mmanganya kwa Akristo ndu bikra jwa mmbome. ³ Ikaveje kuti kwa namna fulani, najogopa ndu lijoka lyantembile Eva kwa hila jake, mawazo genunji ganakombola kuovywa kushoka kuibada halisi na ja mmbone ja Akristo. ⁴ Pava mfano kuti mundu fulani shaishe nakuntengasha Yesu juna tofauti na jwejula jutunnungwie. Au kwa mfano mbuti shimposhelenje mbumu ina tofauti na yeila impeshelenje. Au kwa mfano kwa kuti shimposhelenje injili jina tofauti na jejila jimposhelenje. Gene mambo ga mwipilililangaga inatosha! ⁵ Pava nne ngunadiamia kuti ngaa miongoni mwa mwa valinginji duni kwe venevo vashemwanga vantenga-bora. ⁶ Ikaveje hata ndu nne nganavejiganywa kushoya hotuba, nangava nneyo katika maalifa. Kwa kila namna na katika mambo goe tushikulitenda lyeneli kwa manyikana kwenunji. ⁷ Buli, njikutenda ilevo kwiteteleshea na mwene ili mmanganya nkombolanje kujinulwa? Pavanjikulunguya kwa uhuru injili ja Annungu kunngwenunji. ⁸ Nashikuponyolwa makanisa gana ga poshela msaada kushoka kunngwavonji ili kuti ngakombwele kunng'udumianga mmanganya. ⁹ Wakati punaliji na mmanganya punaliji katika juga, nangantopela jojob, pava kujuga kwangu kushikutogolelwa na ashapwanga vaikengene kushoka ku Makedonia. Katika kila shindu njikwiivila na mwene gwengalikuva na mishigo kungwenunji, na shing'endelee kutenda nneyo. ¹⁰ Ivaga kweli ja Akristo shijili nkati mwangu, kwekuno kwiinya kwangu, kukapumuywa katika sehemu ya Akaya. ¹¹ Kwa nndi? Kwa ligongo ngakumpinganga? Nnangu amanyi nakumpinganga. ¹² Ikaveje sheshila shingushitenda, shinishitenda pia. Shinishitende ili kuti ngombole kuivila lilanga lya vevala valokolilanga lilanga lya kuva ndu shituli katika sheshilapeshila shakwipunilanga. ¹³ Pava vevala vandu vantenda ni vaunami na vakamula maengo ga umami. Vanakwitindiganya ashing'ene ndu vantenga va Akristo. ¹⁴ Na jeneji jikaimonjeka, pava hata nanndenga anakwitindiganya nnyene ndu ashitumetume va kannungu. ¹⁵ Jeneji jangali ingimongo gwa nkulungwa ndu vatumetume vake pia kuitendeuya nnyene ndu vatumetume va haki. Mpelo gwaonji ndu matendo gaonji pugastahili. ¹⁶ Navaleketa kavili: Bai na anapagwe mundu jojob jwaganishia nne nampumbapu. Ikaveje ntendangaga, mmboshelanje nne ndu na mpumbapu ili ngomble kuiniya kashoko. ¹⁷ Sheshila shinguveleketa kwa kuia mini mbuti kwipuna shikaukumulwa na Nkulungwa, ikaveje nalambaya ndu nampumbapu. ¹⁸ Kwa nneyo vandu vavajinji vanekwipuna kwa jinsi ja shiilu, pia shinipune. ¹⁹ Pava nchijamulilananga kwa kuinonyela na vapumbapu, mmanganya ashing'ene nchikola busala! ²⁰ Pava anajamulilananga na mundu ndu ashikuntaga utumwa, ndu anasababisha palaganika nkati mwenunji ndu atendaga kuntumianga mmanganya kwa kupata kwake, ndu atenda kuivika pantundu pa hewani, au ndu atenda kwa komanga kumeyo. ²¹ Shimelekete kwa aibu jetu kuti uwe twangava dhaifu kutenda nneyo. Na bado ndu jojob aipumaga-- nalambaya ndu mpumbapu-- pia nne shiniipune. ²² Buli, venevo ni Vayahudi? Na nne ni nnepeyo. Buli, venevo ni Vaisilaeri? Ni nnepeyo. Buli, gwenego uzao guka Abrahamu? Na nne nnepeto. ²³ Buli, venevo ni vatumetume va Kristo? {Naveleketa ndu jigulukwa na lunda lwangu. } Nne ni punda. Njiva hata na liengo punda kunonopa talika punda na kuva mwitavo, katika kukomwa pita ipimo, katika kukabili kitali yaijinji ya shiwa. ²⁴ Kushoka kwa Wayahudi njiposhela mala nng'ano "mapigo alobaini kushoya limo." ²⁵ Patatu nakomwilwe na imbo. Kamo nakomwilwe maganga. Patatu nashilishe mmeli. Njitumia ngwee shilo na mui mbaali. ²⁶ Njiva mmwanja mala kwa mala katika atali ja nushi, katika atali ja majambashi, katika atali kushoka kuvandu na mwene, katika atali kushoka kuvandu va mwilambo, katika atali ja mji, katika atali ja aanga, katika atali ja baali, katika atali kushoka kwa ashapwanga va unami. ²⁷ Njiva katika liengo lya nonope na katika maisha ga nonopa, katika shilo shashijinji gwangali kugona, katika shivanga na nnjota, papajinji katika kutava, katika mmbepo na makonope. ²⁸ Talika na kila shindu shina, ushipagwa nnokolo pantundu jangu kila lyuva mashaka gangu kwa ajili ja makanisa. ²⁹ Gani dhaifu, na nne ngaa dhaifu? Gani asababisha juna agwe mwilevo, na nne ngapya nkati? ³⁰ Ivaga ni punda nipune, shiniipune mbuti sheshila shilangula udhaifu gwangu. ³¹ Nnangu na Awawa jwa Vakulungwa vetu Ayesu, jwenejo atukuzwa gwangali mpelo, anamanya kuti nne ngalambila. ³² Kwekula Dameski, nkuu jwa nkoa pai pa amfalume Areta paliji alilindilila mji gwa Dameski ili angamule. ³³ Ikaveje njikuvikwa nchikapu, kupitila palidilisha nnikumba na gunusulishe kushoka mmakono gake.

Chapter 12

¹ Ni punda niipune, ikaveje shakwapi hijenje sheywa na lyenelyo. Nkashing'endelee malolo na maukunulo kushoka kwa Nkulungwa. ² Nimanyi mundu jumo katika Kristo ambae yaka kumi na ncheshe ipitile ambae--- ivaga katika shiilu, nne ngamanya, Nnungu alimanya-- ashikunyakulwa pa ntundu kumbi ja tatu. ³ Na manyi kuti munduju---ivaga katika shiilu, au pilanga shiilu nne ngamanya, amanya Nnungu-- ⁴ ashikujamulwa hadi pantundu kuparadiso na pilika mambo matakanyolo kaje kwa mundu joJoe kugaveleketa. ⁵ Kwa niaba ja mundu ndu jwenejo shiniipune. ikaveje kwa niaba jangu na mwene ngaipuna. Ikave mbuti udhaifu gwangu. ⁶ Ivaga mbingaga kuipuna, nganave na mpumbapu, pava ngunalambaya ngali nkweli. Ikaveje shineshe kuipuna ili kuti anapagwe joJoe ashang'anishie punda genego kuliko shivonekana nkati jangu au kupilika kushoka kwangu. ⁷ Pia ngaipuna kwa ligongo lya genego maunukulo ga aina ja ajabu. Kwa nneyo, nneyo ngagumbalwa na kiburi, miva jishikuvikwa nkati ja shilu shangu, mnjumbe jwa nanndenga kunjambulia nne, ili ngunatendeushe kuva najwa majipuno. ⁸ Lyeneli njikunnjuga patati Nkulungwa, ili jwenejo akushoye kushoka kwangu. ⁹ Na jwenejo gwanugulile, "Shikono shangu shinatosha kwa ajili jako, pava mashili ganatendwa kamili katika udhaifu. Kwe nneyo, ngalokolile kwa punda kuipunda kwa punda mbuti udhaifu gwangu, ili kuti uwesho gwa Kristo ukombole kutama pantundu jangu. ¹⁰ Kwa nneyo ngunatosheka kwa ajili ja Kristu, katika udhaifu, katika matukano, katika shida, katika mboteko, katika hali ja mashikitiko. Pava wakati njikuva dhaifu, kisha nikola mashili. ¹¹ Nne njiva npumbapu! mmanganya nchikunashimishanga kwa lyeneli, pava ngainiye na mmanganyaa. Pava ngakwete duni kwa venevo vashemwanga vantenga--bora, hata nne ndu nangali shindu. ¹² Ishala ya kweli ya vantenga yatendesha katikati jenunji kwakwipililil, ishala na maajabu ga matendo gamakulungwa. ¹³ Kwa nanma jashi nchikuvanganga va umuhimu gwa pai kuliko makanisa gagele, ikanave kuti nangava nchigo kunngwenunji? Nnjameenji kwa lyene lilevoli! ¹⁴ Lola nne puni tayali kwiya kunngwenunji kwa mala ja tatu. Ngava nchigo kunngwenunji, pava ngapinga shindu shili shenunji. Ngumpinganga mmenganya. Pava vana vakapingwaga kuvika akiba kwa ajili ja vazazi. Badala jake, vazazi vanapaswa kuvika akiba kwa aji javana. ¹⁵ Ninakuionenyela kwa punda kutumia na kutumiwa kwa ajili ja nafsi yenunji. Ivaga ngunakupinganga kwa punda napingwa kunpinganga kashoko? ¹⁶ Ikaveje ivaga pwili nneyo, mwangatopelwanga mishigo jajijinji. Ikaveje pava nne ni jwaelewa kaje, nne ni jwejula ankamwilenje na anpatilenje kwa unami. ¹⁷ Buli, njikwitolela kwa kwitendela kwa kupata kwa joJoe junintumile kunngwenunji? ¹⁸ Nashikunnjuga Tito kwiya kunngwenunji, na nantumile mpwanga juni pamo. Buli, Tito antendelenje kupata mmanganya? Buli, twangaoa katika mpanda gulapegula? Buli, twangaoa katika yajo ilapeila? ¹⁹ Punkudhanianga kuti muda goe gu putweliji tulikwitetela twashinng'ene kunngwenunji? Mmujo ja Annungu, na katika Kristo twaliji tulivekela kila shindu kwa ajili ja kunng'ima kila shindu kwa ajili ja kunng'imalishanga mmanganya. ²⁰ Pava njikola bhoga kuti pushing'isha ngombole nngampata mmanganya ndu shingunnokolilanga. Ngunajogopela kuti ngunokombola kuva na majadiliano, wivu, milipuko ja asila, lokolila kwa ujika, unami, kiburi na mpwai. ²¹ Njikola bhoga kuti pushimuje kavili, Nnungu jwangu anakombola kundetelesha mmujo mwenunji. Mjikola bhoga kuti nakombola kutenguywa na vavajinji ambao vanatendanga ilevo kabla ja nnaino, na vangatunji kunyeta, na kulavalava, na mambo ga lokolila gakugatendanga.

Chapter 13

¹ Jejino mala ja tatu nilikwiya kunngwenunji. "Kila lishitaka punda lishengwe na ukong'ondelo gwa mashaidi vavili au vatatu." ² Nne melekete kwa venevo vatendilenje ilevo kabla na kwa vananji vowe wakati punaliji kweneko mala ja vili, na ngunaveleketa kavili: Pushing'ishe kavili nganpilililanga. ³ Nakummalanjilanga mmanga lyeneli kwa ligongo, nnaloleyanga ushaidi kuti Kristo ashiveleketa pitila nne. Jwenejo ngee dhaifu kunngwenunji, badala jake, jwenejo ni akwete mashili nkati mwenunji. ⁴ Pava ashikusulibiwa katika udhaifu ikaveje jwankoto kwa mashili ga Annungu. Pava uwe pia tuvadhaifu nkati jake, ikaveje shitutamenavo kwa mashili ga Annungu miongoni mwenunji. ⁵ Muiangalianje mwashinnyene nnolenje ivaga nninginji katika kulupalila. Muipimanje mwashinnyene. Nkang'emulanga kuti Yesu Kristo eli nkati mwenunji jwenejo apali, ivaga nkavethibitishwa. ⁶ Na njikola mashili kuti mmanganya nkupinganga mulanga kuti uwe twangankanwa. ⁷ Nnaino tunafuga kwa Annungu kuti nnakombolanje kutenda shoshoe shanyata. Ngajuga kuti uwe tukombole kuvoneka tushipila lingwa, badala jake ngunajuga kuti nkombolanje kutenda shilishanmbone, ikave tunakombola voneka tushilepela lingwe.

⁸ Pava uwe tukakombola kutenda lyolyoe shilinyuma na kweli, ikaveje ni kwa ajili ja kweli pe. ⁹ Pava tunakuinonyela wakati putuvha dhaifu mmanganya nninginji na mashili. Pia tunajuga kuti nkombolanje kutendwa mmavakamilikanje. ¹⁰ Nakujandika gene mambo ga nilikwetatika na mmanganya, ili kuti wakati magaga mpamo na mmanganya ngapinga nin'ngulanje kuvava mmanganya. Ngapinga kutumia mamlaka gambele nne jwa N'kulungwa nin'chenganje na nngae kunng'alivlia pai. ¹¹ Mpelo, mpwangwa jwa nnume na jwankongwe, muinonyelanje! ntendanje liengo kwa ajili ja mavuyo, ntaganjwe mia, nkubaliane ashinnyene kwa ashinnyene, ntamangane kwa ulele. Na Nnangu jwapinga shava pamo na mmanganya. ¹² Nsalimiananje kila jumo kwa busu ja takanyolo. ¹³ Waumini vowe vanakunsalimunji. ¹⁴ Shikono sha Vakulungwa Ayesu Kristo, kupinga kwa Annungu, na ushirika gwa Mbumu ya ulonyelo iuve pamo na mmanganya mmowe.

Galatians

Chapter 1

¹ Nne Paulo vantenga. Nne ngava vandunji, vantng vngu ukoposhela kwa Yesu Kristo vaene na Anungu vayushie. ² Malinge na vandu vjee nanne nakwajandishilanga makanisha gowe gaku Galatia. ³ Mboka jive namwe na ulele koposhela kwa Anungu aina vetu na vakungwa Yesu Kristo, ⁴ Vaishashiye vaene kwa wagongo lyanyambi yetu kwaneyo vtutpule nagagano movu gano gangali manaa, koposhela na pinga kwa Anungu na ainavetu tu. ⁵ Kwa nneyo uvee ukoyelo na ukulungwa gwa ngali mpelo. ⁶ Nguna imonga mbonaa na pindikukanga shanguya shanguya ni lola lilove lina. Nnaimonga kutii nnalekanga kwa talika kajekaje mileka lilove lya Anungu vanekemile mmboka yake. ⁷ Lyakupi lilove lina lya Anungu, vapali vandunji vakumbanga mmanganyanji nikopo kanje mmpanda ngwa Yesu Kristo. ⁸ Ikaveje uwee hau shitumetume vanungu koposhela kwa ashipanganya kumande jwaa veleketi kungwenunji lilove lyangalingana na lya Anungu lyelilatulivelekete kungwenu, mtunjo alamisee." ⁹ Malinga tutanduve veleketi, nanaino naleketi kavili, ivanga apalimundu shamalanjilanje manganyanji lilove lyagalingana na lilove mposhelenje alamishee." ¹⁰ Mbonaa maino nnaloleyanga kulinganja kwa vandunji na Anungu? ngunaloley kwanonyalanga vandunji? Ivanga mnandelea kulinga kwanonyelanga vandunji nne ngavantenga vaa Kristo. ¹¹ Ashalonga ajangu ngunaping mmanynje kutii lilove lyanungu nilimalanjilenje likakoposhela kwa vandu. ¹² Nangaliposhela kushoka koposhela kamundu laa kujinganjwa na gwamundu. Malinga gake puyaliji ni ngaiyo ya a Yesu Kristo kwangu. ¹³ Mwapilikenenje kutama kwangu kwa nnjuma mumpanda gwangu ngwa Kiyaudi, punalijimkuvonela likanisa kwa mashili nga muno muno. ¹⁴ Punaliji jwanikulungwa mudiujaa Kiyaudi kupitaa ashalongo ajangu vavajinji punaliji na mashili nga majingi ga tenda mambo gowe ga tamaduni ya vakulungwa vanguu. ¹⁵ Ikavonje Anungu vashikumbinga ni ng'angula nne koposhela mmatumba ga mama. Vashikunjema kwajili njamboka jao. ¹⁶ kwalangunya vanawao munkima ngwangu kutii na veleketi venevo kwa vandunji vashilambo showa walaa na ngaloleya malove nga nchiilu na miyai, ¹⁷ nangapinga kwenda ku Yerusalemu kwavanganya valinginji vantenga kabla jangune malinga gake njikwenda kwalabuni alafu kunja ku Damesiki. ¹⁸ Baada ya iyaka itatu njiku kwela kuuja ku Yerusalemu kwao a Kefa, na nikufamanawo kwamo likumilimo na mwova tano. ¹⁹ Ikaveja nanga vonanga vantenga vana bali a Yakobo, jikape mpwanga jwavakulungwa. ²⁰ Nnole pameo pa shipanganya ngaveleketa unami kwa shenesho

shikunjandishilanga.²¹ Ikavenje njikwenda kushilambo sha ku Shamu na Kilikia.²² Nagajulikana pameo pavandunji vavajinji vamakanisa ga Uyahudi gegela galiji nkati jaa Kristo,²³ ikaveja vatendaga mbilikanga peee, "Jwajula aluonelangu jula lelo anatangasha na kuveliketa lilo lyaagavanyanga."²⁴ Vatenda kuvalumbililanga ashipanganya kwa ajili jangu.

Chapter 2

¹ Ikapiteje yaka likumi limo mayaka ncheshe gumbite kavili ku Yerusalemu punalongene nagwa Barnaba. Kavili nantolile Tito tulongane. ² Njikwenda kwakuva Annungu vashiwilanguya kwangune kuti njiikupinjikwa nyende. Njikuvika mmujo javonji lilove lya Nnungu lyelila limavalanjilelenji vandunji va ilambo yove. (Ikaveje njikukunguluka kwa lungwenyi navandunji vaveleketwangaga kuti ashinankulungwa). Njikutenda nnei ilikulanguja kuti nne kavutuka au njikuvutuka gwayoyo gwangali ligongo. ³ Kwakuva ata a Tito, valiji na nne vauji Vayunani, vashikulashimishwa kupinyulwa kutagwa unyago. ⁴ Lyene lilovelilishikuposhela kwakuva kwa ligongo lya unami gwa vandu vaitembilenjekuti ashanjetu vajiilengen mbolebole kajakaje, akuno valivushishianga mbwiga jitwakete na a Yesu Kristo. ⁵ Twangaleka ata kashoko kunngeshimunji, ive kuti, lilove lya Nnungu lya kweli, liigale gwangali kuangavanika kupindinguka kunngwenunji. ⁶ Kwa vevala vanganya vala vaveleketwangaga kuti vamangulungwa, vangashoyanga shindu shoshowe shila kwa ngune. shoshowishila shatenedagashila shangalaanguya shindu shambone kwangune. Nnungu vakaapinga mamonga ga vandu. ⁷ Shinyume shake,, vashikumonanga kuti njiaminika kulitangasha lilove lya Nnungu kwa vandunji vakanave jalukanga au vangajalukanga. Puyapinjilwe po kuti a Petro vatangashe lilove lya a Nnungu kwa vandunji vajalukenje. ⁸ Kwa kuwa a Nnungu vatendile shindu nkati mwa a Petro kwaligongo lya tuma kwao kwa shivanganya vandeji vajakulenje pe, alafu vashikutenda indu yangu kwa vanduji vya muilambo." ⁹ Wakati Yakobo, Kefa, na Yohana, vamanyikaga kuti ndio vashenjilenje kanisha, vamanyinji shikono shimbatile nnejo, vashikutuposhelanga nnikundi nne na gwa Barnaba. Patendilenjennei pa mamagake kuti tujende kwa vandu va ilamboinama nnepeyo kuti vakombola nje kwenda kwaishilanga vandu vajalukenje. ¹⁰ Alafu vashikutupinganga uwe twakumbu mashikini ashishilaje. Numbene napinjile kutenda lyene lilovelil. ¹¹ Mova guvaishe a Kefa ku Antiokia, matendaga kwaliimbila gwamgali kwaiya kwakuva vashi kutenda yangalimana. ¹² Vakamave vandunji kuika kuposhela kukaya Yakobo, Kefa atendaga lya na vandunji Valinginji baado kuliposhela nilove lya a Nnungu. Bai vaikanganaje vene vandunjivo, gwaleshile na ashikujaula kushoka kwa vandunji vakanavekuliposhela lilove lya Nnungu. atendaga jokopa kwa ajoko panga vandu vapingaangaga kuinwa unyago. ¹³ Numbe na Mayaudi gana gashikulumdana mwene muunami gu na a Kefa. Kumpelo kungali kwake, puyaliji kuti, abanabashi vashikujambushiwa na gwene unamigwawonji. ¹⁴ Bai pu mwene kuti vaka akagulanga lilove lya a nnungu vaene, njiku mmalanjila Kefa mnujo ja vandunji wowe, "Ivaga mmanganya nminginji Mmayaudi akuno indu yenu nji inkutendanganimanyinga ya akutendanga vandu vakakulimanya lilove lya Nnungu mbona nkaatendanga mbuti Mayaudi, pakuva nnakwaala shimishanga vandunji kutenda indu mbutu Mayaudi?" ¹⁵ Uwe tuli Mayaudi kwaavelekwa na ngavavandu va itendo ya shambi " ¹⁶ Mmanyanye kuti jwakwapi mundu avalanganyishiwa aki kwa ikuvo ya shalia. Malinga gake, vamaalanjishiwa akikoposhela na ngulupalilo kukulupalilankwa a Yesu Kristo. Putwaishe kwa ngulupayo ya Yesu Kristo ive kuti tualanganyishwe aki kwa kukwakulupalila a Yesu Kristo na nngava kukoposhela ya shalia ya shalia. Shakwa shiilu shipinga valanganyishiwa aki. ¹⁷ Pakuva malinga putukwalolea a Nnungu nkulinganishiwa aki nkati ja a Yesu Kristo, tunakuimana kuivona kuti uwe na vandu va makosha yambi, igula buli a Yesu, vashikuvalanganyishiwa andumika va yambi? Nngava nneyo! ¹⁸ Kwanneyo ivaga shimishe nganio nkugoya indu ya ivagu shalia, ngulupalilo jinashoshie, nakwilanguya na mwene jina shoshie, nakwilanguya namwene kuti kunaangavanya ivagu. ¹⁹ Mwene mwivagu nu, naawile mwivagu, kwanneyo, kunaapingwa mdame kwaligongo lya a Nnungu. ²⁰ Njikukomelwa mumsalaba na a Yesu Kristo. Nngava nne kavili ngulama ngutama, ikaveje a Yesu Kristo vaatama nkati jangu. Ndaamilo ya nshiilu ingutamanayo, ngunaatuma kwa kwaakupalilsa amwana va a Nnungu, vandu vambiinjile nakwishoya kwa ligongo lyangu. ²¹ Ngakushikana shikona a Nnungu, kwakuva ivaga aki jaapali, nkupitila shalia, bai akilishitu vakaawile gwayoyo.

Chapter 3

¹ Vagalatia mwangalilunda, shindu shashi shiangafanisha neyo genu? Buli a Yesu Kristo vangaoneka malinga vaulaywe mmoyo mwa meogenuu? ² Nne kungwenu ngupinga kumanya, mwaposheleye ntima ngwashii ngwa matendo ga sheria au nshikulupalilanga malove mpilikenge? ³ Mmanganya mwangali lunda, buli? Pakuwaa mwatanduvenje muntima igala mmaliana nchihilu? ⁴ Buli nchikulanganga kwandu yayinji ngwayoyo, ivanga kweli pungaliji gayoyo? ⁵ Ivanga venevo vashoya nakumpanganga ntima kwakonja na induyowe katika jenu inkutendanga induyashalia kwakupilika na pamo na kukulupalila? ⁶ Abulahimu "Vashikwa kulupalila a Nnunu na vashia kuvalanganishiwa vashikola aki." ⁷ Kwa nne pahila manyanje kutii vevala vanganya vakumpalilanga nivala Abulahimu. ⁸ Malove ga Nnunu gashikulondola kutii a Nnunu vashikuvalanganyishia aki vandu vashilambo va kulupalila, malove nga Nnunu gashikuvela ketwa tanduvila kwa Abulahimu, kungwanu mwee ilambo yowe gapinga konjilwa." ⁹ Mmujo mwanja wowenji vakulu palilanga vave na uikonjelo na Abulahimu, vandu vakwete ngulupalila. ¹⁰ Wowenji vakulupalilanga ikuvo ya sheria vashitamangana naana. Kwanneyo ishihandikwa, ashilaniwe kila mundu akakangula naindu yowe ijandishe nehitabu cha sheria na pangayagowee." ¹¹ Inainoishiwanekana kutii a Nnunu vakakwavalanganyishia aki wala mundu jumo kwa ikuvo ya sheria, kwavaa mndu jwakulupalila shatama kwakulu palila." ¹² Sheria jikakopoka nkukulupalila ikaveje bada jake mndu atende genenga mambonga nsheria hatama nsheria." ¹³ Kristoashikututapula mlahana ja sheria movaatendeshe lahana kwaligongo lyetu. Pakuti hishihandikwa, "Ashilaaniwa kila mundu atavitwa munkongo." ¹⁴ Pujaliji kutii lukonjela lwaliwa kwa Abulahimu nkaishe kwa vandu vowe va ilambo nkati mwa Yesu Kristo, manangake tukombole poshela kulumbila kwakulupalila. ¹⁵ Mmalongo ngunavelekefa kwa shigundu. Hatamova gamalagano gavandu galigavishilwe ukote, kwakwapi akombola kutendambenga au kujenjeshea. ¹⁶ Lelo numbililo yaveleketwa kwa Abulahimu ulogo vakena ashivanangwe. Jikavelekete kwa vana na kulangu, kwanajinji, "Ikave badala jake kwa mundu jumo, "Kwa ashivana vaia Kristo. ¹⁷ Nnaino ngulugula nneyi, sheria jishikuika mogaa gamangwinji baadae, nikashoya ligongo lwa a Nnunu avishilee. ¹⁸ Kwa nneyi ikavoja urithi ushikuikanga kwa mpanda wa sharia, ikana veekavili ikangananga kwa mpanda ngwa ahadi. Ikaveja a Nnunu vashi kuhushoya ngwayoyo kwa Abulahimu kwa mpanda ngwa ahadi. ¹⁹ Kwandii nnaino sheria jishi kuleshelwa? Jishikulekwa kwaligongo lya shambii, mpakaa liveleko lya ahadi lya Abulahimu jihikananje kwa wowenji wapatenje litavo. Sheria jishi kuwavika nngondo kupitila makono gaa itumetume ya a Nnunu ya kutapulwa. ²⁰ Nnaino jwatapulanya ashikuwa mundu zaidi jajumo, kwa a Nnunu jwatabulaya jumo pee. ²¹ Kwa nneyi sheria jishikulekana na ahadi jaa a Nnunu? Wala pee! Manajake sheria jishikuleshelwa na kulama kwake, haki jipinga patikana gwa mpanda na sharia. ²² Ikaveje baadala jake, lijandi lishikutava mambogowe nnguu mwa shambii, a Nnunu vateodile nneyi kwa ahasdi jake uwee kutalulanywa mumpandu mwa ulele. ²³ Ikaveja kabula jaulele ja Kristo ikanaurika, tuliji tutavilwe sheria mpaka uikangananga na kujuka kwa lukulupalila. ²⁴ Kwa nneyo sharia jishikulongolela mnuyo mwetu mpaka kuikangananga kwa Kristo Yesu mamajake tupatanje lukonjelo kwampanda wa kulupalila. ²⁵ Nnaino pakuti kulupalila kushiika, nnaino tukatama na jwalanga. ²⁶ Mmanganyanji wowenji vanaa vaa a Nnunu kupitila lukulu palilo nnkati mwa Kristo Yesu. ²⁷ Mwowenji mpitilenje na patanga upatisho wa Kristo nshikwa wala a Kristo. ²⁸ Penepo jwakwapi Myaudi walaa Myunani, vatumwaa wala huru, vasheleunji wala vandonyanji, penepo wowenji ni jumoo nkatumwake Kristo Yesu. ²⁹ Mmweyo nkali va Kristo, luveleko lwa Abulahimu, warithi wa ahadi.

Chapter 4

¹ Ngunaveleketa kuti pakuva mundu jwaalishi ni mwana, aka alingana nangwandumika, ataive nkukamula mndu yove. ² Ikaveje pali pai pa vanangulungwa na vandu vakunngangalianga mpakamova gavishilwe na aina vavo. ³ Kavili numbe uwe, tuli vana, twaliji mndumika tulikagula mpanda mipanda ga mova ga ukala. ⁴ Bai yaka yammone puishie, a Nnungu vuga atumile vana vavo, lielo lya vandonya. Lielo livelekwe ncha sheria. ⁵ Vashikutenda nnei nkwatapulanga vanganyanji valingini nkatikati ja sheria, vai kuti tuposhele alija ava mbuti vana. ⁶ Kwa kuva mmanganya, kunni ashivabashe vano a Nnungu vashikutuvika mbumu ikamwanangwao mmitima jetu, mbumu ishema, 'Abba, Baba.' ⁷ Kwanneyo kwannei, mwene kavili mngava ndumika baali amwanashe. Ivaga nni amwana amwanashe, bai mmwe nimmayene mndu kuputika kwa Nnungu. ⁸ Ata ukala, mova ganga amanya ashipanganya a Nnungu, pumwalinginji ashindumika kwavevala vanganya valingini shiumilo shake nngava ashinnungu kajakaje. ⁹ Pakuva nneione kuti nnikwamanyanga a Nnungu, awakuti nna amanyikanga na amungu, lelo mbone nnavunjanga kavii mmpanda ja ngalimana wala shamani? Igala nnaapinganga kuva ashindumika vavili? ¹⁰ Mnakamulanga kwalunda kajakaje lyuva lyake, kuvoneka kwamii, mova na yaka. Ngunajokopa inava kuti nakwishumbuya pe. ¹¹ Ngunakokopa kwaligongo lyenunji. ¹² Nankunnyuganga ashaapwanga, mmananje malinga shini, pakuva puni, malinga punninginji. ¹³ Mwangango sheanga. Ikaveje mmanganyinji kuti, puyaliji kwaligongo lya shilwele sha nchiilu kuti mnjikummalanjilanga lilove lya a Nnungu kwamova ngundandamwile. ¹⁴ Kwakuva alijangu ja shilu jishikummikanga nnganio kajakaje, mwangangebeinji aukungana. Ikaveje nchikumboshelanga mbuti itume tume ya a Nnungu, igala punaliji mbuti a Yesu Kristo vaene. ¹⁵ Lelo kujili kweli kululute kwenunji kuli kwei? Bai puili nneino, nimakongondela kungwenunji kuti, kaliji ikawezekane nakakodolenje nneyo genunji go nimba nne. ¹⁶ Ivi puilipa lelo, njiva na ligongo nammanganya kwaligongo lya kummalanjilanga indu yamanyika? ¹⁷ Vanakunnoleanga kwalilaka, ikaveje ngava kwamtima gwambone. Pakupinganga vatupalaganyanji nne nammanganyanji alafu mwaaloleanje. ¹⁸ Inakoanja kaje kuva na lilaka kwaindu yakoonja, namngavape kilapunguvu nammanganyanji. ¹⁹ Mwashivanangu mminginji mmashoko inamboteka kaje kwa ajili jenunji, kavili mpaka a Kristu vayushe mmitima jenunji. ²⁰ Mmalanjilanje mmanganya nkupinganga kuva pai ja shalia nkanave pilikananga shalia pujiweleketa. ²¹ Mmalanjilanje mmanganya nkupinganga kuva pai ja shalia nkanave pilikananga shalia pujiveleketa? ²² Kutiishijaandikwa kuti Abulahimu vashikukola vana vavili va kunnganyanji, jumo kukankongwe ndumika, najuna kukankongwe ngende nyumba. ²³ Kwanneyo, mwana jukandumikajula ashikuvele kwa nchiilupe ikaveje najunajula ashikuvelekwa najwankangwe nngene nyumba paliji jwa nnashili. ²⁴ Gene malove ganawesha veleketwa kwa shilangulilo, kwakuva vene vandonyanji na vanalingananga nanashili ivili. Limo kuhoposhela kushitumbi sha Shinai. Vana vake vavele kwanga ni ashindumika. Jweneju pashemwa Hajiri. ²⁵ Lelo Hajili ni shitumbi sha Shinai upali ku Alabuni. Unaalinganywa na Yerusalemu ja lelo, kwakuva nindumika pamo na ashivanangwe. ²⁶ Bali Yerusalemu jili kunani, pujili ukoto, nasheneshi niamama yetu. ²⁷ Kwakuva ishijaandikwa, "Ueshele, ugwe jwandonya uli nannii, ugwe ukakola. Ugute nguto na utaje nyenye akumo unieshele, ugwe gwangao velela nkukola." ²⁸ Lelo ashapwanga, mbuti aishaka, mmanganya nivaana vanashiili. ²⁹ Gegala mova gala puyalijimundu avelekwe muindu ya nchilu, ashiiku nchimbua mundu avelekwe naindu ya Muntima. Kwa nneino ninnepeyo. ³⁰ Malove gaveleketa buli?" Muchoye jwandonya ndumika magwamwa anagwe jwannume. Kwa kuva mwanajuka ndumika akapata uliishi na mwana ja kajwandanya nngende nyumba. ³¹ Kwa nneyo, ashapwaanga uwe ngava vana va jwandonya ndumika, ikave va kajwandonya nngende nyumba.

Chapter 5

¹ Kwa kuva akiishitu watupele uulu, tuve vavulu. Mjimangane ukoto, nannatanjilanje kavili ni gogo la undeenika. ² Nnolanje, nne Paulo, nakunkummalanjilanga kuti ivaga shinjalukanje, akli shitu vakannjangutia shindu shoshowe shila. ³ Kavili, nakummаланjila kila jwannume ajalwishe kuti inapiingwa akamule shelia yowe. ⁴ Nchivikwanga panyenje naakilishitu, nnowenji mmаланjilwenje aki "nchelia. Nchiigwanganga kwaatalika nashikono. ⁵ Kwa kuva mpanda gwa Ntima, kwangulupalilo tunaalinda mashili ga aki. ⁶ Nkati ja Yesu Kristo kujaaluka au kwangalijaluka shakwa shindu shoshowe shila. Ningule palililope itenda lienga nkupitila kupingana ndio ulaangaya shindu. ⁷ Mwatendaga vutukanga luvilo ukoto. Geni annimbiyenje nnatamangane ukoto? ⁸ Unani gwa tenda nneyo ukakopoka kwavenevo vankunchenanga. ⁹ Shikoko shishokope shinaangavanya litonji lyove. ¹⁰ Ngwete nganio nammanyanji kuti nkati mwa ananklungwa kuti nkaganishiana mpanda guma kwayoyowe pishiive. Jojowejula apinga kuntebonga shajigale ukuu jake nngene jojowe ula. ¹¹ Ashapwanwa, ivaga ngunaendelea kuutangasha unyago, igale vuli ngendelee kuaviuka? Kwalene lilove luo shindu shikuivila nchalaba, shinawesha kuangavanywa. ¹² Kupinga kwangu kuti vanganya vakunngongoshanga yangalimana, valiyanganje ashayene. ¹³ Annungu vashikunchemanga mmanganya, ashapwanga, nkupooka. Ikaveje mnatumianje kupoka kwenunji mbuti shikono sha nchilu. Badala jake nnjangutananje kwapingana ashayene kwaashayene. ¹⁴ Kwa kuva shalia jowe jikamilishe nkati ja aamuli jimo; jenejo ndio, "Nilashima mumpinje mtami nnjenu malinga mmayene." ¹⁵ Ivaga ngenya nangaga naaveleketana, mwiiangalianje kuti nnangavananje mwasha yene kwaashayene. ¹⁶ Kunaveleketa, nnjendangane kwamu ntima, nawalape nkajilangana nnupimbi mwipimbilwa nnchiilu. ¹⁷ Yenei ikaalewenenga kila mundu nagwennjake, kumpelo kwake, nikuti nkate ndanga indu inkupinganga tenda. ¹⁸ Ivaga Ntima ndio akunnanguyanga mmanganya mwangalinginji pai ja shalia. ¹⁹ Lelo ikuvo ya shiilu inivonekana. Nayemeyo bi aina, ujajna, ushapu, kutindinganya, ²⁰ malonji ga yanamu, uwavi, ngani, mpwai, ntima nyongo, kutumbila, kuutana, kupalaganika, kulekana malekano ga mmakundi, ²¹ uwifu, kukolelwa, kudoka naindu ina ilandana na yenei. Nakunkalipilanga mmanganyanji, kuti vowenji vatendanga yene ikuvoyo, vakalishinji unnagulungwa gwa Annungu. ²² Ikaveje mmbeju ja Ntima nkupingana, kueka, kutama munu, kupumilia, kwapa vandu indu, gundu gwa mmbone, kulupalila, ²³ togolela, nakashoko kashoko. Jakwa shalia jikushie malinga gene mambogo. ²⁴ Wowenji valinginji pamona a Yesu Kristo vashikushiulayanga shiilu pamo na lungwingo na nganio yavonji yangali mana. ²⁵ Ivaga tutaamanga Muntima, bai tujendejende na Mntima. ²⁶ Tunave vandu va kuipuna, tunatandamulananje kila mundu nagwenjake, kavili tunavonelananje uwipuu.

Chapter 6

¹ Kinanunanga, abile mundu atiboyolwa katika uovu, mwenga mwabile wakiroho, mpalikwa kumkere boyo mnunango katika moyo ya upole. ² Kono mulinge bene ili msijaribiwe. Mkipotoleana igombo, na kwa hiyo mtaikamilisha sheria ya Kristo. ³ Mana mundu yembe aibona bora wakati si kilebe, andakwikonga mwene. Kila yumoja na alenge kuzi yake. ⁴ Lenga mweneapenga chakukilumba nakikowe kilebe mwene chaki chake cha kuipania, bila yakuilenganikia mwene na mundu yenge. ⁵ Maana kila mundu atola mchingo wa kemwene. ⁶ Mundu yafundishite likiwe lazima ammakie yana mnowa yoti mwalimu wake. ⁷ Kamkongelwe. Mnongo atanlwa lili. Kila apandacho mundu, ndicho chauna pia. ⁸ Kila ya panda mbeyu katika asili yake ya dhambi auna uharihifu, lakini yembe yapanda mbeyu katika Moyo, auna ukoti wamilele boka kwa Moyo. ⁹ Kunauchoke katika panga makoe mema maana kwa wakati wake tupalauna manatu katika liitamaa. ¹⁰ Hivyo basi, wakati twatakolona nafasi, tupange mena kila yumo. Tupange mena zaidi hasa kwa walio mkati ya imani. ¹¹ Mulinge ugolo wa barua yaniandike kwa lubakola nganamwene. ¹² Balo banalapanga mema kwa kulinga mwili ngababalazimisha inilwa. Bapanganyokana banjongi mmateso gawa munsalasa wa Kristo. ¹³ Maana hata habo batataililwe bene baika mwilili shelia. Badala yake bachaumupalamwe mu inindwe ili baweze kuipunaye gainu. ¹⁴ Kanaipitelili nikaipuna isipokuwa kwa msalaba wa kwona witu Yesu Kristo. Katika ywebe D

¹⁵ Kwa kuwa nijalilili inwa ama kotoka inwa panga ni kilebe. Badala yake lubeleko lwayambeni muhimu. ¹⁶ Kwa beti balama kwa kanunii, babe na amani rongo ibe kunani yabe na kunani ya Israeli na Nnongo. ¹⁷ Boka leno mundu yeyote kanania ngavishe, maana nipotwire alama ya Yesu muyega yago. ¹⁸ Neema ya Ngwana witu Yesu Kristo ibe na roho itu mnunango. Amina.

Ephesians

Chapter 1

¹ A Paulo, katumetume jwa a Yesu Kristo kwa manoga gao a Nnunu, bhashikwaa pulanga kwa ligongo lya a Nnunu bhalinginji ku Efeso na ambao bhakung'amini nji katika Kristo Yesu. ² Mboka jibhe kukwenunji na ulele ushoka kwa aNnunu Awawa(Atatu) yetu na Bhakulungwa a Yesu Kristo. ³ A Nnunu na Awawa bha Bhakulungwa bhetu a Yesu Kristo bhapate kulumbililwa. Ni bhenebho bhabarishilwe kwa kila baraka ya mmbumu, katika pa kumbinguni nkati ja Kristo. ⁴ Kabula bhakanabhe gumba shilambo, A Nnunu bhashikuagula uwe tukung'amini katika Kristo. Bhashikutuagula uwe kupinga tukombole kubha bhaukonjelo na tukainginikwa mmujo jao. ⁵ Katika kupinga a Nnunu bhashikutuagul kwa kututola mbuti twashibhanabhao kwa mpanda gwa aYesu Kristo. Bhashikutenda nnei ligongo bhashikunonyelwa kutenda sheshila shwashipinjile. ⁶ Matokeo gake ni kwamba aNnunu bhanakunywa kwa mboka ya ya ukonjelo gwa sheneshi ndiyo shwatupele gwayoyo kwa mpanda gwa jwakumpinga jwao. ⁷ Pabha katika jwakumpinga jwao, tushitapulwa kupitila minyai jake, kuleshelelwa ilebho. Tulinago lyeneli kwa ligongo lya njuluko ja mboka yao. ⁸ Bhashikutenda jene mboka kubha jajigwinji kwa ligongo lyetu katika lunda na kumanya. ⁹ A Nnunu bhashikutenda jimanyishe kungwetu jejila jiishiye kwa mpango, kushoka na hamu jibhishile n'ngwee nkati ja Kristo. ¹⁰ Wakati moga gatimilile kwa utimilifu gwa mpango gwao, aNnunu shubhaibhishe pamo kila shindu sha kumbinguni na sha panani shilambo nkati ja Kristo. ¹¹ Katika Kristo tushikubha tushiagulwa na kusudiwa kabla ja moga. Jineji ishikubha ni kushokana na mpango gwa bhatenda indu yowe kwa kusudi ja manoga gao. ¹² A Nnunu bhashikutenda nneyo kupinga tukombole kupagwa kwa nginishio ya ukonjelo gwao. Tushikubha tubhantai kubha na ujasiri nkati ja Kristo. ¹³ Ishikubha kwa mpanda Kristo kubha nshikupilikananga lilobhe lya kweli, injili ya ntapulo gwetu kwa mpanda gwa Kristo. Ishikubha katika bhenebha kabhili kwamba nchiamininji na tagwa mhuri na pumbu yubhalegenenje. ¹⁴ Pumu ndiyo dhamana ya urithi gwetu mpaka umiliki shupatikane. Jeneji pujaliji ni kwa ng'inishio ya ukonjelo gwao. ¹⁵ Kwa ligongo lyeneli tungu makati pumbilikene kuhusu ngulupai yenunji nkati ja Bhakulungwa na Yesu na kuhusu kubhapinga nga kwenunji kwa bhowe ambao bhabhishilenje panyenje kwa ligongo lyao. ¹⁶ Nyanabhe leka kutenda eja kwa aNnunu kwa ligongo lyenunji na kubhalugulanga katika kujuga kwangu. ¹⁷ Ngunajuga kuti a Nnunu bha Bhakulungwa bhetu a Yesu Kristo, atati bhaukonjelo, shubhampanganje pumu ya lunda, maunukulo ga manya kwao. ¹⁸ Ngunajuga kuti meyo genunji ga mutima gatagwe shilanganya kwa mmanganyanji kumanya jwei alijeisiri kwa shemwanga kwenunji. Ngunajugai kuti mmanyanye njuluko ya ukonjelo gwa urithi gwake nkati ja bhabhishilenje panyenje kwa ligongo lyao. ¹⁹

Ngunajuga mmanyaje ukulungwa upunda kwa mashili gake nkati jetu ambao tuamini. Ngwenegu ukulungwa kushokana na kukamula maengo katika mashili gake. ²⁰ Genega ni mashili gatendile liengo nkati ja Kristo makati a Nnungu pubhayushie kushoka kubhawa na kwatamika katika nkono gwao gwa nnilo katika mahali pa mbingu. ²¹ Bhashikwatamika a Kristo panani pa talika na ukulungwa, mamlaka, mashili, enzi, na kila lina lilugulwa. ²² A Nnungu bhashikwitawala indu yowe pai ja makongono ga Kristo. Bhashikwatenda bhene ntwe panani pa indu yowe katika likanisa. ²³ Likanisa ndilo shiilu shao, kukamatika kwao ndio kukwagumbaya indu yowe katika mipanda jowe.

Chapter 2

¹ Malinga nneila pumwalinginyi nng'wi lenje katika mwilebho na yambi yenunji. ² Puyaliji katika genega kuti ndandubha nshikwendangananga kulingana na makati ga shilambo ashi. Ishikubha ntendakwendangananga kwa kagula bhakulungwa bha mamlaka ga anga. Jeneji ndio pumu jake jwejula akamula liengo katika bhana bhatendeukanga. ³ Uwe tubhowe penepo ndanduhu tushikubha nkati mwa bhanganyanji bhakaamininji. Tushikubha tutendakamula kwa namna ja ilokoli ya ibaya kwa iilu yetu. Tushikubha tutendatenda manonga ga shiilu na kumanya kwetu. Tushikubha kwa asili bhana bha nnjasha malinga bhananji. ⁴ Ikabheje a Nnungu bhashibha gwinji jwa leshelela kwa ligongo lya kutupinga kwao kukulungwa kwatupinjile uwe. ⁵ Makati putwaliji tubhawa katika ilebho yetu, bhashikutupeleka pamo katika maisha gampya nkati ja Kristo. Ni kwa mboka nshitapulwanga. ⁶ A Nnungu bhashikutuyuya pamo katika mahala pa kumbinguni nkati ja Kristo Yesu. ⁷ Bhashikutenda nnei kupinga katika makati gakwiya bhakombole kutulanguya njuluka ya ukulungwa gwa mbokaka yake. Bhashikutulanguya uwe alino kwa mpanda gwa shia yao nkati ja Kristo Yesu. ⁸ Kwa mboka nshitapulwanga kwa mpanda kwa ngulupai. Na jeneji jangashokana kukwetu. Ni upo jika Nnungu. ⁹ Jikashokana na itendi. Matokeo gake, anapagwe jumo jwa kwihinya(kuilumbilila). ¹⁰ Kwa ligongo uwe tubhaliengo lya Nnungu, tushigumbwa katika Kristo Yesu kutenda itendi ya mmbone. Ni yene itendii ambayo a Nnungu bhashikubhika tangu ukala gwa kabha kwa ajili jetu, kupinga tuowe katika yenega. ¹¹ Kwa nneyo nkumbushilanje kubha ukala mshiku bhanganya bhandu bha mataifa kwa namna ja shiilu. Pungushemwanga "mwangajalukanga" kwa sheshila shishemwa kujaluka kwa shiilu jikamulwa na makono ga bhandu. ¹² Kwa makati gene nshikubhikwanga panyenje na Kristo. Mshikubhanganga bhajeninji kwa bhandu bha Israel. Nshikubhanganga bhajeni nji kwa malagano ga lumbila. Mwangakolanga uhakika gwa makati gakwiya. Nshikubhanganga gwa ngali Nnungu katika shilambo. ¹³ Ikabheje nnaino katika aKristo Yesu mmanganyanji ambao pene ndandubho nshi kubhanganga kwa talika naka Nnungu nshipelekwanga tome naka Nnungu kwa minyai ja Kristo. ¹⁴ Kwa maana bhenebho ndio ngulupai yetu. Bhashikutenda bhabhili kubha jumo. Kwa shiilu shao bhashikuangabhanya likumba lya gabhanya ambao ushikutubhika panyenje na bhaligongo. ¹⁵ Kwamba bhashikumalisha amri na kanuni kupinga bhagumbe mundu jumo jwa mpya nkati jao. Nibhika ulele. ¹⁶ Bashikutenda nnei kupinga kugalundanya makundi gabhili ga bhandu kubha shiilu shimo kwa Nnungu kupitila msalaba. Kwa mpanda gwa msalaba bhashikuiya umagongo. ¹⁷ A Yesu bhashikwiya na tangasha ulele na ubhe kukwenunji mmanganyanji nninginji kwa talika na ulele gwaonji bhalinginji tome. ¹⁸ Kwa maana kwa mpanda gwa Yesu uwe tubhowe bhabhili tushikola lipeshwa kwa jwejula Pumu jumo kujinjila kwa Atati. ¹⁹ Kwa nneyo bai mmanganyanji bhandu bha mataifa nngabha bhasafiri na bhajeninji kabhili. Bali bhaenenji shilambo pamo na bhanganyanji bhanganyanji bhabhishilenjwa panyenje kwa ajili jaka ²⁰ Nnungu na bhantenga katika nyumba ja a Nnungu. Nshishengwanga panani pa msingi kwa ashikatumetume na bhalondola. A Kristo Yesu bhaene pubhaliji liganga likulungwa lya panyenje. ²¹ Katika bhenebho lijengo lyowe lishilunda nywa pamo na kula malinga hekalu nkati ja Bhakulungwa. ²² Ni nkati jake mmanganyanji mmanganyanji nshishengwanga pamo malinga mahali pa lonjela pa aNnungu katika Mbumu.

Chapter 3

¹ Kwa ligongo nne, aPaulo, ni jwatabhwa ja A-Yesu Kristo kwa ligongo jenunji Mataifa. ² Ngunaamini kuti mpilikenenje juu ja liengo ja mboka ja a Nnungu jubhambele kwa ajili jenunji. ³ Ngunakujandishilanga kushokana namna unukolo shushite unukulwa kukwangu. Gwenegu ni ukweli gwiishie ambao jikujandika kwa shiupi kubarua jina. ⁴ Pukushona kuhusu genega shukombole kujimanya busara jangu katika ukweli gwenegu guishishe kuhusu Kristo. ⁵ Kwa lubheleko luna ukweli gwenegu gwangatendwa umanyishe kwa bhana bha bhandu. Ila nnaimo pulingwee kwa mbumu kwa ashikatumetume bhabhishilenjwe panyenje na Bhakulondola. ⁶ Ukweli gwenegu gwiishiye ni kwamba bhandu bha Mataifa ni bhajangutana ajetunji na ashibhantenga ajetunji bha shiilu. Nibhajangutana pamoja na malagano ga aYesu Kristo kupitila injili. ⁷ Kwa lyeneli njitendeka kubha ntumwa kwa upo ya mboka ya aNnungu jishoshiwe kungwangu kupitila utendaji gwa mashili gao. ⁸ A Nnungu bhashikushoya jene upoji kukwangu, japo kubha nne ni mundu jwanshoko kwa bhowe katika bhabhishilenjwe panyenje kwa ajili ja aNnungu. Jene upoji ngunapinjikwa kubhatangashianga mataifa injili jili na njuluko ikaagulika kwa Kristo. ⁹ ngunapinjikwa kubhatangashianga bhandu bhowe juu ja nndi ni mpango wa aNnungu jwa sirii. Gwenegu ni mpango ambao ushikuiywa kwa yaka yaigwinji ipitile, na a Nnungu ambaye bhagumbile indu yowe. ¹⁰ Jeneji puyaliji, kupitila Likanisa, bhakulungwa bhamamlaka katika mahali pa mbingu bhapatanje kumanyanga mmbali ya igwinji ya asili ya lunda ya a Nnungu. ¹¹ Genega gakakoposhele kupitila mpango gwa pitipiti ambao aliukamilisha nkati ja Kristo Yesu Bhakulungwa bhetu. ¹² Pabha katika Kristo tushikubha na ujasiri na uwezo gwa jinjala kwa ujasiri kwa ligongo ya ngulu pai yetu kukwetu. ¹³ Kwa nneyo nakwajuganga nnalekanje lokolika kwa ligongo ya mboteka yangu kwa ajili jenunji. Gwenegu ni ukonjelo gwenunji. ¹⁴ Kwa ligongo lyeneli ngunagomba malungo kwa Awawa. ¹⁵ ambaye kwa jwenejo kila familia kumbinguni ni na panani shilambo ishishemwa lina. ¹⁶ Ngunajuga kwamba apate kubhanemeshanga, kushokana na njuluko ya ukonjelo gwake, abhatendanje kuimalika kwa mashili kupitila Mbumu yake, ambaye alinkati jenunji. ¹⁷ Ngunajuga kuti Kristo bhatame nkati muntima jenunji kupitila ulele. ¹⁸ Ngunajuga mmanganje bhalitepo na msingi gwa kupinganga kwabho. Mmanganje katika kumpinganga kwabho kupinga nkombolanje kuelewa pamoja bhowe bhaamininji, namna ja maupi na maleu na shanga na kina sha kumpinganga kwabho Kristo. ¹⁹ Ngunajuga mmanyanye kuti ukulungwa gwao gwa kumpinganga a Kristo, ambao unapuda kumanya. Mtendanje genega kupinga ngumbayanjwe na kuimalika kowe na aNnungu. ²⁰ Na nnaina kungwake jwene akombola kutenda kila shindu, kupunda gagowe tukugajuga au tukugaganishia, kupila mashili gake jikamula maengo nkati jetu, ²¹ kungwake jwene kubhe kwa ukonjelo nkati ja likanisa na katika Kristo Yesu kwa lubheleko lowe pitipiti. Amina.

Chapter 4

¹ Kwa nneyo, kama nijwatarura kwa ajili ya Bhakulungwa, nakuntimalikanga nng'owanje sawasawa na nshemo gwa aNnungu shu bhashemilenje. ² Ntananganje kwa unyenyekevu nkulungwa na upole na kuikakatimila. Nnitolelana katika pingana. ³ Ntendanje bidii kugoya umoja gwa Mbumu katika kifungo sha ulele. ⁴ Kushipagwa shiilu shimo na Mbumu jimo, malinga kabhili pumwashemilenjwe katika uhakika gwa taraja jimo lya nshemo gwenunji. ⁵ Na kushipagwa Bhakulungwa bhamo, ngulupai jimo, ubatizo gumo, ⁶ na aNnungu bhamo na Awawa bha bhowe. Bhenebho pubhali panani ga yowe, na katika gowe na nkati ga gowe. ⁷ Kwa kila jumo jwetu ashipegwa kipawa kulingana shipimo sha shipawa sha Kristo. ⁸ Ni malinga majandiko pugalugula: "Ashikuguluka kunani kaje, ashikulongoya mateka katika ubhanda. Nishoya vipawa kwa bhandu." ⁹ Ni ndii maana ga, "Guluka," ikabheje kuti ashikuuluka kabhili mmbali ja pai shilambo? ¹⁰ Jwenejo ambae ashikuluka ni mundu julapejula ambae kabhili ashikuhuruka kwa talika panani pa kumbi yowe. Ashikutenda nnei kupinga kupagwa gwao kubhe katika indu yowe. ¹¹ A Kristo bhashikushoya ipawa malinga nnei bhantenga, bhakulondola, bhatangasha lilobhe lyaka Nnungu, bhashungaji na bhakujiganya. ¹² Bhashikutenda nnei kubhakomboyanga bhaumini kwa ajili ya liengo lya huduma kwa ajili ya shenga shiilu sha Kristo. ¹³ Bhanatenda nnei hadi uwe tuwowe tuishile umoja gwa ngulupai na maarifa ga bhana bha aNnungu. Bhanatenda nnei, hadi tukombole komala malinga bhene bhaishilenje shanga kanili sha Kristo. ¹⁴ Jeneji kupinga kuti tunabhe kabhili tundu tubhana, tunaguluyweguluywe hakuna na koko. Kupinga kwamba tunatolwe na kila aina ja mbungo ja majiganyo kwa hila ya bhandu katika ujanja gwa unami gwangali mana. ¹⁵ Badala jake, tushikungulushe ukweli katika kupingana na kukula kaje katika mipanga jowe nkati jake ambae guli ntwe, gwa Kristo. ¹⁶ A Kristo bhashilundanya kwa pamo, shiilu showe shabhakwijiganya. Ushilundanywa pamo na kila shibhalo kupinga kwama shiilu showe shikule na kuishenga shiene katika kupinga. ¹⁷ Kwa nneyo, gungalugula halino, nakutimalikanga katika Bhakulungwa: Mnaowanje kabhili malinga bhandu bha mataifa shwakutiowanga katika ubatili gwa lunda lwaonji. ¹⁸ Bhashitagangwa lubhinda katika ng'aniyo yaonji. Bhashibhingwanganga kushoka katika gumi gwa aNnungu kwa ujinga uli nkati jaonji kwa ligongo lya nonopa mitima jaonji. ¹⁹ Bhakakwipilikananga oni. Bhashikwikamuyanga ashaenenji kwa ufisadi katika matendo ganyata, katika kila aina ja shienga. ²⁰ Ikabheje, nnei ngabha shimwijigenyenje kuhusu aKristo. ²¹ Ngunaganishiya kuti mpilikenenje kuhusu bhehnebho. Ngunaganishiya kuti nshikubha ntenda kuijiganyanga katika bhene, mbutipe ukweli shuli nkati ja aYesu. ²² Lazima nn'gulanje mambo gowe galandana na mwenendo gwenunji gwa ukala, gundu ukala. Ni gundu gwa ukala unabola kwa ligongo lya ilokoti ya unani. ²³ Ng'ulanje gundu gwenunji gwa ukala kupinga ntendanjwe bhampya katiak mbumu ya lunda lwenunji. ²⁴ Ntendanje nnei kupinga nkombolanje kuwala gundu gwa mpya. gulongana na aNnungu. Ushigumbwa katika unguja na utakanyolo gwa kweli. ²⁵ Kwa nneyo, mmishe kwa talika unami. "Nkungulukanje ukweli, kila jumo nakannjirani nnjake," kwa ligongo pe tu bhashirika kila jumo na kanjake. ²⁶ Mmanganje na nnjimwa, ikabheje nnatendanje ilebho." Lyubha linatitimile nninginji na munjimwa yenunji. ²⁷ Mnampanganje nandenga lipesha. ²⁸ Jojowe ajibha lazima anajibhe kabhili. Badala jake ni lazima akamule liengo. Atende liengo likwete manufaa kwa mikono jake, kupinga akombole kung'udumia mundu alijwalaga. ²⁹ Malobhe ga mabaya ganashoshe mukang'wa jenunji. Badala jake, malobhe lazima gakoposhe munkang'wa jenunji gali gammbone kwa bhajuganga, kubhapanganga faida bhapilikananga. ³⁰ Na nnaitenguyanje Mbumu ya Ukonjelo yaka Nnungu. Nikwabhenebho nshibhikwanga lulembo kwa ajili ya lyubha lya ntapulo. ³¹ Lazima mmikanje kwa talika ushingu gowe, nnjasha, nnjimwa, mpwai, na matushi, pamoja na kila aina ya ilebho. Mmanganje bhambone mmanganyanji kwa mmanganyanji. ³² Mmanganje na shia. Kwa leshelana mmanganyanji kwa mmanganyanji, malinga nneila a Nnungu katika Kristo shabhateshelelenje mmanganyanji.

Chapter 5

¹ Kwa nneyo mmanganje bhandu bhakukagulanga Nnungu, malinga bhana bhao bhakwapinganga. ² Ng'owanje katika kupingana, nnepeila malinga a Kristo shubhatupinjile uwe, bhashikwishoya bhaene kwa ajili jetu. Bhenebho bhashikubha sadaka ja mbepe, kubha na liumba lyammbone lyakunonyela Nnungu. ³ Zinaa na uwekwa gogowe na ilokoli yanyata lazima inalugulwe kati jenunji, malinga shikupinjikwa kwa bhakung'amininji, ⁴ wala ya shimwa kunalugulwe, yakungulunga ya shipumbafu, au mbenji yatokomaya ambayo ngabha sawa, badala jake jipagweeja. ⁵ Shikombolanje kubha na uhakika gwa kuti ishipagwa zinaa, uwakwa, wala alokolila jwenejo jwa abudu shanamu, angali urithi gogowe katika ukulungwa gwa Kristo na aNnungu. ⁶ Mundu jojowe anakutembe kwa malobhe gayoyo, kwa ligongo ga mambo genega nnjasha ja aNnungu inakwiya panani pa bhakakumpilikananga. ⁷ Nneyo bhajangutana pamoja najo. ⁸ Pabha mmanganyanji ndandubho nshiku kubhanganga lubhindu, ikabheje nnaino nshi bhanganga shilangaya katika Bhakulunga. Kwa nneyo nng'owanje malinga bhana bhahilangaya. ⁹ Pabha iyepo ya shilangaya inalundanya kukonja kowe, unguja na kweli. ¹⁰ Loleya sheshila shikwanonyela Bhakulungwa. ¹¹ Unapagwe ushirika katika liengo lya lubhindu yangali iyepo, badala jake ubhishe nngwee. ¹² Kwa ligongo indu itendeka na bhanganyanji yakuiya ni oni kaje hata kugatagulila. ¹³ Mambo gowe, pugaundukulwa na shilangaya pugabha nngwee, ¹⁴ pabha kila shindu shiundukwile shinabha pa shilangaya. Nneyo palugula nnei, "Jumuka, ugwe ugonile, na jinuka kushoka kubhawa na Kristo shubhamelemete panani jako." ¹⁵ Kwa nneyo mmanganje bhatetelesheanga namna shing'owanje, nnabhanganje malinga bhandu nkaelewanga bali mmanganje bhaelewanga. ¹⁶ Nnitapulanje lipesha pabha moga ni ga ilebho. ¹⁷ Nnabhanganje bhajinganji, bada jake, mmanyanje nndi manonga ga Bhakulungwa. ¹⁸ Nnakolelwanje kwa ukana, unalongoya kuhangabhanya, badala jake ngumbayanjwa na Mbumu ya Ukonjelo. ¹⁹ Nkungulukanje na kila jumo jwenunji kwa zaburi, na nng'inishio, na nyimbo ya mmbumu. Nnjimbanje na nng'inyanje kwa mutima gwa Bhakulungwa. ²⁰ Daima nntende eja kwa indu yowe katika lina lya Kristo Yesu Bhakulungwa bhetu kwa a Nnungu. ²¹ Mwishoyanje ashaenenji kila jumo kwa kanjake kwa lunda lwa Kristo. ²² Ashimama, mwishoyanje kwa shimbuje bhenu, malinga Bhakulungwa. ²³ Kwa ligongo ambujebhenu ni ntwe gwa bhakongwe, malinga aKristo pubhali ntwe gwa likanisa. Ni ntapulo gwa shiilu. ²⁴ Ikabheje malinga likanisa pulili pai ja Kristo, Nnepeyo bhanabhakongwe lazima bhatendanje nnepeyo kwa shimbuje bhao katika kila shindu. ²⁵ Ashibaba, mwapinganje ashakongo bhenunji malinga nneila aKristo shubhalipinjile likanisa na kuishoya bhaene kwa ajili jao. ²⁶ Bhashikutenda nneyo kupinga libhe lyakonja. Bhashikulikonjeya kwa kulishapa kwa mashi katika nnilobhe. ²⁷ Bhashikutenda nnei kupinga bhakombole kuipeleka bhaene likanisa lya ukonjelo pangali lilemba wala shigwegwe au shindu shikandana na genega, badala jake ni lya ukonjelo lyangali ilebho. ²⁸ Kwa mpanda gula pegula ashibaba bhana apinjikwanga kubhapinganga ashakongobhao malinga iilu yaonji. Jwejula akumpinga nkagwe anakuipinga nnyene. ²⁹ Jwakuwa hata jumo akushishima shiilu shake. Badala jake, anakushikonjelela na kushipinga, malinga aKristo kabhili pubhalipinjile likanisa. ³⁰ Pabha uwe tubhalunda shiilu shao. ³¹ "Kwa ligongo lyeneli bhanabhalume shubhale kanje ainabho na anyinabhao na shubha lundane na akongobhao, na bhene bhabhili shubhawanganje shiilu shimo". ³² gwenegu pugwaliji ushiywa. Ikabheje pumelekete kuhusu aKristo na likanisa. ³³ Ikabheje, kila jumo jwetu lazima ampinje nkagwe malinga nnyeme na bhakongwe bhareshimu ambuje bhao.

Chapter 6

¹ Bhana nwapilikananje bhakulungwa bhenunji katika Bhakulungwa, kwa maana jeneji ni ngulupai. ² "Mwatibhalilanje ashainabhenunji naashijilabhenunji" (Maana jeneji ndiyo amri ja ntai jili na malagano), ³ "kupinga ibhe yammbone kungwenunji na nkombolanje kutama gumi gwa nneu panani shilambo." ⁴ Na mmanganyanji ashaina mundu nnatandubhanganye bhna na sababisha nnjimwa, Badala jake mwalelanje katika kubhajiganyanga na maagisho ga Bhakulungwa. ⁵ Na mmanganya nnbhabhanda, mmanganje bhapilikananga kubhakulungwa bhenunji bha hapano hashilambo kwa tindi bhala na ungumila kwa bhoga gwakopoka mutima jenunji. mmangaje bhapilikananga kungwaonji malinga nnei la pukupilikananga aKristo. ⁶ Kupilikananga kwenunji kunabhepepala bhakulungwa bhenunji pubhakunolanga kupinga yanonyelanje. Badala jake nmanganje tumdu bhbabhanda bha aKristo. Ntendanje manog'a ga Nnungu kushoka mutima jenunji, ⁷ mwatumishilanje kwa mitima jenunji jowe pabha nkutumishilanga Bhakulungwa na wala n'ngabha mundu, ⁸ mnapijika kumanya kubha katika kila shitendi shammbone mundu pakushitenda, shaposhele upo kushoka kwa Bhakulungwa, ibhaga mbhanda au mundu huru. ⁹ Na mmanganya bhakulungwanji ntendanje nnepeyo kubha bhbabhanda bhenunji. Nnajogoyanje nnimanyanga kubha jwene alijwankulungwa jwa bhowe ni jwejula alikumbunguni. Nnimanyanga kwakwa kukanililwa nkati jake. ¹⁰ Mpelo gwake, mmanganje na mashili katika Bhakulungwa na katika uwezo gwa mashili gake. ¹¹ N'ngwalanje silaha yowe ya aNnungu kupinga mpatanje kujima kinyume na hila yakanandenga. ¹² Pabha ngondo jetu nngabha ja minuyai na nnyama, bali ni kati ja bhakulungwa na mamlaka ga mbumu na bhakulungwa bha shilambo bha ilebho na lubhindu kati ja lihoka katika sehemu ja kumbunguni. ¹³ Kwa nneyo, ng'walanje silaha yowe ya aNnungu, kupinga kujima imara kati ja ilebho kati ja shipindi sha uobhu. Badala ja mali ya kila shindu, nshijimangananje imara. ¹⁴ Mpelo gwake anjimangananje imara. Ntendanje nnei baada ja tabhanga mikanda katika kweli na ngulupai pantima. ¹⁵ Ntendanje nnei ibhaga nng'welenje tayari mmakongono genunji kwa tanga sha injili ja ulele. ¹⁶ Katika kila hali nnjamulenje shibao sha ngulupai, ambayo shijikomboyee kugaimamaonga ga jwejula alimbaya. ¹⁷ Ng'walanje kofia ya ntapulo na upanga gwa Mbumu, ambayo ni lilobhe lya Nnungu. ¹⁸ pamoja na maombi na dua. Njuganje kwa Mbumu kila makati, kwa nnoloagu mmaganje bhaangalifu kila malongo kwa kuikakatimika kowe na juga kwa ajili bhaamininji bhowe. ¹⁹ Juganje kwa ajili jangu, kupinga mbegwe ntenga punguugula kang'wa jangu. Njuganje kuti ng'eleweshe kwa ujasiri weli jiishiye jihusu injili. ²⁰ Ni kwa ajili ja injili nne ni balozi ndabhile migoji kupinga kuti nkati jaonji mmelekete kwa ujasiri malinga punguko mbola bheleketa. ²¹ Ikabheje mmanganyanji kabhili mmanganje mambo gangu na namna pungukutiendelea, Tikiko mpwanga jungumpinga na mbhanda jwangu mwaminifu katika Bhakulungwa, shammalanjanje kila shindu. ²² Njikuntuma kungwenunji kuba kusudi hali maalumu, kupinga kuti mmanganje mambo kuhusu uwe, akombole kumpembeleyanga mitima jenunji. ²³ Ulele na gubhe kwa ashapwanga na kumpinganga pamoja na ngulupai kushoka kwa aNnungu na Bhakulungwa a Yesu Kristo. ²⁴ Mboka na jibhe pamoja na bhowe bhakumpinganga Bhakulungwa a Yesu Kristo kwa kupinga kuli kwangawa.

Philippians

Chapter 1

¹ Paulo na Atimosheo ,bha ntenga bha Kristo Yesu, kubhene bhaagwilwenje mwa a Kristo bhatamangana kupilipi,pamo na bhaa jimilanga na bhakamu maengo bha nkanisha. ² Mboka jibhe na mmanganyanji na ulele gwa koposhela kwa a wawa a Nnungu na Bhakulungwa bhetu a Yesu Kilishito. ³ Ngunakwatendela heja a Nnungu bhangu kila pungunkumbushilanga mmowe. ⁴ Mobha gowe nkujuga kwangu kwa ligoneo lyenunji mmowe,penepo ngunaangala,pungunjujilanga. ⁵ Ngwete heja yaigwinji kwa ligongo lya kulundana kwenunji mu mgani ja mbone kumila lyubha lya ntai mpaka lelo. ⁶ Ngwete ngulupai kuti bhen bhata ndiwiye liengo lya mbone nkati jenunji, shibhalonjeye kutimiliya mpaka mobha ga A yesu Kristo. ⁷ Niya mbone nne kwipilikana nnei kwa ligongo lyenunji mmowe pabha njikummikanga muntima gwangu.pabha mmanganya nshibhanganga mmakwilundanga, mushitabho shangu na nkwiibhele kutela na ukong'ondelo gwangu gwa ngani ja mbone. ⁸ Nnungu ni bha kong'ondela bhangu kwa bhuli puni na lilaka ligongo lyenunji mmowe,nkati mwa kupingwa na Kristo Yesu. ⁹ Ngunajuga kuti kupinga kwenunji kujejesheke kaje jae nnunda na nkumanya indu. ¹⁰ Ngunajuga kwa lyeneli kwa ligongo mmanganje na lumanyilwa pima na aagula indu ili ya mbone kaje.Numbe

ngunakunjijilanga nkupinga mmanganje bhakonjanga gwangali igwegwe yoyelese lyubhalya a Kristo. ¹¹ Numbe nkupinga mmanganje na na itendi ya unguja ikoposhela kati ja a Yesu Kristo,kwa ukunjelo na uiniyo gwa a Nnunu. ¹² Nnai ashapwanga,ngumapinga mmanyanje kuti,indu ingoposhele nne ishitenda ngani ja mbone jijenele kaje. ¹³ Ni shiumilo sha kutawa kwangu kwa ligongo lya Kristo,kumanyikana bhalina bha lijumbe lya Ukulungwa bhowe numbe kubhandunji bhowe. ¹⁴ Na ashalongo bhow nkati ja Bhakulungwa kwa ligongo lya kutawa kwangu, bhashilokolilanga na kulinga kuunguya ngani ja mbone gwangali jogopa. ¹⁵ Bhananji nkali kulungu ngani ja a Kristo kwa losha na ngonde numbe bhananji kwa ng'aniyo ya mbone. ¹⁶ Bhene bhakwalunguyanga a Kristo kwa ntima ndende, gwambone bhamanyinyi kuti njibhikwa penepa kwa ligongo lya kong'ondela ngani ja mbone. ¹⁷ Ikabhe bhananji bhana kwalunguyanga a Kristo kwa ng'aniyo ya nyota ya mmitima jaonji.bhalighanishianga kuti bhanabhikanga shiumilo sha mboteko ya kutawa kwangu. ¹⁸ Kwa nneyo? ngaajogopa, nkaliibhaga kwa ng'aniyo ya nyata au ibhaga ya mbone, a Kristo bhanalunguywa,na n'genego kunangala! heloo, shing'angale. ¹⁹ Phaba nimumanyi kuti lyeneli shlipeleshele kugopolwa kwangu .Lyeneli shikoposhele kwa shiumilo sha kujuga kwenunji, na kwa ligongo lya jangutilwa na mbumujwe ukunjelo jwa a Yesu Kristo. ²⁰ Malinga shinakulupalilaga ya mangungutu pe na kweli ni kuti ngakola oni.Badala jakwe, kwa mashili gowe malinga mbuti mobha gowe na nnaino ngumakulapila kuti a Kristo shibhakuye nshiilu shangu,ibhe n'gumi eu mshiwo. ²¹ Pabha kwa nne kutama ni a Kristo na kuwa ni upo. ²² Ikabhe , munga kutama nshiilu uogoya shiyepo nniengo lyangu kwa nneyo ngakulimanya lyaagula. ²³ Pabha ngumalokolila ng'aniyo ibhili ii, ngumalokolila kuleka shiilu na tama pamo na a Kristo, shindu shingushibhona kuti shaatopela kajekaje. ²⁴ Nkali, kigala nshiilu shi ni shindu sha topele kaje kwa ligongo lyenunji. ²⁵ Pabha ngwete ukong'ondelo kwa lyeneli,nimumanyi shing'igale kulonjeya na mmanganya mmowe, kwa ligongo lya lonjeya kuangala kwa ngulupai yenunji. ²⁶ lyeneli shilibhishe kuanga kwenunji nkati ja a Yesu, kwa ligongo lyangu shilijenjesheshe, kwa ligongo lya kulonjeya kutama ne mmanganyanji kabhili. ²⁷ Nnapinjikwanga ndamo yenunji kutama na itendi ya ya mbone malinga pujilajila ngani jambone ja a Kristo,ntndanje nneyo nkupinga nyiyo kunnolanga au ngunaishe, mbilikane kut nkamulilenje ukoto ngupupai nkati ja ntima gumo. nguna lokolila kupilikana kuni kwentima gumu ninikamulilanga ngulupai ja Ngani jambone kwa pamo. ²⁸ Nnajogoywanje na shindu shoshowe shitendwa na bhamagongo bhemunji lyeneli ku bhenebho ni shilanguyo sha kuobha, kupotekwa kwa bhonji, ikabhe kwa mmaganyanji ni shilanguyo shipkopoka kwa a Nnunu. ²⁹ Pabha mmanganyanji nshipegwanga kwa ligongo lya a Kristo, ngabha kwa kulupalila pe, ikabhe nu mbe potekwa kwa ligongo lya bhenebho. ³⁰ Pabha nketenje mpwai gula pe gula malinga guguweninji kunne, na mpilikenenje kuti gupali mpaka nnaino.

Chapter 2

¹ Monago kupali tagwa mbumo namonaku pembelewa kushoka kwenda nkupingwa kwabho monaga kupali kamulana mbunu mona shipavi sha yoyo na shia. ² Mmalianjekuhinonyela kutama pa mope mmangangega katika mbumu mmangangogo shindu shimo. ³ Matendanje jikape kwa kuipuna ikabheje kwateteleshea ni kubhabhona bha mbone kuliko mmanganya nji. ⁴ Kila jumo hanalote hindu ya kejikape ikabheje bhalole hindu ya shajubha. ⁵ Mmanganje nania kama jalinajo Kristo Yesu. ⁶ Hikabheje bhenebo sawa naNnunu bhangapuna kubha sawa na Shipanganya bha shindu shakanukanasho. ⁷ Bhenebho bhashinkuviuku bhaene bhashi nkutolashiilu shantomwa gubhakopweye mbuti bhandu gubha bhonekene mbuti mondo. ⁸ Bhene bho bha nyenyekea mpaka kuwa kwa nsalaba. ⁹ Kwanneyo Hnnunu bhashinku kwa kajakaja bhashinkwapa lina lya likulongwa lya pita mnagoe. ¹⁰ Hasinkutnda nneyo kilashindu pitila lina lya Yesu kilalungo iitindimale malungo gali kwa Nnunu na bhalinginji pashilambo napai. ¹¹ Nahashinkutenda nneyo kwa kila lulimi lu bhelekekoti na Yesu Kristo ni bhakulungwa kwa hukulongwa huka Nnunu hawawa. ¹² ¹³ Kwanneyo bai nkapingwangwa kwama punkutindimale mega goe,nnga bhape bhalibhapali ila nnaino kajakaje hata bhakapagwe bhaye kwalipambana humila. Pabha hashipanganya bhakamilamaengo nkati jenunji bhatu kombolesha kutama pamo na kenu kihindu ikwa nonjela. ¹⁴ Hendanje kila shindo pangali malalamiko na panga li mitahu. ¹⁶ Ntenganje nneyo nna ke humikangana bhana bhaNnunu bhaamini kanga bhanginji nda bhelobhe ntendanje nanio ilimmanganje shikangaya pashilambo kilalubheleko iwao bha na shambi. ¹⁵ Nkamulanje lilo bhe lya hukoto ilingotesha kungulila lubha lika Kristo shini mumanye nang bhutuka ya yoyo wala nangekage gwa yoyo. ¹⁷ Nkali nilikushulwa pananipa mbepei pabha nguna kulopalila inanonyela na inanonyele namnanganyanji mmohe. ¹⁸ Namna ngenyanju ina kunnonyelanga hina kunonyelanga pamoja na nne. ¹⁹ Lakininguna kulupalila kupila kukulongwa gwa Yesu kuntuma Timotheo kungwenunji nnainope kwaneyo ndagwe ntime shitomumenye hindo ye nunji. ²⁰ Pabha na ngarijuna shakuti lola jwenejo hakwetenia jakweti kwa hajiliye nunji. ²¹ Bhananji bhoe bhungatumilenje kongwe nunjiagubha kalolenje mambo ga bhonjipe nanngati ga Yesu Kristo. ²² Lakinimjimanyinji thamani jake, kwa sababu kama mwana shakuti kubhahudumia hawawa bhake ndio shashite tumika pamo na nne nkutena hinjili. ²³ Kwaiyo ngunategemea shinintume ha lakapushing'amute hipinga koposhela hupande gwango. ²⁴ Lakini nne kweneke ngunaamini kwalina lya bha Kulungwa nnena mwene Shinyiangaa pakabha ²⁵ Lakini nguna ganishia kummojanajo kungwenunji Epafradito.jwnejo nimpwanganne nankamulaliengo nnjang kahasikalinnjangu,jumbe na kantumishi jwenonji kwa hajili ja mahitaji gangu. ²⁶ Kwasababu hashinkukola lipamba lakini hashikumpinga kubha nammnganya nji mmoe kwa sababu nnchikupilikananga kuti hashinda lwala. ²⁷ Maana ga ke kweli ha shinda lwala tome nawaa hikabheje Nnunu hashinkunikotela shia na gwene hungoja hukupajili pananijakepe hika bheje napananijangu, ngunkoleshia pananishia. ²⁸ Kwanneyo nguna kummejajo kungwenunji momoe mushibele,ilapushi nmwonanje kabhili nipatanje kuhinonyelanje na mbenne lipambashilinjoshe. ²⁹ Munkabilishanje Epafradito katika Nkulungwa kwa kunihonjela koe,mwaeshimunji bhando mbiji jwenejo. ³⁰ Pabha poyaliji kwajili jamahengo ga ka kristo kwasababu hashinku bhandishina kuwaa. hashinkuagata lisha maisha ili kundepola nne hapananagwa tendile shinkanakombolanda tnda katika nkung'udumia nili kwaatavika.

Chapter 3

¹ Kwa nneyo hashapwanga kuhinojera mwenemo mwa bhakwiongwanga bhanaliango kunjandishilanga yenzi shiimpanganje kulama. ² Mwipwelelanje na mbwa mwipilelanje kwa bhatandanga mahengo kwa hunami mwiipwelelanje nabhandunji bha lembanga kiiluya bhanji. ³ Pabha huwetufalwishe huwe ndio tutibhala kwa Nnunu,tuiisaidiwa na mbumu tulikuponila kwa Yesu Kristo kwanga,mashikupitila shiilushetu. ⁴ Nkalinneyo hakapalimundojwa kulupalila shiilu nne ngate ndiie nneyo kajekaje. ⁵ Punajalwishe libha lyanane pumele kwenalikabila lya Waisraeli nne lika bila lya Benjamini nn mwiibulana jwa bhahibulani katika nkukamilisha pinaliji Falisayo. ⁶ Kwa mashiri gangu nji nkuliabhi halikanisa nashinkuji kubali nangala magembo sheria. ⁷ Lakini mam bogoe gani ga bweni kupatakwa ngume njiko ge bhona gangali kwajili ja kummanyane Kristo. ⁸ Yeneyo nguna kuibhona yangali ya mbone njikushipata shilishambone shakummanyane Kristo kwamanya bhakulungwa kwaji ja bhojileka mambo gowe mbuti takataka nimpata Kristo. ⁹ Namonekane nnyumbeja bha nangali haki jangu kushoka kushelia ikabheje njikola shikono shipatikana kwa kulupalila a Kristo kikopoka kwa Nnunu jikwee msingi kutika nkuhi kulupalila. ¹⁰ Lelo ngunapinga kummanyane namashirigabho huunukulogwa bha na shindushimo namboteko nguna pinga badilishwa na Kristo ilingane na ko wa kwabho. ¹¹ Kwanego ngolesha kulupalila katika kwa wilenje. ¹² Nneti kweli mbatilajeneyo au nana komboleka kwa genego ikabhaje nguna tumbila mbene mbete shimbatile kwa Yesu Kristo. ¹³ Hasha pwangengaganishiamba tile yene mundu ya nge natenala shundo shimo ngunalibhala ga nyuma ngunalola ga mija. ¹⁴ Nguna kwibidisha hilingi ishiloopenepo mbate ngwahupa ja kunani jalugwile Nannunu Kristo Yesu. ¹⁵ Tuboe tukulile na nntapolo unapingwa tutandubhe nneino managajuna haliganishia kwa na huna jojoe jilipanyenje haNnunu shibhaliunokule kungwenu nji. ¹⁶ Nkali nneyo twa hishile patuzika natujende kwanneto peya. ¹⁷ Hashapwanga nngagulanje nne mwalolanje hukoto bha kwenda ngananga tundu huwe. ¹⁸ Bhabha gwi njinji bhatamanga bhuni nugulilenje Nannaino nguna kunugulinga kwa minyai bhabha gwinji pakutawa ngananga mboti bha kwetenje mpwai mbuti nansa kabagwaso. ¹⁹ Mpelo gwa bhonji gwa hanga bhanyika pa bha Nnunu jwa bhonji lipitihu na mbwinya ja bhonji mshili ng'onija bhonji bhanaganishianga hindo ya pashilambo. ²⁰ Huwetama kweto pukoli pashilambo kweneko kutolole nntapula ha Yesu Kristo. ²¹ Shatindiganye hiilu yetu ya ngali mahana kubha tundu shiiloshabho ng'inio kwa kuko mbolakolape kulaikwaenda bhaibhilile hinduyo.

Chapter 4

¹ Kwa nnyo ingupinganga vangu ininginji mmanganyanji ni furaa jangu na mshaara gwangu mnjimanje ukoto katika vakulungwa mmanganyanji ngumpinganga. ² Nakunjuga ugwesitike uvunje nago maelewano ga mmbone kati jenu kwakuva mmanganya wowe mmanganya vavili mwashinkukamulana na vakulungwa. ³ Kwa nneyo na kunjuganga mmanganyanji mkutendanga maengo ajangunji, mwajangutanje vanganyanji ashimama kwakuva vashi kutendanga mengo pamo na nne katika kujenea injili ja vakulungwa putwaliji naka kelementi pamo na vananji na vakulungwa vanganyavo mena gao gajandishe mchitabu sha uzima. ⁴ Kwa mkubwa moga goe tena shinugule gambone. ⁵ Upole govonji umanyishe na vandu vowe mkulungwa pali patome. ⁶ Nnaishumbuyanji ka shindu gogowe baadaejake mtenda njie gali genunji vowe kwa mpanda ga sali kujuga na kushukuru na maposhelo gamanyishekwa vakulungwa. ⁷ Bai ulele ja vakulungwa jili jikulu kupita runda na majugo gowe shijilindi mitima na mawazo aronji kwa msaatagwaka Kristu Yesu. ⁸ Mmanganyanji ashapwanga vangu mgakumbushilanje kaje malagano gowe gali elo lunda sheria jwambone upendo na gagala ga na gantenga gwambone jili na busara pamo na jwejula gapinjikwa kulumbiliwa. ⁹ Mkaalaye mambo gapinjikwa gu mposhelenje gu mgapili kenena gegala gugawene kungwake na ati yetu vangali ngodo shivavena mmanganya ¹⁰ Gwete kwangalala kwakukulugwa sana nnani mwenu katika mkulungwa kwakuva mmanganya mshilanguyana kavili ni jao kulitaga kwenunji juu tu pi maitajige tu kwa kweli penepo ukawa ukala maposheio gao ikaveje mwangapata fulusa jajangutila. ¹¹ Ngaveleketa nneya kuti kuikamuyashindu kuti ajili jama poshelo gangu kuti njikuijiganya kulishika katika alijowe. ¹² Ngunamanya kutama nneyo ila vashivan yainji mash ngi la shaka siia shivanga yani yaijinji kwa kuvaga kujuga kwetu. ¹³ Nguna kombola kugatenda gowe katika jwenejo andaga nguvu. ¹⁴ Nngiango mwatendilenje ukoto kutendana nne matatizo gangu. ¹⁵ Mmanganyanji wafilipi manyinji kuti ukalagwagwa injili punyawile makedonia lya kwa likanisha linyinywile mambo gausu ushoyaji na kuposhela ikaveje mmanganyanji jika jwenunji. ¹⁶ Punaliji Terasoslonike mmanganya mwashi kundumanga msaada mngava kamo mapingo gangu. ¹⁷ Ngatendakuti ngunapinga kuposhela bali nguna velekiti ali mposhele gammbone gakiwana faida kungwenu. ¹⁸ Njiposhela indu yowe nneino njigumbaywa indu yaijinji njipo shela indu ya mmbone iyene kununjila punda manukato kukamulanagowe ni sadaka jiposhelwanaka Nnungu. ¹⁹ Kwa genego Nnungu jwangu shagumbaye induyenunji ive yaijinji gwa utukufu gwake Yesu Kristo. ²⁰ Nngino kuka Nnungu na kwa vakulungwa vetu uugutukufu gwangali mwisho na mwisho. ²¹ Kulajila kwangu kungishilanje mogo muamini kuti Kristo Yesu vugwapinganga nilinao vana kumtumishila. ²² Kwa nngi vaamininji vovevana kumsalimianga vandunjiva likundilya vaposhelenje. ²³ Na nngino shikono a atati yetu Ayesu Kristu utame na mtima gwangu.

Colossians

Chapter 1

¹ Paulo mtume jwa Kristo Yesu kua pinga kwa Nnungu naka Timotheo mmpwetu. ² Kwa bhando bhaamininji na haashapwanga bhaaminikanga bha kikristo bhalikukolosai. shikonoshibe kwenunji hulele kopoka kwa Nnungu hawawa bhetu. ³ Tunashwaye shukulani kwa Nnungu awawa bhabha kulungwa bhetu Yesu Kristo natuna kujujikinga kila siku. ⁴ Tupilikane kulupalila kwenu piyila kwa Yesu Kristo napinga konkwete nje kwa bhoe bhaangulwenje kwa hajili Jaanungu. ⁵ Na kwenepinga ku kwa sababuja lindili kwa huakika libhishilwa kulinde mpatanje mmanganya. Kuhusu lindilila kwa kweli kabla pakanabha lilo bheiyakwe lya hinjili. ⁶ Jenejo jihishie kungwetu. Jeneinjili jijinakola litondo na shikono paduinapoe ngunatenda nkatijenu nji ikhabheye lyubha limbilikene kwa ajili jashikono sha Nnungu katika kweli. ⁷ Jeneji ndio hinjili jimwiji genyenfe kushoka kwa Epafra, mpingwa nnjetu ntumishi njetu jwenu nintumishi jwambone jwaka Kristo kwaniaba jetu. ⁸ Epafra hashikugutenda humanyishe kungwetu kupinga kwenunji katika mbumu. ⁹ Kwasababu ja pingaku tokasikujito pilikene twangaleka kujujilanga tushina kunjujilangu nngumbayanjwe ganishia na pingana katika hekima joe naganishiana pingana katika hekima joe naganishia kwambumu. ¹⁰ Tushibhatubhajuga kwa mbashinjendo kwa vumili dhakulungwa katika mpanda gwakonja tushibha tushindejuga kwa naba nkolanje litondo shambone nashimanganje katika ng'anio ya Nnungu. ¹¹ Tunafunga ntaganjwe mashiri katika kila huwezo kulingana namashiri na nng'inio gwa kengakatima na hustahimilifugoe. ¹² Tunajugo kwa mba kwenonywela shisho yenjenje shuru kwa wawa abhantendenje mmanga nya njinkombolanje kubhana sehemu jalisi kwaamini katika

shilanganya.¹³ Bhashikututapila tushoshe nnu bhindu nandenga ni kutu hamishia pashilagaya shikamwanagwa bho jwa kunipinga.¹⁴ Kuka mwanagwa bhpo shikola mtapulo mchamaa gwa yambi.¹⁵ Mwanagwa bho tiali sano gwa Nnunu khabotenekana ntaibelekwa katika gumcha kwa bhokoe.¹⁶ Pabha kukajweneju yowe, shinkugumbwa yeila hipali kulihunele na nahipali, pashilambo hindu hibhonekana na ihaboneka nibhaga ya bukola au yamashiri au tawala au hakwete mashiri hindu yoe higu mbilwe na bhenebho na kwa hajili jubho.¹⁷ Bhene bha bhapali hinduyoe hikana bhe pagwa na katika bhenebho minduyoe hinakamlana pamo.¹⁸ Na bhenebho ni ntegwa shiilu yakanisa bhenebho bantai bhelekwa bantai kushoka mutenkumbi gwawilenje haneyo bhenebho bhantai munkumbi gwahindu yoe.¹⁹ Pabha Annungu bhashi nkubhajilwe jeneja kwa bho kone bhatamie nkati jabho.²⁰ Nakulundenya hindu yoe kwampanda guka mwanaghabho Annungu bhashi nkutenda hulele kupitila minyai japamsaba gwa bho, Annungu bhashi nkulundanya hindu yoe kukannyene. Hibhaga hindu yapashikumbo hau ya kumahunde.²¹ Nammanganyanganyi kwa malange gamo pumwali nginji kwa Nnunu na pumwalinginji ninigongonjenu katika hakili na hitendi nayanyanta.²² Lakini nnaimo vashikwalundanya mmanganya kwa shiilu shao kwa kupitila kuwa. Puvatendile nnei kwa ajili ya kwashemanga mmanganji na lawama na gwangali lilemba mmujo gwao.²³ Luaga shing'endeleanje kulupalila ntimalikenje na kuva ntimandende, pangali kushoywa kwa taliya kushoka ku nkulu palilogwa kuiaminigwa lilove lya Ashipanganya limpilekenje. Iyeneli ndio lilove lya Ashipanganya likomwile mmbila kwa kila mundu aguimbwile Nnunu liunde lyelino ndio lilove lya Nnunu numbe kwa Iyeneyo nne, Apaulo, njiva nkukamula liengo.²⁴ Naino kunaangalila mboteko yangu ligongo Iyenunji. mannengutimili nshiilu shangu shikanabhetubhila mmboteke ya Kristo ligongo lya shiilu sha Kristo nnumbe na Iyeneli likanisa.²⁵ Nne mkamula liengo lya likanisa, malinga shimbe gusile kaposhela kwa Nnunu ligongo Iyenunji, kuligumbaya lilobhe lya Nnunu.²⁶ Gwenegu ni ukweli gwaishiwe kwa yaka yaigwinji na kwa ibheleko. ikaveje mnaimo ishiundukulwa kwa bhowe bhaku lupalilanga nkati jao.²⁷ Kwa bene Annungu bhapinjile kwaunukulilwa kukuli kushukula kwa ukonjelo gwa indu ya ng'iyo ya ukweli agu munkumbi gwa bhakalupalilanga. Ni kuti a Kristo mubhali nkati jenunji, mashili ga ukonjelo ukwiya.²⁸ Bhenebha ni tukwalunguya, tunakunimbiya kila mundu na kujinganya kila mundu ka unguja gowe, nkupinga tumpeleshe kila mundu atimilile lwa Kristo.²⁹ Kwa ligongo Iyeneyo nne ngunatumbila na malinga mashili gabho shikagamula liengo nkati jangu nkukomboya.

Chapter 2

¹ Phabha ngunopinga mmanyani namna pumbati mboteko yai gwinji kwa ajili jenunji, kwabhowe bhalingingi laodikia na kwa bhowe bhakana bheholanga kumeyongagu na shiilu. ² Ngunatenda liengo nkupinga mitima jaonji jipate pembe lilya nipelekwa katika kupingana na katika mboka yowe jajigwinji jangapungu kalunda , katika kumanya indu ya nkati kaje ya Nnungu, bhenebho ni Kristo.

³ Kwa bhenebho niko yowe na lunda ishiiywa. ⁴ Nguna lugala nnei kutipungupi nganne mundu jojowe anantelanje nje hila kwa kufundisha kwa tekeya. ⁵ Pabha punimbali na mmang'anya kwa mbumu nguna hangalala kulola pukutendaga itendi yenunji na mashili na ntapulo gwenunjinji kwa a Kristo. ⁶ Malinga pumu mwaposhelenje a Kristo Annungu, nnjenda ngane malinga venebho. ⁷ Nkamilikanje katika kwa bhene bho mchanganywe kwa bhenebho nkamilikanje katika kulupalila malinga malinga pakujinganywa natawa na katika tenda eja. ⁸ Nnolanje mundu jojowe anankamula nje kwa mambo ga dunia na malobhe gangali shindu gaumani gala ndandana maposhelonga bhandu, kulingana na kanuni ya pa dunia na ngabha yalingana na Kristo. ⁹ Pabha katika bhenevyo utakanyolo gowe gwa Annungu mukutama nkati Nnchililu. ¹⁰ Nammanganya nngumbeywe kwa bhenebho ni ntwe. ¹¹ Kwa bhenebho mwajalukenje unyago gwangatendwa na bhandu katika kuchoyanga shiilu ya nnyama, ikhabeje katika unyago ngwa a Yesu. ¹² Mwashishilenje pamo na bhenebho kulebatisho na kwa mpanda ngwa kulupalilwa nakwabhenebho mwayushilenje kushoka kubha wilenje. ¹³ Napumwalinginji nnywelenje katika kulebha kwenu njina gwangali jaluka kwa chililu shenunji, gubha chushishiye nje na leshelelwa kuleva kwenunji kowe. ¹⁴ Kuleshelelwa magambo gajandishwe, naindu lilikunyuma nauwe, gubha shoshiye gowe nikomelela pashalaba. ¹⁵ Gubha shoshiye mashili na ukulungwa. Gubha vishile pandwa ni angalala kwa ajili ja nsharabangwake. ¹⁶ Ikhabeje, mundu jojowe anapanga nje mboteko katika kulya au kunywa aumobhaga shikukuu au mweingwa pya au mogaga shabato. ¹⁷ Yenei iwili ya induikwiya ga kwiya, ikhabeje litepo lya Krishito. ¹⁸ Mundu jojowe anapokonyolwe loko yake kwapinga likolila tindibhala nakwakwiyanga ashikatuma tume bha kwa Nnungu. mundu jwameyo anakuijinji kwa indu ya iwene na kuutilwa na nnganio ya shiilu shao. ¹⁹ Bhenebo bhakamulila ntweni shka mntwe pabha shiilu showe na minupa jina lundanywa pamokupitilaibhulo yake nainakula kwa nkulo gubha shoya Annungu. ²⁰ Ibhaga mwawilenje pamo na Akrishito kwahi kumwoya shilambo, pakuti ntamanganga malinga nkukagulinga liengo shilambo. ²¹ "Nkamulanje, wala paya, n'kali kukwaya"? ²² Agenega gowe gashi vikwa kwaligongo lya itendi ya anga bhanya jaligongo lya majajilo na majinganyo gabha nduji. ²³ Agamalobhega gashikola unguja gwa dini gulelaywe kwa ligongo lya kwetela nakutindi bhala na mboteko ya shiilu. Ikhabeje yanga lopela kupunda ilokoli ya shiilu.

Chapter 3

¹ Ivanga kavili vashuyuka pamoja na Yesu, nnoleyanje judu ya nnani ambako a Yesu Kristo kuvantama nkono gwannilo. ² Mfikianje ga nnani, nngava mambo shilambo. ³ Kwanneyo ichi wanganya na kulama kwenunji pamo na Yesu kwa Nnungu. ⁴ Ivanga Yesu puvaonekene kwa nneyo Maisha genu, penepo mmanganya pia shimonekana na ulonjole. ⁵ Kwa nne ugukanje gegala gali kwa shilambo yaanii kujajatika, kunyata, lilaka, kulokolila kwa ubayaa kwa ubayaa na lokolila, na ibada jayanamu. ⁶ Kwa nneyo gere mambooga nnjimo ja Nnnungu jinaika kwa ajili bhana vakukunda. ⁷ Kwa nneyo gene mambooga mmanganya pia chihohangapumtamilenje pakati ya honji. ⁸ Genegoyaga mnahino nchoyanje hindu yohe, na nnjimo na tumbala na ugulumbala malove ganyanta gashoka mkangwa mwahonji. ⁹ Mnatembananje mmanganya kwa mmanganya. Kwabha inchikugulanga hundu gwa vukala na hitendi yakee. ¹⁰ Inchikwavalanga ngundugwa mpya, gwenego unatendwa gwa mpya lunda kulingana nnandayo na Ashipanganya. ¹¹ Kafikaa lwene lundajo njwakapi myunani na myahudi hujaluka na kutojaluka, asomile na jwangsoma, mmanda na hangali mmanda, bdalaa jake Kristo ni hindu joe katika joe. ¹² Kama vaanguliwa na Annungu vandu vya nkonjole mkupingwangu, kwivikanga gundu kwema, kulaguya, kutindivala shinunu, ngangatina. ¹³ Nnjigiliananje mmanganya kwa mmanganya kuonekana shiyaa kila mundu na kanjake. Kila mundu analalama na njwanjake kwaleshela kwa jinsi jilajila vakulungwa vashileshela kwa mmanganya. ¹⁴ Zaidi ya hindi yaeneyo yoe mmanganye na kupingwa shenesho shipimo shiaa timilila. ¹⁵ Ulele gwa yesu na ututangule mutima mwenunji, palilipo kwa ajili ya ulele kujechemelenjwa shihili shimo nkolanje heja. ¹⁶ Kwa lilove la Kristo litame mkati mwenu njuluko, hekima joe, kujiganya na kulughulinangu mmanganya kwa mmanganya kwa zaburi, kujimba na kijimba ja muntima, nnjimbaje kwa heja mutima njenunji kwa Nnungu. ¹⁷ Shoshoe shintendaje malove na hilendo, ntendaje ghoe kwa lina lya Yesu mwapanganje shukrani kwa Nnungu hatati kupilika venevyo. ¹⁸ Vandonyanyi vanume venunji tilimala malinga pukwapinga Annungu. ¹⁹ Mmbe mmalumenji mwapanganje wa kulipa katijahonji. ²⁰ Vana vya kunda ashainavavo vyoe, maana helo ikwapi nganga Ashipanganya. ²¹ Ashatati nntanduvanje vana venunji, nntavanje vawakatanga kulokolila. ²² Nnando, ukunda, Nkulugwa jwenu katika hindu yoe, nngava kwa liengo lya meyo malinga vandu kwa njangala tu. Ingala kwa imtima gwa kweli mwajo gopange Annungu. ²³ Shoshoe shintendanje kuposhela gumi mwenunji kama vakulungwa na ngava kwa vanduji. ²⁴ Mmanyinji shimposhelanje upoo yamiliki kukupoka kwa vakulungwa. Ni Yesu Kristo twakwatumia. ²⁵ Jojoe akamula na kutenda ngulupai shaposhele mboteko maendo gangali hungunja nguvatendile kwaka kwahaguhagula.

Chapter 4

¹ Mmakulungwa, nchoyanje kwa bhakulungwa gali ga ulele na ga mbonne. Nnikuumanyanga kuti nkweteje bhakulungwa kuiunde. ² Ng'endeleanje kubha kukomala katika nkujuga ntamanyanje meyo kwa lyeneyo akuno nnshukulunji. ³ Nnjuganje pamo kwa ajili mmbewe ili Ashipanganya bhangule ninango kwa ajili ja lilobhe lino kuingula kwa jika ya kweli kwa Kristo kwa lyeneli ntijubha mindondolo. ⁴ Kunajuga uilibhishe libhe Iya jaa lama shininjikwa nugule. ⁵ Njende kwa lunda kwa bhabhanji bhalinginji palanga na kugombolela wakati. ⁶ Malobhe genunji gabhega shikono wakati gowe na ganonje nnjete muda gowe ili mkombolanje kumumanye namna ja kunjangula kila mundu. ⁷ Kwa geegala ngangu nne gala tikiko shangatende gamanyikane kungwenunji jwenejo nchio mpwetu hapingwa. kutumetume jwabone na jamkulungwa njetu katika bhakulungwa. ⁸ Nakutuma kungwenunji kwa lyeneyo muungwananje indu yetu uwe na hantanganyanje mashili. ⁹ Ngunakumtuma pamona ka Onesmo mpwake apingwa jwa mbone pamo naka jwenejo shibha nunughulilenje kila shindu shikonoshele apano. ¹⁰ Aristarko, ng'ugalwa nnjangu, ankunjumushi anga na gwalakwe marko mbinamu yake Barnaba nchikuposhelanga uturatibu aika kungwenunji muposhelanje. ¹¹ Na gwalake yesu ashema yusto bhenanganyanji na bhalabhonji bhahalayanga maengo ajangunji kwaajili ja bhakutungwa kwa Nnungu. Bhashibhabhanga kunongela kwangu. ¹² Epafrana anakunjumushianga jwenejo ni juu jweneji mmanda jwa Kristo Yesu jwanejo anajuga ili mmanganya njimangane kwa kanilika kukamilishwa kwa mashili katika kuningana kwa yuwe ya Nnungu. ¹³ Pabha njikwiya kung'ondela jwenejo anatenda maengo kwa mashii gake na bhenanganyanji bho bhalinginyi laodekia na bhalinginyi hierapol. ¹⁴ Luka jwejwa mganga apingwa na dema anakunjumushianga. ¹⁵ Mwajumushianje ashapwanga bhalinginyi laodekia. Na nimfa na likanisalili kungwake. ¹⁶ Jejino barua jino bhushinji shomwe mmanganji jishomwe palikanisa walaodekia na mmanganyanji ngakikishanje njishomanje najejila barua jila jwa shoka laodekia. ¹⁷ Nnugule kuka kilipo mnole jejila nnduma jiji mposhele kushoka kwa bhakulungwa inapijikwa njitimize. ¹⁸ Shalamu shino kwa mkono gwangu na mwene paulo mkumbushilanje mndondolo gwangu ulele gubhe gwenuji.

1 Thessalonians

Chapter 1

¹ Paulo, silwano na Timotheo kwa likanisa lwathesalonike kwa Nnungu na hawawa na bhakulungwa Yesu Kristo sikona na ulele jibhe na manganya. ² Tumapeleka tindibha kwetu kwa Nnungu gwangapumulila kwa mmowenji putu kumangulilana Nnungu tulifuga. ³ Tunakambushi kwangali mpelo mmujo janungu na wawabhetu liengo lyetu lyakalupalila, kwibidisha na kupinga na kakatimo najakwiamini kwajili ja lyubhalina kwabhalina kwabhakulungwa Yesu Kristo. ⁴ Ashapangwa kupigwanga na Nnungu, tumanyi kushemwa kwenunji. ⁵ Kwaneyo injili pujaishe ngabha kwa malobhepe, ikabheje na mashili na kwa mbumu ja ukonjelo katika kuamini kwaneyo mmumanyi uwe tuluji bhanu bhanamajashi mkati jenuji na kwajili jenunji. ⁶ Pumwalinginji mmandunji mmakutuyayanga uwe na bhakulugwa, mbuti shiposhele njelilobhe kwa mkulaga na nkunonyelwa jikopoka mbumu jaukojelo. ⁷ Nakubhoneka kwabha nimanyika na bhowe mpaka makendonia na akaya bhowe bhamininji. ⁸ Pabha kaposhe kugwenunji lilobhe lyanungu lishijenela kowe. nbabha makendonia na akaya jikape lakini kulupalila kwa kila shilambo najishisenela powe na lelo tukapinga lungula shindu. ⁹ Pabha bhenanganyajibho bhanalungulanga kuika kwetu kwajili bhalu pakati penunji bhanakungulila pumwantende wishele Annungu nijabala kulishanamu ni kwapinga Anungu bhabhakoto na bhakweli. ¹⁰ Bhashikulugulanga kuti mnakunindanga mwana jwake kujaula kaliunde, ayushile kapoka kumakabuli nabhene bha a Yesu bhakutivika kijikape kuposhela kunjimwa jikwia.

Chapter 2

¹ Kwa sabau mmashahane mmumanyinji kuika kwetu kugwanunji nngati kwa yoyo. ² Mmumanyinji kunyomatwa shinkulaga na bhashinkutu tendega kwa honi kufilipi shimkuti kumumanya tushinkwola hujasili kwa Nnunu kujibhaleketa injili janungu nkali mmatatiza gamagwinji. ³ Kwamaana kobheleketa kwa nnga kwa mjwai wala kitika nnkunyanta, walangaa jangali maana. ⁴ Ikhabeje shitu shete badili na Hanungu nakulupalilwa injili ndio shitukhutibeleketa ngaa kwa kwanonyeanga bhandunji ila twanonye Hannungu bhapeleleza mitimajetu. ⁵ Mammaga ke kwangatumia malobhe gakuliegesha lyolyoe m buti shikuti kumumanya nga malobhe mbuti galambilila mbuti Hannungu bhetu bhamumanyi. ⁶ Twanangalokea nginio gwabhandu, walakopoka kungwa bhonji tukalonjile jenjeshewa bhantengabha kristo. ⁷ Badalajake tushiako bhanashinunu pamopo tundu hamoma bhalikwapembe leanga bhanabho bhayena. ⁸ Kwagwene mpandengu putwaliji bhapinga kwenji twakubali jangutanga bhape injili ja Nnunu ikanje name nishagetu tu bhana yene pannchi bha nganga tukumpinganga. ⁹ Pabha hashu pwetu nnikumbishilanga kulaga kwetu shilona muhitu shindatenda liengo mseletuna nkunkupalila gene makatigo tushikung'ubilianga malobhe gaka Nnunu. ¹⁰ Mmanganyanji mmakong'ondela na Ashipanganya bhalabo kwa hukonyelo gwa shana bhuli, haki walapanje tushikwenda mmujo jenunji nng'a mininji. ¹¹ Anoyopeyo mmumanji kwa shanabolii kwalajumo jwenu mbuti shanabolii kwalajumo jwenu mbuti hawawa shibhashite pabha kwashi bhana bhabho, shitushete kuntaganga ntimatwa bheninji. ¹² Puya pinji lwa njendanje nnjendage kashishe milwenje na Hanungu habha shemimilenje bhakutajila habhashemilinenje pahukulungwa pa nng'inio gwake. ¹³ Kwa nneyo tuna kwashukuru Nanungu ikabheje kiki lyobha pabha nchikuposhelenga kungaetu malobhe ga Nnunu mwapilikanenje mwaposhekenje ngaatundumalo bhegakamundu baadaja ke mwashinkapo shelenga kama kweli pufilililo bhe lya Nnunu lilobhe litenda liengo kati jenunji nngamininji. ¹⁴ Kwaneyo mmanganyanji hashapwanga mmanganje mmandu nji mmafingilanga mmaka nisa gaka Nnunu gapali kuyahudi katika Kristo Yesu pabha mmanganyanji mmbenchinku laganga katika hindo hilapeila kushoka kwa bhanandonji bhenunji tundushiishite bhakwa bhoyadi. ¹⁵ Pubhalinginji bhaya hudio bhamulegenje Bwana Yesu pamona mkulondola mayahudi bhala patubhinjilenje tushoshe palanga bhaka kunkonjaanga Nnunu. ¹⁶ Nikutuibhilanga tunaluguke na mataifa ili bhapatenje mtapula. Matokeo gake baliende lengape ns yambi ya bhonji mwisho shimwa shoshimwe kukulishe pananija bhonji. ¹⁷ Huwe hashapwanga twashi kulekana kashokope, kwaashiilo, nngati. Mbumu putewa tendile kwa huwezo gwetu na kwa mujajikulungwa kupa bhona pameneyopenunji. ¹⁸ Phabatwa shikunpinga kwia kungwenunji, nnepaulo, kwakamo na kwa manajina ilanandenga hashikutuhibhila. ¹⁹ Pabha kuiamini kwetu ni hindiashi kwamoga ga kwia au kuhinonyela au litaji lya kuhipunila pabhujio pabhakulongwa bhetu a Yesu mogagushibha hishie kwa bho? Nngamanyanji mpundilenje kama shibhashite bhananganya bhananii. ²⁰ Pabha mmanga nji ni ng'inio na kuhinonyela kwenuji.

Chapter 3

¹ Kwanneyo, tukaoneje tuka kombola ng'atima kaje, twangani shiye kutiyambone tuingale kwekula athene uwepe huwe. ² Gututumile Timotheo, mpwetu na atenda liengo lya Nnumgu kwalina lya aYesu kristo , kwakomayanga bhanduna kwa tanga ntika kwa habhali ja kulupalinga. ³ Tushi kutenda genego ana pagwe mundu jwa and angaika wakati wakati ngwa mboteko, pabha mmashayenenji kutitushi agulwa gageneyo. ⁴ Pabha putwali jipamo na mmanganya, twalengo lele kutashiyanga kutitwali tome pata mboteko, na genego gakoposhele malinga pukumanyanga. ⁵ Bai punaliji ngako mbola ngakatima, gundumile ili ngelewe abalija kulupalinga kwenunji, panankutekea aishe nkutekanyanga, naliego lyenu nibha lya yoyo. ⁶ Nka Atimothéo bhaisheku ngwetu gwakoposhela kungwenunji ngubha tubhalanjile malobhe ga pwaaja kulupalila na pingana kwenunji. gubha tu bhalanjile kuti nkumbushalanga itendiye tu ya mbone, na nnipingo nga kutuona malinga uwe putuku nganishia mmanganya. ⁷ Bai kwannei, ashapangwa tushikwinonyela kaje gammanganya kwa sababu ja kulupalila kwenunji kwaonelwa na mboteko yenu nji yowe. ⁸ Kwa nneino tulitama mwanaga ninjimanga nagangwangali shigwegwe kwa bhankulungwa. ⁹ Eti tutende ejatwape Annungu ligongo lya mmanganya, kwa kwinonye kwetu mmujo mwa Annungu kwa ajili jenunji? ¹⁰ Tunajuga kaje shilo na muhi ilitumonanje kumeyo jenunji na kunnongolenyanga pangajenela pa kulupalila penunji. ¹¹ Annungu bhetu na awawa bha yene, na Nkulungu bhetu a Yesu bhatu longo lele mpanda ngwetu tuishe kungwenunji. ¹² Na nkulungwa bhatenda nje njunjenelanje na punda katika kupingana,mpinga nangaga nakubha pinga bhandu wowe malinga putu kutendalanga mmang'anya. ¹³ Nabha tende nje nnei alafa unguja gwinunji na miritima jenuji anapagwe nkuwaumiwa katika ukonjelo mmujo ja Annungu bhetu na atati bhetu na atati bhetu katika kuika kwa Annungu aYesu na ashiukonjelo bhake bowe.

Chapter 4

¹ Ilepesho ashapwanga tunakuntaganga mtima na tunakugululilanga kwa a Yesu Kristo kama pumposhelenje itulugwile kushoka kungwetu anneyo nipwinjikwa nnjendanje kwa konje kwa ashipanganya kwa gwene mpanda gonjendanjene nkatendaje yakonjao. ² Pabha mmumanyinyi itunugulilenje na kumpanganga kupitila bhakulungwa a Yesu. ³ kwa nneyo ndio mapingano ga Ashipanganya kukonja kwenuji kwamba mutukianje kulabhalabha. ⁴ Kwamba kila munde aumanji namna jatamanankagwe nyene mweneno nkunonyelana na tindibhala. ⁵ Mnabhe na bhandonya kwaajili ja lokolila shiilu naabhanganye tundu bhanduji bhakakumanyanga Ashipanganya. ⁶ Hanapwe mundu jojowe ashashoshe kwenda kuna na kunnebwele mpwake kwa ugongo ali bhalina yowe kwa gaga yowe ga. Kama putulongolele na kunugulilanga. ⁷ Pabha bhakulungwa bhangatushema kwa nyata ila tubhe tubhakonja. ⁸ Kwanneyo nakugakana genega akakwakananga bhanduji ila bhakwana Ashipanganyanya mbumu ya lukonjelo. ⁹ Kuhusu mingano kukampwake jakwa aja jika mundu kujandika pabha, tulishijiganywa na Ashipanganya kupingana mmanganyanji kwa mmanganyanji. ¹⁰ Pabha mwatendileje yene, yowe, kwa ashapwenji balinginyi kumamakedonia jowe lakini tunakunugulilanga ashapwetu ntendaje kaje. ¹¹ Twakunugulilanga shinokolilanje kutama lkwa mbone ga tulia ni jali, maengo genunji bna nkamula nje maengo kwa mikono genunji kama shitunugulilenje. ¹² Kamula ga ili ujende ukoto na tindibhala kwa bhenanganyabho ili unapungunywe na shindu shoshowe. ¹³ Tukaninga uwe muumanya nje yangali yambone na ashapangwa, indu ya bhananganyaji bhawilenje ili nnatengukanga tundu bhananji bhanalinji na kuumanya kwakendangana. ¹⁴ Managa tukulupalila kubha a Yesu bhawile na ni yuka khabili na nnepeyo Ashipanganya shibhaishe namo na a Yesu na bhagoniulenje. ¹⁵ Kwa nneyo putukuniugulililanga kwa lilobhe lya bhanangulungwa, uwe tuli tubhakoto shitupangwe wakati gwakia mmanangulungwa wala, tukaalongolelanga bhaghonile nje. ¹⁶ Phabha bhatiene bha kulungwa bhayene shibhatulushe shoka kulihundepushi bhahishe nalilobhe lya ashikatume tumwe wankulungwa pamona palapanda ja Nnungu na bhawilenge mwenemo Kristo shibhayukanje kwanza. ¹⁷ Kwaneyo huwetuli tubhakoto tuigele shituka mulane pene pamakonde pamo ni kwa janga bhakulungwa pana ni kwagwene mpandagu shitubheto bho na bhakulungwa mogagoe. ¹⁸ Kwanneyo mpembe leananje mmanganyaji kwa mmanganji kwagenemalobhega.

Chapter 5

¹ Kwa nneyo kwa habari ja muda na maga gakwiako hashapwanga tiwangali lipaniba kutakila shindu shijandikwe kungwenunji. ² Pabha mmanganyanji mmashayene mmumanyinji kwamba lyubha lya kwiya ng'wii shilo. ³ Pepala pubhalugulanga kwamba hashipagwawe na manyika penepo shipaalibishe shimbwitu mbuti poteka kukajwandonya apinga kola bhakabatukana kwa kila namna. ⁴ Lakini mmanganyanji nashapwanga ngaa nnubhinu munninginji nkali ikajili shilo, ikali ikaishe tundu ngwii. ⁵ Pabha mmowe mmwe mmana mmalanga na bhana bha mui uwe ngaa tubhana bha shilo au bhapalubhindu. ⁶ Kwa nneyo nnagonanje kama bhananji pubhakuti gunanga ila tusheye na tubhe kajekaje. ⁷ Pabha bhagonanga bhagonanga shilo na bhakolelwa langa pubhakolwelanga shilo. ⁸ Pabha uwe ni bhana bha mni tubhe kajekaje tuwale shiibililo gha kulupalila na pingana na kofia na shitale a gwenego ndio mtapulo ukwia baadae. ⁹ Pabha Nnunu jwangatuagula mwanzo kwaajilija ungulu kwa nneyo tupate mtapulo kwa mpanda gwa bhakulungwa a Yesu Kristo. ¹⁰ Bhenebha ndo bhatuwilile ili uwe tuli meyo au tulitugonile shitutame na bhenebha. ¹¹ Kwa nneyo mnembeleyanaje na ntanganje mtima mmanganyanji kama ambapo punkutendanga. ¹² Hashanwanga ngunakunju ganga mwamanyanji bhebhale bhatumikanga nkati jenunji na bhebhala bhalinginji panami jenunji katika bhakulungwa na bhebhala bhakunchaulinji. ¹³ Tunakunjuganga mmwanyanji na kwa kapanyanga tindibhala katika pingana kwa sababu ja liengo lyabho. Mmanganye na ulele mmanganyanji mmashayenenji. ¹⁴ Tunakunjuganga mwakaipilinje bhakakwendaga mbolebole mwatanganje mtima bhakakwikulupalanga mwajangutilanje bhagalinginji mashili na mmanganje mmakwipilila kwa bhowe. ¹⁵ Mnolanje anapagwe omundu jojowe alipayangamanyika kukamundu jojowe balaka jake mtendanje yambone kwa kila jumo jweneji kwa bhandi bhowe. ¹⁶ Mwinonyelanje moga gowe. ¹⁷ Njuganje bila kola mwisho. ¹⁸ Munchukurunji Nnunu kwa kila shindu kwa sababu genego ndo mapingo ga ka Nnunu kukwenunji kwa Kristo Yesu. ¹⁹ Nnang'bhililanje mbumu. ²⁰ Nnakotopayanje mkulo ndola. ²¹ Ngalinganje mambo gobhe mkamwanje lili lya mbonne. ²² Ng'epukanje kwenda kwa ngali kwa mbone. ²³ Annungu jwa wote amikanje ukoto mwenemo nnkunjelo, mbumu mwanywa gwa nchiilu ubhishe ukoto, pangali igwegwe kuika kwake bhakulungwa bhetu a Yesu Kristo. ²⁴ Jwenejo anchenilenje jwanimbone gwalakwe ndio ahalaya. ²⁵ Hashapwetu ntujulilanje mbewe. ²⁶ Mwajumushianje ashapwetu bhowe kwa libusu lya lukunjelo. ²⁷ Nankunjuganga mwenemo bhakulungwa jejino barua jino jishomwe kwa hashapwetu bhowe. ²⁸ Shikono sha bhakulungwa a Yesu Kristo shibhe pamo na mmanganyanji.

2 Thessalonians

Chapter 1

¹ Paulo, Silwano, na Timotheo kwa likanisa iga Wathesalonike katika Nnunu Awawa yetu na Bhakulungwa a Yesu Kristo. ² Shikono na jibhe kukwenunji na kwa Bhakulungwa A-Yesu Kristo. ³ Tunapingwa kwe kumushukuru Nnunu moga gowe, kwa ajili jenunji, asharavanga, ni nnei puiningwa, pabha uleleche gwetu ushikula kaje, na pingana kwetu kila mundu ujenjesheieshe gwangwinji. ⁴ Nneyo uwe twashayene shitukungulushe kwa kunumbililanga kukwemwiya katika makanisa ga ka Mungu. Tunakunguluka malonji ga saburi jenu na imani jingwete nne katika mboteko jowe. Tunataya kwa malonji ga mboteko jikwikaka timilanga. ⁵ Jeneji ni alama ja hukumula ja unguja kuka Nnunu. Matokeo ga genega mmanganyanji mmlanganganywe kubha nnipinjikwa kujinjila ku likulungwadika Nnunu ambako kwa ajili jake imapotekwanga. ⁶ Pabha ni unguja kukannungu kwalipanga mbateko bhebhala bhakumpotekaga mmanganyanji, ⁷ na kumpanganga raha mmanganyanji nkupote kwanga pamo na mmanganyanji hashatende nnei moga ga unukulwa kwa Bhakulungwa a Yesu kushoka kuliunde pamo na utumetume bhaka Nnunu bhakombola kwake. ⁸ Pakati mkongo gwa moto shabhalipanji kisasi bhananganyanji bhakakummanyanga Nnunu na bhaka pilikananga injili ja Bhakulungwa bhetu a Yesu. ⁹ Shibhalaganje kwa shilaje shapitipiti bhali bhahhilile njwe panyenje na Ukulungwa gwa hashipanganya na mashili na ukulungwa gwabho. ¹⁰ Shibhatende moga gushibha ishe ili kulumbililwa na bhandu bhake na kanganigwa na bhowe bhaaminji. Kwa nneyo ushuhuda gwetu kugwenunji ushikuhaminika kugwenunji. ¹¹ Kwa nneyo tunakung'ombeanga moga gowe. Tuna juga kwa hashipanganya kuti bhapate kutenda kila shindu shambone na liengo lya imani kwa mashili. Tunajuga agamalobhe ga ili mpatanje kukuya jina lya Bhakulungwa A Yesu. ¹² Tunajuga kwamba mpatanaje kukuywa nabho, kwa ligongo lya shikano shika Nnunu na Bhakulungwa A Yesu Kristo.

Chapter 2

¹ Nnaino mbuti kwiya kwa bhakulungwa bhetu A Yesu Kristo na kwakutika nyanga pamo ili tubhe tubhowe: tunakunjuganga mmanganya hasha wetu, ² kuti nnashumbuyanje wala nnalaga nje kwa pepeka, kwa mtima, au kwa jawadishilwa au kwa barua jikumkana kuti jikopoka kungwetu, jililugula kuti lyubha lya Bhakulungwa tayari jihishe. ³ Mundu anantembanje kwa namna jojowe. Pabha shaise mpaka jikoposhele aibu na mundu jwale kwa aunukulwe jwene mundu jwa shambi. ⁴ Haju ndio atauka na jwalakwe akwijinula nnyene alikuntauka Nnungu na shoshowe shinabudiwa na ngonoshelo jakwe ni hama nnyumba ja hashipanganya na kwilanguya nnyene mbuti hashipanganya. ⁵ Kwani, nkkumbushilanga kuti punaliji na mmanganya na Nnugulenje gene mambo ga? ⁶ Naino nnikuumanyanga sheshila shikungiibhilila, ili kuti akombole kuunukulwa kwa moga ga mbone pushuhishe. ⁷ Pabha mmashasheyenenji muumanyinji kuti sawa kungwenunji kutulinga uwe, twatangatama nkati jenunji kama bhenanganya bhakanakolanga heshima. ⁸ Na twangalya shalya shikamundu jojowe bila lipila, badala jakwe, tushukukamula maengo shilo na mui kwa liengo lya nonopa na kwa ukomu. Ili tunabhe mzigo kwa jojowe katika mmanganyanji. ⁹ Putwateile nnei ngaa kwa ligongo twangali mamlaka badala jakwe tushikutenda nnei tubhe mfano kwenunji, ¹⁰ na unami gowe gwa ngali udhalimu. Gene mambo ga shigapagwe kwa bhananganya bhaobhanga, kwa lugongo bhangaposhelanga kupingwa kwa kweli kwa ajili ya okolewa kwa bhonji. ¹¹ Kwa lyene ligango lya Nnungu anakumpanga lienge lya mtapulo ili bhaamininji unanii. ¹² Matokeo gake ni kuti bhowe shibhaukumiwanje, bhanenganya bhakanabheamininji ukweli ila bhananganya bho bhakwinonyelanga katika udhalimu. ¹³ Ikabheje inabidi tumchukulu Nnungu kila moga kwa ajili jenunji ashapwanga nkuningangwa na Bhakulungwa kwa ligongo bhakulungwa bhashikwagwa mmaganya kama kushoya kwa mtapulo. ¹⁴ Sheneshi ndio shabhashemelenje mmanganyanji, kuti kupitila enjili nkombolanje kuupatanga nnglinio gwa Bhakulungwa bhetu aYesu Kristo. ¹⁵ Kwa nneyo, ashapwanga, nnjimanje ukoto. Muumanyanji gwene, utamaeleni ngunjigenyenjwe, kwa lilobhe au barua jenunji. ¹⁶ Nneino bhakulungwa bhetu A-Yesu Kristo bhayene, na Nnungu awawa bhetu bhakutupinjia na kutupa wele gwangali mpelo na kukombola kwa mbonne kwa ajili ga maisha gakwiya kupitila mboka, ¹⁷ atupoyemboye na kutuimarisha muyingo jetu katika kila lilobhe na liengo lyetu.

Chapter 3

¹ Na nnaino ashapwanga, Nntujujilanje kuti lilobhe lika lya bhakulungwa likombole kujenela na kunywa kama shinihitebha na kungwetu. ² Tujuje ili tukombole kujololwa kushoka katika yunaulu na bhandu wangelibhambone, pabhangabha bhowe, bhakulupalilanga. ³ Ikabheje bhakulungwa ni bhambone, na shibhangimarishe mmanganyanji na kunindilanga kushoka kuka nandenga. ⁴ Tunakombola kwa bhakulungwa kwa ajili jetu, kuti nnakamulanga na nnaendelea nga kukamula gawe gutulajila. ⁵ Bhakulungwa bhakombole kutulanguya mitima jetu katika pingana na katika kuipililila kwa Kristo. ⁶ Nnaino tunakwalajilanga, ashapwetu, katika lina lya Bhakulungwa A-Yesu Kristo, kuti mukwepanje kila mpwako atama maisha ga ukata na nngabha kwa desturi jimposhele nje kushoka kungwenunji. ⁷ Pabha mmashaenenji muumaanyinji ya mbone. Mmanganya kutukaguyakwe. Twangalama nkati jenunji kama bhenanganya bhala bhakanakolanga adabu. ⁸ Na twangalya shalya shikamundu jojowe bila kushilipila. Badala jake, tushikukamula maengo shilo na mui kwa liengo lya ukomu kwa mashili, ili tunabhe nchigo kwa jojowe kwa kwa mmanganyanji. ⁹ Putwateile nnei nngaa kwa ligongo twangali uwezo. Badala jake, tushikutenda nnei ili tubhe mfano kwenunji, ili nnukaguyanji uwe. ¹⁰ Putwaliji na mmanganyanji twannajienje, "Na kama jumo jwenunji akapinga kamula maengo, na analye." ¹¹ Pabha tunapilikana kuti baadhi bhanakwendangana kwa ukata nkati jenenji mo. Phakakamulanja maengo ikabheje badala jake ni bhandunji bhangalinginji bhambone. ¹² Nnaino bhenanganya bho tunakijia na kwalugulilanga kwa bhakulungwa A-Yesu Kristo, kuti lazima bhakamula nje liengo kwa shinunu na laya shalya shabhonji asheyene. ¹³ Ikabheje mmanganyanji, ashapwanga nnaondokanje ntime katika kukamula gali gabhone. ¹⁴ Ibhaga mundu jojowe akapinga kukamula lilobhe lyetu katika jene barua ji, mmanganje makini najo na nnakolanje na ushirika najo ili okole honi. ¹⁵ Nnanjigalanje kama nnchipwatanga, ikabheje munkalinilanje kama mpoe nunji. ¹⁶ Bhakulungwa bha ulele bhayene bhampanganje ulele moga gowe katika mipanda jowe bhakulungwa baibhe na mmanganyanji mmowe. ¹⁷ Jenejo ni salamu yangu, Paulo, kwa mkono gwangu na mwene, jeneyo ni alama katika kila barua. Jenejo ndio punyandishe. ¹⁸ Mboka ja bhakulungwa bhetu A-Yesu Kristo jibhe na mmanganyanji mmowe.

1 Timothy

Chapter 1

¹ Paulo katumwetumwe juwa Kristo Yesu kulingaanaa malajilo ganungu na bhalukobwele bhetu Yesu Kristo bhali mashiri getu. ² Kukatimoteo Mwanangu jakweli katika nkukulupilila poka ya yoyo na hulete hishoka kwawawa Nnangu na Kristo Yesu bhakulungwa. ³ Mbuti shinukujujile punyawile kwenda kumakedonia uigale kufeso pate kushoya ukumu kwabhadu fulani Bhanajiganyanji ikanakubha. ⁴ Hikabhege bhanapikanilage ndango namalobhe na bhandu bhabhukula. Gangalimpilo genega galikwihilka taukangana kuliko kwaja ngutilanga kwakupalila Hanungu. ⁵ Bhai pwilipo palajile lyeneli kupoinga likoposhela mutima gwakonja kwatumbililwa na kulupalila kaje. ⁶ Bhandunji bhana bhakhushilekawaga giganyangaga nikulupalila yashibelu. ⁷ Bhanapinganga kunganga Bhajiganyanga bhashena lani bhakumumanyanga nibhabhele ketanga au ibhakong'o ndelanga. ⁸ Tumumangi kuti shelia jambowe kukamundu ajitumia ukuto. ⁹ Tumumanyi kubha selia jangabhikwa kukatumondo alaya yabhone ikhabeje atemanya shelia na bhakananga bhandu na ujesho na mashambi bhngalingingi Mnungu na mtapulo. Ishialanywa kwabhe neangany bhabhulanga hawawa yao na ashinyilabhabho kwa ajili jaabha bhulaganga. ¹⁰ Kwaneyo kwalabhalabha neyo kwajili ja bhanduji bhajajatika kwa ajili jhabhandu wakwatendanga bhatumwa kwa ajili ja unamami kwaji ya jakong'ondela unami nabhenebho apitile niligula yakulupalila. ¹¹ Ngwewenonjigu pukopeshele na injili jang'inio janungu bhakombola mboka kwaneyo jishikushulwa. ¹² Kunatenda eja ka Yesu Kristo mkulungwa jetu bhashikundanga mashili pabha bhashikumalanya mbene najwambone nimika kubha mtumwa. ¹³ Njikubha mundu jwalumbila nambundu jangwamanyika na mundu jukanunungu. Jikupata leshelwa pabha jitenda ujinenga gwangali kupalila. ¹⁴ Lakini mboka jetu Janungu bhetu jishigumbala kili kuka Kristo Yesu. ¹⁵ Sheneshalamushii shakweli na shapigwa bhaposhelanji bhowe kuti Kristo Yesu bhaishie pashilambo ili bhataoile bhakwetenje ilevyo nne nangali mana kuliko bhowe. ¹⁶ Kwaneyo nnee jikupegwa leshelwa kwawe nkwangune kabla jayowe, Kristo Yesu kwilanguya ngakatima jake patendile Nneyo bhabhe. Kalangolele hili bhakulupalanje bhenebho bhalame ngwangali mpelo. ¹⁷ Kwanamo kwabhakulugwa bhangali mpelo bhanga waa bhakabhonekana. Anungu bhajikape bhabhe

bhatindimla na ukulugwa gwabho mpaka kumpelo.¹⁸ Kuvakulivika nakulajila Timoteo, mwanangu kunatenda kulingana na ulondolo kushoshiwe bwanatai kwaugwe, hendeshe upagwe kugondo jakonja.¹⁹ Tenda nneyo ubhe na kulupalila na kutimbila kwambone. Bhana bhakananga gegana nibhulanga kulupalila.²⁰ Nbuli ila imeneyo na alekizanda gunimpele lishetani bhajiganywajwe bhanalambije.

Chapter 2

¹ Kwaneyo kwa kutanduwila yowe tunajuga ijugo na kushondeleshea na kutenda hejaa kwa ajili ya vandu wowe. ² Kwa vakulungwa wovenji valinginji na mashiri, managaka tutame ulelena ulejero. ³ Halino lishikonja na kupingwa na Annungu wa tapula. ⁴ Vevala vanapinga vanduwowe wapataje mtapulo na kujimaja na kujimanya kweli jaka. ⁵ Kwanneyo hapali Nnungu jumo na hapali jumo jwatapulanya pakati pa Nnungu na vanduji ni Yesu Kristo. ⁶ Ashukuishoya nnyene kulipila ligambo jkwa vanduji wowe, malinga lukong'ondelo wa malanga. ⁷ Kwa nneyo nnemwena njikutendwa kutumetuma wa injili vantenga nnaveleketa kwelipe. ⁸ Kwanneyo ngupinga valume vwenji vajungaje valijinulanga mikono gavonji kunani mikono gakonja bila njimo wala mbinya wala wongaa. ⁹ Nnepeyo napinga vando nyanji walanje nguo jambone yaushinila wanatinge mangongo wala lulu wanguo ya garama jajikulungwe jatopa. ¹⁰ Ashimama walanje nguvo ya urejero na kupanganya mambo ngambone. ¹¹ Vandonyanji vaijinganya kuitamilika na kutindivila. ¹² Ngapinga jwandonya ajinganye jwangali ukulungwa kwajwanume kwaneyo atame hiriri mbele yake vanume. ¹³ Kwa nneyo Adamu vashikugubwa jwantae niishila a Eva. ¹⁴ Adamu vangatembwa lakini vanonya a Eva vashikutembwa na kutendeuka. ¹⁵ Kwa nneyo shiwatapulwe kupitila kuveleka mwana managa shiwalonjele kwajunga Annungu na kuwakuruparila Anungu.

Chapter 3

¹ Gwene uveleketo goniaminika ivaga mundu analokolila liengo lya mmbone. ² Kwa nneyo ajimilila kajekaje anwe jwa inginikwa. Kwa punda ave nnume jwa nkongwe jumo. Kwa punda ave na shiasi, lunda, akwete ukonjelo, alaguya. Kwapunda ave akombola jiganya. ³ Anave jwa kokelwa, anavejwa mpwai, jwa shinunu, akwetu ulele. Kwa punda anave jwa pinga mmbiya. ⁴ Inakwaminda kwajimlilanga ukoto vandu va kungwao, na vana vake inakwaminda kwatindivalila kowe. ⁵ Mana ivaga mundu akamanya kwajimilila vandu va kungwake nnyene, shaligoye buli likanisa lya Ashipanganya? ⁶ Anave ajongweshe jwahambi anaishe kuipuna na kugwila mmapoteko malinga jwejula listetani. ⁷ Kwa punda kavili ave na manong'a kwa vwenji valinginjil palanganya, vanajie gwapa omi pa ntego ukalishetani. ⁸ Mashemasi, ninepeyo anapingwa kuva jwa vajila tindivala, vanavanganye. ⁹ Vakombolanje kugoya tumbilila kwa mmbone yaila ya kweli ya kulupatila iumekulwe. ¹⁰ Vavanganje vakong'ondelevenje ntai, halafu vakombolanje kutuimishila kwa ligongo vangalinji lunene. ¹¹ Vakongwe nnepeyo vavanganje na lunda. Vanananganyaje va lambililanga vave va kuitimalika kwa gowe. ¹² Mashemasi pa punda vavanganje valume va jwa nkongwe juma jumo pa puna vakombolanye kwa jimilila ukoto vana vaoji na va mu mngwao. ¹³ Pava vatumishila ukoto hupegwa kujima kwa mmmme na kwangajogopa kukulungwa ning'aniyo ya Akristo Yesu. ¹⁴ Ngunajandika agano mabo kwa ugwe, na nguna kulupalila kwiya kungwako nnainope. ¹⁵ Ivaga shinjelewe, najandika ukole kumanya namna ja kwendelea ninyumba ja Ashipanganya, mulilikanisha lya Annungu va vakoto lipoto na ujanguto gupali. ¹⁶ Na ikakaninywa kuti kweli jika Nnungu jiunukulue, jaji kulungura vashikubonekana nchhilu, ni kung'ondolewa na mbumu, gwaoneshe na ashitumetume vaka Nnungu, nigombelwa mmbila mulinginyi upinga, nikulupalilwa na shilambo showe gwa atolilwe kunamiku ng'unio.

Chapter 4

¹ Nneno mbumu inaveleketa pangali ngio nnaio vanaveleketa gwa ngali mngiomova ga mwisho baazi ja vandu vananji shivalekanje imanija onji kupilikanila mafundisho ga unami gamashetani mawazogao nji shigabadilishwe. ² Kwa unami kutumbilila dhamiri zao shibadiliswe. ³ Shivalimbianje kulomba na kuposhe layalya yaumbile Ashipanganya itumishe kwa shukulani mkati jaonji vakujiamininji kweli. ⁴ Kila shindu shaumbile Ashipanganya ni shambone tunaposhela kwa shukulani inawezekana kushikaana. ⁵ Kwa sababu shina takaswa kupitila lilove lya Ashipanganya kwa mpano gwa maombi. ⁶ Kama shingavishe gene mambo gakwa ajilaninevu shime mmatumishi vambone va a Yesu Kristo kwa maana msishistawishwa kwa malovega imani na mafundisho gambone kwa sababu mshikugakagula. ⁷ Lakini mkane adisi ya shindunia ipingwa na ashimama vazee badala jake mwiji ganye utakatifu. ⁸ Mazoezi ga shiilu yanifaa kashokola utakatifu unafaa sana kwa mambo goowe kuvika kumbukumbukwa mambo ga neino na ga baadae. ⁹ Ewene ujumbeu ni ewahaminika gu unafaa kabisa. ¹⁰ Kwajene sababu jitunalaga kutenda maengo kwa bidii kwa maana tushikola ashipanganya valivakoto ambao vashi kutuokoa vanduvowe lakini asa kwavandu vaamini Ashipanganya. ¹¹ Uyavelekete kufundisha mambo haya. ¹² Mundu joJoe nauzalau ujana eu badala jake ive mfano kwa veleketi mwenendo, upendo, uaminifu, na usafi. ¹³ Mpaka pushimuje, unaleshe kushoma, kukaniya na katika kujiganya. ¹⁴ Unaleshelele kupepeleya kulinkati jenu, kumwapegwile kupitida ulondola, kwa vishilwa makono na vakongopa. ¹⁵ Ugakamulile agano mambo. Utame katika genego nkukula kwako kubhe kwangali kuuya kwa vandu bhone ukamwilile kajakaje mnyambo gwako na kujiganya kwako. ¹⁶ Ntame nkati mwagene mamboga. Managake kwa tenda nneyo shigwijokole na va kuupilikamla.

Chapter 5

¹ Mkongopa jua mnume nnankalipile, ikaveje muntaje ntima mbuti nng'inagwenu. ² Gwataganje ntima va ngwendo vashilume ndu ashianung'unago. Gwataganje mtima ma binkubwa mbuti ashe kwenu, na vali vovekwa kukonje kowe. ³ Gwatindi vali lanje vawililwenye na ashimbujeeveo,vevala vawililwanje kajekaje. ⁴ Eka ivagavawili lwe vovakwete vana va vaikulu, mwakanje oti vaijiganje kulangula ishima ja vandu va nnyumba jevonji ashinnyene. Mwalakanje vaalipanje vaakewete ga mmbone, pava genega gakondya mmujo mwa ashipanganya. ⁵ Vavililwe kajekaje na ambunje vao ni vavala velekilwa jikape na venevo kukulupalila kwavo koeni kwashipanya. Mova gowe pakudumu sala maombi shilo na mui. ⁶ Ata nneyo jwejula mwikaja junkumuna alitama ekuno elilavalava joawile, reta kama mummone juankoto. ⁷ Namwitaye yene indule ili vene vonapatanje mainginiko. ⁸ Iva mundu akagonganje ashapwake, hasa vevalavalinginji nnyumba jake, ashikujikana imani na jagwani mana mbaya juangaamini. ⁹ Vai jwankongwe awililwe na ambujengwe ajandikishwa vekwa te yeka yangapunguka makumi sita,na ave jenkongwa jua mnume jumo. ¹⁰ Papinjikwa ave jua amnyika kwa itendi yambona iva valikwajilinji vana, au vakwalugishiaga vajeni, au vashapanga makorigono ga vaamininji, au vajangutila valiavuywangwa, au vaishoshie kwa liengo lyolyolila lya mbone. ¹¹ Ikaveje vanavakongwa vawililenjwe na ashimbuje vao vangwendo, ukane unajandikishanje muntololo gwa vanavakongwe vavililwe na ashimbuje vaa. pa va vajingilanga na kushipinga shiilu palenganya ga Kristo, vanapinganga kulombwa. ¹² Na gwene mpanda gu vajinize kuzeva pave vashitemanya kuwishoya kwavo kuwa tanduva. ¹³ Na kunaika kujinyila kuyovelela kwa ukata. vene vanganyavo vanatimbila nyumba kwa nyumba. Ngaa kuti ga ukatape, ila ikaveje vang'wenyange na jinjilika indu vananji. Venevanganyao vanaveleketa indu ikapingwa vaiveleketa. ¹⁴ Kwa nneyo nne pungupinga vanavakongwe vangwendo valombwanje, vakolanje vana, vajimililanje nyumba yavonji, kwenkupinga lishetani unapate lilanga lyakushitakia kwa ajili ja tende shambi. ¹⁵ Pava ligongo vananjivo vashikuntende ushilanga lishetani. ¹⁶ Ivaga apali jwankongwa akwete vanavakongwe vawililwenje, vai avaja ngutilanje, ili likanisa likombole kujangutila vevata na ashimbujevao. ¹⁷ Bai vakongopa voe vatawalanga ukoto vale vavalanganywa kuti vanapuganga pavili, hasa vevala vakwitumanga na kujiganya lilove lya Nnungu. ¹⁸ Pava majandiko puga lugula, "nnantave kang'wa ng'ombe alipokola lalya", na "akamula liengo anapinjikwa nshahala gwake." ¹⁹ Unaposhele malove ga ankongopa gwangali mashaidi vavili au vatatu. ²⁰ Gwakanyanje valevile nje mmujo mwa vandu voepana vaigelenje va shiva jogopanje. ²¹ Nakulajila kwa ushondalesheo mmujo je Annungu, na mmujo Kristo Yesu,na ashitumetume na vataule, kuti ugagoye gegano malaji gano gwengali kubaguakokoe, na unatenda shindu shoshoe kwa ajinile. ²² Unammishile makonomundu joJoe jula shangu shangu. unashiliki shambi shika mundu juna. Puipinjikwa kuigoya gunnyene uve ugwa mbona. ²³ Ikapingwa upalile mashijika. Badaka jake, upalile ukana kashoko kwa jaili lipitui malwela gekoja lelo na lelo. ²⁵ Yambi ya vandu vana inamanyika kwa vomeka, na inakwalongolelanga kuhukumulwa. Ikavaje vana yambi yaonji mwikukagula nnyama baadae. ²⁴ Nnapeyo peyo na maengo gana mbona gamanyika kwa kugavona, Ikavaje lata gana gakaiiya.

Chapter 6

¹ Kwa nneyo voe valiginginji pai pa nira malinga vatumwa vanjinganje ashimbuje vao kama vandu vya lunda hili lya Nnunu linatukanwe. ² Bhatumwa vakwetenje vakulugwa vao, wanatenoaje bwinya kwa nneyo, veneo ashambawonji badala jake watendaje maengo ga zaidi, kwa meyo vakulugwanji abhajangutilanga maengo ghao na veneo kulupalila pamo. Jiganya kulunguya mambo gowe. ³ Mwanaga mundu alungulila majigano gangalimana na akajiganya mafundisho ga Nnunu jwenejo genego malove ga akulungwa vetu A Yesu Kristo, penepo vakaliposhenja malove ga ulejelo. ⁴ Jwene mundujo akwete kunema na akamanya shindu, badala jake ashikola ngomo na kulumbana kwa malove ngeneyo malove ganakola wivu wa Nngomo na ndukamo na ikuwo ya nyata. ⁵ Mpwai gwa lelo na lelo gwavanduji vaanganikenje lunda na kuleka kaje kweli ja Nnunu vanaganishianga kutiulejelo ukonjole mpanda gwapata njuluko ya hindu.

⁶ Nnaino ukonjolo na togolela na pataa. ⁷ Kwa nneyo twangaika na shindu shoshoe pashirambo, wala nngajila shoshoe pashitambo. ⁸ Badala jake tutogolele shaliya na nnguo hao wapinganga njutuko. ⁹ Lelo veneo wapinganga juloko ya hinduya shuluka, kugwa na nkulingwa na mtego. Kugwa kwa nlenje gwinjita na titimila. ¹⁰ Maanagake kupinga ipanje shiumilo shangwa vandunji wapinganga mimbiya vashimbumbukanga na ngulupai na vashikwijokanga asheyenea na kutenguka. ¹¹ Lakinimwe mundu jwa Nnunu mtushe mambo goe ga shilenje na nngagule unguja, ushelejelo, kulupalika, kupinga, kuipililila na shininu. ¹² Nkomanje ngondo jakonja ja ngulupalilo, nkamule gumi ngwangali mpelo kuchemelenjwe kwa nnejo uchoyanje ngogotelo kwa shindu shilicho shambone. ¹³ Gunakukamuya malajilo mmoja mwa Nnunu, aumia hindi yoe kutama mmujo mwa Yesu Kristo, shivaveleketi kweli kwa pontio pilato. ¹⁴ Nkamulanje jene malajilo pangali woga hadi kuika kwa a Yesu Kristo phetu. Anungu shivathibitisha kuika kwa malanga ga mbone, akwetemboka mashiri jikape, kulungwa phatawala phakulongela. ¹⁵ Nnunu shalanguye kuika kwake malanga ga pwaa Nnunu. kujinulwa, mashirijikaa, Nkulungwa twatavala, vakulungwa valongolela. ¹⁶ Jikape phuphatama upelo shilanganya shatalika. Jakwapi mundu akombola wala jwakunola, kungwake fivelunda kombola ulajilo Amina. ¹⁷ Twalajilanje vanda bhakwete mbya pashilambo shii phananemanje wala kuhipuna mbya yaonji, wote kwelie, ngwenego gwangali gwaukaka badala jake vannolanje Nnunu akutupa mbya na hangala. ¹⁸ Twalughulile byatendaje mambo ga konju, wapanje mali ghashuluka na kuangala, wapanjanje bhando hindi yao. ¹⁹ Genevengo mpanda shibhahivilanje ndanduvo gamambo ghakonja vatamanganaje ndamo ya mbone. ²⁰ Timotheo kamulila shindi shimpatile, leka hindu yoe yangalimaana ya unami. ²¹ Vandu vhananji vhalughuyanga malove genega kwa nneyo kulunguya gene malove phashipe langu ngulupai, mboka na jibe na uwe.

2 Timothy

Chapter 1

¹ Paulo va tenga bha Yesu Kristo ga Ashipanganya, nneyopeyo ja kulama guli nkati mwa Kristo Yesu. ² Kwa Timosheo mwana jwa pingwa shikono mboka na ulele mpaka kwa Ashipanganya awawa na Ayesu Kristu vakulungwa bhetu. ³ Nngwashukulu Ashipanganya nngwa kwatendela nia mbuti vatendilenje ashawawa pukukumbushila mova kujuga kwangu shilo. ⁴ Muhi kulokolila kunola mme ngumbale kwinonyela nilikumbushila minyoi jawonji. ⁵ Punipa ngumbuywaga mbuti kulupalila iyene jitai jitemi kwa nakububhao Aloisi na amama bhangu ujumisi. Nikola ng'uu ng'ati ulale jene pujitama nkati jengu pene. ⁶ Lwene ligongo nakumbuya kukwiila shikono Nnunu jipalijo nngati mwenu pa mpanda gwa kuvishilwa mikono jangu, ⁷ Pava Ashipanganya bhagatupa nntima bhogo ikave mashili na aapa ulo. ⁸ Kwa nneyo nnaone onii nnkulungwa jwetu wala gwangune nnei Paulo nkutawa kupotekana kwa lilove lya shipanganya mbuti mashili ga Nnunu. ⁹ Ashipanganya bhatujokwele lwe kutulaga kujitika ukonjelo vangatenda nnei malinga liyengo lyetu malinga mboka mipaigojawo bhayene kwa tuleshele mambo ga Kristo Ayesu vakanave tanduva. ¹⁰ Ikaveje nneyo utapulo gwa Ashipanganya uunukulilwe kwa kwiya kwa vatapula vetu Akristu Yesu. Aklishtu ndio vapeshiye malilo na kwiyanago kulama kwa ngali mpelo kwa lumuli lwa malove ga Ashipanganya. ¹¹ Kwa lyene ligongo njikwagulwa kubha muhuli, jwa ntenga na jwa jiganya. ¹² Kwa ligongo na pwetekwa kwa nneyo ngaonela oni pava naamanyi venevo vunaamini. Ngete hakika kuti venevo vamanyi kushivika sheshila shinapele mpaka lyelila lyura. ¹³ Ukumbushile kulandanya shalamu sha aminika shiupi likene ukoposhele kwangune, pamo na kukulupalika na kupingana kuli nkati mwa Akristu Yesu. ¹⁴ Nngagoye ga mbone guvampele Ashipanganya kupitila mbumujwa

ulonjelo atama nkati jetu. ¹⁵ Unimanya kuti, bhowe vatamangana ku-Asia vashikunekanga. amu Nnikundi vapalinji Figelo na Hemogene. ¹⁶ Vakulungwa vajileshelele nyumba ja Onesiforo pava papajinji vashikunonyelanga na vangauonela oni rindondolo gwangu. ¹⁷ Badala jake, paliji ku-koma ashikunolea kwa mashiri na ambalile. ¹⁸ Nnungu avaliyee kupata shikono kukoposhela ku-gwao lyene lywa lila. Mbuti shanyangwite punaliji ku-Efeso, ugwe unimanya ukoto

Chapter 2

¹ Kwa nneyo ungwe mwanangu, utagwe mashili na mboka jili nkati mwa Kristo Yesu. ² Na indu mmbilikene nne na pamo na bhakong'ondela bhabhagwiji, N'gakamuye kubhandu bha kulupalika bhakombolanga kuvajiganyanga bhananji. ³ Mwilunde mmbondeko pamo na nne malinga nkulinda jwammbone jwa Akristo Yesu. ⁴ Jwakwa nkulindo akamulaliengo na malanga gogopego alikwilunda nniengo lina lya kawaida ndamo, Nkupinga bhabhajie bhakulungwa bhao. ⁵ Ibgaga mundu alumbanaga malinga jwa butuka, akapegwa upo ikabheje akakombola kagulila malajio. ⁶ Numbe puipinjikwa kuti nkulima atumbila kamula liengo abhe jwatai kugabhilwa mauno gake. ⁷ Nnganishie gungubheleketa pabha bhakulungwa shubhampe lunda lwa kugamanya geneko. ⁸ Mwanganishie Yesu Kristo bhalubheleko lwa Daudi bhene bhayushiye koposhela kwa bhawilenje. Nnei malinga ntenga gwangu gwa ngani jammbone. ⁹ Numbe kwa ligongo lya gwenego kunapote kwa nkali kutabha mindondolo malinga nkulebha. Ikabheje lilobhe lya kannungu likatabha na mindondolo. ¹⁰ Kwa nneyo ngunakakatimilila mboteko yowe kwa ligongo lya bhandu bhaagulwenje na Nnungu nkupinga kuti na bhaloanji bhapatanje mtapulo guli nkati mwa Yesu Kristo pamo na ukunjelo gwa pitipiti. ¹¹ Ngwene ubheleketi gu gwa ngangakatima Ibhaga tushibha pamo na bhene, numbe tushitushitame pamo na bhene. ¹² Monaga tuikakati milaga, shutubhe na ukulungwa pamo na bhenebho, ibhaga twakana ga bhenebho, na bhalabho shubhatukane uwe. ¹³ Ibhaga tukabha tubha kulupalika, bhenebho shubhai gale kubha bhakulupalika, pabha bhakaikana bhaene. ¹⁴ Nnonjeye kubhakumbuyangayene induyo, kubhakalipilanga bhalekanje kupwatanga kwa ligongo lya malove, pava shakwa shapwaa, pabha kwagenega kupali kuovyiya kubha pilikananga. ¹⁵ Ntumbilile kuilanguya kuti nchingwa na Nnungu kuti mmakamula maengo angali ligongo lya inginikwa, nnunguye lilobhe lya kweli kwa ukoto. ¹⁶ Mwitukuye na malumbano ga shilambo, galongoya ilebho ya kajekaje. ¹⁷ Malumbano gabhonji ganajenela, malinga libhanga ndonde munikumbi gwa Ahimenayo na Afileto. ¹⁸ Bhenebha ni bhandunji bhalingalinji kweli, bhanalugulanga kuti kukoposhele kuyuywa kwa wawilenje. Bhanatendeuyanga ngulupai ya bhandu bhananji. ¹⁹ Nkalinaeyo, ndandubho ya shimilika ya Annungu gujimi gwa unguja gu, kuti bhakulungwa bhabhamanyi bhalibhabho, na jojowe alitaya lina lya Bhakulungwa aleshe ilebho. ²⁰ Kunyumba jikwete indu ya igwiji, ngabha kuti ishipagwa indu ya dhahabu na shapa pe. Ikabheje ishapagwa indu ya mikongo na lilongo. Indu ina kwa lilongo lya kamulila liengo lya topela na ina liengo lyangatapela. ²¹ Ibhaga mundu aikonjelelaga nnene kushoka kuindu yangali lunda, bhenebho ni shindu shatopela, numbe bhashiangulwa bhakwapwaa Bhakulungwa bhashibhikwa kwa liengo lyambone. ²² Mwibhutukanje ilokoli ya ukwendo hakuno nnikagulanga unguja, ngulupai, kupingwa na ulele gwa pamo na bhakushemanga jwa Nkulungwa kwa ntima gwa mmbone. ²³ Ikabheje nkane indu ya ugulumba na ibhuyo ya mbenji na pabha nnimanya shimeleye mpwai. ²⁴ Katumetume jwa Bhakulungwa akapinjikwa kupwata, ikabheje shapinjikwa abhejwa tindibhala na bhandu bhowe na akombola kujiganya nakuikakatimiliya. ²⁵ Shapinjikwa abhajiganyanje kwa tindibhala kwa bhakukananga. Pana Nnungu shabhapanganje ntima gwa kuipeta kwa kujimanya kweli. ²⁶ Bhakombolanje pata lumanyo kabhili na kuepuya na ngonji ya kanandenga ikabheje abhatolanje jwene kwa kubhapinganga kwabho.

Chapter 3

¹ Ikaveje mmanganya agano: kuti mobha gamwisho shibhe mobha gononopa. ² Kwaneyo bhandu shibhaigani shianje ashayene, bhapinganga mmbiya, bhakuilummmbilila, bhakwipu na bhakwetu mbenji, bhanga pilikana bhakulungwa bhao, bhangalanji Eja na ilebho. ³ Bhangali pingana gakweli, bhangapinganga tama kwa utopelo na jojowe, jwangomo, bhalambililanga, bhaka kombolanga kwihivila, mapyoyopyoto, vanga pingana konjo. ⁴ Shibhabha nganje bhatendeukanga, bhanaminji, bhakupinga asheyene nikwa libhalaangu. ⁵ Kwa palanga shibhone kananje bhaanngu, ikabheje shibhakananje mashili gao, mtamangane nje kwa talikangana na bhenevo. ⁶ Pabha bhananji bhashileu bhajinjilanga kuulongo gwabhandunatrkeya ashimama bhalenje, bhenebha ashimama abhagumbelenje shambi bhakujiganywa lindu yangali maana. ⁷ Ashimama kwijiganya mobhagowe, ikabhejen'gu bhakakombalanga kuhishila lunda lwa jejila kweli. ⁸ Malinga nneile yenena yambre bhajimingene kunyuma kwa Amussa. Kwa yene itendii bhakajiganya bha unami bhana jimangana kunyuma ja kweli bhandu bhaalibikenje riganio yaonji, bhaka kubalinji kulupalila. ⁹ Ikabheje bhaka kombolanga kwenda mbali kwaneyo ulenje gwao shuvishe pandwa kwa bhandu bhowo, malinga pwiyaliji abhala bhandu. ¹⁰ Ikabheje mmwe mkagwile malobhe gamkujinganya, itendi yangu, kupinga kwangu, kulupalila kwangu, ngatima jangu, kupinga kwangu na ngakatima jangu. ¹¹ Mboteko, imbatilene kwekula kwa Antiokia, Ikonja na Listra, yan'gingene ngakatima na mboteko. Nkulungwa bhanda pwile nayoweyo. ¹² Wawenji bhapingangatama pamo mobhagowe na Annungu na Kristo Yesu shibha patanje mboteko. ¹³ Bhandunji bha ilebho na vatembanga shibha alibianje bhananji, nabhene ashayene bhabha alibishe. ¹⁴ Ikabheje mmwe, n'tama kwa malobhe gumulijigrnye na kulupalila kabisa kwaneyommangi kwijiganyye kukeni. ¹⁵ Mmanyi toka gwana gwenu mwagamanyi majandikoga utakanyolo, genega gana pwaa taga lunda na kupa mundu mtapulo gwampanda gwa kulupalila katika Kristo Yesu. ¹⁶ Kila lijandiko lishivikwa mbumu ya Nnunu lina pwaa nkujiganywa na likwete kupata, kwatekeya, kumtendeuya aleshe shambi na kunjiganya ni pata unguja. ¹⁷ Bainne yo mundu jwa Annungu, ave jwa timalishe, apengwe yowe ilatende kila liengo lwa mbone.

Chapter 4

¹ Ngunakumpa malajilo gatopea mmujo ji ka Nnungu na ka Krisho Yesu, ashukaukumule bhabhakoto na bhuwilenje, na ligongo lya unukulwa na ukulungwa gwalolo. ² Nnunguyanje malobhe. Gabho mmanganje tayari kwa malenga gapwaa na ganga pwaa, mwalungulianje bhandunji yambiyabhonji, nkapilanje nchie kwa kwikakatimila na jiganywa. ³ Pabha shingaishe malangu ga bhandu nngatolelana majiganyo ga kweli. Badala jakwe shibhailolesheyanye malanga na nokoli yabhonji kwa nnei makutu gabhonji shiganyeng'eleye. ⁴ Shibhalekanje nilikanila kujiganywa ya bhone ni tendebhushila ndango. ⁵ Ikabheje mmwe mmakulupalila muindu yowe na kwi kakatimilaga topa mtende liengo lya lunguya timiliya liengo lyenu. ⁶ Kwa nneyo naishile pa kushulwa malanga gangu ga jabhula gaishile. ⁷ Njikomalila ungiyeamwanje nniumaliye ngamulile ngulupaye. ⁸ Hupolja ungujea njibhishilwa kwa liligongo lyangu ambapo bhakulungwa bhaukulumula kwa unguja shibhambe lyubha lina. Ngabha kwa ngunepe na kwa mmowe mkulindililanga kwa hamu kubhonekana kwabho. ⁹ Utumandume uishe shangu. ¹⁰ Pabha Dama ashineka. Anakushipanga shilambo na nnaino apite ku Thesalonike, Kreseni ashikwenda kugalilaya na kutilo ashikwenda ku Dalmatia. ¹¹ Luka pe ndo apali na nnei. Umtole Marko ujie najo pabha jwenejo ndo kajekaje atemi ukoto. ¹² Njikumtuma Tkiko ku Efeso. ¹³ Lyehia likoti linalashile ku Troa kwa Karpo, pushuishepo jigala, pamo nna yeila itabu ya mapendeila. ¹⁴ Alekizanda lyayana itale ashikutendela yambi yaigwinji, bhakulungwa shibhanimpe kulingana na ikubhoyakwe. ¹⁵ Na ugwe gunjohope pabha ashikukana kaje malobhe gangu. ¹⁶ Katika mashenga gangu ga ntai jwakwani jojowe ajinui pamo na nnei badala jake kila munda ahikuneka. Ashipanganya bhanammalanganishianje magambo. ¹⁷ Na bhakulungwa pubhajimi pa na nnei, bhalindaga mashili ili kupitila kwangu nnei ili malobhe gabheleketwa bhashilambo bhanilikananje nitila nnei. Njikukombolwa nkang'wa ja imba. ¹⁸ Bhakulungwa shibhandakuye na iteneli ya ilebho na ndapula kwa ligongo lya ukulungwa gwabho, gwa kuliunde piti piti. Kaje. ¹⁹ Munkomayanje Priska, Akila na nyumba jika onesforo. ²⁰ Erasto kwaigele kukorintho, lakini Trifimo kunanneshile kumilelo alilwala. ²¹ Ntumbile katika kabla ja shipwepwe. Eubulo anakunjumushia, na ka Pude, Lino, Claudia na ashipwakebhewe. ²² Nnungu abhe na mbumu yenunji yowe. Neema.

Philemon

Chapter 1

¹ A-Paulo, atawilwe gwa A-Krishito Yesu, na mpwangwa wetu Timotheo kuka A-Filemon, mmbuga n'njetu na akamula liengo pamo na uwe, ² na kuka Afia nnumbu gwetu, na kuka Arkipash ashikali n'njetu, na kwa likanisha lyelila liimana ku ngwako. ³ Shikono shive kun'ngwenunji na ulele ukopoka kwa An'nungu Atati vetu na kwa Akulungwa A-Yesu Kilishito. ⁴ Makati gowe nakwashukulu. Ashipanganya nakun'nugula nkuijuga kwangu. ⁵ Mbilikene kupinga na kulupalila kumninago kwa Akulungwa A-Yesu na kwa ajili ya vajitishia vowe. ⁶ Ngunajuga kuti kukamulana kwa kulupalil kwenunji kuve kwam'mbone katika umanyililo gwa kila lya m'mbone lili pakati jetu mwa-Kilishito. ⁷ Pava njiva na kwinonyela na kwitimalika kwa ligongo lya kupinga kwenu, kwa ligondo mitimaja vajitishia njishiva jinapoyamboyw na mmwe, apwanga. ⁸ Kwa nneyo hata ngwete kuiminisha kowe mu A-kilishito kun'ng'amulu mwe kutenda sheshila shinlaukombola tenda, ⁹ ikave kwa ligongo lya kupinga, badala jake nakunshondeleshea nne, Paulo nili nkongopa na nnaino njitawa kwa ajili ya Kilishito Yesu. ¹⁰ Nakushondeleshea kwa ajili yika mwanangu Oneshimo, junimmeleshe mu tawa kwangu. ¹¹ Pava gwa ntai jwanga mpwa, ikaneje nnaino anakumpuwaa mmwe na nne. ¹² Nyikuintuma jwenejo ali jwa ntima gwa ngu kabisaa. ¹³ Punapinjile alepeshe na nne ili andumishi le badala jenu, makati nili nkutawa kwa ajili ja habali ja m'mbone. ¹⁴ Ikave ngapinjileje kutenda lyolyowe lila gwangali luhusa jenu. Natendile nnei ili kuti lyolyowe lyam'mbone, lina tendeshe kwa ligongo nashikummanishia ila kwa ligongo mwashikupinga m'mayene kulitenda. ¹⁵ Pana ni ligongo ashikuepukwa na m'mwe kwa makati, shiyaliiji nneyo ili mmanganje pamo gwa ngali mpelo. ¹⁶ Ili kuti anave kavili ntumwa, ikave jwam'mbone kaje kupunda ntumwa, malinga m'pwanga jwapingwa, hasa kua nne, na kwa punda kaje kun'ngwako, n'chiilu na mu vakulungwa. ¹⁷ Na nneyo kama n'nandolela nne na jwa yitishia, mwaposhele malinga shimwapingaga mboshela nne. ¹⁸ Ikave ivaga alevaga kwa lya lyowe, au nnakwalonga shindu shoshowe, nnonja nne shene shindu sho. ¹⁹ Nne Paulo, ngunajandika kwa nkono gwangu na mwene nne shinirinipe. Ngakunnugulila kuti na kurinonga maisha genu kaje. ²⁰ Naam mpwanga, leka mbate kwinonyela kwa Vakulungwa kun'ngwako: ntima gwangu gwinonyele mu A-Kilishito. ²¹ Mbaga na kukulupalila kuhusu yitishia

kwako, nakujandishila nilimanya kuti shutende hata papunda pa nne ila pa shingukujuga. ²² Makati gogopego n'ng'andae shumba sha vajeni kwa ajili jangu, pava ngunakulupalila kupilila kujuga kwako nikuowe patome. ²³ Epafra, n'njangu atawilwe mu A-Kilishito Yesu anakukomaya, ²⁴ na kama shivatendaga A-Maliko, A-Alistaliko, A-Dema, A-Luka, vungukamula nagonji liengo. ²⁵ Shikono sha Akulungwa A-Yesu Kilishito shive pamo na mbumu yenu. Amina.

Hebrews

Chapter 1

¹ Makati gapitile gala ashipanganya vashikukunguluka na asha nkulondola mala ja jijinji na kwa namna ja jijinji.

² Lakini agano mova gano gutulinaga, ashipanganya vavelekete na uwe kupitila mwana gwao, jwene bashikummika ave jwalithi indu yowe, na jwene kupitila jwenejo nnapeila vashikugumba shilambo. ³

Mwanagwao ni mwanga gwanng'inio gwao, ikuo ya namna yake ya utai, na indu yowe kwa mashiri ga lilove lyao. Badaja nkono gwa nnilo gwa kwene kunani. ⁴ Vashiva va mmbone ashitumetume, malinga lina lili

lyambone kaje kuliko lina lyao. ⁵ Kwa nnayo ni kwa shitumetume gani vawaile kuveleketa, "Ugwe ni mwanangu, lelo njiva nang'inago?" Na kavili, "Shimme a ng'inagwe, na jwenejo shave mwanangu?" ⁶ Na kavili makati ashipanganya paajilenajo lielo lyao pashilambo, kuveleketa, "Ashitumerume bowe bha ashipanganya mamani vavabudu." ⁷ Kuhusu shitume tume vaveleketa, venevo vatenda ashitumetume vaokuti mbumu, na ntumwa jwao

kuva nndimi ya moto." ⁸ Ikave kuhusu Mwaana huveleketa, "Shitangu shenu sha enzi, Ashipanganya sha nngali mpeto na sha nngali mpelo. Imbo ja ukulungwa gwenu ni umbo ija haki. ⁹ Nchipinga haki na kutumbalila kutemangua kwa shaliya, kwa nneyo Ashipanganya venu, vashikumpakaya mauta ga unonjelo kuliko ajemunji."

¹⁰ Pene tukala, Akulungwa, mwavishula mshingi gwa dunia. ¹¹ Liunde ni liengo lya makono genu. Shishosha ikaveje mwe shinn'gendelee. Yowe shilendukanje malinga nguvo. ¹² Shimpindanye pindanya malinga likoti, na yeneyo shiibadilisha malinga nnguo. Ikaveje mwe mmalapevala, na yalaa yenu ikapela." ¹³ Ikaveja ni kwa shitumetume gwei Ashipanganya vavelekete makati gogowe, "Ntama ku nkono gwangu gwa mmlio mpaka pushinatendanje vaadui venu kuva shitengu sha makongoro genu?" ¹⁴ Buli, ashitumetume bhowenngava mbumu itumwilwe kwahudumianga na kwatumanga vevala vapinganga lisi uwokovu?

Chapter 2

¹ Kwa nneyo ni mamani tuvishe shilongolelo kaje kwa gagala gutugapilikene, shili kuti tunajie vikwa kwataliya nago. ² Kwa mana ivaga ngani jiveleketwe na ashitumetume ni alali, na kila kuleva na ungulu huposhela adhabu pe, ³ shitupate buli kuepukana ivaga tukanajali gwene wokofu gwa nkulungwa? –wokovu gwa komilwe mmbila gwantai na ashipanganya na kong'ondelwa kwa uwe na vevala vapilikenenje. ⁴ Ashipanganya nae vashikuukong'ondela kwa ishala, maajabu, na kwa itendi ikulungwammmbali mmbali, na kwa ngwaupa jika Mbumu Yaulonjelo ivagevenye landa na manong'a gavo vayene. ⁵ Ashipanganya vangashivika shilambo shikwia, shitukungulushia ngani jake, na ashitumetume. ⁶ Badala jake, mundu fulani ashikong'ondela mahali fulani aliveleketa, "Mundu ni gani, hata munkumbushile? Au mwana jwa ka mundu, mpaka munngoye?" ⁷ nchikuntenda mundu ave jwa nshoko kuliko ashitumetume; nchikwawasha litaji lya ng'inio na tindiala. (Nzingatie agano malove na nshikwavika panani pa liengo lya makono genu. "Gakwapi mmajandisho ga bukala.") ⁸ Nshirika kila shindu nng'ungu makongono genu." Kwa nneyo Ashipanganya vashivika kila shindu kuka mundu. Vangaleka shindu shoshowe pangali mundu. Lakini nnaino tukakushiona kila shindu shilivanaka mundu. ⁹ Hata nneyo, tunakummona atendilwe kwa muda pai kuliko ashitumetume—Yesu, valinji, kwa ligongo lya mboteko na kuwa kwao, vashiwashwa litaji lya nng'inio na tindivala. Nnayo nnaino kwa shikono sha Ashipanganya, A-Yesu vashipaya kuwa kwa ajili ya kila mundu. ¹⁰ Yaliji shahii kuti Ashipanganya kwa ligongo kila shindu shipali kwa ajili jao na kwa venevo, vashikupingwa kwianaonji vana va vajinji ku nng'inio, na kuti vashikupinjikwa kwatenda valongolela ku wokofu gwao kuva vakamilifu kupitila mboteko yao. ¹¹ Kwa mana vowe vavili jwejula avikwa wakifu na vevala vavikwanga wakifu, towe vakopokangana n-shipinga shimo, Ashipangaya. Kwa lyelino ligongo jwejula akwavikanga wakifu kwa Ashipanganya vakakola oni kwa shemanga ashapwanga. ¹² Akuti, "Shing'ombe mbila lina lyako kwa ashapwanga, shinyimbe kuhusu mmwe gwashoshela pa lugwinjili." ¹³ Kavili vanaveleketa, "Shing'amini katika venevo." Na kavili, "Nnole, pepano nili na vanashe vambe Ashipanganya." ¹⁴ Kwa nneyo, kwava vana va Ashipanganya towe vanashilikingishiilu na minyai, nnepeyo A-Yesu vashiliki indu ila peila, ili kuti kupitilashiwa vakombola kwatokomaya vevala vangali na dalaka pa shiwa yaani nandenga. ¹⁵ Yalinji nnei ili vaavikanja hulu towenji valinji kupiti bhogha gwa shiwa vashikutamangana maisha gaonjigowe mu-utumwa. ¹⁶ Kwa akika ngava ashitumetume akwajangutanga. Badala jake, anakwanjangutanga shipingasha Aabrahamu. ¹⁷ Kwa nneyo puyaliji mamanishi venevo vave malinga ashapwangwa vaka katika mipanda jowe, ili vakombole kuva vavishida vakulungwa vapundile vakwete shia na vaaminika kwa indu ya Ashipanganya, ni kuti vave na uwezo gwa shoya msamaha kwa yambi ya vandu. ¹⁸ Kwa ligongo A-Yesu vayene vashipotekwa, na kulingwa, vali na uwezo gwa kuvajangutanga vevala valingwanga.

Chapter 3

¹ Kwa nneyo ashapwanga nkonjilenje, mmashirikinji nchemo gwa kulunnde, mwaganishie A-Yesu, jwa ntenga na nkuvishila nkulungwa jwa kujitishia kwetu. ² Valiji vaaminika kwa Ashipanganya vaagwile, maliga A-Musha valiji vaaminika na kavili nnyumba jowe ja Ashipanganya. ³ Pava A-Yesu vashivavalanganywa kuva na lunda lwa lujinji kuliko lwalinalo A-Musha, kwa ligongo vevala vashenga nyumba vashivalanganywa kuva na lunda lwa lujinji kuliko nyumba jiyene. ⁴ Pakuva kila nyumba hushengwaga na kamundu fulani, ikaveje vevala vashenga kila shindu ni Ashipanganya. ⁵ Nakwalumbilila A-Musha valijivaaminiwa malinga ntumwa nnyumba jowe ja Ashipanganya, valitaya ushuhuda gwa itendi ipingaveleketwa makati gakwiya. ⁶ Ikave Kilishitu ni Mwanashe mu ujimutilo gwa nyumba ja Ashipanganya. Uwe ni nyumba jao ivaga tukamulilaga shangu mu kuiamini na fahali kuimini. ⁷ Kwa nneyo, ni malinga Mbumu ja nawe paveleketa lelo ivaga shimpilikane lilove lyake, ⁸ Nnautende ntima gwenu kuva gwa nonopa malinga guka Isilaheli guvatendilenje mu ungulu, mu makati ga - alingwanga kuanga. ⁹ Agano makati gano galinji makati ga ashatali venunji vashikundanga ungulu kwa kuminga na makati, kwa yaka makumi ncheshe, vaiweni itendi yangu. ¹⁰ Kwa nneyo nanganonyelwa na shene shipinga. Naveleketa, 'Vanaovanga kila mala muntima jaonji, vakakujimanyanga mipanda jangu. ¹¹ Ni malinga shinalumbile m'mbwinya jangu: vakaujinjila unonyelo gwangu." ¹² Mmanganje mmaangalia, ashapwanga nnei kuti unajiepagwa ntima gwa ungulu gwa nngaamini nkati jemunji, ntima upinga kwenda kwa taliya na Ashipanganya vali vavakoto. ¹³ Badala jake ntashiananje kila lyuva kila jumo na kanjake, ili kila ishema gwa lelo mpinganje, ili kwamba jumo nkati jenunji anatendwe kuva jwa nonopa kwa unami gwa shambi. ¹⁴ Kwa nneyo tushiva vashiliki va A-Kilisto ivaga shitukamulane na ukong'ondelo gwa mashili mu valao gwaumila utai hadi kumpelo. ¹⁵ Kwa lyelino liveleketwe, "Lelo ivaga shimpilikananje lilove lyao nnajitendanje mitima jenunji kuva ja nonopa, mali na Vaislaeli shivatendilenje makati ga ungulu." ¹⁶ Ni ashigani venevo vaapilikenenje Ashipanganya na kutenda ungulu? Vanga vanganga vevala voveyi valinji A-Musha valongolele kwaumila Misri? ¹⁷ Na ashigani Ashipanganya valiji vatumbalileje kwa yaka makumi n'cheshe? Ngava na vevala vatendile njeshambi, valinji iilu yaonji imalile yashikugonekua kuanga? ¹⁸ Ni ashigani vaalumbile Ashipanganya kutivakajinjilangananga nnilaa, jao ikave vevale valinji va kwajitishila valao? ¹⁹ Tunalola kuti vangakombolanga kujinjila nnilaa lyao kwa ligongo lya gwangali amini.

Chapter 4

¹ Kwa nneyo, tunapinjikwa tuve ntime ndende ili kuti nkati jenunji anapagwe wala jumo ashaonekane kulepela kuishila ulumbilo gwa endelea gwa ajinjila mu upumulilo gwa Ashipanganya. ² Kwani tushiva na ngani ja mmbona jihusu upumulilo gwa Ashipanganya ugombile mmbila kunngwetu malinga Vaislaeli yalinayonji, ikave jene ngani jo jangajangutanga vevala valiji vapilikenenje gwangali kulumbikanya kukulupalila kwa lyenelo. ³ Kwa uwe, tuli tukulupalile uwe ndio nkati jetu tulingajinjila mu lyelila lipumulilo, Malinga shiveleketwa, "Malinga punumbile kwa mbwinya jangu, Vakajinjilanga mu lipumulilo lyangu." Vashikuveleketa ili, nkali maengo gowe guvaeleye yaliji ikamilishe tangu ntani gwa shilambo. ⁴ Kwani vavelekete sehemu fulani kuusu lyuva lya saba, "Ashipanganya vashikupumulila lyuva lya saba mu gowe guvagalendile." ⁵ Kavili vavelekele, "Vakajinjilanga nnilipumulilo lyangu." ⁶ Kwa lyene ligongo lya tangu lipumulilo lya Ashipanganya bado ni akiba kwa ajili ja baadhi kujinjila, na tangu Vaislaeli vavajingi vapilikenenje ngani ja mmbona kuhusu lipumulila lyao vangajingilangana kwa ligongo lya ngatii, ⁷ Ashipanganya vashikuvika kavili lyuva fulani, jishemwanga "Lelo." Venevo vashikujenjeshea lyene lyuva li puvaakungulwishe kupitila A-Daud, kuti vavelekete kwa muda gwa njinji baada ja gaveleketwe ntai, "Nelo kamampilikanangaga lilove lyake, nnajitendanje mitima jenunji kuvajanonopa." ⁸ Kwani malinga ashikwapanganga lipumulilo, Ashipanganya vapanataye ga moga gana. ⁹ Kwa nneyo bado jipali Sabato ja upumulilo jilepeywe kwa ajili ja vandu va Ashipanganya. ¹⁰ Pava ajinjila nnipumulilo lya Ashipanganya jwenejo nnyene nnepeila apumulile gwaumila mwitendi yake, malinga Ashipanganya shivateile mwa valao. ¹¹ Kwa nneyo tuvanganje na amu ja jinjila nni lyelila lipumulilo, ili kuti anapagwe apinga kugwa nni aina ja uasi guvatendilenje. ¹² Kwa mana lilove lya Ashipanganya lili lyalikoto na likweta mashili na linatema kuliko upanga gogowe ukwete tema kuwili. Na linaoma mpaka kuishila gavanya ghumii, na iungo na mauta gali nkati jake. Na likweta manya ng'aniyo ya ntime na nia jake. ¹³ .Shakwa shigumbwile shiishiye pa meyo ga Ashipanganya. Ikaveje, kila shindu ni dhahili na wazi mmayo ga jumo alimamanishwa kushoya hesabu. ¹⁴ Badae kuva na nkuvishila nkulungwa ajinjile kuliunda, A-Yeshu mwana jwa Ashipanganya, kwa kuitimalika tukumulile ng'anio yetu. ¹⁵ Pava twangali na nkuvishila nkulungwa ali akakombola kupilikanila shia kwa ajili ja tokomala kwetu, lakini jwene alikwa namna jowe ashiva jwa lingwa malinga uwe, ikaveje venevo vali vangali shambi. ¹⁶ Na tuishe kwa kuimanisha ku shitengu sha ukulungwa shashikono, ili kuti tuposhele leshelwa na kupata shikono sha kutujangutila makati gapinjikwa.

Chapter 5

¹ Kwani kila nkuvishila nkulungwa, aagwile pakati pa vandunji, ashiagulwa kujima badala jaonyi pakati indu ilundana na Ashipanganya, ili vakombole kuumya kwa pamo ngwanpa na mbembei kwa ajili ja shambi. ² Vanakombola kuitendakanya kwa vashinunu na vasinganyi na va mitau pava valao vayene kavili vashitimbililwa na kujunda. ³ Kwa ligongo lya lyelino, vakwele wajibu gwa kuumya sadaka kwa ajili ya yambi yao malinga shivatenda kwa yambi ya vandu. ⁴ Jwakwa mundu akwitindivala kwa ajili jao vayene, ikaveje badala jake, kumananishiwa kushema na Ashipanganya, malinga uvalinji A-Aluni. ⁵ Nkali A-Klistu vangaitindiva vayene kwa kuitenda vayene kuti nkuvishila nkulungwa. Badala jake, Ashipanganya vashikuvatashia, mwe ni mmanangu lelo njiva na nng'inagwenu." ⁶ Ni malinga shivataya halafu mahali panamwe ni nkuvishila gwa gali mpelo, badaja mfumo gwa Melkisedek." ⁷ Makati ga shipindi shao nchiilu, vashivashikujuga nakwajujilanga, vashikwajuga Ashipanganya kwatepula nchililo. Kwa ligongo lya kwitimalika kwao kwa Ashipanganya, vashikwapilikana. ⁸ Ili kuti valiji mwana vashikwijiganya kupilikanishi kwa mambo gapoteshe. ⁹ Vashikukamilishia na kwa gwene mpanda gu vashikutendeka kwa kila mundu akwaamini kuva ligongo lya tapulo gwa ngali mpelo, ¹⁰ kwa kunyenyeendwa na Ashipanganya malinga nkuvishila Nkulungwa baada ja zamu ja A-Melikizedeki. ¹¹ Tuli na ga majinyi gaveleketa gakwausu A-Yeshu, ikaveje kunonopa kuntashianga pava mmanganyanji mmakata va pili kanishianga. ¹² Ikaveje gweguno muda guno mwashikupingangwa mmanganje mmajiganya, bado gupali umamanishio gwa mundu kunnjiganyanga majiganyo ga ntai ga kanuni ya lilove lya Ashipanganya. ¹³ Nnapingangwa mavele na ngava shalya sha nonopa. Pava jojowe apapila mavele pe jwangaijo velela shalamusha haki pava bado ali mwana. ¹⁴ Kwa upande guna, shalya shanonopa ni sha vanangulungwa, vevala vali kwa ligongo lya kuyovelela kwaonji mutofauticha haki na ungulu vashiyiganywanga kumanya lyambone na ungulu.

Chapter 6

¹ Kwa nnayo, tuleleaga shitwijiganye gwantai kuhusu shalamu ja A-Kilishto, inakutubidi kuva na kutumbila gwaelekea ku-komala, tunavishe kavili mijimililo ja majiganyo ga ubatizo, na kuvavishilanga makono, kuyuka kwa maleheu na hukumu ja gwangali mpeto, ² wala mijimililo ja majiganyo ga ubatizo, na kuvavishilanga makono, kuyuka kwa malehemu na hukumu ja gwangali mpelo. ³ Na shitu tende nnei ivaga Ashipaganya vatuluhusuji. ⁴ Pava ikawezekana kwa vevala valiji vapatile nje nulu gwantai, valinji vapashienje mashili ga kuliunde, na kutendeka kuva shijau sha Mbumu ja Ulonjeto, ⁵ na valiji vapashienje kukonja kwa lilove lya Ashipanganya na kwa mashili ga makati gakwia, ⁶ na kisha guvagwilenje - kila kombolekana kwa ujanaonji kavili kwa toba. Nnei ni kwa ligongo vashikwasulubisha Amwanagwe Ashipanganya kwa mala ja vili nng'aniyo jaonji, valikwatenda kuti shikelelo sha mimbenga pa vandunji. ⁷ Pava alizi jiposhela ula jinya mala kwa mala pantundu jake, na jishoyaga mazao muhimu kwa vene vatendilenje liengo ualizi, huposhela balaka jishoka kwa Ashipanganya. ⁸ Lakini ivagakuogolamiva na likonde, jangali kavili thamani na jili mu- hatali ja laaniwa. Muisho gwake ni kuteketeywa. ⁹ Ikanave tunakungulushila nnei, mbwiga jwa manong'a tunatekeywa na gambonna gakunnng'usunji mmanganyanji na gahusu ntapulo. ¹⁰ Pava Ashipanganya nngava vaakwa hata valivalile maengo genu na kwa manong'a gunnanguyenje kwa ajili ja lina lyao, pa lyeino mwashikwatumishila vaamininji na bado nni nkwtatumishila. ¹¹ Ni tunapinga kujekaje kuti kila jumo jenunji akombole kulanguya bidii jila pe jila mpaka ku mwisho kwa uhakika na ujasiri. ¹² Tukapinga mmanganje mmakata, ikaveje mmanganje mmakwa kagolanga vevala varithi va ahadi ligongo lya kulupalila na ngakatima. ¹³ Kwa mana Ashipanganya puvapele A-Abrahamu ahadi, vashinkulumbilila kwa nafsi jao, pakuva vakanahumbile kwa jojowe juna jojowe ali jwa nkulungwa kuliko vene. ¹⁴ Alisema, "Hakika nitakubariki, na nitauongeza uzao wako zaidi." ¹⁵ Kwa gwene mpanda gu, Abrahamu vashikuposhela sheshila shivaahidiwe baada ja lindilila kwa kuitimalika. ¹⁶ Mana vandunji hulumbila kwa valao vali vakulungwa kuliko valao, na kunngwaonji mpelo kwa mashindano gowe ni ulumbililo kwa kugahakikisha. ¹⁷ Makati Ashipanganya puvaamwie kulangula kwa uwazi kaje kwa varithinji va ahadi ligongo lyake lyambone lyangali badilika, vashikulithibitisha kwa lumba. ¹⁸ Vashinkutenda nneyo ili indu ivili ikakombola badilika, pene katika yenyo Ashipanganya vakakombola kuveleketa unami, uwe tubutushile hifadhi tupate kutaguamtima kukamishila kwa mashili tumani livishilwe mmujo jwetu. ¹⁹ Tukwete kuiamanisha akumalinga nanga imara na ja kulupalila na mbumu yetu, kuiaminisha kulikwajinjila sehemu ja nkati kunyuma kwa lipazia. ²⁰ A-Yeshu vashikujinjila jene sehemu jila malinga jwa longolela jwetu, baada ja tendeka nkuvishila jwa nkulungwa hata gwangali mpelo bada ja utaratibu gwa Amelikizedeki.

Chapter 7

¹ Puyaliji nnei A-Melikizedeki, nkulungwa jwa ku Salemu, Nkuvishila jwa Ashipanganya vali kunani, vaimene na Abrahamu valiujja kopoka kukwabulaganga vakulungwa na kuvabaliki. ² A-Abramu guvapele jimo ja likumi limo lya kila shindu shivaliyi vashiteshile. Lina lyao "Melkizedeki " mana gake" nkulungwa jwa haki na kavili" nkulungwa jwa Salemu" aliji nkulungwa jwa ulele." ³ Vangali atati, vangali akwave, vangali na vakwaveleka, vangali ntai gwa mova wala mpelo gwa maisha gao. Badala yake, vanalepeka kuva nkuvishila gwangali mpelo, malinga mwana jwa Ashipanganya. ⁴ Nnaino nkumbushile namna jwene mundu ju shali jwa nkulungwa kaje kaje. Vakutuveleka vetu A-abrahamu guvapele shimo sha likumi limo lya indu ya mbone waitolile kungondo. ⁵ Na kajakaje shipinga sha Walawi vaposhelenji ofisi ja kuvishila vashilavwanganga na amuli jaumilila kushelia kukundikanya jimo jaumilila limo kukopoka kwa vandunji, ambayo ni, kushoka kwa Waisilaeli ajaonji, pamo na kwamba veneanganyanji kavili, ni shipinga shiumila kwa Aabrahamu. ⁶ Ikave Melkizedeki, valinji ngava vashipinga kumila kwa Walawi, vashikuposhela jimo ja likumilimo kuuila kwa Abrahamu, na guvavaliki, veneva valinji na ahadi. ⁷ Penepo pakakanwa kuti mundu jwa nshoko hubalikiwa na mundu jwa nkulungwa. ⁸ Kwa lyelino lijambo mundu aposhela jimo na likumi limo shawe lyiwa limo, lakini kwa hiyo lijambo lina jumo aposhele jimo ja likumilimo kwa Ablahamu gwitashiwee malinga ali jwa nkoto. ⁹ Na namna ja kunguluka, Lawi ashikuposhela jimo ja likumi limo, kavili ashikulipa jimo jalikumi limo kwa Aablahamu, ¹⁰ kwa ligongo Lawi ashinkuva pakalipakati pa igunu ya ainagwe Aablahamu makati ga Melikisedeki paimenenji na Aablahamu. ¹¹ Nnaino kama utimililo gwa gwashikomboleka kuumilila ukuvishila gwa Lawi, (nneyo pajake vandu huposhela shaliya), kwaliji na lihitaji lyashi zaidi kwa nkuvishila juna kujinuka bada ja nnyambo gwa Melikisedeki, na ngava kushemwa baada ja mpanjililo gwa Aaluni? ¹² Kwa nneyo ukuvishila utendeuleaga, humamanishia shelia najo jitendeushe. ¹³ Kwa vamo valinji gene mamboga gashikoveleketwa kushipinga shina, kuhumilila kuvayene jwakwa atumishile kunchati. ¹⁴ Nnaino inamanyika kuti Vakulungwa vetu kuvakoposhele kushipinga sha Yuda, shipinga shalinji A-Musha vangashilungula kuhushu vakuvishila. ¹⁵ Na gegano gutu veleketi gano pangali nng'iyoy kaje ivaga nkuvishila juna shakoposhele jwa kwalanda Amelikizedeki. ¹⁶ Jwene nkuvishila jwa mpya nngava jumo aliji nkuvishila panani pa msingi gwa shelia ihusikana na luveleko luka mundu, lakini mu msingi gwa mashili ga maisha gakakombola kupindikuka. ¹⁷ Kwa nneyo majandiko ga nashuhudia kwahusu valao: "Mwe mankuvishila gwangali mpelo baada ga mnyambo gwa A-Melikizedeki." ¹⁸ Pava amuli jilongolesa jashikuvikwa kunyenje kwa ligongo jashi nkauyanja na jikapwailleje. ¹⁹ Nneyo shalia jangatenda shoshowe kwa ukamilisho. Ikave panshinkuva naujasili gwammbone kwa genego putukwaegejela Ashipanganya. ²⁰ Na gwene ujasiri gwa mmbone gu gwangakoposhela gwangali kukugulushia ulumbilo, kwa lyeneli vakuvishila vana vangajigala shilumbo shoshowe. ²¹ Lakini Ashipanganya vashinkujigala ululilo makati puvaveleketi kuhusu A-Yesu, "Vakuligwa vashilumbila na vatendeuya ng'aniyo yao." mwe ni vakuvishila gwangali mpelo." ²² Kwa lyelimo A-Yesu nnepeila vashikwila kuva dhamana ja lagana kukonjila. ²³ Kwa hakika, kuwa kunaivila vankuvishila kuvishila gwangali mpelo. Nnei ni kwa ligongo vapalinji vavishila va vajinji, jumo baada ja jikajuna. ²⁴ Ikave kwa ligongo A-Yesu vanapagwagwa ngali mpelo, kuvishila kwao kukatindiganyika. ²⁵ Kwa nneyo valao vanakombola kwautimililo kutimilia kwayokolanga vakwaegejelela Ashipanganya kupitila kunngwao, pava valao vanapagwa muda gowe kwa juga kwa ajili jaonji. ²⁶ Kwa nneyo A--nkuvishila vakulungwa va nneyi vanastaili kunngwetu. Vangali shambi, hatia, jwakonja, avishilwe jika kuumla kwa valinginyi na shambi, na vashiva kunani kuliko kuliunde(mbingu). ²⁷ Valao vakapinjileje, kulinganya na vavishila vanangulungwa, kushoya mbembe kila lyuva, ntai kwa shambi shoo vayene, na baadaye kwa yambi ya vandunji vatendile nneyi kamo kwa vowe, puvaishoshie vayene. ²⁸ Kwa sheliya huagulwa vandunji vangalinginji mashili kuva vavishilanga vana ngulungwa, lakini lilove lya lumbila, liishe baada ja sheliya, vashikunng'agula Mwana, atendilwe kuva jwatimilila gwangali mpelo.

Chapter 8

¹ Nnaino lituveleketa ni lyelino: tukwete nkuvishila jwanangulungwa atemi ku mkono gwa nnilo gwa shilengu sha enzi Kuliunde. ² Venevo ni amtumishi ku - mahali pa nkonjelo, lihema lya kweli lili livishilwe na Vakulungwa, nngava mundu jojowe jwa wa. ³ Kwa mana kila nkuvishila nkulungwa anavikwa kushoya manyengelo na mbembei; kwa nneyo inabidi kuva na shindu sha hoyo. ⁴ Lelo ivaga aKristo valiji panani shilambo venevo, vakanave vavishila vapunda pelenganya. Pava valinginji tayari vevala vashoshiyenje vipawa kulandanya na sheliya. ⁵ Vashikuhudumu shindu shalinji nakala na shiwali sha indu ya kuliunde, malinga A-Musha puvaonyile na ashipanganya makati pubapinjile kushenga lihema. "Nnole," Ashipanganya guvavelekete, "kuti nng'alaye kila shindu shilandane na miundo gunnangwiye kushitumbi". ⁶ Ikave nnaino A-Kilishitu vashiposhela huduma jammbone kaje kwa ligongo valao ni vapatanisha na liagano lyammbone, lili limalile kuimalishwa kwa ahadi ja mmbone. ⁷ Kwa nneyo ivaga ulumbilo gwa ntai ukanaveje na ulevyo, kwa nneyo kukanaveje na kupinjikwa kwa ulumbilo gwa vili. ⁸ Pava makati Ashipanganya puvakomelele kuleva kwa vandunji vashikuveleketa, "Nnole, moga ganakwiya, 'vanataya ulumbilo gwaambi pamo na nyumba ja Islaeli na nyumba ja aYuda. ⁹ Likava malinga lilumbilo guniutendile pamo na ashatati yaonji lyuva linaajamwilenje kwa nkono kwakumbiliya gwaumila shilambo sha ku Mishili. Pakuva vangaendeleanga mwulumbilo mwangu, na nne nangaajalinji kavili,'vanaveleketa Vakulungwa. ¹⁰ Pava lyelino ndio lilumbilo shindende kwa nyumba ya Ishilaeli baada ya gene mova go,' vanavelekela Vakulungwa. 'shimishe shaliya yangu nng'aniyo mwaonji, na shinijandisha mmitima jaonyi. Shimma Ashipanganya vaonji, na venevo shivavanganje vandu vangu. ¹¹ Vakajiganyananga kila jumo na jwa tome jwake, na kila jumo naka mpwaka, aliveleketa, "Mwamanye Vakulungwa," kwa nneyo vowenji shivamanyanje nne, gwaumila jwa nchoko mpaka jwa nkulungwa jwaonji. ¹² Kwa nneyo shinanguye leshelwa kwa itendi yaonji yangali haki, na ngaikumbushila yambi yaonji kavili." ¹³ Kwa kuveleketa "Yaambi," vashikuutenda ulumbilo gwa ntai kuva litapulende. Na lyenelyo livalikomile mmbila kuti litapulende lili tayali kwova.

Chapter 9

¹ Nnaino hata lilumbilo lya ntai lyaliji na sehemu ja ibada apano pashilambo na talatibu ya ibada. ² Pava ng'ema mwashikuva na kati jiandaliwe, kati ja palanga, pashikushemwa mahali pa ulonjelo. Pa lyene lieneo pashikuva na kinala cha shenje, meza na mikate ja languywa. ³ Na nnyuma ja lipazia pashikuva na kati jina, pashemwaga mahali pa ukonjelo kaje. ⁴ Mwashikuva na nchati gwa shahabu kwa tutumia ubani. Kavili lyashikupagwa lishanduko lya ulumbilo liyene lyalinji lishenjiwe kwa shahabu jika. Nkati jake lyashikupagwa libakuli lya shahbu likwete manna, imbo ja A-Aluni jimelele maamba na yeila mbao ya maganga ya ulumbilo. ⁵ Pantundu lishanduku lya ulumbilo yananu ya mashelafi ga nng'iniyo vashiunishilanga mapapiko gaonji mmujo mwa shitengu sha kulundanya, shili kwa nnaino tukakombola kutagulila kwa kina. ⁶ Bada ja yene indui kuva imalila andaliwa, vavishila kawaida kujinjila kukati ja palanga pa hema kuutenda huduma yaonji. ⁷ Ikaveje nkuvishila nkaulungwa kujinjila jinjala kati ya vili jikapa kamo kila shaka, na gwangali leka kutenda mbembe kwa ajili jao vayene, na kwa yambi ya vandunji ivatendilanje gwangali mele. ⁸ Mbumu ya ukonjelo anashuhudia kuti, mpanda gwa mahali pa ukonjelo kajakaje ukanave umukulwa kwa nneila jejila hema ja ntai bado jinajima. ⁹ Jeneji ni kielelezo sha gwene muda guno gwa nnaino. Inga yowe na mbembe inakopoywa nnaino ikakombola kamilisha ng'aniyo ya aabudu. ¹⁰ Ni yalya yang'wa jikapa ishikulundwanya mu namna ja nkumbo gwa vishila kwa kuigulula. Yowe yi ishinkuwa taratibu ya shiilu yalinji iandaliwe mpaka jiisha mmbila jaambijipinga vikwa mahali pake. ¹¹ A-Kilishitu vashikuika malinga nkuvishila jwa nkulungwa jwa mambo gammbona galiji gaishe kupitila ukulungwa kaje lili lyangatendwa na makono ga vandu, valinyinyi nngava vasheshino shilambo shigumbwile. ¹² Shiyalinjinngava kwa minyai ja mmbui na ntamba ikave kwa minyai jao vayene kuti A-Kilishitu vashikujinjila mahali pa ukonjelo kaje kaje kamo kwa kila jumo na kutuhakikishia kuleshelwa kwetu gwa ngali mpelo. ¹³ Ivaga kwa minyai ja mmbui na ng'ombe na kumishiwa kwa hulya mitamba katika venevo vangalinginji va mmbona vashikutengangwa kwa Ashipanganya na kutenda iihu yaonji yambone, ¹⁴ Bulinngava kajakaje minyai ja Akilishitu kupilila mbumu jwa ngali mpelo ashikwishoya nnyene gwangali mamanihiwa kwa Ashipanganya, kugulula tumbilila kwetu kuumilila itendi ya nyata kwatumishila Ashipanganya vali vavakoto? ¹⁵ Kwa lyene ligongo Akilishitu ni va ntenga va ulumbilo gwaambi. Nnaye ndio ligongo mauti jishikwalekanga huru vowenji valinginji va lilagano lya ntai kuumilila nmgambo lya yambi yaonji, kuti vowenji vashemilenjwe na Ashipanganya vakombolaje kuposhela malagano ga ulishi gwaonji gwa mpelo. ¹⁶ Kama lipali lilagano lina dumu, ni lazima kukong'ondelwa kwa shiwo shika jwejula mundu alitendila. ¹⁷ Pava lilagano linalaola na mashili mahali palaoposhela shiwo, kwa ligongo pangali mashili makati nnyene alitendile avaga jwa nkoto. ¹⁸ Nneyo hata nngava lyelila lilagano lyantai pulyaliji lishivikwa pangali minyai. ¹⁹ Makati A-Musha puvashoshiye kila liagisho lyashaliya kwa vandu vowenji, vashikutola minyai ja ng'ombe na mmbui, pamo na mashi shitambaa shanasha na nshapilo, na kwa mishiyanga ligombo liyene na vandu vowenji. ²⁰ Ni guvaveleketa, "Jejino ni minyai ja lilagano kuti Ashipanganya vashikumpanganga amuli kwenunji". ²¹ Kwa hali jila pejila, vashukumishia minyai pantundu hema na ikelelo yowe itumishe kwa liengo lya ukuvishila. ²² Na kulingana na shaliya, tome kila shindu shinatakata kwa minyai. Pangali jita minyai pangalilishelwa. ²³ Kwa nneyo yashikuva lashima kuti yalandnaa na indu ya kuliunde shaliti iukngwe kwajejino shadaka ja vannyama. Hata nneyo, indu ya kuliunde iyene ishikulashimika kuukangwa kwa shadaka jili ja mmbone kajakaje. ²⁴ Pava A-Kilishitu vangajinjinjala mahali pa ukonjelo kaje paeleywe na makono, pali pa landanywa na shindu shiyene. Badala jake vashikujinjila nniunde muyene, mahali pali nnaino vali kumayo kwa Ashipanganya kwa ajili yetu. ²⁵ Vangajinjila kwekula kwa ajili ja kuishoya shadaka kwa ajili jao mala kwa mala, malinga shivatenda ankuvishila vakulungwa, vene vajinjila mahali pa ukonjelo kajakaje shaka bada ja shaka pamo na minyai jika juna, ²⁶ malinga nneyo yashikuva kweli, bai ikaliji lashima gao kupotekwa papajinji kaja tangu uumililo gwa shilambi. Ikaveke nnaino ni kamo mpaka mpelo gwa Yuda vaiunukile kuishoya yambi kwa shadaka jao vayene. ²⁷ Malinga pwili kwa kila mundu kuwa kamo, na bada ja nneyo jinaishila hukumu, ²⁸ ni nneyo A-Kilishitu valao valinji vashoshiwe kamo kuishoya yambi ya vajinji, shivakopeshele gwa vili, nngava kwa ligongo lya kushugulishila yambi, ila kwa ntapulo gwa vevala valindililanga kwa kwitimalika.

Chapter 10

¹ Pava shalia ni shiwi sha indu ya mmbone ikwiyayo, nngava gegala gali ga kweli. Shalia nng'oo jikakombola kwakotopayanga vevala vanganya vakwavandishila Ashipanganya kwa mpanda gwa shadaka yila peila yaliji vakuvishila vashikuendeleanga kushoya shaka kwa shaka. ² Au pana yene shadakayo ikanakomboleshe kupela kushoyekwa? Kwa gwene nnyambogo vaabudunji, valingingi vaukengenjwe kamo, vakanakolanje na mang'amung'amu kaje ga shambi. ³ Ikaveje mwene nshadakamo upali nkushanyo gwa shambi yatendwaga shaka kwa shaka. ⁴ Pava ikakomboleka kwa minyai ja ng'ombe na mmbui kuishoya yambi. ⁵ Makati A-Kilishito puvaishe pashilambo, vashikuveleketa, "Mwangalokolilanga shadaka wa indu yashoywa, badala jake, mwashikualayanga shiilu kwa ajili jangu. ⁶ Mwangavanganga malimu mu indu yashoya yowe ya tiniwa au shadaka kwa ajili ja shamba. ⁷ Halafu njikuvalanga, "Nnole, apano ngunatenda manong'a genu, Ashipanganya, malinga pwijandishwe kumalanga nne nnigombo". ⁸ Vashikuveleketa malinga shiiveleketwe pene pantundu: "Mwangalokolilanga shadaka, matoleo, au shadaka ja timywa kwa ajili ja shambi, wala mwanga inonyela nkati jake" shadaka yaliji ikopweye kulingana na shaliya. ⁹ Halafu guvaveleketa, "Lola, nili apano kugatenda manong'a genu". Vashivika nnyenja itendi ili ya ukala kwa ajili ja kotopaya yeila yavili, manong'a gao kupitila kuishoya kwa shiilu sha A-Yeshu Kilishito kamo kwa makati gowe. ¹⁰ Katika talatibu yavili, tushipangwa kwa Ashipanganya kwa manong'a gao kupitila kuisho kwa shiilu sha A-Yeshu Kilishito kwa kamo makati gowe. ¹¹ Ni kweli kila nkuvishila anakolokoya huduma moga kwa moga, alivishila shadaka jila pejila, jili, kwa yoyowenn'oo ikanakombolesha kwipata yambi. ¹² Lakini baada ya Akilishito kuvishila shadaka kamo kwa yambi gwangali mpelo gowe, vashitama kunkono gwa nnilo gwa Ashipanganya, ¹³ valilindilila mpaka vangulu vao vataganjwe pai na kwatendanga shitengu kwa ajili ja makongono gao. ¹⁴ Pava kwa kuvishila kamo vashikwatengeneka gwangali mpelo vevala vaagulwenje kwa Ashipanganya. ¹⁵ Na Mbumu ya Ukonjelo kavili vanakutukong'ondela. Pava ntai vashikutaya, ¹⁶ "Lyelino liagano lingupingatenda pamo na valaonji bada ja gene mova go; vanaveleketa Bakulungwa: shimisha shaliya yangu muntima gwaonji na shimijandishe nlunda jaonji". ¹⁷ Kavili guvavelekete, "Vakaikumbushilanga kavili yambi na itandi yaonji ya nyata". ¹⁸ Nnaino mahali pali na kuleshelelwa kwa vanganya, jakwa kavili shadaka jojowe kwa ajili ja shambi. ¹⁹ Kwa nneyo, ashapwanga, tukwete ngakatima ja kupajinjila mahali paukonjelo kaje kaje kwa minyai ja A-Yeshu. ²⁰ Gwenego ni mpanda uli gwauugwila kwa ajili jetu kwa mpanda gwa shiilu shao, shaambi na shashikoto upulunganya kulipazia. ²¹ Na kwa ligongo tukwete nkuvishila jwa nkulungwa pantundu pa nyumba ja Ashipanganya, ²² na twaegejele na ntima gwa mmbone mwutimililo gwa ukweli gwa imani tuli na mitima jimishiwe kukonja gwaumilila ungulu gwa ng'aniyo na kuvana iilu yetu iukengwe kwa mashi gammbone. ²³ Bai na tukamulile kwa kong'ondela mu liungamo lya kuiaminisha kwa kukulupalila kwetu, gwangali tendauka, kwa ligongo Ashipanganya vaahidi vanaaminika. ²⁴ Na tunganishie kwa punda namna ja kwakwiya muntima kila mundu apinje itendi ya mmbone. ²⁵ Na tunalekanje kuimana pamo, malinga shivatendanga vananji. Badala jake, tukwiyane mitima kila mundu kwa punda na kwapunda, malinga putukugaona moga gana egejela. ²⁶ Ivaga tutendaga mala kuendelea kutenda yambi baada ja va tuposhele lunda lwa kweli, Shadaka yina ja shambi jikatujangutu kavili. ²⁷ Badala jake, tukweta lolela hukumu jajigooya, na kukalipa kwa moto upinga kwaliniyanga vangulu va Ashipanganya. ²⁸ Jojowe apingava jwa kana sheliya ja A-Musha shawe gwangali leshelwa mmwijo mwa ushuhuda gwa mashaidi vavili au vatatu. ²⁹ shanga shashi shapunda sha adhabu pukuganishia shinashitaili kwa kila mundu akwatenda libelu mwana jwa Ashipanganya, jojowe jula ajitendile minyai ja liagano kama shindi shangava shikonjelo, minyai jaliji vajivishila jitindivala kwa Ashipanganya - jojowe aliji avatukene Mbumu ja ulonjelo gwa shikono? ³⁰ Pava tunakwamanya vamo valiji vavelekete, "Kupindikula ni kwangunne, shinipe". Na kavili, "Vakulungwa shivaukumu vandu vao". ³¹ Ni shilendi shajogoya mundu kulama mmakono ga Ashipanganya vali vavakoto! ³² Lakini nkumbushila moga gapitile, bada ja tagwa langala ni kwa buli mwakombolaga kakatimila mboteko yaa punda. ³³ Makati gana mwashikutukanangwa na kuteshwa pangali nng'iyo, na mwashikulundana na vevala vapitilaga yene mbotekoyo. ³⁴ Pava mwashikuvanganga na shia kwa vene vapotekwaga, na mwashikuposhela kwa kuinonyela kuvava kwa ulishi gwenunji, nnimanyanga kuti mmayenenji nkweteni mali yammbone kajakaje na ya lama gwangali mpelo. ³⁵ Kwa nneyo nnaulekanje ujashili gwenunji, kwa mana ukweta shawabu jikulungwa. ³⁶ Pava nnapingangwa kuva na ngakatima, ili kuti mpatanje kuposhela shili sha Ashipanganya shivashiaidi, bada java mmaliyenje kutenda manong'a gao. ³⁷ Pava bada ja muda nchoko, vamo vakwiya, shivaisha nngava unami na vakakava. ³⁸ Akwete haki jwangu shalame kwa kulupalila. Waja avujilaga nnyuma, akanonyela." ³⁹ Lakini uwe n'ngava malinga vevala vanjilanga n'nyuma kwaa mala. Ikava uwe ni katika vevala valingini na kukulupalila kwa kuiteiga mbumu yetu.

Chapter 11

¹ Nnaino kukulupalila ni hakika jakweta najo mundu makati alilolela shindu kwa kuiaminisha. Ni hakika ja shindu kupagwa kabla ja oneka. ² Kwa lyene ligongo li ashanukulu vetu vashikotopwaya kwa kukulupalila kwaonji. ³ Kwa kulupalila tunamanya kuti shilambo shishigumbwa kwa amuli ja Ashipanganya, kuti sheshila shionekama shangaalaywa kwa indu shioneka inionekana. ⁴ Puyaliji kwa ligongo lya kukulupalila kuti Habili ashikwapa Ashipanganya mbembe ya pwaa kuliko shatendile Kaini. Puyaliji ni kwa lyene ligongo li kuti vashikulumbililwa kuti vakwete haki. Ashipanganya vashikwalumbilila kwa ligongo lya inga wajienago. Kwa lyene ligongo lya, Ahabili vanalambaya, hata vawile. ⁵ Puyaliyipo kwa kukulupalila kuti Aenoko vashikuja mulwa kunani na vangakuonakuwa. "Vangaoneka, kwa ligongo Ashipanganya vashikwajamula" pava ishikulambaywa kwa ajili jao kuti vashikukonja kwa Ashipanganya vakanave nyakulwa kunani. ⁶ Gwangali kukulupalila ikawezekana kwanonyeya Ashipanganya, pava akwiya kwa Ashipanganya lazima akulupalile kuti Ashipanganya vapali na kuti vanakwapanganga inga vevala vakwaloleyanga. ⁷ Puyaliji ni kwa kukulupalila kuti aNuhu, vali vakamwile na Ashipanganya kuhusu na mambo galiji gakanaveoneka, kwa tindivalila Ashipanganya vashikushao. Kwa kutenda nnei vashikushi hukumu shilambo niva valisi va haki jikiwa kwa kukulupalila. ⁸ Puyaliji po ni kwa kukulupalila kuti Aibrahimu, puvashemuile vashikujitishia na guvapita kuvapinjilwe kwenda niposhela kama ulisi. Guvajawile gwangali kukumanya kuvajendaga. ⁹ Puyaliji ni kwa kukulupalila kuti ni guvatemu pashilambo sha ahadii malinga vajeni. Muvatamaga n'ndajo pamo naka Isaka na Yakobo, valisi ajao va ahadi jila pe jila. ¹⁰ Nnei ni kwa ligongo vashikukulupalila kupegwa shilambo shili vayene vashishenjile ni Ashipanganya. ¹¹ Puyaliji ni kwa kukulupalila kuti Aiblahim, na Asala vayene, vashikuposhelanga mashili gavika shitumbo hata valingi nji vakongopa kaje, pava vashikwalola Ashipanganya kuva vaaminika, valiji vakulupalile mwana jwa nnume. ¹² Kwa nneyo kavili gwaumilila kwa vene vandu vampo vali tome na mala guvavelekenwenje lugwinjili lwa vana vakakomboleka kuvalanganya. Puvaliji vavajinji malinga ndondwa ya kunani na vavajinji malinga n'ng'anji gwa kumbwani nnyenje mwa baali. ¹³ Vowenjiva vashikuwanganga nkukulupalila gwangali poshela ahadi. Ikaveje valingini vailolile na kuikalibisha kwatalika, vashikujitishia kuti valao valingini vajeni na vapulunganya pashilambo. ¹⁴ Kwa vevala vaveleketanga mambo malinga aga vanavikanga gwangali n'ng'yo kuti vanaloleyanga shilambo shaonji. ¹⁵ Kwa kweli, kama vakashikumbushile shilambo shivalaopokenje, vakalinginji na tama ja uja. ¹⁶ Lakini malinga shiili, vanalokolilanga shilambo shili sha mmbone, shiene ni sha kuliunde. Kwa nneyo Ashipanganya vakaalaola ni kushemwa Annungu gwao, pava vashialaya shilambo kwa ajili jaonji. ¹⁷ Puyaliji ni kwakulupalila Aiblahimu bada jaalingwa, vashikunshoya Isaka. Ndo, valao vashikuposhela kwa kwinonyela ahadi, vashikunshoya mwanagwao jwa jikajika, ¹⁸ valao juu jao yaveleketwe, "Kuumilila kwa Isaka juveleko lwenu shulushemwe." ¹⁹ Abulaimu vaamanyi kuti Ashipanganya vaakwete na uwezo kwa kwayuya aIsaka kuumilila kwa vawilenje na kwa kungulushia kwa lugha ja ndango, guvamposhele. ²⁰ Yalinji kwa kukulupalila kuti Aisaka vashikwabaliki Ayakobo na Aesau kuhusu mambo gakwia. ²¹ Puyaliji ni kwa kukulupalila kuti Ayakobo puvaliji muhali jawa, vashikwabalikinji kila mwana jwa Ayusufu, Ayakobo guvaiko timile, valikwijegamila panani pa imbo jao. ²² Puyaliji ni kwa kulupalila kuti Ayushufu makati gao ga mwisho pugaagejele, vashikuveleketwa kwa avala jashoka kwa Vaishraeli ku Mishili na kwalajilanga kujamula maupa gao. ²³ Puyaliyipo ni kwa kulupalila kuti Amusha, puvaveleke, vashikuiywa kwa mieyi jitatu na ashanangongwa kwa ligongo vashikummona kuti ni ntoto jwajonja, na vakajogopenje amuli ja amfalume. ²⁴ Puyaliyipo ni kwa kulupalila kuti Amusha, puvaliji vakulungwa, vashikukana kushemwa mwana juka viti Falao. ²⁵ Badala jake, vashikuagula kulundana na m'mboteko pamo na vandu va Ashipanganya badala ja kwinonyela yanong'a na yambi kwa muda. ²⁶ Vashikuganishia oni jakwakagula Akilishito kuva ni utajili gwa nkulungwa kuliko mali ya ku-Mishili pava vashikutumbulila meyo gao ku-iga ya makati gao gakwiya. ²⁷ Puyaliji ni kwa kulupalila kuti Amusha vashikujaula ku -Mishili. Vangaipwelela kukalipa kwa Amfalume, pava vashikukakatimila kwa lola kwa akaonekana. ²⁸ Puyaliji ni kwa kulupalila kuti vashikujikamula pashaka na kumiya minyai, ili kuti jwaangavanya lielo anakombole kwakwayanga lielo lya shilume lya Waisilaeli. ²⁹ Puyaliji ni kwa kulupalila kuti guva pitilenje m-bahali ja shamumbuti nshilambo. Makati va mishili puvalinjenje kupita guvapitenje na mashi. ³⁰ Puyaliji ni kwa kulupalila kuti lushengo lwa Yeliko lwashikugondomoka, bada ja kulutimbilila kwa moga shaba. ³¹ Puyaliji ni kwa kulupalila kuti Lahabu jwejula malaya jwangamala pamo na vevala vangaleva, kwa ligongo ashikwaposhelanga na kwaiyanga shalama vapelelezi. ³² Na nugule n'ndi kavili? Mana makati gakatosha kutagulila ga A-Gideoni, A-Barak, A-Samsoni, A-Yeftha, A-Daudi, A-Samwel na ga valondola, ³³ valiji kupitila kukulupalila vashikwashindanga vafalume, vashikutendanga haki, na guvaposhelenje ahadi, ³⁴ vashikuimanya mashili ga moto, vashikwepanga mapanga, vashikulamanga ilwela, vashikuvanganga va kuiaminisha kungondo, vashikutenda vangonda vajeninji kuutuka ngondo. ³⁵ Vakongwenji vashikwaposhelanga vawilenje vaonji vali

vayushile. Vananji vashikupotekangwa, gwangalikubali kulekwa hulukuti kwamba vakombolanje kupata kuyovelela kwa kuyuka kuli kwa m'mbone kaje. ³⁶ Vananji vashikupotekangwa kwa dhihaka kutawa na kukomwa, elo hata kwa kutawa na kuvikwa mumageleza. ³⁷ Vashikopondwanga maganga. Vashikukatwanga ipande ipande kwa msumeno. Vashikuulangwanga kwa upanga. Vashikwendangana kwa mapende ga ngondolo na ndapende ga m'mbui vashikuvanganga vapinganga, vali endeleanga nkupoteka na valitendelangwa ya nyata. ³⁸ (gali pashilambo pakapinji lweje kuva nago), vashikwijeajea kukonde, kuitumbi, mmina na mmatilivindi. ³⁹ Hata ili vandunji voveva vashikukubaliwanga na Ashipanganya kwa ligongo lya kulupalila kwaonji, vangaposhelanga shivaahidi. ⁴⁰ Ashipanganya vashikulongolela kutupa shindu shilisha m'mbone, ili kuti gwangaliuwe vaanakombolanje kamilishwa.

Chapter 12

¹ Kwa nneyo, pava tushitimbililwa na liunde lyalikulungwa lya mashaidi, tujae kila shindu shikututopela pamo na shambi shikutuilijilila kwa ulaisi. Tuvutusha kwa shabuli ku mashindano gali mmujo mwetu. ² Tuloye meyo getu kwa aYeshu, vali vatanduva na va kamilisha kulupalila kwetu, vali kwa ajili ja kwinyonyela kuvishilwe mmuja jao vashikukatimila mshalaba, valikujidharau oni ijao, na guvatemu kunnilo mwa shitengu sha Ashipanganya. ³ Kwa maana mwaganishianje venevo vaitimalishe kwa malone ga mbwinya gashoka kwa vakwete shambi, dhidi jao vayene ili kuti n'najie totokanga au kuilika mitima jenunji. ⁴ Mmangalaganga au kupwetekwa n'nikanana na yambi kiasi sha malilwa minyai. ⁵ Kavili nchilicalanga kwekula kutagwa ntima kukun'ng'elekezanga malinga vana vangwendo: "Mwanangu, unagatolele kwa pepeka mapoteko ga Ashipanganya, wala nnaipwelela mpukualaywa na valao." ⁶ Pava Ashipanganya vanakwatendenya vovowe vuvakwapinda, na vanakunkania kila mwana akwaposhela. ⁷ Nkakatimile kulingwa kama kuujwa. Ashipanganya vanakolokoya na mmanga nya malinga puvpakolokoya na vana, mana ni mwana gani ali na atati vake vakakumja? ⁸ Ikaveje kama kwakwa kuvujwa, kuli tuvowe tunashiriki, bai mmanganya ni halamu na n'ngava vana vao. ⁹ Papunda popowe, twashikuva na ashatati vetu pashilambo va kutuuja, na twashikwa tindivalila. Buli tukapingwa hata kaje kwajitishi atati va mbumu na kupagwa? ¹⁰ Kwa punda ashatati vetu vashiku vashikututendeya kwa yaka ya ishiki malinga shivaweninji ukoto kwaonji, ikaveje Ashipanganya vanakututendenya kwa faida yetu ili tujangutana ukonjelo gwao. ¹¹ Jakwi adhabu jinong'a kwa gene makati go. Jinapoteka. Hata nneyo baadae jinaveleka matunda ga ulele gwa ulonjelo kwa vevala vajigenywe nago. ¹² Kwa nneyo n'njimulanje makono genunji galegeleshe na kutenda malungo genunji galwala kuva na mashili kavili; ¹³ nnjongolanje ipito ya wajo, ili kuti jojowe ali jwa lemala akalongoleywa kuova ikaveje apate kulamiywa. ¹⁴ Nnoleyanja ulele na vandu vowe na pia ukonjelo uli gwangali gweneho jwakwa ashavaona Ashipanganya. ¹⁵ Mmanganje mmaangalia ili kuti anapagwe jwalekwa kwa taliya na shikono sha Ashipanganya, na kuti linajie litepolya vava lipingaipuka na kuleshelela mboteko na kutendenya vavajinji. ¹⁶ Nnolanja kuti gwakwa umalaya au mundu angali nkonjelo malinga aEsau, valinji kwa ligongo lya kulya kamo pe vashikuuza haki jao ja veleleka. ¹⁷ Pava nnimanyanga kuti baadae, puvalokolile kulisi balaka, vashikukanwa, kwa ligongo vangapata nafasi jangwa pa makongo, no pano na atati yao, hata yalinji vashikuloleya kwa minyoi. ¹⁸ Pava mwangaikangana pa shitumbi shili shakombola kukwaya, shitumbi shikolela moto, luvindu, kuikitanisha tama na shiumbi. ¹⁹ Mwangaikangana kwa kuona kwi lipenga, au kwa malove gakopoka na lilove litenda kila vapilikananga vanajuje lilove lyoyowe kuveleketwa kunngwaonji. ²⁰ Pava vangakombolanga kukatimila sheshila shiamuliwe: "Ivaga hata nnyama akwayashitumbi, lazima akomwe kwa maganga." ²¹ Gajogoya kaja vagaweni aMusha vashikuveleketa, "Njijogopa kaje kiasi sha tetemela". ²² Badala jake, nchiikangana kushitumbi Sayuni na pashilambo sha Ashipanganya vali vavakoto, Yelusalemu ja kuliunde, na kwa ashitumetume makumi miya vatimbwilikna. ²³ Nchiikangana pa nkushanyo maelo vowe vajandikwenje kuliunde, kwa Ashipanganya hakimu va vowe, na kwa mbumu ya vakonjelo valinginji vakamilishwe. ²⁴ Nchiikangana kwa Ayeshu vapatanisha va lilagano lya mpya, na kwa minyai jimishiwe jili ja taya gammbona kaje kuliko minyai jika Habili. ²⁵ Ulole kuti unajie kunkana jumo ali ataya. Pava ivaga vangapiya puvankanilenje jumo. ²⁶ Kwa gene makati go lilove lyao lyashikutinginya shilambo. Ikavenje nnaino vashiahidi na veleleka, "Bado kavili ngashitikinya shilambo jikape, bali naliunde pia." ²⁷ Gene malove ga, "Kamo kavili," inalanguya kuova kwa yeyila indu itetemesha, yeinoni, itetemesha ilepeshe. Kwa n'neyo, tuposhele ufalume uligwatete meshwa, tuimonyele mu hali ja kwakotimila ²⁸ Ashipanganya kwa kujitishia pamo na kunyenyekea ku kisho cha Ashipanganya kwa kukubali pamoja na kunyenyekea katika patakatifu pa Bwana, ²⁹ kwa mana Ashipanganya vetu ni moto gwalye na moto utimya.

Chapter 13

¹ Bai kupingana kwa ulongo ujende mmujo. ² Nnalivalanje kwaposhelenga vajeni, mana kwa kutenda nnei, vana vashikwaposhlanga ashitumetume gwangali manya. ³ Mwakumbushila valinginji mmageleza vovenji, tenda malinga mwashikuvanganga pamo kweneko, na malinga iilu ye nunji ishikundelwa malinga valao. ⁴ Bai ndoa na jitindivalilwe na vowe bai shinanda sha ndoa shitendwe kuva shakonja, kwa mana Ashipanganya shivaukumunji malaya na valavalavanga. ⁵ N'galindanja maisha genunji na nnavanganje na tabia japinga mmbia, ntongo lelanje na yeila inkwetenje, kwa ligongo Ashipanganya vavelekete, "Wala ngakuleka wala ngakupungushila." ⁶ Bai tutogolele tukombole veleketi kwa kuiaminisha, "Vakulungwa ni vanyanguti vangu; Ngajogopa. Mundnu shakombole kundenda nndi?" ⁷ Mwaganishianje vevala valinji valongolela, vevala vashikunnugulilanga lilove lya Ashipanganya, na ukumbushilanje matokeo ga jimajima kwaonji; n'nyayanje kulupalila kwaonji. ⁸ A Yesu Kilishito ni valapevala liyo, lelo na gwangali mpelo. ⁹ Nnaje longolelwa na majiganyo ga majinji gashigeni kwani ni mmbone kuti ntima ushenjwe kwa shikono, na nngantima ushenjwe kwa shikono, na nngava kwa shaliya ibidi shalya geneko gakaajangutanga vevala valamangana na genego. ¹⁰ Tukwete nchati ulikwa vevala vakamolanga liengo nnilekalu vangali na haki ja lya. ¹¹ Pava minyai ja van'nyama jishoshiwe shadaka kwa ajili ja shambi, jashikwia nago na nkuvishila jwa nkulu nkati ja sehemu ja ukonjelo, lakini iihu yaonji jashikujokwa moto palanga pa likambi. ¹² Kwa nneyo Ayesu vashikupotekwa palanga pa lilango lya shilambo, ili kuti kuvika wakifu vandu va Ashipanganya kwa kupitila minyai jao. ¹³ Na kwa nneyo twendangana kuvali palanga pa likambi, tulikwijamula oni yao. ¹⁴ Kwani gakwa matama gadumu p sheshino shilambo. Badala jake tushilole ye shilambo shikwia. ¹⁵ Kupitila Ayesu mnapingangwa mala kwa mala kwishoya shadaka jakwa kwiya Ashipanganya, kwalumbilila kuti iepo ya nnjeje yetu ilumbilila lina lyao. ¹⁶ Na unalivale kutenda gambonne na kujangutana mmanganya kwa mmanganya, pava ni kwa shadaka kama jenejo ndiyo Ashipanganya kwinonyela kajekaje. ¹⁷ Nkundanje na kwiuluya kwa vakulungwa vanunji, pava vanaendeleanga kunngoyanga kwa ajili yenunji, malinga vevala vapinga kwiwashoya heshabu. Nkundanje ili kuti vakulungwa venunji vakombolanje kunagoyanga kwa kwinonyela, na n'ngava kwa tenguka, kuli kukavajangutanga. ¹⁸ Ntujujilanje, kwani tukwete kong'ondela kuti tukwete ng'aniyo ya mmbone, tunalokolila kutama maisha ga tindivala mmambo gowe. ¹⁹ Na mmowenji ngunakuntangana ntima kaje kaje ntendanje nneyi, ili kuti ngombole kuuja kun'ngwenunji ajino tome. ²⁰ Nnaino Ashipanganya va ulele, valinji vapeshe kavili kushoka kwa vawilenje nkushunga ngondolo nkulu, A Bwana vetu Ayesu, kwa minyai ja lilagano lya gwangali mpelo, ²¹ Shivampanganje kukombola kwa kila lya mmbona kutenda manong'a gao vaticamula liengo lya/mmbone na lya konja mmeyo gao kungwetu, kwa lina lya Ayesu Kilishito, kun'ngwao uve nng'inio gwangali mpelo. Amina. ²² Nnaino ngunakunkulupaliya ntima, ashapwanga, kujigali na lilove lya kukulupalila ntima lyaliji kwa uupi nashikulijandika kungwenunji. ²³ Mmanyanje kuti m'pwanga jwetu aTimoteo aleshelelwe hulu, aikaoja tome shinongane nago kukunnolanga. ²⁴ Mwakomayanje vakunnongolelanga vowe na vajitishia vowe. Vevala vakopokangana ku Italia vanakunkomayanga. ²⁵ Na shikono shive na mmanganyanji mmowenji.

James

Chapter 1

¹ Yakobo vaumwa va Nnunu na Bwana wetu Yesu Kristo kwa makavila kumi na gavili gapwilingene kujumushiwa. ² Nng'esabuji kuva kuinonyela kuti ashapwanga vanguji, punkupitanga katika mboteko kila mboteko. ³ Mmanyangaga kuti kwanga swa imani jenunji kumpanganja nakatima. ⁴ Nnekanje ngakatima njikamilishe maengo gake, mkombolanje kukomala kajekaje, pangali kupelela shindu shoshe. ⁵ Mmanye kuti mundu kuti pakatijenu anakomeleshea kuti nnjuje kukopoka kuka Nnunu, jwenejo ukupoya kwa pinga na pangali kukalipa kwa vowe vakunjuganga shavapanga je lunda. ⁶ Njuganje kwa lunda pangali shaka kwakuva akamula vajogopanga mbuti mawimbi mbahari kutolwa nambango ni jawa akuno na akuno. ⁷ Kwa nnei ajua anaganishie kutisha poshelwe liombi lyake kwa Mkulungwa. ⁸ Munduju vavilingava katika mpanda gwake. ⁹ Mpwanga masikini anapingwa kuipuna kujima panani. ¹⁰ Makati genegopego mpwanga litajili unyenyekevu gwake kwa kuva shajale mbuti liluva lya mukond nnganda apitila. ¹¹ Umanyekukopokana lyoto kulwala kujumula yalya na maluva nigwa pambone jwake kuva nnepeyo vandu litajiri shivanyatanje pakati ja maengo gao. ¹² Ashibaliikiwa mundu jula akakatima majalibu kwa kuva akambolaga jalibu lyenelyo sha poshele litaji lya

milele jenejo jishi laji lwa kwa Nnungu.¹³ Mundu jojowe akapingwa kuveleketa papata matiso lyenelyo kulikopoka kuka Nnungu kwakuva, Nnungu akajalibiwa yangali mana Nnungu nnyowe akakujaribu mundu jojowe.¹⁴ Kila munda analingwa tamaa yake ikuntenda akombole kuuta kwatalika.¹⁵ Penepo baadae tama ya shambi kuvelekwa gangali mana kukomala kajekaje kumalila katika kuwa.¹⁶ Ashapwanga ngumpinganga nna tembwanye.¹⁷ Zawadi jili jambone na kila zawadi jikamilishe ushoka kunani kuuluka kunani pakukopoka kaatati kunguake, kukabadilika mmbuti shiwili poshibadilika.¹⁸ Nnungu asikwagula kutupa uwe ulama kwaliloveleya kweli kuti tukombelo tupali tuwowe vandunji vake.¹⁹ Tunamanya ashapwanga vangu ngumping'ang'a kila jumo inakumbidi kuvajwa pepeka kupilikanangava kukukunguluka kutambala.²⁰ Kwakuva tutambala vandunji jikambola kutenda gambone gaka Nnungu.²¹ Kwangu mmikanje kwatalika likaku na shambi na ubaya gowe popowe kwa nynyeka mposhelanje lilove lipandilwe nnyumba jenunji kwasho kujokola mitima yenu.²² Nnikamulanje nnalipikanepo nikwitembanga milima mitimajenunji ashayene.²³ Kwakuva kuti kuvajojowe akulipikana lilove pangahi kamula jene shawashawa mundu akwangalia meyo kwake mchi chioo.²⁴ Mwiangalie kumeo kwena na njende kungwake inginope alivele shalendeno.²⁵ Jwenejo mundujo akuilola ukoto shelia jalama shelia jwangatawa kukamula ingava kuvaga jwenejo mapilikanisha alivalia jwenejo mundu shapate patendi.²⁶ Ivaga mundu jojowe shaganishe nnyene kuvani mundu jwa dini akamula mumtima gwake na dini jake pa yoyo.²⁷ Dini jilijambone najikaangavywa mmujo ja Nnungu vandu na ababa ni ashi nkwa ngutanga vawiliwe mboteko yao kmlina mmaene ufisadigwa shilambo.

Chapter 2

¹ Ashalongo ajangu makagulilanj ngulupai ya Bhakulungwa a Yesu Kristo, Bhakulungwa bha ukonjelo kwa agula agula shandunji. ² Ibhaga mundu jumo ajinjilaga nng'irano yenu awete lupete kwa shahabhu na ngubho ya konja numbe nijinjila nkulaga awee ngubho ya nyata. ³ Penepo nnilanguyanga kumkuya kaje jwn awete ngubho yambone na bheleketa, "shondee mmw ntame hapa pakonja" Ikabhe ni kummalanjila nkulaga jula, "ugwe jima apala", eu tama pai pa makongono gangu. ⁴ Buli nkulukunulanga mmashaenenji nibha bha hukumula bhalinji na ng'aniyo yanyata? ⁵ Mpilikananje, ashalongo ajangunji nkupingwanga, Bhuli, a Nnungu bhangaagulanga bhaalaga bha pashilambo kubha bhaashulukanga ngulupai na kukamunjwa ukulungwa gubhalegene ku bhakwapinganga? ⁶ Ikabheje nnshikwa petekuyanga bhaalaga! Bhuli ngabha bhakwetenje njulukoko ya indu ni bhakumpotekanga na ni bhakunkukulumiyanga mmajumba ga hukumulila? ⁷ Bhuli, ngabha bhakwetenje njulukoko ya indu bhakulitukananga lina lya mbone lila, litushemelwa? ⁸ Nkali nneyo, monanga matimiliyanga malejilo ga ukulungwa malinga shiijandikw mmajandiko, "shimwapinje atani ajenu malinga mmayene", inkutendanga yambone. ⁹ Ikabheje mwaapingangaga bananyi kwa agula agula bhandu, matendanga ilebho, nnahukumulwanga na malajilo kui mmatemanya malajilo. ¹⁰ Pabha jojowe akugakunda malajitogowe, na akuno alikwikubhala nshindu shishoko shimope, bhai pnpo alebhile kutemanya malaji lo gowe! ¹¹ Pabha a Nnungu bhalugwile, "nnajajatishe", numbe ni bhobho bhaligwile, "inabhulaje", mwanaga nkajajatika, ikabhe inabhulaga, bhai penepo ntemenye malajilo ga a Nnungu. ¹² Kwa nneyo nkungulukanje na tindibhala malinga bhene mmandishilenje kukumulwa na malajilo ga ulele. ¹³ Pabha mbotoko inakwiga gwangali kubhonela shiya. shiya shinakwikunya kupunda mbotoko. ¹⁴ Kwa mbone kwei, ashalongo ajangu monaga mundu analugula ngwete ngulupai, ikabheje jwangali itendi yake? Bhuli jene ngulupai jo shijaatapule? ¹⁵ Monaga nnongo jwa shileueu jwandonya ni jwaumalilwa ngubho eu shalya sha mobha gowe. ¹⁶ Na jumo jwenunji nikummalanjila, "Nnjendangananje kwa ulele, nkajtanje moto na nnlyanganje ya kwikonja ikabheje nkakwapanganga, ipinjikwa nshiilu, penepo shipwaandi? ¹⁷ Nnepeyo ngulupai yambone, monaya jangali itendi, jiwile. ¹⁸ Bado mundu anakombola kubheleketa, "ukwete ngulupai, na nne ngwete itendi", Nnanguye ngulupai yenu gwangali itendi na nne shiniunanguye ngulupai yangu kwa iendi yangu. ¹⁹ Nnikulupalila kuti bhapali a Nnungu bhamo, ni nnepeyo, Nkali mahoka na galakwe gamanyi nneyo na ungumila. ²⁰ Bhuli nnipinga kumanya, mwemmagulumba, shijili ngulupai jo gwangali itendi pujikapwaa? ²¹ Bhuli, ngabha awawa yetu a Abulaimu bhashinkubhalanganishiwa unguja kwa itendi pubhanshoshiye mwama gwabho ishaka pa ntundu mashabau? ²² Nnilolanga kuti ngulupai jabho jishikamula liengo na itendi yake na kwa itendi yakwe, ngulupai jabho jishinkuyimiliya malombolelo gabho. ²³ Majandiko gashinkutimilila gaabheleketa, "Abulaimu bhashinkwa kulupalila a Nnungu, ni bhalanganishiwa kuti bhanguja", kwa nneyo a brahimu bhashinkushemwa a mbwiga bha a Nnungu. ²⁴ Nnilolanga kui kwa iteni mundu bhalanga nishiwa unguja, na ngabha kwa ngulupaie. ²⁵ Nnepeyo, bhuli ngabha a Rahabu lijajama bhabhalanganishiwe unguja kwa itendi, pabhaposhlenje watumilwenje na kwashoyanga kwa mpanda guna? ²⁶ Phabha malinga shiilu ngwangali ntima uwile, nnepeyo ngulupai gwangali itendi jiwile.

Chapter 3

¹ Asha pwanga nji, nngava vava gwinji wawe nkupingangwa kuva nkujiganya mmanyangaga kuti shitu poshele ukumu ji kulungwa kajekaje. ² Pava wowe tulikoshea mipanda ja migwinji jojo we ngaikuvala pamalove gake hajuni mundu jwambone akombola kuivila shilu shawo woe. ³ Nnenpa mbuti tunavika lijamu lya farasi kang'wa jamo kutindivalu tulikombola kutendeuya hiilu yaonji yowe. ⁴ Mwimanye mehijikulungwa jinanokolwa na mbungo jikulungwa jili goloywa na nshukani gwa nchoko kaje jiligoloyupa kokowe kwa kupinga anao dha. ⁵ Nepeyo lulini shivalo shashi shoko sha shiilu kuihinia gamakulungwa kaje nnol ng'itu gwankulungwa shikukombola kukoleywa likala kushoko ka moto. ⁶ Lulimi numbe moto shilambo shambi ushiwikwa npakati jaulo mwa hivalo sha shiilu ikave uwakwa na yow hivika mo patundu jake moto mpanda vayenenji kujokwa moo kuzimu ali nanyama. ⁷ Ali nanyama jwa mukonde ijuni shitaishikwava mmaishi kuivilwa na kamundu. ⁸ Jwakwa mundu mundu wala jumo akombola kuivila lulimijwangajima uumbe le sumu sha ufisadi. ⁹ Lulimi kwa lumbilila vakulungwa na awawa iyetu kwa gwene tunallosha vandu wagumbilwenje kulanda A Nungu. ¹⁰ Nkang'wa jojo nilugula malove gambone na gangalimana ash pwanga genega ga kapingwa gaoneshe. ¹¹ Buli liko limo kushoya mashi gamo ganonoja na vavaa? ¹² Asha pwanga nkongo gwa tini unakombola zeituni, mdhabibu kuogola tini? wala shipwipi mashi ga nnjete kakombola mashiga nnjete. ¹³ Ni gani pakati jetu akwete nganio ni kummumanya? venevo valangu ye maiisha gambone pa maengo gao kwateteleshea kukopoka lunda. ¹⁴ Ikave mbuti lupimililo nnjimwa na kukwetela mmitima jao nji nnaipune niveleketa unami kupinga kweli. ¹⁵ Jeneji nngati ekima jejila tuluka kuhoka kunani ikave badala jake ya shilambo ngaa jamutima ni ja lioka. ¹⁶ Pava pali lupimilo kukwetela pali, na mpwai kila itendo ngali mannaa. ¹⁷ Ikave lunda jikoposhe la kunani kutakata kupinga Amani shinunu kulaguya ugumbele mboka iyopo gambone gwangali kupinjiavandu vana kweli. ¹⁸ Shiepo unguja kupanda pali na Amani kwa vevala vatendanga undu ga Amani.

Chapter 4

¹ Mpoli na mbwato nkati jani ikoposhela kwapi? Ikaginuka gwa nkushoka jene yenunji ya nyal ipaneka ngonelo nkati ja vashirika venunji? ² Nnakushipinga sheshile shinkana kola, nnavulaga na kushuvinganjila sheshila shimkakombola kushipata, nnakomana na upwala, na bado nkatatanga ligongo nkajuganga Nnungu. ³ Nnajuganga na nkaposhelanga ligongo nnajuganga kwa ajili ja mambo ga nyela, ili nkombolanya mwitumie kwa lama yenu nyala. ⁴ Mmanganya nkulavalavanga mwe! Nkamanyanga kuti nmbwiga jwa shilambo kuti adui jwe kashipanganya? kwa nneyo joJoe aamua kuve mbwiga na shilambo anakwitenda nng'ene kuva adui juka Nnungu. ⁵ Au punkuganishianga maandiko gangali mana puglugula kuti mbumu ivishilwe nkati jetu ishikola lupimililo kwa ajili jetu? ⁶ Ikaveje Nnungu anashoya nema ja punde, elo mana maandiko puglugula, "Nnungu haka kumpinga mkwete mbwiga, ikaveje ateteleshea anakumpa nema". ⁷ Kwa nneyo, mwishioyanje kwa Nnungu munkananje Lishetani na jwenejo shautushe kushoka kunngunungi. ⁸ Mng'egejelanje tome na Nnungu, na jwenejo shaegejele tome na mmanganya. Nng'ukanganje mikono jenunji, mmanganya nkweite shambi, na mwikonjelele mitima jenuji, mmanganya nkweenje niavili. ⁹ Ntangukanje, Nyinyilikanje na kuguta! Mtende uyanje shiako shenunji kwa tenguka kuengala kwenu kuve kunyinyilika. ¹⁰ Mwitetelesheanje mmayenenji mnujo mwa Vakulungwa, shannjinulanje kunani. ¹¹ Mnavekeketanaje kwa pindikulana ashing'ana kwa ashing'ene, mpwanga, mundu akunpindi kulila mpweke, au kungukumula mpwake, anavelekela kwapindikulanya na shalia na kulikumu shalia ja Nnungu. Jinikumula, nkakujikukumule. ¹² Jumo pe apingwa shoya shalia na kuukumula, Nnungu, jwenejo ndio akwete mashili ga okoa na kualivia mwa gani nkung'ukumula alitoma na mwe? ¹³ Mpilikananje mmanganyanyi nkuveletananga, "lelo au malavi shilujende ashi shilambo shi, nitama shake eko, na natenda biashara, na kualaga zaida. ¹⁴ Gani akugemanya shikakoposhele malavi, na maisha genunji ni nmeliyashi hasa? pava nnalingananga na ndambwe jinakoposhela na muda kwa gwa nng'upi jina ova. ¹⁵ Badala jake nkaveleketenje, mbuti mmbwiga, ni kupinga Vakulungwa, shitutame na shitutende ashi na shishila. ¹⁶ Ikaveje naino nnakuipunga juu ja mipango jenunji kuipana ko ni uvaya. ¹⁷ Kwa nneyo, kukajwenejo amanya kutenda yambone ikaveje hakatenda kuka jwenejo jo shambi.

Chapter 5

¹ Njiangananje nnaino mmanganyanji nkwenenje indu yaijinji, Ngutanje kwa lilove lya nnani kwa ligongo lya upotei ukwiya mmujo jenunji. ² Indu yenunji ishiangavanywa na nnguvo yenunji ishitaunwa na vadudu va angavanya. ³ Dhahabu yenunji na ipanje yenunji yangali mana, kwa ngavanyika kwake kunashondeleshewa na titiminywa iilu yenunji nkati mmoto. ⁴ Nnolanje, nshaala gwa bhakamula maengo nkanave kwapanganga kwa neng'ena mmigunda jenunji, Vanangutanga! Na liguto lya bhaneng'e na mtiishile mmakutu mwa bhakulungwa majeshi. ⁵ Nshitamangananga kwa jajatika pa shilambo na kuinonyela ashaenenji. Nshikwijimbayanga muntima jenunji lyuva lya ingwa. ⁶ Nshikung'ukumulanga nakumulaga mundu akwete haki akakombola kukanangu. ⁷ Kwa nneyo mwikakatimilanje, ashapwanga, ivaga kwiya kwa bhakulungwa na valimalimanga anatama nilindilila maneng'eno ga mana shoka nkati nshilambo, alindililaga kwa kuikatatamila kwa ligongo lyake, na ibhaga ula ja tanduva na yeila ya kumpelo shijnya. ⁸ Numbe mmanganje vakwikatilila, mwilumanje mitima jenunji, kwa ligongo lya kwiya kwavo Bhakulungwa kushivandishila. ⁹ Ashapwanga, nnainginikanje ashayene kwa ashayene, nngakava nnapatanga mboteko. Nnolanje nkuhumula ashijima pannango. ¹⁰ Kwa ashapwanga nnolanje mboteko na kipilila kwa valondolanga vashikuonekananga nkati nlina lya Vakulungwa. ¹¹ Na mmole, tunakwashima vene bha kwikakatimilanga, "mbay" Mpilikenenje kuikakatila kwa A Ayubu, ni namna jashi Bhakulungwa shuvashite gumbala shia. ¹² Kwa aga gowe, ashapwanga nnalumbilanje, ivaga kumbinguni ama pashilambo, au kwa mnumbilo gwa namuna jina. Ikabhe kubheleketa "elo" kwenunji kuvoneshe "elo" na kwana kwenunji kuvoneshe "kana" kupinga kuti nnagwilanje paija mboteko. ¹³ Ashipagwa jojowe nkati jwenunji akwete na mboteko? Anapinjikwa ajuje. Buli mundu jojowe ni jwa angalala? Na ajimbe ya lumbilila. ¹⁴ Buli, ashipagwa jojowe nkati jenunji alijwannwele? Na avashemanje vakongopa va nyumba jaka Nnunu vajuganje panani jake, valikupakayanga mauta nkati nlinalya Vakulungwa. ¹⁵ Na majugo ga ngulupai shigampe kulama nnwele, na Bhakulungwa shuvarinyakule. Na ivaga ashikola ilevyo, Nnunu shammonene shia. ¹⁶ Kwa nneyo mwipelanje mboteko yenunji ashayene kwa ashayene, na jujilana kila jumo nakannjake, kupinga mpatanje kulama. kujuga kwa unguja huogola indu ikulungwa. ¹⁷ Na Eliya paliji mundu jwa kola ng'aniyo malinga yetu, ashikujuga kwa tumbila kuva ula jinye, na janganya nkati nshilambo malanga ga yaka itatu na myei sita. ¹⁸ Na Eliya ashikujuga kavili na liunde gulilenye ula panani shilambo na shilambo na gujishoshie maneng'eno. ¹⁹ Ashapwanga, ivaga jojowe nkati jenunji pashoka kushoka alina kweli, Ikaveje mundu juna ni kumuja nago. ²⁰ Numbe na amanye jojowe akunongoya akwete mboteko kujaula nkati mumpanda gwake gwa ilevo shalamye gumi gwake kushoka nkati nshivo na shaunishile gwinjigwa ilevo.

1 Peter

Chapter 1

¹ Petro bhantenga bha Yesu kristo kwa bhanjeni bhapwilingana bhagwilenjwe kuponto, Galatia, Kapondokia, Asia na Kubisia. ² Kushoka lunda Nnunu awawa na Qululwa na mbumu yalukonjelo kukunda gwa Yesu kristo namishiwa minyaijavo. mboka jive kugwunujui, naulele gweneji ujejesheshe. ³ Nnunu Awawa Nabhakulugwa bhetu Ayesu Kristo nabhaposhe na ukulugwa gwabatijavo bhashikutupa veleka shiambi kwamashiri kwaulishi kutira kwa Ayesu Kristo koposhali kwawilenje. ⁴ Ulishi bwangali mala ukalokunyata wala kupunguka ushivikwa kuliunde kwajilijenunji. ⁵ Kwa kombole kwa Nnunu tunalindililwa kapilila kulupalila nnapolo uliali kuuvulwa muga gamwisho. ⁶ Mwinonyelanjali hali nkali ikalinji ya lakalipilwa nashiga katika mkuligwa kwashiwdo shoshowe. ⁷ Lwineli kwaji jakupalila jenenji jilijwe kulupalila kwa bhawe nalingana na dhahabu, jioha pamoto jiligwa kupalila kwenunji lwineli linakopshela lumbililwa na nywiniyo natindivala na unukulwa kwa Ayesu kristo. ⁸ Mkanabhekawonanga bhenebho lakini mnakwabhana mwaivo lakini tulikulupalila kwabhenebho kwinonyela jikakungulushika kuionyelela kwangumbala na ng'iniyo. ⁹ Nnaina nnaposhela mmashachenji mabhonekano kulupalila kwenunji mtapolo gwa gumi jenunji. ¹⁰ Bhalondonga bhashikuloleanga nibhusginga kwakajekaje gwene mtapologweshene shikonoshi shikaliji shenuji. ¹¹ Bhashikuloleanga kamumanya shindushashi shamtapolo ukaishe nilolea lubhagani kumumanya lubhagani, mbumu jakakristo apali mkati jabhanji yabheketangaga ndii? yeneyo puyakoshanga shakani pubha lugulilangaga mapemape shenesho mboleko jakristo na ng'iniyo gwapinga kwakagula. ¹² Hishikumukulwa nabhalondolanga kati kwatendelanga genega mamboga nngabha kwaji jashaenenji ikabheji kwa ajili yetu. ¹³ Kwaneyo mwitavilanje lugunu mambo

nenunji wako mpelo nilindi; i; a kwakajekaje sheshila sikono shinjiipate shibhang'ugulie bhayene Ayesu kristo.¹⁴ Mmbuti Bhana bhapilikana mwailinganye na hindu ya bhukala na gwana gwenu ngwabhukala.¹⁵ Kama bhenebho bhanchemite pali na ukonjelo na mmanganya mmkole hukonjelo kwa kila shindu showe.¹⁶ Bwijansikwe mkole hukonjelo pabha bhenebho bhashikola mkonjelo.¹⁷ Naibhaga mnakwashema hawawa bhenebho bhatondolakajekaje gwa ngabhonela kwamaengo gake njende kwa jogopa kwa moga ngeni gwatama pepano mbuti bhejeni.¹⁸ Mmanganya mmumanye kuti mchitapulwa gwangali shindu shangavanishila kwa hipanje dhahabu-mnjabhule kutenda mambo gabhukala gangali mbone Gumwijingenye kwawawa yenunji.¹⁹ Lakini kwa minyai jakonja mbuti ja ngondolo jwangali unami wala madoadodoa yaani jakristo.²⁰ Bhashimanyikana toka bhuka kajakaje bhakanabhevika maigi gashilambo gwabhoneshe ainoyaka yapatome kwa ajili jetu.²¹ Kwa bheneva tushibha kwamini Ashipanganya bhayushiye kopoka kumakabuli ngubhapatile ng'inio kwa ajili kulupalila kwenu kuve na mashiri kwashipanga.²² Nchitendanga mitima jenunji jibhe jambone kwajijila kweli kwapinga hashapwetu kwambone kwaneyo mpingananje kwa kaje kwashoka muntima.²³ Mmekwenye gwabhili ngaa kwa mmbeju jalibhika kupilila ukoto kwalilobhe lannungu lingele.²⁴ Kwaneyo hiiluyetu mbuti maammba ng'inio jake mbuti linwa na liamba liamba jumla na liuwa kugwa.²⁵ Kwaneyo lilobhe lyabhakulungwa kulepeka lyangali mpelo shene shalamushi nikoma mbila kugwenunji.

Chapter 2

¹ Bai kwanehi mvikanje na nlananje mamboyowe ganyata, kulambila, unami shienga na vatendaeuka. ² Malinga wana washoko, mpinganje mavele gakonja gambumu ya Nnungu, kwanne nkulanje nrati mwa mtapulo. ³ Manga nshipanyanga lukonjelo wannungu. ⁴ Nnjianganaje kwa halinga la lama la gumi vandu vakalipinganga, ikavenje kwa Annungu lishiaguliwa lyatopela. ⁵ Malinga mmwe nshitendika maganga gagumi gashishe njilwa nnyumba ja Nnungu, tu wowe tuli wakuvishila mbepei ya urejeshelo wa Kristo Yesu. ⁶ Lilobhe lwannungu livelekete, nnolanje njivika pasayuni liganga lyatopa lyalikulu lyapanjrnr, lyalikulu na kilamundu akulupalila hakaona oni. ⁷ Nnei lunda na heshima yenu wowenji nnkulupalilanga, Lukaveje, "likanga vakanilenje vayana itale lishitendeka liganga lyalikulu lyapanjenje"- ⁸ nei, "liganga lya kuikuvala na ligangalya likulungwa lijenelo". Wowenji kuikuvala, vakananga lilove lyanungu lyaangulilenje. ⁹ Mmanganjanji mlishipinga shianguliwe, nkuvishila vakulugwa na shilambo shannungu, malinja gake mveleketange ukulungwa na ganganigo ya Ashipanganya annungu atutapulenje palnvindu kutuvika pa langala pake paganganigo. ¹⁰ Ikavenje mmanganjanji mwawangavanga vandu pakukuti inainamulivandunji wa Nnungu. kuleshwelwa kwa Annungu, nnaino ishikuiposhela kuleshelwa kwa Annungu. ¹¹ Wapinjolenjwe, nikuweshemanga malinga vajeni pashilambo nkuipililila mambo gowe ga kuleva indu ya kuleva inakanana na mitima jetu. ¹² Mnapinjkwakutindivala pashilambo sha Annungu, mkupanga ivanga wanakumeleketanga kwa mambo gangali maana shiwalolenje maengogenu gambone na kwa alumbilila Annungu kwa moga gampelo. ¹³ Ntindivalanje kwa vakulungwa malinga kwa Annungu na kwa vakulungwa vashilambo. ¹⁴ Bhivanga vakulungwanji nalajilejwe kwakalipilanga valevanga na kunanyanga vatendanga yambone. ¹⁵ Bhawa yakupinga Annungu kuti kwa kamuli yambone kwapumuyanga malove gashiginganga na vandu valenje. ¹⁶ Malinga vandu vatapulenjwe, nnatenda hindu ya yatayannishi hileva, bhali ntindenje malinga katumetume vannungu. ¹⁷ Ntivalanje kwa vandunje wowe, mwapinganje wandunje na mwajongope Ashipanganya. Mwanjongope vakulungwa. ¹⁸ Vanduwawashoko ntindivalanje kwa vakulungwa venu kwa lunda jajikulu ngava vakulungwa vakonjope na vashinunu pee, ikave wakalipa na watendangu hilevo. ¹⁹ Ikave shindu shambone kukakatina mbotekohikui ya pangapinjikwa kwalyongo vya Annungu. ²⁰ Shipampatanjendui kwakutendanga hilevo nakupatanga mbotrko? Monanga mtendilenje indu yambone ni potekwanga shindu shambone kwa Annungu. ²¹ Kwa nneyomshishe mwanga kwa liagongo lya Kristo na bhashii kupotekwa kwalingongo lwenunji. ²² Jwejula angatenda nileva walaa mkang'amake angaonekana unami. ²³ Hata pwawatukenywe vanajanula matukano, washikupotekwa, vagajongoya vashikwishoya vayene kwa Annungu vaene haki. ²⁴ Vevala vaene vashikujigala hi'levo na shambi kushihilu shake munkongo kwalingongo ya hievo yetu tutame ulele. Kwa komakwao wetulamize. ²⁵ Tuwonenji tungalalanga malinga ngondolo aovilelelo tuvujile kwa jwalanga na jwagoja mitina yetu.

Chapter 3

¹ Kwa nneyi, mmanganya nninginji mmakongwe nnombwilenje nnapingangangwa kwishoya kwa ashimbuje venu mmayenenji, hata kama vayenenji vayene vakanave kulipinga lilove, kupitilila shivalinginyi ashikoakongo vaonyi vanaweza kuutwa pangalilove. ² Kwa likongo vayenenji shivave valilolilenje tabia jenunji janimbone pamo na lunda. ³ Nneyi itendeshemgava kwa manonyelo ga pilanga malinga kuluka umbo indu ya dhahabu, ama nnguvo ya konja. ⁴ Lakini badala yake itendeshe kwa gundu gwa nkati mwa ntima, na kupuya mukonja kwa kutindivala na kuitimalika kwa ntima, uli gwa thamanimmejo mwa ashipanganya. ⁵ kwa vakongwe vakonjelo vaitenje konja vayenenji kwa mpanda angu. Vashikuvavanga na imani kwa, ashipanganya na vashikuva pilikamila ashi ambuje vaonji vayenenji. ⁶ Kwa nneyi Sara ashikunku balia malove gane Ibrahimu na kwashema venevo "ambuje" vao. Mmanganya nnaino ni vana vake ntendangaga gali ga mmbone na nkajogopanga ga ngali ga mmbone. ⁷ Kwa nnepeyo, mmanganya mmalume nnapingangwa kutama na ashiakongovenunji nnikwamanyanga kuti ajenunji vakongwe vangali mashili, nnikwamanyanga venevo ajenunji vaposhelangi uupo gwaalama. Ntendanje nneyi kufuga kwenunji kunaivililwe. ⁸ Kungai, mmowenji ntumbilile ng'aniyo (ng'aniyo) jimo, nninginji na shia, kupingana malinga mpwanga, mmateteleshiana mma nununu. ⁹ Nnalipananje ya nyata kwa ya nyata ama matukano. Shinyume shaka, nng'eleanje kupeleganaga akonje, ligongo lyake nchikushemwangwa, mmegwanje balaka. ¹⁰ Jwene apinga kulama na kulilola lyuva lya mbone alulimbie lulimi lwake kwa ga nyata na nneje yake kutanga ya ngali mana. ¹¹ Atandeushe na aleshe ga ngali mana na atende ga mmbone. Mana na atende ga mmbone. Aloye ulele na kuu kagula. ¹² Meyo ga Nkulungwa ga kumuvo na akwete haki na mashikio gake ganapilikana kujuga kwake. Lakini kumeyo kwa Akulungwa kuli kushi ngongoni kwa vatendanga shambi. ¹³ Gani apinga kummenganga mmanganyanji, ivaga nnikulupalilanga lili lya mmbone? ¹⁴ Ikaveje mpotekwangaga kwa umbone, kupoka. Nnajogopanje gegala guvakugajogopanga. Nnakola lipamba. ¹⁵ Kwa nneyo mwavishe Akristo vakulungwa mu mitima jenu malinga nkonjelo. Muda gowe mmanganje tayari kuninjangula kila mundu akummuyanga kwa nndi nnakulupalilanga kwa Ashipanganya. Ntendanje nneyi kwa umbolebole na lunda. ¹⁶ Mmanganje na kukulupalila kwa mmbone pana vandu vatukana kulama kwenunji kwa mmbone muka Akristo vakolonje omi kwa kukungulishia shingongoni kwenunji kama mwalinginyi nkutenda yangali ya mbone. ¹⁷ Ni mboboone kajakaje, ivaga Ashipanganya vanakulupalila, kati nnapotekwanga kwa kutenda ga ngali mana. ¹⁸ Akristo vashikupotekwanga mala jimo kwa ligongo lyo shambi. Jwenejo akwete haki ashikupotekwa kwa ajili jetu, twalinji twangali haki, atupeleshe kwa Ashipanganya. Ashinkuwa nchiilu, lakini ashikutendwa jwa nkoto mbumu. ¹⁹ Akaveje ashnkwenda na kuitangulila mbumu ili mpaka nnaino kutawa. ²⁰ Ikavelenje na kujitishia shipindi sha ngakatima ja Ashipanganya pujalindililaga makati gaka Nuhu makati ga shenga Safina, na Ashipanganya vashikwalapula vandu vashiki gumu ncheshe kuumila mmashi. ²¹ Jejino ni alama ja ubatizo ukuntapulanga mmanganyanji nnaino, nngava malinga kujo ga likaku nchiilu, lakini malinga kujuga kwa ng'aniyo ya mmbone kwa Ayesu Kristo. ²² Venevo kuvali kunkono gwa nnilo gwa Ashipanganya. Vapite kumbinguni. Ashitumetume va Ashipanganya, mashili na ukulungwa lazima kwapili kavula venevo.

Chapter 4

¹ Kwaneyo kwakuwa A Yesu vashi nkuteseka katika shilu shao tuwale silaa ilapeila. Aveneo yapatile mateso valeshile na zambi yowe. ² Jwenemunduju akaendele yakavili kuvana tamaa kavili ja shilu lla kwa mapenzi ga Ashipanganya kwa maisha gaigele. ³ kwakuwa muda upitile utoshiye kutenda mambogoe gakutenda nga vandu vakakwamanyanga Ashipanganya. Nia jangalimaana kungwa ukana ulafi kulyasana shelee kuinamngoma ya shipagani ibada ya sanamu kuabudu ibada paduniapa. ⁴ Wanafikili ni ajabu punkashilikiyana kutenda maengo pamo ndio maana vanaveleketanga malove gangali maana. ⁵ Watatoa hesabu kwake yeye aliye tayari shivashoyanye hesabu kwa vayene valitayali kwa hukumu valingini vavakoto na vawilenje. ⁶ Kwa jene nia jililove lya Ashipanganya lya Ashipanganya lya shikubiliwa kwa vandu vawilenje ingawa hukumu vapatilenje pashilu paonji kama vandunji ilivatamangane na Ashipanganya mitima joanji. ⁷ Mwisho gwa mambo gowe uvandishile kwa nneyo mmanganjenu ufahamu ulio sawa na mmanganje na nia ja mbone kwa ajili ja maombi getu. ⁸ Kabla ja mambo gowemmanganje na bidii katika kupimgana kwa kila mundu kwa maana upendo ukaloleya kuunukula dhambi ya vananji, nnangulanje upendo ngwangali kunungunika. ⁹ Nnnangulanje ukalimu kwa kila mundu ngwangali kunungunika. ¹⁰ Kila mundu shaposhelee kalama jake tujitumie kwa kwasaidiyana kama asikali vetu vakalama ya ijinji ishoshiwe gwa yoyo na Ashipanganya. ¹¹ Kama mundu aveleketaga ive kama uwezo gwa Ashipanganya na kama mundu afundishaga ive kama uwezo gwa Ashipanganya guvapengwile na Ashipanganya ili kwa kila shindu Ashipanganya vapate kutukuzwa kupitila kwa a Yesu Kristo utukufu na uwezo gwa a Yesu ni gwa milele na milele ngwangali mwisho. ¹² Uwe tuokweshe majalibu puga kutupata, tunavalanganye mjalibu ni shipimo shakutupi manijetu nndushindu, shijeni kungwetu ingawa shipali kunjwetu. ¹³ Lakini putupata uzoefu gwa mateso ga Yesu tufulahi na kushangilia lyuva lya uhunukulo gwao. ¹⁴ Hatakama vanakutu tukananga kwa ajili ja lina lya Yesu uwe tushibalikiwa kwa sababu ja mtima gwanawe unataunatama mkatijetu. Namtima gwa Ashipanganya ulipananijetu. ¹⁵ Lakini anapagwe mundu jwateswa kama jwaulaga, au jwajiva atenda mambo mabaya ao mundu akoishughulisha na mambo gavandunji vanape. ¹⁶ Lakini kama mundu anateswa kama mkristo anaona aibu ila ila avatukuze Ashipanganya kwa lina lya Yesu. ¹⁷ Kwa kuwa muda uishe gwa ukumu ja Ashipanganya kutanduvila nyumba ja Ashipanganya? kama jitanduvilaga kungwetu., ishiveuli kwa vandu vakakujipinganga injili ja Ashipanganya. ¹⁸ Na kama " akweteaki anaokolewa kwa mambo ganonopa ishiveuli kwa mundu jwa angaliaki na akwete dhambi? ¹⁹ Kwa nneo vowe vatesekanga kwa sababu ja Ashipanganya va napeleka nafsi yaonni kwa Ashipanganya vaumbaji vaaminifu ilimradi wakite.

Chapter 5

¹ Nakun'jugenga mmakongopa nninginyi nkati jennunji nne na nkongopa nan'jenunji nansheldijwa mapoteko ga Kristo na nnepaila najangutana na ukongeko sliuvoneshe. ² Kwa nneyo nakuntaga ntima mmanganya mmakongopa, n'goyanje likundi ya erinungu lilinkati mwenunji. Nnilosheyanye, ngaa kwa ligongo nnapingwa, ikaveje ligongo kupingapago, kujilena na anungu. Nnigoyanje n'gava kwa nkupinga mbiya ya oni,ila ikaveje kwa pinga. ³ Nnaitendelenje vakulukulu panlundu pa vandu valinginji pei pa kugoya kwanunji, mmanganje shilolelo nnikundi. ⁴ Penepo nchunga jwa nkulungwa pashavoneshe shimposhelanje taji ja utukufuukaonye shamani shake. ⁵ Nnapeila na mmanganya mmangwendo mamashokovesheko nrerelesheyanye. Kuvakuluvenunji. Mmanganya mmowe nng'walanje unyonyekevu na kulumbyanaeshinn'ene kwa ashing'ene, Nnungu akwakwepinganga vakwetenje mbwinya, ikaveje anekwapanga nema vatetelesheanga. ⁶ Kwa nneyo ngeresheyanye pai pa nkono kuga Nnungu ukweta mashili ashan'jinule kwa wakati gwake. ⁷ Mumishilenje pan'tundu jake voga gwenunji, pava anakun'jalinji. ⁸ Mmanganje na lunda mwigoyanje. Mmagongo nnjenunji, lipyotopyoto, pali mbuti imba ang'lanye mundu. ⁹ Nnjimangane n'nyuma jeke. Nkolanje mashihi na imani jenunji. Mmanga kuti ashanungunavenu vainginji kushilambo vanakugipirila maevuyo malinga gene. ¹⁰ Gakapiteje maevuyo kwa muda kashoko, Nnungu jwa nemajoe, aveshemilanje muutukufu gwangachi mpelo nkati mukakristo, shashinilila, shimilisha, na shavatanganje mashihi. ¹¹ Enji jive kun'ngwake gwangeshi mpelo na gwangeshi. Amina ¹² Nakumkulupalila siliwano jwa kulupalika, na njikun'jandishilanga mmanganya kwa uupi pitila kuringwake. Nakuritaganga ntima na kunakurishuludia kuti shinishijandishe ni nema ja kweli ja enungu. N,njimangane nkati yake. ¹³ Mwapilikanje valinginji kubabeli, vaangilenjwe pamo na mmanganya, vanakunnjumushinga, na Marika mwanajwengu anakun'jumushile. ¹⁴ Nnjumushilananje kila mundu kwa upendo, na ulele uve kun'ngwenji nni nkati mwa Akristo.

2 Peter

Chapter 1

¹ Simon Petro Vantenga kwa bhebana wapokere Imani ja Thamani Malinga uwe tuposhere imani ya Nnungu na nkutapalanya wetu Yesu Kristo. ² Mbaka ibhe kungwetu na ulele uongezeke kupitira lunda lwa Nnungu kupitira lina la Yesu Kristo. ³ Kupitira mboka ja Nnungu tupatil mambo gowe kwa ajiri ya ukonjole gwa Maisha kwa Nnungu. Ashipanganya bhashikutushema kwa ajili ya konja, na ukonjole. ⁴ Kwa mpanda ngenegu bhashikutumia ashipanganya Malagano ili kututenda uwe tubhe bhana vya ashipanganya. ⁵ Kwa nneyo tutende tutumbile jejeshia lunda na konja kwa Mtima. ⁶ Kupitila lunda, kupitila kulinda na konja kwa Mtima. ⁷ Kupitila Gweno urejesho kumbinga kwa abwanga. ⁸ Kama gene Malove, ngaendeleaga kukula Nkati mwetu bhai nkavanga nanihijwa kola hihipo vandu vyangakola nanni hi. ⁹ Jwene akwete gene Malove go pakugawaona gangali ga mbone na njwenejo paswema nngalola meyo, bhasikosa malove ga ukonjole. ¹⁰ Kwa nneyo ashapwanga ntendaje ukonjole na shemwa kwa ajili yetu Ntendaga nneya kavikwa valanga. ¹¹ Igala nneyo shinjile nnangogwa ufalme gwa Nnungu gwa abwana vyetu Ayesu Kristo Amwakozi bhetu. ¹² Kwa nneyo nne shikumbushanje gene Malove ga hata Nkanagumanyanga, Kwa nneyo ichivanga kwihimalikanga. ¹³ Natende kwa nneyo nne vijiva ukote kujumuyanga na kumkumbushilanga, Igala nne ni ngali kulihema jenejo. ¹⁴ Kwa nneyo nangali muda gwangwinji shinjoe shilambo, Ndajo jangu Malinga A Yesu Kristo shivanangwie. ¹⁵ Shimtahidi kwa mashiri goe kwa ajili jenunji mkumbushilanje baada ja javula nne. ¹⁶ Kwa nneyo ibhe twangakangula ndango zaingiza kwa nindapepela vatulugulile juu ya Mashiri ga Yesu Kristo higala uwe twaliji kuvandila Mashaidi bhao. ¹⁷ Venevyo bhashikuposhera lunda kukopohela kwa Nnungu atati pepela papilikene lilove koposhela kwa Nnungu jwenejo mwanajwangu jukupinga njikupinga njwenejo. ¹⁸ Tushikupilika sauti kopokwa kwa ashipanganya pepala pupavaliji kushitumbi, jwenejo mwanangu jwangu jukumpinga. ¹⁹ Tukwete lilove la unabii lya ukweli, igala inchitendanga kwali kulitenda, ni kama lumuli, shenje jikolela kukivindu mpaka kushele na dondwa ionesho kumtima ngwetu. ²⁰ Ikumbushilanje genego shwaka shaulondelo ujandikwa kwa dhondole vayene. ²¹ Kwa nneyo kwa kwa ulovidoho ujandishwe kwa matakwa kwa Mundu migene, isipokuwa washikombyonga na mbumu ya ukonjolo na kunguluka na Ashipanyanga.

Chapter 2

¹ Bhakulondola bha unami bhaikope shehenje kwa waisraeli , na bha jiganyangabhaunamishibhaikanjekavilikungwenunji gwali nyenyeshibhapereshe anje majiganyo ga unami valao ishivanje, shivaipesheanjanje kwavanganishia gwa shanguya patundu javonji vashayene. ² Vana shivakagulenje mpanda gwaonji gwa oni na kupitila ashayene kurumbila mpanda kwa mbone. ³ Gwa shienga shi vatekeja nje vandu malove ga unanii ga ukumu jao njii jikava kua nganika shikagule shigwakagulanje. ⁴ Pava Nnungu vangalekanga ashitumetume vatende u kenje pava vashikwa jaanga nniimbo na vataka njwe mindondoro mpka mova gamwisho gaishilanje. ⁵ Wala ashipanganya shilambo kuipilila pa ulimwengu kwa bukala vashikuvikwa anuu. kushemo kwa mbone pamo na vananjivananji paleshele shaba ndanje pantundu shilambo shambi. ⁶ Nnungu kuukumela ilambo Sodoma na Gomola mpaka va liu kuvangavanya ive kulandana kwa ungalimana kwaneyo moga ga pameyo. ⁷ Vakatendeje noyo vashikwa jokola puta tutu vandu vambo ne vahiji kuikotimila itendo ya nyata vakagulanga shalia ja ashipanganya. ⁸ Pava vene mundu jwa mbone vatemi inao moga na moga alikwa potekanga mtima kwake ga gagala gapilikene na kugawona. ⁹ Kwa neyo mungu alimanya bhamumamanyi namna kutapulwa bhandu bhaiva makatimboteko kueaneyo kuipililila shambi kwa neyo gaukumula makati ga kunga. ¹⁰ Shimbindingo nagu uyene gwa mbone bhe. bhala bhalongolele kulamamakati tamaa shiilu hashi mitau mamulaka bhandu bha nei vashikola vangali bhoga nganiyo yavo bhaka jogopanga kulumbila. ¹¹ Ibhaga ashitumetume kupegwa mashili Nnabha bhanadamu kuti bhakako mbolanga kuuya nago ukumu jao kwa katumetume. ¹² Ikave hava bhanyama bhangelinji na nganiyo bhashialaywanga shinyala ja kamulwa kumamani shi wa. ¹³ Ku ula ywa kwa shambi shao muhigowe shipiti shonanga bhashigumbala uwa kwa na shambi kuinonyela shonanga kutembwa kuangalaka nanne. ¹⁴ Meyo gao gashiunishi kwa na kulalava bhakatogolenga kualaya shambi kutemba kwa guliyanga uni nji nambombe pa shambi bhali na tima jigumbele,bhana. ¹⁵ Vashilekanga mpanda gwambone bhashi potoywanga bhashikagulanga mpanda gwa ngali mana mwana jwabeori apenjile kupegwa. ¹⁶ Nnumbe kulalipilwa ga kwake mbunda aliji bubu alibheleketa kwa lilobhe ja bhanda niivilila shalubha sha nkulondola. ¹⁷ Bhandu abha mbuti shinjweshwe yangali mashi mbuti maunde mbuti kushoka na mbungo liunde lyatopa lishivikwa ive yao. ¹⁸ Kubheleketa kwa kwipunape nikwagwi yanga bha ndiu ga tama shiilu.kwa tembanga bhandu bhalinganga kwa utishilanga bhala bhatama mbuti kuleva. ¹⁹ Malagano bhandu ulele makati gao bhashaene bhatumwa na shambi ufisadi kwa nneyo mundu kutendo kuva mtumwa jwa bukala shikwayo yovelela. ²⁰ Bhalukuye na ya nyata ikwashilambo kutenda kwa lunda nkutungwa bhatujokwele Ayesu kiishitu na kupagwa kwa ujila kunyata gwene kavili hali jawo huva jangalimana kupanda jabhukala. ²¹ Ikaveje bhandu vene mbuti bhangaumanyanga mpanda gwa mmbone ngaa mbuti kujimanya na kavili kuileka amuli ulonjelo yapegwilenje. ²² Ndango hayi hubha mbone kuhgwavo mmbw kuya ujila matepiko gakena nguluve aukenjwe kuujala kavili mmatope.

Chapter 3

¹ Nnaino nakunjandishila mmwe,Ngumpinga jenijo barua vili kunjumuya lunda. ² Kupinga nkombole kumbushi la malove gaveleketwe, ikanave valondola vakonjelo na kuhusu amri ja Vakulungwa vetu na akututapula kwa kuvatunga vantenga. ³ Mmayei oti vatendeukanga shuvaikanganje lyuva lya mpelo kuntendeukanga mmanganyanji nnjendangaga ukoto na ya kupinganga. ⁴ Na vaveleketaga 'Galikwei malagano gauja ? Ashaina vevunji vashikuwanganga,Ikaveje indu yowe puyaliji nneyo shoka tanduva gwa panganya. ⁵ Nikwitembanga livala kuva shilambo na liunde puyatandwive kushokana na mashi kupitila mashi gaukala , kwa lilove lya Nnungu. ⁶ Kwa nneyo kupitila lilove lyake mashi niva shilambo, kwa gwenewakatigo, Ivaga gagumbele mashi, gwiyatibishe. ⁷ Kwa nneyo nnaino liunde na shilambo ishigoywa kwa lilove lyolyopelyo kwa ligongo lya moto ishigoywa kwa ligongo lya moga ga hukumu na maoyo ga vandu vangalingini Nnungu. ⁸ Jeneji jikamboleka kupindiya nntenga gwako , vapingwanga kwa nneyo lyuva limo kuvakulungwa ni malinga yaka elfu moja Na yaka elfu moja ni malinga lyuva limo. ⁹ Nngava kuti vakulungwa vanatenda mbolebole kutimiliya malagano , Malinga puikuganishiwa kuva , Pava jwene jwakwitimalika kwa ligongo lyetu , Jwenejo akapinga hata jumo aove , Ikaveje shapinga kushoya moga ili vowe vapatanje kwihiyoya. ¹⁰ Ikaveje lyuva lya vakulungwa shiliishe malinga nkwiva , Liunde shilipite liligomba yeye . Indu shitiniywe kwa moto . Shilambo na indu yowe ipali shiunukulwe. ¹¹ Pava indu yowe shitinishe kwa mpanda agu . Buli shuve mundu jwaaina jashi ? Utamaga shiukonjelo na maisha gakannungu. ¹² Unapinjikiwa kumanya shangu kuika kwa lyuva lyakannungu lyenelyuvalyo liunde shilitiniywe na moto . Na indu shinyeng'nye na lyoto likali. ¹³ Kushokana na malago gao,tulilindile liunde lya mpya na shilambo shampya , pava bhakweteje unguja shubhatamangananje . ¹⁴ Kwaneyo tuvapingwa pava tunalindilila indu hi , tutumbile kuiepuya na bheleketwa nabha na ulele nago. ¹⁵ Na utetelesheye kuitimalika kwa vakulungwa bhetu kukonjelo, malinga alumbu vetu a Paulo, shuvashite kutujandishila uwe kwa lunda lubhapegwile. ¹⁶ Apaulo vanakunguluka genegowego mbarua yao , ishipagwa indu iliyanonopa kuimanya. Navandu vagalinji lunda na kuimalila vashikwihalibiyanga yeneinduyo na malinga shakutendanga mmajandiko .kumanya mapelelo gaonji. ¹⁷ Kwa nneyo wapingwanga pava nnakugamanyanga gene .mwilinda nje ashaenengi nnaovanjwe na unami gwa valambilanga na ovya kukulupalilwa. ¹⁸ Ikaveje nkulanje mmboka na lunda kwa bhakulungwa na mtapulo a Yesu .Na nnaino ukonjelo muguli mwa bhenebho nnainona pitipiti.

1 John

Chapter 1

¹ Sheshila shipali toka bhukala sheshila shitupi likene sheshila shitushi bhuni kwa Meyo getu sheshila shitushibeni na mikono jetu pujikwamwile kwa sababu ja malobhe ga ukoto. ² Na Gwegula ukoto ushiku tendwa umanyishe na bhowe Gutuhubheni, na haki kisha na kwalugulilanga na ukoto gwangai mpelo pugwaliji kwa awawa pugwatendwile, kumanyika kungwetu. ³ Shishele shitushibwenweni na kushirikiana Tunalungula kungwenunji ili tubhe pamo na awawa na mwana gwabho Yesu Kristo. ⁴ Tunakunjanchishalanga genega malobhe ga mmanganyanji furaha jetu jikamilishe pamo na mmanganyanji. ⁵ Gene malobhe ga gutupili kene kashoka kungwabho na kumtanjulanga hashipa nganya ni shilalangaya hashipa nganya ni shilalangaya nkati mwabho mwangali lubhindu nata kashoko. ⁶ Mwananga tulugulaga tunakwenda pamo kumbe tulukwenda mnu bhindu tunakwitemba tukalugula yambone. ⁷ Tujendaga nchilangaya shaashitebha nchilangaya tunajangutuna uwe na minyai ja a Yesu mwanagwabha` alikutuukanga kushoka nchambi yowee. ⁸ Tulugulaga twangali shambi tunkwitemba tubhayane na kweli jakwa nkati yetu. ⁹ Managa tulekaga yambi yetu bhenebho bhangali unami shibhapute yambi yetu na kutugulula yambi yowe. ¹⁰ Tulugalaga kuti twanga tende yambi tunakwate nda bhenebho bhanami na lilobhe lyabho lyakwani mkati mwetu.

Chapter 2

¹ Bhahanangu bhungumpinganga, ngunakunja ndishilanga genega nkupinga nnalebhanje. iikhabheje mwanaga apali alebhile, tukwete akutuyangutula abhishikwe na awawa akwete ukunjelo ni a Yesu. ² Jwenejo nkulandanya kwa ilebho yetu, na ngabha ilebho yetupe, ikabheje na ya shilambo lyoshowe. ³ Kwa nnei twamwanyi bhenebho momaga tunakumulila malajilo gao. ⁴ Jwene alugula "Namanyi a nneyu" akuno akayamula malajilo gabho jwenejo nname na nkali kweli jwangali. ⁵ Ikhabheje aakamula malajilo gamalobhe gao, bhai kuka mundujo kupinga kwa a Nnungu kutimilike kwa nnei tumumeanyi kuti putuli na bhenesho nkati jao. ⁶ Lwene aalugula amatama nkati a Nnungu anapinji nnitendaga kwa kukamula malinga a Yesu shibhatendaga. ⁷ Nkupingwanga, ngakunjandishi langa malajilo ga yambi, ikabheje malajilo gunkwetenje kuumila bhukala, na malajilo ga bhukala ni gumpilikeneje. ⁸ Nkali nneyo nguma kunja ndishilanga malajilo gaambi ya kweli kwa a Kristo na kummanga nyanji, pabha lubhindu linapita na shilanganya sha kweli shinahanganya. ⁹ Jwene aalugula kuti palipa shilangaya, akuno aklikunshima mumbungwe, jwene kwa pali kulubhindu nkali nnaino. ¹⁰ Jwene akumpinga nnumbugwe, anataama pashilanganya na shakwa sha kunenebhiya kunshimiya. ¹¹ Ikabheje jwene akunshima nnumbugwe, kwali kulubhinduna mwaowela nnumbhindu, akakumanya kwa loga pabha lubhindu kwa tujula meyo. ¹² Ngumakunja ndishilanga mmanga nyanji mbhaua nkupingwangwe pabha nseshelelwenje ilebho yeneenji kwa lgongo lya lina lyabho. ¹³ Nguma kuinjia ndishilanga mmanganya ashibhabwa, pabha mwamanyiji bhene bhapali kuumila ndandubho. ngunaku njandishilonga mmashanda, pabha nshikwa kombolanga bhene bha lebho, njikunjandi shilanga mmana bhashoko, pabha nnikwamanyanga atati awawa. ¹⁴ Njikunjandishilanga mmanganya ashibabe, pabha mwama nyinyi bhenebo kuumila ndandubho. njikunjandishilanga mmashanda, pabha nshikwishimilikanga na lishoshe lya a nnungu linatama nkati jenunji, na mshikwa kombolanga bha ilebho bhala. ¹⁵ Nnashilokolilanje shilambolyo na imdu ili nkati jakwe shilambo ibhaga mundu shapinje shilambo, bhai kwampinga a wawa kwakwa nkati jake. ¹⁶ Pabha kila shindu shipuli pia shilambo, ilokoli ya shihilu, ilokoli ya meyo na mbwinya ya ghumi, ikakopeshela kwa awwa ikabheje kuikoposhela pashilambo. ¹⁷ Shilambo na ikololi yakwe unapela, ikabhe jwenejo atends ibhapinga a Nnungu, jwenejo pataama pitipiti. ¹⁸ Bhana bhashoko, ni malanga ga kumpelo, malinga shimpilikenenje, kuti, jene akunkana Kristo anakwiga, shakoposhele nkali mnaimo bhakananga a Kristo bhaikengenjenje, bhapalinji kwa nnei tumumanyi kuti tuishe kumpelo. ¹⁹ Bhapitengenenge kukuposhela kungwetu, pabha bhanganga bhetu, pabha ikajili bhetu bhakalonje lenyekubha na uwe, ikabheje malanga gubhaijendelenje, shenesho shilangwige kuti bhangabhanganya bhetu. ²⁰ Ikabheje inshipakwanga mauta na bhene bhali na bha ukunjelo, na mmowe nnjmanyinji kweti. ²¹ Nanganja ndishilinga mmanganya kuti nkakujimanganya kweli ikabhe pabha inakujimanyanga na pabha gwakwa unami gwakene kweli. ²² Gani mnami, ngabha jwene alikana kuti a Yesu ngabha a Kristo?. Jwene mudi ni nkukana a Kristo, pene apakwana awawa na ka mwana gwabho. ²³ Jakwa aaakwa aakunkana mwana nibha na awawa. jojowe akumpinga mwana akwete awawa. ²⁴ Malinga kwa ligongo lyenunji, shine shimpilikenenje kuumila ndandubho, nnekanje shilonjeje nkati jenunji. malinga shimpilikenenje kuumila nduandubho shikanaga nkati jenunji, numbe shitamanje nkati ja mwana na a wawa. ²⁵ Na genego ni malagamo gubhatupele uwe gumi gwa pitipiti. ²⁶ Genega njikunjandishilanga mmanganya kwa ligongo lya bhenebho bhakanngoyenje mmanganyaji nshio. ²⁷ Na kwa ligongo lyenunji mauta gumpo shelenje gala kwa kukoposhe kwa bhene ganatama nkati jenunji, na nkapinjikwanga kujiganywa naka mundu jojowe. Ikabhe monage mauta gabho ganakunjiga nyangaga indu yowe na ya kweli ngabha ya unami. na nkali monaga ganji genyenje nilamanje nkati yake. ²⁸ Nnaimo bhana nkupingwanga, ntamanje nkati jabho inkupinga ikoposhelaga tubhe mashili na ngabha kwakolela oni mmujo jabho pushibhaishe. ²⁹ Nahaga mmumanji kutibhenebho ni bhanguja, mmumanyinji kuti mundu jojowe ataenda ya unguja, pabhelekwe na bhenebho.

Chapter 3

¹ Nnolanje kupinga kwa shanabuli kwaatupelea awawa huwe tuna shemwa tu bhana bhanungu, na nnei ndio shitu shite bha. Kwa lyene ligongoli shilambo shika kutumanya ligongo linkaa kummananya jweneja. ² Nkupingwangwa lelo huwe ni bhana bhanungu na hikana bhe manyikana shitukutipinga bha tumumanyi Kristo pashabonekane, shitulandane najo kwa maana najetupinga kumona shahitebha. ³ Nikilajumo shakakole kuikulupalila kwa moga ga kwia galoya kungwaka kuitenda hukokunjelo nnyene mbuti shibha shite bha bhaena mundu nkonjelo. ⁴ Mundo hapelate ndape mashambi hana temanya sheria kwanneyo yambi huna temanya sheria. ⁵ Muhumanyinji Kristo hashinkumanyikana ili haishoe yambiyoe kayekaye Nankafijabho shakwashambi. ⁶ Jwa kwoopi nkarijumo hotamankatija bho halina pope kutenda shambi ja kwa mundu nkaliyumo haendele atenda yambi monaga hamweni au kung'amula. ⁷ Mmana nkupingwangwa nna kubalinji hatacashoko petekunywa nakmondu jojoe. hatenda indu ya haki jweneju ni nnywenehaki mbuti Kristo shashite kola haki. ⁸ Hatenda shambi jukana ndenga kwameyo nandenga liengo lyake tenda shambi tangu bukala kwanneyo mwanajukanungu hashikubhoneka ili bhako mbolelyengo likanandenga. ⁹ Jojoe habhelekwe na nnungu akatenda yambi kwa sababu mbegu jaanungu jinatamani kati jake hakaweza tenda yambi kwa sababu hashibhelekwa na annungu. ¹⁰ Kwalyeneli liswalali bhana bhaka nandenga bhana manyika jojoe hatenda ya ngali kubha nngaa jwa Nguu walajwejula hakakumpinga mpwake. ¹¹ Gwenegu ni huju mbegu ni pili kenye toka buka puhipingwa tupingane uwe kwa huwe. ¹² Nngati nda kaini hamlefe mpwake na kwahindiashi hashikumlaga kwa sababu hitendo yake hikalifi yambone ilaga kampwake pugaliyi gambone ¹³ Hashapwanga nnahimongaje monaega shilamba shikampingaje. ¹⁴ Tumumanyi kushoshile kwa wile nje kutuji njile kwekamilenje kwasababu tunakuapinga hashapwetu jojoe hakanakola kupinga mwanatanza kwa wile nje. ¹⁵ Munde jojoe hakunshima mpwake jwenejo kubukenge mohumanyinji hukoto giwa nngari mpelo hukatama nkati mukamundu habhukiga. ¹⁶ Kwanneyo tumumanyi kupingwa kwa sababu Kristo hashinku shoya kulama kwake kwa ajili jetu nambe huwe inakutibidi tushoye kulama kwatu kwa hajili ja nashapwetu. ¹⁷ Jojoe hakwete hindu ni kumumona mpwake hajuga shindo la kini ni hibhila mtima gwake kwashia kwa hajili igala kupinga kwa Nnungu kulitahia nkatijake. ¹⁸ Bhana bhangu bhungoapinga tunapinje kwakang'wa wala kwa malo bbehila katika mwitendo na kwa mbone ¹⁹ Kwa lyeneli tumuneanyi mutulinkati mwambone namtima jetu jihakikishwe mwenemo. ²⁰ Hibhonanga mitima jetu jina kutukana hannungu bhakulungwa nngalingana namitima jetu bhenebho bhana kumumanuahinduepe. ²¹ Kupingwenge kama mitima yetu jika hukumulwe tukwetema kwa Nnungu. ²² Nashosho shitujuge shitupate shaka kungwe bho kwasababu tunakuhikamuki amuri na tunatenda yakonja tameogabho. ²³ Genege gatulajile yakuti tunapingwa kulupalila kwa lina lya kamwana gwabha Yesu Kristo nakupingene huwekwa huwe kama shibha tupele mahagizo gabho. ²⁴ Hakamula amuri hutamajake nanungu hutamankati jake kwannzitu mumanyi mututana nkati jabho kwaye hila mbumu yetu pele.

Chapter 4

¹ Mmanduji mkupingangwa nna kunda nje kila hulonje lo hila mwilinga nje hukonjelo monaga hukopoka kwa Nnungu kwa sababu bhalondolanga bha bvagwinji pubhakopo shelanga pashilambo. ² Kwa nneli shimummanyanye kulonjelo jwa hanungu kilambumu shikunde kulugula Yesu Kristo bha shikwia nshiilu ni jwa hanungu. ³ Na kila mbomu hikunkana na Yesu nngati janungu jeneji mbumu jikunkana Kristo jimwapirike nenje kutijana kwia nanahino jihishepashilambo. ⁴ Mmanganyanji mmanungu mmana nkupingangwa namnanganyaji mwapitilenje kwaneyo jwenejo halinkati jenuji jwankulungwa koliko jwenejo hata mapashilambo. ⁵ Bene hanganyanji bha bhapa shilamba bheneanganyanji bha shibhabeleketanga shapa shilambo nashilambo shinakwapilikani shianga. ⁶ Huwe tubhanungu jwenejo hakummamnya Nnungu kutupiri kanishia kwannei tumumanyi mbumu jambone nambumu jahunami. ⁷ Bhapingwangwa, tupingene huwe kwa huwe kwannei pingana ni kwaanungu, na kila hakumpinga hashi belekwa naanungu, nahashi kwamanya hanungu. ⁸ Jwenejo hakukomanya Nnungu kwanneyo Nnungu jwapinga. ⁹ Kwanneyo kupinga kwa Nnungu kushinkunulwa mungwetu muno. Kwaneyo hanungu bashinkutuma mwanaghabho jwajwikape pashilambo ilitutamepitila jwenetu. ¹⁰ Katika kwene kutupingaku ngati tushinkubhapinga hanungu ila bhanebho bhatupinjile huwa na gubha ntumile mwanagwabha habhenkulipishia yambi yetu. ¹¹ Nkupingwangwa, hibhonaga hanungu bhatupinjile kwanneyo numbe huwe tupingane huwe kwa huwe. ¹² Jwakwapi hatajuma hamweni Nnungu monagatupinganaga huwe kwa huwe Nnungu shatamenkati jetu napinga kwabho kushitimarika nkati jetu. ¹³ Kwannei tumu manyi mututama nkati Jabho nabhenebha nkati jetu bhashitukutupa mbumu ya bho. ¹⁴ Natulorile na hakikisha kwamba hawawa bhashi kuntuma mwana habhe nkwakombokinga pashilambo. ¹⁵ Kila hakunda kuti Yesu mwanajwa hanungili hanunga bhanatoma nkatijuke nakajwalwa kwa nkatija hanungu. ¹⁶ Natumumanyi natunahamini kupinga kwari nako hanungu nkatijetu hanungu bhakumanyi pinga nakajwalakwe hatama nkati nkupinga hanatama nkati jahanungu na Nungu bhanatama nkati jake. ¹⁷ Katika gwene hupijengo guti, marishe nkatijetu ili tubhetwangari ripamba liubalya hukumulwa kwanneyo shubha shite bhabhenebha nambahuwe shitushe bha pashilambo pano. ¹⁸ Lya kwa lipamba nkati nkupinga kupingakutimalishe kunajaa lipamba palanga kwanneyo lipamba linajanjana hukumukwa lakini hajogopa hakabhe timalikwa nkupingwa. ¹⁹ Tunapinga rigongo lya hanungu bhashinkutu pinga hoti. ²⁰ Hibhonage juma shalugu kuti hanakwapinga hanungu hakuna halikunshima mpakwe shabhe nnamu hakukumpinga mpakwe jwa kummona hakaweza kwobona. ²¹ Jeneni ndio sheria jituri najo kushoka kungwa bho jojoe hakuipinga hanungu hipinji kwa hapapinje mpwake.

Chapter 5

¹ Jojowe akutayakuti Yesu Kristo ashuelekwa naka Nnungu najoowe akumpinga jwenejo avelekwenaka Nnungu vakulugwa ana kwa pinganga vana. ² Kwannei tunamanya tunakwapingananga anungu na kugatenda malazima gao. ³ Nnei niyo situku mpinga nnunukuti tunakamula malazima gake na malazimake gakatopa. ⁴ Kwakuva avelekwe naka nungu kuukombola ulimwenga nagwenego makamulo kukomana na dunia imani jetu. ⁵ Nigeni aukombwele ushilambo nijwejula atendile kuti Yesu kutimwana juka Nnungu. ⁶ Jwenejo ndie aishe kwa myaina mashi Yesu Kristo jwanga ikape kwa mashi ila ni kwa mashi na myai. ⁷ kwa kuvaga vandu vatatu vaveleketelaga. ⁸ Mbumu mashi myai uva vandu vakubaliana. (mkamule malove aga vakulungwa lilove mbumu gakavonekana katika mambo ga ukala). ⁹ Mwanaga tunakuuposhela ushuudagwa anungu ni gwa mkulungwa na ushuhuuda gwa ni gwenegu kuti akwete ushaidi kuanaka mwanagwe. ¹⁰ Jwenejo akukamula mwana jwa anungu akombolewe mkati jake nnyene na jojowe aka kunngamini Nnungu ashitendwa kuti nnamikuvaga mwana nng'ami ni ushuuda ambopo Nnungu ashikutupelekesha kuka mwanagwe. ¹¹ Na ushuuda ni gwenegu kuvaga Nnungu ashikupa ulame gwangali mwisho naulame gwenegu upali mkati mwaka mwanangwe. ¹² Akwetenajo mwana akwete ulame angalinajo mwana juka Nnungu jangwali ulame. ¹³ Njikwajandhishilnaga aga mkombo lanje kumanyakuti mkwetenje gwagali mpelommanganyanji kuvagaliwa likamwanajuka Nnungu. ¹⁴ Nagwenegu ndio ukamilishe tulinago mmujo gwake kwati tujugaga shindu shoshoe sawasawa kupinga kwao ana kutupilikana. ¹⁵ Na kuvaga tunajuga utupilikane shoshoe situnjuje tulimanya kutukweteshenesho shitunjujile. ¹⁶ Kutimundu amonaga Nnung'u nagwe alitenda shambi jikakumtenda kuwa inapinjikwa ajuje Nnungu shaapengwe ulame ngunaveleketa kwa vevala kuvaga shambi yaonji jikapleshela kuwa ipali shambi ikumtenda mundu kuwa ngaveleketa kutanapigwa ajujekwajene shambi jenejo. ¹⁷ Kuleka kokoweni shambi shishipangwa shambi na kuleka ila jipali shambi jikakumtenda mundu kuwa. ¹⁸ Tunamanyakuti avelekwe nakwa Nnungu akatenda shambi kuvaga avelekwe na Nnungu alimanya analelwa jwenejo ukoto najwejula jangali mana akakombola kushuru. ¹⁹ Tulimanya kuti uwe nivanungu tulimanyakuti ulimwengu gowe upali paija utawara guka shetani. ²⁰ Ikaveje tunamanya kuti mwana juka Nnungu aishe ashikutupeleshela na shikutupa ukombole kuti tummanyenye jwenejo alijakweli kuti tupali mkati jake jwene ali kweli katika mwanagwa Yesu Kristo ni Mnungu jwa kweli kulama kwangali mpelo. ²¹ Vana mkupigwanga mwiiye pushe na shanamu.

2 John

Chapter 1

¹ Koposhela kwa vazee wakongopele nikwenda kwa vakongwe vwaangulenje na vanavo, vevala nikwapingaga kwa kwelipe na gantinnepee navandunji vovenji wapinganga lilove lya kweli. ² Kwaligongo lya kweli jankati muntima mwenu kama pamo nauwe pitpiti. ³ Kuleshelwa, mboka, ulele shiive nawe kopoka kwa atati Anungu na kwa a Yesu Kristo mwana vaa atata, nnii kwelii na kupinga. ⁴ Ninakwinonyela kwa kajekaje mbilikanaga wanavangu vanalonjela kulupalila lilove lyakwelii, malinga tuposhele kweneku kulipalila lilove lya kwelii, malinga tuposhele kwa atata. ⁵ Na kushondelesha ungwe vandonjanji, ngati nnajandika malajiko gampyaa, ikaveje galapegala tutandwive kuveleketa danduro. Ikaveje ligingolyetu kupinga na huwekwauwe, aguno kupingikwa kwa Snungu. tunapinjikwa kujaulanajo malinga malijiko gake. ⁶ Agano malugano gake maalinga mpilikene tokea tanduvila, pakuti nnapingwanga kupinsana katika malugano gake. ⁷ Phawa vatembanga vashijenelanga pashilambo showee. phawa vakaa kulupilanga pakuti a Yesu Kristo vashinkwia pashikambo nshihilu. Aguno unami ngwaa nkana Kristo. ⁸ Nnjilolanje mmayene kuti nkaovanga na leka mambogoe gambone tutandila ikaveje nkombolanje poshela upo jakamilika. ⁹ Njendeleanje tendanga liengo lya kwiji janya majiganyo gaa Yesu na Anungu kila mundu alonjela kuliganya lilove lya Annungu ashikola Atati na Mwanaa. ¹⁰ Numbe mundu akwiya pangwenu jwanjatenda malinga majiganyo gaa Anungu nnaposhele venevo nkati mwenuu na nnalye navoo venevola nape makomasho. ¹¹ Mundu amkomae vandu jwaneyo anailunda nakajwenejo na hievo yake. ¹² Ngwete gamejinji gakunjandishila, nangapinjileje kugajandika nkaratashi. phawa nnakulupalila kuika kungwenu tuvelekete. ¹³ Vana vaaalumbungwe venu vaangwilenje vakomaja.

3 John

Chapter 1

¹ Mmakongopa, kwa Agayo ambwiga, ngunakumpinga kwa kweli. ² Ambwiga, nakunjujila mwikombolela mambo genu goe na kwa ukolo gwa mbone, mbuti nneila sinkwikombolela mbumu yenu. ³ Mana nji kwinyonyela kajekaje galugulilweje na ashapwanga vaikengane kushoya ushuda juu ja kweli jenu, nndu shikukwenda nketi kweli. ⁴ Nangali laa jikulungwa zaidi ja jeneji, kuti vana vangu vanaonga nkweli. ⁵ Ambigwa, nnakwenda kwa kulupalila punkwa uduminanga ashapwanga na vajeni. ⁶ Vashashiyenje ushuhuda gwa kupinga mmujo ja likanisa. nna lenda ukoto kweshapilisha mnyanja jevonji kwa namna jikwanonyela Ashipanganya. ⁷ Pava ligongo ni kwa ajili ja lina, Vapilengenenje gwangali jamwila shindu shoshioe kwa vandu vakaku lupalila. ⁸ Kwa nneyo tunapingwa kwakalibashanga vandu mbuti veneva ili tuve tukamula liengo kwa ajili ja kweli. ⁹ Naujandishila mkuganyiko lijambo juleni, ikaveje diotofe, apinga ave kuva jwa ntani akubaliana na uwe. ¹⁰ Nneyo, ivanyiaga shinikumbushila itendi yake ya kwitenda, analuguza malove geli mana kunyume na uwe.lakavetogelega na chi hi tendi hii, jwenejo akwaposhelanga ashapwake. Nanakwali mbia vananji vapinganga kwakalibishanga ashapwao na kwavinganga pa kusanyiko. ¹¹ Ambwiga, unayaye yangali maba, ila uyaya shambone. Jwenejo atenda mboneni jwa ashipanga, na jwenejo atenda yangalimana akanave kwayona Ashipanganya. ¹² Demetrio ashishudiwa yoe na kweli jiene. pia na uwe ni mashaidi, na unamanya kuti ushaidi gwetu ni gwa kweli. ¹³ Ngwete mambo ga majinji ga kujandishila, ikaveje ngapinga kujandishila kwa kalamu na wino. ¹⁴ Ikaveje nakulindilila, tuvonegane ana kwa ana. ¹⁵ Ulele uve pamo na ugwe Ashambugagako vanakusalimunji, venakusamunji kila jumojumo na lina lyake.

Jude

Chapter 1

¹ Ayuda vatengavya Ayesu Kristo na veneshe vya Yakobo,kwa wowenje na ashipanganya vakulungwa vavishilenjwe kwaliengo lya Yesu. ² Valesheliye ulele na kukubalika ijenjesheke ku gwe nu nji ³ Vapingwa kilapunde ndile liengo lya kunjanishilanga mmanganya abali ja mtapuro kwa wowe nji kupinjikwa ninjandishilanje kuti Nnumbananje jimpengwilenje kamope mmanganya Mkulupalilenje. ⁴ Vapalinji vandunji vashilinjilanga kungwnu nji shakuijuva vandu vyavishilenjwe alamaja kuukumilwa bhandunji dhapindi kulanga mboka ja hashipanganya na kuvakana Bha kulungwa vetu. ⁵ Leo nakukumbushianga Mmanganja kuti Vakulungwa vaa pwulenj vandu shilambosha sha kumishili, kumpeloko guvaulegenje vow vakani lanje ngani. ⁶ Ashishimetameta avakani lenje ngani ja annungu vavishilenjwe mshitamwo Gwa ngali mpelo, nkati Nnuvindu mpaka lyuva lya ukumu ji kulungwa. ⁷ Malinga kusodomana Gomora na shilambo shitimbilile vashipundanga jajatika nitendanga jagalimaane nilandanywa malinga vapatanga ukumu ja moto gwa ngalimpelo. ⁸ Nnepeyo nkali vaagamilanga unyatia shiilu yaonji na kana Ukulungwa, nivelekta malove gauna mi kwa Vakulungwa. ⁹ Nkali Mikaeli Shimetameta jwa Kulungu,palumbananga na nandenga na uyama kwa sabababu ja shiiru sha kamusa,angaveleketa malove nga una mi ikave puva lungwile Vakulungwa vakapile. ¹⁰ Lakini vandu uveleketa unamiindu vaka kwimanyanga, nasheshira vaka kushimananga,nasheshila vanyama vangalinginju lunda umanyanga kwa ndamtamu yao. ¹¹ Ole mmanganya pavanchikwendanga nangampanda guka kaini , nakagura kuleva kwa abalaamu.wawilenje kwa shambisha kora. ¹² Bhenebho bhapatilenje mashili ni shilekeanga pamo kwa kupingana, nishelekeanga nngaa kwa oni bhani kwa lianga asha enemaund gangali mashingajinga ,wana mbungo namikongongo jangali shindu jiwele pabhili na jitutumbwile mbubhu. ¹³ Nimabhimbili gamashi gakwet nyenye lelo gana shoya oniyaonji,nandondwe ikagulana yanapikokolo vashivishi ,wangwangali mpelo. ¹⁴ Aeneko bhashaba mkumbo gwaadamu,bhalondwele malobhe gauhonji,kubhalugwile,Nnolanje bhakulungwa bhana kwiwana lungwingwili bhandu bhaukonjelo. ¹⁵ Alau ukumilanje nne nani kila mundu nakwabhika halama wowenji bhakani lenje annungu kwaitendo,bhatendile nje ya nga penya na malobhe goega bhabha bhsbheleketenje bhanga bha mtapulo bhabhelekenye. ¹⁶ Bhenevo bhainginika na mangolo nakaula ile bho bha kwi bhuna kaje, kwa faida jauna nni bhandu bhana ¹⁷ Ikabheje mkumbushilanje malobhe gaukali gabeleke twe ukala na bhatenga Ayesu Kristo. ¹⁸ Bhabhelekete wakati gwa mwisho shibha pangwa nje bhandu bhaunami bhangakagulanga malobhe ga unguja. ¹⁹ Bhenebhandubha bhago mbani shanga bhatawali wa wanga na mambo gau kara bhangali ngi nji mtima. ²⁰ Ilamanganya mkupingwangwa mwishenganje nni kulu palilanga na kujunganga Mbumu ya Lukonjelo. ²¹ Mwilindanje mkupinjikwa na annungu,Nnindililanje kupinjikwana

bhakulungwa Ayesu kristo bhashikutupa kulama gwa ngali mpelo ²² Mwalanguyanje kuleshelwa bhalinginji na wanga. ²³ Mkatamulanje na kwanya kulenga bhatemigene pamoto,kwabhana Mwalangulanje shia kwa wonga,ninitumbalamkali guo jibhi shilwelilembwani na shiilu ²⁴ Mnaino kwavenevo bhakunindanga nnaikuvale nnjimangane mmujo mwa ukunjelo ngwao,ngwangali ingwengwe na kuangala. ²⁵ Kwabhenebho Nnungu jikape kupitila mkonjero ubhe gwao mashili na kukombola,yakanabhe malanga gowe gwa ngali mpelo Amina.